

ဗုဒ္ဓ ရှင် တော် မြတ် ဘု ရား

ဟောကြား ပညတ် ဝိနည်း ဥပဒေတော်မြတ်ကို
အကြောင်းဝတ္ထုနှင့်တကွ

အ ရှင် ဇ န က ဂ သိ ဝံ သ

ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားအပ်သော

ဘု ရား ဥ ပ ဒေ တော် ကြီး

သာသနာ ၂၅၃၉

ကောဇာ ၁၃၅၈

ခရစ် ၁၉၉၆

ဗုဒ္ဓ ရှင် တော် မြတ် ဆု ရေး

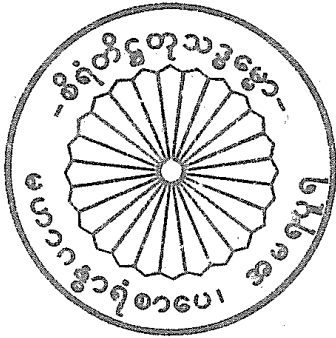
ဟောကြား ပညတ် ဝိနည်း ဥပဒေတော်မြတ်ကို

အကြောင်းဝတ္ထုနှင့်တကွ

အ ရှင် ဇ န က ဝ သီ ဝံ သ

ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားအပ်သော

ဘု ရား ဥ ပ ဒေ တော် ကြီး

မဟာဂန္ဓာရုံစာပေ ဖြန့်ချိရေး၊ တန်ဘိုးကျပ် ၂၅၀

အမရပူရ

နယူးဘားမားပုံနှိပ်တိုက်

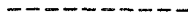
သာသနာ ၂၅၃၉

ကောဇာ ၁၃၅၈

ခရစ် ၁၉၉၆

အရှင်နေကာဘိဝံသ၏

ဘဝသံသရာပြစ်ခဉ်အကျဉ်း

- ၁။ အရှင်နေကာဘိဝံသဆရာတော်လောင်းသူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇော်တီ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁၄)ရက် (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။
- ၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပဌမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။
- ၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေပြုတော်မူသည်။
- ၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ်၊ သက်တော် ၁၈-နှစ်အရွယ်တွင် ပဌမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်တော်မူသည်။
- ၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပဌမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော် မူသည်။
- ၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့် နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။
- ၇။ ၁၂၈၇-ခုနှစ်၌ “ပဌမကျော်” အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ “သကျသီဟ စာမေးပွဲ ‘ခေါ်’ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့ ရရှိအောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၉။ ၁၃၀၃-ခု၊ ဝါဆိုဦး(၁၉၄၁-၄၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော် ငါးပါး မျှသာရှိ၍ ပျံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက် ရှိသည်။
- ၁၀။ (လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူ ရသည်။

အရှင်နေကာဘိဝံသ၏ ဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော်စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာ လက်စွဲခေါ် သင်ခန်းစာများကို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩဝါဒါစရိယ သံဃနာယက၊
(ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနိတ္ထာရက၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိပဋိပိသောဓက၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩသာနသောဓေယျပတ္တပါဌက အဖြစ် တင်မြောက်တော်မူခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ်၊ ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဥက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယသာသနာပိုင်)အဖြစ် တင်မြောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခု၊ သက်တော် (၃၀)မှစ၍ ကျမ်းစာများကို စတင်ပြုစုတော်မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပဌမဦးဆုံး ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်မူ၍ ၁၃၃၈-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလတွင် “နေကပ်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ” ကျမ်းစာကို ရေးသား ပြီးလျှင် “တစ်ဘဝသံသရာ” အမည်ဖြင့် ထေရုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးတော်မူခဲ့ သည်။ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ပါဠိတော်နိဿယ များကို ၁၃၃၆-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄)နတ်နေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၃၉-ခု၊ ဝါခေါင်းလဆန်း ၁၂-ရက် နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာ ကို ၁၃၃၇-ခု၊ ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၃၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော်မူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးတော်မူခဲ့ပါသည်။ ပါထေယျဘာသာဋီကာကိုပင် တစ်ရက်မျှသာ ရေးသားပို့ချခဲ့ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ သက်တော် (၇၈)နှစ် အရောက် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် (၁၉၇၇-ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့ညနေ(၄) နာရီ မိနစ် (၃၀)တွင် တစ်ဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အခြေခံနိဒါန်း

ပါရာဇိက အခန်း

၁။	(က)	မေထုနဓမ္မ ပါရာဇိက=ရှင်သုဒိန်-ဇနီးဟောင်းကို မေထုန်မှီဝဲမှု	၁
	(ခ)	ပဌမအနုပညတ်=တောကျောင်းဘုန်းကြီး-ပျောက်မ ကိုမှီဝဲမှု	၅
	(ဂ)	ဒုတိယအနုပညတ်=ဝေသာလီမြို့သား ရဟန်းများ- သိက္ခာမချဘဲ မေထုန်မှီဝဲမှု	၆
၂။	(က)	အဒိန္နာဒါန ပါရာဇိက=ရှင်ဓနိယ-ဘုရင်၏ သစ်တော်တို့ကို လှည့်စား၍ယူမှု	၉
	(ခ)	အနုပညတ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ-ခဝါထုပ်ကိုခိုးမှု	၁၂
၃။	(က)	မနုဿဝိဂ္ဂဟ ပါရာဇိက=ရဟန်းအများ- အချင်းချင်းသတ်မှု	၁၅
	(ခ)	အနုပညတ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-သေခြင်း၌ ကျေးဇူးရှိပုံကိုပြောမှု	၁၇
၄။	(က)	ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ ပါရာဇိက=ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်ကမ်း၌ ဝါကပ်သောရဟန်းများ-ဈာန်မဂ်ဖိုလ် မရဘဲ ဝါကြွား၍ ပြောမှု	၂၀
	(ခ)	၁မြကြီးငါးမျိုး	၂၁

သံဃာဒီသေသ အခန်း

၁။	သုက္ကဝိသဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်=ရှင်သေယျသက-လုံ့လပြု၍ သုက်လွတ်စေမှု			၂၇
၂။	ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥဒါယိ-မာတုဂါမကို ဆွဲကိုင်မှု				၂၈
၃။	ဒုဋ္ဌုလ္လ ဝါစာသိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥဒါယိ-အယုတ်တမာ ပြောဆိုမှု		၃၁

(ကော်)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈။	ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းအများ- ဈာန် မဂ်-ဖိုလ် တရားကို ရကြောင်း ပြောမှု	၁၃၇
၉။	ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗင်္ဂီ ရဟန်းများ-ရှင် ဥပနန္ဒ၏ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကို လူတို့အား ပြောမှု	၁၃၇
၁၀။	ပထဝီ ခဏန သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းအများ- မြေတူးမှု နှင့် အတူးခိုင်းမှု	၁၃၈

ဘူတဂါမဝဂ်

၁။	ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-သစ်ပင်ခုတ်မှု....	၁၄၀
၂။	အညဝါဒက သိက္ခာပုဒ်=အရှင်ဆန္ဒ-စကားတမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို ဖုံးမှု	၁၄၃
၃။	ဥဇ္ဈာပနက သိက္ခာပုဒ်=မေတ္တိယ,ဘူမဇကရဟန်းများ- အထင်သေးအမြင်သေးအောင် ပြောမှု	၁၄၄
၄။	ပဌမသေနာသန သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-သံဃိက အိပ်ရာ နေရာကို မရုပ်သိမ်းမှု	၁၄၅
၅။	(က) ဒုတိယ သေနာသန သိက္ခာပုဒ်=သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်းကလေးများ-သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာ နေရာ ခင်း၍ မရုပ်သိမ်းဘဲ သွားမှု	၁၄၆
(ခ)	အိပ်စရာ ထိုင်စရာ ၁၀-မျိုး	၁၄၇
၆။	အနုပဒဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းများ-မထေရ်ကြီး များ အနား၌ ကပ်ရောက် နေထိုင်မှု	၁၄၈
၇။	နိကဗုဒ္ဓ သိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗင်္ဂီ ရဟန်းများ- သံဃိက ကျောင်းမှ ထွက်သွားအောင် လုပ်မှု	၁၄၉
၈။	ဝေဟာသကုဋိ သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းတပါး-အထက် ထပ်၌ အခင်းမရှိသေးဘဲ ခုင့်ကိုခင်း၍ ထိုင်မှု	၁၅၁
၉။	မဟလ္လက ဝိဟာရ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဆန္ဒ-ကျောင်းကို အထပ်ထပ် အမိုးခိုင်းမှု	၁၅၂
၁၀။	သပါဏက သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းအများ- ပိုးရှိသော ရေကို သွန်မှု	၁၅၃

မာတိကာ

(ကံ)

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

၁။	ဩဝါဒ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- ဘိက္ခုနီတို့ အား ဩဝါဒပေးမှု	၁၅၅
၂။	အတ္တင်္ဂတ သိက္ခာပုဒ်=အရှင် ဂူဠပန်-နေဝင်အောင် ဩဝါဒ ပေးမှု	၁၅၆
၃။	ဘိက္ခုနုပဿယ သိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့ သွား၍ ဩဝါဒပေးမှု	၁၅၈
၄။	အာမိသ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- ထေရ်ကြီး တို့အား စွပ်စွဲမှု	၁၅၉
၅။	စီဝရ ဒါန သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းတပါး- ဘိက္ခုနီအား သက်န်း ပေးမှု	၁၅၉
၆။	စီဝရ သိဗ္ဗန သိက္ခာပုဒ်= ရှင်ဥဒါယီ- ဘိက္ခုနီအား သက်န်း ချုပ်ပေးမှု	၁၆၀
၇။	သံဝိဓာန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ-ဘိက္ခုနီတို့ နှင့် တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားမှု	၁၆၁
၈။	နာဝါဘိရူဟနသိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ဘိက္ခုနီ တို့နှင့် အတူတိုင်ဖင်၍ လှေစီးမှု	၁၆၂
၉။	ဘိက္ခုနိပရိပါစိတ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဒေဝဒတ်-ဘိက္ခုနီက စီမံပေးသော ဆွမ်းကိုစားမှု	၁၆၃
၁၀။	ရဟော နိသဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်= ရှင်ဥဒါယီ- ဘိက္ခုနီနှင့် အတူ လူကွယ်ရာ၌ နေမှု	၁၆၅

ဘောဇနဝဂ်

၁။	အာဝသထပိဏ္ဍ သိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- တည်းခိုရာ ဇရပ်၌ အမြဲနေ၍ ဆွမ်းစားမှု	၁၆၆
၂။	ဂဏဘောဇန သိက္ခာပုဒ်= ရှင်ဒေဝဒတ်- အဖော် အပေါင်းနှင့် အတူ ဂဏဘောဇနကို စားမှု	၁၆၇
၃။	ပရမ္မရ ဘောဇန သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-ဘောဇန နာမည်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်ထားလျက် ဆွမ်းခံစားမှု	၁၇၀

(ကား)

မာတိကာ

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။	ကာဏမာတာ သိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းအများ- လက်ဆောင်ပေးဘို့ မှီများကို အကုန်ခံယူမှု	၁၇၂
၅။	ပဌမ ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-တော်ပြီ ဟု ဆိုပြီးမှ အခြားတနေရာ သွား၍စားမှု	၁၇၄
၆။	ဒုတိယ ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-ပဝါရိတ် သင့်ထားသော ရဟန်းအား နောက်ထပ် စားဘို့ရန် တိုက်တွန်းမှု	၁၇၅
၇။	ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်=သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်း ကလေးများ-နေလွဲအခါ စားသောက်ကြမှု	၁၇၆
၈။	သန္တိမိသိက္ခာပုဒ်=အရှင်ပေလဋ္ဌသီသ-ဆွမ်းကို ချန်ထား၍ နောက်ရက်၌စားမှု	၁၇၉
၉။	ပဏိတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- မွန်မြတ်သောအစာကို တောင်းစားမှု	၁၈၁
၁၀။	ဒန္တပေါဏ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-လူသာမဏေ တို့က မပေးအပ် (မကပ်အပ်) သော အာဟာရကို စားမှု	၁၈၂

အစေလကဝဂ်

၁။	အစေလက သိက္ခာပုဒ်=အရှင်အာနန္ဒာ-ပရိဗိုဇ်မအား မှီ ၂ ရှက်(မှား၍)ပေးမိမှု	၁၈၈
၂။	ဥယျောဇန သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-ရဟန်းတပါးကို ဆွမ်းခံခေါ်သွားပြီးနောက် ဘာမျှမပေးဘဲ ပြန်လွှတ်မှု	၁၈၉
၃။	သဘောဇန သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-အိမ်ရှင်မနှင့်အတူ အိပ်ခန်းတွင်း၌ ထိုင်နေမှု	၁၉၀
၄။	ရဟောပဋိစ္ဆန္တ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-အိမ်ရှင်မနှင့် အတူ ကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေမှု	၁၉၁
၅။	ရဟောနိသဇ္ဇ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-အိမ်ရှင်မနှင့် အတူ ပြောစကားကို သူများမကြားနိုင်သော လူမြင် ကွင်း၌ ထိုင်နေမှု	၁၉၂

မာတိကာ

(ခ)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆။	စာရိတ္တ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-ထမင်းဖြင့် ဖိတ်ထားလျက် ထိုထမင်းမစားခင်အခြားအိမ်သို့လှည့်လည်မှု....	၁၉၂
၇။	မဟာနာမ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-နှိပ်နှိပ်စက်စက်တောင်းမှု	၁၉၅
၈။	ဥယျုတ္တသေနာ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ရန်သူစစ်တပ်သို့ ချီတက်လာသော စစ်တပ်ကိုကြည့်ရှုမှု	၁၉၈
၉။	သေနာဝါသ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-စစ်တပ်၌ ကြာရှည်စွာနေမှု	၁၉၉
၁၀။	ဥယျာဓိက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-စစ်တိုက်နေသည်ကိုကြည့်မှု	၂၀၀

သုရာပါနဝဂ်

၁။	သုရာပါန သိက္ခာပုဒ်=အရှင်သာဂတ-သေရည်သောက်မှု	၂၀၂
၂။	အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ကလိထိုး၍ ကစားမှု	၂၀၄
၃။	ဟသဓမ္မ သိက္ခာပုဒ်=သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းကလေးများ-အစီရဝတီ မြစ်ထဲ၌ ရေကစားမှု	၂၀၅
၄။	အနာဒရိယ သိက္ခာပုဒ်=အရှင်ဆန္ဒ-ရဟန်းတို့အား မလေးမစားပြောမှု	၂၀၇
၅။	ဘိသာပန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ချောက်လှန်မှု	၂၀၇
၆။	ဇောတိ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-မီးလှုံမှု	၂၀၈
၇။	နှာန သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-အလိုက်မသိဘဲ ရေချိုးမှု	၂၀၉
၈။	ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-သင်္ကန်းမမှတ်မိမှု	၂၁၂
၉။	ဝိကပ္ပန သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥပနန္ဒ-ပစ္စုဒ္ဓိရ မပြန်ရသေးသော သင်္ကန်းကိုဝတ်မှု	၂၁၃
၁၀။	စီဝရ အပနိဓာန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-သပိတ် သင်္ကန်းကို ငှက်ထားမှု	၂၁၅

(၁၇)

မာဏိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သပ္ပာယ်ကဏ္ဍ	
၁။	သဒ္ဓိစ္စ သိက္ခာပုဒ်=ရှင်ဥဒါယိ-ကျီးကန်းသတ်မှု	၂၁၆
၂။	သပ္ပာယ်က သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ပိုးကောင် ရှိမှန်းသိလျက် ရေကိုသောက်မှု ချိုးမှု	၂၁၇
၃။	ဥက္ကောဇန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ငြိမ်းပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို လှုံ့ဆော်ပေးမှု	၂၁၇
၄။	ဒုဋ္ဌုလ္လ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-အခြားရဟန်း၏ ဒုဋ္ဌုလ္လ အာပတ်ကို ဖုံးထားမှု	၂၁၈
၅။	ဥုနဝိသတိဝဿ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းအများ-အသက် ၂၀ မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၂၁၉
၆။	ထေယျသတ္တ သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-ခိုးသူကုန်သည် နှင့်အတူ သွားမိမှု	၂၂၁
၇။	သံပိဓာန သိက္ခာပုဒ်=ရဟန်းတပါး-မာတုဂါမနှင့် အတူ ခရီးသွားမှု	၂၂၂
၈။	အရိဋ္ဌ သိက္ခာပုဒ်=အရိဋ္ဌရဟန်း-မိစ္ဆာအယူကို ယူမှု	၂၂၃
၉။	ဥက္ကိတ္တ သံဘောဂ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ- နှင်ထုတ်ခံရသော ရဟန်းနှင့် ပေါင်းသင်းမှု	၂၂၅
၁၀။	ကဏ္ဍက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-မိစ္ဆာအယူ မစွန့်သော သာမဏေနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု	၂၂၇

သဟဓမ္မိကဏ္ဍ

၁။	သဟဓမ္မိက သိက္ခာပုဒ်=အရှင်ဆန္ဒ-သိက္ခာပုဒ်ကို မကျင့်လိုမှု	၂၃၀
၂။	ဝိလေခန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့မှု	၂၃၁
၃။	မောဟန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-သိလျက် အပြစ်ကိုပြုပြီးနောက် မသိ၍ ပြုမိဟန်ဆောင်မှု	၂၃၃
၄။	ပဟာရ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်မှု	၂၃၅

	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	တလသတ္တိက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-မှိုက်နှက် တော့မလို ချိန်ရွယ်မှု	၂၃၆
၆။	အမူလက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ရဟန်း တပါးကို သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့် ခွပ်စွဲမှု	၂၃၇
၇။	သဗ္ဗိစ္စ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေမှု	၂၃၇
၈။	ဥပယုတိ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-ရန်ဖြစ်သော ရဟန်းများ စကားပြောနေသည်ကို ချောင်း၍ နား ထောင်မှု	၂၃၉
၉။	ကမ္မပတိဗာဟနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ- ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကံကိုတားမြစ်မှု	၂၄၀
၁၀။	ဆန္ဒိအဒတွာ ဝမန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတပါး- ဆန္ဒမပေးဘဲ ဖဲသွားမှု	၂၄၁
၁၁။	ဒုပ္ပလ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ-သံဃာနှင့် သဘောတူ သင်္ကန်းပေးပြီးမှ ရှုံ့ချကဲ့ရဲ့မှု	၂၄၃
၁၂။	ပရိဏာမနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ- သံဃိက လာဘ်ကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်စေလှူစေမှု	၂၄၄

ရတနဝဂ်=ရာဇဝဂ်

၁။	(က) အန္တေပုရသိက္ခာပုဒ်=အရှင်အာနန္ဒာ- မိမိဝင်လာ မည့်အကြောင်းကို တင်ကြို၍မသိစေဘဲ နန်းတော်ခန်း ဆောင်ဝင်မှု	၂၄၅
	(ခ) အိမ်တော်ဝင် အပြစ်ဆယ်ခု	၂၄၇
၂။	ရတနသိက္ခာပုဒ်= ရဟန်းတပါး- ငွေထုပ်ကို သိမ်း ထားမှု	၂၄၉
၃။	ဝိကာလေ ဝါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း များ-နေလွဲအခါ ရွာတွင်းဝင်၍ တိရစ္ဆာန် ကထာ (နတ်ပြည်လမ်း၊ နိဗ္ဗာန်လမ်း=မဂ်တရား၏ ဖိလာကန် လန်ဖြစ်သော စကားကို) ပြောဆိုမှု	၂၅၂

(၆)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။	သုစိယရသိက္ခာပုဒ် = ရဟန်းအများ - အလိုက်မသိဘဲ အပ်ပူးအများကိုတောင်းမှု	၂၅၇
၅။	မဇ္ဈပိဋသိက္ခာပုဒ် = ရှင်ဥပနန္ဒ - မြင့်သော ညောင်စောင်း(ခုဋင်)ပေါ်၌ အိပ်မှု	၂၅၈
၆။	တူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကိုလဲဝါဝွမ်းတို့ဖြင့်အပေါ်ကဖွဲ့ထားမှု	၂၅၉
၇။	နိသီဒနသိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - အလွန်ကြီးသော နိသီဒိန်အခင်းကိုဆောင်မှု	၂၆၀
၈။	ကဏ္ဍပုဋိစ္စဒိသိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - အနာလွမ်း သက်န်းကိုပမာဏလွန်အောင်ပြုမှု	၂၆၂
၉။	ဝသိကသာဠိကာ သိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - အတိုင်းအရှည်လွန်သော မိုဃ်းရေခံသက်န်းကိုဆောင်ယူ (ပြုလုပ်)မှု	၂၆၃
၁၀။	နန္ဒတ္ထရသိက္ခာပုဒ် = ညီတော်နန္ဒထေရ် - ဘုရားသက်န်း တော်လောက်ကြီးသော သက်န်းကိုဝတ်မှု	၂၆၆

ပါဠိဒေသနိယအခန်း

၁။	ပဌမပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ် = ရဟန်းတပါး - ဘိက္ခုနီ၏ လက်မှဆွမ်းကိုခံယူစားသောက်မှု	၂၆၈
၂။	ဒုတိယပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - ဆွမ်းစားစဉ်စိမ့်နေသော ဘိက္ခုနီကိုမတားမြစ်မှု	၂၆၉
၃။	တတိယပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ် = ရဟန်းတော်အများ - အတိုင်းအရှည်မသိဘဲ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုခံယူမှု	၂၇၁
၄။	စတုတ္ထပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ် = တောကျောင်း ဘုန်းကြီးများ - သာကီဝင် မင်းသွီးအများ တောပုန်းတို့က လုယက်ဖျက်ဆီးခံရမှု	၂၇၅

သေခိယအခန်း

ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

၁။	ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပုဒ် = ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ - သင်းပိုင်, ကေသီကို မညီမညွတ်ဝတ်မှု	၂၇၈
----	--	-----

မာတိကာ

(၃)

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂။	သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၀
၃။	သုသံဝုတ သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၂
၄။	ဩက္ခိတ္တစက္ခု သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၃
၅။	ဥက္ခိတ္တက သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၄
ဥဇ္ဇန္တိကဝဂ်		
၁။	ဥဇ္ဇန္တိက သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၅
၂။	အပ္ပသဒ္ဒ သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၅
၃။	ပစာလက သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး ၂၀၆
ခမ္ဘကတဝဂ်		
၁။	ခမ္ဘကတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၈
၂။	ဩဂုဏ္ဍိတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး ၂၀၈
၃။	ဥက္ကုဒ္ဓိကသိက္ခာပုဒ် ၂၀၉
၄။	ပလ္လတ္တိကသိက္ခာပုဒ် ၂၀၉
၅။	သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ် ၂၉၀
၆။	ပတ္တသညိသိက္ခာပုဒ် ၂၉၀
၇။	သမသုပကသိက္ခာပုဒ် ၂၉၁
၈။	သမတိတ္ထိကသိက္ခာပုဒ် ၂၉၁
သက္ကန္တဝဂ်		
၁။	သက္ကစ္စဘုဉ္ဇနသိက္ခာပုဒ် ၂၉၂
၂။	ပတ္တသညိဘုဉ္ဇနသိက္ခာပုဒ် ၂၉၃
၃။	သပဒါနသိက္ခာပုဒ် ၂၉၃
၄။	သမသုပကဘုဉ္ဇနသိက္ခာပုဒ် ၂၉၄
၅။	ထူပကတသိက္ခာပုဒ် ၂၉၄
၆။	ပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပုဒ် ၂၉၅
၇။	သုပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ် ၂၉၆
၈။	ဥဇ္ဈာနသညိသိက္ခာပုဒ် ၂၉၇
၉။	အတိမဟန္တကဗဠသိက္ခာပုဒ် ၂၉၈
၁၀။	ပရိမဏ္ဍလအာလောပသိက္ခာပုဒ် ၂၉၈

(၇)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ ကဗဠ်ဝဂ်	စာမျက်နှာ
၁။	အနာဟုသိက္ခာပုဒ်	၂၉၉
၂။	ဘုခူမာနသိက္ခာပုဒ်	၃၀၀
၃။	သကဗဠသိက္ခာပုဒ်	၃၀၀
၄။	ပိဏ္ဍုကွေပကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၁
၅။	ကဗဠာဝစ္ဆေဒကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၁
၆။	အဝဂဏ္ဏကာရကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၂
၇။	ဟတ္ထနိဒ္ဒါနကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၂
၈။	သိတ္တာဝကာရကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၃
၉။	ဇိဝှါနိစ္ဆာရကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၃
၁၀။	စပုစပုကာရကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၄

သုရုသုရုဝဂ်

ဆွမ်းစားမှုနှင့်ဆိုင်သောသိက္ခာပုဒ်များ

၁။	သုရုသုရုသိက္ခာပုဒ်	၃၀၅
၂။	ပတ္တ,ဟတ္တ,ဩဠုနိလ္လေဟကသိက္ခာပုဒ် ၃ ပါး	၃၀၆
၃။	ပါနိယထာလကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၆
၄။	သသိတ္တကသိက္ခာပုဒ်	၃၀၇

တရားဟောမှုနှင့်ဆိုင်သောသိက္ခာပုဒ်များ

၁။	ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပုဒ်	၃၀၈
၂။	ဒဏ္ဍ,သတ္တ,အာဝုပေါဏိ သိက္ခာပုဒ်များ	၃၀၈

ပါဒုကဝဂ်

၁။	ပါဒုကာရဠ စသော သိက္ခာပုဒ် ၈ပါး	၃၀၉
၂။	နိစေ အာသန သိက္ခာပုဒ်	၃၁၀
၃။	ဌိတ နိသိန္ဓ, ပစ္ဆိတောဂစ္ဆန္တိ, ဥပ္ပထေနဂစ္ဆန္တိ- သိက္ခာပုဒ်များ	၃၁၁
၄။	ဌိတော ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်	၃၁၂
၅။	ဟရိတေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်	၃၁၃
၆။	ဥဒကေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်	၃၁၃
	အိက္ခုနိဋ္ဌိပပါလာပုံ	၃၁၅

ဦးစေ့

အကြောင်းစီစဉ်

စာမျက်နှာ

ဘိက္ခုနီ သိက္ခာပုဒ်များ

ပါရာဇိကအခန်း

- ၁။ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိကာ ပါရာဇိက=သုန္ဒရီနန္ဒာ-ယောကျ်ား
၏ကိုင်ခြင်းကိုသာယာမှု ၃၂၂
- ၂။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ ပါရာဇိက=ထုလ္လနန္ဒာ - အပြစ်ကို
ဖုံးထားမှု ၃၂၅
- ၃။ ဥက္ခိတ္တနုစတ္တိကာ ပါရာဇိက=ထုလ္လနန္ဒာ-သံဃာက
နှင့်ထုတ်ထားသော ရဟန်း၏ နောက်လိုက်လုပ်မှု ၃၂၇
- ၄။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ ပါရာဇိက=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-ယောကျ်ား
၏ လက်ဆွဲခြင်း စသော ရှစ်မျိုးကိုသာယာမှု ၃၂၉

သံဃာဒီသေသအခန်း

- ၁။ ဥဿယဝါဒိကာ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-တရားစွဲမှု.... ၃၃၂
- ၂။ စောရိဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ- ခိုးသူမကို
ရဟန်းပြုပေးမှု ၃၃၆
- ၃။ ဂါမန္တရ စသော သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ အမျိုးမျိုး-
တခြားရွာသို့ တယောက်တည်းသွားမှု စသည် ၃၃၀
- ၄။ ဥက္ခိတ္တ ဩသာရဏ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-သံဃာက
ဖယ်ထုတ်ထားသူကို ပြန်၍သွင်းမှု ၃၄၀
- ၅။ အဝဿုတ ဘုဉ္ဇန သိက္ခာပုဒ်=သုန္ဒရီနန္ဒာ-မိမိကို ချစ်
ကြိုက်နေသူ တို့၏ လက်မှ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကို ယူ၍
စားမှု ၃၄၂
- ၆။ ဥယျောဇိကာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတပါး- သုန္ဒရီနန္ဒာ
ကို တိုက်တွန်းမှု ၃၄၃
- ၇။ ကုပိတ သိက္ခာပုဒ်= စဏ္ဍကာဠိ-စိတ်ဆိုးသည် ဖြစ်၍
“ဘုရားကို စွန့်ပါ၏”စသည်ဖြင့် ပြောဆိုမှု ၃၄၄
- ၈။ ပစ္စာကတ သိက္ခာပုဒ်=စဏ္ဍကာဠိ-စိတ်ဆိုး၍ ပြော
ဆိုရန်တွေ့မှု ၃၄၆
- ၉။ သံသဋ္ဌ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ၏တပည့်မဘိက္ခုနီများ-
လူတို့နှင့် ရောရော နှောနှော နေထိုင်မှု ၃၄၇

(၆)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	သံသရာနုပပ္ပဒါန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-လူတို့နှင့် ရောနှော၍ နေခြင်းကို အားပေးမှု	၃၄၉
နိသန္တိယ ပါဠိတ်အခန်း		
၁။	ပတ္တသန္တိစယ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ အများ- သပိတ် အများကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားမှု	၃၅၂
၂။	စီဝရဘာဇန သိက္ခာပုဒ်= ထုလ္လနန္ဒာ- အကာလ သင်္ကန်းကို ကာလသင်္ကန်းလုပ်၍ ဝေဘန်မှု	၃၅၂
၃။	စီဝရ အစ္ဆိန္ဒန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-သင်္ကန်းချင်း လဲပြီးနောက် ပြန်၍ လူယူမှု	၃၅၄
၄။	အညံ့ဝိညာပန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ထောပတ်ကို တောင်းပြီးနောက် ရသောအခါ မလိုချင်ဟု ပြော၍ ဆီကိုတောင်းမှု	၃၅၅
၅။	အညံ့ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ- အခုတမျိုး အလဲခိုင်းပြီး နောက်တမျိုးအလဲခိုင်းပြန်မှု	၃၅၆
၆။	သံယိကေန အညံ့စေတာပန သိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီ အများ-သင်္ကန်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော သံယိက ဥစ္စာဖြင့် ဆေးကို လဲလှယ်စေမှု	၃၅၇
၇။	သံယိက သံယာစိကေန အညံ့ စေတာ ပန သိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီ အများ-သင်္ကန်းကိုရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော သံယိက ဥစ္စာ, ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရသော ဥစ္စာ ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကိုလဲ စေမှု	၃၅၈
၈။	မဟာဇနိကေန အညံ့ စေတာ ပန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ အများ-ယာဂကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော ဘိက္ခုနီ အများဆိုင် ပရိက္ခရာဖြင့် ဆေးကိုလဲစေမှု	၃၅၉
၉။	မဟာဇနိကသံယာစိကေနအညံ့စေတာပနသိက္ခာ ပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- ယာဂကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ် သောအများဆိုင် ပရိက္ခရာ,ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ရသော ပရိက္ခရာ ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကိုလဲစေမှု	၃၆၀

မာတိကာ

(၁၁)

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	ပုဂ္ဂလိကသံယာဇ်ကေန အညံ့စေတာပန သိက္ခာပုဒ်= ထုလွန်နှာ-ကျောင်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရအပ်သော ပစ္စည်း ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကို လဲစေမှု ၃၆၀
၁၁။	ဂရုပါဝုရဏစေတာပန သိက္ခာပုဒ်=ထုလွန်နှာ-ကောသလမင်း၏ ကမ္မလာကို တောင်းမှု ၃၆၀
၁၂။	လဟူပါဝုရဏ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်=၎င်း ၃၆၂

သုန္ဒပါဗိတ် အခဏ်း

လသုဏဝဂ်

၁။	လသုဏ သိက္ခာပုဒ်= ထုလွန်နှာ- အလိုက်မသိဘဲ ကြက်သွန်ဖြူတို့ကို များစွာ ဆောင်ယူစေမှု ၃၆၄
၂။	သမ္ဗာဓ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗင်္ဂိ ဘိက္ခုနီများ-အင်္ဂါဇာတ် အမွှေးတို့ကိုနုတ်(ရိတ်)မှု ၃၆၅
၃။	တလယာတက သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက်- အင်္ဂါဇာတ်ကို ပုတ်ခတ်မှု ၃၆၅
၄။	ဇတုဓမ္မက သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတယောက်-သူ၏အင်္ဂါ သို့ ချိပ်တောင့်သွင်းမှု ၃၆၆
၅။	ဥပကသုဒ္ဓိက သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတယောက်-အလွန် နှိုက်၍ ခရဆေးမှု ၃၆၇
၆။	ဥပဋ္ဌာန သိက္ခာပုဒ်=အမတ်ကတော်ဟောင်း ဘိက္ခုနီ ဆွမ်းစားသော ရဟန်းအနီး၌ သောက်ရေ ယပ်ခပ်မှု ဖြင့် ပြုစုခြင်း ၃၆၈
၇။	အာမကဓညသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ- စပါးကို တောင်း၍စားမှု ၃၆၉
၈။	တိရောကုဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီတယောက်- နံရံ တဘက်၌ ကျင်ကြီးခွက်ကိုစွန့်ပစ်မှု ၃၇၀
၉။	ဟရိတေဆဒ္ဒနသိက္ခာပုဒ်= ၃၇၁
၁၀။	နစ္စာဗိဒဿနသိက္ခာပုဒ်= ၃၇၂

(၁၀၇)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အန္တကာရဝဂ်

- ၁။ ရတ္တန္တကာရသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီတယောက်- အ
မှောင်ထဲ၌ယောက်ျားနှင့်အတူတယောက်ချင်းနေမှု ၃၇၃
- ၂။ ပဋိစ္စန္ဓာကာသသိက္ခာပုဒ်= ၃၇၃
- ၃။ အဇ္ဈောကာသသိက္ခာပုဒ်= ၃၇၄
- ၄။ ရထိကာဒိသိက္ခာပုဒ်= ထုလွန်နှာ-ရထားလမ်းစသည်
၌ ယောက်ျားနှင့်အတူတယောက်ချင်းနေမှု ၃၇၄
- ၅။ ပုရောတ္တိအနာပုစ္ဆာသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီတယောက်-
နေရာထိုင်ပေါ် ထိုင်ပြီးနောက် အကြောင်းမကြားဘဲ
ပြန်သွားမှု ၃၇၅
- ၆။ ပစ္ဆာဘတ္တိ အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပုဒ်= ထုလွန်နှာ-ပစ္ဆာ
ဘတ်အခါ၌မတိုင်ကြားဘဲနေရာထိုင်ခုံကိုခင်း၍ထိုင်မှု..... ၃၇၆
- ၇။ ပိကာလေ အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ-
အိမ်ရှင်ကို ခွင့်မပန်ဘဲ အိပ်ရာကို ခင်း၍ ထိုင်မှု
လျောင်းမှု ၃၇၇
- ၈။ ဒုဂ္ဂဟိတ သိက္ခာပုဒ်= ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ၏ တပည့်မ
ဘိက္ခုနီ-မိမိက အကြားလွဲ အမှတ်လွဲ၍ သူတပါးကို
ကဲ့ရဲ့စေမှု ၃၇၈
- ၉။ အဘိသပသိက္ခာပုဒ်= စဏ္ဍကာဠိ-မိမိကို၎င်း သူတပါး
ကို၎င်း ကျိန်ဆဲမှု ၃၇၉
- ၁၀။ ဝမိတွာ ရောဒန သိက္ခာပုဒ်= စဏ္ဍကာဠိ-ရန်ဖြစ်၍ မိမိ
ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲကာ ညှဉ်းဆဲကာငိုမှု ၃၇၉

နဂ္ဂဝဂ်

- ၁။ နဂ္ဂနာယနသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ-ရေလဲမပါဘဲ
ရေချိုးမှု ၃၈၀
- ၂။ ဥဒကာသင်္ဂါကာ သိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဝိဘိက္ခုနီ များ-
သိပ်ကြီးသော ရေသနပ်ကိုပြုလုပ်၍ဝတ်မှု ၃၈၁

မာတိကာ

(၁)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃။	ဝိသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-အချုပ်မကောင်းသော သင်္ကန်းကို အဖြေခိုင်းပြီးနောက် ပြင်၍ချုပ်မပေးမှု	၃၀၂
၄။	သင်္ဃာဋီစာရ သိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ- အခြား သင်္ကန်းများကို အပ်နှံထားခဲ့၍ သင်းပိုင်ကေသီနှင့်သာ ဒေသစာရီလှည့်နေမှု	၃၀၃
၅။	စီဝရသင်္ကန်းမနိယ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ တယောက်- သူ့သင်္ကန်းကိုခွင့်မပန်ဘဲ ဝတ်ရုံမှု	၃၀၃
၆။	လာဘန္တရာယကရဏသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ဘိက္ခုနီ သံဃာ၏ သင်္ကန်းလာဘ်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်မှု	၃၀၄
၇။	ပဋိဗာဟန သိက္ခာပုဒ်= ထုလ္လနန္ဒာ-သင်္ကန်းဝေဘန် ခြင်းကို တားမြစ်မှု	၃၀၅
၈။	သမဏစီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-လူဝတ်ကြောင် စသူတို့အား ရဟန်း၏ သင်္ကန်းကိုပေးမှု	၃၀၆
၉။	သမယာတိက္ကာမနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-သင်္ကန်း အပေါ်(ရလိမ့်မည်ဟု)အားနည်းသော မြှော်လင့်ချက်ဖြင့် သင်္ကန်းကာလကိုလွန်စေမှု	၃၀၇
၁၀။	ကထိနုဒ္ဓါရ ပဋိဗာဟနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-တရား လမ်းကြောင်းကျသောကထိနုရတ်ခြင်းကိုတားမြစ်မှု....	၃၀၈

တုဝဋ္ဌဝဂ်

၁။	တုဝဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီများ-ခုဋ်ဝေခုဋ် ၂ ယောက် အတူအိပ်မှု	၃၀၉
၂။	ကေတ္တရဏပါဝုရဏ သိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ- အခင်းတခုထည်းကိုပင် ၂ ယောက်အတူခင်းလည်းခင်း ခြိုလည်းခြို၍အိပ်မှု	၃၉၀
၃။	အဗာသုကရဏသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-အရှင်မ ဘဒ္ဒါ ကို စိတ်မချမ်းသာအောင်ပြုမှု	၃၉၁
၄။	သဟဇိဝိနီ သိက္ခာပုဒ်= ထုလ္လနန္ဒာ- မိမိကို ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာလုပ်၍နေသော တပည့်မကို မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ လျက် မပြုစုမှု	၃၉၂

(၁၇၁)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	နိကဗုဒ္ဓ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ကျောင်းကို ပေးပြီးမှ စိတ်ဆိုး၍နှင့်ထုတ်မှု	၃၉၃
၆။	သံသဋ္ဌ သိက္ခာပုဒ်= စဏ္ဍကာဠိ- ယောက်ျားတို့နှင့် ရောရောနှောနှောနေမှု	၃၉၃
၇။	အန္တောရဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- မိမိတိုင်းပြည် အတွင်းရွံ့ရှားဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၍ ဘေးရန်လည်း ရှိသောအရပ်၌အဖော်ကုန်သည်များ မပါဘဲဒေသစာရီ လှည့်မှု	၃၉၅
၈။	တိရောရဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-တိုင်းတပါးဝယ် ရွံ့ရှားဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၍ ဘေးရန်လည်း ရှိသော အရပ်၌အဖော်ကုန်သည်များမပါဘဲ ဒေသစာရီ လှည့် လည်သွားလာမှု	၃၉၅
၉။	အန္တောဝဿ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- ဝါတွင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သွားလာမှု ...	၃၉၆
၁၀။	စာရိကာ အပက္ကမနသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီ အများ- ဘယ်မှမသွားဘဲ တနေရာတည်း၌မိုဗ်းရောဆောင်းရော နွေရော နေကြမှု	၃၉၆

စိတ္တာဂါရဝဂ်

၁။	စိတ္တာဂါရသိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ- ဆန်းကြယ် စွာပြုလုပ်အပ်သောအိမ်တော်ကိုအကြည့်သွားကြမှု....	၃၉၇
၂။	အာသန္တိသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-အလွန်မြင့်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခုဋ် ထိုင်ခုံများနှင့် ခြင်္သေ့ရုပ် ကျားရုပ်စသော ရဲရင့်သောသားကောင် အရုပ်များပါ သော ပလ္လင်ကိုသုံးစွဲကြမှု	၃၉၈
၃။	သုတ္တကန္တနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-ပိုင်းငင် ချည်ငင်မှု	၃၉၉
၄။	ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီအများ- လူဝတ် ကြောင်များ၏ ဝေယျာဝစ္စကိုရှက်ဆောင်ပြုလုပ်ပေးမှု....	၃၉၉

မာတိကာ

(၈)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	အဓိကရဏာဂူပသမ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-အဓိကရုဏ်းကိုငြိမ်းစေမည်ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် ငြိမ်းအောင်လုပ်မပေးမှု	၄၀၀
၆။	သဟတ္တာဒါနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ဇာတ်ဆရာ ဇာတ်သူဇာတ်သား စသည်တို့အား မိမိကိုယ်တိုင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ပေးမှု	၄၀၂
၇။	အာဝသထစီဝရသိက္ခာပုဒ်= ထုလ္လနန္ဒာ- ကျောင်းပိုင် ဖြစ်သော ဥတုနီးသင်္ကန်းကို သူချည်းသုံးစွဲမှု	၄၀၂
၈။	အာဝသထာနိဿဇ္ဇနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ကျောင်းကို မစွန့်လွှတ်(မအပ်နှံ)ဘဲ ဒေသစာရီလှည့်လည်မှု.....	၄၀၃
၉။	တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနသိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာကိုသင်ယူမှု	၄၀၄
၁၀။	တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာဝါစနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာကို ပို့ချပေးမှု	၄၀၅

အာရာမဝဂ်

၁။	အာရာမသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ခွင့်မပန်ဘဲ ဘိက္ခုတို့၏ ကျောင်းတိုက်အာရာမတွင်း ဝင်မှု	၄၀၈
၂။	ဘိက္ခုအက္ခောသန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ဘိက္ခုနီများ-အရှင်ဥပါလိကို ဆဲဆိုခြိမ်းချောက်မှု	၄၁၀
၃။	ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ဘိက္ခုနီသံဃာ (ဂိုဏ်း)ကိုပုတ်ခတ်ပြောဆိုမှု	၄၁၁
၄။	နိမန္တိတသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ပင့်လည်းပင့်အပ်ပဝါရိတ်လည်းသင့်ပြီးပါလျက် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုစားမှု	၄၁၂
၅။	ကုလမစ္ဆရီသိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီ တယောက်- မိမိနှစ်သက်သော ဒါယကာအိမ်သို့ သူတပါးတို့ မသွားအောင်ဝန်တိုမှု	၄၁၃
၆။	အဘိက္ခုကအာဝါသ သိက္ခာပုဒ်= ဘိက္ခုနီ အများ-အနီးအပါးဝယ် ရဟန်း ယောက်ျားမရှိသော ကျောင်း၌ ဝါကပ်မှု (ဝါတွင်းနေမှု)	၄၁၄

(၈၇)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ဘိက္ခုသံဃာ့ အထံ ပဝါရဏာမပြုမှု	၄၁၅
၈။	ဩဝါဒါဂမနသိက္ခာပုဒ်= ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-ဩဝါဒ ခံဘို့ရန် ဘိက္ခုတို့အထံမသွားမှု	၄၁၆
၉။	ဥပေါသထာပုစ္ဆန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ဥပုသ် နေ့ကို မမေးမှုနှင့်ဩဝါဒခံဘို့ရန်ခွင့်မတောင်းမှု	၄၁၇
၁၀။	ပသာခသိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတယောက်-ယောက်ျားနှင့် တယောက်ချင်း ချက်၏ အောက်ပိုင်း၌ ပေါက်သော အနာကိုခွဲစေမှု	၄၁၈

ဂဗ္ဘိနိဝဂ်

၁။	ဂဗ္ဘိနိ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို ဘိက္ခုနီပြုလုပ်ပေးမှု	၄၁၉
၂။	ပါယန္တိ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-နှိုတိုက်နေရသော မိန်းမကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၄၂၀
၃။	အသိက္ခိတသိက္ခာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-၂ နှစ် ပတ်လုံး သိက္ခာမကျင့်ရသေးသော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၄၂၀
၄။	သံဃေန အသမ္ပတ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- သိက္ခာကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်ကို သမ္ပတိမရဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု	၄၂၁
၅။	ဥနဒ္ဒါဒသဝဿ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ယောက်ျား နှင့်ဆက်ဆံဘူးသော, ၁၂ နှစ်မပြည့်သေးသော သူငယ် မကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၄၂၂
၆။	ဂိဟိဂတ အသိက္ခိတ သိက္ခာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- ယောက်ျားဆက်ဆံဘူး၍ ၁၂ နှစ်ပြည့်သော သူငယ်မကို ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာမကျင့်ရသေးဘဲ ရဟန်း ပြုပေးမှု	၄၂၃

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	အသမ္မတ ဝုဋ္ဌာန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-ပိယိ ဝတဖြစ်၍ ၁၂ နှစ်ပြည့်သောအခါ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး၌ ၂ နှစ်လုံးလုံး ကျင့်ပြီးသော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဝုဋ္ဌာန သမ္မုတီမရဘဲ ရဟန်းပြုပေးမှု	၄၂၄
၈။	သဟဇိဝိနီ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-အကူတက္ခ အသက် မွေးနေထိုင်သော တပဏ္ဍိမကို ၂ နှစ်လောက်မျှ မချီးမြှောက် မစောင့်ရှောက်မှု	၄၂၄
၉။	နာနုပန္နန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီ ဖြစ်ခါစကလေးများ- ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမနောက်သို့ (ပြုစုလုပ်ကျွေး၍) ၂ နှစ် လောက်မှ မလိုက်ကြမှု	၄၂၅
၁၀။	နေဝဂ္ဂပကာသန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-တပဏ္ဍိမကို ရဟန်းပြုပေးပြီးနောက် အရပ်တပါးသို့ ခေါ်မ သွားမှု	၄၂၅

ကုမာရီဘူတဝဂ်

၁။	ဥဒ္ဓါသဝိသ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသော ကုမာရီဘူတ သာမဏေမကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၄၂၆
၂။	အသိက္ခိတ သိက္ခာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- အသက် ၂၀ ပြည့်သော်လည်း ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာ ၆ ပါးကို မကျင့်ရသေးသော အပျိုစင် သာမဏေမကို ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု	၄၂၇
၃။	သံယေန အသမ္မတ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-အသက် ၂၀ ပြည့်၍ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးတို့ကို ၂ နှစ်ပတ်လုံး ကျင့်ပြီးဖြစ်သော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတီ မရသေးဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု	၄၂၇
၄။	ဥဒ္ဓါဒသဝဿာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- တဆယ့်နှစ်ခါ မရသေးဘဲ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမလုပ်၍ သူတပါးကို ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု	၄၂၀

(၈)

မာတိကာ

ဦးစေ့	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅။	သံဃေန အသမ္မတာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- သံဃာ့အထံမှ ဝုဋ္ဌာပန သမ္မုတိမရဘဲ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမ ပြုလုပ်မှု	၅၂၀
၆။	ဒိဿနဓမ္မာပဇ္ဇန သိက္ခာပုဒ်= စက္ခုကာဠိ- ဘိက္ခုနီ တို့ ကဲ့ရဲ့မှု	၅၂၉
၇။	ပတိဿဝနဝိသံဝါဒန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ငါ့အား သက်န်းပေးလျှင် ဘိက္ခုနီပြုပေးမည်ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် ထိုဝန်ခံချက် ပျက်ကွက်မှု	၅၃၀
၈။	အနုဗန္ဓန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ငါ့နောက်သို့ ၂ နှစ် ပတ်လုံး လိုက်နေလျှင် ဘိက္ခုနီပြုပေးမည်ဟု ဝန်ခံပြီး နောက် ထိုဝန်ခံချက် ပျက်ကွက်မှု	၅၃၁
၉။	သောကာဝါသ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ယောက်ျားကြီး ယောက်ျားငယ်တို့၌ ရောရောနှောနှော နေထိုင်၍ ကြမ်းတမ်းသော သောက၏ တည်ရာဖြစ်သော စက္ခု ကာဠိမည်သော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၅၃၁
၁၀။	အနုညာတ သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-မိဘနှင့်လင် ယောက်ျားတို့က ခွင့်မပြုအပ်သော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု	၅၃၂
၁၁။	ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါန သိက္ခာပုဒ်=ထုလ္လနန္ဒာ-ပျက်ပြီး သော ဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့် ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု	၅၃၃
၁၂။	အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-နှစ်စဉ် (တနှစ်တပါးကျ) ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်နိုင်သော ဘိက္ခုနီတို့က ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရဟန်းပြုပေးကြမှု	၅၃၄
၁၃။	ဒွေဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-တနှစ်ထည်း၌ ၂ ပါး ရဟန်းပြုပေးမှု	၅၃၄

ဆတ္တု ပါဟနဝဂ်

၁။	ဆတ္တုပါဟန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ- ထီးဆောင်း ဘိနပ်စီးမှု	၅၃၅
----	--	-----

မာတိကာ

(၇)

ဦးစု	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂။	ယာန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-ယာဉ်ဖြင့် သွားလာမှု	၄၃၆
၃။	သင်္ဃာဏိ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတယောက်-ခါးကြိုး တန်ဆာကိုဆောင်မှု	၄၃၇
၄။	ဣတ္ထာလင်္ကာရ သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-မိန်းမ တို့၏ အသုံးအဆောင် တန်ဆာကိုဆောင်မှု	၄၃၈
၅။	ဂန္ဓဝဏ္ဏက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-နံ့သာရည် အလှရည်တို့ဖြင့် ရေချိုးမှု	၄၃၈
၆။	ဝါသိတက သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ-နံ့သာထုံအပ် သော နှမ်း မှန်ညက်ဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ ရေချိုးမှု	၄၃၉
၇။	ဥမ္မဒ္ဒါပန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ-အခြားဘိက္ခုနီ တို့ကို ခြေဆုပ်လက်နယ်ခိုင်းမှု	၄၄၀
၈။	အနာပုစ္ဆာ နိသီဒန သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- ခွင့်မပန်ဘဲ ဘိက္ခုတို့၏ရှေ့၌ ထိုင်နေမှု	၄၄၀
၉။	အနောကာသ ကတ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီအများ- ပြဿနာ မေးခွင့်မတောင်းဘဲ ပြဿနာမေးမှု	၄၄၁
၁၀။	အသံကစ္စိကာ သိက္ခာပုဒ်=ဘိက္ခုနီတယောက်- ရင်စည်းတဘက်မပါဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်မှု	၄၄၁

ပါဠိဒေသနီယ အခဏ်း

၁။	သပ္ပိဝိညာပန သိက္ခာပုဒ်=ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ- ထောပတ်ကို တောင်း၍စားမှု	၄၄၃
၂။	ဒမိဝိညာပနစသော သိက္ခာပုဒ် ၇ ပါး	၄၄၃

ဘိက္ခုနီခန္ဓက၌ လာသော တချို့ သိက္ခာပုဒ်များ

၁။	မာတုဂါမကို ရှိမခိုးရ	၄၄၅
၂။	ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီများ မတော်တရော်ပြမှု	၄၄၆
၃။	ဘိက္ခုနီများ နံရိုး အလှပြင်မှု	၄၄၆

(၃)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၄။	ဘိက္ခုနီများ ခါးစသည်ကို အလှပြင်မှု	၄၄၇
၅။	မျက်နှာကို အလှပြင်မှု	၄၄၈
၆။	အထွေထွေ ပြစ်မှုများ	၄၄၈
၇။	ကျမ်းပြီးနိဂုံး	၄၄၉
၈။	ဖုဿထေရ ဝါထာပင်္ဂနှင့် မြန်မာပြန်	၄၅၄

အခြေခံနိဒါန်း

၁။ သဗ္ဗောဒိတော ကာရုညေန၊
ပရံ ပရတ္ထမာဝဟော၊
ကရောပယာတနိဗ္ဗာနံ၊
ဩသဇ္ဇ ဒုက္ကရံ ကရံ။

၂။ တဿာယံ ဥပဒေသော ဟိ၊
နာထဿ နာထဒေသကော၊
ယေန နော ဒမထံ ယာမ၊
ကော တံ အဇ္ဈာစရေန ဘော။

ယောနာထော-ငါ၏ကိုးကွယ်၊ ငါ့ကိုကယ်သည့်၊ ငါ့နှယ်မခြား၊ လူနတ်
များ၏၊ ကိုးစားရာသခင်၊ အကြင်ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်သည်။ ကာရုညေန
သဗ္ဗောဒိတော-သတ္တာပင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းကြောင့်၊ ပြင်းပြလှစွာ၊ မဟာ
ကာရဏာတော်၊ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်သည် (ဖြစ်၍)။ ကရောပယာတ
နိဗ္ဗာနံ-လက်လှမ်းမှီလောက်၊ အနီးရောက်သည့်၊ မျက်မှောက်ပြုရန်၊ မြတ်
နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဩသဇ္ဇ-အလွယ်တကူ၊ လှမ်းမယူဘဲ၊ ဗိုလ်လူတွက်တာ၊ စွန့်လွှတ်
ခွါ၍၊ ဒုက္ကရံ-သာမန်လူများ၊ မကြံအားအောင်၊ ထူးခြားလွန်ကဲ၊ ပြိုင်နိုင်
ခဲသော ပါရမီဖြည့်မှုကို၊ ကရံ (ကရောဇ္ဈော)-လေးသင်္ချေကိန်း၊ ကပ်
တသိန်းမျှ၊ ထိန်းသိမ်းဆင့်ဆင့်၊ ပြုကျင့်တော်မူလျက်၊ ပရံ-လွန်လွန်ကဲကဲ၊
စိတ်ဗွဲသန်သန်၊ နောက်ပြန်မဆုတ်၊ ကြီးအားထုတ်၍သာလျှင်၊ ပရတ္ထ
မာဝဟော-ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ လျစ်လျူရှု၍၊ ဗိုလ်လူခြားမြောင်၊ စီးပွားကိုသာ
ဆောင်တော်မူပါပေ၏။

အယံ-ယခုခါတွင်၊ လူရှင်အများ၊ ရှုမှတ်သားဘို့၊ ပြန်ကြားလှစ်ဘွေ၊
ဤဥပဒေတော်သည်ကား၊ တဿ နာထဿ-နတ်လူအပေါင်း၊ ခညောင်း
ဆည်းကပ်၊ ထိုဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏၊ နာထဒေသကော-ရဟန်းရှင်မှန်၊
ကိုးကွယ်ခံဘို့၊ ကျင့်ရန်ပုံသေ၊ ညွှန်ပြပေသော၊ ဥပဒေသော ဟိ-ကာရဏာဓာတ်၊
ညွှန်တော်မြတ်ဖြင့်၊ ပိုင်းဖြတ်ချင့်သုံး၊ ကျင့်ထုံးဥပဒေတော်ကြီး ပါပေတည်း။
ယေန-ကိုယ်နှုတ်နှစ်တန်၊ ကျင့်ရန်ထုတ်ဖော်၊ ယင်းဥပဒေတော်ကြောင့်၊ နော-
သဒ္ဓါအလျောက်၊ ဥပဒေအောက်၌၊ ကပ်ရောက်ဝင်နေ၊ ထို့တတွေသည်။

(၁) ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ဒမထံ-ကိုယ်နေနေ၊ နှုတ်ချိုမွှေး၍၊ ယဉ်ဇေးမွှေးသိမ်၊ တည်ငြိမ်သူ့အဖြစ်သို့၊
ယာမ-လူသာမန်ထက်၊ ဆင့်ဆင့်တက်၍၊ မပျက်ပုံသေ၊ ရောက်ကြရပေ၏။
ဘော-ဘုရားသခင်၊ တရားရင်ဝယ်၊ ဖွားမြင်ရငြား၊ ဒို့...သားတော်အများ
တို့၊ တံဥပဒေသံ-ယခုလည်းကောင်း၊ နောင်လည်းကောင်းသို့၊ ငဲ့စောင်းထုတ်
ဖော်၊ ထိုဥပဒေတော်ကြီးကို၊ ကော-ဘခင်ကား၊ လွန်လေးစား၍၊ တရား
ကိန်းအောင်း၊ အဘယ်ရဟန်းကောင်းသည်၊ အဇ္ဈာစရေနု-မလိုက်နာဘဲ၊
သွေဖီလွှဲ၍၊ တနဲသူးချွန်၊ အဘယ်မှာ ကျူးလွန်ထိုက်ပါတော့ အံ့နည်း။

အလောင်းတော် ၁၀ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လောင်းလျာဖြစ်သော သုမေဓာရှင်ရသွေ
သည် ပင်ကိုယ်အားဖြင့် ကုဋေများစွာ ချမ်းသာကြွယ်ဝ
သော သဋ္ဌေးသားဖြစ်၍ ၁၆ နှစ် အယွယ်ရောက်သော
အခါ လောကီအတတ်ဟူသမျှ၌ တဘက်ကမ်းရောက် တတ်မြောက်ပြီးဖြစ်၏။
ထိုကုဋေများစွာ ဥစ္စာအားလုံးကို စွန့်လွှတ်နိုင်သော (သဗ္ဗါပညာ) စွမ်းရည်
သတ္တိရှိသည် အားလျော်စွာ ရသွေရဟန်းပြုပြီးသော အခါလည်း ၇ ရက်
အတွင်း၌ လောကီဈာန် အဘိညာဉ်ကို ရတော်မူ၏။ ဤမျှလောက် ပင်ကိုယ်
ဉာဏ်ထက်မြက်၍ လောကီဘက်တရားအားလုံးကို ကုန်ဆုံးအောင် သိပြီး
သော ရသွေအရှင်မြတ်သည် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ရသော အခါ
သတ္တတို့အား ငဲ့ညှာထောက်ထား သနားကြင်နာ ကရုဏာတော်မပြင်းပြ
ပါမူ ထိုနေရာမှာပင် နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်လောက်ပါပေသည်။ သို့သော် သတ္တ
တို့၏ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ရောက်နေကြပုံကိုမြင်ရ၊ မိမိ၏ ဉာဏ်စွမ်းကိုလည်း သိရ
သဖြင့် လက်လှမ်းမှီလောက် အနီးရောက်နေသော နိဗ္ဗာန်ကို ယူတော်မမူ
သေးဘဲ သတ္တတို့ကို ကယ်တင်ဘို့ရာ ဘုရားဖြစ်အောင် အားသစ်ကြီးစား
တော်မူခဲ့ပါပေသည်။

ကိုယ်ဆင်းရဲ ခံတော် မူရပုံ ထိုသို့ ဘုရားဖြစ်အောင် ကြိုးစားရာ၌ ပါရမီဆယ်ပါး
ဖြည့်ကျင့်ရပုံ၊ စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါးစွန့်ရပုံ၊ လောကတ္ထ
စရိယ စသော စရိယ ၃ ပါးကျင့်ရပုံများကို အသေး
စိတ်စဉ်းစားသောအခါ ဘုရားအလောင်းတော်၏ ကိုယ်ဆင်းရဲခံခဲ့ရပုံများကို
ထင်ရှားစွာသိမြင်နိုင်ပါသည်။ တခြားဘဝပေါင်းများစွာကို ဖယ်ထားလိုက်
ပါဉ်း။ ဝေဿန္တရာမင်းဘဝ၌ပင် ဒါနပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ရာဝယ် ဆင်ဖြူတော်
လှူမှုကြောင့် တောထဲမှာ ဒုက္ခခံ၍ စံတော်မူရလေသည်။ သိဝိမင်း ဘဝ
တုန်းက မျက်လုံးတော်ကို ထုတ်ဖော်၍ လှူရာ၌လည်း မည်မျှနာကျင် ဆင်းရဲ

အခြေခံနိဒါန်း

(၈)

တော်မူမည်ကို မှန်းဆသင့်ပါသည်။ ဘုရိဒတ်နဂါးမင်းဘဝ၌ မုဆိုးကညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်သော်လည်း သီလမပျက်အောင် စောင့်စည်းလျက် ကိုယ်ဆင်းရဲခံပုံကို အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။ ခန္တီဝါဒီရသေ့ ဘဝတုန်းက ကလာဗုမင်း၏ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ဒဏ်ကို အသက်စွန့်၍ သည်းခံတော် မူသည်မှာလည်း သတ္တာတို့ကို ကယ်တင်လိုသော အရင်းခံ ကရုဏာတော် ကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလော့။ ဒီပင်္ကရာဘုရားလက်ထက်တော်ဝယ် ကိုယ်တော်တပါးအတွက် နိဗ္ဗာန်ကို ယူခဲ့ပါမူ မည်သည့် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုမျှ ခံစားရမည်မဟုတ်ပါ။ ယခုသော်ကား သတ္တာအများကို သနားကြင်နာသော ကရုဏာတော်ကြောင့်သာ ကိုယ် တော်၏ ဆင်းရဲဒဏ်ကို ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ခံတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာသနာတော် တည်ထောင်ခြင်း ဤကဲ့သို့ အသက်ပေါင်းများစွာ စွန့်ရသည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တော်၏ ဆင်းရဲဒဏ်ကို ခံတော်မူ၍ ဘုရားဖြစ်တော် မူပြီးသော အခါ ဧဆေး ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ပါလျက် နေတော်မမူဘဲ စလယ် အဆုံး စကားလုံးပရိယာယ် ပြည့်ကြွယ် ကုန်လုံ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြည့်စုံသော တရားတော်များကို ဟောပြတော်မူ၏။ ထို တရားတော်ဖြင့် သီလအကြောင်းအရာကိုလည်း ပြတော်မူ၏။ သမာဓိနှင့်ပညာ အကြောင်းအရာကိုလည်း ပြတော်မူ၏။ ထို သီလ သမာဓိ ပညာ ၃ မျိုးကိုကျင့် သင့် ကျင့်ထိုက်သောကြောင့် “သိက္ခာ ၃ ပါး” ဟု ခေါ်၏။ [သိက္ခိတဗ္ဗာ- ကျင့်သင့် ကျင့်ထိုက်၏။ ဣတိ-ထို ကြောင့်၊ သိက္ခာ-သိက္ခာမည်၏။] ထိုသိက္ခာ ၃ ပါးကိုပင် “သာသနဗြဟ္မစရိယ = ဘုရားအဆုံးအမ ဖြစ်သော၊ မြတ်သော အကျင့်” ဟု ခေါ်၏။ ဆိုလိုရင်းကား- “တရား ဓမ္မ ဟောပြတော် မူရင်းပင် ထိုသိက္ခာ ၃ ဖြာ သာသနာတော်လည်း တည်ထောင်ပြီးဖြစ်တော့သည်” ဟု ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့ သာသနာတော် ထွန်းပေါ်လာသောအခါ တရားတော်ကို သဘောကျ၍ ကျင့်ကြံ အားထုတ် လိုသောပုဂ္ဂိုလ်၊ တရားဟောတော် မူလိုက်ရုံဖြင့် ကျင့်မှုကိစ္စပြီးမြောက်၍ တရားပေါက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပေါ်ထွန်းလာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို “သာသနာ့ဝန်ထမ်းရဟန်းသံဃာတော် များ” ဟု အသိအမှတ်ပြုကြရ၏။ ဤစကားအစဉ်ဖြင့် သာသနာတော် တည်ထောင်ပုံနှင့် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာတော်များ ဖြစ်ပေါ် လာပုံကို နားလည်ကြပြီ။

သာသနာတော်တည်စဉ် ၃ ပဒေမလို့ ထိုသို့ သာသနာတော်တည်ထောင်စဉ် သာသနာ့တာဝန် ကို ထမ်းဆောင်ကြသော ရဟန်းတော်များသည် တရား ပေါက်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်၊ တကယ့်သဒ္ဓါတရားဖြင့် တရားကျင့်လို့

(ဃ) ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

၍ ဝင်လာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ များပြားလေရကား ချုပ်ချယ်တားမြစ်သော
ဝိနည်းဥပဒေများ ထိုအချိန်မှာ မလိုသေးချေပြုလုပ်ဘို့ရန် ခွင့်ပြုသောဥပဒေ
လောက်သာ ပညတ်တော်မူရလေသည်။ ထိုကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏သာသ
နာတော်သည် ဘုရားဝါတော် ၂၀ အတွင်း၌ အစွမ်းကုန် သန့်ရှင်းလျက်
အတိုးတက်ကြီးတိုးတက်ကာ ခတ္တိယ မြာဟ္မဏဇာတ်ရှိကြသော အထက်တန်း
အမျိုးသားတို့ အားကျပါးကျ သာသနာတော်သို့ ဝင်ရောက်လာကြ
ပေသည်။

သာသနာ ၃ ရပ် တမျိုး “သာသနာ” ဟူသော စကား၌ “ဘုရား၏ အဆုံးအမ
ဩဝါဒ” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို“အဆုံးအမဩဝါဒ” ဟု
သည် အရင်းအမြစ်အားဖြင့် “ပရိယတ်” ဟု ခေါ်လော
ပိဋကတရားတော်များတည်း။ ထိုပရိယတ်တရားတော်၌ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း
ကျင့်ခြင်းကို (သီလကျင့်ခြင်း၊ သမာဓိရအောင် သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်
ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာတိုးပွားအောင် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်းကို)
“ပဋိပတ္တိသာသနာ” ဟု၎င်း၊ ထိုအကျင့်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောမဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်ကို “ပဋိဝေဓသာသနာ” ဟု၎င်း ခေါ်၏။ ပြခဲ့သောသီလ သမာဓိ ပညာ
သိက္ခာ ၃ ပါးသည် အကျင့်တရားများဖြစ်သောကြောင့် ပဋိပတ္တိ သာသနာ
၌၎င်း၊ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာဖြစ်လျှင် ပဋိဝေဓသာသနာ၌၎င်း ပါဝင်ကြတော့
၏။ ၎င်းစကားစဉ်အရ- “ပရိယတ်” ဟု ခေါ်အပ်သော တရားတော်များသည်
သီလ သမာဓိ ပညာ သိက္ခာ ၃ ရပ် ဖြစ်သောအကျင့် သာသနာ၏၎င်း၊
ပဋိပတ် ပဋိဝေဓ သာသနာတော် ၂ ရပ်၏၎င်း အခြေခံဖြစ်ကြောင်းကို
သိနိုင်ပြီ။ မှန်၏- ကျင့်နည်းကြံနည်းကို ညွှန်ပြသောတရားတော်မရှိလျှင် မှန်ကန်
အောင်မကျင့်နိုင်၊ မှန်ကန်အောင် မကျင့်နိုင်လျှင် အမှားကို ကျင့်မိကြတော့
မည်။ ထိုအကျင့်မှားဖြင့်ကား မည်သည့်ထူးခြားသော တရားကိုမျှ ရနိုင်ကြ
မည်မဟုတ်ချေ။

သီလနှင့်ပိနည်း သိက္ခာ ၃ ပါးတွင် သီလသည် အရင်းခံဖြစ်၏။ လက်တွေ့
အားဖြင့်လည်း သီလသိက္ခာ စင်ကြယ်သူသာ မှန်ကန်
သော သမာဓိရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ သမာဓိရှိသူမှလည်း ထိုးထွင်းသော အသိ
ဉာဏ်ပညာကို ရနိုင်၏။ [သမာဟိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ = တည်ကြည်
သူသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိနိုင်၏။] ပရိယတ် တရားတော်တွင်လည်း ဝိနည်း
တရားတော်သည် ရဟန်းတော်များ၏ သီလသိက္ခာကို အပြည့်အစုံ ညွှန်ပြ
သော တရားတော်ဖြစ်၏။ ထိုမျှလေခံကြီးကျယ်သော သီလသည် သာသနာပ

ကာလ၌ မရှိနိုင်၊ မှန်၏-သာသနာပကာလ၌ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါး စသော ကိုယ်ကျင့်သီလများ ရှိနိုင်သော်လည်း သာသနာတွင်း၌ကဲ့သို့ ကုဋေ ကိုးထောင်ကျော် သီလမျိုးကား ကြားမျှ မကြားရချေ။ ထိုသီလတော်များ သည် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များအတွက် ဘုရားရှင်ပညတ်ထား အပ်သော ဥပဒေတော်ကြီးလည်းဖြစ်၏။ ထိုဥပဒေတော်အရ စောင့်စည်း နေထိုင်သော ရဟန်းတော်များသည် ကိုယ်အမူအရာ အားဖြင့်၎င်း၊ နှုတ် အပြောအဆိုအားဖြင့်၎င်း မည်သည့် လူကြီးလူကောင်းနှင့်မျှ မတူအောင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ရကား ပုဒ္ဓိအာသာဝင်များကို မဆိုထားဘိ ဘာသာခြား တို့ကပင် လေးစားရလောက်အောင် ကြက်သရေကို ဆောင်နိုင်ပါသည်။

သာသနာတော်၏ အသက် ဤစကားစဉ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဝိနည်းပါဠိတော်အရ ညွှန်ပြအပ်သော သီလသိက္ခာသည် သာသနာတော်၏ အရင်းအမြစ် အကျဆုံးဖြစ်၍ “သာသနာ့အသက်”ဖြစ် ကြောင်းထင်ရှား၏။ ရဟန်းတော်များသည် ထိုဝိနည်း တရားတော်အတိုင်း သီလသိက္ခာကို မထိန်းသိမ်း မစောင့်စည်းတော့ဘဲ ဆယ်ပါးသီလမျှကိုသာ စောင့်စည်း နေထိုင်ခဲ့သော် (ယခုသင်္ကန်းမျိုးကို ဝတ်နေသော်လည်း) ဘုရား ရှင်၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒခံများ မဟုတ်ကြတော့၊ သာသနာပ ရသေ့ပရိပိုင် အနေမျှသာ ဖြစ်ကြတော့၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းတော်လာ သီလ သိက္ခာကို မစောင့်စည်းသောအခါ “သာသနာတော် အသက် မရှိတော့ပြီ-သာသနာ ကွယ်ပြီ”ဟု ဆိုရတော့လတံ့သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသီလသိက္ခာပုဒ်များကို ညွှန်ပြ ထားသော ဝိနည်းတရား (ဝိနည်းပါဠိ)တော်သည်လည်း သာသနာတော်၏ အသက်ပင်ဖြစ်၏”ဟု မှတ်ယူထိုက်၏။ ဘာကြောင့်နည်း-ဝိနည်းပါဠိတော် ကွယ်ပျောက်လျှင် သီလသိက္ခာကျင့်စဉ်လည်း သေသေချာချာ မရှိနိုင်သော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝိနယော နာမ သာသနဿ အာယု-ဝိနည်း တရားတော်သည် သာသနာတော်၏ အသက်”ဟု ဆောင်ပုဒ်တခု အဖြစ်ဖြင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ထို့ မိန့်တော်မူအပ်ခဲ့ပေသည်။

ဥပဒေတော်ကြီး “ဥပဒေ”ဟူသော ပါဠိစကားကို “ဥပဒေ”ဟုခေါ်နေ ကြ၏။ ထိုပါဠိ၏မြန်မာလိုဆိုလိုရင်းမှာ “နည်းလမ်းညွှန်ပြ ချက်” ဟူသည်တည်း။ ပုဒ္ဓိမြတ်စွာသည် အကြောင်းဝတ္ထု အပြစ်တစ်တရာ မပေါ်ခင် ဝိနည်း ဥပဒေတော်ကို ကြိုတင်၍ ပညတ်တော်မူ၊ အကြောင်း ဝတ္ထု တခုခုပေါ်လာမှသာ ပညတ်တော်မူသည်။ ထိုသို့ပညတ်တော်မူခါနီး၌

(၀) **ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး**

လည်း သံဃာစည်းဝေးစေ၍ ထိုသံဃာ့အစည်းအဝေး၌ အမှုရှင် ရဟန်းကို စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူ၏။ ထိုသို့ မေးမြန်းတော်မူပြီးမှ အပြစ်တင်တန်လျှင် အပြစ်တင်တော်မူ၍ ဆုံးမဩဝါဒ တရားစကားကို ခပ်များများမိန့်တော်မူ၏။ ထိုတရားစကားတော်ကို ကြားနာရသော သံဃာတော် အများကပင် ဤအမှုမျိုးနောင်မဖြစ်ပေါ်အောင် “ဥပဒေပညတ်တော်” ထားထိုက်သည်ဟု အယူရှိကြသောအခါကျမှ ထိုက်သင့်ရာ ဥပဒေကို ပညတ်တော်မူသည်။ တချို့ ဥပဒေတော်များကား တားမြစ်ချုပ်ချယ်သော ဥပဒေမဟုတ်၊ အရေးအခွင့် ပေးသောဥပဒေဖြစ်၏။ ထိုဥပဒေများ၏ အကြောင်းဝတ္ထု အမှုကိစ္စမှာလည်း မလွဲသာမရှောင်သာသောအမှု၊ သို့မဟုတ် အလွန်အကြူး စောင့်စည်းထား သဖြင့် ဆင်းရဲပင်ပန်းခံရသော အမှုကိစ္စမျိုး ဖြစ်လေသည်။

မဟာကရုဏာတော် ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝိနည်းဥပဒေတော်ကြီးကို တည်ထားတော်မူခါနီးဝယ် သာသနာတော်ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်နေသော လူဝတ်ကြောင်များကိုလည်း ငဲ့ညှာထောက်ထား (လူတို့ စိတ်ကို မထိခိုက်အောင်၊ ပူဇော်သမျှ အကျိုးများများရအောင်) သနားညှာ တာသော ကရုဏာ၊ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့ အနေအထိုင် မကျဉ်း ကြပ်စော့သူတို့အလေးအမြတ်ကိုခံနိုင်လောက်စေလိုသော မဟာကရုဏာ၊ ရဟန်းဆိုး ရဟန်းယုတ်များလည်း အပြစ်တွေ့ပလဗ္ဗဖြင့် လူဝတ်ကြောင်တို့ ၏ အကိုးကွယ် အဆည်းကပ် ပစ္စည်းလာဘ်ကို ခံယူနေခြင်းကြောင့် နောင် သံသရာဝယ်ကယ်တင်၍ မဖြစ်နိုင်အောင် ဒုက္ခဒုခါက်တွင်းသို့ သက်ဆင်းကျ ရောက်ရမည့် အရေးကို တွေးတောထောက်ထား ကြီးမားသော မဟာ ကရုဏာ၊ ဤသို့ ကရုဏာအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီးမှ တရားဓမ္မ ဟော ညွှန်ပြ၍ ဝိနည်းဥပဒေကို ထားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဥာဏ်တော်ကြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုကဲ့သို့ ဥပဒေကို ထားတော်မူမီ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းဝတ္ထု၏ (ပြစ်မှု၏) အကြီး အငယ်ကိုလိုက်၍ (ထိုပြစ်မှုကိုဖြစ်စေသော စိတ်ရင်းစေတနာရင်းကိုလိုက်၍) ထိုက်သင့်သော ဥပဒေကို ပညတ်တော်မူရန်ဉာဏ်တော်ဖြင့် စဉ်းစားတော်မူ ၏။ “ရှေးရှေးဘုရားရှင်တို့သည် ဤအပြစ်မျိုး၌ မည်သည့်အာပတ်ကို ပညတ် တော်မူလေသနည်း” ဟုလည်း ဆင်ခြင်တော်မူ၏။ ဤသို့ဆင်ခြင်စဉ်းစားတော် မူပြီးမှ ပညတ်တော်မူအပ်ရကား ဘုရားပညတ် အရပ်ရပ်ဥပဒေတော်သည် သာမန်လူဝတ်ကြောင်များ၏ ဥပဒေထက် သာလွန် လေးနက်ပါပေသည်။

“သို့ဖြစ်လျှင် ဘုရားရှင်သည် ဉာဏ်တော်ဖြင့်ကြိုတင်၍ မြော်မြင်တော်မူကာ အပြစ်မပေါ်လာမီကပင် ပညတ်တော်များကိုထားပါတော့လော”-ဟုအံ့၊ သမားကောင်းတို့မည်သည် လူတယောက်၏လက်၌ အနာပေါက်လောက် အောင် သွေးဆိုးနေသည်ကို သိမြင်သော်လည်း ထိုနေရာ၌ အနာမပေါ်ခင် ခွဲစိတ်ကုသ၍ ဆေးတင်ပေးရိုးမရှိအကယ်၍ ခွဲစိတ်ကုသဆေးတင်ပေးခဲ့သော် ထိုရောဂါရှင်က ကျေးဇူးတင်မည် မဟုတ်ရုံသာမက၊ သမားတော်ကိုပင် “ငါ၏အသားကောင်းကို ခွဲရမည်လား”ဟု အပြစ်တင်လိုပေလိမ့်ဥးမည်၊ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း တင်ကြို၍ မြင်အပ်သော အပြစ်များကြောင့် ဝိနည်းပညတ်တော်ကို ကြိုတင်၍ ထားတော်မူ၍ အကယ်၍ ကြိုတင်ထားခဲ့ ပြန်လျှင်လည်း “အမျိုးကောင်းသားတွေကို အပြစ်မရှိဘဲ ချုပ်ချယ်ရမည် လား”ဟု တချို့က အပြစ်ပင် တင်လိုကြပေလိမ့်ဥးမည်၊ ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်ကား ဥပဒေပညတ် တည်ထားအပ်ရာဝယ် ထိုကဲ့သို့အကျိုးမရမည့် အချက်ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်တော်မူခဲ့ရပေသေးသည်။

အရှင်သာရိပုတြာ လျှောက်ခြင်း ။ ဤအကြောင်းကိုအရှင်သာရိပုတြာလျှောက်သောစကား၊ ဘုရားရှင် ပြန်၍ မိန့်တော်မူသော စကားဖြင့် ထင်ရှားစေအံ့။

အရှင်သာရိပုတြာ ။ မြတ်စွာဘုရား... သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူခြင်းသည် သာသနာတော်၏ တာရှည်တည်၍ ရန်အကြောင်းဓာတ်ဖြစ်ပါ သောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူ၍ ရန် ယခုအခါ အချိန်တန်ပါပြီ။

မြတ်စွာဘုရား ။ သာရိပုတြာ...စောင့်ဆိုင်းဥး၊ သာရိပုတြာ...စောင့် ဆိုင်းဥး၊ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ခြင်း၌ သင့်တော်သော အချိန်အခါ ကို ငါဘုရားကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူမည်၊ သာရိပုတြာ... သံဃာတော်မှာ ကျူးလွန်မှု အပြစ်မပေါ်သေးသမျှ မြတ်စွာ ဘုရားသည် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူလိမ့်ဥးမည်မဟုတ်။

ဥပဒေသ၏အကျိုး ဆယ်ပါး ။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ဝိနည်းဥပဒေ တရပ်တရပ်ကို ပညတ်တော်မူရာ၌ ထိုဥပဒေ ပညတ်တော်ကြောင့် ဝဝ ပါးသော အကျိုးကို ရစေတော်မူ၏၊ (၁) ပညတ်တော် မမူမီ ထိုဥပဒေနှင့်စပ်ဆိုင်သော တရားစကားကို ဟောထားပြီး ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုဥပဒေတော်ကို ပညတ်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် “သုဠာဘန္တေ =

(၈)

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ကောင်းပါသည်ဘုရား”ဟု သံဃာတော်အများပင် လက်ခံကြရ၏။ ဤသို့ စကားတော်ကိုလက်ခံကြခြင်းသည် စီးပွားချမ်းသာ ရဘို့ရာဖြစ်သောကြောင့် “ဘုရားစကားတော်ကို လက်ခံခြင်းသည်ပင် ဥပဒေ၏ အကျိုးတမျိုး”ဟု ခေါ်ဆိုအပ်တော့သည်။

၂။ ဤဥပဒေပညတ်တော်ကြောင့်သံဃာတော်များသည်နေရထိုင်ရချမ်းသာ၏။လင်ရှားစေအံ့- “လောက၌ လူကြီးသူမကို ရိုသေရခြင်း” ဟူသော လူ့ဝိနည်း (လူ့ဥပဒေ) တရပ်ရှိ၏။ အမျိုးကောင်းသားသွီးတိုင်း ထိုကျင့်ဝတ်ကိုလိုက်နာရ၏။ ထိုသို့လိုက်နာမှု၌ သူတမျိုး ငါတဖုံ သဘောမကွဲလွဲဘဲ သဘောတူကြ၏။ ထိုသို့သဘောတူသဖြင့်လည်း ထိုကျင့်ဝတ်အတိုင်း နေကြထိုင်ကြသည့်အတွက် နေရထိုင်ရချမ်းသာကြလေသည်။ ထိုအတူ ဘုရားရှင်၏ ဝိနည်းဥပဒေတော်ကြောင့် ရဟန်းကောင်းဟူသမျှတို့လည်း သူတမျိုးငါတဖုံ မကွဲကြဘဲ သဘောတူကျင့်ကြသဖြင့် နေရထိုင်ရချမ်းသာကြပေသည်။ ဤသို့ သံဃာတော်များ၏ ချမ်းသာခြေ နေထိုင်ရခြင်းသည် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော် ဥပဒေ၏ အကျိုးတမျိုးပေတည်း။

၃။ ဤဥပဒေတော်သည် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နှိမ်နင်းရာဝယ် လက်နက်ကောင်းတမျိုးလည်းဖြစ်၏။ ချဲ့ဥားအံ့-သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်သာမရှိပါလျှင် ရဟန်းဆိုး ရဟန်းယုတ်တို့ လုပ်ချင်တိုင်းလုပ်၍နေရာ၌ သာသနာတော်ကြောင်းအားဖြင့် မည်သည့်အပြစ်ကိုမျှမပြုနိုင်သောကြောင့် နှိမ်နိုင်လောက်သော သံဃာ့အင်အားရှိစေကာမူ နှိမ်၍မဖြစ်နိုင်ချေ။ ဥပဒေပညတ်တော်ရှိခြင်းကြောင့်ကား (ကာလအလိုက်သံဃာ့အား၊ အစိုးရအား၊ တိုင်းပြည်အား မရှိသောကြောင့် မနှိမ်ကြစေကာမူ နှိမ်လိုလျှင်) “အသင်၏ကျူးလွန်မှု၌ မည်သည့်အာပတ်သင့်နေ၏။ ထိုအမှုကို ရှောင်လျှင်ရှောင်၊ မရှောင်လျှင် မည်သည့်အပြစ်ကိုခံရမည်”ဟု နှိမ်ခွင့်ရှိသည်သာ။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းဥပဒေပညတ်တော်သည် ဒုဿီလရဟန်းယုတ်များအား နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း အကျိုးတမျိုးကိုလည်း ရစေနိုင်သည်။

၄။ ဒုဿီလရဟန်းများကြောင့်ထိုထိုသံဃာ့ကိစ္စကိုပြုရာ၌သံဃာကောင်းတို့မှာ အနှောင့်အရှက်များ၍ ဆင်းရဲကြရ၏။ထိုကဲ့သို့ ဒုဿီလရဟန်းယုတ်များကို နှိမ်နိုင်ခြင်းကား သီလကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြသော ရဟန်းကောင်းတို့၏ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းဟူသော အကျိုးကိုလည်း ပြီးစေနိုင်သည်။ တနည်းအားဖြင့် စဉ်းစားပြန်လျှင်-သီလအကျင့်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြသော သူတော်

ကောင်းရဟန်းတို့သည် သီလသိက္ခာကိုဖြည့်ကျင့်လိုကြသော်လည်း ကျင့်နည်းကိုညွှန်ပြသော ဝိနည်းဥပဒေပညတ်တော်မရှိလျှင် “မည်ကဲ့သို့ ဖြည့်ကျင့်ရမည်” ဟု မသိသောကြောင့် သီလဖြည့်ကျင့်ရေး၌ “ဟိုလိုဖြည့်ကျင့်ရမှာလေလား၊ သည်လိုဖြည့်ကျင့်ရမှာလေလား” ဟု တွေးတောပင်ပန်းကြကုန်ရာ၏။ ဥပဒေပညတ်တော်ရှိခြင်းကြောင့်ကား ထိုသို့မပင်ပန်းကြရ၊ ဥပဒေညွှန်ပြချက်အတိုင်း ဖြည့်ကျင့်ရသဖြင့် ရှင်ပျရမ်းသာကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်ဝိနည်းဥပဒေပညတ်တော်သည် သီလချစ်ခင် သူတော်စင်ရဟန်းတို့၏ ချမ်းသာရှင်ပျနေထိုင်ရခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရစေနိုင်ပေသည်။

၅-၆။ ဥပဒေပညတ်တော်သည် “ယခုဘဝ၌ လောကအပြစ်ဒဏ် ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ပြီးဖြစ်၍၊ နောင်သံသရာရေး ရန်ဘေးတို့ကိုလည်းပိတ်ဆို့တားဆီးပြီးဖြစ်ခြင်း” ဟူသော အကျိုး ၂ မျိုးကိုလည်းရစေနိုင်၏။ မှန်၏- ဥပဒေပညတ်တော်မရှိလျှင် အချို့ရဟန်းများသည် လူဝတ်ကြောင်တို့ ပြုလေ့ရှိသော ပါဏာတိပါတမှု အဒိန္နာဒါနမှု မိစ္ဆာစာရမှု စသည်ကိုပြုလတ်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းကြောင့် အရိုက်အနှက် အသတ်အဖြတ်ခံရခြင်း၊ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ခံရခြင်း၊ နာမည်ပျက်ခြင်းစသော ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့ကို ယခုဘဝ၌ပင် ခံကြရတော့မည်။ ထိုပါဏာတိပါတစသော မကောင်းမှုတို့ကြောင့်ပင် နောင်သံသရာ၌ အပယ်ဆင်းရဲစသော ဘေးရန်ကိုလည်း ခံကြရဦးမည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် ဥပဒေတော်ရှိခြင်းကြောင့်ကား ထိုပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ဘေးရန်အန္တရာယ်များကို စောင့်စည်းပြီး၊ တားဆီးပြီး ဖြစ်လေတော့၏။

၇။ ဝိနည်းဥပဒေတော်သည် မကြည်ညိုသေးသူများကိုလည်း ကြည်ညိုစေနိုင်၏။ မှန်၏- ရဟန်းတော်တပါးသည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ဝိနည်းဥပဒေတော်နှင့်ညီစွာ သင်္ကန်းလည်းရုံ စက္ခုခြေလည်းချ (အအေပုညိမျှလျှင်) တိနပ်လည်းမစီးဘဲ သွားအံ့၊ ဆွမ်းစားလျှင်လည်း ဆွမ်းလုပ်ကိုပြင်၍ ရူးရူးရဲရဲ မမည်စေဘဲ သပ်ယပ်စွာစားအံ့၊ ထိုရဟန်းတော်ကို မကြည်ညိုသေးသော ဘာသာခြားလူများကပင် လေးစားရမည်သာ။ ရှေးတုန်းက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သော ဗြာဟ္မဏလူမျိုးတယောက်သည် ဝိနည်းဥပဒေစာကို ကြည့်၍ “ရဟန်းဆိုတာ ဤမျှလောက် စောင့်စည်းရပေသကဲ့” ဟု တွေးတောကာ လွန်စွာကြည်ညိုစိတ် ဖြစ်လာသတတ်၊ ဤသို့လျှင် ဝိနည်းဥပဒေတော်သည် မကြည်ညိုသေးသူကို ကြည်ညိုစေနိုင်ခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

၈။ ဝိနည်းဥပဒေတော်သည် ကြည်ညိုပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်ပြီးသူတို့ကို လည်း သဒ္ဓါတရား တိုးပွားစေနိုင်၏။ မှန်၏-နဂိုက သာမန်လောက်သာ ကြည်ညိုနေသူသည် မိမိကိုးကွယ်ထားသော ဆရာသွား၏ဝိနည်းဥပဒေတော် လေးစားပုံ ဥပဒေနှင့်အညီ နေထိုင်ပုံကို တွေ့မြင်ရသောအခါ “ငါတို့မှာ ဤမျှလောက် အကျင့်သိက္ခာပြည့်ဝသေး ဆရာသွားကို ကိုးကွယ်ရပေသည်” ဟု ကြည်နူးဝမ်းမြောက်လျက် တိုးတက်၍ ကြည်ညိုစိတ်ပေါ်ပေါက်လာတတ် သည်။ အကြမ်းအားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် စာတတ် အပြော အဟော ယောင်း ပုဂ္ဂိုလ်များကို လူတို့ကကြည်ညိုသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အသေအချာ စဉ်းစားသော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်၌ လူတို့ကြည်ညိုပုံမှာ လေးလေးနက်နက် မရှိလှ။ ဝိနည်းသိက္ခာကို ရှိသေစောင့်ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ်၌ ကြည်ညိုပုံသာ လေးနက်သည်။ အကယ်၍ ယခုလက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း မိမိ၏ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ဝိနည်းဥပဒေတော်နှင့်အညီ ပြုပြင်နေနိုင်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည် ယခု ထက်ပို၍ကေနကြည်ညိုကြလိမ့်မည်သာ။ ဤသို့လျှင် ဝိနည်းဥပဒေတော်သည် ကြည်ညိုပြီးသူများကိုလည်း ပို၍လေးစား ကြည်ညိုစေနိုင်ပါသည်။

၉။ ပြခဲ့ပြီးသော ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓ၊ ဂုဗျာကို “သဒ္ဓမ္မ=သု တော်ကောင်းကရား” ဟု ခေါ်၏။ ဘုရားရှင်တို့သည် ထိုသုတော်ကောင်း တရား၏ ကြာရှည်စွာ တည်တံ့ရစ်ဘို့ အကျိုးငှါလည်း ဝိနည်းဥပဒေတော် များကို ထားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ချဲ့ဥားအံ့-ဝိနည်းဥပဒေပညတ်တော်မရှိ လျှင် ဘုရားရှင် မျက်မှောက်တော်၌ ရဟန်းဖြစ်ကြသော သံဃာတော်များ သည် နောက်တဆက် ရဟန်းသစ်များကို တည်ထောင်ပြီးနောက် ထိုရဟန်း သစ်များကမူ နောက်တပ် မတည်ထောင်နိုင်ကြတော့ဘဲ ထိုဒုတိယအဆက် ရဟန်းတော်များ ကုန်သည်နှင့်တူပြိုင်နက် သာသနာအဆက် ပြတ်တော့၏။ ထိုရဟန်းသံဃာ သာသနာ အဆက်ပြတ်လျှင် ပရိယတ်တရားတော်များကို လုံဝတ်ကြောင်အဖြစ်ဖြင့် စွမ်းစွမ်းတမန် မရွက်ဆောင်နိုင်ကြတော့။ ပရိယတ် လမ်းညွှန်ကွယ်လျှင် ကျင့်စဉ်ပဋိပတ်နှင့် ထိုးထွင်းသိအပ်သော မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ပဋိဝေဓတို့လည်း အရင်းလဲ၍ အဖျားထင်းဖြစ်ကြရတော့သည်။

ဝိနည်းဥပဒေတော် တည်ရှိလျှင်ကား ဘုရားရှင်နှင့် မျက်မှောက် သံဃာ တော်များ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကြပါသော်လည်း ဝိနည်း ဥပဒေတော်၏ ညွှန်ပြ ချက်ကိုကြည့်ရှုကစ ရဟန်းသံဃာ အဆက်မပြတ်အောင်တည်ထောင်နိုင်ကြ

အခြေခံနိဒါန်း

(၉)

သေး၏။ ထိုရဟန်းသံဃာများသည်ပင် ပရိယတ် တရားတော်များကို မကွယ်
မပအောင် ယခုအချိန်အထိ ဆောင်တော်မူခဲ့ကြ၏။ ထိုပရိယတ်တရားတော်
မှာလာသည့်အတိုင်း ကျင့်ကြံမှု ပဋိပတ်ကြောင့် အချိန်မရွေး ပဋိဝေဓ မဂ်
ဖိုလ်တရားများလည်း ထင်ရှားနိုင်သေး၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်း ဥပဒေတော်
သည် (သဒ္ဓမ္မ ၃ ဖြာ) သာသနာ ၃ ရပ်ကိုလည်း ကြာရှည်စွာ တည်တံ့
စေနိုင်ပါပေသည်။

၁၀။ “ဝိနည်း” ဟူသည် ကိုယ်နှုတ် ၂ ပါးကို ထိန်းသိမ်း စောင့်စည်း
ထားရသော (ရဟန်းများ၏) ကိုယ်ကျင့်တရားတည်း။ ထိုကိုယ်ကျင့် တရား
သည် သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေ၏။ သို့သော်ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်က
ထုတ်ဖော်ပညတ်ခြင်းမပြုပါမူ ထိုဝိနည်းသည် တိမ်မြုပ် ငုပ်နေဥျားမည်သာ။
လောက၌ အရည်အချင်းရှိလျက် တိမ်မြုပ်နေသူ တယောက်ကို အထက်လူ
တယောက်ယောက်က ထင်ရှားအောင် ထုတ်ဖော်လိုက်လျှင် ထိုမြုပ်နေသူကို
ချီမြှောက်ရာ (ချီပင့်+မြှင့်မြှောက်ရာ) ရောက်သကဲ့သို့ ထို အတူမထင်ရှား
သေးသော ဝိနည်းကျင့်ဝတ်များကို ဥပဒေတော်အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဖော်ပညတ်
လိုက်ခြင်းသည် ထိုဝိနည်းကို ချီမြှောက်ရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်း
ဥပဒေတော်သည် ရဟန်းကျင့်ဝတ် ဝိနည်းတရားတော်ကို မြှောက်ကော်
မြှင့်တင်ရာလည်း ရောက်ပါသည်။ အချုပ်မှာ....

- (၁) ကောင်းပါပြီဘုရားဟု စကားတော်ကို လက်ခံနိုင်ခြင်းအကျိုး၊
- (၂) သံဃာတော်အများ၏ ချမ်းသာစွာနေထိုင်ရခြင်းအကျိုး၊
- (၃) အလဇ္ဇိဒုဿီလ (ရဟန်းယုတ်)များကိုနှိမ်နိုင်ခြင်းအကျိုး၊
- (၄) သီလချစ်ခင်သူတော်စင် ရဟန်းတို့ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ခြင်းအကျိုး၊
- (၅) ယခုဘဝ၌ ဘေးရန်အန္တရာယ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ပြီး ဖြစ်ခြင်း
အကျိုး၊
- (၆) နောင်တမလွန်ဘဝ၌ ဘေးရန်အန္တရာယ်ကို ပယ်နိုင်ခြင်းအကျိုး၊
- (၇) သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုသေးသူများကို ကြည်ညိုလာစေခြင်း
အကျိုး၊
- (၈) ကြည်ညိုပြီးသူများအား သဒ္ဓါတရား တိုးပွားစေခြင်းအကျိုး၊
- (၉) သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်တံ့ခြင်းအကျိုး၊
- (၁၀) ဝိနည်းကိုယ်ကျင့်တရားများကို ချီမြှောက်ခြင်း အကျိုး၊

ဤဆယ်မျိုးသော အကျိုးကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ ဝိနည်းဥပဒေတော်ကို
ဘုရားရှင် ပညတ်တည်ထားတော်မူရပေသည်။

(၅)

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ကိုယ်ကျိုးရအွယ် များစွာသော သတ္တဝါတို့သည် မိမိအကျိုးကိုသာ ပဌမဆုံး စဉ်းစားလေ့ရှိကြ၏။ မိမိအကျိုးရမည့် လမ်းစဉ်ကိုသာ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း လိုက်လိုကြ၏။ ထို့ကြောင့် ပြခဲ့သော အကျိုးဆယ်ပါး တို့တွင် ဝိနည်းဥပဒေတော်အတိုင်း စောင့်စည်းနေထိုင်ပါလျှင် မကြည်ညိုသေးသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့၏ အကြည်ညိုကိုခံရခြင်း၊ ကြည်ညိုပြီးသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ အကြည်ညိုတိုးခြင်း၊ ယခုဘဝဘေးရန် အန္တရာယ်ကို စောင့်ရှောက်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ ဒုက္ခကင်းကွာ ချမ်းသာစွာနေနိုင်ခြင်း၊ ဤအကျိုး ၄ ပါးတို့ကား ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ရနိုင်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိအကျိုး သာသနာတော်အကျိုးကို လိုလားသော ရဟန်းကောင်းဟူသမျှသည် ဘုရားအမိန့်တော် ဥပဒေများကို လေးလေးစားစား လိုက်နာသင့်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ရှေးဆရာမြတ်တို့လည်း ဘုရားအမိန့်တော် ဥပဒေကိုအသက်စွန့်၍ စောင့်ရှောက်ကြရန် တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော၊
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ၊
ပညတ္တံ လောကနာထေန၊
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

ပါတိမောက္ခံ-ဝိနည်းပိဋကတ်၊ အရပ်ရပ်၌၊ ပညတ်ထုတ်ဘော်၊ သိက္ခာပုဒ် သီလတော်ကို ဝိသောဓေန္တော-မကျိုးမပေါက်၊ မညှိုးပျောက်ဘဲ၊ တိုးတောက်စေချင်၊ သုတ်သင်သူသည်။ ဇီဝိတံ-လွန်စွာစုံမက်၊ ကိုယ့်အသက်ကို၊ အပ္ပေဝ ဇဟေ-မဝံ့တဝံ့၊ ရွံ့တရွံ့ဖြင့်၊ တွန့်ကာလွန်ကာ၊ စွန့်လိုက်ရစေကာမူ၊ လောကနာထေန-ဗြဟ္မာလူနတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သည့်၊ နတ်နတ်ထိပ်ထား၊ ဘဘုရားသည်။ ပညတ္တံ-အာဏာတော်မြတ်၊ မိန့်တော်မှတ်၍၊ ပညတ်ထုတ်ဘော်၊ ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ သီလသံဝရံ-ကိုယ်နှုတ်နှစ်ထွေ၊ ချုပ်တည်းစေဘို့၊ ကုဋေကိုးထောင်၊ ကျော်ခေါင်မြင့်ဟီး၊ သီလတော်ကြီးကို၊ န ဘိန္ဒေ-အမိန့်တော်ချက်၊ ဥား ထိပ် ရွက် ၍၊ မဖျက်မိစေ၊ စောင့်စည်းသင့်ပေသတည်း။

အခြေခံနိဒါန်း

(၃)

အာပတ်ဒုနစ်မျိုး ပြခဏ်း

အာပတ်။ ။“အာပတ္တိ”ဟူသောပါဠိကို“အာပတ်”ဟုခေါ်၏။“ရဟန်းများရောက်ထိုက်သောအပြစ်၊ (တနည်း)-အပြစ်သင့်ခြင်း=အပြစ်ရောက်ခြင်း”ဟု ဆိုလို၏။ ထိုအာပတ်သည် ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသေသ်၊ ထုလ္လစ္စဉ်း၊ ပါဏိတ်၊ ပါဠိဒေသနီယ၊ ဒုက္ကဋ်၊ ဒုဗ္ဘာသိတ၊ ဤဆို့အားဖြင့် ၇ မျိုးရှိသည်။

ပါရာဇိက။ ။ဤအာပတ်သို့ရောက်သော(ဤအာပတ်သင့်သော)ရဟန်းသည် သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးရတော့၏။ “လူဖြစ်ရှုံးသူ”ဟု ဆိုရလောက်အောင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးနေသူသည် လူရာမဝင်တော့သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ရဟန်းအဖြစ် ဆုံးရှုံးလောက်အောင် ပါရာဇိက အာပတ်သင့်နေသူသည် ရဟန်းအရာမဝင်တော့ချေ။ ရဟန်းကောင်းတို့က ထိုသူနှင့် အပေါင်းအသင်း မလုပ်ကြရတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဤအာပတ်သည် ကျူးလွန်သော ရဟန်းကို သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေတတ်သောကြောင့်“ပါရာဇိကအာပတ်”မည်၏။ [ပရာဇေတိ-သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံးစေတတ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ပါရာဇိက-ပါရာဇိက မည်၏။]

ပါရာဇိကန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
စုတော ပရဒ္ဓေါ ဘဠောစ၊
သဒ္ဓမ္မာ ဟိ နိရက်ံတော၊
သံဝါသောပိ တဟိ° နတ္ထိ၊
တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို“ပါရာဇိက”ဟုဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ် (အကြောင်း) ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာနားထောင်ပါလော့၊ ပါရာဇိကအာပတ်သင့်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတော်ကောင်းတရားမှ ရွှေသွား၏၊ ချိုယွင်းသွား၏၊ လျော့ကျသွား၏၊ သူတော်ကောင်းတရားမှ ကင်းကွာအောင်လည်း အပြုခံရ၏။ ထိုပါရာဇိက ကျသူနှင့်အတူတကွ(ကံကြီး-ကံငယ်ကိစ္စ၌) ပေါင်းသင်းခွင့်လည်း မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် ဤအာပတ်ကို “ပါရာဇိက”ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။... ပရိဝါပါဠိတော်။

မှတ်ချက်။ ။“အပေါင်းအသင်းမလုပ်”ဟူသည်ကား ရဟန်းခံစသော ကိစ္စကြီးငယ်ဟူသမျှ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရဟန်းတပါးအရေအတွက်အဖြစ်ဖြင့် ထည့်သွင်း၍ မပါဝင်စေရ။ ပါရာဇိက ကျရောက်နေသော ရဟန်းယုတ်မှန်း သိလျက်

(၁)

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ထိုသူနှင့် ကံကြီး၊ ကံငယ်လည်း မပြုကြ၊ မသိ၍ပါနေစေကာမူ ထိုကံကို ပြီးစေနိုင်လောက်သော အခြားသံဃာများ အပြည့်အစုံပါမှထိုကံထမြောက် အောင်မြင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းကိစ္စကဲ့သို့သော ကံကြီးများ၌ ပြည့်စုံသင့်သော သံဃာထက် ပိုမိုများပြားအောင်လည်း ကြိုးစားရ၏။ အကြားအကြား၌ ရဟန်းမစစ်ဘုရား ပါဝင်နေပြန်လျှင် ထိုသူအတွက် ရဟန်းကောင်းချင်း ၂ တောင့်ထွာထက် ဝေးကွာနေမည်စိုး၍လည်း အချင်းချင်းနီးကပ်နိုင်သမျှနီးကပ်အောင် တိုင်ကြရလေသည်။ [၂ ဘောင့်ထွာ အရပ်ကို “ဟတ္ထပါသ်=လက်လှမ်းမှီအရပ်”ဟု ခေါ်၏။ သံဃာကံပြုရာ၌ ရဟန်းအစစ်ချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ်ဆက်စပ်နေစေရသည်။ ဟတ္ထပါသ်တိုင်းရာ မှာလည်း တဘက်ရဟန်း၏ အပြင်ဘက်ဆုံး ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် မိမိ၏အနီးဆုံး ကိုယ်အင်္ဂါကို တိုင်းရသည်။]

သံဃာဒိသေသ်။ ။ “သံဃာဒိသေသ်”ဟူသောပါဠိကို “သံဃာဒိသေသ်” ဟုခေါ်၏။ [သံဃာ+အာဒိ+သေသ်။] ဤအာပတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အာပတ်ပြေပျောက်အောင် ပြုရာ၌ အခြားအာပတ်များကဲ့သို့ တပါးထံမှာ ဖြေ၍မဖြစ်။ သံဃာတော်များထံ ပရိဝါသ်တောင်း၍ ပရိဝါသ်နေရ၏။ ထို့နောက် သံဃာ့ထံမှာပင် မာနတ်တောင်း၍ မာနတ်ကျင့်ရ၏။ တချို့မှာ ပရိဝါသ်နေရင်း သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ထပ်သင့်ပြန်သဖြင့် အရင်းအစ ပြန်၍ကျင့်ရ၏။ ထိုသို့အရင်းအစသို့ပြန်၍ ငင်ရမှုကို “မူလာယပဋိကဿန” ဟုခေါ်၏။ ထိုကံကိုလည်း သံဃာကပင်ပြုရ၏။ ထို့နောက်မှ သံဃာ့အထံ ခွင့်တောင်း၍ အပ္ပာန်သွင်းစေရ၏။ ပရိဝါသ်၊ မာနတ်ကျင့်မှုသည် ဒဏ်ထမ်း ခြင်းနှင့်တူ၏။ ထိုသို့ ဒဏ်ခံနေရခိုက်၌ သံဃာကအပြင် ထုတ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပရိဝါသ်မာနတ်ကျင့်ပြီးသောအခါ သံဃာကကျေနပ်၍ သံဃာ့အတွင်းသို့ သွင်းမှုကို “အပ္ပာန်သွင်း”ဟု ခေါ်သည်။

ဤသို့လျှင် ဤအာပတ်အတွက် အစဆုံး၌ ပရိဝါသ်ပေးမှု၊ အစမှ ကြွင်း သော အလယ်၌မာနတ်ပေးမှု၊ အဆုံး၌ အပ္ပာန်သွင်းမှုများဝယ် သံဃာနှင့် ခကင်းရကား (သံဃာပါမှ ကံအထမြောက်ရကား) “သံဃော+အာဒိ- သေသ် သု ဣစ္ဆိတဗ္ဗော အဿ”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ “သံဃာဒိသေသ်”ဟုအမည် ရလေသည်။ အဿ-ဤအာပတ် အပေါင်း အတွက်၊ အာဒိသေသ်-အစ ဆုံး ပရိဝါသ်ပေးကံ၊ အစမှကြွင်းသော အလယ်အဆုံးမာနတ်ပေးစသောကံ ဘို့၌၊ သံဃော-သံဃာကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော-လိုလားထိုက်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သံဃာဒိသေသ်-သံဃာဒိသေသ်မည်၏။

အခြေခံနိဒါန်း

(က)

သံဃာဒိသေသောတိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏော ဟိ ယထာတထံ၊
သံဃောဝ ဒေတိ ပရိဝါသံ၊
မူလာယ ပဋိကဿတိ၊
မာနတ္တံ ဒေတိ အဗ္ဗေတိ၊
တေနေ တံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို “သံဃာဒိသေသံ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ် (အကြောင်း) ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့၊ (ထိုအာပတ်သင့်၍ အာပတ်မှ ထလိုသူအား) သံဃာသည်သာ ပရိဝါသ်ပေးရ၏။ အရင်းသို့ ပြန်၍ ငင်ရ၏။ မာနတ်ပေးရ၏။ အပ္ပာန်သွင်းရ၏။ ထို့ကြောင့် (ထိုသို့ အစ အလယ် အဆုံး ဥပမီးလုံး၌ သံဃာပါဝင်ရသောကြောင့်) ဤအာပတ် ကို “သံဃာဒိသေသံ” ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။...ပရိဝါပါဠိတော်၊ ဂါထာ သင်္ဂဏိက။

အဗ္ဗေတိ။ “ထုလ္လစ္စည်း” ဟုသော ပါဠိကို “ထုလ္လစ္စည်း” ဟု ခေါ်၏။ (ထုလ+အစ္စယ။) ပါရာဇိကအာပတ်သင့်သူသည် ရဟန်းအဖြစ်ကိုစွန့်လွှတ် မှ (လူအဖြစ်နှင့်ဖြစ်စေ သာမဏေအဖြစ်နှင့်ဖြစ်စေနေမှ) စင်ကြယ်၏။ သံဃာ ဒိသေသံ အာပတ်သင့်သော ရဟန်းသည် ပရိဝါသ်မာနတ်ကျင့်၍ အပ္ပာန် သွင်းပြီးမှ စင်ကြယ်၏။ ထုလ္လစ္စည်းစသော အောက်အာပတ် ၅ ပါးတွင် တပါးပါးသင့်သော ရဟန်းကား အခြားရဟန်းတပါးအထံ (၂ ပါး ဥပမီးနှင့် သံဃာအထံလည်းဖြစ်နိုင်၏) “တပည့်တော်မှာ မည်သည့် အာပတ်သင့်ပါ သည်” ဟု ပြောရုံမျှဖြင့် စင်ကြယ်၏။ ဤသို့ ပြောခြင်းကို “ဒေသနာ=ပြော ခြင်း၊ ဒေသနာ=ကြားခြင်း” ဟု ခေါ်ကြ၏။

ထိုသို့ ဒေသနာပြောရုံမျှဖြင့် စင်ကြယ်သော အာပတ် ၅ ဖုံတို့တွင်ကား ဤထုလ္လစ္စည်းအာပတ်သည် အရုံ၊ အရင်း၊ အကြမ်းထန်းဆုံး အပြစ်တည်း၊ ထို့ ကြောင့် “ထုလော-ရုံ၊ ရင်းကြမ်းထန်းသော+အစ္စယော-အပြစ်တည်း” ဟု သော ဝိဂြိုဟ်အရ “ထုလ္လစ္စယ” ဟု အမည်ရလေသည်။ [သဒ္ဒါနည်းအရ “ထု” ၌ ရသပြု။] ဤစကားအစဉ်ဖြင့် “သံဃာဒိသေသံ အာပတ်” ကို “ဝုဋ္ဌာနဂါမ် အာပတ်” ဟု၎င်း၊ ထုလ္လစ္စည်းစသော အောက်အာပတ်ငါးဖုံကို “ဒေသနာ ဂါမ်အာပတ်” ဟု၎င်း ဝိနည်းအခေါ်မှတ်ခဲ့ပါဥု။ [ဝုဋ္ဌာန-ပရိဝါသ်စသည်

(တ)

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ကျင့်မှ ထမြောက်ခြင်းသို့+ဂါမိနီ (ဂါမ်)-ရောက်စေနိုင်သော အာပတ်၊
ဒေသနာ-အချင်းချင်းပြောပြရုံဖြင့်+ဂါမိနီ(ဂါမ်)-စင်ကြယ်ခြင်းသို့ရောက်
စေနိုင်သော အာပတ်။]

ထုလ္လစ္စယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
ကေဿ မူလေ ယော ဒေသေတိ၊
ယောစ တံ ပဋိဂ္ဂဏတိ၊
အစ္စယော တေန သမော နတ္ထိ၊
တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို“ထုလ္လစ္စဦး”ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ်(အကြောင်း)
ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့၊ ရဟန်းတပါးအထံ၌ အကြင်
ရဟန်းသည် ဒေသနာပြော၏။အကြင်ရဟန်းကလည်း ထိုအာပတ်ကို လက်
ခံ၏။ ထိုရဟန်း ၂ပါးတို့ ပြောအပ် ခံယူအပ်သော အပြစ်တို့တွင် ထိုအပြစ်
နှင့် တန်းတူ ရုံ ရင်းသော အပြစ်မရှိ။ထို့ ကြောင့် ဤအာပတ်ကို“ထုလ္လစ္စဦး”
ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။...ပရိဝါပါဠိတော်,ဂါထာသင်္ဂဏိက။

ပါမိဏ်။ “ပါမိတ္တိယ”ဟူသော ပါဠိကို“ပါမိတ်”ဟု ခေါ်၏။[စိတ္တ+
ပါတိယ။]လွန်ကျူးလိုသောစိတ်ဖြင့် ဤအာပတ်သင့်သောအခါ ကုသိုလ်စိတ်
များ မရှိတော့ရကား ဤအာပတ်သည် ကုသိုလ်စိတ်ကိုကျစေ (ပျောက်စေ
ပျက်စေ)သည်မည်၏။ထို့ကြောင့်“စိတ္တ-ကုသိုလ်စိတ်ကို+ပါတေတိ-ကျစေ
တတ်၏”ဟူသော ဝိပြုတ်နှင့် အညီ“ပါမိတ္တိယ”ဟု အမည်ကို ဘုရားရှင်
ပညတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ [“စိတ္တပါတိယ”ဟု မူလပုဒ်ရင်းရှိသော်လည်း
“ပါတိယ”မှ(တ)ကိုချေ၊ ပါနှင့်စိတ္တကို ရှေ့နောက်ပြန်စေ၍ “ပါမိတ္တိယ”
ဟု ပြီးစေရသည်။]

ပါမိတ္တိယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
ပါတေတိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊
အရိယမဂ္ဂံ အပရဇ္ဈတိ၊
စိတ္တသမ္မောဟနဋ္ဌာနံ၊
တေနေ တံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အခြေခံနိဒါန်း

(၈)

အကြင်အာပတ်ကို“ပါစိတ္တိယ”ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ်(အကြောင်း)ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့၊ အကြင်အာပတ်သည် ကုသိုလ်တရားကို(ကုသိုလ်စိတ်ကို)ကျစေတတ်၏။အရိယမဂ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။စိတ်တွေဝေခြင်း၏အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ထို့ကြောင့်ဤအာပတ်ကို“ပါစိတ်”ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်။...ပရိဝါပါဠိတော်၊ဂါထာသင်္ဂဏိက။

ပါဠိဒေသနီ။ ။“ပါဠိဒေသနီယ” ဟူသောပါဠိကို “ပါဠိဒေသနီ” ဟု ခေါ်နေကြ၏။ အခြားအာပတ်များကို ဒေသနာပြောသလို မပြောရဘဲ “ဂါရယံ အံဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊တံပဋိဒေသေ မိ”စသည်ဖြင့် သီးခြားဒေသနာပြောရသောကြောင့်“ပဋိ(ဝိသံ)သီးခြား× ဒေသေတဗ္ဗာ-ပြောထိုက်၏”ဟူသောဝိပြိုဟ်နှင့်အညီ“ပဋိဒေသနီယ”ဟုဖြစ်၏။ ထို့နောက်မှ“ပဋိဒေသနီယံ ယေဝ ပါဠိဒေသနီယံ”ဟု သွတ္တတဒ္ဓိတ်ဆင့်ရသည်။

ပါဠိဒေသနီယန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
ဘိက္ခူ အညာတကော သန္တော၊
ကိစ္ဆာ လဒ္ဓါယ ဘောဇနံ၊
သာမံ ဂဟေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ၊
ဂါရယန္တိ ပဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို “ပါဠိဒေသနီယ” ဟုဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ် (အကြောင်း)ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့၊ ရဟန်းတပါးသည် ဘိက္ခုနီနှင့် ဆွေမျိုးမတော်ပါဘဲ ခဲခဲယဉ်းယဉ်းရှာမှ ရရှာသောဘိက္ခုနီ၏ ဘောဇဉ်(အစာ)ကို ကိုယ်တိုင်ယူ၍စားအံ့၊ ထိုစားမှုကို ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဟုဆိုအပ်၏။...ဤသို့စသည်ဖြင့် ပရိဝါဠိ ဂါထာများစွာလာလေသည်။

ဒုက္ကဋ်။ ။“ဒုက္ကတ”ဟူသောပါဠိကို“ဒုက္ကဋ်” ဟုခေါ်၏။ [ဒု×ကတ။] လိမ်၍ပြောခြင်း၊ဆဲခြင်း၊ရန်တိုက်ပေးခြင်းစသော မကောင်းမှု အငယ်များကို“ဒုဋ္ဌ-မကောင်းသဖြင့်၊တနည်း၊ဝိဂ္ဂဟံ-ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန်×ကတံ-ပြုအပ်၏”ဟူသော ဝိပြိုဟ်နှင့်အညီ “ဒုက္ကဋ်”ဟု ခေါ်ရ၏။ ထိုမကောင်းမှုကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကိုလည်း(အကြောင်းအမှု၏အမည်

(၁)

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ကို အကျိုးအာပတ်ပေါ် တင်စား၍ ကာရဏူပစာရအားဖြင့်) “ဒုက္ခဋ” ဟု ပင် ခေါ်ရတော့သည်။ [ဈာန်မရဘဲ ဈာန်ရ၏ဟု ပြောခြင်းစသော အကြီးအကျယ် လိမ်မှုများကိုမူ ပါရာဇိက အာပတ် စသည်ဖြင့် ကြီးလေးသော အပြစ်များဟု ပညတ်တော်မူသည်။]

ဒုက္ခဋံ ဣတိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
အပရဒ္ဓံ ပိရဒ္ဓံစ၊
ခလိတံ ယဉ္ဇ ဒုက္ခဋံ၊
ယံ မနုဿော ကရေ ပါပံ၊
အာဝိဝါ ယဒိဝါ ရဟော၊
ဒုက္ခဋန္တိ ပဝေဒေန္တိ၊
တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို “ဒုက္ခဋ” ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ် (အကြောင်း) ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့။ အကြင်အမှုကို မကောင်းသဖြင့် (ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်) ပြုအပ်၏။ ထိုအမှုသည် (ဘုရားဟောတော်မူတိုင်း မပြုအပ်သည့်အတွက်ကြောင့်) အပြစ်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုလည်း ဖျက်ဆီးရာရောက်၏။ အရိယာမဂ်လမ်းမှ ချွတ်ချော်၏။ လူတယောက်သည် သူတပါး၏ မျက်မှောက်ဖြစ်စေ မျက်ကွယ်ဖြစ်စေ အကြင်မကောင်းမှုကို ပြုအံ့။ ထိုမကောင်းမှုကို “ဒုက္ခဋ” ဟု ပြောဆိုကြ သိစေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအာပတ်ကို “ဒုက္ခဋ” ဟု ဆိုအပ်လေသည်။ …… ပရိဝါပါဠိတော်။

ဒုဗ္ဘာသိ။ “ဒုဗ္ဘာသိတ” ဟူသောပါဠိကို “ဒုဗ္ဘာသိ” ဟု ခေါ်နေကြ၏။ [ဒု-မကောင်းသဖြင့် + ဘာသိတ-ပြောဆိုအပ်သောစကား။] စိတ်ဆိုး၍ ဆဲခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ပြောင်လျှောင်လိုသဖြင့် အမျိုးနှင့်စပ်၍ဖြစ်စေ၊ အတတ်ပညာနှင့်စပ်၍ဖြစ်စေ “ဟေး…စဏ္ဍာလကြီး လာပြီကွ၊ …ပညာရှိကြီးပြောပါလိမ့်မယ်” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကားကို “ဒုဗ္ဘာသိတ” ဟု ခေါ်၏။ ထိုစကားကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကိုလည်း (ဥပစာတင်စား၍) “ဒုဗ္ဘာသိတ အာပတ်” ဟု မိန့်တော်မူအပ်လေသည်။

အခြေခံနိဒါန်း

(၁)

ဒုဗ္ဗာသိတန္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊
တံ သုဏောဟိ ယထာတထံ၊
ဒုဗ္ဗာသိတံ ဒုရာဘဋ္ဌံ၊
သံကိလိဋ္ဌဉ္စ ယံပဒံ၊
ယဉ္စ ဝိညူ ဂရဟန္တိ၊
တေနေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ။

အကြင်အာပတ်ကို“ဒုဗ္ဗာသိတ”ဟုဆိုအပ်၏။ ထိုအာပတ်(အကြောင်း) ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားထောင်ပါလော့၊ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် ဒုဗ္ဗာသိတမည်၏။ အကြင် ပုဒ်ဗျည်း (စကား) သည် (ပြောင်မှုလှောင်မှုဖြစ်၍) ညစ်ညမ်းဆိုးဝါး၏။ အကြင်စကားမျိုးကို ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကို (ထိုစကားကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သောအာပတ်ကို) “ဒုဗ္ဗာသိတ”ဟု ဆိုအပ်လေသည်။.....ပရိဝါပါဠိတော်။ [ယောဇနာ၌ ယံ၊ ယဉ္စတို့ကို“ယသ္မာ”ဟု ချည်းဖွင့်လေ၏။]

အဆင့်ဆင့် အပြစ်ကြီးပုံ။ ။ဤအာပတ် ၇ ဖုံတို့တွင် ဒုဗ္ဗာသိတထက် ဒုက္ကဋ်သည် အပြစ်ကြီးလေး၏။ ဒုက္ကဋ်ထက် ပါဠိဒေသနီ၊ပါဠိဒေသနီထက် ပါစိတ်၊ ပါစိတ်ထက် ထုလ္လစ္စဉ်းသည် အစဉ် အတိုင်း အပြစ် ကြီးလေး၏။ သံဃာဒိသေသ်ကား ထုလ္လစ္စဉ်းထက် အပြစ်ကြီးသောကြောင့် သံဃာ့အထံ၌ သာ ထိုအပြစ်ကို ဖြေရသည်။ ပါရာဇိကအာပတ်သည်ကား ရိုးရိုးဖြေရုံနှင့် မပြေနိုင်တော့ရကား ရဟန်းအဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်မှသာ ထိုအပြစ်ကျေလေတော့၏။ ယခုအခါ ထိုအာပတ်များကို ဝိနည်း ပါဠိတော် အခြေတည်၍ ညွှန်ပြပေအံ့။

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

၁။ ပါရာဇိကအခန်း

က။ မေထုနဓမ္မပါရာဇိက
မူလပညတ်

အမှုသစ်-ရှင်သုဒိန်။

အမှု-ဇနီးဟောင်း၌မေထုနိဝံ့မှု။

ရဟန်းမြဲခဲပုံ အရှင်သုဒိန်မည်သော ရဟန်းတော်သည် သာမညပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်၊ ဝေသာလီပြည် ကလန္တရွာဝယ် ကုဇေလေးဆယ် ကြွယ်ဝသော ကလန္တ သဌေး၏သားတည်း။ သူသည် ကိစ္စတစုံ တခု အတွက် ဝေသာလီမြို့၌ ရောက်နေစဉ် ဘုရားရှင်၏တရားတော်ကို ကြားနာနေရင်း စဉ်းစားမိသည်မှာ- “ဤတရားတော်လာသည့်အတိုင်း နေထိုင်ကျင့်ကြံတို့ ကိစ္စသည် လူ့ဘောင်မှာ မဖြစ်နိုင်၊ ရဟန်းပြုမှသာ တရားတော် အတိုင်း နေနိုင်မည်” ဤသို့ ကြံစည်စဉ်းစား၍ တရားတော်အပြီး၌ ဘုရားရှင်ထံရဟန်း ပြုပေးပါရန် ခွင့်တောင်းလေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် “မိဘတို့ခွင့်မပြုအပ်သော သားကို ရဟန်းပြု မပေးကောင်း”ဟု မိန့်တော်မူလေသော် မိဘတို့နေရာ ကလန္တရွာသို့ ပြန်၍ “ရဟန်းပြုခွင့် ပေးပါရန်”မိဘတို့ထံ ခွင့်တောင်းလေသည်။ သူ၏မိဘတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များမဟုတ်ကြ၊ သားတယောက်ထည်းသာရှိသည်။ ထို့ကြောင့်

ရဟန်းပြုခွင့်မပေးကြချေ။ ထိုအခါ “ရဟန်းမပြုရလျှင် မနေ့၊ သေချင်သေပေစေတော့” ဟု မိဋ္ဌာန်ကာ ၇ တပ်လောက် ထမင်းအတတ်ခံနေမှ ရဟန်းပြုခွင့်ရလေသည်။ အရှင်သုဒိန်ဆိုသူကား ဤမျှလောက် သဒ္ဓါဆန္ဒ ပြင်းပြီ စွာဖြင့် ရဟန်းပြုခဲ့သော အမျိုးကောင်း သဋ္ဌေးသား ဖြစ်လေသည်။

ရဟန်းပြုပြီး
ကျင့်စဉ်

ရဟန်းပြုပြီးသော အခါ (ကိလေသာတို့ကို ခါပစ်ကြောင်း ဖြစ်၍ “ရတင်” ဟု ခေါ်ရသော) အကျင့်များကို ဆောက်တည်၍ မိမိအရပ်မှ ဝေးကွာသော ဝဇ္ဇီတိုင်းတွင် ပါဝင်

သည့် အခြားတရား၌ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း ပွားများနေ လေသည်။ ထိုသို့နေစဉ် ဝဇ္ဇီတိုင်းလုံး ငတ်မွတ်ခြင်းဘေးနှင့် ကြိုနေသောကြောင့် ရဟန်းအများနှင့် မိမိပါ ဆွမ်းကိစ္စလွယ်ကူစေရန် မယ်တော်ခမည်းတော်နှင့် ဆွေမျိုးများကို အားကိုးကာ ရဟန်းများစွာကို ပင့်ခေါ်၍ ကလန္တရွာသို့ ကြွလာလေသည်။ ထိုသို့ကြွလာကြောင်းကို အလျင်ကြားသိ၍ ပို့လှူလာသော ဆွေမျိုးများ၏ ဆွမ်းအိုးပေါင်း အလုံး ၆၀ လောက်ကို ရဟန်းတော်များ အား လှူဒါန်း၍ မိမိမှာဆွမ်းခံမြဲ ဆွမ်းခံဝင်လေသည်။ ထိုအခါ မိမိတို့အိမ်မှ ကျွန်မတယောက်သည် ကျွန်များပင် မစားချင်လောက်အောင် သိုးနေသော မုယောမို့ကို လမ်းသို့စွန့်ပစ်ရန် ထွက်အလာဝယ် အရှင်သုဒိန်နှင့်ပက်ပင်းပါ တွေ့၍ “အဲဒီမို့ဟာ စွန့်ပစ်မှာဖြစ်လျှင် ငါ့သပိတ်ထဲ ထည့်လိုက်ပါတော့” ဟု ပြောဆိုခဲ့ယူပြီးလျှင် ထိုမို့အသိုးကိုပင် ရွာတွင်းရှိသော ဇရပ်တခုပေါ်သို့ ကြွ၍ ဘုဉ်းပေးတော်မူရှာ လေသည်။

ခမည်းတော်နှင့်
ဆွေရမို့

ရှင်သုဒိန်ရောက်လာကြောင်းကို အလျင် ကြားသိသော ဆွေမျိုးများသည် သဘောမတူဘဲ ရဟန်းပြုသွားသူဖြစ်၍ သဋ္ဌေးကြီးအား သားဖြစ်သူရောက်လာကြောင်းကိုမပြော

ဝံ့ကြ။ ထို့ကြောင့် သဋ္ဌေးကြီး မသိသေးချေ။ မှိုကိုသပိတ်ထဲ၌ လောင်းလိုက်သော ကျွန်မလည်း ရှစ်နှစ်လောက်ကွဲနေ၍ ဘုန်းကြီးရှုပ် တမျိုးပြောင်းနေသော မိမိသခင်ကလေးကို ကောင်းစွာမမှတ်မိချေ။ သို့သော် အသံနှင့် ခြေလက်များကို သတိထား၍ “မိမိသခင်ကလေးဘဲ” ဟု အတတ်စွဲကာ ကယျာကယာပြေး၍ (အိန္ဒိယအမျိုးသွီးပီပီ) အိမ်တွင်းပုန်းလှုပ်နေရသော သဋ္ဌေးကတော်သခင်မကို ပြောပြလေသည်။ ခမည်းတော် သဋ္ဌေးကြီးလည်း အလုပ်အကိုင်များကို စီမံရာမှ ပြန်အလာတွင် သူများအိမ် အနီးအပါး ဇရပ်ကြို ဇရပ်ကြား၌ မှိုအသိုးစားနေသော သူ့သားကိုမြင်ရ၍ ရင်ထုမနာဖြစ်ပြီးလျှင် အိမ်လိုက်ဘို့ အတန်တန်ပြောသော်လည်း “ယနေ့ ဆွမ်းကိစ္စ ပြီးပါပြီ” ဟု

ပြောဆို ပယ်မြစ်နေသောကြောင့် နက်ဖြန် အိမ်လာခဲ့ဘို့ရန် မှာထား သွားလေသည်။

ပစ္စည်းဖြင့်
ဖြားယောင်းပုံ နက်ဖြန်နံနက်၌ကား သဌေးကြီးသည် ရှေ့ပုံနှင့်ငွေပုံကို လက်ခုတ်တဖေါင်လောက်စီ မြင့်အောင် ပုံ၍ ထိုရှေ့ပုံ ငွေပုံနှစ်ပုံတို့၏ အလယ်မှာ နေရာခင်းပြီးလျှင် ချွေးမ (ရှင်သုဒိန်၏ ဇနီးဟောင်း) ကိုလည်း ရှင်သုဒိန် သဘောအကျဆုံးတန်ဆာ များကိုဆင်ထားဘို့ရန် သတိပေးပြီးနောက် ရှင်သုဒိန် အလာကိုစောင့်မြော် နေလေသည်။ ရှင်သုဒိန်ရောက်လာသောအခါ ထိုရှေ့ပုံငွေပုံများကို ပြ၍ “ချစ်သား...ဟောဒီရှေ့ပုံနှင့် ငွေပုံသည် သားရဲ့မိခင်နှင့် လက်ထပ်စဉ်က သနပ်ခါးပန်းမာလ်ဘိုးအဖြစ်ဖြင့်သားရဲ့ဘိုးဘွားများကမိခင်ကိုပေးလိုက်တဲ့ ဥစ္စာကလေးများ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘိုးဘွားမိဘ အမွေအနှစ်နှင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်လို့ ရရှိတဲ့ ပစ္စည်းတွေမှာ မရေတွက်နိုင်အောင် များပါတယ်၊ လူထွက်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုချင်တိုင်းပြုနိုင်ပါတယ်၊ လူထွက်ပါတော့” ဟု ဖျောင်းဖျ ပြောဆို လေသည်။ ထိုအခါ ရှင်သုဒိန်က လူမထွက်နိုင်တဲ့ အကြောင်း အလွန်မွေ့လျော်၍ သာသနာတော်မှာနေကြောင်းကို ပြောပြ သော်လည်း မရသဖြင့် တတိယအကြိမ်မှာ- “ဖခင်...ဆွဲမထုတ်ဘူး ဆိုလျှင် စကားတခွန်းလောက်ပြောစမ်းချင်တယ်” အစချီ၍ “ပြောတာပေါ့” ဟု ခွင့်ပြု သောအခါ- “ဖခင်...ဖခင်၏ရှေ့ငွေစသော ရတနာတွေကိုအိတ်ကြီးတွေမှာ ထည့်၍ လှည်းပေါင်းများစွာဖြင့် တိုက်ထုတ်ပြီးလျှင် ဂင်္ဂါရေလယ်ကျော၌ မျှောပစ်လိုက်ပါ။ အဲသလိုမျှောပစ်လိုက်ခြင်းက ဖခင်မှာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟု ပြောလေသည်။

ဇနီးဟောင်း
ဖြားယောင်းပုံ ထိုစကားကို ကြားရ၍ အလွန် စိတ်မချမ်းသာသော သဌေးကြီးသည် ချွေးမကို ဖြားယောင်းခိုင်းရလေတော့ ၏။ ထိုအခါ အခန်းတွင်းမှ ထွက်ချင်ပါလျက် ယောက္ခမ များ အပြစ်တင်မည်စိုး၍ မထွက်ဝံ့သော ဇနီးဟောင်းသည် အကောင်းဆုံး ဝတ်ဆင်၍ ထွက်လာပြီးလျှင် အရှင်သုဒိန်၏ခြေကို ဖက်၍* အရှင်သား...

* ဘုရားသာသနာ တည်ထောင်ခါစ၌ မင်းညီ မင်းသားသဌေး သူကြွယ်သားတွေ ရဟန်းပြုသွားကြသောအခါ အမျိုးသမီးများနယ်၌ အသွယ်သွယ်ထင်မြင်ချက် ပေးကြ ရာဝယ် နောက်ဆုံး၌ “ဒီအမျိုးသားတွေဟာ ငါတို့ထက်သာသော နတ်ကညာတွေကို လိုချင်ကြသဖြင့် ငါတို့ကိုဖယ်ထား၍ ရဟန်းပြုသွားကြတာ ဖြစ်တယ်” ဟု အတည်ပြု မှတ်ချက်ချထားလေသည်။

အရှင်သားတို့ မြော်မှန်းပြီးနေတဲ့ နတ်ကညာတွေဆိုတော့ ဘယ်လောက်များ လှပါသလဲ”ဟု သူ့ စိတ်ထဲမှာ မခံချည့်မခံသာဖြစ်နေသော အကြောင်းအရာ ကိုပင် မေးရှာလေတော့သည်။ ထိုအခါ ရှင်သုဒိန်သည် တရားရင် ပီပီ တည်ကြည်သောစိတ်ဖြင့် “နမ... နတ်ကညာတွေကိုမှန်းပြီး ရဟန်းအကျင့်ကို ကျင့်နေတာမဟုတ်ပါ”ဟု ပြောလေသော်... “ဇနီးဖြစ်ပါလျက် (နမ)ဟု အခေါ်ခံရလေခြင်း၊ ငါ့မြော်လင့်ချက်တွေကုန်ပါပေါ့”ဟု တွေး၍ အဆွေး ကြီးဆွေးကာ ထိုနေရာမှာပင် မူးမိုက်လဲသွားရှာလေသည်။ [သူ့မြော် လင့်ချက်ကား “နောက်ထပ် ပေါင်းရလိမ့်ဦးမည်၊ ပေါင်းရလို့ရှိလျှင် သားသွီးရ၍ ဒီအမွေအနှစ်တွေ ငါပိုင်ဖြစ်နိုင်သည်”ဟူသော မြော်လင့်ချက် တည်း။ “နမ”ဟူသော အသုံးအနှုန်းမှာ မောင်နှမအရင်းလိုသဘောထား သဖြင့် “ဇနီး” မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်းကိုပြသော ရှေးသုံး စကားလုံး ဖြစ်သည်။]

မယ်တော်ကြီး သားမျိုးစေ့တောင်းပုံ ထိုအခါ မယ်တော်ကြီး ပြောသည်မှာ- “ငါ့သား.... တကယ်လူမထွက်နိုင်လျှင်ရဟန်းဘဝမှာပင်ပျော်ရွှင်စွာ နေပါတော့၊ သို့သော် သားသွီးမရှိသော ပစ္စည်းတွေ ကို ငါတို့သေလျှင် လိစ္စဝီမင်းတို့ သိမ်းရစ်ပါလိမ့်မယ်၊ သားတယောက် လောက်ရရုံ သားမျိုးစေ့ပေးပါတော့”ဟု နောက်ဆုံး ပူဆာခြင်းမျိုးဖြင့် ပူဆာလေသော်၊ ဘုရားပညတ်တော်မူပြီးသော သိက္ခာပုဒ်လည်း မရှိသေး သဖြင့် အပြစ်ရှိလိမ့်မည် မထင်သောကြောင့် “သူတို့၏ နပုနဆာလုပ်ခြင်းမှ အေးစေတော့”ဟု သဘောထား၍ “ဒီကိစ္စလောက်တော့ ကူညီနိုင်ပါရဲ့”ဟု ဝန်ခံခဲ့ပြီးလျှင် မိမိနေရာမဟာဝုန်တော့သို့ မယ်တော်ကြီးနှင့်အတူလာသော ဇနီးဟောင်းအား သားမျိုးစေ့ပေးမိလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရပုံ ထိုကဲ့သို့ သားမျိုးစေ့ ပေးပြီးနောက် အရှင်သုဒိန်ကိုယ်တိုင် (“သာသနာတော်နှင့်မလျော်သော အမှုကို ငါပြုမိပေါ့” ဟု) နောင်တ-ရသဖြင့် မစားနိုင်၊ မသောက်နိုင် တမိုင်မိုင်နှင့်ပိန်ချိုးနေသော ခန္ဓာကိုယ်ကို သီတင်းသုံးဘော်တို့မြင်ကြ၍ အကြောင်းကိုမေးကြလေရာ သူ၏ ဖြစ်ပျက်ပုံကို အလုံးစုံပြောပြရှာလေသည်။ ထိုအခါ ကြားရသောရဟန်းတော် များလည်း အပြစ်တင်ကြ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေသော်၊ ဘုရား ရှင်လည်း ရှင်သုဒိန်အား ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူ၍....

“ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ ပါရာ-
ဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော”။

“အကြင်ရဟန်းသည် မေထုန်မှီဝဲအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ကံကြီးကံငယ် ပေါင်းသင်းခွင့်မရှိရ”....ဟု ပဌမ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်ကိုရှေးဥဒ္ဒါ(အပြည့်အစုံမဟုတ်သေးဘဲ)ပညတ်တော် မူရလေသည်။

ဝတ္ထုမှတ်ချက်။ ။ဤဝတ္ထု၌ အရှင်သုဒ္ဓိန်သည် မိမိကိုယ်တိုင် သဒ္ဓါဆန္ဒပြင်းပြသော သူတော်ကောင်းဖြစ်ပါလျက် မယ်တော်ကြီးပုဆော့ချက်ကြောင့် သာသနာတော်နှင့် မလျော်သောအမှုကို ပြုမိရလေ၏။ [အပေါင်းအသင်း မကောင်း၍ ပျက်စီးရခြင်းမျိုးပင်တည်း၊] ထိုကျူးလွန်မိသော ပြစ်မှုကြောင့်ပင် နောင်တ-ကြီးစွာဖြင့် တဘဝလုံး လူဖြစ်ရှုံးကာ တရားထူး မရတော့ချေ။ မိမိမျိုးစေ့ပေးလိုက်သော သားကလေးနှင့်မိခင်တို့ကား နောင်အခါ သာသနာဘောင်သို့ ဝင်လာကြ၍ သားအမိ ၂ ဥားလုံးပင် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြပေသည်။

ပဌမ အနုပညတ်

အမှုသည်-တောကျောင်းဘုန်းကြီး။
အမှု-မျောက်မကိုပိုဝဲမှု။

တောကျောင်းဘုန်းကြီး ဖြစ်စေ့ ဝေသာလီပြည် မဟာပုန်တော၌ တောကျောင်း ဘုန်းကြီးတပါးကား မျောက်မကြီး တကောင်ကို ထမင်းမှီစသည်ကျွေး၍ အတော်ယဉ်ပါးသည့် အခါ ထိုမျောက်မ၌ မေထုန်မှီဝဲလေ့ရှိ၏။ အခါတပါး၌ အာဂန္တုက ရဟန်းတော် များသည် အခြားရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံချိန်တွင် ကျောင်းစဉ်လှည့်၍ ကြည့်ရှုကြ လေရာ၊ ထိုမျောက်မကြီးသည် ထိုရဟန်းတို့ကိုမြင်၍ သူ့ဘုန်းကြီးရှေ့၌ ပြုနေ ကျဖြစ်သော “အမြီးနို့ခြင်း၊ ခါးကိုကွပေးခြင်း” အမှုအရာကို ပြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုတောကျောင်းဘုန်းကြီးအပေါ် မယုံသင်္ကာ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ပုန်းအောင်းချောင်းနေကြလေသည်။ ထိုဘုန်းကြီးလည်း ဆွမ်းခံပြန်လာပြီး နောက် တချို့ကိုသူစား၍ တချို့ကိုသူ မျောက်မကြီးအားပေးပြီးလျှင် ရှေးရှေး နေ့များ၌ ကျင့်နေကျအတိုင်း မျောက်မကြီး၌ ကျင့်လေတော့၏။

ထိုအခါ ပုန်းအောင်းနေသော ရဟန်းများထွက်လာ၍ “သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထားတယ်မဟုတ်လား၊ ဘာပြုလို့သည်လို့ကျင့်ရသလဲ”ဟု အပြစ်တင် ကြလေရာ၊ တောကျောင်းဘုန်းကြီးက “သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ထားတာက လူမိန်းမအတွက်သာဖြစ်တယ်၊ တိရစ္ဆာန်မအတွက်မဟုတ်ဘူး”ဟု ငြင်းချက်

ထုတ်လေသော်၊ ဘုရားအထံတော်ရောက်ကြ၍ ဘုရားရှင်က ထိုတောကျောင်း ဘုန်းကြီးကို များစွာရှုံ့ချတော်မူပြီးလျှင် အနုပညတ်ထပ်၍...

“ယောပန ဘိက္ခု၊ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ အန္တမ-
သော တိရစ္ဆာနဂတာယပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံ-
ဝါသော”။

“အကြင်ရဟန်းသည် မေထုန်မှီဝဲအံ့၊ အယုတ်သဖြင့် တိရစ္ဆာန်မ၌ ဖြစ်စေ မှီဝဲအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှု (ကံကြီး-ကံငယ် အတူပြုခွင့်) မရှိစေရ”ဟု ပညတ်တော် မူရပြန် လေသည်။

ဒုတိယ အနုပညတ်

အမှုသည်-ဝေသာလီမြို့သားရဟန်းများ။

အမှု-သိက္ခာမချဘဲ မေထုန်မှီဝဲမှု။

ဝေသာလီမြို့သား
ရဟန်းများဖြစ်ပုံ

ဝေသာလီမြို့သား ရဟန်းများသည် စားချင်တိုင်းစား အိပ်ချင်တိုင်းအိပ် ရေချိုးချင်တိုင်းချိုးကြ၍ တရားကိုကား နှလုံးမသွင်းကြ၊ သူတို့သည် ကာမရာဂထကြွသောင်းကျန်း သဖြင့် မတိန်းနိုင်၊ မသိမ်းနိုင်ဖြစ်ကာ သိက္ခာမချ-လူမထွက်ကြဘဲ မေထုန်မှီဝဲ ကြလေသည်။ ထို နောက်မှ လူထွက်ကြ၍ လူ့ဘောင်ရောက်သောအခါ ဆွေမျိုး စည်းစိမ်ပျက်စီးကြ-ရောဂါဖြစ်ကြသဖြင့် နောင်တ-ရ၍ သာသနာ့ဘောင်သို့ ပြန်ဝင်လိုပါကြောင်းဖြင့် ဘုရားကိုလျှောက်ပေးဘို့ရန် အရှင်အာနန္ဒာထံ တောင်းပန်ကြလေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာက ဘုရားထံ တဆင့်လျှောက်လေ သော် ဘုရားရှင်သည် “ရဟန်းစတ်နှင့် သိက္ခာမချဘဲ မေထုန်မှီဝဲပြီးနောက် ရဟန်းဘောင်ပြန်လာသူကို (ရဟန်းသိက္ခာ မလေးစားသူဖြစ်၍) ရဟန်းခံ မပေးရ”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “ဘိက္ခုနံ သိက္ခာ သာဇီဝ သမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ”တို့ကို ဖြည့်စွက်၍ ဒုတိယ တဘန် အနုပညတ် ထပ်တော်မူရ ပြန်သည်။ ထိုအခါ အပြည့်အစုံဖြစ်သော ပဌမ ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်မှာ-

“ယော ပန ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာ သာဇီဝ သမာ-
ပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊
အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ
အသံဝါသော”ဟု ဖြစ်၏။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာမြန်။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းတို့၏ သိက္ခာနှင့် သာဇီဝသို့ ကောင်းစွာရောက်သူဖြစ်ပါလျက် သိက္ခာမချဘဲ သိက္ခာ ပုဒ်၌ ဖြည့်ကျင့်လိုသော စိတ်အားမရှိကြောင်းကိုလည်း ထင်ရှား မပြဘဲ မေထုနဓမ္မိဝံအံ့၊ အောက်ထစ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်မ၌ပင် မှီဝဲ စေဥျားတော့၊ ထိုရဟန်းမှာ ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းများနှင့် ပေါင်းသင်းခွင့် မရှိတော့ချေ။

အင်္ဂါ ၂ ပါး။ "၁-မှီဝဲလိုသောစိတ်ရှိခြင်း၊ ၂-သူတပါး၏ မင်္ဂတွင်းသို့ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကိုသွင်းခြင်း ဤအင်္ဂါ ၂ ပါးနှင့်ညီလျှင် ပါရာဇိက အာပတ်သင့်၏။

[ဆောင်] မှီဝဲလိုဘိ၊ စိတ်ကူးရှိ၍၊ သူ၏မင်္ဂတွင်း၊ ကိုယ့်မင်္ဂသွင်းဟု၊ ကြောင်းရင်း နှစ်လီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီ ပဌမပါရာဇိက။

မင် ၃ ပါး။ "မဂ္ဂ"ဟူသောပါဠိကို "မင်"ဟု ဆိုထား၏။ မြန်မာလို "လမ်း" ဟု ဆိုလို၏။ ထိုမင်သည် ဝစ္စမင် = ကျင်ကြီးလမ်း (ဖင်ပေါက်)၊ ပဿဝမင် = ကျင်ဝယ်လမ်း (အင်္ဂါဇာတ်ပေါက်)၊ မုခမင် = အစာဝင်လမ်း (ပါးစပ်ပေါက်)ဟု ၃ မျိုးရှိ၏။ ထို ၃ မျိုး သော လမ်းပေါက်ထဲသို့ အင်္ဂါဇာတ်ကို နှိမ်းတစေခန့်၍ သွင်းမိ လျှင်ပင် ပါရာဇိက ကျ၏။

ကိုယ့်မင်ကိုယ် သွင်း။ "သူ၏မင်တွင်းသို့သွင်းမှ ပါရာဇိကကျသည် မဟုတ် သေး၊ ကျောက်ကုန်းပြေသူသည်ခွံ၍ မိမိအင်္ဂါဇာတ်ကို ပါးစပ်ဖြင့်၊ စုတ်လျှင် ၎င်း၊ အင်္ဂါဇာတ်ရှည်သူသည် မိမိ၏ဝစ္စမင်သို့ သွင်းလျှင်၎င်း၊ ပါရာဇိက ကျသည်သာ။

ဗုဒ္ဓဗ္ဗစွန်း။ "ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းတပါးသည် အသေကောင် မိန်းမကိုတွေ့မြင်၍ ရာဂစိတ်ဖြစ်၏။ ထိုမိန်းမ၏အင်္ဂါဇာတ်ကို တဝက် ကျော်ကျော် ခွေးစားထား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါဇာတ်ကိုပင် မှီဝဲ လေသည်။ ထိုနောက် ပါရာဇိက ကျမကျ၍ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်ကိုလျှောက်လေရာ ဘုရားရှင်သည် "ထုလ္လစ္စဉ်းအာပတ်သင့်၏"ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူလေသည်။ [အင်္ဂါဇာတ်သည် တဝက်အတိကျအောင်ခွေးစား ထားလျှင်၎င်း၊ တဝက်ကျော်အောင် ခွေးစားထားလျှင်၎င်း ထုလ္လစ္စဉ်း

အာပတ်သာ သင့်၏။ “ဥပမုက္ခာယိတေစ ယေဘုယျေန ခါယိတေစ ထူလ္လစ္စယံ”-ပဌမ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ။]

ဒုက္ခန္ဓိ။ “ဘုရား လက်ထက် တော်၌ ရဟန်း တပါးသည် မိန်းမ တယောက်၌ စွဲလမ်းနေ၏။ သူမရှိခိုက်၌ ထိုမိန်းမသေသွား၏။ အတော်ကြာမှ ပြန်လာ၍ ထိုအကြောင်းကို သိသောအခါ သုသာန်သွား၍ ထိုမိန်းမ၏ အရိုးများကို ဆက်စပ်လျက် အင်္ဂါဇာတ် နေရာ၌ မှီဝဲ၏။ ထိုနောက် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ “ဒုက္ကဋ်အာပတ်”ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူ သည်။ ဤသို့လျှင် အရိုးဖြစ်စေ၊ လုံးလုံးပုတ်၍ ပျက်စီးနေသော အင်္ဂါဇာတ်၌ ဖြစ်စေ မှီဝဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

အာပတ်မသင့်သူများ

မသိသူ။ “ဘုရားလက်ထက်တော်၌ မဟာဝုန်တောဝယ် နေ့အခါ ပက်လက် အိပ်ပျော်နေသော ရဟန်းတပါးကို မိန်းမတယောက်မြင်၍ အင်္ဂါဇာတ်ပေါ်ဖိ၍ထိုင်ကာ အလိုရှိတိုင်း ကျင့်ပြီးနောက် အနီး၌ ရယ်မော လျက် ရပ်နေ၏။ ရဟန်းသည် (ထိုကိစ္စပြီးမှန်းလာ၍) “ငါ့မှာ အာပတ် သင့်လေသလား”ဟု ယုံမှား သံသယဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားကိုလျှောက်၏။ ဘုရားရှင်က “သင်ကသာယာမိသလား”ဟု မေးတော်မူရာ “တပည့်တော် သူပြုကျင့်နေတုန်းက အိပ်ပျော်နေလို့ သိတောင်မှ မသိလိုက်ပါ” ဟု လျှောက်လေသော် “လုံးလုံးမသိလိုက်သူမှာ အာပတ်မသင့်”ဟု ဆုံးဖြတ် တော်မူလေသည်။

မှတ်ချက်။ “ဤဝတ္ထုနှင့်အလားတူ နောက်၌ တံခါးမပိတ်ဘဲ နေ့လည် အိပ်ပျော်နေ သော ရဟန္တာတပါးကိုလည်း မိန်းမအများ အပြုကျင့်ခံရသေး၏။ ထိုဝတ္ထု ကြောင့် “နေ့အခါ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ကိန်းအောင်းနေသော (အိပ်နေသော- အဋ္ဌကထာ) ရဟန်းသည် အဝင်အထွက် တံခါးမကိုပိတ်၍ (စေ့၍) ထား ရမည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “တံခါးမကို မပိတ်မစေဘဲအိပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာ ပတ်သင့်၏”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။

မသာယာသူ။ “ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းတပါးသည် ဝေသာလီမြို့ မဟာဝုန်တောဝယ် နေ့အခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ကြိုးစားအားထုတ်နေစဉ် သစ်ပင်ကိုမှီ၍ အိပ်ပျော်သွား၏။ ထိုရဟန်းကို မိန်းမတယောက်မြင်၍ အင်္ဂါဇာတ်ကို အဖိလိုက်တွင် ဆတ်ကနဲနိုးကာ ကပျာကယာထ၍ ထိုမိန်းမ ကို ၂ လိမ့်, ၃ လိမ့် လိမ့်အောင် လှိမ့်၍ လှိမ့်၍ ကန်ကျောက် လေသည်။

ထို့နောက်မှ ယုံမှားသံသယဖြစ်၍ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်လေရာ ဘုရားရှင်က “သာယာခိသလား” ဟု မေးတော်မူ၍ “မသာယာကြောင်း” လျှောက်လေသော်၊ “မသာယာလျှင် အာပတ်မသင့်” ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤနေရာမျိုး၌ မသာယာခြင်းမှာ နဂိုကပင်ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြီးပမ်းအားထုတ်ကာ ကိလေလာစစ်တပ်ကို နွေစဉ်တိုက်ခိုက်နေသော သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်သောကြောင့်သာတည်း။ နဂိုက ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေသူတို့မှာ ကော်နမုချ သာယာကြမည်သာ။

အရူးစသူများ။ ။ ဗဒ္ဒသည်းခြေ ပျက်၍ ဆေးကု မရလောက်အောင် တကယ်ရူးသဖြင့် သူ့ဟာသူ ဘာလုပ်လို့ လုပ်မှန်း မသိသော အရူးဘီလူး၊ သူရဲနတ်စသူတို့ ဖမ်းစားချောက်လှန့်ထားသဖြင့် စိတ်ပြန်လွင့်နေသူ၊ ရောဂါဝေဒနာဒဏ် အပြင်းအပြခံနေရသဖြင့် သူများက ပြုကျင့်သည်ကိုမျှ မသိသူနှင့် ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အစဆိုး အမှုသည်ဖြစ်သော အရှင်သုဒိန်တို့မှာ အာပတ်မသင့်။

ဆတီပေးချက်။ ။ ဤမေထုန်နှင့် စပ်သော စကားသည် ရှုံ့ရင်းသော စကားဖြစ်၍ သူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုသင့်၊ ရေးသားသင့်သော စကားမဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤစာကိုကြည့်ရှုသူတို့သည် စက်ဆုပ်ရွံရှာ မသတိစရာသဘောကို တွေးတောနိုင်ကြပါစေ။ ထို့ပြင်-ဤမျှလောက်စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ် ကောင်းသော အမှုကို ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်ပြီး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာတော်များအပေါ်၌ ပြင်းပြသော မဟာကရုဏာတော်ကြောင့်၊ နှုတ်တော်နှင့်မသင့်လျော်သော အကြောင်းအရာတို့ကိုပင် “သာယာလိုက်သလား၊ သိလိုက်သလား” စသည်ဖြင့် စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူကာ ထိုက်သင့်ရာ ဥပဒေသကို ထားတော်မူရပေသည်-ဟု ဘုရားရှင်၏မဟာကရုဏာဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုလျက် လေးနက်သောစိတ်ထားဖြင့် ရှုစားနိုင်ကြပါစေ။

၁။ အဓိန္ဒာဒါနပါရာဇိက
မူလပညတ်

အမှုသည်-ရှင်ခနိယ။
အမှု-ဘုရင်၏သစ်တော်တို့ကိုလှည့်စား၍ယူမှု။

ရှင်ခနိယကျောင်းကလေး၊ အရှင်ခနိယသည်ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ဣသိဂိလိတောင်ကမ်းပါး၌ မြက်မိုးမြက်ကာကျောင်းကုန်ကလေးတဆောင် ဆောက်၍နေ၏။ အခါတပါး၌ သူဆွမ်းခံသွားစဉ်မြက်ရိပ်သမားနှင့် ထင်းခုတ်သမားတို့သည် မြက်ကျောင်းကုန်ကလေးကိုဖျက်၍ မြက်နှင့်

ထင်းတို့ကိုယူသွားကြလေသည်။ ထိုအတူ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ထိုကျောင်းကလေးမျိုးကိုဆောက်၍ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်ပင် အဖျက်အဆီးအယုအငင်ခံရလေသည်။ အရှင်ဓနိယသည် အိုးလုပ်ငန်း၌ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်သော အိုးထိန်းသည်၏သားဖြစ်ရကား ထိုမြက်ကျောင်းကုဋ်ကလေးမျိုးနောက်ထပ်မဆောက်တော့ဘဲ ရှုံ့တွေကို ကိုယ်တိုင်နယ်၍ မြေကျောင်းကလေး လုပ်ပြီးလျှင် မီးဖုတ်လိုက်သည့်အခါ နီနီရဲ့ရဲ့နှင့် အလွန်ရှုချင်ဘွယ် ကောင်းသော မြေတိုက်ကလေးဖြစ်လာလေသည်။

မြေတိုက်ကလေး အဖျက်ခံရပုံ ဘုရားရှင်သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းတော်မူလာသော အခါ ထိုမြေတိုက်ကလေးကို မြင်တော်မူ၍ “ဤမောဃပုရိသသည်မြေတိုက်လုပ်ဘို့ရန် မြေတူးစဉ် မြေကိုရှုံ့ဖြစ်အောင်နယ်စဉ် မီးဖုတ်စဉ်တုန်းက ပျက်စီးရှာမည့်ပိုးကောင်ကလေးများကိုမှ မသနားလေရော့သလား၊ သူလုပ်ပုံကို အတုလိုက်၍ နောင်လာနောက်သားတို့သည် အလုပ်ကိစ္စဆိုင်ရာဝယ် ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်ကလေးများကို သတ်လို့ ပါဏာတိပါတကံမထိုက်ဟု အထင်မှားရစ်ဘွယ်ရှိသည်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “နောင်ခါဤမြေတိုက်မျိုးကို မလုပ်ရ”ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူလေသည်။ ထိုမြေတိုက်ကလေးကိုလည်း အဖျက်ခိုင်းတော်မူလေရာရဟန်းများသွား၍ဖျက်ကြလေသည်။ အရှင်ဓနိယသည် အခြားတနေရာမှ ကျောင်းတိုက်ကလေးဖျက်သံကြား၍လာပြီးလျှင် “ဘာကြောင့် ဖျက်ကြပါသလဲ”ဟု မေးရာ “မြတ်စွာဘုရားကအဖျက်ခိုင်း၍ ဖျက်ကြောင်းကို ပြောကြလေသော်....“တရားရှင်ဘုရားက ခိုင်းစေလျှင် ဖျက်ကြပါတော့”ဟု ကျေကျေနပ်နပ်ပင် ခွင့်ပြုရှာလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤဝတ္ထု၌တိုက်ကျောင်းကလေးအဖျက်ခိုင်းပုံကိုလောက်၍ ယခုကာလ၌လည်း ရဟန်းများနှင့်မအပ်စပ်သော ပရိက္ခရာတစ်ခုခုကို သုံးစွဲနေတာတွေလျှင် ဝိနည်းမိန့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုမအပ်သောပရိက္ခရာကို (ထိုဥစ္စာရှင်အား အာပတ်မသင့်စေလိုသော စိတ်ကောင်းဖြင့်) ဖျက်ပစ်ကောင်း၏-ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်။

အရှင်ဓနိယ သစ်တော်များဖျက်ပုံ “ငါ၏ မြက်ကျောင်းကလေးများကိုသူတပါးတို့ဖျက်ဆီးယူသွားခြင်း ခံရသည်မှာ ၃-ခါရှိပြီ၊ မြေတိုက်ကလေးကိုလည်း ဘုရားရှင် အဖျက်ခိုင်းတော်မူသောကြောင့် ရဟန်းအများဖျက်သွားကြလေပြီ။ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏ သစ်တော်တို့ကို ရေတွက်မှတ်သားရသော သစ်တောဘက်ဆိုင်ရာ စာရေးကြီးတယောက်ကား

ငါ့မိတ်ဆွေဖြစ်ဘူး၏။ သူ့အထံမှာသစ်သားတို့ကိုတောင်း၍ သစ်သားကျောင်း
 ငယ်ဆောက်လုပ်ရလျှင် ကောင်းမှာဘဲ” ဟု အရှင်ဓနိယမှာ အကြံဖြစ်လေ
 သည်။ ဤသို့ကြံပြီးနောက် စာရေးကြီးထံသစ်များကို တောင်းလေသော်
 “အရှင်ဘုရား လှူရန်သစ်များမရှိပါ။ မြို့ကိုပြုပြင်ရန်ထားသော ဘုရင့်သစ်
 တော်များသာ ရှိပါသည်။ ထိုသစ်တော်တို့ကို မင်းတရားက လှူစေဟုအမိန့်
 ချလျှင် အရှင်ဘုရားယူပါတော့” ဟု လျှောက်လေလျှင်၊ အရှင်ဓနိယလည်း
 “မင်းတရားက လှူပြီးသားဘဲ” ဟု ညာဖြန်းပြောဆို၍ သစ်တော်တို့ကို
 လှည်းဖြင့်တိုက်ယူစေလေသည်။

ထိုကိစ္စအတွက် ဆိုင်ရာအမတ်တို့က သစ်တောစာရေး
 စာရေးကြီး အဖမ်းခံရ၍ ဘုရင့်ထံ ကြီးကိုဖမ်းကြသဖြင့် ရှင်ဓနိယကိုယ်တိုင် ဘုရင့်ထံသို့ဝင်
 ရှင်းရပုံ ကာ “ဘိသိက် ခံစဉ်တုန်းက မြက် ထင်း ရေများကို
 ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးလှူပါသည်” ဟု မင်းတရား
 ပြောဘူးသောစကားကြောင့် သစ်တော်များကို ယူမိကြောင်း ရှင်းပြလေ
 သည်။ “ထိုစကားမှာ တောထဲ၌ ပိုင်ရှင်မရှိသော မြက် ထင်း ရေတို့ကို
 ရည်ရွယ်ပြောသော စကားဖြစ်ပါတယ်။ ယခုလိုပိုင်ရှင်ရှိသော အရာကို
 မဆိုလိုပါ။ ကိုယ်တော်ဟာ သေသောက်ကြူးလက် ရောက်ပြီးဖြစ်လျက်
 အမွှေးတန်ဘိုးရှိ၍ လူတယောက်က နှုတ်ယူသောကြောင့် အသတ်မခံရ
 သော သိုးကလေးကဲ့သို့ ဘုရားရှင်၏ အရေအမွှေးတော်ကြောင့် သတ်
 လောက်သောအပြစ်မှ လွတ်ရပါတယ်။ နောင်လဲ ဤအမှုမျိုးကိုမပြုပါနှင့်”
 ဟု ပြောဆိုလွှတ်လိုက်လေသည်။ [ရှင်ဓနိယက သူ့အပြစ်ဟု ဝန်ခံသော
 ကြောင့် စာရေးကြီးလည်းလွတ်ရမည်သာ။] ထိုအကြောင်းကို အရပ်သူ
 အရပ်သားတို့ သိသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြလေရာ၊ တဆင့်စကား တဆင့်နားဖြင့်
 ဘုရားရှင်ထံတော်ပါးသို့ ရောက်သွားလေသော်... ဘုရားရှင်လည်း မောဃ-
 ပုရိသ = အလကားယောက်ျား-ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူလေသည်။ [အရှင်ဓနိယ
 သည် ဤနေရာဝယ် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခံရသော်လည်း နောင်အခါ၌မူ တရားရ၍
 ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ = ဥပနိဿယေ သတိဝိ တသ္မိခဏေ မဂ္ဂေဝါ
 ဖလေဝါ အသတိ မောဃပုရိသာတိ ဝဒန္တိယေဝ၊ ဓနိယ ဥပသေနတ္ထေ-
 ရာဒိကာဝိယ-။ သာရတ္ထဋီကာ၊ ပဌမပါရာဇိက အဖွင့်။]

ထိုအမှုရောက်လာချိန်မှာ တရားသူကြီး လုပ်ခဲ့ဘူးသော
 သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပုံ ရဟန်းတပါးလည်း ဘုရားအနီး၌ရှိလေရာ၊ “မိမိသာရ
 မင်းသည် ဘယ်လောက်တန်ဘိုးရှိသော ပစ္စည်းကိုခိုးလျှင်

ထိုသူ့ကိုပမ်း၍ ညဉ့်ဆဲမှုချုပ်ထားမှု တိုင်းပြည်မှနှင်ထုတ်မှုကို ပြုသနည်း” ဟု ဘုရားရှင် မေးတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ငါ့ဘုရားသူကြီးဟောင်းရဟန်းက “ငွေစင်တမတ်ကိုဖြစ်စေ၊ တမတ်တန်ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေခိုးလျှင်ညဉ့်ဆဲမှုသည် ကိုပြုပါကြောင်း” လျှောက်လေသော် ထိုလျှောက်ချက်အရ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သုံးဖြစ်သော “ငွေတမတ်၊ သို့မဟုတ် တမတ်တန်ခိုးလျှင် ပါရာဇိကကျစေ” ဟု “ယောပနဘိက္ခုအဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ” မှစ၍ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော” တိုင်အောင် မူလပညတ်ကို ထားတော်မူသည်။ [ထိုသိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူချိန်၌ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝယ် “ရွှေ ၅ ဝဲသား၊ ငွေ ၅ ဝဲသား၊ ကြေးနီ ၁၀ ဝဲသား၊ ပေါင်း ၀၂၀ ကို တကျပ်” ဟု သုံးစွဲ၏။ ထို့ကြောင့် ပြခဲ့သော ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေးနီပေါင်းထားသော ၅ ဝဲသားကို “တမတ်” ခေါ်သည်ဟုမှတ်။]

အနုပညတ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းများ။
 အမှု-ခဝါထုတ်ကိုခိုးမှု။

ခဝါထုတ်ကြီးခိုးမှု ထိုသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းတို့ သည် ခဝါဆိပ်ကမ်းသို့သွား၍ ခဝါသည်တို့၏ အလုပ် ကြီးကို ခိုးယူလာလေသည်။ ထိုသို့ခိုးယူပြီးနောက် ဝေစုဝေနေသည်ကိုအခြား ရဟန်းတို့မြင်၍ “ငါ့ရှင်တို့ တယ်ဖုန်းကြီးကြပါကလား၊ သင်္ကန်းချုပ်ဘို့ အဝတ်တွေအများကြီးရသကိုး” ဟုပြောဆိုကြလေရာ၊ ဘယ်မှာဖုန်းကြီးလို့တုံး၊ ခဝါဆိပ်က ခိုးလာကြတာဘဲ” ဟု ရဲရဲကြီးပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုအခါ “သူများဥစ္စာကို ပိုင်ရှင်ကမပေးဘဲ မယူရဘူး” လို့ပညတ်တော် မူထားတယ် မဟုတ်ပါလား။ “ပညတ် ထားတာမှန်တယ်၊ အဲဒီသိက္ခာပုဒ်ကို မြို့ထဲ ရွာထဲအတွက် ပညတ်တာဖြစ်တယ်၊ ယခုမြို့ပြင်ကယူတာဘဲ” ဟု ဆင်ခြေ လဲကြသည်ကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေသော်.... ဘုရားရှင်သည် “ဂါမာဝါအရညာဝါ=ရွာမှမြို့မှဖြစ်စေ တောမှဖြစ်စေ” ဟု ထည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ရွာမှဖြစ်စေ၊ တောမှဖြစ် စေ၊ ဥစ္စာရှင်တို့သည် မပေးအပ်သော လူ့ဥစ္စာကို ခိုးလိုသောစိတ် (လိမ်ယူလို၊ ညာယူလိုသောစိတ်)ဖြင့် ယူအံ့၊ အနည်းဆုံးအားဖြင့် တမတ်-တမတ်တန်လောက်ဥစ္စာကိုခိုးလျှင် အစိုးရမင်းတို့က ခိုးသူကို

ဖမ်း၍ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲမှု ချုပ်နှောင်မှု နှင်ထုတ်မှုတခုခုကို ပြုကြစရာ ရှိ၏။ “ဟဲ့သူခိုး၊ ဟဲ့လူမိုက်၊ ဟဲ့လူဖျင်း၊ ဟဲ့သူဝှက်” ဟု ဆဲဆိုကြိမ်း မောင်းမူလည်း ကြိမ်းမောင်းကြစရာရှိ၏။ ထိုတမတ်-တမတ်တန်က စ၍ ခိုးသောဤရဟန်းလည်း ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခွင့်မရှိတော့ချေ။

ခုတိယပါရာဇိကအင်္ဂါ။ ။၁-လူဇာတ်ရှိသူ (လူစင်စစ်) ၏ ဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊ ၂-သူတပါးဥစ္စာမှန်းသိခြင်း၊ ၃-ခိုးလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊ ၄-ဂရု ပရိက္ခရာဖြစ်ခြင်း၊ ၅-ခိုးယူခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ ပါးညီညွတ်မှ ပါရာ ဇိကအာပတ်သင့်၏။

[ဆောင်] လူဇာတ်ရှိငြား- သူတပါး၏ - ပိုင်ထားဥစ္စာ၊ သူ့ဥစ္စာဟု- သိမှတ် မှုနှင့် ဂရုပရိက်, ထေယျစိတ်သွင်း, ခိုးယူခြင်းဟု, ကြောင်းရင်း ၅ လီ, အင်္ဂါညီ, ကျပြီ ပါရာဇိက။

၁။ လူဇာတ်ရှိသူ လူစင်စစ်၏ ဥစ္စာကိုခိုးမှ ပါရာဇိက ကျသောကြောင့် နတ်, ဥစ္စာစောင့်စသော ပြိတ္တာ, တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဥစ္စာကို ခိုးဝှက်လုယူလျှင် ပါရာဇိကမကျ, သို့သော် ထုံးစံအတိုင်း ငါးပါးသီလကားပျက်၏။

၂။ သူတပါးဥစ္စာမှန်း သိလျက်ခိုးယူမှ ပါရာဇိကကျသည်။ သူ့ဥစ္စာပင် ဖြစ်သော်လည်း ကိုယ့်ဥစ္စာထင်၍ ယူမိလျှင်၎င်း, ပိုင်ရှင်မရှိသော ပံသုကုဥစ္စာ ဟုထင်၍ ယူလျှင်၎င်း, ပါရာဇိကမကျ။ သို့သော် သိသောအခါ ပြန်ပေး ရမည်။

၃။ ခိုးယူလို ဒြေတိုက်၍ လုယူလို ညာယူလိုသောစိတ်ဖြင့် ယူမှ ပါရာ ဇိကကျသည်။ ခေတ္တခဏ ငှားယူလျှင်၎င်း, အကျွမ်းဝင်သူ့ ဥစ္စာဖြစ်၍ ငါယူသည်ကို ကျေနပ်ပါလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ယူလျှင်၎င်း ပါရာဇိကမကျ။

၄။ တမတ်- တမတ်တန်ဥစ္စာကို “ဂရု = ကြီးလေးသော + ပရိက္ခရာ = ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်” ဟု ခေါ်၏။ ထိုဂရုပရိက္ခရာကိုယူမှ ပါရာဇိကကျ သည်။ တပဲတန်အထက် တမတ်တန်အောက် ယူလျှင် ထုလွှစဉ်း အာပတ်, တပဲနှင့် တပဲတန်အောက်ယူလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

၅။ သည်းခြေပျက်၍ တကယ်ရူးနေစဉ်၎င်း, ဘီးလူးစသည် လှန့်၍စိတ် ပြန့်လွင့်နေစဉ်၎င်း, ဒုက္ခဝေဒနာ အပြင်းအထန် ခံနေရစဉ်၎င်း သူ့ဥစ္စာကို ယူမိသော်လည်း ပါရာဇိကမကျ။ အစဆုံးအမှုသည်ဖြစ်သော အရှင်ဓနိယ လည်း ပါရာဇိက မကျ။ [သူ့ဥစ္စာကို တရားစွဲ၍ ယူမှုနှင့် စပ်၍မှတ်ဘွယ် ရှိသေး၏။ ထိုမှတ်ဘွယ်ကို ဘိက္ခုနီ(သံဃာဒိသေသ်) ခဏ်းကျမှ ပြဉ်းမည်။]

အဒိန္နာဒါနအမျိုးမျိုး။ ။မတရားသဖြင့်ယူခြင်း မရိုးမသားယူခြင်းဟူသမျှ ကို ဤသိက္ခာပုဒ်အရ “အဒိန္နာဒါန” ဟုချည်းခေါ်ရ၏။ ထိုအဒိန္နာဒါနသည်-

- ၁။ အာဒိယန-သူ့ဥစ္စာကို ကိုယ်ရအောင် တရားစွဲ၍ယူခြင်း။
- ၂။ ဗာရဏ-သူ့ဥစ္စာကို အရိုးခံအတိုင်း ဆောင်ယူသွားခြင်း၊ လမ်းကျမှ လိုချင်၍ယူခြင်း။
- ၃။ အဝဗာရဏ-မိမိအထံ၌ အပ်နှံထားသည်ကို ပြန်လောင်းသောအခါ မပေးဘဲ (မအပ်ပါဘူးစသည်ဖြင့် လိမ်၍ညာ၍) ယူခြင်း။
- ၄။ ဣရိယာပထဝိကောပန-အသက်ရှိသောဥစ္စာကို သူ့နေမြဲဣရိယာပုထ် ပျက်အောင်ဖျက်၍ (နေရာပြောင်းအောင်ချောက်လှန့်၍) ယူခြင်း။
- ၅။ ဌာနာစာဝန-မြှုပ်ထားသော ရွှေအိုးစသည်ကို နဂိုနေရာမှ ရွှေ အောင်လုပ်၍ယူခြင်း။
- ၆။ သင်္ကေတဗိတိနာမန-ကင်းခွန် ကောက်ရာ အရပ်ကို ရှောင်လွှဲ၍ အခွန်မပေးဘဲ သွားခြင်း။
- ၇။ ဝေယျာဝဗာရ-ပုန်းရှိုးကွယ်ရှိုးခိုးခြင်း၊ အလေး တင်းတောင်း စဉ်းလဲ၍ခိုးခြင်း။
- ၈။ ပဿယာဝဗာရ-ဥစ္စာရှင်ကို လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၍ (ဒဏ်တပ်မည်၊ ထောင် ချမည်၊ သပိတ်မှောက်မည်စသည်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်၍) ယူခြင်း။
- ၉။ ကုဆာဝဗာရ-မဲချရာ၌ မိမိကျသောညံ့သောမဲကိုသူတပါး၏ ကောင်း သောမဲနှင့် လဲ၍ယူခြင်း။
- ၁၀။ ပဒိန္နန္ဒာဝဗာရ-ဥယျာဉ် စသော အရပ်၌ သူတပါး၏ လက်ဝတ် ဟန်ဆာကို မြက်စသည်ဖြင့် ဖုံး၍ နောင်မှလာယူခြင်း။
- ၁၁။ ပရိကပ္ပာဝဗာရ-အဝတ်ဖြစ်လျှင်ယူမည်၊ အခြားဝတ္ထုဖြစ်လျှင်မယူ ဟု ကြံစိတ်ကူး၍ အထုပ်ကိုယူခြင်း၊ မည်သည့်အရပ်လွန်မှ ယူမည်၊ ဒီအတွင်း မှာဥစ္စာရှင်မြင်လျှင် ခဏယူသလိုလုပ်၍ ပြန်ထားမည် စသည်ဖြင့် အရပ်ဌာန ကို ကြံဆ၍ ယူခြင်း။

[အဋ္ဌကထာတို့၌ ခိုးနည်း ၂၅ ပါးလာ၏။ ထိုတွင်တချို့မှာ သဘောတူ ဖြစ်၍ ခုဒ္ဒသိက္ခာလာတိုင်း ၁၁ ပါးကိုသာ ရေးလိုက်သည်။]

သတိထားစွမ်း။ ။ဤဒုတိယ ပါရာဇိကသည် အလွန် သတိထားထိုက်သော အာပတ်တည်း။ (တိရစ္ဆာန်စသည်ဟုတ်သော) လူ့ဥစ္စာမှန်လျှင်

မိခင်ဥစ္စာကိုပင်သော်လည်း ခိုးလိုသော လိမ်လို ညှဉ်းလို လှည့်စားလို သော စိတ်ဖြင့်မယူကောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဈေးသွား၍ကိုယ်တိုင် ကပွီ ဝယ်ယူရာ၌ ကိုင်ကြည့်ရင်းက ခိုးယူချင်စိတ်ပေါက်လာလျှင် တနေရာ ဝှက်လိုက်ရုံဖြင့် အပြစ်သင့်နေတတ်၏။ ရထားသင်္ဘော၌ လက်မှတ် မမီဘဲ စီးပြီးနောက် လက်မှတ်စစ်သည့်အခါ ရှောင်တိမ်းနေရုံမျှဖြင့် ၎င်း၊ လက်မှတ်စစ်ရာအပေါက်မှထွက်ဘဲ ရှောင်တိမ်း၍ ထွက်ရုံဖြင့် ၎င်းအပြစ်သင့်၏။ ကျောင်းသားကပွီယ၏အသက်ကို [လူကြီးလက်မှတ် မယူရအောင်) ညာ၍ပြောခြင်း၊ ပါလာသော ကုန်ပစ္စည်းများကို တန်ဆာမလုပ်ရအောင် ဟိုတခြားသည်တခြားထား၍လှည့်ပတ်ခြင်း၊ သူတပါးထံ အပ်နှံထားခြင်းတို့ကြောင့်လည်း အပြစ်သင့်တတ်၏။ ရထားသင်္ဘော စသည်၌ လူတို့ကအခွန်အကောက် မပေးရအောင် မိမိထံလာအပ်၍ ထိုပစ္စည်းကိုမိမိဒွက်ထားလျှင်လည်း အပြစ်သင့်၏။ တချို့အရပ်၌ ငွေထည့်လျှင်ထည့်၊ မထည့်လျှင် သပိတ်မှောက်မည်ဟု ခြိမ်းချောက်၍လည်း အပြစ်သင့်တတ်၏။ အလွန်မကြာသေးသော ရှေးက ရဟန်းကလေးတပါးသည် ဝိနည်းကို စောစောကမသင်ခဲ့ဘဲ နောက်မှသင်ယူသောအခါ ဖြေ၍မရနိုင်သော အာပတ်သင့်နေမှန်း သိသဖြင့် ဝိနည်းတက်ရင်း ချိုးချိုးချ၍ ငိုရလေသတဲ့။ ထို့ကြောင့် ဤ ဒုတိယပါရာဇိကနှင့်စပ်၍ သင့်တတ်သော အပြစ်များကို အထူး သတိထားသင့်ကြပေသည်။

၈။ မနုဿဝိဂ္ဂဟ ပါရာဇိက
မူလပညတ်

အမှုသည်-ရဟန်အများ။
အမှု-အချင်းချင်းသတ်မှု။

ရဟန်းများဖြစ်ရပုံ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီမြို့ မဟာဝုန်တော ကုဋာ ဂါရသာလာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း ၏အကျိုးကို အမျိုးမျိုးဟောတော်မူပြီးနောက် ၁၅ရက်လုံး ဆွမ်းပို့မည့် ရဟန်းတပါးမှ လွဲ၍ အခြားသူများ၏ အဖူးအမျှော် အတွေ့ခံတော်မမူဘဲ တပါးထည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလေသည်။ ထိုအချိန်၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို အားထုတ်ကြစဉ် မိမိတို့ခန္ဓာကိုယ်ကို စက်ဆုပ် ရှုံ့မှန်းလာကြရကား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်သတ်ကြ၊ တပါးက တပါးကိုလည်းသတ်ကြ “မိဂလဏ္ဍိက”မည်သော ရှင်ယောင်ကြီး (ရဟန်းအသွင်ဖြင့် နေသော်လည်း ရဟန်းမဟုတ်သော ရသေ့လိုနေသူ)

ကိုလည်း“ငါတို့သေလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကို သင်ရရစ်ပါလိမ့်မည်၊ ငါတို့ကို သတ်ပါ”ဟု ခိုင်းကြသဖြင့် ထိုရှင်ယောင်ကြီးကလည်း တနေ့လျှင်တပါးကျ နှစ်ပါးကျမှစ၍ တနေ့လျှင် ၆ ကျိပ်တိုင်အောင်ပင် သတ်ပေးလေသည်။
[ဤနည်းအားဖြင့် ရဟန်းပေါင်းငါးရာ ပျက်စီးကြလေသတတ်။]

ဘုရားရှင်သည် ၁၅ ရက်လွန်၍ ကိုယ်တော်တပါးထည်း ဆိက္ခာပုဒ် ဗညတ်တော်မူရပုံ နေရာမှ ထွက်တော်မူလာသည့် အခါ ကျောင်းတိုက် တွင်း၌ ရဟန်းများနည်းပါး၍ ကြံတောက်တောက်ဖြစ်နေ သောကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာကို မေးတော်မူလေသော်...အရှင်အာနန္ဒာက အကျိုး အကြောင်း လျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ထပ်မံဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတို့သတ်ကြဖြတ်ကြသော အမှုကို ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင်—

“ဃောပန ဘိက္ခု သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ။ အယဒ္ဓိပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော”။

ဟု မူလဗညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။[အကြင်ရဟန်းသည် သတ္တဝါ မှန်းသိသော သညာနှင့်တကွ (သေစေလိုသော စေတနာဖြင့်) စေ့ဆော်၍ လူ၏ကိုယ်ကို ဇီဝိတိန္ဒြေမှအံ့၊ (“သတ်အံ့”ဟုလို) ထိုသေလိုသူ အနီး၌ (အလွယ်တကူရအောင်) လက်နက် တစ်ခုခုကိုမူလည်း ရှာ၍ ချထားအံ့၊ ဤရဟန်းသည် ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခွင့် မရတော့ချေ။—ဤမူလဗညတ်၌ “မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ” စသော စကားများ မပါသေးသည်ကို သတိပြု။]

မှတ်ချက်။ ။ရှေးလွန်လေပြီးသော အခါ မုဆိုးငါးရာတို့သည် တသက်ပတ်လုံး သားငှက်တို့ကိုသတ်၍ အသက်မွေးခဲ့ကြပြီးနောက် ငရဲရောက်၍ ငရဲမှ လွတ်သောအခါ လူ့ဘဝရကြပြန်သဖြင့် ဘုရားအထံတော်၌ ရဟန်းပြုကြ လေသည်။ထိုသူတို့တွင် အချို့မှာ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာဖြစ်ကြ၍ အချို့ကား ပုထုဇဉ်ဘဝ၌သာ တည်နေကြသေး၏။ မုဆိုးဘဝ၌ ပြခဲ့သော အကုသိုလ်ကံကြွင်းသည် ယခုအခါ အခွင့် သာတော့မည်ဖြစ်၍ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ်သတ်၍ဖြစ်စေ၊ သူတပါး၏ အသတ် ခံ၍ဖြစ်စေ ကေနံပျက်စီးကြရတော့မည်၊ ကံအကျိုးပေးခွင့် ကြိုလာလျှင် ဘုရားရှင်လည်း မတားမြစ်နိုင်။

ထိုသူတို့တွင် သောတာပန် စသည်ဖြစ်ပြီး သူတို့မှာ ဂတိမလွဲနိုင် သော်လည်း ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့အတွက် လားရမည့်ဘဝကို စိတ်မချရ။

သေခါနီး၌ မိမိကိုယ်ကိုစွဲလမ်းခင်မင်နေလျှင် ကော်အပါယ်ကျရလိမ့်မည်။
ခန္ဓာကိုယ်ကိုမစွဲလမ်းလျှင်ကား မိမိတရားကို နှလုံးသွင်းခါ နတ်ပြည်သို့
ရောက်နိုင်ရာ၏-ဟု မြော်မြင်တော်မူသောကြောင့် ဘုရားရှင်လည်း
အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောထားတော်မူနှင့်လေသည်။

ထိုသို့တရားဟောတော်မူပြီးလျှင် “လာမည့် ၁၅ ရက်အတွင်းမှာ
ထိုသတ်ဖြတ်မှုကိစ္စ ပေါ်လာတော့မည်၊ ငါတရားမကယ် နိုင်သော
ကံ အကျိုး တရားကြီးကို တွေ့မြင်နေရသဖြင့် အကျိုးမရှိ” ဟု သဘော
တော်ရ၍ ၁၅ ရက်လုံးလုံး အဖူးအမျှော်အတွေ့ခံတော်မမူဘဲ တပီး
ထည်း ကိန်းအောင်း နေတော်မူ၍ ရဟန်း ငါးရာလုံး ကုန်ဆုံးပြီးမှ
ထွက်ခွာတော်မူလာပြီးလျှင် ရဟန်းများ နည်းသွားခြင်း၏ အကြောင်းကို
သိတော်မူသော်လည်း စကားလက်စရမှ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်
မူလိုသောကြောင့် အရှင် အာနန္ဒာအား ရဟန်းများ နည်းပါးခြင်း၏
အကြောင်းကိုမေးတော်မူလေသည်။

အနုပညတ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်း၊ များ။
အမှု-သေခြင်း၌ ကျေးဇူးရှိပုံကို ပြောမှု။

သေရခြင်း၌ ကျေးဇူး
ရှိကြောင်းပြောမှု

ဥပါသကာ တယောက်သည် မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏။
သူ၏ဇနီးသည် အလွန်လှပ၏။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့ကား
ထိုဇနီး၌ စွဲလမ်းနေကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် “ဥပါ
သကာသေလျှင် သူ့ဇနီးကိုရလိမ့်မည်”ဟုမြော်လင့်ချက်ဖြင့်ဥပါသကာအား
ပြောပြကြသည်မှာ- “ဒကာ....သင်သည် မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်၍
ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုထားသူဖြစ်၏။ သင့်မှာရောဂါစွဲကပ်၍ ဆင်းရဲသော
အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိဥျားမှာလဲ။ အသက်ရှင်နေခြင်းထက် သေရ
ခြင်းက မြတ်ပါသေး၏။ သေလျှင်နတ်ပြည်ရောက်၍ ချမ်းချမ်းသာသာ နေရ
လိမ့်မည်” ဤသို့ပြောကြလေသော် ဥပါသကာလည်း “ကိုယ်တော်များပြော
တာ မှန်ပေသည်”ဟု ယူဆ၍ မသင့်သောအစာများကို စားသောက်လေရာ
မကြာခင် ရောဂါတိုးသဖြင့် စုတေလေသည်။ ထိုအခါ “ရဟန်းတွေက
သေခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ပြောသောကြောင့်သာ သူ့ယောက်ျား သေရ
သည်”ဟု ဇနီးသည်ကအတတ်စွဲ၍ ကဲ့ရဲ့သည်ကို တဆင့်စကား တဆင့်နားဖြင့်
ဘုရားရှင် ကြားတော်မူသောကြောင့်-

“မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ၊ အမ္ဘော ပုရိသ ကိံတုယိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇိဝိတေန၊ မတံတေ ဇိဝိတာ သေယျောတိ၊ ဣတိစိတ္တမနော စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ အနေကပရိယာယေန မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ”။

ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော် မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်မြန်မာမြန်။ ။၁-ယောပန ဘိက္ခု သဗ္ဗိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇိဝိတာဘေဝါရောပေယျ=အကြင်ရဟန်းသည် သတ္တာမှန်းသိလျက် တမင်အားထုတ်၍ လူကို ကိုယ်တိုင်သတ်အံ့ သို့မဟုတ် အသတ်ခိုင်းအံ့။

၂-သတ္တဟာရကံဝါသ ပရိယေသေယျ=(ထိုသို့ အသတ်မခိုင်းလျှင်) သေချင်နေသူ အလွယ်တကူသေရအောင် ထိုသူ့ အနီး၌ လက်နက်တစ်ခုခုကို ရှာမှီး၍ ချထားအံ့။

၃-မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ=(ဆင်းရဲစွာ အသက် ရှင်နေရခြင်း၏ အပြစ်ကိုပြောပြခြင်း၊ သေသည့်အခါ ရောက်ရမည့် သုဂတိဘဝကို ပြောပြခြင်းအားဖြင့်) သေခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို (ထိုသူ သေချင်စိတ် ပေါက်လာအောင်) ပြောပြအံ့။

[“အမ္ဘော ပုရိသ ကိံတုယိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇိဝိတေန၊ မတံတေ ဇိဝိတာ သေယျော” ကား သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ပြောပြပုံ စကားတည်း။ အမောင်ယောက်ျား... သင့်မှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ စားချင်တာ မစားရ၊ သောက်ချင်တာ မသောက်ရနှင့် အသက်ရှင်နေရခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိတော့မှာလဲ၊ သင့်အတွက်တော့ အသက်ရှင်နေရခြင်းထက် သေရခြင်းက ကောင်းပါသေးတယ်”ဟု ပြောသည်။]

၄-မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ=(ကြီးဆွဲချပြီးလဲ သေနိုင်တယ်၊ အဆိပ်သောက်ပြီးလဲ သေနိုင်တယ်၊ ရေထဲခုန်ချပြီးလဲ သေနိုင်တယ် စသည်ဖြင့်) သေဘို့ရာနည်းလမ်းကိုလည်း ပြောပြအံ့။

[“ဣတိ စိတ္တ မနော စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ အနေက ပရိယာယေန မရဏဝဏ္ဏံဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယဝါ သမာဒါပေယျ”ဟု ထပ်၍ ပါနေသော စကားဘို့ကား ပြီးခဲ့သောစကားကို ပြန်၍အုပ်သော နိဂုံးစကားတည်း။ “ဤသေခြင်းပုံစိတ်ရှိ၊ သေခြင်း၌ သညာစေတနာဝိတက်ရှိသည်ဖြစ်၍ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်

သေခြင်း၌ အကျိုးကျေးဇူးကိုပြောအံ့၊ သေဘို့ရန် နည်းပေးလမ်းပြလုပ်အံ့” ဟု ဆိုလိုသည်။]

အယဗ္ဗပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော=သူသတ်လို့ဖြစ်စေ အသတ်ခိုင်းလို့ဖြစ်စေ သေသွားလျှင်၊ သူချထားသော လက်နက်ဖြင့် သေသွားလျှင်၊ သူပြောသည့်အတိုင်း မတော်တာစား၍ရောဂါတိုးပြီး သေသွားလျှင်၊ သူနည်းပေးသည့်အတိုင်း ကြီးဆွဲချမှုစသည်ပြု၍ သေလျှင် ဤရဟန်းမှာ ပါရာဇိကကျ၍ ကံကြီးကံငယ်ကိစ္စ၌ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခွင့်မရတော့ချေ။

တထိယပါရာဇိကအင်္ဂါ။ ။၁-လူဇာတ်ရှိခြင်း (လူအစစ် ဖြစ်ခြင်း)၊
၂-သတ္တမုန်းသိခြင်း၊ ၃-သတ်လို (သေစေလို) သောစိတ်ရှိခြင်း၊
၄-လုံ့လအားစိုက်ခြင်း၊ ၅-သေခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ပါးစုံမှ ပါရာဇိကကျသည်။

[ဆောင်း] လူဇာတ်လည်းရှိ၊ သတ္တမုတ်သိ၍၊ သတ်မည့်လိုလား၊ စိတ်စက်ထားဖြင့်၊ အားပေးစိုက်လျှင်း၊ စုတေခြင်းဟု၊ ကြောင်းရင်း ၅လီ၊ အင်္ဂါညီ၊ ကျပြပါရာဇိက။

၁။ လူဇာတ်ရှိသူလူစင်စစ်ကိုသတ်မှပါရာဇိကကျသည်။ လူစင်စစ်မဟုတ်လူယောင်ဆောင်နေသော ဘီလူး ပြိတ္တာနှင့် နတ်ဘီလူးစသော နတ်မျိုးတို့ကိုသတ်လျှင် ထုလွှစဉ်းအာပတ်သင့်၏။ တိရစ္ဆာန်ကိုသတ်လျှင် ကား“ပါစိတ်အာပတ်”ဟု ပါစိတ်အခဏ်း၌ လာလတံ့။ [လူဇာတ်ရှိသူဖြစ်လျှင်ကား ပဋိသန္ဓေနေစ ကလလရေကြည်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်ဝန်ကျဆေးပေးခြင်း၊ ဗိုက်ကိုအနှိပ်ခံစေခြင်း စသည်ပြုလျှင်ပင် ပါရာဇိက ကျ၏။]

၂။ သတ္တမုန်းသိမှလည်း အာပတ်သင့်၏။ ညဉ့်မှောင်မိုက်၌ သတ္တမုတ်မထင်ဘဲ သစ်တုတ်ကြီးထင်၍ လူကိုပစ်ခတ်သော်လည်း သေစေကာမူ ပါရာဇိကမကျ။

၃။ သေစေလိုသောစိတ်ရှိမှလည်း ပါရာဇိကကျ၏။ သေစေလိုသော စိတ်မရှိဘဲ ညဉ့်ဆဲလိုသောစိတ်ဖြင့် ရိုက်နှက်ရာ၌ သေသွားစေကာမူ ပါရာဇိကမကျ။ သို့သော် ပါစိတ်ခဏ်း၌ လာလတံ့အတိုင်း ပါစိတ်အာပတ်ကား သင့်သည်။

၄။ သေစေလို၍ရိုက်နှက်မှု ကိုယ်ဝန်ကျဆေးပေးမှုစသော ကိုယ်လက်ဆိုင်ရာ လုံ့လကိုဖြစ်စေ၊ အသတ်ခိုင်းမှု၊ သေဘို့ရာနည်းလမ်းပေးခြင်း၊ ဂါထာမန္တန်စုတ်ခြင်းစသော နှုတ်မှုဆိုင်ရာ လုံ့လကိုဖြစ်စေ (ကိုယ်

မှုနှုတ်မှုတခုခု) ပြု၍ သေစေမှ ပါရာဇိကကျသည်။ ကိုယ်မှုနှုတ်မှုတခုခု ပြုသော်လည်း မသေလျှင်ပြုသည့်အတွက် (ပြုရုံမျှဖြင့်) ခုတ္တင်အာပတ် သင့်၍၊ အပြစ်ခံရသူမှာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ ခံနေရလျှင် ထုလွှစဉ်းအာပတ် သင့်၏။

သတိပြုစွယ်။ ။ သေခြင်း၏အကျိုးကျေးဇူးကိုပြောပြရာ၌ ကိုယ်တိုင်လည်းမသတ်- သူတပါးကိုလည်းအသတ်မခိုင်းဘဲ သေချင်လာအောင်ပြောပြရုံဖြင့် အာပတ်သင့်ရသည်။ ယခုအခါ လူမမာနား၌ သေရမှာ မကြောက်အောင် လူမမာကိုအားပေးစကားပြောတတ်၏။ ဆင်းရဲစွာရောဂါခံနေရသည်ကို မြင်၍ မြန်မြန်သေအောင်ပြောတတ်ကြ၏။ အသတ်ခံရတော့မည့်ရာဇဝတ် ကောင်ကိုတချက်ထည်းနှင့်သေပါစေဟု (သနားသဖြင့်) ပြောတတ်ကြ၏။ ထိုသို့ပြောကြရာ၌ မိမိပြောမှုကြောင့် အနည်းငယ်မျှအချိန်စော၍သေလျှင် ပြောသူမှာ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်သင့်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူမမာ အနား၌ အားပေးမမှားဘို့ သတိပြုသင့်ကြသည်။

ဃ။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပါရာဇိက မူလပညတ်

အမှုသည်-ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌ ဝါကပ်သောရဟန်းများ။
အမှု-ဈာန်မင်္ဂလိမရဘဲ ဝါကြား၍ပြောမှု။

ရဟန်းများ ဉာဏ်ပုံ

ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်သည် ဝဇ္ဇီတိုင်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်၏။ ဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်း၌ ရဟန်းအများဝါကပ်ချိန်ဝယ် ဝဇ္ဇီတိုင်း သည် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေး (ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ်) ဆိုက်ရောက်နေသောကြောင့် ရဟန်းအများပင် ဆွမ်းခံ၍ မလွယ်ကူတော့ ချေ။ ထိုအခါရဟန်းများစည်းဝေး၍ အမျိုးမျိုးအကြံပေးကြရာဝယ်၊ “မည် သည့်ကိုယ်တော်ဟာ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တယ်၊ မည်သည့်ကိုယ်တော်ကတော့ သောတာပန်ဖြစ်တယ်၊ မည်သည့်ကိုယ်တော်ကမူ ရဟန္တာဖြစ်တယ်” ဤသို့ စသည်ဖြင့်တပါး၏ဂုဏ်ကို အခြားတပါးကလူတို့အား ပြောပြသောနည်းကို အားလုံး သဘောတူအတည်ပြု၍ မိမိတို့မှာ မရှိသောဂုဏ်ကို လူတို့အား ကြားဝါ၍ ပြောကြလေသည်။ ထိုအခါ လူတို့က လွန်စွာကြည်ညိုကြသဖြင့် မိမိတို့မစားရက် မသောက်ရက် သားသွီး၊ မိဘတို့ကိုမျှ မကျွေးရက်သော အစားအစာများကို လှူဒါန်းကြလေသည်။

ဘုရားရှင် ကဲ့ရဲ့တော်မူပုံ

သီတင်းဝါလကျွတ်လျှင် ဘုရားအထံ အဖူးအမျှော်လာကြ ရိုးထုံးစံရှိသည့်အတိုင်း ထိုဝဂ္ဂ၊ မုဒါမြစ်ကမ်းမှ ရဟန်းတို့ လည်း ဘုရားထံလာကြလေရာ၊ ဘုရားရှင်က (သီတော်

မူလျက်နှင့် စကားလက်စရအောင်) “သင်တို့ဝါတွင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေခဲ့ကြရရှဲ့လား၊ ဆွမ်းကိစ္စလဲ မပင်ပန်းဘဲ မျှတကြရဲ့လား” ဟု မေးတော်မူလေသည်။ ထိုအခါ ဆွမ်းကိစ္စ မပင်ပန်းပါကြောင်း လျှောက်ကြလေလျှင် “ဘယ်နည်းနဲ့ မပင်ပန်းဘဲ နေခဲ့ကြရသလဲ” ဟု ထပ်မံ မေးတော်မူသော အခါ သူတို့ကြားဝါခဲ့ပုံကို အလုံးစုံလျှောက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “သင်တို့အလုပ်ဟာ ရဟန်းများနှင့် မလျော်သော အလုပ်ဖြစ်သည်။ အလွန်ထက်သော သားလှီးခားဖြင့် ဗိုက်ကိုဖြတ်လှီးလိုက်ရတာက တဘဝသာ အသက်သေ၍ နောင်အရှည်ငရဲမကျနိုင်သဖြင့် ကောင်းသေး၏။ (သက်သာသေး၏။) ဝမ်းရေးအတွက်ကြောင့် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံညာဖြန်း၍ မိမိဂုဏ်ပြောမှရသော အစာကို စားရခြင်းကြောင့်ကား သေလျှင် အပါယ်ရောက်ဘွယ်ရာရှိသဖြင့် မကောင်းမြတ်ချေ” ဟု ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင် သူခိုးဒဋ်ငါးမျိုးကို ဆက်လက်ဟောတော်မူပြန်သည်။

ဒဋ်ကြီးငါးမျိုး

- ၁။ ရဟန်းတပါးသည် “ရာထောင်များစွာ တပည့်ပရိသတ် ခြံရံလျက် မြို့ရွာများကိုလှည့်လည်ကာ ဒကာ ဒကာမတို့၏ အပူဇော်ကို ဘယ်တော့များခံရပါ့မလဲ” ဟု ကြံစည်၍ ထိုကဲ့သို့ အပူဇော်ခံရအောင် ကြိုးစားအားထုတ်သဖြင့် အပူဇော်ခံရ၏။ ထိုသူသည် သာသနာတော်ကြီးပွားရေး သတ္တံတို့ အကျိုးများရေးကို မရည်ရွယ်ဘဲ သာသနာတော်မှီပြီး မိမိကြီးကျယ်ခမ်းနားရေးကိုသာတွေး၍ အားထုတ်သော ပဌမသူခိုးဒဋ်တဦးတည်း။
- ၂။ ရဟန်းတပါးကား ဘုရားဟောအပ်သော တရားတော်ကို သူကိုယ်တိုင် ကြံစည်၍ သိသကဲ့သို့ပြော၍ တရားတော်ကိုခိုးယူ၏။ ထိုသူလည်း ဒုတိယသူခိုးဒဋ်တမျိုးပင်တည်း။
- ၃။ ရဟန်းတပါးကမူ သီလစင်ကြယ်သော ရဟန်းတော်ကို သီလမစင်ကြယ်ဘူးဟု စွပ်စွဲ၏။ ထိုသူလည်း တတိယသူခိုးဒဋ်တမျိုးပင်တည်း။
- ၄။ ရဟန်းတပါးကား သံဃိကပစ္စည်းဖြစ်သော ကျောင်းမှစ၍ မြက်ဝါးတိုင်အောင် ပစ္စည်းများကို လူတို့အားပေး၏။ ထိုသူလည်း သူခိုးဒဋ်တမျိုးပင်တည်း။
- ၅။ ရဟန်းတပါးကမူ မိမိမှာမရှိသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို ရှိဟန်ဆောင်၍ လူတို့အားပြောဆို၏။ “ထိုသူကား တယောက်နှစ်ယောက်

မက တလောကလုံးကို လိမ်ရာကျသောကြောင့် အကြီးကျယ်ဆုံး သူရိုးခမြဲတည်း”ဟု ဒမြဲသူရိုးငါးမျိုးကို ခွဲခြားဟောပြတော်မူ၍ “ယောပနဘိက္ခု၊ အနဘိဇာနံ မှစ၍ တုစ္ဆံမုသာ ဝိလပိန္နဲ” တိုင် အောင် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ [ဤမူလပညတ်၌ “အညတြ အဓိမာနာ”ဟု မပါသေးသည်ကို သတိပြု။]

အနုပညတ်

အထင်မှား၍မြောမှု။ "သီလစင်ကြယ်၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လေ့ ရှိကြ သော များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မိမိတို့ သန္တာန်၌ ကိလေသာစိတ်လုံးလုံး မဖြစ်ကြသောကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု မှတ်ထင်ကြ၍ အခြားသီတင်း သုံးဘော် ရဟန်းတို့အား ပြောပြကြလေသည်။ ထို့နောက် ရာဂဒေါသ မောဟစိတ်များဖြစ်လာပြန်သောအခါမှ ရဟန္တာမဖြစ်သေး မှန်းသိ၍ ရှေးက “ရဟန္တာဖြစ်ပြီ”ဟု ပြောမိသည့်အတွက် ပါရာဇိကပြစ်များ သင့်လေရော့သလားဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ပြီးလျှင် အရှင်အာနန္ဒာအား လျှောက်ကြ လေရာ၊ အရှင်အာနန္ဒာကတစ်ဆင့် ဘုရားရှင်အထံလျှောက်လေသော် “မဂ်ဖိုလ်ရပြီဟု ထင်မိ၍ပြောခြင်းသည် လိမ်ခြင်း မဟုတ် ရကား အာပတ်မသင့်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “အညတြ အဓိမာနာ”ဟု ချွင်းချက်ပြု၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရ လေသည်။

အပြည့်အစုံသိက္ခာပုဒ်။ "ယောပန ဘိက္ခု၊ အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိ- မနုဿဓမ္မံ အတ္တပနာယိကံ အလမရိယဉာဏ- ဒဿနံ သမုဒါစရေယျ ဣတိဇာနာမိ ဣတိပဿာ- ဝိတိ၊ တတောအပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိ- ယမာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အာ- ပန္နော ဝိသုဒ္ဓါ ပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အဇာန- မေဝံအာဂုသော အဝစံ ဇာနာမိ အပဿံ ပဿာမိ တုစ္ဆံ မုသာဝိလပိန္နဲ၊ အညတြ အဓိမာနာ၊ အယဗ္ဗိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဆိက္ခာပုဒ် မြန်မာမြန်မာ။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဟုခေါ်ရသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို မိမိမှာမရှိကြောင်း သိပါလျက်၊ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးစွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်အမြင်အထူးပါရှိသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို မိမိသို့ ဆောင်ယူ၍ (ဈာန်မဂ်ဖိုလ် ရှိဟန်ဆောင်၍) “ဤအကြောင်းကြောင့် ငါ့သိမ်၊ ဤအကြောင်းကြောင့် ငါ့မြင်၏” ဟု ပြောအံ့၊ [ဤသို့ပြောလျှင်ပင် ပါရာဇိကကျပြီ၊ “တတော အပရေန” စသည်ကား သူ့မှာ သင့်သောအာပတ်ကို ထုတ်ဖော်ဝန်ခံပုံကို ပြသော စကားတည်း။ ထိုသို့ဝန်ခံ သော်လည်း ပါရာဇိကကား ကျပြီးပင်။] ထိုပြောပြီးရာကာလမှ နောက်၌ သူတပါးတို့က စစ်ဆေးအပ်သည် ဖြစ်စေ၊ မစစ်ဆေးအပ်သည် ဖြစ်စေ အာပတ် သင့်ပြီးဖြစ်၍ မိမိစင်ကြယ်ရာ စင်ကြယ်ကြောင်း လူ့အဖြစ်ကိုလိုလားရကား ဤသို့ပြောတန်ရာ၏- “အရှင်ဘုရား... တပည့်တော်သည် မသိပါဘဲ သိတယ်၊ မမြင်ပါဘဲ မြင်တယ်ဟု အချိုးနီးသောစကားကို လိမ်၍ပြောမိပါပြီ” ဟု ပြောဆိုဝန်ခံရာ၏။ မိမိ၌ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရှိ၏ဟု ထင်၍ ပြောခြင်းမှတစ်ပါး (သက်သက်လိမ်၍ ပြောသော) ဤရဟန်းလည်း ပါရာဇိကကျ၍ ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ကံကြီးကံငယ် ကိစ္စ၌ ပေါင်းသင်းခွင့်မရတော့ချေ။

အသိခက်သောပါဠိများ

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ။ ။ ဥတ္တရိ = မြင့်မြတ်သော + မနုဿ = လူ၊ (ဈာန်ရသော ဈာယီပုဂ္ဂိုလ်၊ မဂ်ဖိုလ်ရသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆိုသည်။) ဓမ္မ = တရား၊ ထိုဈာယီ အရိယာလူတို့၏ တရား-ဟူသည် ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားတည်း။

အလမရိယဉာဏဒဿနံ။ ။ အလံ = စွမ်းနိုင် (ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကိစ္စ၌စွမ်းနိုင်) + အရိယ = ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော + ဉာဏ + ဒဿန = သိလည်းသိတတ် + မြင်လည်း မြင်တတ်သောဉာဏ်၊ ထိုဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားကို “အလမရိယဉာဏဒဿန” ဟု ဆိုသည်။

အတ္တပနာယိကံ။ ။အတ္တ=မိမိသို့+ ဥပ=ကပ်၍+နာယိကံ=ဆောင်လျက်၊ “မရအပ်သေးသော ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို မိမိရလေဟန်ဆောင်ခြင်း”ဟုလို။

ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာ။ ။ပါရာဇိကကျနေသော ရဟန်းဘဝကား သူ့အတွက် မှာ မသန့်ရှင်းသော ဘဝဖြစ်၍၊ လူ့ဘဝသာလျှင် သူ့အတွက်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ဘဝဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝကို “ဝိသုဒ္ဓါ”ဟု၎င်း၊ ထိုလူ့ဘဝသို့ပြောင်းလို လူဝတ်လဲလိုခြင်းကို “အပေက္ခာ”ဟု ၎င်းဆိုသည်။

အဓိမာနာ။ ။အဓိ=ရအပ်ပြီဟု+မာန=မှတ်ထင်ခြင်း၊ မရသေးသော်လည်း အလွန်ကြီးစား အားထုတ်နေသူဖြစ်၍ ရပြီးပြီဟုမှတ်ထင်မှုကို “အဓိမာန”ဟု ခေါ်သည်။ တနည်း-အဓိက=လွန်ကဲသော+မာန=မှတ်ထင်ခြင်း၊ မိမိမှာရရှိပြီးသော သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ထက်တိုးတက်လွန်ကဲ၍(ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တခုခုရပြီဟု) အထင်ကြီးနေခြင်း-ဟုလို။

စတုတ္ထ ပါရာဇိက အင်္ဂါ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၂တ္ထရိရယ်က၊ မိမိ၌မရှိဘဲ၊ ပါဝိစ္ဆာ စိတ်ဝါကြားနှင့်၊ ပြောမှားမိဟန်၊ သူတပါးမညွှန်ပြန်၊ နာခံသူလူသား၊ ပြောခြင်းပင် အမြန်သိလျှင်လ၊ အင်ငါးတန်-အမှန်ရှိတာကြောင့်၊ စတုတ္ထာ ပါရာဇိယေ၊ ကျ၏မမှား။

၁။ ဈာန်တရား၊မဂ်ဖိုလ်တရားကို“ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ”ဟုခေါ်၏။[ဥတ္တရိ=မြင့်မြတ်သော+မနုဿ=လူ။ ဈာန်ရနေသူဖြစ်၍ ရိုးရိုးလူတို့ထက်မြင့်မြတ်သောလူကို “ဥတ္တရိမနုဿ”ဟု ခေါ်၏။ “ထိုမြင့်မြတ်သော လူတို့၏တရား” ဟူသည် ဈာန်တရား-မဂ်ဖိုလ်တရားတည်း။] ထိုဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့ မိမိမှာမရှိဘဲလျက် “ရှိသည်-ဈာန်ရသည်၊မဂ်ဖိုလ်ရသည်”ဟု ပြောလျှင် ပါရာဇိကကျ၏။

၂။ [ပါပ=ယုတ်မာသော+ဣစ္ဆာ=အလို။] ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “ယုတ်မာသော အလို”ဟူသည် ဝါကြားလိုသော အလိုဆန္ဒတည်း။ ထိုသို့ ဝါကြားလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ပြောမှ ပါရာဇိကကျသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်နေသူဖြစ်၍ လောဘ ဒေါသ စသော စိတ်များလည်း အတော်ကြာကြာ မဖြစ်သောကြောင့် တကယ်ပင် ဈာန် (မဂ်ဖိုလ်) ရပြီဟုထင်၍ ပြောမိလျှင်ကား ပါရာဇိကမကျ။

- ၃။ သူတပါးကိုညွှန်ပြ၍ ပြောခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ မိမိကိုညွှန်ပြ၍ “ငါ့ဈာန်ရသည်၊ ငါမဂ်ဖိုလ်ရသည်” စသည်ဖြင့် ပြောမှ ပါရာဇိကကျသည်။ “ငါ့ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ တပည့်များရဟန္တာချည်းဘဲ” ဟု ကြွားဝါလို၍ ပြောရာ၌ကား ထိုတပည့်တို့တွင် မိမိလည်းပါဝင်သော်လည်း “ငါ-တပည့်တော်” ဟု မိမိကိုတိုက်ရိုက် မညွှန်ပြသောကြောင့် ပါရာဇိကမကျ။ ထုလွှစဉ်းအာပတ်သာ-ဟု မိန့်တော်မူသည်။
- ၄။ အပြောခံရသူကလူဖြစ်မှ ပါရာဇိကကျသည်။ နတ်စသူကိုပြောမိလျှင် ပါရာဇိကမကျ။ နတ်တို့သည်အသိမြန်လွန်းသောကြောင့် နတ်အား ပြောရာ၌ ပါရာဇိကမကျဟု ချွင်းချက်ပြုတော်မူသည်။
- ၅။ “ဥက္ကရိမနုဿဓမ္မကို ငါရသည်” ဟု ပြောပြီးလျှင် ပြီးခြင်း (ယခုကာလစကားပြောကြရာ၌ ပြောပြီးလျှင် နားထောင်သူက ချက်ခြင်း နားလည်သလို) နားလည်မှ ပါရာဇိကကျသည်။ အကြာကြီးတွေးပြီးမှ “သူဟာဈာန်ရသူဘဲ” စသည်ဖြင့် သိရာ၌ ပါရာဇိကမကျ။

သတိပြုဘွယ်များ

ဤစတုတ္ထပါရာဇိကမှာလည်း သတိထားဘွယ်များသေး၏။ ရဟန်းအများတို့သည် “ဤနေရာမှအရင်ဆုံးထွက်သွားသူကို ရဟန္တာဟူ၍ သိရလိမ့်မည်” ဟု ကတိကဝတ်ပြု၍ဝါကပ်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတပါးသည်မိမိကို ရဟန္တာဟု ထင်စေလိုသောကြောင့် (ရဟန္တာမဖြစ်သေးဘဲ) အရင်ဆုံး ထွက်သွား၏။ ထိုရဟန်း ညာဖြန်းမှုအတွက် ပါရာဇိကကျ၏-ဟု ဆုံးဖြတ်တော် မူသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုကာလ၌လည်း ထိုကဲ့သို့မညာမိအောင် သတိပြုသင့်၏။

ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရဟန်းတပါးသည် သူ့ကိုလူအများက ချီးမွမ်းစေလို (အထင်ကြီးစေလို) သောကြောင့် ဣန္ဒြေကြီးစွာထား၍ ဆွမ်းခံသွား၏။ အခြားရဟန်းများကား အထင်ကြီးအောင် ဣန္ဒြေကြီးစွာထား၍ စကြန်သွားကြ၊ ရပ်နေကြ၊ ထိုင်နေကြ၊ လျောင်းနေကြ၏။ ထိုရဟန်းများကို လူတို့က “ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်တွေ” ဟု အထင်ကြီးကြ၏။ ထိုသို့ အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင်သောရဟန်းတို့အား “ထုလွှစဉ်းအာပတ်” ဟု ပညတ်တော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုကာလ၌လည်း မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးအောင် ဟန်မလုပ်မိဘို့ သတိပြုသင့်ကြသည်။ ဆွမ်းခံသွားမှုစသည်၌ ဘုရားပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့်သာ ဣန္ဒြေရစွာသွားရ၊

လာရ၊ နေထိုင်ရမည်။ ထိုသို့ သိက္ခာပုဒ်ကိုစောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် ဣန္ဒြေ ရရသွားမှု စသည်ကြောင့်ကား အာပတ်မသင့်ရှုံ့သာမက၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ရိုသေစောင့်ထိန်းမှု ကုသိုလ်ပင်ရပါသေး၏။

မှန်၏-မြတ်စွာဘုရား၏ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ဟော်များသည် ကိုယ်မှုနှုတ်မှုကို ဣန္ဒြေရအောင် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်များချည်းဖြစ်၏။ ဥပမာ-“မြို့ရွာ အတွင်း၌ စက္ခုန္ဒြေချ၍ သွားရမည်” ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ရဟန်းသာမဏေ များ၏ နဂိုစိတ်ကား တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်ချင်၏။ သို့သော် သိက္ခာပုဒ်တော်ကိုရိုသေသောအားဖြင့် ကြည့်ချင်သောစိတ်အလိုသို့မလိုက်ဘဲ စက္ခုန္ဒြေချထားခြင်းကို “အထင်ကြီးအောင် ဟန်လုပ်သည်” ဟု မဆိုရ။ “သိက္ခာပုဒ်တော်ကို စောင့်ထိန်းဘော်ရသော သူတော်ကောင်း” ဟုသာ ဆိုရသည်။ ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကိစ္စ၌မဆို သူတပါးက အထင်ကြီးအောင် ဟန်လုပ်ခြင်းမျိုးမဖြစ်စေဘဲ သိက္ခာပုဒ်စောင့်ထိန်းခြင်းမျိုးဖြစ်အောင် သတိ ပြုသင့်ကြပါသည်။

မှတ်စု။ ။ ဘိက္ခုဆိုင်ရာ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ၄ ပါးကိုစဉ်းစားလျှင် လူကောင်း များ၏။ ကျင့်ရိုးကျင့်စဉ် ငါးပါးသီလတွင် ရှေ့သီလ ၄ ပါးနှင့် သဘော တူပင်ဖြစ်၏။ မှန်၏-ပဌမပါရာဇိကသည် အမြဲဟူစရိယမှ ရှောင်ကြဉ် ရသော သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်၏။ ထို့အတူ ဒုတိယပါရာဇိကနှင့် အဒိန္နာဒါန၊ တတိယပါရာဇိကနှင့် ပါဏာတိပါတ၊ စတုတ္ထပါရာဇိကနှင့် မုသာဝါဒတို့ သဘောတူပုံကိုသိပါ။

ထိုသို့ သဘောတူသော်လည်း လူများ၌ ထိုသီလပျက်သော် ထပ်၍ ဆောက်တည် နိုင်သေး၏။ ရဟန်းတော်များ၌ကား ဤသီလ ၄ ပါး ပျက်လျှင် ထပ်၍သိက္ခာတင်ခွင့်မရ။ ဒုသီလ (သီလမရှိသူ) ဖြစ်တော့ရကား ဘိက္ခုအဖြစ်ကို တသက်လုံး စွန့်လွှတ် လိုက်ရတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းဟူသမျှတို့ ဤသီလ ၄ ပါးကို အသက်လိုသဘောယား၍ မှုမသ လေးစားစွာ စောင့်ထိန်းကြရလေသည်။ [ငါးပါးသီလတွင် သုရာမေဂ္ဂလာ သိက္ခာပုဒ်ကို ပါစိတ်ခဏ်းကျမှ ပညတ်တော်မူလိမ့်မည်။ ဘိက္ခုနီများ အတွက်က ဤ ၄ ပါးအပြင် နောက်ထပ်ပါရာဇိကများလာလိမ့်ဥးမည်။]

ပါရာဇိကအခဏ်းပြီး၏။

၂။ သံဃာဒိသေသအခဏ်း

က။ သုက္ကဝိသဋ္ဌိသိက္ခာပုဒ်

မူလပညတ်

အရှင်သေဃသက။

အမှု-လုံ့လဖြည့်သုက်လွတ်စေမှု။

အရှင်သေဃသက။ အရှင်သေဃသကသည် ဣမစိတ်အားကြီး၍ သာသနာတော်၌ မပျော်ပိုက်ဘဲ ရှိနေလေရာ သူ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော ရှင်ဥဒါယိ၏အကြံပေးချက်အရစားချင်တိုင်းစားအိပ်ချင်တိုင်းအိပ်ရေချိုးချင်တိုင်းချိုးပြီးလျှင် ကာမစိတ်ဖြစ်သည့် အခါ သူ၏ အင်္ဂါဇာတ်ကို လက်ဖြင့် လုံ့လဖြည့် သုက်ကိုလွတ်စေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းများသိ၍ ဘုရားရှင်ထံလျှောက်ကြလေရာ ဘုရားရှင်သည် များစွာပြစ်တင်ရှုံ့ချတော်မူ၍ “သဗ္ဗေတနိကာ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၊ သံဃာဒိသေသော” ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

အနုပညတ်

အိပ်မက်၌လွတ်စေမှု။ ထိုသို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကို စားသောက်ကြပြီးလျှင် အိပ်ခါနီး၌ “မည်သည့်အချိန်ကျလျှင် ထမည်” ဟု ထဘိုရန်လည်း သတိမပြုကြ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း တမျိုးမျိုးကိုလည်း မစီးဖြန်းကြဘဲ အမှတ်တမဲ့ အိပ်ကြလေသော် ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော အိပ်မက် မက်၍ သုက်လွတ်ကြလေသည်။ ထိုအခါ “အာပတ်သင့်လေရော့သလား” ဟုယုံမှားသံသယ ဖြစ်ကြသဖြင့် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ အိပ်မက် မက်၍ သုက်လွတ်ရာ၌ သာယာမှုစေတနာကားရှိ၏၊ သို့သော် ပင်ကိုယ်သတိမျိုး မရှိဘဲ အိပ်မက်ထည်း၌ ဖြစ်ရသောကြောင့် မထိန်းနိုင်မစောင့်စည်းနိုင်သော အရာဖြစ်ရကား အာပတ်မသင့်ဟု ငိုနိုးတော်မူ၍ “အညတြ သုပိနန္တာ” ဟု အနုပညတ်ထပ်ဖော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “သဗ္ဗေတနိကာ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အညတြသုပိနန္တာ သံဃာဒိသေသော။ မြန်မာပြန်ကား- အိပ်မက် မက်၍ သုက်လွတ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ ဇေတနာ အထင် အရှား ရှိသော (လွတ်စေလိုသော စေတနာဖြင့် အားထုတ်၍ ဖြစ်သော) သုက်လွတ်စေခြင်းသည်

သံဃာဒီသေသအာပတ်ဖြစ်၏။ [သုက်လွတ်အောင် အားထုတ်သဖြင့် သုက်လွတ်လျှင် သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏-ဟုလို]

အင်္ဂါ ၃ ပါး။ "၁-လွတ်စေလိုသော စေတနာရှိခြင်း၊ ၂-လွတ်အောင် လုံ့လပြုခြင်း၊ ၃-သုက်လွတ်ခြင်း။ ဤ အင်္ဂါ ၃ ပါးစုံမှအာပတ် သင့်၏။ ထို့ကြောင့် လုံ့လမပြုဘဲ ကာမစိတ်အားကြီး၍ သူ့ဘာသာ လွတ်ရာ၌ အာပတ်မသင့်သို့သော် ထိုစိတ်မျိုးဖြစ်လာလျှင် အသုဘ ဘာဝနာကို ဖြစ်စေခြင်း၊ ကျမ်းစာကို ကြည့်ရှုခြင်းစသည်ဖြင့် စိတ်ကို ထိန်းချုပ်လေ့ရှိစေရသည်။

[ဆောင်] လွတ်စေလို၍-စေတနာတည့်၊ ဗျာပါလုံ့လ-ပြုမိကလျှင်း၊ သုက်လွတ် ခြင်းဟုကြောင်းရင်း ၃ လီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီသဋ္ဌိ။

ခ။ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။
အမှု-မာတုဂါမကိုဆွဲကိုင်မှု။

အရှင်ဥဒါယိ
ကျင့်ကြံပုံ

အရှင်ဥဒါယိသည် တောကျောင်း၌နေ၏။ သူ၏ကျောင်း ကား အလွန်လှပ၏။ အလယ်၌ အခန်းထား၍ နံပါး လေးဘက်၌ လှည့်ပတ်သွားလာဘို့ရာ စမြင်လှည့်၍ထား သည်။ ခင်ထိုင်ခုန်များနှင့် အခင်းခေါင်းအုံးများကိုလည်း သူ့နေရာနှင့်သူ သပ်သပ်ယပ်ယပ် သားသားနားနား ဆင်ပြင်ထား၏။ သောက်ရေနှင့် ခြေ ဆေးရေ အဆင်သင့် ခပ်ထားပြီးလျှင် ကျောင်းဝင်းကိုပါ တံမြက်လှည်း ထားသဖြင့် အလွန်သာယာသော ကျောင်းဟု ဆိုထိုက်ရကား လူအများပင် တမင်လာ ကျောင်းအကြည့်လာတတ်ကြလေသည်။ အခါတပါး၌ ပုန်ဏား သွီးခင်ပွန်း ၂ ယောက် ကျောင်းကြည့်ရောက်လာလေသော် ကျောင်းပေါ် တက်၍ အရှင်ဥဒါယိက ရှေ့ပုန်ဏားကအလယ်၊ ပုန်ဏေးမကလေးက နောက်ကလိုက်လျက် လှည့်ပတ်ကြည့်နေစဉ် အရှင်ဥဒါယိသည် တံခါး များကို တချို့ပိတ် တချို့ဖွင့်လှုပ်ရင်း နောက်ချန်ကာ ပုန်ဏေးမကလေး၏ ကိုယ်အင်္ဂါကို ဆွဲငင်လေသည်။

ပုန်ဏေးမကလေးက
ဖော်ခြင်း
ကျောင်းကြည့်ရင်း စကားတပြောပြောနှင့် သွားနေစဉ် ပုန်ဏားသည် အရှင်ဥဒါယိအား တောကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးတော်မူသဖြင့် အလွန်မြင့်မြတ်တဲ့ အကြောင်း ကို ချီးမွမ်းလေသော်၊ ပုန်ဏေးမကလေးသည် သူ့ယောက်ျား သူတော်

ကောင်းကို (ရှင်ဥဒါယီအပေါ်အထင်ကြီးပြီး) ဘုန်းကြီးလုပ်သွားမည် စိုးသောကြောင့် “အရှင်ဥဒါယီဟာ ဘာမြင့်မြတ်သလဲ၊ ကျွန်မရဲ့ကိုယ်အင်္ဂါတွေကို ရှင်ကိုင်သလို ဟိုကိုင်သည်ကိုင် ကိုင်တယ်”ဟု ထုတ်ဖော်ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ပုန်ဏားသည် “ဘုန်းကြီးတွေ မကောင်းကြောင်း၊ အမျိုးသွီးများနှင့်အတူ ကျောင်းသွားဘို့မတော်ကြောင်း” ကဲ့ရဲ့သဖြင့် ဘုရားရှင်ကြားသိတော်မူလေရာ၊ အရှင်ဥဒါယီကို များစွာပြစ်တင်ရှုံ့ချတော်မူ၍ ဤကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ယောပနဘိက္ခု ဩတိဏ္ဍော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံဝါ ဝေဏိဂ္ဂါဟံဝါ အညတရဿဝါ အညတရဿဝါ အင်္ဂဿပရာမသနံ သံဃာဒိသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းမှာ မာတုဂါမကို သုံးသပ်ကိုင်ဆွဲလိုသောရာကသည် ဘိလူးအသွင် ပူးဝင်၍နေသဖြင့် မရိုးမသားစိတ်ဖောက်ပြားပြီးလျှင် မာတုဂါမနှင့်အတူ ကိုယ်လက်နှီးနှောအံ့၊ လက်ကိုဆွဲအံ့၊ ဆံထိုးဆံပင်တခုခုကိုကိုင်အံ့၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တခုခုကို သုံးသပ်ကိုင်ဆွဲအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။၁-လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ၂-မိန်းမမှန်းသိခြင်း၊ ၃-ကာယသံသဂ္ဂရာဂရှိခြင်း၊ ၄-ထိမိအောင် လုံ့လပြုခြင်း၊ ၅-လက်စသည်ကို ကိုင်မိခြင်း ဤအင်္ဂါငါးပါးညီလျှင် အာပတ်သင့်၏။

[ဆောင့်] လူမိန်းမပင်၊ မိန်းမထင်လျက်၊ သံသဂ္ဂရာဂ၊ လုံ့လပြုခြင်း၊ ကိုင်မိခြင်းဟု၊ ကြောင်းရင်း ၅ လီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီသံသဂ္ဂ။

မှတ်ချက်။ ။မာတုဂါမကိုယ်၌ ဝတ်ထားသော အဝတ်စသည်ကို ကိုင်လျှင် ထုလှူစဉ်း အာပတ်သင့်၍၊ မာတုဂါမဝတ်ဘို့ထားသော အဝတ်တန်ဆာများကိုကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သေး၏။ ရိုးသားသောစိတ်ဖြင့် အမိ၊ နှမ အမစသူကိုကိုင်လျှင်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ပင်။ စာရွက် ရေခွက်စသည်၌ရေးဆွဲထုလုပ်ထားသော မိန်းမရုပ်များကိုလည်း မကိုင်ကောင်း၊ ဒုက္ကဋ်ပင်။ ကိုင်မှဖြစ်တော့မည့်အရာ၌ကား ထိုအရုပ်ကိုမထိစေဘဲ၎င်း၊ ဓါးငယ်ခဲတန်စသည်ဖြင့် ခြစ်၍အနည်းငယ်မျှ ဖျက်ပြီးမှ ၎င်း ကိုင်ကောင်းသည်။

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး [သံဃာမိသေသ]

မထိမကိုင်
ကောင်းများ

မာတုဂါမနှင့် စပ်ဆိုင်ရာသာမက၊ သာယာဘွယ်ပစ္စည်း
ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်ဘွယ်ပစ္စည်း
ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ထိကိုင်လျှင် လက်ဆော့ရာ
ရောက်သဖြင့် လူကြီးလူကောင်း မပြီသသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ တားမြစ်ထား
သော အခြားမထိ ကိုင်ကောင်းများလည်း ရှိသေး၏။ ထိုဝတ္ထုများကို
(မတော်တဆ ထိမိခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ) တမင်လာထိ၊ ကိုင်လျှင် ဒုက္ကဋ်
အာပတ်သင့်၏။ ထိုပစ္စည်းများကား-

စပါး
အမျိုးမျိုး

ရဟန်းတော်များသည်- သလေးစပါး မုယောစပါး
စသော စပါးအမျိုးမျိုးကို မထိမကိုင်ရ။ လယ်ခင်း၌သာ
လမ်းရှိ၍ အခြားနေရာ၌ လင်းမရှိသဖြင့် သွားခွင့်ကြိုလျှင်
စပါးအသီးများကို မထိမကိုင်မိအောင် သတိထား၍ သွားရမည်။ အိမ်
ဝင်းပေါက်စသည်၌ စပါးဖြန့်ထားရာဝယ် နင်း၍ သွားမှဖြစ်လျှင် “လမ်း”
ဟုသဘောထား၍ နင်းသွားနိုင်၏။ စပါးပုံပေါ်မှာ နေရာခင်းပေးလျှင်လည်း
ထိုင်ကောင်း၏။

သစ်သီးများ

အပင်၌သီးနေသော ဝဲအမျိုးမျိုး၊ ထန်းအုန်း ငှက်ပျော
စသော အသီးအမျိုးမျိုးကိုလည်း လက်ဆော့သောအား
ဖြင့် မထိမကိုင်ရ။ သစ်ပင်မှဆွတ်ခူးပြီးသော လူတို့သစ်သီးကိုလည်း (အကပ်
မခံဘဲ) မကိုင်ရ။ သို့သော် သစ်ပင်အောက်၌ ကြွေကျနေသော သစ်သီးကို လူ
သာမဏေတို့၌ ရည်မှန်း၍ ကောက်ယူကောင်း၏။ လူသာမဏေတို့အား
ပေးပြီးနောက် သူတို့ကပြန်၍ ကပ်လှူလျှင်လည်း သုံးစားကောင်း၏။ [ရဟန်း
များပိုင်သော သစ်သီးကိုလည်း အကပ်မခံဘဲမကိုင်ရ။ ကိုင်မိရုံမျှဖြင့်
ထိုရဟန်းမစားကောင်း၊ နေရာရွေ့အောင်ကိုင်မိလျှင် ထိုသစ်သီးကို အခြား
ရဟန်းများလည်းမစားကောင်း။]

ရတနာအမျိုးမျိုး

ပုလဲ ပတ္တမြားမှစ၍ ရွှေငွေ (ပိုက်ဆံ၊ ငွေစက္ကူတို့ပါ)
ရတနာ အမျိုးမျိုးကိုလည်း မထိမကိုင်ရ။ [ငွေကိုင်လျှင်
ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊ မိဘဒကာ ဒကာမတို့ကလှူသည်ကိုခံယူလျှင်၎င်း၊ ကိုယ်နှုတ်
ဖြင့် မခံယူသော်လည်း စိတ်ထည်း၌ သာယာနေလျှင်၎င်း၊ သက်သက်အလှူခံ
၍ ယူလျှင်၎င်း၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၍၊ ကိုင်တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။]
ရွှေငွေဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော စေတီ-ကြတ်-ဆင်းတုတော်များကိုမထိမကိုင်ရ။
ထိုဆင်းတုစေတီတော်ပေါ်မှာတင်နေသော အမှိုက် အညစ် အကြေးကိုကား
ရှင်းလင်း သုတ်သင်ကောင်း၏။ စေတီတော် စသည်အား လှူထားသော

ရွှေငွေလုပ် ပစ္စည်းများကိုမူ ဘုရားစောင့် ရဟန်းတော်သည် ကိုင်၍ ဟိုဟို သည်သည် ရွှေကောင်းသတဲ့၊ ရွှေကျောင်းနှင့် ကျောင်းသံဃိက ရွှေငွေလုပ် ပစ္စည်းကိုကား (မထိမဖြစ်၍) ထိကိုင်ကောင်းပြန်၏။

လက်နက်အမျိုးမျိုး ဓါး လှံ သေနတ်စသော လက်နက် အမျိုးမျိုးကိုလည်း မထိမကိုင်ရ၊ လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြုသမျှ နွားရိုက် တန်ပြာ (နှင့်တန်)ကိုမျှမကိုင်ရ၊ လက်နက်မဟုတ်လျှင်ကား ထင်းဖြတ်ဘို့ ဓါးစသည်ကို ကိုင်ကောင်း၏။ ပိုက်ကွန်မြူးစသည်ကိုလည်းမကိုင်ရ၊ ထိုပစ္စည်း များကို လှူလာလျှင် လက်နက် ပိုက်ကွန်အဖြစ်ကိုဖျက်၍ သင့်တော်သော နေရာ၌ သုံးစွဲကောင်း၏။

တူရိယာအမျိုးမျိုး တီးမှုတ်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သော တူရိယာမျိုးကိုလည်း မထိ မကိုင်ရ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဝံ့-စောင်းစသည်သာ လာသော် လည်း နှပ်လွေလကွင်းစသော တူရိယာဟူသမျှမထိမကိုင်ရဟု ယူဆကြသည်။ လှူလာလျှင်ကား တူရိယာအဖြစ်ကိုဖျက်၍ သင့်တော်သောနေရာ၌ သုံးစွဲ ကောင်း၏။

၈။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယီ။
အမှု-အယုတ်တမာပြောဆိုမှု။

ရှင်ဥဒါယီပြောပုံ ရှင်ဥဒါယီသည်သာဝတ္ထိပြည်(ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ပြခဲ့သော) တောကျောင်းဝယ်နေ၏။ များစွာသော မိန်းမတို့သည် ကျောင်းအကြည့်လာကြ၏။ ရှင်ဥဒါယီသည် ထိုမိန်းမတို့အားကျောင်းပြပြီး နောက် ထိုမိန်းမအချို့၏ ဝစ္စမဂ်ပဿာဝမဂ်ကိုရည်ရှယ်၍ လှကြောင်းကို လည်း ချီးမွမ်း၏။ တချို့မိန်းမမဂ်များမလှကြောင်းကိုလည်းကဲ့ရဲ့၏။ (ဘာရယ် လို့ နာမည်မတပ်ဘဲ ဝစ္စမဂ်ပဿာဝမဂ်ကိုရည်စူး၍) “ငါ့ပေးစမ်းပါ၊ ငါ့ပေး ထိုက်တယ်” ဟုတောင်း၏။ “မင့်အမေကငါ့များ ဘယ်တော့ကြည်ညိုပါ့မလဲ (ကြည်ညိုရင်တော့ မင်းရဲ့မေထုန်ရမှာဘဲ)” ဟု တောင့်တစကား ပြော၏။ “မင်းတို့ရဲ့ယောက်ျားများကို ဘယ်လိုနေပြီး ပေးသလဲ” ဟု (မေထုန်ပေးပုံ ကိုလည်း) မေး၏။ “ဒီလိုနေပြီးပေးရတယ်၊ ဒီလိုနေပြီးပေးမှ ယောက်ျားက ချစ်တယ်” ဟု ပေးနည်းကိုလည်းသင်ပြ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အမျိုးကောင်း သွီးတို့မကြားကောင်း မနာသာ ယုတ်ယုတ်မာမာတွေကို ပြောလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရပုံ ထိုဥဒါယီ၏ စကားကို အရှက်မရှိသော မိန်းမတွေက ရယ်ကြမောကြနှင့် သဘောကျကြသော်လည်း အရှက် ရှိသော အမျိုးကောင်းသွီးတို့ကမူ ထိုနေရာမှထွက်၍ အခြား ရဟန်း များကို ကဲ့ရဲ့အောင် လျှောက်ကြသည်မှာ- “အရှင်ဘုရားတို့ ဥဒါယီ ကိုယ်တော်ပြောဆိုပုံဟာ မတော်ပါဘူး၊ ဒီစကားမျိုးကို ကိုယ့်ယောက်ျားက ပြောတာတောင် မနှစ်သက်နိုင်ပါ၊ ရှင်ဥဒါယီ ပြောတာကို ဘယ်မှာ တပည့်တော်တို့ ခံနိုင်ပါ့မလဲ”ဟု လျှောက်ကြလေသော် အခြားရဟန်းတို့က ရှင်ဥဒါယီကိုကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ထံလျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်မါဒ္ဓိတော်။ ။ယောပန ဘိက္ခု၊ ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏ-
 တေန စိတ္တေန မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လ္လဟိ ဝါစာဟိ
 ဩဘာသေယျ၊ ယထာတံ ယုဝါ ယုဝတိ° မေထုနုပသံ-
 ဟိတာဟိ သံဃာဒီသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ဘိလူးအသွင် ရာဂပူးဝင် အပ်သည်ဖြစ်၍ (ရိုးသားသောစိတ်မရှိဘဲ)ဖောက်ပြန်သောစိတ်ဖြင့် မာတုဂါမကို ဝစ္စမဂ် ပဿာဝမဂ် မေထုန်နှင့်စပ်သော ရုန့်ရင်းသော စကားတို့ဖြင့် ယုတ်ယုတ်မာမာပြောဆိုအံ့၊ [လုလင်ပျိုတယောက်က မိန်းမပျိုတယောက်ကို မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားတို့ဖြင့် မရှက် မကြောက်ပြောဆိုနည်းမျိုးတည်း။]ထိုသို့ပြောဆိုသော ရဟန်းသည် သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။၁-လူအစစ် မိန်းမဖြစ်ခြင်း (လူယောင်ဆောင်သော နဂါးမစသည် မဟုတ်ရ)၊ ၂-မိန်းမမှန်းသိခြင်း၊ ၃-ဒုဋ္ဌုလ္လ္လဝါစသာ ဒရာဂ (ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောနေရသည်ကို သာယာသောရာဂ) ရှိခြင်း၊ ၄-ထိုရာဂဖြင့် ယုတ်ယုတ်မာမာပြောဆိုခြင်း၊ ၅-ပြောလျှင် ပြောခြင်း(အပြောခံရသူက)သိခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ ပါး ညီညွတ်လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သင့်၏။

[ဇောဝင်] လူမိန်းမပင်၊ မိန်းမထင်လတ်၊ ဝါစသာဒ၊ ထိုရာဂဖြင့်-ပြောပြလေဘိ၊ ချက်ချင်းသိဟု၊ ကြောင်းရှိငါးလီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီဒုဋ္ဌုလ္လ။

မှတ်ချက်။ ။ ဝစ္စမင် ပဿာဝမင်၏ လှကြောင်းကို ချီးမွမ်းလျှင်၎င်း၊ မလှကြောင်း-
တစုံတရာမျှ ယွင်းနေကြောင်းကို ကဲ့ရဲ့လျှင်၎င်း သံဃာဒီသေသ် အာပတ်
ပင်၊ ထိုသို့ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်စေ ကဲ့ရဲ့သည်ဖြစ်စေ အပြောခံရသော မိန်းမက
နားလည်မှလည်း သံဃာဒီသေသ်သင့်သည်။ နားမလည်လျှင် ဒုက္ကဋ်
အာပတ်သာသင့်၏။

ဃ။ အတ္တကာမပါရိဝရိယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။

အမှု-မေထုန်အရှင်ခံပုံ။

မေထုန်အရှင်ခံပုံ ရှင်ဥဒါယိသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဟိုအိမ်ကပ်ဒီအိမ်ကပ်နှင့်
လူ့အိမ်သို့ချဉ်းကပ်သွားလာတတ်သော ရဟန်းတည်း။
လင်သေပြီးသော မူဆိုးမတယောက်ကား အလွန်အဆင်းလှ၏။ ဥဒါယိသည်
ဆွမ်းခံသွားရင်း ထိုမာတုဂါမ အိမ်သို့ဝင်၍ တရားစကားပြောလေရာ ထို
မာတုဂါမက တရားကို သဘောကျ၍ ပစ္စည်း ၄ ပါး ဖိတ်လေသော်.. “ငါတို့
မှာ ဆွမ်းသင်္ကန်း ကျောင်းဆေးဆိုတဲ့ပစ္စည်း ၄ ပါးတော့ ရလွယ်ပါတယ်၊
ရခဲတာကိုလှူပါလား” ဟု ပြောဆိုလေသည်။ မာတုဂါမက “ဘာများရခဲပါ
သလဲ” ဟု မေးလျှင် “မေထုန်ရခဲသည်” ဟု ပြောလေသည်။ မာတုဂါမက
“အလိုရှိပါသလား”.. ဥဒါယိက “အလိုရှိတာပေါ့”-မာတုဂါမက “လိုက်ခွဲ”
ဟု ခေါ်ပြီးလျှင် အခန်းတွင်းဝင်၍ အဝတ်လှစ်ပြီး ဒုဇင်ပေင်္ဂီ ပက်လက်အိပ်
နေလေသည်။ ထိုအခါ ရှင်ဥဒါယိ လိုက်သွား၍- “ထို့(ရှုံစရာ) ဒီအနံ့
မကောင်းတဲ့ အယုတ်တမာကို ဘသူသုံးသပ်ချင်မှာလဲ” ဟု ပြောဆိုထွက်သွား
လေသည်။

မခံချင်၍ ဖြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ပုံ ထိုမာတုဂါမသည် ဥဒါယိက ထို့ ဟုဆို၍ ပြောဆိုထွက်
သွားသည်ကိုမခံချင်သောကြောင့် “စည်းစိမ်ဥစ္စာအဆင်း
အားဖြင့် ဘယ်မိန်းမနှင့်ပြိုင်ပြိုင် ငါက အောက်မကျဘူး၊
ဥဒါယိဟာ ငါ့ကိုမေထုန်တောင်းပြီး မကောင်းသော အနံ့ရှိသလေး၊ အယုတ်
တမာလေးနှင့် ငါ့ဥစ္စာကို ရှုံ့ချသွားတယ်” ဟု ကဲ့ရဲ့သည်မှစ၍ ဥဒါယိ၏
မေထုန်တောင်းမှုကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူလျှင် ရှင်ဥဒါယိအား များစွာ
ပြစ်တင် ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ "ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏ-
တေန ဖိတ္တေန မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမ-
ပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ။ ဧတဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ ပါရိစရိ-
ယာနံ, ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တံ ကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရီ
ဧတေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျာတိ မေထုနုပသံ ဟိ တေန၊
သံဃာဒီသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ "အကြင်ရဟန်းသည် ရာဂတည်းဟူသော တွင်းသို့
(စိတ်အားဖြင့်) သက်ဆင်းကျရောက် နေရကား မရိုးမသား
ဖောက်ပြားသောစိတ်ဖြင့် မာတုဂါမအထံ၌ မိမိအတွက် ကာမဖြင့်
ပြုစုရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ဟောပြောအံ့၊ (ကာမဖြင့် လုပ်ကျွေး
အံ့ရန် ကာမကိုတောင်းအံ့-ဟူလို) [ဧတဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ-စသော စကား
ကား ကာမဖြင့်ပြုစုရခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ပြောပြသောစကား
တည်း၊ နှမ... သီလသိက္ခာရှိလျက် ကိုယ်ကျင့်တရားပြည့်ဝ၍ (အဗြဟ္မ
စရိယမှ ရှောင်ကြဉ်ကာ) ဗြဟ္မစာရီဖြစ်သော ငါလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မေထုန်
ပေးလှူခြင်းသည် ပစ္စည်း ၄ ပါး အလှူများနှင့် လားလားမှ မတူ
အောင် မြင့်ခေါင်ကြီးကျယ်သော အကျိုးကို ရတတ်သဖြင့် အမြတ်ဆုံး
အလှူဖြစ်သည်။] ဤသို့ မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့် ပြောဆိုသော
ရဟန်းသည် သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏။

အင်္ဂါ ၅ ပါး။ "၁-လူသားစင်စစ်မိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ၂-လူမိန်းမမှန်းသိခြင်း၊
၃-အတ္တကာမ ပါရိစရိယရာဂ (မိမိလိုလားအပ်သော ကာမဂုဏ်ဖြင့်
ပြုစုစေလိုသောရာဂ)ရှိခြင်း၊ ၄-ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုတောင်းခံ
ခြင်း၊ ၅-အတောင်းခံရသူ မိန်းမကနားလည်ခြင်း၊ ဤအင်္ဂါငါးပါး
ညီလျှင် သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏။

[ဆောင်း] လူမိန်းမပင်, မိန်းမထင်လျက်, ကိုယ့်တွက်တာဟု-ကာမမှုဖြင့်-ပြုစေလို
တုံ-ရာဂကြံ၍, ဂုဏ်ကိုပြောဘိ, ချက်ချင်းသိဟု, ကြောင်းရှိ ၅ လီ,
အင်္ဂါညီ, သင့်ပြီကာမ-ပါရိစရိယ။

၈။ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်
မူလပညတ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယီ။
အမှု-အောင်သွယ်မှု။

အောင်သွယ်မှု ရှင်ဥဒါယီသည် များစွာသော အမျိုးအိမ်သို့ သွားလာ ထွက်ဝင်တတ်သော (အလယ်စား) ရဟန်းတပါးဖြစ်၍ အပျိုလူပျိုရှိသော အိမ်ကိုလည်း သိနိုင်၏။ လူပျိုကလေး၏ မိဘများအထံ၌ အခြားအိမ်က မိန်းမပျို၏ဂုဏ်ကို များစွာပြောပေး၏။ မိန်းမပျို၏မိဘများ အထံ၌လည်း အခြားအိမ်က လှလင်ပျို၏ ဂုဏ်ကို များစွာပြောပေး၏။ “မည်သည့်ယောက်ျားကလေးသည် မည်သည့်မိန်းကလေးနှင့် သင့်တော်၏” ဟု လည်း ပြောလေ့ရှိ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် ရှင်ဥဒါယီဆွယ်ပေး၍ အကြောင်း ပါသွားကြသော အိမ်ထောင်သည်တို့ကား သာဝတ္ထိမြို့၌ အတော်များပြား လေသည်။

ကျိန်ဆဲကြ၊ ဆုတောင်းကြ ထိုသို့ ရှင်ဥဒါယီအောင်သွယ်ပေးမှုကြောင့် အကြောင်း ပါရသော မာတုဂါမတို့တွင် ဆိုးဝါးသော ယောက္ခမ မိဘတို့နှင့် အတူနေရသော မာတုဂါမတို့က “ငါတို့ ဆင်းရဲသလို ဥဒါယီကိုယ်တော်ကြီးလဲ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ပါစေဟယ်” ဟု ကျိန်ဆဲကြ၏။ ယောက္ခမမိဘတို့နှင့် ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်ရသူတို့ကမူ “ငါတို့ ချမ်းသာသလို အရှင်ဥဒါယီကိုယ်တော်လဲ ချမ်းသာတော်မူပါစေ၊ ငါတို့မှာ အရာရာစီစဉ်ပြီးရှိသလို အရှင်ဥဒါယီကိုယ်တော်မှာလဲ စီစဉ်ပြီး ရှိပါစေ၊ ငါတို့ ချမ်းသာအဆီယစ်နေသလို အရှင်ဥဒါယီကိုယ်တော်လဲ ချမ်းသာအဆီယစ်တော်မူပါစေ” ဟု ဆုတောင်းကြ၏။ ထိုသို့ အချို့ကကျိန်ဆဲ ကြ၍ အချို့က ဆုမွန်ကောင်း တောင်းကြသည်ကို ရဟန်းများမှတစ်ဆင့် ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ “ယောပနဘိက္ခု သဗ္ဗရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိ-ယာဝါ ပုရိသမတိံ ပုရိသဿဝါ ဣတ္ထိမတိံ ဇာယတ္တနေဝါ ဇာရတ္တနေဝါ သံဃာဒိသေသော” ဟု ရှေးဥပုသ် ပညတ်တော်မူရလေသည်။

အနုပညတ် အခါတပါး၌ မိန်းမလိုက်စားသော လူတစ်စုတို့သည် ဥယျာဉ်တခုမှနေ၍ ပြည့်တန်ဆာမတယောက်ကိုအခေါ် ခိုင်းကြ၏။ ပြည့်တန်ဆာမကား လိုက်မလာချေ။ ထိုအခါ လူတယောက်က

“ဘာပြုလို့ ဒီပြည့်တန်ဆာမကို တောင်းတောင်းပန်ပန် ခေါ်နေရသလဲ၊ အရှင်ဥဒါယိပြောလျှင် အရှင်ဥဒါယိက သူ့ကို လွှတ်လိုက်မှာပေါ့” ဟု ပြောလေသော် ထိုစကားကိုကြားသောသီတင်းသည်ဥပါသကာက “မောင်.. ဒီလိုမပြောပါနဲ့၊ ရဟန်းတော်များမှာ ဒီအမှုကိုမအပ်ပါဘူး” ဟု ကန့်ကွက် ၏။ ထို့နောက်... “ဒီအမှုကို ရှင်ဥဒါယိပြုစေရဲ့၊ မပြုစေဘူး” ဟု ငြင်းခုန်၍ အလောင်းအစား ပြုပြီးလျှင် ရှင်ဥဒါယိထံသွား၍ ထိုပြည့်တန်ဆာမကို လွှတ်လိုက်ပါရန် တောင်းပန်ကြလေသည်။ ရှင်ဥဒါယိလည်း ပြည့်တန်ဆာမ ထံသွား၍ ထိုလူများဆီလိုက်သွားဘို့ပြောပြလေရာ၊ ပြည့်တန်ဆာမက “ဒီလူ တွေကို တပည့်တော်မသိပါ၊ တပည့်တော်မှာလဲ တန်ဘိုးများသော အဝတ် တန်ဆာရှိနေသည့်ပြင်၊ မြို့ပြင်လိုက်ရမည်ဖြစ်၍ မလိုက်လိုကြောင်း” လျှောက် လေ၏။ ထိုအခါ ရှင်ဥဒါယိက “လိုက်သာလိုက်သွားပါ၊ သူတို့ကို ငါသိပါ တယ်” ဟု ပြောသဖြင့် လိုက်သွားရလေသည်။ ထိုအခါ အလောင်းအစား လုပ်သော ဥပါသကာသည် များစွာကဲ့ရဲ့၍ ရဟန်းများကို လျှောက်ထား သဖြင့် ဘုရားထံရောက်ပြန်ရာ “အန္တမသော တံဏိကာယပိ” ဟု ထပ်၍ ပညတ်တော် မူရပြန်လေသည်။ [ဃဒုကာလ ပြည့်တန်ဆာမများကို “တံဏိ ကာမယား” ဟု ခေါ်သည်။]

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။ အကြင် ရဟန်းသည် အောင်သွယ် ပေးအံ့၊ ယောက်ျားဘက်ကခိုင်းသဖြင့် ယောက်ျားအလိုကို မိန်းမ အား မယားဖြစ်ဘို့ရန် ပြောအံ့၊ မိန်းမဘက်က ခိုင်း၍ ယောက်ျားအား လင်ဖြစ်ဘို့ရန် ပြောအံ့၊ အယုတ်ဆိုး တခဏ မျှ ပေါင်းအပ်သော ပြည့်တန်ဆာမကိုလည်း ပြောအံ့၊ ထို ရဟန်းသံဃာဒိသေသ အာပတ်သင့်၏။

သိက္ခာပုဒ်အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ ၁-မိန်းမယောက်ျားတို့လူသားစင်စစ်ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-အောင်သွယ် ထိုက်ခြင်း၊ ၃-ဝန်ခံခြင်း၊ ၄-စုံစမ်းခြင်း၊ ၅-ပြန်ပြောခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ ပါးညီလျှင် သဉ္ဇရိတ္တသံဃာ ဒိသေသ်သင့်၏။

ချဲ့ဥပဒေ။ ။ “၂- အောင်သွယ် ထိုက်ခြင်း” ဟူသည် တယောက်နှင့် တယောက် သွီးခင်ပွန်း မဖြစ်သေးခြင်း၊ ဖြစ်သော်လည်း ယခုအချိန်မှာ ကွာပြီးရှင်းပြီးဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ၃-“ဝန်ခံခြင်း” ဟူသည် “မည်သူ့ကို ပြောပေးပါ” ဟု စေခိုင်းသည့်အင်္ဂါ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေခေါင်းငြိတ်၍

ဖြစ်စေ၊ ဝန်ခံခြင်းတည်း၊ ၄-“စုံစမ်းခြင်း” ဟူသည် ဝန်ခံခဲ့သည့်အတိုင်း သွား၍ သဘောတူ-မတူကို စုံစမ်းခြင်းတည်း၊ ၅-“ပြန်ပြောခြင်း”ဟူသည် စုံစမ်းပြီးနောက် ထိုသူ့သဘောကို ပြန်၍ပြောခြင်းတည်း၊ ထိုကဲ့သို့ အောင်သွယ်ပေးရာ၌ သူတို့ချင်းပေါင်းရသည်ဖြစ်စေ၊ မပေါင်းရသည်ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂါ ၅ ပါးညီလျှင် အာပတ်သင့်လေပြီ။

[ဆောင်] ကျား-မ ၂ ရပ်-လူသားဇာတ်တို့၊ ကင်းပြတ်ကွဲခိုက်- အောင်သွယ် ထိုက်၍၊ ခိုင်းခိုက်ဝန်ခံ၊ စုံစမ်းဟန်နှင့်၊ တဘန်မလွင်း- ပြန်ပြောခြင်း ဟု၊ ကြောင်းရင်း ၅ လီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီသဉ္ဇရိတ်။

၈။ ကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အာဠဝီတိုင်းသားရဟန်းများ။
အမှု- အတောင်းအရမ်းများ။

အာဠဝီရဟန်းတို့အတောင်း အရမ်းများပုံ အာဠဝီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် ကျောင်း ဒကာမရှိဘဲ မိမိတို့ဘာသာ ပဲခွပ် ပုဆိန်စသော လက်သွားကြိယာကို ငှားရမ်း၍ မိမိတို့နေထိုင် ဘို့ရာ ကျောင်းဆောက်ကြကုန်၏။ “မည်သည့် အရွယ်လောက် ရှိလျှင် ကျောင်းပြီးစေမည်”ဟုကား အတိုင်းအရှည်ပမာဏမရှိချေ၊ ထို့ကြောင့် ထိုကျောင်းများသည် မပြီးနိုင်ဘဲရှိလေရာ “ယောက်ျားတယောက်လောက် ပေးကြစမ်းပါဥျား၊ ယောက်ျားများလုပ်ရမည့်အလုပ်ကို လုပ်ပေးကြပါဥျား၊ နွားငှားကြပါဥျား၊ လှည်းငှားကြပါဥျား၊ ပဲခွပ်-မားမ-ပေါက်တူး- ဆောက်များ ငှားကြပါဥျား၊ နွယ်-ဝါး-မြက်-မြေညက်များပေးကြပါဥျား” ဤသို့စသည်ဖြင့် ခဏခဏ အတောင်းအရမ်း လာကြလေသည်။

ဇုဇွေဖြစ်ပုံ ရဟန်းများ၏ အတောင်းအရမ်းဖြင့် နှိပ်စက်ခံရသူတို့ သည် ရဟန်းတွေကိုမြင်လျှင် တောင်းလိမ့်ဥျားမည်ထင်၍ ထိတ်ခနဲဖြစ်ကြကုန်၏။ (မြေကိုမြင်လျှင်လန့်ပြီးနောက်ဆုတ်သကဲ့သို့) ရဟန်း များကိုမြင်လျှင် လန့်ပြီးနောက်ဆုတ်ကြကုန်၏။ တချို့လည်းခပ်ဝေးဝေးမှပင် ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ တချို့လည်း ရဟန်းများသွားရာလမ်းမှ ရှောင်လွှဲ၍ အခြားလမ်းဖြင့် သွားကြကုန်၏။ ထိုသို့မရှောင်သာလျှင် မျက်နှာချင်း မဆိုင် မိအောင် မျက်နှာလွဲ၍ နေကြကုန်၏။ ရဟန်းများလာနေသည်ကို မြင်လျှင်

အိမ်ရှင်တို့က အိမ်တံခါးကို ပိတ်ထားကြကုန်၏။ ခပ်ဝေးဝေး၌ နွားမကြီးကို မြင်ရုံမျှဖြင့် ရဟန်းထင်၍ ပြေးကြသူတွေလည်းမရှားပင်။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ချိန်မှာ အရှင်မဟာကဿပသည် အာဠဝီပြည်၌ သီတင်းသုံးခိုက်နှင့်ကြို၍ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူရာ အရှင်မဟာကဿပကိုလည်း အခြားရဟန်းများ နည်းတူ အပြုအမူခံရလေသည်။

မဏိကဏ္ဍဇာတ် ထိုအချိန်မှာပင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်လည်း ရာဇဂြိုဟ်မှ အာဠဝီမြို့သို့ ကြွလာတော်မူလေရာ အရှင်မဟာကဿပ သည် အာဠဝီရဟန်းတို့ အတောင်းအရမ်းများသဖြင့် လူတို့အကြည်ညို ပျက်ပြားပုံကို ဘုရားရှင်အားလျှောက်လေသည်။ ထိုအခါဘုရားရှင်သည် ထိုရဟန်းတို့ကို များစွာပြစ်တင်တော်မူ၍ အတောင်းအရမ်းများလျှင် လူကို မဆိုထားဘိ၊ တိရစ္ဆာန်များပင် မုန်းတတ်ကြောင်းကို ပြလိုရကား မဏိကဏ္ဍဇာတ်ကို ဟောတော်မူသည်။

ရှေးအခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းဝယ် ညီနောင်ရသေ့ ၂ ဥျားတို့ နေကြလေ သည်။ ညီငယ်ရသေ့သည် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်း ပွားများလေ့ရှိသဖြင့် (လည်ပင်း၌ ပဒမြားတန်ဆာရှိ၍) မဏိကဏ္ဍမည်သော နဂါးမင်းသည် ထိုညီငယ်ရသေ့၏ မေတ္တာစွမ်းကြောင့် ချစ်ခင်နေရကား နတ်အသွင်ဖြင့် မပြတ်လာ၍ စကားပြော၏။ စကားပြောပြီးသည့်အခါ နဂါးအသွင်အတိုင်း ခုနစ်ထပ်လောက် အခွေဖြင့် ပတ်ပြီးလျှင် ဥျားထိပ်၌ ပါးယှဉ်း မိုးကာ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကိုပြုလျက် နေတတ်လေသည်။

ညီငယ်ရသေ့ကမူ နဂါးကိုကြောက်သဖြင့် ပိန်ချုံးနေတော့၏။ ထိုပိန်ချုံး နေသည်ကို နောင်တော်ရသေ့မြင်၍ “နဂါးမလာစေလိုလျှင်သူ၏ ပဒမြားကို တောင်းလိုက်” ဟု အကြံပေးလေရာ နောက်တကြိမ်အလာဝယ် ပဒမြားကို တောင်းလေသော်.. “ရဟန်းက ပဒမြားတောင်းတယ်၊ ရဟန်းက ပဒမြား လိုချင်သတဲ့။ ဒီပဒမြားကြောင့် ငါ့မှာအစားအသောက် ပြည့်စုံရတယ်၊ ဒီပဒမြားကို မပေးနိုင်” ဟုဆို၍ နောက်မလာတော့ဘဲ တခါထည်းပြန် သွားလေတော့သည်။

နဂါးမလာခါမှ ကြည့်၍လှသော နဂါးကိုမမြင်ရသဖြင့် ရသေ့ကလေး သာ၍ ပိန်ချုံးပြန်ရာ၊ နောင်တော်က—“အကြင် သူ၏ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိ၏။ ထိုသူ့ကို မတောင်းရဘူး၊ တောင်းလျှင် မုန်းတတ်သည်” ဟု ဆုံးမလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပြီးလျှင်-“အိုရဟန်းများ... တိရစ္ဆာန်များသော်မှ တောင်းရမ်းသည်ကို မကြိုက်လျှင် လူများဆိုတာ ပြောဘွယ်ရာမရှိ၊ “သာ၍ပင်မကြိုက်မည်သာ” ဟု အခြားဝတ္ထု ၂ မျိုးကိုပါ မိန့်တော်မူ၍ ဤကုဋိကာရသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ သညာစိကာယ ပန ဘိက္ခုနာ ကုဋိကာရယမာနေန အဿာမိကံ အတ္တုဒ္ဓေသံ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တကြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတ ဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ သတ္တန္တရာ၊ ဘိက္ခု အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္တုဒေသနာယ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္တုဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ၊ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္တုသ္မိံ အပရိက္ကမနေ သညာစိကာယ ကုဋိကာရေယျ၊ ဘိက္ခုဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္တုဒေသနာယ၊ ပမာဏံဝါ အတိက္ကာမေယျ၊ သံဃာဒီသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။ ရဟန်းသည် ပဲခွပ် ပုဆိန်စသော လက်သွား ကြိယာများကို ငှါးရမ်း၍ ကျောင်းဒကာလည်း မရှိ-မိမိနေဘို့လည်း ဖြစ်သော ကျောင်းကုဋ်ကို ဆောက်လုပ်လိုလျှင် (သိပ်မကြီးစေဘဲ) သင့်တော်လောက်သော ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော ကျောင်းကုဋ်ကိုသာ ဆောက်လုပ်စေရမည်။ ထိုကျောင်းကုဋ်၏ ပမာဏကား- “ဘုရား အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၁၂ ထွာ၊ အနံ (နံရံအတွင်း စွန်းကို တိုင်းသောအားဖြင့်) ခုနစ်ထွာ” ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်-ကုဋ်နေရာကို အသေ အချာမသတ်မှတ်သေးခင် “မည်သည့်နေရာ၌ သင့်တော်သည်” ဟု ညွှန်ပြပေးဘို့ရာ ရဟန်းတို့ကို မိမိဆောက်လိုသော နေရာသို့ပင့်ရမည်။ ထိုရဟန်းတို့က ပိုးရွ-ခြံပုန်းစသော ခြင်္သေ့-သစ်ကျားစသော ပိုးမွှား တိရစ္ဆာန်လည်းမရှိသော၊ ကောက်ပဲသီးနှံ စိုက်ပျိုးရာစသော အရပ် လည်း မဟုတ်၍ ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းသော၊ ကျောင်း၏ပတ်ဝန်းကျင်၌ လှည်းများသွားလာနိုင်လောက်အောင် ဥပစာလည်း ကျန်ရှိ သေးသော အရပ်ကိုသာ (ကုဋ်နေရာအဖြစ်ဖြင့်) ညွှန်ပြရမည်။ ဘေးရန်အန္တရာယ်ရှိသောအရပ်၊ သို့မဟုတ် ဥပစာမကျန်သောအရပ် ၌ ကိုယ်တိုင် လက်သွားကြိယာကို ငှါးရမ်း၍ ကုဋ်ဆောက်လျှင်၎င်း

ကုဋိနေရာကို ညွှန်ပြပေးဘို့ရာ ရဟန်းတို့ကို မပင့်လျှင်၎င်း၊ အလျား ၁၂ ထွာ အနံ့ခုနစ်ထွာ ပမာဏထက် လွန်စေလျှင်၎င်း သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။အတွင်း၌ဖြစ်စေ အပြင်ဘက်၌ဖြစ်စေ အတွင်းအပြင် ၂ ဘက်လုံး၌ ဖြစ်စေ အင်္ဂတေ သုတ်ထားသော-သို့မဟုတ် မြေညှက် သုတ်ထားသော တယောက်နေသာရုံမျှ အလျား ၁၂ ထွာ အနံ့ခုနစ်ထွာရှိသောကျောင်းကုဋ် ကလေးကို “ဥလ္လိတ္တကုဋ်၊ အဝလိတ္တကုဋ်၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တကုဋ်”ဟု ခေါ်၏။ ပုန်ဏားတို့နေရာ၌ ထိုအိမ်ကလေးမျိုး တွေ့ရတတ်သည်။ ယခု ကာလ သစ်သား-သစ်ရွက် ကျောင်းငယ်ကလေးမျိုးကို ဤသိက္ခာပုဒ်အရ “ကုဋ်”ဟု မဆိုလို။

ထိုကျောင်းကုဋ် (ကုဋ်)ကို ဆောက်လုပ်ရာ၌ ပိုးရွ-ခြံပုန်း စသည်တို့မှာ ကျောင်းဆောက်သဖြင့် ပျက်စီးကျမည်ဖြစ်၍ သနားဘွယ် ကောင်းသော ကြောင့်၎င်း၊ ခြင်္သေ့ စသည်တို့မှာ ရန်မှတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကောက်ပဲ သီးနှံတို့ကား ပျက်စီးသဖြင့် ဥစ္စာရှင်တို့ မကျေမနပ် မှီတတ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ထိုပိုးရွ-ခြံပုန်း စသည်ရှိသောအရပ်ကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကျောင်းဆောက် ရသည်။ [ဤမှနေောက်၌ အင်္ဂါများကို (အထူးမပြုလျှင်) ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာမှာ ရှုပါ။]

ဆ။ ဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဆန္ဒ။
အမှု-ကျောင်းဆောက်လို၍သစ်ပင်ခုတ်စေမှု။

အရှင်ဆန္ဒ၏သစ်ပင် ခုတ်စေမှု အရှင် ဆန္ဒ၏ ဒါယကာ သူကြွယ် တယောက်သည် “အရှင်ဘုရား-ကျောင်းနေရာကိုကြည့်တော်မူပါ၊အရှင် ဘုရားဘို့ ကျောင်းဆောက် လိုပါသည်”ဟု လျှောက်၏။ အရှင်ဆန္ဒသည် ကျောင်းနေရာကို ရှင်းလင်းသည့်အခါ လူများက “နတ်ကြီး သောသစ်ပင်”ဟု အသိအမှတ်ပြု၍ ကိုးကွယ်ထားသော စေတီသစ်ပင်ကို ခုတ်ဖြတ်စေလေသည်။ ထိုအခါ လူအများပင် မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်ကြ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤဝိဟာရကာရသိက္ခာပုဒ်ကို ဘုရားရှင်ပညတ်တော် မူရလေသည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကျောင်းဒါယကာရှိခြင်း၊ အယွယ်ပမာဏ ကန့်သတ်ချက်မရှိခြင်းသည် ရွှေသိက္ခာပုဒ်မှထူး၏။]

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယ-
 မာနေန သဿာမိကံ အတ္ထုဒ္ဓေသံ ဘိက္ခု အဘိနေတဗ္ဗာ
 ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ
 အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ၊ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိ
 အပရိက္ကမနေ မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ ကာရေယျ၊ ဘိက္ခု ဝါ
 အနဘိနေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ သံဃာဒိသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။ဆောက်လုပ်ပေးမည့်ကျောင်းဒါယကာ ရှိသော
 ကြောင့် မြင့်မြတ်သောကျောင်းဟု ဆိုထိုက်သော(တနည်း-ဆောက်
 လုပ်သူဒါယကာရှိသဖြင့် အတိုင်းအရှည်ပမာဏမထားဘဲ ကြီးမား
 နိုင်သော) မိမိဘို့ ရည်စူးအပ်သောကျောင်းကို ဆောက်လုပ်စေလို
 သော ရဟန်းသည် ကျောင်းနေရာကိုညွှန်ပြဆိုရာ ရဟန်းတို့ကို (မိမိ
 ရည်ရွယ်ထားသော နေရာသို့ပင့်ရမည်၊ ထိုရဟန်းတို့က ပိုး ရွှံ့ ခြံပုန်း
 ခြင်္သေ့သစ်ကျားစသော ဘေးရန်မရှိသော ကောက်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရာ
 စသည်လည်း မဟုတ်သောကျောင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ လှည်းတစ်စီး
 သွားလောက်အောင် ဥပစာလည်းရှိသော နေရာကို ညွှန်ပြရမည်၊
 ဘေးရန်အန္တရာယ်ရှိ၍ လှည်းတစ်စီး လှည့်ပတ်သာလောက်အောင်
 ဥပစာမရှိသောနေရာ၌ မဟလ္လကကျောင်းကို ဆောက်စေလျှင်၎င်း၊
 ရဟန်းတို့ကို ကျောင်းနေရာညွှန်ပြဆို မပင့်လျှင်၎င်း၊ ထိုရဟန်းမှာ
 သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်၏။

၈။ ခုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကရဟန်းများ။
 အမှု-အရှင်ဗုဒ္ဓကိုပါရာဇိကဖြင့်စွပ်စွဲမှု။

အရှင်ဗုဒ္ဓအကြောင်း အရှင်ဗုဒ္ဓသည် မလ္လမင်း၏သားဖော်တည်း၊ ၇ နှစ်
 အယွယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်
 မြတ်ဖြစ်၏၊ ထိုအရှင်သည် တနေ့သ၌ တပါးလည်း ကိန်းအောင်းတော်
 မူစဉ် အကြံဖြစ်သည်မှာ-“ငါသည်ရသင့်ရထိုက်သောတရားထူးကို ရပြီးပြီ၊
 ငါ၏ဤခန္ဓာကိုယ်သည် နောက်ဆုံးဘဝဖြစ်၏၊ ဤခန္ဓာကိုယ်လည်း လေလမ်း
 အဝ၌တည်နေသော မီးတောက်ကဲ့သို့ အနိစ္စတာ (မမြဲခြင်း) လမ်းဝ၌

တည်နေရကား မကြာခင် ချုပ်ငြိမ်းတော့မည်၊ ဤခန္ဓာကိုယ် မချုပ်ငြိမ်းခင် သံဃာ့ဝေယျာဝစ္စ (သံဃာကိစ္စ) ကို ရှုကံဆောင်နေရမှု ကောင်းလေစွ”ဟု ကြံလေသည်။ ဤအကြံကိုဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားလေရာ ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူ၍ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် သံဃာ့အလယ်မှာ “သေနာသနပညာ ပက=အိပ်ရာနေရာခင်းပေးသူ၊ ဘတ္တုဒေသက=ဆွမ်းညွှန်ချသူ”ဟု သမ္မုတိ ပေးထားလေသည်။ “ဤသို့သမ္မုတိ ရသောရှင်ဒဗ္ဗသည် ဘုရားရှင်ကို အဖူး အမျှော်လာကြသော သံဃာများအတွက် အိပ်ရာနေရာ ခင်းပေးမှု၊ “မည်သည့်ဒါယကာက ဆွမ်းခံပင့်ထားပါသည်” စသည်ဖြင့်ဆွမ်းညွှန်ပြမှုကို အမြဲထာဝရပြုကာ သံဃာ့ကိစ္စကိုဆောင်ရွက်တော်မူလေသည်။

မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကတို့ မြစ်တွေ မေတ္တိယအမည် ဘူမဇကအမည် ရှိကြသော ဆဗ္ဗဂီရဟန်းတို့သည် ဝါလည်းငယ်ကြ၏၊ ရှေးပုဉ်းရှေးကံလည်းနည်းကြ၏၊ သံဃိက ပစ္စည်းများကို သုံးစွဲသည့်အခါ ငယ်ရွယ်သူတို့မှာ ညံ့သောအိပ်ရာ နေရာကိုသာ ရရှိထုံးစံဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝါငယ်သော မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့မှာ ညံ့သော အိပ်ရာနေရာကိုသာ ရကြသည်။ ပုဉ်းကံမရှိသောကြောင့် မဲချ၍ရသော ဆွမ်းခံ အလှည့်များလည်း ညံ့သောအိမ်များ၌သာ ကျရှာကြလေသည်။ အခါတပါး၌ကား (ကောင်းမြတ်သော ဆွမ်းဟင်းများကို လှူဒါန်းလေ့ ရှိသောကြောင့်) “ကလျာဏဘတ္တိက”ဟု ထင်ရှားသောသူကြွယ်၏အိမ်သို့ မေတ္တိယဘူမဇကတို့ဆွမ်းစားအလှည့်ကျလေသော်၊ နက်ဖန်ဆွမ်းကောင်း ဟင်းကောင်းနှင့် သဌေးကိုယ်တိုင် သားသွီးများနှင့်အတူ ပြုစုမည့်အရေးကို တွေးတောဝမ်းမြောက်ကာ တညလုံးအိပ်မပျော်ကြရှာချေ။

ထိုရဟန်းများက ဆိုးပုံ ထိုသူကြွယ်သည် ညနေလောက်ကပင်ကျောင်းသို့ ကိစ္စတခုနှင့်လာ၍ အရှင်ဒဗ္ဗထံ ဝင်ပြီးလျှင် စကားစပ်မိစပ်ရာမေးလျှောက်ရင်းက နက်ဖန်မေတ္တိယ ဘူမဇကတို့ ဆွမ်းစားလှည့်ကျကြောင်းသိသွားသဖြင့် (“ငါ့အိမ်မှာဒီလိုယုတ်မာတဲ့ ကိုယ်တော်တွေ ဆွမ်းစားမှကျပလေတယ်”ဟု စိတ်ပျက်ကာ) အိမ်ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း ကျွန်မကိုပြောသည်မှာ— “နက်ဖန်ဆွမ်းစားလာသော ကိုယ်တော်များကို တံခါးမုခံမှာနေရာပေး၍ဆန်ကွဲထမင်းပုန်းရည်ဟင်းနဲ့ ဆွမ်းကျွေးလိုက်”ဟု မှာထားလေသည်။ ထိုရဟန်းတို့လည်း နံနက်အချိန်ကျ၍ ဆွမ်းစားကြကြလေရာ၊ ကျွန်မက တံခါးမုခံ၌နေရာခင်းပေးလျှင် “အင်း.... ဆွမ်းကျက်ဟန်

မတူသေးဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီမှာခေတ္တနေရာခင်းပေးတာဘဲ” ဟု အောက်မေ့ကြသတဲ့။ ထိုနောက်ဆန်ကွဲထမင်း ပုန်းရည်ဟင်းကိုယူလာခါမှ အံ့အားသင့်ကြ၍ “ယုံ့န့မရ၊ ဒို့နို့စွဘတ်ဆွမ်းလှည့်ကျတဲ့ကိုယ်တော်များပါဟ” ဟုပြောလေသော်... “သိပါရဲ့ဘုရား-မနေ့ကပင် သူကြွယ်က ဒီလိုကျွေးရမယ်” ဟု အမိန့်ထားကြောင်း လျှောက်လေလျှင် “မနေ့ကသူကြွယ်အလာမှာ ဒဗ္ဗက ဂုံးတိုက်လိုက်လို့သာ ဒီလိုကျွေးရသပေါ့” ဟု အရှင်ဒဗ္ဗအပေါ် အထင်မှားကြလေသည်။ ထိုအထင်မှားသည့်ပြင် မြော်လင့်ချက်နှင့် မကိုက်သော ဆန်ကွဲထမင်း ပုန်းရည်ဟင်းကို စိတ်မချမ်းမသာနှင့်ပင် စားကြလေရာ စိတ်တိုင်း ကျအောင်ဆွမ်းမစားနိုင်ရှာကြချေ။

အရှင်ဒဗ္ဗကို စွပ်စွဲခိုင်းပုံ ကျောင်းသို့ပြန်လာ၍ ကျောင်းတံခါး မှန်ပြင်ဘက်မှာ မှိုင်နေကြစဉ် သူတို့ဘက်သူဖြစ်သော မေတ္တိယာဘိက္ခုနီမသည် သူတို့ထံရောက်လာ၍ ရှိခိုးဝပ်ချသော်လည်းစကား မပြောဘဲမှိုင်မြဲမှိုင်နေကြလေသည်။ ထိုအခါ ဘိက္ခုနီမသည် သူ့အပေါ် အပြစ်ရှိ၍ စကားမပြောကြတာဘဲဟုတွေးပြီး “တပည့်တော်မက ဘာကို အပြစ်ပြုမိပါသလဲ” ဟုလျှောက်လေသော် “သင်သည် ဒဗ္ဗက ငါတို့အား နှိပ်စက်နေတာကို လျစ်လျူရှုနေတယ်” ဟုပြောကြလေ၏။ ဘိက္ခုနီက “ဘယ်လို ကူညီစေလိုပါသလဲ” ဟု မေးလေသော် “သင်ကူညီလိုလျှင် ဘုရားရှင်ထံသွား၍ ဒဗ္ဗကသင့်ကို မတရားကျင့်တဲ့အကြောင်း လျှောက်ချေ” ဟု စေခိုင်းလေသည်။

ဘိက္ခုနီက စွပ်စွဲပုံ မေတ္တိယာ ဘိက္ခုနီမသည် (မျက်နှာငယ်သလို မရှင်မပျသောမျက်နှာဖြင့်) ဘုရားရှင်ထံလာ၍- “မြတ်စွာဘုရား... ဒီကိစ္စကြီးဟာ သိပ်မတော်တာပါဘဲဘုရား၊ ဘေးရန်ဥပဒ် မရှိဘူးတဲ့အရပ်ဒေသဟာ ယခုတော့ဘေးရန်ဥပဒ်ရှိနေပေ! ဘုရား၊ လေမရှိတဲ့ အရပ်က လေတိုက်ခတ်နေပါပေ! ဘုရား၊ အေးမြပေ့ဆိုတဲ့ရေကလဲ မီးလို ပူနေပြီဘုရား၊ (လောကကြီး ကမောက်ကမ ဖြစ်ကုန်ပါပြီ-ဟုဆိုလိုသည်။) “လျှောက်ပါရစေတော့-ရဟန္တာလို့ ကျော်စောနေတဲ့ အရှင်ဒဗ္ဗက တပည့်တော်မကို ဖျက်ဆီးပါတယ်ဘုရား” ဟု ဝမ်းနည်းသံကလေးဖြင့် လျှောက်ထားလေသည်။

ဘုရား စစ်ဆေးတော်မူပုံ ထိုသို့ လျှောက်လာသော အခါ ဘုရားရှင်သည်- (အကြောင်းမှန်ကို သိပါသော်လည်း အများကျေနပ် ဘို့ရာ ထုံးစံအတိုင်း) သံဃာစည်းဝေးစေတော်မူ၍ အရှင်

ဒဗ္ဗကိုစစ်ဆေး မေးမြန်းတော်မူသည်မှာ—“ဒဗ္ဗ...မေတ္တိယာ ဘိက္ခုနီက သင့်အပေါ်မှာ ဒီလိုဒီလိုပြောဆိုနေတယ်၊ သူပြောသလိုသင်ပြုမိသလား”... ထိုအခါအရှင်ဒဗ္ဗက—“ဘုန်းတော်ကြီးဘုရား သိတော်မူတဲ့အတိုင်းပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေသော်... (၂ကြိမ် ၃ကြိမ် ထပ်မေးသော်လည်း ဤအတိုင်းပင်လျှောက်လေသော်) “ဒဗ္ဗ...ပညာရှိများဟာ (သူများအပေါ် တာဝန်ချ၍) သင်ဖြေသလို ဖြေလေ့မရှိကြ။ “ဘိက္ခုနီ ပြောသလိုပြုမိလျှင် ပြုမိကြောင်း-မပြုမိလျှင် မပြုမိကြောင်း” အတိအလင်း ဖြေရှင်းပါ။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော အခါ— “ဘုန်းတော်ကြီး ဘုရား... တပည့်တော်သည် မွေးသည့်နေ့ကစ၍ မေထုန်မှီဝဲမှုဆိုတာ အိပ်မက်မျှမမက်ဘူးပါ” ဟု (၇ နှစ် အယုတ်က ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သူပီပီ, တည်ကြည်ရဲဝံ့စွာ) လျှောက်ထားလေသည်။

ဘုရားရှင် ဆုံးဖြတ်တော်မူခြင်း (အရှင်ဒဗ္ဗသည် နဂိုကပင် လဇ္ဇိ သူတော်ကောင်းဟု ထင်ရှားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ မေတ္တိယာဘိက္ခုနီကား နဂိုကပင် အလဇ္ဇိနီဒုဿီလာဟုထင်ရှား၏။ လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ် အတွက် သူ၏ပဋိညာဉ် ဝံခံချက်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်၏” ဟု ဝိနည်းထိုးတခု ဖြစ်စေတော်မူလိုခြင်းကြောင့် မေတ္တိယာဘိက္ခုနီသည် မတရားစွပ်စွဲသူ ဖြစ်ရကား) — “မေတ္တိယာဘိက္ခုနီကို လူဝတ်လဲစေ (သူသည် သူ့အလိုအတိုင်း မဟုတ်။ သူ့ကိုအားပေးတိုက်တွန်းသော ရဟန်းများရှိသည်။ ထိုရဟန်း များကို ရှာတွေ့စစ်ဆေးကြ” ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဝန္တကုဋိတိုက်တော်သို့ ဝင်တော်မူလေသည်။

ဝန်ခံကြရပုံ ဘုရားရှင် ဝန္တကုဋိသို့ ဝင်ကြွတော်မူသောအခါ (စွပ်စွဲ သည်ကို မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်နေသော) ရဟန်းများက အဝတ် ဖြူကိုပေး၍ ဘိက္ခုနီကို လူထွက်ခိုင်းကြသောအခါ ထိုမေတ္တိယ ဘူမဇက ရဟန်းတို့သည် “ဘိက္ခုနီမကိုမဖျက်ဆီးကြပါနှင့်, တပည့်တော်တို့က ခိုင်းလို့ စွပ်စွဲရရှာတာပါ” ဟုလျှောက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ထိုလက်သည် ရဟန်း များကို “အခြေအမြစ်မရှိသော ပါရာဇိကမှုဖြင့် စွပ်စွဲရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြပြန်ရာ, ဘုရားရှင်လည်း ထိုရဟန်းများကို ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချတော်မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဠော ဒေါသော အပ္ပတိတော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓိ- သေယျ။ “အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ မြဟ္မစရိယာ စာဝေ-

ယျ”န္တိ၊ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယ-
မာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနောဝါ အမူလကဇ္ဇေဝ
တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ
သံဃာဒိသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် သူ့ကိုဒေါသကဖျက်ဆီးအပ်၊
ဒေါသဖြင့် သူတပါးကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၊ ပီတိသုခ စသည်တို့
သူ့ကိုမကပ် မရောက် အပ်သည်ဖြစ်၍ (စိတ်ဆိုး၍၊ သက်သက်မုန်း၍
ဟူလို၊) အခြေအမြစ်မရှိသော ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့် ရဟန်းကို
("ဤမြတ်သော အကျင့်မှ သူ့ကိုရွှေ့လျောစေနိုင်လျှင်ကောင်းမှာဘဲ"
ဟူသော အလိုဆန္ဒဖြင့်) စွပ်စွဲအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ သံဃာဒိသေသ်
အာပတ်သင့်၏။ ထိုစွပ်စွဲပြီးနောက် အခြားရဟန်းတို့က စစ်ဆေး
မေးမြန်း အပ်သည်ဖြစ်စေ မစစ်ဆေး မမေးမြန်းဘဲဖြစ်စေ ထို
ပါရာဇိကအာပတ်မှုဟူသော အဓိကရဏ်းသည် အခြေအမြစ်လည်း
မရှိ၊ စွပ်စွဲသော ရဟန်းလည်း မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံရတော့၏။

မှတ်ချက်။ ။ပါရာဇိကမှုပြုကျင့်နေသည်ကိုမြင်၍၊ သို့မဟုတ် သူတပါးထံမှ တဆင့်
ကြားရ၍၊ သို့မဟုတ် ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ဖြစ်စေ မှောင်ထည်း၌ ဖြစ်စေ
မာတုဂါမနှင့်အတူနေသည်ကိုတွေ့ရသဖြင့်ပါရာဇိကမှုကိုပြုလေသလားဟု
ယုံမှားသံသယဖြစ်၍ စွပ်စွဲလျှင် မြင်ခြင်း ကြားခြင်း ယုံမှားဖြစ်ခြင်း
ဟူသော အကြောင်း ၃ ပါးတွင် တပါးပါး အကြောင်း ဟူသော အခြေ
အမြစ်ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးလုံးမရှိဘဲ စွပ်စွဲလျှင်ကား အခြေအမြစ် မရှိသော
စွပ်စွဲခြင်းမည်၏။ ထိုသို့အခြေအမြစ်မရှိဘဲ သက်သက်အရှက်တကွအကျိုးနဲ့
ဖြစ်အောင် စွပ်စွဲလျှင် စွပ်စွဲရာ ခဏ၌ပင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်၏။
တတော အပရေန-စသော စကားကား အခြေအမြစ် မရှိကြောင်း
ထင်ရှားအောင် ပြသောစကားသာတည်း။

ဈ။ ဒုတိယ ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကရဟန်းများ။
အမှု-အရှင်ဗုဒ္ဓကို ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲမှု။

မေတ္တိယ၊ ဘူမဇကတို့
ကြံစည်ကြပုံ

မေတ္တိယ ဘူမဇက ရဟန်းတို့သည် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်လာ
ပဋ္ဌမဝတ္ထု၌ မိမိတို့အလိုမပြည့်သည့်ပြင် အနိုင်ခံရသည်
ဖြစ်၍ "သိကြလိမ့်မပေါ့"ဟု စိတ်ထည်း၌ ကြီးဝါးကာ

အချက်ကောင်းကို ရှာနေကြလေရာ၊ တနေ့သ၌ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်မှ ဆင်းအလာဝယ်ဆိတ်မ၌ရှိနေသော ဆိတ်ဖိုကိုမြင်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ဆိတ်ဖိုကို“ဗ္ဗမဇ္ဈဗုဒ္ဓ”ဟု နာမည်မှည့်၍ ဆိတ်မကို“မေတ္တိယာ၊ဘိက္ခုနီ”ဟု နာမည်မှည့်ကြစို့”ဟု တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် “ရှေးတုန်းက တဆင့်ကြာနဲ့ ပြောခဲ့ရလို့ မသေချာဘူး၊ ယခုတော့ ဒဗ္ဗက မေတ္တိယာ၌ မေလှန်ကျင့်နေတာကို ကိုယ်တိုင်မြင်ကြရတယ်”ဟု ရဟန်းတို့အား ပြောလေသော်၊ ရဟန်းတို့က ဘုရားထံ လျှောက်ကြသဖြင့် သံဃာစည်းဝေးစေပြီးလျှင် စစ်ဆေးသည့်အခါ ထိုရဟန်းတို့အကြံ အမှန်အတိုင်း ပေါ်ပေါက်ရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိတော အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဇ္ဈိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဋ္ဌိသေယျ။ “အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ မြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ” န္တိ။ တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယ မာနောဝါ အညဘာဂိယဇ္ဇေဝ တံအဓိကရဏံ ဟောတိ။ ကောစိ ဒေသော လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော၊ ဘိက္ခုစ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ။ သံဃာဒိသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ဒုဋ္ဌဒေါသ စိတ်ဖြင့် အခြားသူ၏ အမျိုးအမည်စသည်ကို အခြားသူ၌ ပြောင်းလွှဲမှည့်ခေါ်၍ ထိုအမျိုးတူခြင်း နာမည်တူခြင်းစသော အမြွက်လောက်ကို စွဲပြီးလျှင် “သူ့ကိုသာသနာတော်မှ ရွှေ့လျှောအောင် တတ်နိုင်လျှင်ကောင်းရဲ့”ဟု ကြံစီ၍ ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သံဃာဒိသေသ အာပတ်သင့်၏။ [ထိုစွပ်စွဲပြီးနောက် အခြားရဟန်းတို့က စစ်ဆေးအပ်သည်ဖြစ်စေ မစစ်ဆေးအပ်သည်ဖြစ်စေ သူ၏အာပတ်ဟူသော အဓိကရဏ်းသည် စွပ်စွဲခံရသူ၏အတွက် မဟုတ်ဘဲ အခြားတဥျား၏အတွက်လည်းဖြစ်နေ၏။ တစုံတခုကိုဆင်တူရိုးမှားဖြစ်အောင် အမြွက် ထောင်ထားကြောင်းလည်း ထင်ရှား၏။ ထိုရဟန်းလည်း မိမိအပြစ်ကို ဝန်ခံရတော့သည်။]

၂။ သံဃာဘေဒကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဒေဝဒတ်။

အမှု-သံဃာသင်းခွဲမှု။

သံဃာသင်းခွဲရန်ကြံစည်မှု မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက် တော်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားရှင်၏တပည့်သံဃာများကွဲပြားဘို့ရန်အာဏာစက် ပျက်ပြားဘို့ရန် သူ၏အသင်းဝင်ဖြစ်ကြသော ကောကာလိက၊ ကဋမောဒက တိဿ၊ သမုဒ္ဒဒတ္တတို့နှင့် တိုင်ပင်လေသည်။ ထိုအခါ လက်ထောက် ဖြစ်သော ကောကာလိကရဟန်းက “ရှင်ဂေါတမသည် တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးမား၏။ ဘယ်နည်းနှင့် သံဃာကွဲအောင် အာဏာစက်ပျက်အောင် ပြုမည်နည်း” ဟု မေးလေသော်၊ ရှင်ဒေဝဒတ်က ဘုရားထံ သူလျှောက်မည့်အကြံများကို ပြောပြသည်မှာ-

“မြတ်စွာဘုရား.. မြတ်စွာဘုရားသည် သန္တုဋ္ဌိသလ္လေခအကျင့်၏ (ခြိုးခြံသော အကျင့်၊ ခေါင်းခေါင်းပါးပါးသုံးစွဲသော အကျင့်၏) ဂုဏ်ကျေးဇူးကို များစွာ ဟောလေ့ ရှိပါသည်။ ယခုတောင်းမည့် အကြောင်းအရာတို့မှာ သန္တုဋ္ဌိသလ္လေခဖြစ်ဘို့ အကြောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

- ၁။ ရဟန်းအားလုံးအသက်ရှည်သမျှ တောကျောင်းနေဘို့ရန်၊
- ၂။ ဆွမ်းခံစားသောအားဖြင့် ပိဏ္ဏပါတ်စုတင်အမြဲဆောင်ဘို့ရန်၊
- ၃။ သုသာန်စသည်မှ ကောက်ရသောသက်န်းဖြင့် ပံသုကုရတင်အမြဲ ဆောင်ဘို့ရန်၊
- ၄။ သစ်ပင်ရင်းမှာသာ နေဘို့ရန်၊
- ၅။ အမဲသားငါးမစားဘို့ရန်-

ပညတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်မည်။ ထိုလျှောက်ချက်များကေန် ရမည် လည်းမဟုတ်၊ မရလျှင် “ရှင်ဂေါတမသည် ဤအချက်များ မကျင့်ဘူး၊ ဒို့က ဤငါးပါးသော အကျင့်တို့ကို ကျင့်တယ်” ဟု လူတို့အား ပြောပြမည်။ လူတို့သည် ခေါင်းခေါင်းပါးပါး ခြိုးခြိုးခြံခြံ ကျင့်တာကိုမှ ကြည်ညိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် ငါတို့ကို အကြည်ညိုများလျှင် နောက်လိုက် သံဃာ ရ၍ သံဃာတွေကို ခွဲထုတ်ယူနိုင်လိမ့်မည်ဟုပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ အားလုံးသဘောတူကြ၍ ဘုရားထံ သွားပြီးလျှင် ထိုအတိုင်း လျှောက်တောင်းကြလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် (“ဝိနည်းတော်နှင့် အညီ နေထိုင်စားသောက်၍ တရားရအောင် ကျင့်နိုင်ခြင်းသာ ပဓာန” ဟု သဘောထားတော်မူ၍) “၁-တောကျောင်းနေလိုသူ နေပေစေ၊ ရွာကျောင်းနေလိုသူလည်း ရွာကျောင်းမှာပင် နေပေစေ” ဤသို့ စသည်ဖြင့် အလိုရှိသလိုနေထိုင်စားသောက်နိုင်ကြောင်း မိန့်တော်မူလေရာ၊ ရှင်ဒေဝဒတ် သည် သူ့ထင်ကြေးကိုက်သဖြင့် ဝမ်းသာအားရဖြစ်ပြီးလျှင် လူများကိုလိုက်၍ ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ ဉာဏ်နိဿိယတို့က ရှင်ဒေဝဒတ်စကားကို သဘော ကျ၍ ဉာဏ်ရှိသူတို့က “ရှင်ဒေဝဒတ်သည် သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ် ရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ဖါဒ္ဓိတော်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌေယျ၊ သောဘိက္ခုဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော “မာယသ္မာ သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယပရက္ကမိ၊ ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ၊ သမေတာယသ္မာ သံဃေန၊ သမဂ္ဂေါဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖါသု ဝိဟရတီ” တိ၊ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယ မာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒီသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ညီညွတ်နေသော သံဃာကို ကွဲပြားအောင် အားထုတ်အံ့၊ ကွဲပြားမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတစ်ခုတစ်ရာကိုမူလည်း (ဥပမာ-အဓမ္မတွေကို ဓမ္မဟုယူခြင်း စသော အယူဝါဒကို) စွဲမြဲစွာယူ၍ ထိုဝါဒ ကောင်းကြောင်းကို ပြောဆို ချီးမြှောက်၍ (ဝါဒဖြန့်၍) တည်အံ့၊ ထိုရဟန်းကို မြင်ကြ

ကြားကြသော ရဟန်းတို့က (လျစ်လျူရှုမထားဘဲ) ဤသို့ပြောဆို ဆုံးမရမည်၊ “ငါ့ရှင်... ညီညွတ်နေသော သံဃာကို ကွဲပြားအောင် အားမထုတ်ပါနှင့်၊ ကွဲပြားမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းကို မူလည်းယူ၍ ချီမြှောက်၍ မတည်ပါနှင့်၊ အရှင်သည် သံဃာနှင့် စိတ်သဘောချင်း ညီညွတ်ပါစေ၊ ညီညွတ်သောသံဃာသည် လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ရ- တပါးနှင့်တပါး မငြင်းခုန်ရဘဲ ပါတိမောက် အတူ ရွတ်ဆိုကာ (ဥပုသ်အတူပြုကာ) ချမ်းသာစွာ နေရသဖြင့် (ညီညွတ် ရကျိုး နှပ်ပါသည်)၊ ရဟန်းတို့က ဤသို့ ပြောအပ်သော်လည်း ရှေးအတိုင်း သူ့အယူဝါဒကို ချီမြှောက်နေသေးအံ့၊ (ဝါဒဖြန့်နေ သေးအံ့-ဟူလို)၊ ထိုရဟန်းကို ထိုအယူစွန့်ဘို့ရာ ဥတ်ကမ္မဝါစာ ၃ ကြိမ်ရှုတ်ပြု၍ ဆိုဆုံးမရဥးမည်၊ ထိုသို့ဆိုဆုံးမအပ်သည် ဖြစ်၍ ထိုအယူကိုစွန့်လျှင်ကောင်းသည်၊ မစွန့်လျှင်ကား တတိယ ကမ္မဝါစာ အဆုံးတွင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်သည်။ [ဥတ် ကမ္မဝါစာတို့ကို ပါဠိတော်၌ရှုလေ။]

၃။ ဘေဒါနဝတ္ထကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ကောကာလိကစသောရဟန်းများ။
 အမှု-ရှင်ဒေဝဒတ်၏သံဃာသင်းခွဲခြင်း-အားပေး-နောက်လိုက်မှု။

ရှင်ဒေဝဒတ်၏ နောက်လိုက်များ သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်သော ရှင်ဒေဝဒတ်ကို ရဟန်းများကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောအခါ ရှင်ကောကာလိက စသော(ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ပြခဲ့သော) ရဟန်းတို့က “အရှင် ဘုရားတို့... ဒီလို မပြောကြပါနှင့်၊ အရှင်ဒေဝဒတ်သည် အမှန်ကိုသာ ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ရန်ခိုက်ငြင်းခုန်မှု မဖြစ်ဘို့ရန် ငြိမ်းရေး တရားကိုသာ ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ အရှင်ဒေဝဒတ်သည်တပည့်တော်တို့၏ ဆန္ဒနှင့် အကြိုက် ကိုသာယူ၍ ပြောဆိုပါသည်၊ တပည့်တော်တို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီးမှပြောပါသည်၊ အရှင်ဒေဝဒတ် ပြောသမျှကို တပည့်တော်တို့လဲ သဘောကျပါသည်” ဟု အရှင်ဒေဝဒတ်ဘက်က ခုခံပြောဆို ကြသောကြောင့် ဘုရားရှင်အား လျှောက်၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်မပါဠိတော်။ ။တသေဝ ခေါ် ပန ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခု
 ဟောန္တိ အနုဝတ္ထကာ ဝဂ္ဂဝါဒကာ ဧကောဝါ ဒွေဝါ
 တယောဝါ။တေ ဧဝံ ဝဒေယျံ မာယသ္မန္တော ဧတံဘိက္ခု
 ကိန္တိ အဝစုတ္တ၊ ဓမ္မဝါဒိစေသောဘိက္ခု၊ ဝိနယဝါဒိစေ-
 သော ဘိက္ခု၊ အမှာကဉ္စေသောဘိက္ခု၊ ဆန္ဒဉ္စ ရှုစိဉ္စ
 အာဒါယ ဝေါဟရတိ၊ ဇာနာတိ၊နောဘာသတိ အမှာ-
 ကဓမ္မတံ ခမတိတိ၊ တေဘိက္ခု ဘိက္ခု ဟိ ဧဝမဿ ဝစ-
 နိယာ၊ မာယသ္မန္တော ဧဝံ အဝစုတ္တ၊ နစေသော ဘိက္ခု
 ဓမ္မဝါဒိ၊ နစေသောဘိက္ခု ဝိနယဝါဒိ၊ မာယသ္မန္တာ နဗ္ဗိ
 သံဃဘေဒေါ ရှုစိတ္ထ၊ သမေတာ ယသ္မန္တာနံ သံဃေန၊
 သမဂ္ဂေါဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော
 ဧကုဒ္ဓေသော ဖါသုဝိဟရတိတိ၊ ဧဝဉ္စ တေ ဘိက္ခု
 ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျံ၊ တေဘိက္ခု
 ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ
 ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ
 တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျံ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ
 ပဋိနိဿဇ္ဇေယျံ၊ သံဃာဒီသေသော။

မြန်မာပြန်အကျဉ်းချုပ်။ ။သံဃာသင်းခွဲသော ရဟန်း၏အယူကို လိုက်ကုန်
 သော ၁ ပါး-၂-ပါး ၃ ပါးလောက်သော ရဟန်းတို့သည် “အရှင်
 ဘုရားတို့……ထိုရဟန်းကို ဘာတခုမျှ မပြောကြပါနှင့်” စသည်ဖြင့်
 ပြောဆိုအံ့၊ ထိုရဟန်းတို့ကို “မာယသ္မန္တော ဧဝံအဝစုတ္တ=အရှင်တို့
 ဤသို့မပြောကြနှင့်၊ နစေသောဘိက္ခု ဓမ္မဝါဒိ= (ကိုယ်တော်တို့
 ထောက်ခံအားပေးနေသော) ထိုရဟန်းသည် ဓမ္မဝါဒိမဟုတ်”
 စသည်ဖြင့် ပြောဆို၍ တားမြစ်ရမည်၊ ထိုသို့တားမြစ်ပါလျက်
 ရှေးအတိုင်း သူတို့အယူဝါဒကို ချီမြှောက်နေသေးလျှင် သံဃာ
 အလယ်သို့ ဆွဲငင်ခေါ်သွား၍ ဥတ်ကမ္မဝါစာ ၃ ကြိမ်ရှုတ်လျက်
 ဆုံးမရမည်၊ ထိုသို့ ဆုံးမပါလျက် သူတို့ဝါဒကိုမစွန့်လျှင် ထိုရဟန်း
 များ သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“တယောဝါ”ဟု ၃ ပါးအထိ ဝိုင်းဖြတ်ထားခြင်းကား ၄ ပါးပြည့် လျှင်သူတို့ဘက်၌ သံဃာဖြစ်နေရကား ကိုယ့်သံဃာနှင့်ကိုယ်အတိုက်အခံ ကံပြုနေကြရမည် စိုးသောကြောင့်တည်း။ အကယ်၍ သံဃာသင်း ခွဲသူ နောက်လိုက်တွေ ၄ ပါး-၅ ပါး စသည် များနေလျှင် ၂ ပါးစီ-၃ ပါးစီ ခွဲပြီးမှ သံဃာက ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမရမည်။ ၄ ပါး စုနေလျှင်ကား ထိုကဲ့သို့ နှိမ်နင်းသောကံမျိုးကို ကမ္မဝါစာဖြင့် မပြုနိုင်။

၄။ ဒုပ္ပဝသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဆန္ဒ။

အမှု-ဆုံးမသည်ကို မနာခံမှု။

အရှင်ဆန္ဒ
အပြောရခက်ပုံ

ဘုရားရှင်၏ ဘွားဘက်တော်ဖြစ်သော အရှင်ဆန္ဒသည် အခြားရဟန်းတို့က “ဤသို့သောအမှုကို မပြုနှင့်၊ မအပ်ပါဘူး”ဟု ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ ထိုရဟန်းတို့ကို ဤသို့ ပြန်ပြောလေ့ရှိ၏။-“တပည့်တော်ရဲ့ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့တရား၊ တပည့်တော်ရဲ့ အရှင်သားတော်သည် တရားကို ထိုးထွင်း၍သိထားတာ ဖြစ်တယ်။ လေမုန်တိုင်းကြီးတိုက်လာသည့်အခါ မြက် ထင်း သစ်ရွက် အမှိုက်သရိုက် တွေကို တနေရာ၌ဖယ်ရှားလိုက်သလို၊ တောင်ပေါ်မှ စီးကျလာသောမြစ်ရေ သည် မှော်သေး မှော်ညှင်းတို့ကို တနေရာ၌ ဖယ်ရှားလိုက်သလို၊ ထိုအတူ ကိုယ်တော်တို့တတွေကို တပည့်တော်က ဖယ်ရှားနိုင်တယ်။ ကိုယ်တော်တို့က တပည့်တော်ကို ပြောစရာဆိုစရာလို့ မှတ်နေကြသလား၊ တပည့်တော်ကသာ ကိုယ်တော်တို့ကို (မတော်တာရှိလျှင်) ပြောရ ဆိုရ ဆုံးမရမှာ”...ဤသို့ ပြန်ပြောလေ့ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ဘိက္ခုပနေဝ ဒုပ္ပဝဇာတိကော ဟောတိ ဥဋ္ဌေသပရိယာပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု၊ ဘိက္ခုဟိ သဟ-
မ္မိကံ ဝုစ္စမာနော အတ္တာနံ အဝစနိယံ ကရောတိ၊ မာ မံ အာယသ္မန္တော ကိဉ္စိ အဝစုတ္တ ကလျာဏံဝါ ပါပကံဝါ၊
အဟမ္ပါယသ္မန္တေနကိဉ္စိ ဝက္ခာမိ ကလျာဏံဝါ ပါပကံဝါ၊
ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာတိ၊ သောဘိက္ခု
ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော၊ မာယသ္မာ အတ္တာနံ
အဝစနိယံ အကာသိ၊ ဝစနိယမေဝ အာယသ္မာ အတ္တာနံ

ကရောတု၊အာယသ္မာပိ ဘိက္ခု ဝဒတု သဟဓမ္မေန၊ဘိက္ခုပိ
 အာယသ္မန္တံ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန၊ ဧဝံသံဝဇာ ဟိ တဿ
 ဘဂဝတော ပရိသာ၊ယဒိဒံ ဒဿမညဝစနေန အညမည-
 ဝုဠာပနေနာတိ၊ဧဝဉ္စ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စ မာနော
 တထေဝပဂ္ဂဏေယျ၊ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ
 သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိ-
 ယဉ္စ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ဣစ္စေတံ
 ကုသလံ၊ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ သံဃာဒီသေသော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်အကျဉ်း။ "ရဟန်း ဖြစ်ပါလျက် ပါဏိမောက်၌
 (ဝိနည်းပါဠိတော်၌) အကျုံးဝင်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် ဆိုင်ရာဝယ်
 အပြောခက် အဆိုခက်ဖြစ်နေအံ့၊ ရဟန်းတို့ကသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပြောဆို
 ဆုံးမလျှင် မိမိကိုယ်ကို သူများအဆိုးအမခံမည့်သူ မဟုတ်ကြောင်း
 ပြန်၍ပြောအံ့၊ ပြောပုံကား- "အရှင်ဘုရားတို့...တပည့်တော်ကို
 ကောင်းကောင်း ဆိုးဆိုး ဘာကိုမျှ မပြောကြပါနှင့်၊ တပည့်တော်
 ကလည်း အရှင်ဘုရားတို့ကို ကောင်းတာဖြစ်စေ ဆိုးတာဖြစ်စေ
 ဘာကိုမျှ ပြောလိမ့်မည်မဟုတ်၊ တပည့်တော်ကို ပြောခြင်း ဆိုခြင်းမှ
 ရှောင်ကြပါ" ဤသို့ပြန်ပြောအံ့၊ ထိုအဆိုးမခက်သော ရဟန်းကို
 အခြားရဟန်းတို့က ပြောရမည်မှာ- "အရှင်သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို
 မပြောရ မဆိုရသူမလုပ်ပါနှင့်၊ အရှင်ကလည်းရဟန်းတို့ကိုသိက္ခာပုဒ်
 ဖြင့် (မတော်တာရှိလျှင်)ပြောပါ၊ ရဟန်းတို့ကလည်းသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်
 အရှင်ကိုပြောပါလိမ့်မည်၊ဤသို့အချင်းချင်းပြောဆိုကြခြင်း-(အာပတ်
 သင့်လျှင်) အာပတ်မှထအောင် အချင်းချင်းကူညီကြခြင်းကြောင့်သာ
 ထိုဘုရားရှင်၏ တပည့်ပရိသတ်သည် ဤအခြေအနေ တိုင်အောင်
 တိုးတက်ကြီးပွားလာရပါသည်၊ (တပါးနှင့်တပါး ပြောခွင့် ဆိုခွင့်
 ဆုံးမခွင့်မရ၍ မပြောကြ မဆုံးမကြလျှင် ဆုတ်ယုတ်ကုန်ပါလိမ့်မည်-
 ဟူလို)" ဤသို့ရဟန်းတို့ကပြောပါလျက် (အပြောအဆိုမခံလိုခြင်း
 ဟူသော) သူ့ဝါဒကိုမစွန့်ဘဲ ချီမြှောက်နေသေးလျှင် ထိုရဟန်းကို
 သံဃာ့အလယ်သို့ အတင်းဆွဲခေါ်၍ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမရမည်၊
 ထိုသို့ ဆုံးမ၍ သူ့ဝါဒကိုစွန့်လျှင် ကောင်း၏၊ မစွန့်လျှင် တတိယ
 ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ သံဃာဒီသေသ် အာပတ်သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ယခုခေတ်၌ များသောအားဖြင့် တိုက်ကိုင်း ကျောင်းကိုင်း အုပ်ချုပ်နေကြသော တိုက်အုပ် ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တိုက်ရှိသံဃာ ကျောင်းရှိသံဃာများကို မပြောဝံ့ မဆုံးမဝံ့ကြတော့။ လက်အောက် သံဃာများသည်လည်း အတော်များများက ထိုတိုက် အုပ်ကျောင်းထိုင်ကို မှီခိုအားထားလို၍ လာရောက်နေထိုင်ကြသည် မဟုတ်၊ နေရာရရုံလောက်ကို ရည်ရွယ်၍ လာရောက်နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်၏။ စာသင်ခြင်းကိစ္စကိုမူ သင့်တော်ရာပုဂ္ဂိုလ်ထံ (အခြားကျောင်း အခြားတိုက်မှာဖြစ်စေ) သွားရောက် သင်ယူကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အချင်းချင်းမှီခိုအားထားခြင်း မရှိကြသောကြောင့်လည်း ပြောဆိုဆုံးမ သို့ မလွယ်ကူကြတော့ချေ။ ဤကား မြို့စာသင်တိုက်များ၌ များသော အားဖြင့် ဖြစ်နေပုံတည်း။

ထိုကဲ့သို့ဖြစ်နေမှုကြောင့် “ဝေသံဝဇာဟိတဿဘဂဝတော ပရိသာ၊ ယဒိဒိ အညမညဝစနေန = အချင်းချင်း ပြောဆို ဆုံးမလာခြင်း ကြောင့်သာ ဘုရားရှင်၏ပရိသတ်သည် ဤအခြေအနေတိုင်အောင် သီလ သမာဓိ ပညာအားဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်လာရပါသည်” ဟု သောစကားနှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်ကာ “အချင်းချင်း မဆုံးမနိုင်သော ကြောင့် ဘုရားသာသနာတော်ကြီးသည် ဤအခြေအနေတိုင်အောင် သီလသမာဓိ ပညာအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်လာစွဲရပါသည်” ဟု ငြီးငြူ ရသောခေတ်သို့ ရောက်လုနီးပါးဖြစ်နေရပါသည်။ ဤအခြေအနေကို တမျိုးတမူည်ပြောင်းအောင် လက်ရှိဆရာတော်ကြီးများနှင့် အစိုးရ ကသာ မပြုနိုင်နိုင်ပါလျှင် ဤသာသနာတော်သည် မြန်မာနိုင်ငံတော် တွင် ဤအခြေအနေမျှပင် တည်တံ့ဘို့ခဲယဉ်းပါလိမ့်မည်။

၃။ ကုလဒူသကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည် - အဿဇိ၊ ပုနဗ္ဗသုကရဟန်းများ။
 အမှု - သဒ္ဓါတရား ပျက်စီးအောင်ပြုသည့်အတွက် ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုသောအခါ ကံပြုသောသံဃာများကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချမှု။

အဿဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့ကျင့်ပုံ မြတ်စွာဘုရားသည်သာဝတ္ထိပြည်ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် တော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်၊ အဿဇိဟုင်းပုနဗ္ဗသုက ဟုင်း အမည်ရသော အလဇ္ဇိ ရဟန်းယုတ်တို့သည် ဝိဇာဝိရိဇနပုဒ်၌ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးလုပ်လျက် မကောဇ်သောအကျင့် များကို ကျင့်ကြလေသည်။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပန်းပင်ကိုစိုက်၍ရေလောင်း ကြ၏။ ပန်းခူးကြပြီးလျှင် ပန်းကုံး အမျိုးမျိုး ပန်းခိုင် အမျိုးမျိုးပြုကုန်လျက်

ကြီးကြီးငယ်ငယ် အယွယ်အစားစားဖြစ်သော မိန်းမတို့အား ပေးကြကုန်၏။ ထိုမိန်းမတို့နှင့် အတူ တခွက်ထည်းစား တခွက်ထည်းသောက် တနေရာ ထည်းထိုင် တနေရာထည်းအိပ် တခင်းထည်းခင်း တခြံထည်းခြံ၍ နေကြ အိပ်ကြကုန်၏။ ညစာလည်းစားကုန် အရက်လည်းသောက်ကုန် ပန်းနံ့သာ ကိုလည်း လိမ်းကျံခြယ်လယ်ကုန်၏။ ကလည်းက သီချင်းလည်း ဆိုလျက် ကစားအမျိုးမျိုးကို ကစားရုံသာမက၊ ပွဲလယ်ခေါင်၌ သက်န်းကြီးကိုဖြန့်ခင်း ပြီးလျှင် “ဟေ့န့မ... ဒီအပေါ် လာပြီးကလဲ့ပါကွ” ဟု ဇာတ်သူမကိုပင် ခေါ်ငင်ကြကုန်၏။

ကုလဒူသက။ ။ “ကုလာနိ-အမျိုးလေးပါးတို့ကို၊ ဒူသေတိ- ဖျက်ဆီး တတ်၏” ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ “ခတ္တိယ ဗြာဟ္မဏ ဝေဿ သုဒ္ဓ” ဟူသော အမျိုး ၄ ပါးကို ဖျက်ဆီးသူကို “ကုလဒူသက” ရဟန်းဟုခေါ်၏။ “ဖျက်ဆီး” ဟူရာ၌ ဖျက်စီးအောင် မစင်-ရွံ့ပုတ်တို့ဖြင့် ပက်သည်မဟုတ်၊ ထိုအမျိုးများ ၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးခြင်းတည်း၊ ချွေညှဲအံ့-လူတယောက်ကို ဖျက်ဆီး ရာ၌ မစင်ရွံ့ပုတ်သည် ဖျက်ဆီးကြောင်း ဝတ္ထုဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူအမျိုးကို ဖျက်ဆီးရာ၌ ဖျက်ဆီးကြောင်း ဝတ္ထုရှိရဦးမည်၊ ထိုဝတ္ထုကား- “ပန်း- သီး-မုန့်-မြေ၊ ဝါး-ပူ-မြေ၊ ဝဇ္ဇေဒုဂ္ဂစံဖြာ” နှင့်အညီ-

၁-ပန်း၊ ၂-သစ်သီး၊ ၃-ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန့်၊ ၄-မြေညက်၊ ၅-ဝါး၊ ၆-ဒန်ပူ၊ ၇-မြေဖြင့်သွားခြင်း၊ ၈-(ဝဇ္ဇေ)ဆေးကုခြင်းအားဖြင့် ၈ ပါးရှိ၏။ မိန်းကလေးတယောက်ယောက်အား ပန်းပေးလိုက်လျှင် ထိုမိန်းကလေး၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးပစ်ရာရောက်၏။ [မစင်နှင့်ပန်း၊ ပက်ခြင်းနှင့်ပေးခြင်း၊ အပက်ခံရသူ ဖျက်စီးခြင်းနှင့် မိန်းမ၏သဒ္ဓါတရား ဖျက်စီးခြင်း၊ မစင်ပက်သူ နှင့်ပန်းပေးသူ တူကြလေသည်။]

သဒ္ဓါတရားပျက်ပုံ။ ။ မိန်းကလေးသည် ရိုးရိုးရာရာအားဖြင့် နဂိုက သဒ္ဓါတရား ကောင်းသူကလေးတည်း။ သို့သော် “ဒါနိသဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ= ပေးကမ်းခြင်းသည် အကျိုးအားလုံးပြီးစေ၏” ဟူသော စကားကို သဘော ပေါက်၍ သူ့ကိုကြည်ညိုအောင် ရဟန်းတယောက်က ထိုမိန်းကလေးအား ပန်းကို ပေးလိုက်ရာ ထိုရဟန်းအား လှူဒါန်းချင်စိတ်ဖြစ်ကာ ချစ်ခင်လာ ပေမည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့ပေးဘော်မရသော လတ္တီသုမ္ပန်သီလဝန် အရှင်မြတ် တို့အား မလှူချင်-မဒါန်းချင် မဆည်းကပ်-မကိုးကွယ်ချင်တော့သဖြင့် ထိုမိန်း ကလေး၏ အစစ်အမှန် အဘိုးတန်သဒ္ဓါတရားတွေ ပျက်ပြားလေပြီ။

ဤနည်းအတိုင်း သစ်သီးပေး၍ ဖျက်ဆီးပုံ၊ (သစ်သီးဖြင့်သစ်ရွက်ကိုပါယူ) ကုက္ကိုမှုန်စသော (ကာလပေါ်အမှုန် ဆပ်ပြာခဲများနှင့်တကွ) ရေချိုးရာ၌ အသုံးပြုရသော အမှုန်ကိုပေး၍ ဖျက်ဆီးပုံ၊ မြေညက်ပေး၍ ဖျက်ဆီးပုံ (အိန္ဒိယ၌ မြေညက်များကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံ သဲဆပ်ပြာကဲ့သို့ အသုံးပြုသည်။) အိမ်စသည် ဆောက်တို့ရန်အတွက် ဝါးပေး၍ ဖျက်ဆီးပုံ၊ ဒန်ပူပေး၍ဖျက်ဆီးပုံ၊ (အိန္ဒိယသားတို့သည် သွားတိုက်ရန် ဒန်ပူကိုအများပင် အသုံးပြုကြသည်။ ယခုမြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း ကုလားနှင့်ပုန်ဏားတို့ဒန်ပူသုံးကြသည်ကိုတွေ့နိုင်သေး၏။) လူများကစေခိုင်း၍ ခြေဖြင့်သွားလျက် အစေအပါး ခံခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပုံ၊ ဆေးကု၍ ဖျက်ဆီးပုံများကိုလည်း သိကြပါလေ။

မိစ္ဆာဇီဝ။ "ရိုးသား ဖြောင့်မွန်သော အသက်မွေးခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော မရိုးမဖြောင့်သော လိမ်သော ညာသော အသက်မွေးမှုကို "မိစ္ဆာဇီဝ"ဟု ခေါ်၏။ [မိစ္ဆာ=မှားယွင်းသော + အာဇီဝ=အသက်မွေးမှု (ပစ္စည်းရအောင်လုပ်မှု)] ပြခဲ့သော ပန်းပေးမှုစသော ရှစ်ပါးလည်း မိစ္ဆာဇီဝပင်တည်း။ ထိုရှစ်ပါးအပြင် ကုဟန လပန စသည်တို့လည်း မိစ္ဆာဇီဝပင်တည်း။

ကုဟန။ "ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ ဘအံ့တဩချီးမွမ်းရလောက်အောင် ဟန်ဆောင်မှု ဟိတ်ဟန်လုပ်မှုကို "ကုဟန"ဟု ခေါ်၏။ ထိုကုဟနသည် ပစ္စည်းသုံးစွဲပုံ၊ မိမိကိုဈာန်ရသူ မဂ်ဖိုလ်ရသူ ထင်အောင် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်နှင့် နီးစပ်သောစကားကို ပြောဆိုမှု၊ သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်း ဟူသော ဣရိယာ ပုထိလေးပါး၌ သူများအထင်ကြီးအောင် ဟန်လုပ်၍နေမှု ဤသို့အားဖြင့် သုံးမျိုးပြားပြန်၏။

ပစ္စည်းသုံးစွဲပုံ။ "ဆွမ်းဖြစ်စေ သင်္ကန်းကျောင်း ဆေးဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ခု အကောင်းအမွန်ကို လှူပါရစေ"ဟု လာ၍ လျှောက်လာလျှင် (လိုချင်ရက်သားနဲ့ ထိုအလှူရှင်တို့က မိမိကို အထင်ကြီးစေလိုသော စိတ်ယုတ်မာဖြင့်) "ငါတို့မှာ ပြည့်စုံပါတယ်"ဟု ပြော၏။ သို့မဟုတ် "ရဟန်းဆိုတာ ဒါလောက် အကောင်းအမွန် သုံးအံ့မလိုပါဘူး၊ ပုံသုကုသင်္ကန်းတို့လို သင်္ကန်း၊ ရုက္ခမူ (သစ်ပင်အောက်) တို့လို ကျောင်းကလေး၊ သင့်တော်ရုံ အစား အစာဆေးဝါးဖြင့် မျှတရတယ်"ဟု ပြော၏။ ထိုသို့ပြောသဖြင့် အလှူရှင်တို့ အထင်ကြီးလေတော့၏။ ထိုသို့အထင်ကြီးသဖြင့် သာ၍ လှူချင်လာသောကြောင့် "လှူပါရစေ"ဟု မရမက လျှောက်သောအခါ "သူတို့ကို ချီမြှောက်သော

အားဖြင့်သာ အလှူခံရသည့် အနေမျိုးဖြင့် အလှူခံ၏။ ထိုအပြုအမူကား ပစ္စည်းသုံးစွဲပုံနှင့်စပ်၍ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးအောင် သာ၍ကြည်ညိုအောင် ပြုသော မိစ္ဆာဇီဝမှုတမျိုးတည်း။ ထိုသို့ပြုသဖြင့် ရအပ်သောပစ္စည်းများသည် မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်၏။ အထင်ကြီးစေလိုသော စိတ်ယုတ်မာကြောင့် မဟုတ်ဘဲ တကယ်စိတ်ရင်းစေတနာရင်းဖြင့် ပြောဆိုခြင်းကား သူတို့က အထင်ကြီးစေ ကာမူ မိစ္ဆာဇီဝမှုမဟုတ်။

ဈာန်စင်ဖိုလ်နှင့်နီးစပ်သောစကား။ ။ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရသူထင်အောင် စကား ပြောပုံကား-“ဒါယကာရဲ့... တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိတဲ့ ကိုယ်တော်များဟာ မည်သို့ အသွေးအရောင်ရှိတဲ့ သင်္ကန်းကို ဝတ်လေ့ရှိတယ်။ မည်ကဲ့သို့ ဆိတ်ငြိမ် သောကျောင်းမှာ နေလေ့ရှိတယ်” ဤသို့စသည်ဖြင့် သူဝတ်သောသင်္ကန်းမျိုး သူနေသောကျောင်းမျိုးကို ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ဒါယကာက “ဒီကိုယ်တော် ဟာ ဈာန်ရကိုယ်တော်ဖြစ်မှာဘဲ၊ မဂ်ရ ဖိုလ်ရ(ရဟန္တာ) ဖြစ်မှာဘဲ”ဟု တွေးပြီး ထိုကိုယ်တော်ကို အထင်ကြီး၏။ ထိုသို့ အထင်ကြီးအောင် ဟိတ်ဟန် ထုတ်မှုသည် မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်၏။ ထိုသို့အထင်ကြီး၍ လှူလေသမျှ ပစ္စည်းသည် မိစ္ဆာဇီဝပင်တည်း။

သွားမှုစသည်ဖြင့် အထင်ကြီးစေမှု။ ။ကိုယ်တော်တပါးကား သူ့ကိုအထင် ကြီးစေလိုသောကြောင့် ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ ရှေ့၌ အလွန်ဣန္ဒြေသိလွှာ တည်ကြည်စွာဖြင့် သွား၏၊ ရပ်၏၊ ထိုင်၏၊ လျောင်း၏။ လူကွယ်ရာ၌ကား တော်သလိုနေ၏။ ထိုသို့အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင်မှုသည်ပင် မိစ္ဆာဇီဝ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဟန်ဆောင်နေသည်ကို အထင်ကြီး၍ လှူလေသမျှ မိစ္ဆာဇီဝ ချည်းတည်း။ [အထင်ကြီးအောင် ဟန်ဆောင်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ “ရဟန်းဆိုတာ မြို့ရွာအတွင်း၌ ဣန္ဒြေရရသွားမှနေမှ သာသနာ့အသရေကို ဆောင်ရာရောက် မည်”ဟု စိတ်ကောင်းထား၍ သွားလာနေထိုင်မှုကား မိစ္ဆာဇီဝမဟုတ်။]

လပန။ ။ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ဆီက ပစ္စည်းရအောင်ပြောမှုကြည်ညို အောင် ပြောမှုကို“လပန”ဟု ခေါ်၏။ ကျောင်းလာသည်ကို မြင်လျှင် “ဘာကိစ္စလာတုံး၊ ဆွမ်းစားပင့်လား၊ ဒီလိုဆိုရင်သွားနှင့်၊ လိုက်ခဲမယ်”ဟု (ဒါယကာက ဘာမှမလျှောက်ဘဲ သူကစ၍)ပြောခြင်း။

“ဒကာရ...ငါ့ကိုမင်းကြီးက ကြည်ညိုတယ်၊ ငါ့ကို မည်သည့်ဝန်ကြီးက ကြည်ညိုတယ်”စသည်ဖြင့် မမေးဘဲလျက် သူ့ကိုယ်သူပြောခြင်း၊ မေးသည့် အတွက် သူ့ကိုယ်သူမြှောက်၍ပြောခြင်း။

မိမိဆီလာသော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့မပျင်းအောင် သူတို့အားလည်း ပြောခွင့်ပေး၍ ပြောခြင်း။

သဋ္ဌေးကြီး...သူကြွယ်ကြီး...စစ်ပိုင်ကြီး,ဘာမင်းကြီး,ညာမင်းကြီးစသည် ဖြင့် ရာထူးဂုဏ်သိရ်စည်းစိမ်နှင့်စပ်သောမြောက်လုံးပင့်လုံးစကားသုံးနှုန်း၍ ခေါ်ခြင်း၊ [ပစ္စည်းလှူချင်အောင် မြောက်၍ ခေါ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဝန်ကြီးကို “ဝန်ကြီး”ဟုခေါ်ခြင်းသည်ကား မိစ္ဆာဇီဝမဖြစ်။]

“ရှေ့နှစ်က ဒီအချိန်မှာ လှူနေကြတဲ့,ယခုနှစ်မလှူကြဘူးလား”စသည်ဖြင့် “လှူပါမည်”ဟု လျှောက်အောင် ပြောခြင်း။

တစုံတခုပစ္စည်းကိုင်လာသူကိုမြင်လျှင် “ငါ့မလှူဘူးလား”ဟုမေးခြင်း။

တစုံတယောက်အနားရောက်လာလျှင် သူက (သူတို့အိမ်က) တော့အလှူ အတန်းရှိလျှင် တပည့်တော်သာ လှူတာဘဲ ဟု (မလှူဘဲ မနေနိုင်အောင်) အခြားရဟန်းအား ပြောခြင်း။

မှားတာ မှန်တာ တရားတာ မတရားတာကို မစဉ်းစားဘဲ ချစ်ခင် လာအောင် ပြောခြင်း။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချ၍ သနားလာအောင်ပြောခြင်း။

ပဲနောက်ဟင်း ချက်ရာ၌ အနပ်နည်းပါး၍ မနပ်တာက များသလို အမှန်နည်းပါး၍ အမှားများသောစကားကိုပြောခြင်း။

ကလေး၏မိဘတို့က ကြည်ညိုအောင် ကလေးငယ်ကို ပွေ့ချီချော့မြူခြင်း။ ဤသို့ ပစ္စည်းရအောင် ပြောဆိုသမျှသည် လပနမည်၏။ ထိုသို့ ပြောဆို မှုကြောင့် ရလေသမျှပစ္စည်းသည် မိစ္ဆာဇီဝချည်းတည်း။

အရိပ်အယောင်မြဲခြင်းစသည်။ "ပစ္စည်းလှူအောင် အရိပ်နိဗ္ဗိတံ ပြုခြင်း၊ [ဥပမာ- စားဘွယ်တခုခု ကိုင်လာသည်ကို မြင်လျှင် “စားစရာရလာကြ သလား”စသည်ဖြင့် မိမိလဲ လှူအောင်မေးခြင်း၊] လှူအောင် လမ်းခင်း ပေးခြင်း၊ [ဥပမာ-နွားကျောင်းသားတွေကိုမြင်လျှင် “မင်းတို့နွားကလေး တွေဘာဖို့သလဲ၊ဖို့နို့တာ ဟုတ်မထင်ဘူး၊နို့ဖို့လျှင်ရဟန်းများလဲ နွားနို့ရမှာ ပေါ့”ဟု ပြောခြင်း။]မလှူလှူအောင် ချိတ်စကားရိပ်စကားပြောခြင်း,မလှူ ဘဲမနေနိုင်အောင်ခဲခြင်း,ရှုံ့ချခြင်း,“သဒ္ဓါတရားမွဲတဲ့အကောင်”စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်း,မလှူတဲ့သူကို “ဟဲ့အလှူရှင်ကြီးဟ” စသည်ဖြင့်,ပြောင်လှောင် ခြင်း,တခြားအိမ်၌ ထိုသူသဒ္ဓါတရားမွဲကြောင်းပြောခြင်း,ရှေ့တော့အကောင်း ပြော၍ ကွယ်ရာမှာသဒ္ဓါတရားမွဲကြောင်း အပြစ်ပြောခြင်း,....တအိမ်၌ ရခဲ့သောလာဘ်ကို အခြားတအိမ်၌ ပေးခဲ့၍, ထိုအိမ်မှပို၍ ကောင်းသော

လာဘ်ကိုယူပြီးလျှင် နောက်တအိမ်၌ပေးပြန်၍ ထိုအိမ်မှသာ၍ ပိုကောင်းသောလာဘ်ကိုရအောင်လုပ်ခြင်း၊ ဤသို့သေသည်ဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝတွေ လွန်စွာများပြားလေသည်။

သူတော်ကောင်းတပါး
ဣဒါပုံ ထိုပြခဲ့သော ကုလဒူသန မိစ္ဆာဇီဝ အမှုတို့ကြောင့် ဇနပုဒ်တခုလုံး (သဒ္ဓါစစ်သဒ္ဓါမှန်) ပျက်စီးနေစဉ် ကာသိတိုင်းမှ (ဝါကျွတ်၍) သာဝတ္ထိသို့ဘုရားဖူး

ကြွလာသောရဟန်းတော်တပါးသည်လမ်းခရီးအကြားဝယ်ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်၌ ဆွမ်းခံချိန်ကျသဖြင့် ဣန္ဒြေရရနှင့် စက္ခုန္ဒြေချ၍ ဆွမ်းခံ ဝင်လေသော်၊ ထိုကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်သူဇနပုဒ်သားတို့သည် ထိုရဟန်းတော်ကိုမြင်၍.... “ဒီရဟန်းက ဘယ်နှယ်ရဟန်းပါလိမ့်၊ အ-တတနဲ့၊ နံနံသွားပြီး၊ မျက်မှောင်က ကုပ်လို့၊ အိမ်သို့ကပ်လာသော ဒီရဟန်းအား ဘသူကဆွမ်းပေးချင်မှာလဲ၊ ငါတို့ရဲ့အရှင်အသမ္မိ-ပုနဗ္ဗသုကတို့ကတော့-သိမ်မွေ့တယ်၊ နူးညံ့တယ်၊ ချိုချို သာသာပြောတတ်တယ်၊ မြင်လိုက်မှဖြင့်ပြီးလို့၊ လာပါလာပါဟု နှုတ်ဆက်တယ်၊ မျက်မှောင်လဲမကုပ်ပေါင်၊ ပေါ်လွင်လိုက်တဲ့မျက်နှာမှမပြောနဲ့တော့၊ တွေ့ပလားဆို-စ၍နှုတ်ဆက်ကြတာဘဲ၊ ဒီလိုကိုယ်တော်များမှဆွမ်းပေးထိုက်တာပေါ့”ဟု သူတို့ကိုယ်တော်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ကာ တကွသဒ္ဓါတရား ဖြစ်လောက်သော သူတော်ကောင်းအပေါ်မှာ သဒ္ဓါမဖြစ်နိုင်ဘဲရှိကြလေသည်။ [ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်သူ၊ ဇနပုဒ်သားတို့၏ အစစ်အမှန်သဒ္ဓါတရားကို သစ်သီးပေးမှု ပန်းပေးမှုစသည်ဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်ရာရောက်သောကြောင့် သစ်သီးပန်းစသည်ပေးမှုကိုကုလဒူသန(အမျိုး၏သဒ္ဓါတရားကိုဖျက်ပစ်မှု)ဟုခေါ်သည်။]

ဥပါသကာနှင့်
ဧဇပုံ ထိုဆွမ်းခံ လှည့်နေသော ရဟန်းတော်ကို ဥပါသကာ (ရတနာသုံးပါးအစစ်အမှန်ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သူ) တယောက်မြင်၍ အနားသို့ ကပ်ပြီးလျှင် “ဆွမ်းရပါရဲ့

လားဘုရား”.... “မရသေးဘူးဒါယကာ”.... အရှင်ဘုရားတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်းမျိုးကို ဆွမ်းမရအောင်လုပ်ထားသူဟာ အရှင်ဘုရားတို့ရဲ့ သီတင်းသုံးဘော်တွေပင်ဖြစ်ပါတယ်။ တရွာလုံးလှည့်သော်လဲ ရမည်မဟုတ်တော့ပါ။ တပည့်တော်အိမ် သွားကြပါဖို့”ဟု လျှောက်၍ အိမ်သို့ပင့်သွားလေသည်။ အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ကြွမည့် အကြောင်းကိုသိရ၍၊ “တပည့်တော်၏ လျှောက်ထားချက်ဖြင့် ဘုရားခြေတော်တို့ကိုရှိခိုးတော်မူပါလေ၊ ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်၌ ကျောင်းတိုက် ပျက်နေကြောင်း၊ အသမ္မိ-ပုနဗ္ဗသုက ကိုယ်တော်တွေကျင့်ချင်တိုင်း ကျင့်နေကြောင်း၊

ကျောင်းတိုက် တည်တံ့အောင် ရဟန်းကောင်းများကို စေလွှတ်တော် မူပါမည့်အကြောင်းကိုလဲ လျှောက်ပါလေ”ဟု မှာလိုက်လေသည်။

အဂ္ဂသာဝက ၂ ပါး ထိုရဟန်းသည် ဘုရားရှင်ထံရောက်၍ ဒါယကာမှာလိုက်
ကြံတော်မူရပုံ တိုင်း ဘုရားရှင်အား လျှောက်လေရာ၊ ဘုရားရှင်သည်
အဿဇိပုနဗ္ဗသုက ရဟန်းတို့ကို အပြစ်တင်တော်မူ၍
အရှင် သာရိပုတြာ၊ အရှင် မောဂ္ဂလာန် တို့ကို ခေါ်တော် မူပြီးလျှင်
“သာရိပုတြာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့... သင်တို့သွားကြချေ၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုက
ရဟန်းတို့ကို ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်မှနှင့်ထုတ်ကြောင်းကံ (ပဗ္ဗာဇနိယကံ) ပြုကြ
ချေ၊ သူတို့ဟာ သင်တို့ရဲ့သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်များဖြစ်ကြသည်”ဟု မိန့်တော်
မူလေသည်။ ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတြာတို့က “အဿဇိပုနဗ္ဗသုကတို့ဟာ
ကြမ်းတမ်းကြပါသည်။ အဘယ်နည်းဖြင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံ ပြုရပါမည်နည်း”ဟု
ပြန်၍လျှောက်လျှင် “ရဟန်းများများခေါ်၍ သွားကြ”ဟု မိန့်တော်မူလေ
သော်၊ အဂ္ဂသာဝကကြီး ၂ ပါးသည် ရဟန်းအများနှင့်အတူ ကြွသွား၍
ထိုရဟန်းတို့အား ပဗ္ဗာဇနိယကံပြုတော်မူကြလေသည်။ ထိုရဟန်းတို့လည်း
ထိုကံနှင့် လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကိုမကျင့်ကြဘဲ သူတို့ကပြန်၍ ဆဲကြ-
ခြမ်းချောက်ကြ-ဆန္ဒာဂတိလိုက်သလေ ဒေါသာဂတိလိုက်သလေ စသည်ဖြင့်
အပြစ်တင်ကြပြီးလျှင်၊ တချို့လည်း တခြားအရပ်သို့သွားနေကြ၊ တချို့လည်း
လူထွက် ကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ သူတို့က ပြန်၍ ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ဘိက္ခု ပနေဝ အညတရံ ဂါမံဝါ နိဂမံဝါ
ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ ကုလဒူသကော ပါပသမာ-
စာရော၊ တဿခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိစေဝ
သုယျန္တိစ၊ ကုလာနိစ တေန ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိစေဝ သုယျန္တိ-
စ၊ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယော အာယသ္မာ-
ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော၊ အာယသ္မာ-
တောခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိစေဝ သုယျန္တိစ၊
ကုလာနိစာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိစေဝ သုယျန္တိ၊
ပက္ကမတာ ယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ၊ အလံတေ ဣဓ
ဝါသေနာတိ၊ ဝေဇ္ဇ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော
တေဘိက္ခု ဝေ ဝဒေယျ ဆန္ဒဂါမိ နော စ ဘိက္ခု၊ ဒေါသ

ဂါမိနောစ ဘိက္ခု။ မောဟဂါမိနောစ ဘိက္ခု။ ဘယဂါမိ-
 နောစဘိက္ခု။ တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ ဧကစ္စံ ပဗ္ဗာ-
 ဇေန္တိ ဧကစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တိတိ။ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ
 ဧဝမဿ ဝစနိယော မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ။ နစ ဘိက္ခု
 ဆန္ဒဂါမိနော၊ နစဘိက္ခု ဒေါသဂါမိနော၊ နစ ဘိက္ခု
 မောဟဂါမိနော၊ နစ ဘိက္ခု ဘယဂါမိနော၊ အာယသ္မာ
 ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော၊ အာယသ္မာ-
 တောခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိစေဝ သုယုန္တိစ၊
 ကုလာနိစာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိစေဝ သုယုန္တိစ၊
 ပက္ကမတာ ယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ၊ အလံတေ ဣဓ
 ဝါသေနာတိ၊ ဧဝဉ္စ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော
 တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ
 သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယံ
 စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
 ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နေဝစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ သံဃာဒိ-
 သေသော။

မြန်မာပြန်အကျဉ်းချုပ်။ ။ ကုလဒူသကရဟန်းတို့ကို “ဒိကျောင်းတိုက်မှ
 ဖဲခွါထွက်သွားပါ၊ ဒိမှာနေ၍မသင့်ပါ” ဟု ပြော၍ နှင်ထုတ်ရာ၏။
 ထိုသို့ နှင်ထုတ်သော အခါ “ရဟန်းတို့ကို အဂတိလိုက်တယ်” ဟု
 ပြောလျှင် ထိုသို့မပြောဘို့ရန် တားမြစ်ရမည်၊ တားမြစ်၍ မရလျှင်
 သံဃာ့အလယ်သို့ ဆွဲခေါ်၍ ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမရမည်၊ ဆုံးမ၍
 ရလျှင်ကောင်း၏၊ မရလျှင် တတိယ ကမ္မဝါစာ အဆုံး၌ သံဃာဒိ
 သေသ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ယခုကာလ၌ကား သစ်သီးပေးမှု ပန်းပေးမှုစသော ကုလဒူသန
 အမှုကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာသင့်၏။ စာလာ ပေလာ အတိုင်းပြောဆို
 ဆုံးမသူ မရှိရကား ထိုကုလဒူသန ရဟန်းတို့မှာ သံဃာဒိသေသ်ကား
 မှီသင့်တော့ချေ။

သံဃာဒိသေသ်သိက္ခာပုဒ် ပြီးပြီ။

၃။ အနိယတအခဏ်း

က။ ပဌမ အနိယတ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယီ။

အမှု-မာတုဂါမနှင့် အတူ အကွယ်အကာ ရှိသော နေရာ၌ တယောက်ချင်း ထိုင်နေမှု။

မာတုဂါမနှင့်အတူ ထိုင်နေမှု

ရှင်ဥဒါယီ၏ ဒါယကာအမျိုးမှ သတို့သမီးကို အခြား ဒါယကာ အမျိုးတဦးက တောင်းရမ်း လက်ထပ်၍ လက်ထပ်ထမင်း ကျွေးနေစဉ်၊ အရှင်ဥဒါယီသည် ထိုအိမ် သို့သွား၍ သတို့သမီးရှိရာ အခန်းတွင်းဝင်ပြီးလျှင် အခါအလိုက် စကား အမျိုးမျိုးကို ပြောဆိုနေလေသည်။ [အနီးအပါးသို့ လူမလာသော အခါ “ဘယ့်နှယ်လဲ၊ မပျင်းဘူးလား၊ မပင်ပန်းဘူးလား၊ ထမင်းမဆာဘူးလား” စသည်ဖြင့် ဆွေမျိုးသားချင်းပြောသလို ပြောနေ၏။ အနီးအပါးသို့ လူလာ သည့်အခါ၌ကား “ဥပုသ်စောင့်နော်၊ စာရေးတန်ဆွမ်းကြွေးနော်” စသည် ဖြင့် လူကြားကောင်းသော တရားကိုပြောနေ၏။ ဤသို့ အမျိုးမျိုးပြောင်းလွဲ၍ ပြောခြင်းကို “အခါအလိုက် ပြောနေသည်” ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဝိသာခါ သာသနာပြုပုံ

သာဝတ္ထိမြို့၌ ကျောင်းအမ ဝိသာခါသည် အသက်လည်း ရှည် သားသမီး မြေး မြစ်လည်း ပေါသဖြင့် “အလွန် မင်္ဂလာရှိသူ” ဟု အသိအမှတ် အပြုခံရ၏။ လက်ထပ် မင်္ဂလာစသောကိစ္စ၌ ဘာသာမတူသူတို့ကသော်မှ ဖိတ်၍ ရွှေဥဒါယီ ထမင်း ကျွေးလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ ကျွေးပြီးနောက် “ဤလက်ထပ် သတို့သား သတို့သမီး များလည်း အရှင်မကဲ့သို့ အသက်ရှည်စွာ အနာရောဂါကင်း၍ ချမ်းသာခြင်း နှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ” ဟု ဆုတောင်းကြကုန်၏။ ထိုလက်ထပ်ပွဲ၌လည်း ဝိသာခါရောက်လာ၍ ရှင်ဥဒါယီနေထိုင်ပုံကို မြင်လေရာ (အကြွေးမထားဘဲ ချက်ခြင်းသွား၍) “အရှင်ဘုရား...မာတုဂါမနှင့် တယောက်ချင်း မျက်စိ ကွယ်ရာ (အကွယ်အကာရှိသော၊ ပြုချင်ရာကိုပြုနိုင်သော) နေရာ၌ နေတာဟာ မတော်ပါဘူး၊ အရှင်ဘုရားက ထိုအမှုကို မလိုလားသော်လဲ၊ လူအများက ယုံကြည်ဘို့ ခဲယဉ်းပါသည်” ဟု ပြောလေသည်။ ထိုသို့ ပြောသော်လည်း ထိုစကားကို ဂရုမစိုက်ဘဲ နေမြဲနေသောကြောင့် လမ်းသို့ထွက်သွား၍ “ဥဒါယီကိုယ်တော်ဟာ မိန်းကလေးနှင့်အတူ ဆိတ်ကွယ်ရာမှာ တယောက်

ချင်း နေထိုင်ကြောင်းကို” တွေ့သမျှ ရဟန်းတို့အား လျှောက်လေသည်။ ထိုနောက် ရဟန်းများက ဘုရားကိုလျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [ဤဝတ္ထုကို မှတ်ချက်ထား၍ ယခုကာလ၌လည်း သာသနာ သန့်ရှင်းစေလိုသော သဘောဖြင့် မတော်မတဲ့ ပြုကျင့်သူများကို ယဉ်ကျေးစွာ ပြောဆိုတားမြစ်နိုင်၊ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချနိုင်၏။ ထိုသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချမှုကြောင့် တစုံတခုမျှ အပြစ်မရှိချေ။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိ။ «ယောပနဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဗ္ဗိံ ဧကော ဧကောယ ရဟော ပဋိစ္ဆန္ဓေ အာသနေ အလံကမ္မနိယေ နိသဇ္ဇိံ ကပ္ပေယျ။ တမေနံ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ ပါရာဇိကေနဝါ သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါစိတ္တိယေနဝါ။ နိသဇ္ဇိံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော တိဏ္ဍံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော ပါရာဇိကေနဝါ သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါစိတ္တိယေနဝါ။ ယေနဝါ သာ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယံ ဓမ္မော အနိယတော။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာမြန်။ «အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ မျက်စိကွယ်ရာ ဖြစ်လောက်အောင် နံရံစသည်ဖြင့်ကွယ်ကာအပ်သော မေထုန်မှုကို ပြုနိုင်လောက်သောနေရာ၌ ယောက်ျားအဖေပီ မပါဘဲ တယောက်ချင်းထိုင်နေအံ့၊ လည်းလျောင်းနေအံ့၊ ထိုရဟန်းကိုယုံကြည်လောက်သော ဥပါသိကာမမြင်၍ ပါရာဇိက- သံဃာဒိသေသ- ပါစိတ်အာပတ် ၃-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့် ပြောအံ့၊ ထိုရဟန်းကို (သူကဟုတ်ကြောင်းဝန်ခံလျှင်) ထိုပြောသည့်အတိုင်း အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ယုံကြည်လောက်သော ဥပါသိကာမသည် (မည်သည့် အာပတ်ဟု မပြောတတ်သဖြင့်) သူကျင့်နေသော အမှုအရာဖြင့်သာ ပြောပြလျှင်လည်း (သူကဝန်ခံလျှင်) ထိုအမှုအရာအတွက် သင့်နိုင်သော အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဤအာပတ်သည် “ပါရာဇိက- သံဃာဒိသေသ-ပါစိတ်” တွင် မည်သည့်အာပတ်ဟု အသေအချာ သတ်မှတ်၍ မပြုအပ်သောကြောင့် အနိယတအာပတ်မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။(က) မိန်းမတို့သည် အခြားတယောက်၏ မေထုန်မှုကို ဖော်ပြောလေ့မရှိကြ။ ဖုံးထားတတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် “တယောက်ချင်း = အဖော်မပါ” ဟူရာ၌ ယောက်ျား အဖော်မပါသည်ကို ယူပါ။ မိန်းမအဖော်များစွာပါသော်လည်း အဖော်ဟုမဆိုနိုင်။

(ခ) အနိယတသဒ္ဓါသည် အမြဲမဟုတ်၊ အသေအချာမဟုတ် ဟူသောအနက်ကိုပြု၏။ ပါရာဇိကကိုဝန်ခံလျှင် ပါရာဇိကဖြင့်ဆုံးဖြတ်၊ သံဃာဒိသေသ်ကိုဝန်ခံလျှင် သံဃာဒိသေသ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်၊ ပါစိတ်ကိုဝန်ခံလျှင် ပါစိတ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်လေ။ သူဝန်ခံတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်၍ “မည်သည့် အာပတ်ဟု အသေအချာ မလည်းမှတ်နိုင်” ဟုလျှို့ ဤအနိယတအာပတ်ဟူသည်အာပတ်ရုပ်မှအလွန်မဟုတ်၊ ပါရာဇိက-သံဃာဒိသေသ်-ပါစိတ်ကိုပင်တည်း။

(၁) သိက္ခာပုဒ်၌ ဥပါသိကာမကိုသာ ပြီးသားခြင်းမှာလည်း ဝတ္ထုကြောင်း၌ ဝိသာခါဥပါသိကာမ ပါနေ၍ ဝတ္ထုအလိုက် ပြုထားခြင်းတည်း။ ဥပါသကာကဖြစ်စေ ရဟန်းသာမဏေ စသူကဖြစ်စေ ဤသို့ လျှောက်လာရာ၌လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်လာတိုင်း (သူကဝန်ခံမှသာ) ဆုံးဖြတ်ရမည်။ အချုပ်မှာ-ဤသိက္ခာပုဒ်သည် အာပတ်လစ်ထပ်၍ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်မဟုတ်၊ ဝိနည်းဆုံးဖြတ်ရာ၌ “သူဝန်ခံသည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်” ဟု ဆုံးဖြတ်နည်းကိုပြုသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ “သူဝန်ခံတိုင်း” ဟူရာ၌လည်း ဟုတ်မှန် စိုင်းပြောမည့် လဇ္ဇီသူတော်ကောင်း၏ ဝန်ခံခြင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။ လိမ်ပြောမည့် အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ကား ဝန်ခံတိုင်း ဆုံးဖြတ်ရမည်မဟုတ်၊ အရာရာစစ်မေး၍ သင့်သလိုဆုံးဖြတ်ရသည်။

(ခ) ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်

[ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အမှုသည်မှစ၍ အားလုံးရွှေသိက္ခာပုဒ်နှင့်တူ၏။]

မာတုဂါမနှင့် အတူထိုင်နေမှု “မြတ်စွာဘုရားသည် မျက်စိကွယ်ရာဖြစ်လောက်အောင် တိုက်နံရံစသည်ဖြင့် ကွယ်ကာအပ်သော အရပ်၌သာ မာတုဂါမနှင့် တယောက်ခြင်း ထိုင်နေမှုကို ပယ်မြစ်တော်မူသည်” ဟုကြံ၍ ရှေးသိက္ခာပုဒ်လာ အရှင်ဥဒါယိသည်ပင် အကွယ်အကာမရှိသဖြင့် ကာမမှုကိုပြုခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သော်လည်း အနီးအပါး (၁၂) တောင် အတွင်းဝယ် ယောက်ျား မိန်းမ အဖော်မရှိသောကြောင့် နား၏ကွယ်ရာဟုဆိုထိုက်သော နေရာ၌ ရွှေသိက္ခာပုဒ်လာ အမျိုးသမီးနှင့်ပင် တယောက်ချင်း ထိုင်နေပြန်လေသည်။ ဝိသာခါလည်း ၂ ကြိမ်မြောက်

ဖိတ်ပြန်သဖြင့် ထိုအိမ်သို့ရောက်လာရာ ရှင်ဥဒါယိနေထိုင်ပုံကို သဘောမကျ သဖြင့် ရှေးနည်းအတူ ပြောဆိုပါသော်လည်း မရခြင်းကြောင့်အိမ်မှထွက်၍ တွေ့မြင်ရာ ရဟန်းကိုလျှောက်လေလျှင် ထိုရဟန်းတို့မှတစ်ဆင့် ဘုရားရှင် သိတော်မူရ၍ ဤဒုတိယအနိယတသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ နဟောဝ ခေါ ပန ပဋိစ္ဆန္တံ အာသနံ ဟောတိ နာလံကမ္မနိယံ၊ အလဉ္စ ခေါ ဟောတိ မာတုဂါမိ ဒုဠုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသိတုံ၊ ယောပနဘိက္ခု တထာ ရူပေ အာသနေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ တမေနံ သဒ္ဓေယျ- ဝစသာ ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ သံဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော ဒိန္တံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါစိတ္တိယေနဝါ၊ ယေနဝါ သာ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ၊ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယံပိ ဓမ္မော အနိယတော။

မြန်မာဖြန်။ ။ နံရံစသည် မဖိုးကွယ်အပ်သော မေထုန်မှုကို မပြုနိုင် လောက်သော အရပ်ဖြစ်သော်လည်း နား၏ကွယ်ရာဖြစ်သောကြောင့် မာတုဂါမကို ဝစ္စမဂ်ပဿာဝမဂ်တို့နှင့်စပ်သော ရုန့်ရင်းကုန်သော စကားတို့ဖြင့် ပြောနိုင်လောက်သောနေရာ၌ အကြင်ရဟန်းသည် ယောက်ျားအဖေ၊ မိန်းမအဖေ၊ မပါဘဲ မာတုဂါမနှင့် တယောက် ချင်းထိုင်နေအံ့၊ လည်းလျောင်းနေအံ့၊ ထိုရဟန်းကို ယုံကြည် လောက်သော ဥပါသိကာမမြင်၍ သံဃာဒိသေသိ- ပါစိတ်အာပတ် ၂ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့်ပြောအံ့၊ ထိုရဟန်းကို (သူကဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံလျှင်) ထိုပြောအပ်တိုင်းသော အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်၊ ယုံကြည်လောက်သော ဥပါသိကာမသည် (မည်သည့်အာပတ်ဟု မပြောတတ်သဖြင့်) သူကျင့်နေသော အမှုအရာဖြင့်သာ ပြောပြ လျှင်လည်း (သူကဝန်ခံလျှင်) ထိုအမှုအရာအတွက် သင့်နိုင်သော

အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်။ ဤအာပတ်လည်း “သံဃာဒိသေသ်-
ပါစိတ်”တွင် မည်သည့်အာပတ်ဟု အသေအချာသတ်မှတ်၍ မပြု
အပ်သောကြောင့် အနိယတ အာပတ်မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မျက်စိကွယ်ရာမဟုတ်ဘဲ ၁၂ တောင်အတွင်း အဖော်
မရှိသောကြောင့် နား၏ကွယ်ရာသာဖြစ်၏။ “အဖော်”ဟူရာ ၌လည်း
ယောက်ျားအဖော်သာမက၊ မိန်းမအဖော်လည်း အဖော်ပင်တည်း။
ဘာကြောင့်နည်း... မိန်းမတို့သည် မိန်းမချင်း၏ မေထုန်မှုကိုသာ ဖုံးတား
လေ့ရှိ၏။ ပျက်ရယ်ပြောင်လှောင်မှုမျိုးကား ဖုံးတားလေ့မရှိ။ ဤသိက္ခာပုဒ်
၌လည်း မျက်စိကွယ်ရာမဟုတ်သောကြောင့် မေထုန်မှုနှင့်မဆိုင်၊ ယုတ်ယုတ်
မာမာပြောမှု မေထုန်ဖြင့် ပြုစုဘို့ရန်တောင်းမှုများနှင့် သာဆိုင်သည်။ ထို့
ကြောင့် မိန်းမဖော်ရှိလျှင် ထိုသို့မပြောဝံ့ရကား မိန်းမလည်း အဖော်ပင်
ဖြစ်သည်။

အနိယတ အခန်း ပြီး၏။

၄။ နိသဂ္ဂိယပါဠိစိတ်အခင်း

စီဝရဝဂ်

က။ ပဌမကထိနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ခရီးသွားသော ရဟန်းများ။

အမှု-အထုပ်အပိုးတွေကို ထမ်းကြ ရွက်ကြမှု။

သင်္ကန်း၊ ၃ ထည် ခွင့်ပြုတော်မူပုံ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ဝေသာလီပြည်သို့ ကြွတော်မူသောအခါ သင်္ကန်းထုပ်ကြီးကို ထမ်းကြ-ရွက်ကြ-ခါးစောင်းတင်ကြနှင့် လိုက်လာကြသော ရဟန်းများကို မြင်တော်မူရ၍ “ဤမောဃပုရိသတို့သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ သင်္ကန်းပေါများအောင်ကျင့်ကြသည်” ဟု အပြစ်မြင်တော်မူ၍ “သင်္ကန်း၌ အကန့်အသတ်ထားရလျှင် ကောင်းမည်” ဟု အကြံတော်ဖြစ်ခဲ့ လေသည်။ ထို့နောက် ဝေသာလီပြည်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တပို့တွဲလပြည့်၏ ရှေ့နောက် ရှစ်ရက်တို့၌ (လဆန်း ၁၂ ရက်မှ လဆုတ် ၄ ရက်အထိ) ညဉ့်ဥးယာမဝယ် သင်္ကန်းတထည်ဖြင့် နေစမ်းတော်မူ၏။ ဘုရားရှင်ကို အချမ်းသည် မနိဝစက် (ချမ်းတော်မူ)၊ ညဉ့်ဥးယာမလွန်လျှင် ချမ်းတော်မူ၍ နောက်တထည်ကို အသုံးပြုတော်မူ၏။ သန်းခေါင်ယာမလွန်ပြန်လျှင် ချမ်းတော်မူ၍ နောက်တထည် ထပ်တော်မူပြန်၏။ မိုဃ်းသောက်ယာမလွန်၍ အရှုဏ်တက်ချိန်၌ ချမ်းတော်မူ၍ စတုတ္ထသင်္ကန်းတထည်ကို ထပ်တော်မူပြန်သည်။ [တန်ခိုးဖြင့် သီတော်မူနိုင်သော်လည်း လက်တွေ့စမ်းပြမှု ကျေနပ်ကြမည် ဖြစ်သောကြောင့် လက်တွေ့ စမ်းပြတော်မူခြင်းတည်း။]

ထို့နောက် သင်္ကန်းထုပ်ကြီးကို ထမ်းပိုး၍ ခရီးသွားကြသော ရဟန်းများ၏ မနှစ်မြို့ဘွယ်ကို၎င်း၊ လက်တွေ့စမ်းသတ်တော်မူပုံကို၎င်း မိန့်တော်မူပြီးလျှင် သင်္ကန်း ၃ ထည်ကိုသာ ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။ [၃ ထည်တွင် တထည်ကို ၂ ထပ်ပြုလိုက်သည့်အခါ ဘုရားရှင်စမ်းသတ်တော်မူစဉ်က ၄ ထည်နှင့်ညီမျှသဖြင့် “သင်းပိုင် (ခါးဝတ်), ကေသီ (အပေါ်ခြုံ), ၂ ထပ် သင်္ကန်းကြီး” အားဖြင့် သင်္ကန်း ၃-ထည် (တိစီဝရ) ဖြစ်သည်။]

အဗ္ဗန္တိယရဟန်းတို့ကျင့်ပုံ။ “ဘုရားရှင်သည် သင်္ကန်း ၃ ထည်ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်” ဟု ကြံ၍ အဗ္ဗန္တိယရဟန်းတို့သည် ရွာဝင်သင်္ကန်း ၃ ထည်၊ ကျောင်းဝတ်သင်္ကန်း ၃ ထည်၊ ရေချိုးဆိပ်သွားသင်္ကန်း ၃ ထည်ဟု အလဲ

အလှယ် ပြုနေကြသောကြောင့် “ယောပနာဘိက္ခု အတိရေကစီဝရံ ဓာရေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ=အကြင်ရဟန်းသည် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ် ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သောသင်္ကန်းထက် အပိုသင်္ကန်းကိုဆောင်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသင်္ကန်းကိုလည်း စွန့်ပစ်အပ်၏၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏”ဟု မူလ ပညတ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဟု ဆောက်တည်ထားအပ်သောသင်္ကန်းကို “အဓိဋ္ဌာန် တင်အပ်သောသင်္ကန်း” ဟုခေါ်၏၊ ထိုအဓိဋ္ဌာန်သင်္ကန်းကား ဥထည် သာရှိစေရသည်။ ကိုယ့်ဥစ္စာအမှတ်မှကင်းစေ၍ သီတင်းသုံးဘော် တစုံတယောက်၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ထားအပ်သော သင်္ကန်းကို “ဝိကပ္ပနာပြုအပ်သော သင်္ကန်း” ဟု ခေါ်၏။ ထိုဝိကပ္ပနာ ပြုအပ် သောသင်္ကန်းလည်း ထိုသီတင်းသုံးဘော်၏ ဥစ္စာအနေဖြင့် ဝတ်ရုံ သုံးစွဲကောင်းသေး၏။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ ဝိကပ္ပနာပြုပုံကို နောက်မှ ပြမည်။

အနုပညတ်ထပ်ရပုံ။ ။ အရှင်အာနန္ဒာ၌ အဓိဋ္ဌာန်တင် သင်္ကန်း ဥထည်မှ အပိုသင်္ကန်းရလာ၏။ ထိုသင်္ကန်းကို အရှင်သာရိပုတြာအားလှူလို၏။ အရှင် သာရိပုတြာလည်း သာကေတမြို့သို့ကြွတော်မူခိုက်ဖြစ်၍ ၉ ရက်-၁၀ ရက် လောက်ကြာမှ ရောက်တော်မူလာမည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်လေရာ “အလွန်ဆိုး ၁၀ ရက်လောက် အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ အပိုအလွန်သင်္ကန်းကို ဆောင်ထားနိုင်၏” ဟုခွင့်ပြုတော်မူပြီး၍ အနုပညတ် ကိုထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဒသာဟပရမံ အတိရေက စီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ကထိန်ခင်းရာမှရခဲ့သော ပိတ်ဖျင်စသည်ကိုသင်္ကန်းချုပ်၍ ပြီးခြင်း-သို့မဟုတ် မချုပ်တော့ဘူးဟု ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့်ပြီးခြင်း- သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးပျက်စီးခြင်းအားဖြင့် ပြီးခြင်း ဤနည်းအမျိုးမျိုး တွင် တနည်းနည်းအားဖြင့် သင်္ကန်းပြီးစီးပြီးဖြစ်လျှင်၎င်း၊ ကထိန် နုတ်ပြီး ရုပ်သိမ်းပြီးဖြစ်လျှင်၎င်း၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုထားသော သင်္ကန်းမှ အပိုသင်္ကန်းကို အလွန်ဆိုး ၁၀ ရက်သာ ထားနိုင်၏၊ ထို ၁၀ ရက်လွန်လျှင်ကား ထိုသင်္ကန်းစွန့်ထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ငတ္ထုကြောင်း အလိုက်ဆိုလျှင် “ဒသာဟာပရမံ” ကိုသာထည့်သင့်၏။ သို့သော် နောင်ကထိန်အကျိုးကို ပြရာ၌ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ အလိုရှိတိုင်းသင်္ကန်းထားနိုင်၏။ ဟုခွင့်ပြုချက်လည်းရှိသေးသောကြောင့် “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ - ဥပ္ပဟသ္မိံ ကထိနေ” ပုဒ်တို့ကိုပါ ထည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရသည်။ [နိသဂ္ဂိယသဒ္ဓါသည် “စွန့်ပစ်ထိုက်၏” ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ထိုသင်္ကန်းကို ဝိနည်းတော် ထိုးစံအရတပါးအထံမှာဖြစ်စေ၊ အများအထံမှာဖြစ်စေ စွန့်ပေးရမည် မစွန့်မပေးဘဲ သုံးစွဲနေလျှင် ကိုင်တိုင်း ကိုင်တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ် ထပ်၍သင့်၏။ စွန့်လိုက် ပေးလိုက်လျှင်ကား ပဌမသင့်သော ပါဠိတော် အာပတ်သာသင့်၍၊ နောက်ထပ် ဒုက္ကဋ်အာပတ် မသင့်တော့။]

အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ။ ။ သင်္ကန်း ၃ ထည်တွင် သင်္ကန်းကြီးကို “ဣမံသံဃာဋီ” အဓိဋ္ဌာမိ=ဤသင်္ကန်းကို သံဃာဋီဟု စွဲမြဲစွာမှတ်ထားပါ၏” ဟု ဆို၍တင်၊ သင်းပိုင်ကို “ဣမံအန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ=ဤသင်္ကန်းကို အန္တရဝါသကံ ဟု စွဲမြဲစွာမှတ်သားထားပါ၏” ဟု ဆို၍တင်၊ ဧကသီကို “ဣမံဥတ္တရာသင်္ဂံ အဓိဋ္ဌာမိ=ဤသင်္ကန်းကို ဥတ္တရာသင်္ဂံဟု စွဲမြဲစွာမှတ်သားထားပါ၏” ဟု ဆို၍တင်၊ ဤသို့ သူ့နာမည်နှင့်သူ အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်းကို (ဆရာမှတ်မှတ် တပည့်မှတ်မှတ် ဆိုသကဲ့သို့) ကိုယ့်ဟာမှတ်မှတ် ဝတ်လျက် ရုံလျက် သို့မဟုတ် ကိုယ့်အနားမှာထားလျက် (အထူးအားဖြင့် အရုဏ် တက်ချိန်၌ မိမိ၏ ၂ တောင့်ထွာအတွင်းမှာ) ရှိစေရမည်။ ၂ တောင့်ထွာ ထက်ဝေးသောအရပ်မှာထားမိလျှင် ထိုသင်္ကန်းသည် နောက်သိက္ခာပုဒ် အရ နိသဂ္ဂိထိုက်၏။ ဝိကပ္ပနာပြုပုံကို နောက်မှပြမည်။

သင်္ကန်းစွန့်ပုံ။ ။ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိသဇ္ဇာမိ”

၂ ထည်မှစ၍ အများဖြစ်လျှင် “ဣဒံ-နိသဂ္ဂိယံ- ဣမာဟံ” ပုဒ်တို့အစား “ဣမာနိ နိသဂ္ဂိယာနိ၊ ဣမာနိ အဟံ” ဟုပြင်ပါလေ။ [ဘန္တေ အရှင်ဘုရား၊ မေ-တပည့်ပေါက်၏။ ဣဒံစိဝရံ-ကို၊ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ-ဆယ်ရက်လွန်သည် (ဖြစ်၍) နိသဂ္ဂိယံ-စွန့်ပစ် ထွန်ထိုက်ပါ၏။ အဟံ-တပည့်လော်သည်။ ဣမံ-ဤသင်္ကန်းကို၊ အာယသ္မတော-အရှင်အား၊ နိသဇ္ဇာမိ-စွန့်ပါ၏။ နိသဂ္ဂိ သင်္ကန်းကို လက်ခံသူက အဝယ်ဖြစ်လျှင် “ဘန္တေ” အရာ၌ “အာပုသော” ဟု “အာယသ္မတော” အရာ၌ “ဣယံ” ဟုဆို၍ နောက်၌လည်း ဤနည်းချည်း။] ဟိဒိုလုံမဆိုတော်မူရကား-

“အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်၏ ဤသင်္ကန်းသည် ၁၀ ရက် လွန်လာသဖြင့် နိသဂ္ဂိထိုက်နေပါသည်။ ဤသင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရား အား တပည့်တော်စွန့်ပါသည်”ဟု....

မြန်မာလိုလည်းဆိုနိုင်၏။ [လက်ခံသူက သီတင်းငယ်ဖြစ်လျှင် “ငါ့ရှင်” ဟု ၎င်း “သင့်အား” ဟု ၎င်း ဆိုရုံသာ၊ နောက်၌လည်း ဤနည်းရည်း၊] ဤသို့ စွန့်ပြီးသည့်အခါ ယခုကာလထုံးစံအတိုင်း ပါမိတ်အာပတ်ကို ရည်မှတ်၍ ဒေသနာပြောရမည်။ ဤသို့စွန့်ပြီးနောက်မှ ဒေသနာပြောရသော ပါမိတ် အာပတ်ဖြစ်၍ “စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိသော ပါမိတ်အာပတ်”ဟု ဆိုရသည်။ ထို့နောက် နိသဂ္ဂိသင်္ကန်းကို ခံသောရဟန်းက..

“ဣမံ စီဝရံ အာယသ္မတော ဒမ္ဗါ”

“ဤသင်္ကန်းကို (များလျှင် “ဣမာနိစီဝရာနိ-” ဤသင်္ကန်းတို့ကို) အရှင် အား ပြန်ပေးပါ၏” ဟု ပါဠိလိုဖြစ်စေ၊ မြန်မာလိုဆို၍ဖြစ်စေ ပြန်ပေးရ မည်။ ထိုသို့ ပြန်ပေး၍ ရပြီးနောက် အဓိဋ္ဌာန်သော်လည်း တင်-သို့မဟုတ် ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုထားရမည်။ [ဝိကပ္ပနာပြုပုံကို သုဒ္ဓါပါမိတ် သုရာပါန ဝဂ် နဝမသိက္ခာပုဒ်ကျမှပြမည်။]

အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ ၁-ဇာတိပမာဏလောက်သော သင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-နေ့ရက် အရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ၃- ပလိဗောဓပြတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ ၄-အပိုသင်္ကန်း ဖြစ် ခြင်း၊ ၅-၁၀ ရက်လွန်ခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ ပါးညီမှ ထို သင်္ကန်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ သင်္ကန်းရှင်ရဟန်းမှာ ပါမိတ် အာပတ်သင့်သည်။

ချွဲဥျားအံ့-

၁။ ခေါမ ကောသေယျ စသော သင်္ကန်း ၆ မျိုးတွင် ပါဝင်သည်ကို “ဇာတိ”ဟုခေါ်၍ အလျားတတောင် အနံတထွာ ပမာဏရှိသည်ကို “ပမာဏလောက်”ဟုခေါ်၏။

၂။ မိမိအားလှူပြီးဖြစ်၍ မိမိဥစ္စာဖြစ်နေသော်လည်း (အဝေးမှ လှမ်းလှ လိုက်၍ လမ်းခရီးရောက်နေခြင်း-အနား၌ မသိအောင်ထားခဲ့ခြင်း စသည်ကြောင့် မိမိမသိသေးလျှင် ထိုမသိသေးသမျှရက်ကို သင်္ကန်း ရရာရက်ဟု အရေအတွက်မပြုရ၊ မိမိသိသည့်ရက်မှစ၍ အရေ အတွက်ပြုရခြင်းကို “နေ့အရေအတွက်ရောက်ခြင်း”ဟု ဆိုသည်။

၃။ ကထိန်ခင်းစဉ်က ရခဲသောအကျိုး (အာနိသင်)ကို မပြယ်အောင် ကာကွယ်တားမြစ်တတ်သော သင်္ကန်းချုပ်ကို အဝတ်နှင့် ကျောင်းတိုက်ကို “ပလိဗောဓ”ဟု ခေါ်၏။ [ပလိ = ပရိ-ထက်ဝန်းကျင် + ဗောဓ (ဗုဒ္ဓတိ)-တားမြစ်တတ်သည်။] ထိုပလိဗောဓသည် စီဝရပလိဗောဓ၊ အာဝါသပလိဗောဓဟု ၂ မျိုးရှိ၏။ ရှေးခေတ်၌ ကထိန်သင်္ကန်းသည် ချုပ်ပြီး ဆိုးပြီးမဟုတ်၊ ပိတ်-ဖျင်-အဖြူထည်များ သာတည်း၊ ကျောင်းရောက်၍ လှူပြီးမှ ကထိန်ခင်းကို အဝတ်ကို နေ့ချင်း ပြီးအောင် ချုပ်ရ ဆိုးရသည်။ ကထိန်ခင်းကို မဟုတ်သော အခြား ပိတ်-ဖျင်များကို ကား သံဃာအားလုံး ညီမျှအောင် ဖြတ်တောက်၍ ဝေငှလိုက်ရသည်။

စီဝရပလိဗောဓ။ “ထိုပိတ်-ဖျင်ကို သင်္ကန်း မချုပ်ရ သေးလျှင် ၎င်း၊ သို့မဟုတ်မချုပ်တော့ဘူးဟု မဆုံးဖြတ်သေးလျှင် ၎င်း၊ မပျောက်မပျက်ရှိသေးသမျှ “သင်္ကန်းမပြီးသေး” ဟု ဆိုရ၏။ ထိုသို့ သင်္ကန်းမပြီးသေးသမျှ “စီဝရပလိဗောဓ” ရှိသေးသည်ဟု ဆိုရ၏။ ထိုပိတ်-ဖျင်ကို သင်္ကန်းချုပ်ပြီးလျှင် ၎င်း၊ မချုပ်တော့ဘူးဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လျှင် သို့မဟုတ် ခိုးသူ၊ မီး၊ ကြွက်ကိုက်ခြင်း စသည်ကြောင့် ပျောက်ပျက်သွားလျှင် ၎င်း၊ “နိဋ္ဌိတစီဝရ = သင်္ကန်းနှင့် စပ်သောကိစ္စပြီးဆုံးပြီ” ဟု ဆိုရသည်။ စီဝရပလိဗောဓ မရှိတော့ပြီ- ဟူလို့။ [ယခုကာလ၌ ကား ကထိန်တုန်းကပင် သင်္ကန်းချုပ်ပြီး ဆိုးပြီး ဖြစ်သောကြောင့် စီဝရပလိဗောဓ ပြတ်စဲပြီးဖြစ်ခဲ့၏။]

အာဝါသပလိဗောဓ။ “မိမိဝါဆိုရာ ကျောင်းတိုက်ကို “အာဝါသ”ဟု ဆိုသည်။ ကထိန်ခင်းပြီးနောက် ထိုကျောင်းတိုက်၌ နေသေးသမျှ အာဝါသပလိဗောဓရှိ၏။ ထိုကျောင်းတိုက်၌ “မနေတော့ပါဘူး”ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သောအခါ အာဝါသပလိဗောဓ ပြတ်တော့၏။ [တပေါင်းလပြည့်နေ့ကျော် လွန်လျှင်ကား ကထိန်၏ အကျိုးအာနိသင်အားလုံး ကုန်ဆုံးတော့သည် ဖြစ်၍ စီဝရပလိဗောဓ၊ အာဝါသပလိဗောဓ ၂ မျိုးလုံးပင် ပြတ်စဲတော့သည်။]

၄။ အဓိဋ္ဌာန် ပိကပ္ပနာ ပြုထားသော သင်္ကန်းမှ အပိုဖြစ်နေခြင်း (အဓိဋ္ဌာန်ပိကပ္ပနာတခုခုမပြုဘဲ အပိုထားခြင်း။)

၅။ လဆန်း ၁ ရက်နေ့ရလျှင် ထိုရရာရက်၏ လာလတံ့သော အရုဏ်မှ စ၍ ၁၀ အရုဏ်လွန်လျှင် (၁၁ ရက်နေ့ဘက်ရောက်လျှင်) ဒသာဟာ

တိက္ကန္တဖြစ်၏။ လဆန်းတရက်၏ လွန်ပြီးအရက်ကို ထည့်၍ မရေ
တွက်ရ။ [အဋ္ဌကထာ၌ ၁၁ အရက်ဆိုသည်မှာ လွန်ပြီးအရက်ပါ
ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။]

[ဆောင်] ဇာတ်ပမာဏ-လောက်င လေရာ၊ ကိုယ့်ဟာ ဖြစ်ခြင်း၊ ရေတွက်တွင်း
သို့၊ ရောက်လျှင်းတံဘိ၊ ပလိမောဓ-ပြတ်ကြပေလစ်၊ အပိုဖြစ်လျက်၊
၁၀ ရက်လွန်ပြီ၊ အင် ၅ လီ၊ သင့်ပြီ ပဌမ ကထိန။

ခ။ ဒုတိယ ကထိနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-သင်္ကန်းကြီးကို ထားပစ်ခဲ့မှု။

သင်္ကန်းကြီး
ထားပစ်ခဲ့မှု

ရဟန်းအများသည် ဒေသစာရီ လှည့်လည် ကြသော
အခါ(ဝန်လေးမည်စိုး၍)သင်္ကန်းကြီးကို အခြား ရဟန်း
တို့ထံ အပ်ထားခဲ့၍ သင်းပိုင်ကေသီဖြင့်သာ သွားကြ၏။
သူတပါးလက်၌ ကြာမြင့်စွာ သိမ်းထားရသော သင်္ကန်းတို့ မှိုတက်ကုန်ရကား
ပြန်လာသည့်အခါ နေလှမ်းနေကြသည်တို့ကို အရှင်အာနန္ဒာမြင်၍ အပြစ်
တင်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အားလျှောက်လေရာ “နိဗ္ဗိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ
ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ကေရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပုဝသေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ” ဟု ပညတ်တော်မူလေသည်။

ဝိလာနသမ္ပုတိ ထို့နောက် ရဟန်းတပါး မကျန်းမမာ ဖြစ်လေရာ၊
ဆွေမျိုးများထံသွားလိုသော်လည်း သင်္ကန်း ၃ ထည်လုံး
ကိုယူ၍ မသွားနိုင်သောကြောင့် ဝိလာနရဟန်းအား အဝိပုဝါသသမ္ပုတိ
ပေးဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၍ “အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ” ဟု ဖြည့်စွက်လျက်
အနုပညတ် ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ [တိစီဝရိက သင်္ကန်းနှင့် ကင်းနေ
သော်လည်း ကင်းရာမရောက်ခြင်း၊ ကင်းခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်စေခြင်း
အကျိုးငှါ ပေးအပ်သော သမ္ပုတိကို “အဝိပုဝါသသမ္ပုတိ” ဟု ခေါ်၏။
ထိုသမ္ပုတိရသော ဝိလာနရဟန်းကား မယူနိုင်သော သင်္ကန်းတထည်ထည်ကို
ထားပစ်ခဲ့သော်လည်း အာပတ်မသင့်။]

သိက္ခာပုဒ်။ “နိဗ္ဗိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ
ကေရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပုဝသေယျ အညတြ
ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ "ကထိန်မှရသော ပိက်ဖျင်နှင့်စပ်၍ သင်္ကန်းကိစ္စ ပြီးပြီး သော်၎င်း ကထိန်နုတ်ပြီး ရုပ်သိမ်းပြီးသော်၎င်း သမ္မုတိရသော ဂိလာန ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားရဟန်းသည် တိစိဝရိက်သင်္ကန်း ၃ ထည်တွင် တထည်ထည်နှင့် တညွှံ့မျှကင်း၍ မနေရကင်းနေလျှင် ထိုသင်္ကန်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ "ဤသိက္ခာပုဒ်အတွက် အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော တိစိဝရိက်ကို မိမိနှင့် တောင့်ထွာမက ကွာဝေးနေသော်လည်း အပြစ်မရှိနိုင်သော အရပ်များ ကိုပါဠိတော်၌ပြုထား၏။ ထိုသို့ပြုရာ၌ "ဥဒေါသိတ=ဘဏ္ဍာထိုက်" လည်း ပါသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ဥဒေါသိတ သိက္ခာပုဒ်ဟုလည်း နာမည် တပ်နိုင်၏။ "ဥပတသ္မိ" ကထိနေ" ဟုပါသောကြောင့် ကထိန သိက္ခာပုဒ် ဟုလည်း နာမည်တပ်နိုင်၏။ ထိုတွင်ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ကို ပထမ ကထိန၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ဒုတိယ ကထိန ဟုခေါ်သည်။

နိဗ္ဗာန်ပုဒ်။ "ညွှန်ကင်းမိ၍နိသဂ္ဂိထိုက်သော သင်္ကန်းကို သံဃာ-ဂိုဏ်း- ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အလိုရှိရာ စွန့်နိုင်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ထံ စွန့်ပုံကား-

“ဣဒံ မေ ဘန္တေ စိဝရံ ရတ္တိဝိပုဂ္ဂတ္တံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိသဇ္ဇာမိ” ဟူသည်တည်း။

ပါဠိလိုမဆိုတတ်လျှင် “အရှင်ဘုရား...တပည့်တော်၏ ဤသင်္ကန်းကို (ဘိက္ခုသမ္မုတိ မရဘဲ) ညွှန်ကင်းနေအပ်သည်ဖြစ်၍ စွန့်ထိုက်နေပါ၏၊ ဤသင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရားအား တပည့်တော်စွန့်ပါသည်” ဟု မြန်မာလို ဆို၍လည်း စွန့်နိုင်၏။ သင်္ကန်း ၂ ထည် ၃ ထည်ဖြစ်လျှင် “ဣမာနိ” စသည်ဖြင့်ဆို၊ အဝေးမှာနေလျှင် “တေ၊ တောနိ” ဟုဆို၊ ထိုစွန့်ပြီးနောက် ဒေသနာပြောရခြင်း ပြန်ပေးရခြင်း စသည်တို့မှာ နိသဂ္ဂိအားလုံး အတူတူ ပင်တည်း။

နိဗ္ဗာန်ပုဒ်။ "တိစိဝရိက်အဓိဋ္ဌာန် တင်ထားသော သင်္ကန်းနှင့် အရုဏ်တက်ချိန်မှာ ညွှန်ကင်းတော့မည်ထင်လျှင် အရုဏ်မတက်ခင် အဝေး ရှိရာကိုမှန်း၍ “တေ သံဃာဋီ” ပစ္စုဒ္ဓရာမိ=ထိုသင်္ကန်းကြီးကို ပစ္စုဒ္ဓါရ ပြုပါ၏” ဟု ဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓါရပြုလိုက်လျှင် နိသဂ္ဂိမထိုက်တော့ပြီ။ အရုဏ် တက်ပြီးနောက် အဝေးရှိရာမှန်းပြီးထပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်နိုင်သည်။ ဤသို့ပြုလျှင် နိသဂ္ဂိ ပါစိတ် အာပတ်လည်းမသင့်၊ အဓိဋ္ဌာန်လည်း ထပ်မံတင်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။

အင်္ဂါ ၄ ပါး။ ၁-တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း၊ ၂-ကထိနမခင်းခြင်း (ခင်းသော်လည်း နုတ်ပြီးခြင်း)၊ ၃-အဝိပ္ပဝါသ သမ္ပုတိမရခြင်း၊ ၄-ညဉ့်ကင်းခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၄ ပါး ညီလျှင် နိသဂ္ဂိုထိုက်၏။

[ဆောင်] ဓိဋ္ဌာန်တင်သစ်၊ သင်္ကန်းဖြစ်သား၊ စင်စစ်ကထိန-ခင်းမကြိမ်တည်း၊ နာချိန် သမ္ပုတိ- မရရှိဘဲ၊ ရတ္တိအရုဏ်-ကင်းနေတုံဟု၊ ကြောင်းစုံလေးလီ၊ အင်္ဂါညီ၊ သင့်ပြီ ဒုတိယ ကထိန။

၈။ တတိယ ကထိန သိက္ခာပုဒ်

အမှုအည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-အကာလ၌ရသော သင်္ကန်းကို တလထက်ပို၍ မချုပ်ဆိုဘဲ ထားမှု။

ရဟန်းတပါး သင်္ကန်းဆန့်ပုံ

သီတင်းကျွတ်လပြည့်မှစ၍ (ကထိနအာနိသင် မရလျှင်) တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ(ကထိနအာနိသင်ရလျှင်) ကထိန မနုတ်သေးသမျှ ကာလနှင့် တပေါင်းလပြည့် အထိသည် လွတ်လွတ်လပ်လပ် သင်္ကန်းထားနိုင်ရာ “ကာလ”တည်း၊ ထိုမှ တပါးသော အချိန်သည် “အကာလ (အချိန်မဟုတ်)” မည်၏။ ရဟန်းတပါး၌ ထိုအကာလအခါဝယ် သင်္ကန်းချုပ်ဘို့ရာ အထည်ရလာ၏။ “ဆယ်ရက်ထက် လွန်၍ အပိုသင်္ကန်းမထားရ” ဟူသော ပညတ်တော်အရ ထိုအဝတ်ကို အမြန်သင်္ကန်းချုပ်၍ အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုသောကြောင့် သင်္ကန်းချုပ်လေသည်။ ထိုသို့ချုပ်သောအခါ မလောက်မဝဖြစ်နေ၍ ထိုအထည်ကို ရေဆွတ်ပြီးလျှင် အောက်ပိုင်းကို ခြေဖြင့်နှင်းထား၍ အထက်ပိုင်းကို လက်ဖြင့်မြှောက်ကာ ဆန့်၍ ဆန့်၍ နေရှာ၏။ [သို့အထက်ကား ဤနည်းဖြင့်ဆန့်ပေးလျှင် အတော် အတန်ရှည်လာလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်၏။ သို့သော် မြောက်သွားသည့် အခါ နဂိုအတိုင်းဖြစ်လေသည်။] ထိုနည်းအတိုင်း ထပ်၍ထပ်၍ ဆွဲဆန့်နေသည်ကို ဘုရားရှင်မြင်တော်မူ၍ ကြွလာတော်မူပြီးလျှင် “နောက်ထပ်ရဘို့ မြော်လင့် ချက်ရှိသေးသလား” ဟု မေးတော်မူ၏။ “ရှိပါသေးကြောင်း” လျှောက်လေ လျှင် “အကာလ၌ သင်္ကန်းချုပ်ဘို့ အဝတ်ကို ခံယူပြီး၍ နောက်ထပ်ရဘို့ မြော်လင့်ချက်ရှိသေးလျှင် မချုပ်သေးဘဲ သိမ်းထားဘို့ရန်” ခွင့်ပြုတော်မူ လေသည်။

ရဟန်းများ ကြာရှည်စွာထားမှု ထိုကဲ့သို့ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါ အချို့ရဟန်းများသည် ထိုအကာလသက်န်းကို တလလွန်သော်လည်း မချုပ်ကြ သေးဘဲ သိမ်းထားကြသဖြင့် သက်န်းတန်းပေါ်၌ သက်န်း ထုပ်ကြီးတွေ တို့လို တန်းလန်း တည်နေသည်တို့ကို အရှင်အာနန္ဒာ မြင်၍ ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အားလျှောက်လေရာ ၎င်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ် တော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် “အကာလသက်န်းလျှာ အဝတ်ကို တလထက် လွန်အောင် မချုပ်ဘဲထားမှုကြောင့် ၎င်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်” ဟု မှတ်။

သိက္ခာပုဒ်။ "နိဇ္ဈိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ အာကင်္ခ- မာန္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ၊ နောစဿ ပါရိပူရိ၊ မာသပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တစီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဥိနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ၊ တဟောစေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်။ "ကထိန်ခင်းရာမှ မိမိအတွက် ရအပ်သော အဝတ်နှင့်စပ်၍ သက်န်းကိစ္စ ပြီးပြီးသော်၎င်း၊ ကထိန်နတ်ပြီးသော်၎င်း ရဟန်းမှာ အကာလ သက်န်းရအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသက်န်းကို ခံယူလိုလျှင် ခံယူနိုင်၏။ (မခံယူလိုလျှင်လည်း ပယ်နိုင်၏၊ ထိုပယ်သော ရဟန်း အတွက် အစူးပြောဘွယ်မလို-ဟူလို) ခံယူပြီးလျှင် (ချုပ်လောက် ပါမှု) ဆယ်ရက်မလွန်ခင် အလျင်အမြန် ချုပ်ရမည်။ [ဆယ်ရက် လွန်သွားက ထိုအဝတ်သည် ပဌမကထိန် သိက္ခာပုဒ်အရ နိသဂ္ဂိ ထိုက်လိမ့်မည်-ဟူလို] အကယ်၍ ထိုအဝတ်သည် သက်န်းမချုပ် လောက်ဘဲ ဖြစ်နေအံ့၊ နေ့နေသည်ကို ဖြည့်၍ချုပ်ဘို့ရာ နောက်ထပ် ရဘို့ မြော်လင့်ချက်လည်း ရှိနေသေးအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသက်န်းကို မချုပ်သေးဘဲ စာလအလွန်ဆုံးထားနိုင်သေး၏။ နောက်ထပ်ရဘို့ မြော်လင့်ချက် မှီစေကာမူ တလထက် လွန်၍ကား မထားနိုင်၊ အကယ်၍ တလထက်လွန်၍ ထားအံ့၊ ထိုသက်န်းစွန့်ထိုက်၍၊ ထို ရဟန်းလည်း ပါဏိတ်အာပတ်သင့်သည်။ [ယခုကာလ၌ကား သက်န်း

ချုပ်ပြီး တွေကိုသာ ရသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော ကျင့်ဘွယ်များ မလိုလှတော့ချေ။]

စွန့်ပုံနှင့်အင်္ဂါ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်အရ နိသဂ္ဂိ သင်္ကန်းလျှာ အဝတ်ကို စွန့်ပုံ ကား-“ဣဒံ မေ ဘန္တေ အကာလစီဝရံ မာသာတိက္ကန္တံ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိသဇ္ဇာမိ”ဟု ပါဠိလို ဖြစ်စေ၊ မြန်မာလိုဖြစ်စေ စွန့်ရမည်။ [ဣဒံအကာလစီဝရံ- ဤအကာလသင်္ကန်းကို၊ မာသာတိက္ကန္တံ- တလလွန်သည်” ဖြစ်၍ ဟုအနက်ဆို၊] အင်္ဂါများကား- ပဌမ ကထိနအင်္ဂါ တွင် “ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း” အစား “တလလွန်ခြင်း” ဟု လဲလှယ်ကာ အင်္ဂါ ၅ ပါးပင်ရှိသည်။

[ဆောင်] ပဌမ ကထိန၊ အင်ငါးဝဋ်၊ တလလွန်အင်၊ ဆယ်ရက်တွင်၊ လဲလှယ်တတိယ ကထိန။

ဃ။ ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။

အမှု-ဇနီးဟောင်းဘိက္ခုနီအား သင်္ကန်းလျှော်ခိုင်းမှု။

ဥဒါယိနှင့် ဇနီးဟောင်းဘိက္ခုနီ

သာဝတ္ထိပြည် ရှင်ဥဒါယိ၏ဇနီးဟောင်းသည် ဘိက္ခုနီ တို့အထံ၌ ဘိက္ခုနီမပြုနေ၏။ ထိုဘိက္ခုနီထံသို့ ရှင် ဥဒါယိသည် မကြာခဏသွား၏။ ထိုဘိက္ခုနီမလည်း ဤဥဒါယိထံသို့ မကြာခဏလာ၏။ အခါတပါး၌ကား ရှင်ဥဒါယိသည် ထိုဘိက္ခုနီထံ ဆွမ်းစားသွားစဉ် ထိုဘိက္ခုနီ၏ရှေ့၌ အင်္ဂါဇာတ်ကိုဖော်၍ ထိုင်နေ၏။ ထိုဘိက္ခုနီကလည်း(အားကျမခံ) သူ့ဟာကိုဖော်ထိုင်၏။ ဥဒါယိ သည် ဘိက္ခုနီ၏ ဥစ္စာကို တစ်မိမိခွဲကြည့်ရင်း သင်းပိုင် ပေသွားလေတော့ သဖြင့် “ရေယူခဲ့စမ်းပါ၊ သင်းပိုင်ကို လျှော်ပစ်ရဉ္စေမည်”ဟု ပြော၏။ ဘိက္ခုနီက “တပည့်တော် လျှော်ပေးပါမယ်”ဟုဆို၍ ယူသွားပြီးလျှင် ထိုပေနေသော သုက်တချို့ကို ပါးစပ်ဖြင့်စုတ်၊တချို့ကို သူ့ဥစ္စာထည်း၌ ထည့်သွင်း၍ ထိုသုက်ကြောင့်ပင် ကိုယ်ဝန်စွဲလေတော့သည်။

ဘုရားထံ လျှောက်ခြင်း

ထိုဘိက္ခုနီ၏ ကိုယ်ဝန်ကိုမြင်၍ အခြား ဘိက္ခုနီတို့က “အဗြဟ္မစရိယအကျင့်ကို ကျင့်တဲ့ ဘိက္ခုနီဘဲ”ဟုစွပ်စွဲ ကြလေသော်၊ အဗြဟ္မစရိယကို မကျင့်ရကြောင်းထင်ရှား

ဘို့ရာ “ဥဒါယီ၏သင်္ကန်းဟောင်းကို ဖွပ်ဘို့ယူလာရာမှ သက်တို့ကို စုတ်ယူမိ-
 အင်္ဂါဇာတ်၌ထည့်မိ၍ ဖြစ်ရကြောင်းကို” ထုတ်ဖော် ပြောပြရလေသည်။
 ထိုအခါ “ဘယ်နှယ်ကြောင့် ရှင်ဥဒါယီက ဘိက္ခုနီကို သင်္ကန်းဟောင်းအဖွပ်
 ခိုင်းရသလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားထံ လျှောက်ကြလေသည်။ ဘုရားရှင်
 သည် ဥဒါယီကို သံဃာ့အလယ်၌ စစ်မေးတော်မူ၍ “သင်္ကန်းဟောင်းကို
 အဖွပ်ခိုင်းမိပါကြောင်း” ဝန်ခံသည့်အခါ “ထိုဘိက္ခုနီနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်း
 တော်သလား၊ မတော် ဘူးလား” မေးတော်မူ၍ “မတော်ကြောင်း”
 လျှောက်ပြန်လျှင် “ဆွေမျိုးမတော်သော ယောက်ျားသည် ဆွေမျိုးမတော်
 သောမိန်းမ၏ အပေါ်၌ သင့်လျော်သည် မသင့်လျော်သည်ကိုလည်း မသိ
 နိုင်၊ သူတပါး ကြည်ညိုတွယ် ရှိမရှိကိုလည်း မသိနိုင်၊ သို့ပါလျက်
 သင့်မို့လို့ ဆွေမျိုးမတော်သူကို သင်္ကန်းဟောင်းအဖွပ်ခိုင်းပလေ” ဟု ကဲ့ရဲ့
 ရှုံ့ချတော်မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိုက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
 ပုရာဏစိဝရံ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ရဇာပေယျဝါ၊ အာ-
 ကောဋ္ဌာပေယျဝါ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီကို
 သင်္ကန်းဟောင်း အဖွပ်-အဆိုး (ဖွပ်ရာ၌) အထုအရိုက် ခိုင်းအံ့၊ ထို
 သင်္ကန်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါဠိတ်အာပတ် သင့်သည်။
 [“ဆွေမျိုး” ဟူရာ၌ ဆွေ ၇ ဆက်၊ မျိုး ၇ ဆက် သွေးသား စပ်နေ
 သူကို ဆိုလိုသည်။ သွေးသားမစပ်ဘဲ အစ်ကို ညီ စသူနှင့် စပ်၍
 တော်ရသူကို ဆွေမျိုးဟု မဆိုရ၊ ထို့ကြောင့် ဥဒါယီအတွက် သူ့ဇနီး
 ဟောင်းကိုပင် သူမိမ်းပြင်ပ (ဆွေမျိုးမတော်သူ) ဟု ဆိုရသည်။]

ဥာတိများ။ ။ “ဘ-ဘိုး-ဘေး-ဘီ-ဘင်-ဘောင်-ဘော” ဟု အထက်
 ၇ ဆက်၊ “သား-မြေး-မြစ်-တီ-တွတ်-ကျွတ်-ကျွတ်ဆက်” ဟု အောက်
 ၇ ဆက်ရှိ၏။ ဘ-ဘိုး-စသည်၌ အမိ-အဖွား-စသော မိန်းမများကို၎င်း၊ သား
 စသည်၌ သွီးစသည်ကို၎င်း ယူပါ။ [ဘိုး၏အဘကို ဘေး၊ ဘေး၏အဘကို ဘီ
 စသည်ဖြင့်၎င်း၊ မြေး၏သားကိုမြစ်၊ မြစ်၏သားကို တီစသည်ဖြင့်၎င်း သိပါ။]
 ဤသို့ ဆွေ ၇ ဆက်၊ မျိုး ၇ ဆက်တွင် (အထက်အောက်မှ) မပါဝင်သူ-
 သွေးသားချင်း ဆက်သွယ်၍ မရနိုင်သူကို “အညာတိက” ဟု ခေါ်ကြရသည်။

ထို့ကြောင့် သား၏မယားနှင့် ထိုမယားဘက်မှ ဆက်သွယ်လာသူတို့သည် ယခုအခါ၌ ဆွေမျိုး-ဟု အသိအမှတ် ပြုကြသော်လည်း ဝိနည်းတော်အရ ဆွေမျိုးစာရင်းတွင် မပါဝင်ကြ-ဟုမှတ်။

ဆွေမျိုးဆက်ပုံ။ ။ဘ=ပဌမဆွေမျိုး၊ ဘိုး=ဒုတိယ၊ ဘိုး၏သားသွီး ဖြစ်သော(ဘ၏ညီအကို မောင်နှမအရင်းဖြစ်သော)ဦးကြီးဦးလေးစသည်= တတိယ၊ ထိုတတိယ၏ သားသွီးဖြစ်သော(တဝမ်းကွဲညီအစ်ကို မောင်နှမ) =စတုတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထ၏သားသွီးဖြစ်သော (တဝမ်းကွဲတူ)=ပဉ္စမ၊ထိုပဉ္စမ၏ သားသမီးဖြစ်သော (တဝမ်းကွဲမြေး)=ဆဋ္ဌ၊ ထိုဆဋ္ဌ၏ သားသွီးဖြစ်သော (တဝမ်းကွဲမြစ်)=သတ္တမ၊တဝမ်းကွဲမြစ်မှနောက်၌ ဉာဟိစာရင်းမဝင်တော့ပြီ၊ ဤနည်းအတိုင်း“ဘိုး=ဒုတိယ၊ ဘေး=တတိယ၊ဘိုး၏ညီမအစ်ကိုမောင်နှမ အရင်းဖြစ်သော(ဘိုးလေး ဘွားလေး)=စတုတ္ထ၊ထိုစတုတ္ထ၏သားသွီးစသည် ကိုလည်း ပဉ္စမဆဋ္ဌစသည်ဖြင့် ဆက်လေ၊ အောက်ဘက်မှာလည်း“သား= ပဌမမြေး=ဒုတိယ”စသည်ဖြင့်ဆက်လေ။

င။ စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။
အမှု-ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်မ၏သင်းပိုင်ကိုအရှုခံမှု။

ရှင်ဥဒါယိအကြံ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ သီတင်းသုံးတော် မူစဉ် ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်မသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ အမဲသား ပံ့သုကုရ၍ မြတ်စွာဘုရားအားလှူဒါန်းရန် သာဝတ္ထိပြည်မှ ရာဇဂြိုဟ်သို့ တန်ခိုးဖြင့်ကြွလာ၏။ ထိုအခါဘုရားရှင် ဆွမ်းခံဝင်တော်မူချိန်နှင့်ကြုံကြိုက်၍ ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျနေသော ရှင်ဥဒါယိနှင့် တွေ့နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် “ဤအသားကို ဘုရားရှင်အားလှူလိုက်ပါ” ဟု ရှင်ဥဒါယိအား မှာထား၍ပြန်သွားမည်ပြုသောအခါ ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်မ၏ ညက်ညောသော ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို လိုချင်ရုံသာမက၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်ထက်ပို၍ ကိုယ်လုံး ကိုယ်ပေါက်လှပုံကို ကြည့်ချင်စေကြောင့် “ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို လှူခံပါ”ဟု အလှူခံလေသည်။ ထေရ်မက“တပည့်တော်မှာအားလုံးမှ ဤဝတ်ထားသော သင်္ကန်းသာရှိပါသည်။ (အပိုမရှိပါ) မလှူပါရစေနှင့်” ဟုတောင်းပန်၏။ “ဘုရားရှင်အား အမဲသားတွေလှူပြီး သူ့အပေါ်မှာ သင်းပိုင်ကလေးကို ကပ်သည်းကပ်သတ် လုပ်နေရသေးသလား” ဟု စကားဖြင့် နှိပ်စက်သော ကြောင့် အပေါ်တင် ရင်လွှမ်းတဘက်ကို လဲ၍ဝတ်ကာ ခါး ဝတ်ကိုချွတ်၍

လှူရလေတော့သည်။ [ဥဒါယိကား ခါးဝတ်ချွတ်လျှင် နောက်ထပ်လဲစရာ မရှိ၍ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ကိုမြင်ရလိမ့်မည် ထင်သော်လည်း ရင်လွှမ်းနှင့် လဲ၍ ဝတ်သောကြောင့် မမြင်ရတော့ချေ။ ခါးဝတ်ကို လက်ပေါ်တင်၍ ပေးသောကြောင့် လက်ဝါးအပြင်ကိုသာ မြင်ရလေတော့သည်။]

ဘိက္ခုနီတို့ကဲ့ရဲ့ကြပုံ ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်မကျောင်းသို့ပြန်ရောက်၍တပည့်မတို့က သပိတ်သင်္ကန်း လှမ်းယူကြ၏။ ထိုအခါ သင်းပိုင်မပါ လာတော့သဖြင့် အကျိုးအကြောင်းကိုမေး၍ သိကြသောအခါ “ရှင်ဥဒါယိ နှယ် ဘိက္ခုနီသင်္ကန်းကိုသူမို့လို့ အလှူခံရက်ပလေ၊ မာတုဂါမဆိုတာ ပစ္စည်း လာဘ်လာဘအလွန်နည်းပါးတယ်” ဟုပြောဆိုကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ရဟန်းတော် တို့ကို လျှောက်ကြလေသော်၊ ရဟန်းတော်တို့ကတစ်ဆင့် ဘုရားရှင် လျှောက် ကြ၍ “ဆွေမျိုးတော်-မတော်” စစ်ဆေးပြီးလျှင် ဆွေမျိုးမတော်ကြောင်း သိတော်မူ၍ “ယောပနဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ ဟတ္ထတော စီဝရံပဋိဂ္ဂဏှယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ = ဆွေမျိုးမတော်သူ ဘိက္ခုနီလက်မှ သင်္ကန်းကိုအလှူမခံရ၊ ခံယူလျှင် ထိုသင်္ကန်းနိသဂ္ဂိထိုက်၍ ပါစိတ်အာပတ် လည်းသင့်သည်” ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုတို့အထံ သင်္ကန်းချင်း လဲပါရန် နောက်ထပ် လျှောက်ကြလေရာ လက်မခံကြသဖြင့် “မာတုဂါမဆိုတာ ပညတ်တော်မူရပုံ လာဘ်လာဘရှားပါးကြတယ်၊ မိမိရှိတာနဲ့ မရှိတာကို လဲသည်ကိုမျှ ဘိက္ခုတို့လက်မခံကြလျှင် ဘယ်လိုနည်းဖြင့် (မိမိတို့ရရှိသမျှနဲ့) မျှတ နိုင်ပါတော့မည်နည်း” ဟု ဝမ်းနည်းစွာ အပြစ်တင်ကြသည်ကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ “အညတြပါရိဝတ္တကာ = လဲလှယ်အပ်သောသင်္ကန်းမှ တပါး အခြားသင်္ကန်းကို မခံယူရ၊ လဲလှယ် အပ်သော သင်္ကန်းကိုမူ ခံယူကောင်း၏” ဟု အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။ [သိက္ခာပုဒ်မြန်မာ ပြန်ပုံထင်ရှားပြီ။]

၈။ အညာတိက ဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-သင်္ကန်းကိုအတင်းတောင်းမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ
အတင်းတောင်းမှု

သာကီဝင် မင်းမျိုးမှထွက်၍ ရဟန်းပြုသူ ရှစ်သောင်း လောက်ရှိသည်တွင် ရှင်ဥပနန္ဒဆိုသူသည် ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်တပါးဖြစ်၏။ တရားဟောကား ကောင်းပေသည်။

အခါတပါး၌ သဋ္ဌေးသားတယောက်အား တရားဟောလေသော်၊ သဘော ကျ၍ ပစ္စည်း ၄ ပါးဖြင့် ဖိတ်လေ၏။ ထိုအခါ ချက်ချင်းပင် ဝတ်လာသော အဝတ် ၂ ထည်မှ တထည်ကို တောင်းလေသည်။ သဋ္ဌေးသားက “တပည့်တော်တို့ အမျိုးကောင်း သားတွေမှာ အဝတ် တထည်ထည်း (အပေါ်ခြုံမပါဘဲ) သွားရခြင်း၌ ဘယ်နယ် တယ်တယ် ရှိလှပါတယ်၊ အိမ်ရောက်မှ ဒီ ၂ ထည်မှ တထည်ကို ဖြစ်စေ၊ သည့်ထက်ကောင်းသော အထည်ကိုဖြစ်စေပို့လိုက်ပါမည်” ဟုလျှောက်လေသည်။ သို့သော် ရှင်ဥပနန္ဒက ထိုမျှကြာရှည်မဆိုင်းလိုဘဲ ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် တောင်းပြီးလျှင် “မလှူချင် ဘဲနဲ့ဖိတ်လို့ဘာအကျိုးရှိသလဲ” ဟုစကားဖြင့်နှိပ်စက်သောကြောင့်တထည်ကို လှူ၍ ပြန်သွားရလေသည်။ သဋ္ဌေးသား အဝတ်တထည်ဖြင့် လာသည်ကို မြင်သူတို့ကမေးကြ၍ အကြောင်းကိုပြောပြလေသော် လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဘုရားရှင်ကြားတော်မူရကား ရှင်ဥပနန္ဒကို ဆွေမျိုးတော်၊ မတော် မေးတော် မူပြီးလျှင်-

“ယောပနဘိက္ခု အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟ-
ပတာနိံ ဝါ စိဝရံ ဝိညာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဗိတ္တိယံ”
ဟု ပညတ်တော်မူလေသည်။

ရဟန်းများ သက်န်းအလှခံရပုံ ထိုသို့ ပညတ်တော် မူပြီးနောက် ရဟန်း များစွာတို့ သာကေတမြို့မှသာဝတ္တိသို့အကြွတွင် လမ်းခရီးအကြား၌ ဝတ်ထားသော သက်န်းတို့ကို ဒါဠိတို့က လှယူလိုက်ကြ လေသည်။ ထိုအခါ (“ဆွေမျိုးမတော်သူကို မတောင်းရ” ဟု တားမြစ် တော်မူချက်ကြောင့်) မည်သူ့ကိုမျှ မတောင်းဝံ့ကြ၍ အဝတ်မပါဘဲသာ သာဝတ္တိသို့ ရောက်လာကြပြီးလျှင် မိမိတို့ထက်ကြီးသော ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးဝပ်ချကြသည့်အခါ “ဒီတက္ကဒွန်းတွေကတော့ တော်ရှာကြပေသားဘဲ၊ ရဟန်းတို့ကို ဝပ်ချဖော်ရကြတယ်” ဟု ချီးမွမ်းကြလေသော် “တက္ကဒွန်း မဟုတ်ကြကြောင်း၊ ရဟန်းဖြစ်ကြကြောင်းကို” လျှောက်ကြလျှင် အရှင် ဥပါလိက ရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်များကို စစ်မေးသည့်အခါ ရဟန်းဟုတ် ကြောင်းသိရ၍ သက်န်းပေးကြရလေသည်။ ထို့နောက် ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင် သိတော်မူ၍ “အညကြသမယာ...တတ္ထာယံ သမယော အတ္တိန္ဒ စိဝရောဝါ ဟောတိ ဘိက္ခု၊ နဋ္ဌစိဝရောဝါ အယံတတ္ထသမယော” ဟု ဖြည့် စွက်၍ အစွဲ ပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် တောင်းသင့်ရာ အခါကို ကြည့်၍ ဆွေမျိုးမတော်သော အိမ်ရှင်ယောက်ျား အိမ်ရှင်မကို (ဒါယကာ-ဒါယိကာမကို) သင်္ကန်းသျှာ အဝတ်တောင်းအံ့၊ ထို သင်္ကန်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ရဟန်းလည်း ပါဠိတိအာပတ်သင့်၏။ ဤ ဆိုအပ်လတံ့ကား တောင်းသင့်ရာ အခါတည်း။-ခိုးသူက သင်္ကန်းကို လုယူ၍ (၂ ထည်လောက်မျှ) သင်္ကန်းဝတ်၍ မရှိတော့ရာအခါ၊ မီးလောင်မှု စသည်ကြောင့် (ပတ်၍မရှိအောင်) သင်္ကန်းပျက်စီးရာ အခါတည်း။ ဤကားဆွေမျိုးမတော်သူကို တောင်းကောင်းရာအခါ ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဆွေမျိုးမတော်သော်လည်း ဖိတ်ထားသူ ဖြစ်လျှင် တောင်းကောင်း ပါသေး၏။ ရှင်ဥပနန္ဒကား ဖိတ်ထားသူအား မလှူချင်သော အဝတ်ကို အတင်းတောင်းခြင်းကြောင့် အပြစ်တင်ခံရသည်။ ထို့ကြောင့် နဂိုက ဖိတ်ထားဘူးသူဖြစ်သော်လည်း မလှူချင်သည့်အခါ (မိမိအပေါ် သဒ္ဓါ ပျက်သည့်အခါ) မဖိတ်ဘဲနှင့် မထူးပြီ၊ ထိုသူမျိုးကို မတောင်းကောင်း ဟုမှတ်။

ဆ။ တတုတ္တရိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
အမှု-သင်္ကန်းအပိုတောင်းမှု။

သင်္ကန်းအပို တောင်းမှု

ခရီးသွားစဉ် သင်္ကန်း အလှခံခဲ့ရသော ရဟန်းများကို ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့က ပြောကြသည်မှာ- “အရှင် ဘုရားတို့...သင်္ကန်း အလှခံခဲ့ရသော ရဟန်း၊ သင်္ကန်း ပျက်စီး၍ ဝတ်၍မရှိသောရဟန်းသည် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့အထံ သင်္ကန်းတောင်းနိုင်၏”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ “အရှင်ဘုရား တို့လဲ သင်္ကန်း တောင်းကြပါလား”ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုရဟန်းတို့က “တော်ပါပြီ၊ တပည့်တော်တို့မှာ သင်္ကန်းရပါပြီ”ဟု ပြောလေသော်၊ “အရှင်ဘုရားတို့ကိုယ်တိုင် မတောင်းလိုလျှင် အရှင်ဘုရားတို့အတွက် တောင်းပေးမည်”ဟု ပြောသောအခါ “တောင်းပေး ကြတာပေါ့”ဟု ထိုရဟန်းတို့က ခွင့်ပြုသဖြင့် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် များစွာသော ဒါယကာ တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ “ဒကာတို့...သင်္ကန်း အလှခံခဲ့ရသော ကိုယ်တော်တွေ ရောက်လာကြသည်၊ သင်္ကန်းလှူကြ”ဟုပြော၍ များစွာသော သင်္ကန်းလှူ အဝတ်တို့ကို တောင်းကြလေသည်။

ဒါယကာများ ကဲ့ရဲ့ကြပုံ

ထို့နောက်အစည်းအဝေးတခု၌ သင်္ကန်းလှူလိုက်ရသော ဒါယကာတို့စုမိ၍ “ခိုးသူ အလှူခံရသော ရဟန်းတို့အား သင်္ကန်းလှူလိုက်ကြောင်း”ကို တယောက်ကပြောပြရာ၊ အခြားအခြား ဒါယကာတို့ကလည်း “သူလဲလှူလိုက်ကြောင်း”ကို အသီးအသီး ပြောကြသဖြင့်- “ကိုယ်တော်တွေ့နယ် အတိုင်းအရှည် မသိဘဲ ဘာကြောင့် အများကြီးတောင်းကြရပါလိမ့်မလဲ၊ အထည်ကုန်ကူးကြမလို့ တွဲလား၊ ဒါမှမဟုတ်လျှင်အထည်ဆိုင်ခင်းကြမလို့တွဲလား” ဟုကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူရ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ တဇ္ဇေ အညာတကော ဂဟပတိဝါ ဂဟပတာ- နိဝါ ဗဟူဟိ စိဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ၊ သန္တ- ရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒယေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ထိုအစွန့်စီဝရ နဋ္ဌစိဝရဖြစ်သော ရဟန်းကို ဆွေမျိုး မတော်သောဒါယကာ-သို့မဟုတ် ဒါယကာမသည် များစွာသော သင်္ကန်း(သင်္ကန်းလျှာအဝတ်)ကိုဖြင့် ဆောင်ယူဖိတ်မန်အံ့၊ ထိုရဟန်း သည် ထိုအဝတ်သင်္ကန်းများစွာမှ (သင်းပိုင်နှင့်အပေါ်ရုံ) ဤတစ်ခုကို သာ သာယာရ-အလှူခံရမည်၊ ထို ထက်ပို၍ သာယာ(အလှူခံ)လျှင် နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ “တစုံ” ဟူရာ၌ လုံးလုံးမကျန်အောင် ကုန်သွားသူ အတွက် ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ တထည်ကျန်သေးလျှင် နောက်ထပ်တထည်သာ အလှူ ခံရမည်၊ ၂ ထည် ကျန်သေးမူကား လုံးဝပင် အလှူမခံရ။

၉။ ဥပက္ခဒိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-ရည်ရွယ်ရင်းထက် တန်ဖိုးပိုအောင် သင်္ကန်းစီမံမှု။

သင်္ကန်းအဖို့ တိုးအောင်စီမံမှု

သာဝတ္ထိပြည်၌ ဒါယကာတယောက်သည်သူ၏ဇနီးအား “ရှင်ဥပနန္ဒကို သင်္ကန်းလှူမည့်အကြောင်း” ပြောနေ၏၊ ထိုပြောသံကို ဆွမ်းခံသွားသော ရဟန်းတပါးက ကြား ခဲ့၍ ရှင်ဥပနန္ဒအား ပြောပြလေသော်၊ ရှင်ဥပနန္ဒသည် ထိုအိမ်သို့ သွား၍ “ဒါယကာ.....ငါ့ကို သင်္ကန်းလှူလိုပါသလော”ဟု မေး၍ ထိုဒါယကာက

“လှူမည်ဟု အကြံဖြစ်ရုံရှိပါသေးသည်”ဟု လျှောက်လေလျှင် “လှူလိုလျှင် ဒီလို သက်န်းမျိုးကိုလှူပါ၊ ငါမဝတ်မည့် သက်န်းကိုလှူလို့ ဘာအသုံးကျမှလဲ”ဟု ပြောဆို၍ နဂိုရည်မှန်းထားသော သက်န်း၏ တန်ဖိုးထက် ပိုလာအောင် စီမံလေသည်။ ထိုအခါ ဒါယကာက “ဤရဟန်းတွေဟာ အလွန်အလိုကြီးမားကြတယ်၊ မတင်းတိမ်နိုင်ကြဘူး၊ သက်န်းလှူဘို့တောင် မလွယ်ကူဘူး၊ရှင်ဥပနန္ဒဟာ ငါကလဲ ဖိတ်မထားဘဲနှင့် ဘာကြောင့်သက်န်း၌ တန်ဖိုး ပိုလာအောင် စီမံရသလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင် ကြားတော်မူသဖြင့် ရှင်ဥပနန္ဒကို စစ်ဆေးသောအခါ ဆွေမျိုး မတော်ကြောင်းကိုလည်း သိဖော်မူရ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကဿ ဂဟ-
ပတိဿဝါ ဂဟပတာနိယာဝါ စီဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခန္ဓံ
ဟောတိ ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ ဖေတာပေတွာ
ဣတ္ထန္ဓာမံ ဘိက္ခု စီဝရေန အစ္စာဒေဿာမိတိ၊ တကြစေ
သောဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ
ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ။ “သာဓုဝတ မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ
စီဝရစေတာပန္နေန ဧဝရူပံဝါ ဧဝရူပံဝါ စီဝရံ စေတာ-
ပေတွာ အစ္စာဒေဟိ”တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ။
နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဆွေမျိုးမတော်သောဒါယကာ-သို့မဟုတ်ဒါယိကာမသည် ရဟန်းတပါးကို ရည်စူး၍ “ဤအဖိုးငွေဖြင့် သက်န်းဝယ်ပြီးလျှင် မည်သည့်ရဟန်းကို သက်န်းဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအံ့”-ဟု ကြံလျက် သက်န်းဖိုး ငွေ စုဆောင်း စီမံထားအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုရဟန်းသည် ရှေးက ဖိတ်မန်အပ်သူမဟုတ်ပါဘဲ ထိုအလှူရှင်ရှိရာအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ သက်န်း၌ထူးထွေ ပိုမိုလာအောင်စီမံခြင်းသို့ရောက်အံ့။ စီမံပုံကား- တိုက်တွန်းပါတယ်ဒါယကာ(ဒါယိကာမ) သင်သည် ဤစုဆောင်း ထားအပ်သောသက်န်းဖိုးဖြင့် သည်လိုသည်လို သက်န်းမျိုးကိုဝယ်၍ ဖုံးလွှမ်း(လှူဒါန်း)လျှင် ကောင်းမှာဘဲ၊ ဤသို့အကောင်းကို လိုချင်၍ စီမံအံ့။ ထိုသက်န်းနိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့် သည်။ [ဤ၌ “ဖုံးလွှမ်း”ဟူသည် “လှူခြင်း”ပင်တည်း။]

၈။ ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။

အမှု-ဒါယကာနှစ်ဦးထံသွား၍ သင်္ကန်းကို တန်ဖိုးပိုအောင် စီမံမှု။

ဒါယကာ၂ယောက် ထံသွား၍စီမံမှု

ယောက်ျားတယောက်သည်“အရှင်ဥပနန္ဒအား သင်္ကန်း လှူမည့်အကြောင်းကို အခြားတယောက်အား ပြောပြ၏။ ထိုယောက်ျားကလည်း သူလဲလှူဘို့ ကြံနေကြောင်းကို ပြန်၍ပြော၏။ ထိုသူတို့ပြောသံကို ဆွမ်းခံသွားသော ရဟန်းတပါးကြား၍ ရှင်ဥပနန္ဒအားပြောပြလေရာ၊ ရှင်ဥပနန္ဒသည်ထိုဒါယကာ ၂ ဦးထံချဉ်းကပ်၍ ရှေးနည်းအတိုင်းမေးပြီးလျှင် “သင်တို့ ၂ ဦးပေါင်း၍ ဤကဲ့သို့သော သင်္ကန်းတထည်ထည်းသာလျှင်၊ တထည်စီခွဲ၍ ငါမသုံးစွဲမည့်သင်္ကန်းတွေကို လှူလို့ ဘာအသုံးကျမှလဲ”ဟု ပြောဆိုစီမံလေသည်။ ထိုနောက် ထိုသူတို့က ကဲ့ရဲ့ပုံ၊ ဘုရားရှင်စစ်ဆေးတော်မူ၍ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်ရပုံတို့မှာ ပဌမဥပက္ခဋ သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပင်တည်း။ သိက္ခာပုဒ်မြန်မာပြန်လည်း တူပြီ။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ဥဘိန္တံ အညာတကာနံ ဂဟပတိနံဝါ ဂဟပတာနိနံဝါ ပစ္စေက စိဝရစေတာ- ပန္နာနိ ဥပက္ခဋာနိ ဟောန္တိ။ ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေကစိဝရ- စေတာပန္နေဟိ ပစ္စေကစိဝရာနိ စေကာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေဟိ အစ္စာဒေဿာမာတိ။ တတြစေသော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ “သာဓုဝတ မံ အာယသ္မန္တော ဣမေဟိ ပစ္စေကစိဝရစေတာပန္နေဟိ ဧဝရူပံဝါ ဧဝရူပံဝါ စိဝရံ စေတာပေတွာ အစ္စာဒေထ၊ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ- တိ” ကလျာဏကဗျာတံ ဥပါဒါယ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

၉။ ရာဇသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။

အမှု-ဝေယျာဝစ္စမြို့သူအား အတင်းတောင်းမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒနှင့် တမန်

သာဝတ္ထိပြည်နေ အမတ်ကြီးတဦးသည် “ဤသင်္ကန်း အဖိုးဖြင့် သင်္ကန်းဝယ်၍ အရှင် ဥပနန္ဒကို လှူဒါန်းချေ

လော”ဟုမှာ၍စေတမန်တယောက်ကိုအရှင်ဥပနန္ဒအထံသွယ်သင်္ကန်းအဖိုးငွေ အပို့ခိုင်းလေသည်။ ထိုတမန်သည်ရှင်ဥပနန္ဒထံချဉ်းကပ်၍-

“အရှင်ဘုရား...အရှင်ကိုရည်မှန်း၍ ဤသင်္ကန်းအဖိုးငွေကို ဆောင်ယူခဲ့ပါ သည်၊သင်္ကန်းအဖိုးငွေကို အလှူခံတော်မူပါ”ဟု လျှောက်လေသော်....

ရှင်ဥပနန္ဒ။ "ဒါယကာ...သင်္ကန်းအဖိုးကို ငါတို့လက်မခံကုန်၊သင့်လျော် သောအခါ၌ ရဟန်းများနှင့် အပ်စပ်သော သင်္ကန်းကိုသာ လက်ခံကြသည်။

တမန်။ " အရှင်ဘုရား၏ ဝေယျာဝစ္စ (အမှုကြီးငယ်) ပြုမည့်ကပ္ပိယ ရှိပါသလား၊[ထိုသို့မေးချိန်မှာကျောင်းတိုက်သို့ ဥပါသကာ တယောက် ကိစ္စတခုကြောင့် ရောက်လျက်ရှိနေသည်။]

ရှင်ဥပနန္ဒ။ "ဒါယကာ...ဤဥပါသကာသည် ရဟန်း၏ဝေယျာဝစ္စ ကို ပြုတတ်သူပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြောဆို၍ ဝေယျာဝစ္စ ပြုမည့်သူကိုညွှန်ပြလေသည်။

တမန်။ " (အမတ်ကြီး၏ စေတမန်ဖြစ်သူ ဒါယကာသည် ထိုဥပါ သကာထံ ချဉ်းကပ်၍“ဤသင်္ကန်းအဖိုးငွေဖြင့် သင်္ကန်းဝယ် ပြီးလျှင် အရှင်ဥပနန္ဒအား လှူရစ်ပါ”ဟု နားလည်အောင် ပြောပြပြီးလျှင်) ရှင်ဥပနန္ဒထံ တဖန်ချဉ်းကပ်၍- “အရှင် ဘုရားညွှန်ပြအပ်သော ကပ္ပိယကို နားလည်အောင် တပည့် တော်ပြောပြခဲ့ပါပြီ၊ သင့်လျော်သောအခါ သူ့ထံချဉ်းကပ် တော်မူပါ၊ အရှင်ဘုရားကို သင်္ကန်းလှူပါလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်၍ ပြန်သွားလေသည်။

ထိုသို့ သင်္ကန်းအဖိုးကို အပ်နှံခဲ့ပြီးနောက် အရှင်ဥပနန္ဒ အမတ်ကြီးကတမန် လွှတ်၍လျှောက်ခြင်း သည် ထိုကပ္ပိယဥပါသကာကို ဘာမျှပြောဆိုခြင်း မပြု (သင်္ကန်းအလိုရှိပြီ-ဟု မပြောဟုလို)၊ သို့သော် အလှူရှင် အမတ်ကြီးက တမန်လွှတ်၍ “ကပ္ပိယထံ လှူရစ်ပါဟုမှာ၍ အပ်နှံခဲ့သော သင်္ကန်းကို အရှင်ဘုရားသုံးစွဲတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ ရှင်ဥပနန္ဒကမူ (အလိုက်သိစွာ လှူရစ်လိမ့်မည်အထင်ရှိ၍ ဘာမှမပြောသေး၊ အမတ်ကြီးက ၂ ကြိမ်မက ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် တမန်စေလွှတ်၍ လျှောက်သည့်အခါ၌ကား ကပ္ပိယလုပ်သော ဥပါသကာထံသွား၍ “သင်္ကန်းကိုအလိုရှိပြီ”ဟု ပြောလေ သည်။

သင်္ကန်း အတင်းတောင်းဖြင့် ထိုအခါ၌ကား ထိုဥပါသကာမှာ အစည်းအဝေးကိစ္စ နှင့် ကြံကြိုက်နေ၏။ ထိုအစည်းအဝေး၌ “နောက်ကျနေ သူကို ၅၀ ဒဏ်တပ်မည်” ဟုလည်း ကတိကပြုထား၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအကြောင်းကိုပြောပြ၍ “ယနေ့တနေ့မျှ ဆိုင်းပါ” ဟု တောင်းပန်လေသော် ရှင်ဥပနန္ဒက “ယနေ့ပင် လှူရမည်” ဟု ပြော၍ ထိုဥပါသကာ၏ပုဆိုးကို ဆွဲထားလေ၏။ ထိုအခါ ရှင်ဥပနန္ဒဘို့ သင်္ကန်း ဝယ်နေရ၍နောက်ကျသဖြင့် ၅၀ ဒဏ်တပ်လေသော် (ရှင်ဥပနန္ဒ၏ ကပ္ပိယ လုပ်မိ၍အတင်းဆွဲထားသဖြင့်သင်္ကန်းဝယ်ပေးနေရသောကြောင့် နောက်ကျ ကြောင်းကို) ပြန်ပြောလေသည်။ ထိုအခါ လူတို့က....

“ဒီရဟန်းတွေ အလွန် အလိုကြီးတယ်၊ သူတို့ရဲ့ကပ္ပိယ လုပ်ဘို့တောင် မလွယ်ကူဘူး၊ ယနေ့တရက်လောက် ဆိုင်းပါဥျား-ဟု တောင်းပန်တာကိုမျှ မဆိုင်းနိုင်ကြဘူး” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘုရားရှင်သည် တဆင့်ကြားတော် မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကြီးကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်ပါဠိတော်။ ။ [အလွန်ရှည်၏။ ပါတိမောက်စသော ပါဠိတော် မှာရှု။]

မြန်မာပြန်။ ။ “ဘိက္ခုပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ” မှ စ၍ “ဥပသင်္ကမတာယသ္မာ ကာလေန စီဝရေန တံ အစ္ဆာဒေသေတိ” တိုင်အောင် မြန်မာပြန် ပုံမှာ ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း သိသာပြီ။ “စီဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗော=သင်္ကန်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းသည် ဝေယျာဝစ္စပြုမည့် ကပ္ပိယ တယောက်ယောက်ကို ညွှန်ပြ နိုင်၏” ဟုရာ၌ သင်္ကန်းကိုအလိုရှိလျှင် ညွှန်ပြနိုင်၏။ အလိုမရှိလျှင် မညွှန်ပြဘဲ “ငါအလိုမရှိ” ဟု ပယ်လိုလျှင်လည်း ပယ်နိုင်၏ ဟု-မှတ်။ “အာရာမိကောဝါ ဥပါသကောဝါ” ဟုရာ၌လည်း ရဟန်းတော်များ အနီးအပါး၌ ရှိလည်းရှိတတ် ဝေယျာဝစ္စပြုဘို့ရန် လျှောက်လည်း လျှောက်ပတ်သူကို ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်၏။ ကျောင်းသား ဖိုးသူတော် သီလရှင် ကျောင်းဒါယကာ ကျောင်းအမ စသူကိုလည်း ညွှန်ပြ ကောင်းသည်သာ။ ထို့ပြင်-“အရှင်ဘုရားမှာ ဝေယျာဝစ္စပြုသူ ရှိပါ ရဲ့လား” ဟု သိက္ခာပုဒ် ပါဠိအတိုင်း ဖြစ်စေ “ကပ္ပိယရှိပါရဲ့လား” ဟု၎င်း “ကပ္ပိယညွှန်ပြပါ” ဟု၎င်း ဤသို့စသည် တနည်းနည်းဖြင့် လျှောက်မှ ညွှန်ပြကောင်း၏။ ထိုသို့မလျှောက်ဘဲ “သင်္ကန်းအဖိုးငွေကို

အလှူခံပါ”ဟုလျှောက်ရုံမျှဖြင့် ကပ္ပိယမညွှန်ကောင်း၊ကပ္ပိယညွှန်ပြု၍ “သူ့ဆီပေးထားခဲ့”ဟုလည်း မပြောကောင်းချေ။

စိဝရတ္ထိကေန စသည့်၏မြန်မာမြန်။ ။(ထိုကဲ့သို့ ကပ္ပိယ ညွှန်ပြု သဖြင့် “ကပ္ပိယထံတောင်းရစ်ပါ၊ ချဉ်းကပ်ရစ်ပါ” ဟု လျှောက်၍ ကပ္ပိယထံ သင်္ကန်းဖိုးအပ်နှံထားခဲ့လျှင်) သင်္ကန်းအလိုရှိသောရဟန်းသည် ထိုကပ္ပိယထံ ချဉ်းကပ်၍ “ငါသင်္ကန်းအလိုရှိပြီ”ဟု သူသတိမေ့နေလျှင် သတိရအောင် ပြောဆို တောင်းယူကောင်း၏။ ဤနည်းအတိုင်း ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ချဉ်းကပ်၍ ပြောဆိုကောင်း၊သတိပေးကောင်းသည်။ထိုသို့ ၃ ကြိမ် သွား၍ တောင်းသဖြင့် ထိုသင်္ကန်းရလျှင် ဝိနည်းအပြစ်မရှိ၍ကောင်း၏။ထိုသို့ ၃ ကြိမ် ၃ ခါတောင်း၍ မရလျှင်ကား၊ ၄ ကြိမ်မြောက်-၅ ကြိမ်မြောက်- ၆ ကြိမ်မြောက် နှုတ်ဖြင့် ပြောဆို၍ မတောင်းရ၊ သူ့အနီးအပါးသွား၍ ရပ်ရုံသာ ရပ်နေရမည်။ ထိုင်လည်း မထိုင်ရ၊ ဆွမ်းစသည်ကိုလှူလျှင်လည်း အလှူမခံရ၊ ဘာအလိုရှိ ပါသလဲဟု မေးလျှင် “သင့်ဘာသာသင်သိပေတော့”ဟု ပြောရမည်။ (သင်္ကန်းအလိုရှိသည်-ဟု မပြောရ။)ထိုသို့ ၆ ကြိမ်ရပ်၍မျှ မရလျှင်ကား-

ယတဿ၊ပေ၊သာမိစိ-အကြင်ဒါယကာ (ဒါယိကာမ)ထံမှ သင်္ကန်းအဖိုး တမန်လွှတ်၍ ပို့လိုက်၏။ ထိုအလှူရှင်ထံသို့ ကိုယ်တိုင်သွား၍ဖြစ်စေ တမန် လွှတ်၍ဖြစ်စေ “သင်တို့ပို့လိုက်သော သင်္ကန်းအဖိုးသည် သင်တို့ရည်မှန်း အပ်သော ရဟန်းမှာ ဘာအကျိုးမျှမပြီးစေနိုင်၊ကိုယ့်ပစ္စည်းကိုပြန်ရအောင် အားထုတ်ကြပေတော့၊သူများလက်၌ အချည်းနီး မပျောက်ပျက်စေနှင့်” ဟု ပြောရမည်။ဤသို့ပြောခြင်းကြောင့် ရဟန်းမှာ အပြစ်မရှိ၊လောကုတ္တရာနှင့် လျော်သော(ပြောရမည့်)ကျင့်ဝတ် တမျိုးဖြစ်သည်။ [တမန်စေလွှတ်၍လှူမှ သာမဟုတ်၊ အလှူရှင် ကိုယ်တိုင်လာ၍ သင်္ကန်းဘိနပ်စသော ရဟန်း အသုံး အဆောင်အတွက် ငွေရွှေလှူသမျှ၌ ဤသိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပြုကျင့်ရသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဤရာဇသိက္ခာပုဒ်အရ “ကပ္ပိယထံ ငွေကိုအပ်နှံ၍၊အရှင်ဘုရား အလို ရှိသောအခါ ကပ္ပိယထံအပ်စပ်သော ပစ္စည်းကိုအလှူခံပါ။”ဟု လျှောက် လျှင်၊ သို့မဟုတ်- ကပ္ပိယကိုယ်တိုင်ကပင် “(၁၀ တန်- ၂၀ တန် စသည်ဖြင့်) အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းပါ” ဟု လျှောက်လျှင်၊ မိမိ လိုသောပစ္စည်းကို တောင်းကောင်း၏။ “တနေ့ကလှူသွားသော ငွေနှင့် ဝယ်ပေးပါ”ဟုကား မခိုင်းကောင်း၊ ကပ္ပိယထံငွေကို အပ်နှံထားသော် လည်း ကပ္ပိယကဖြစ်စေ ငွေအပ်သွားသူကဖြစ်စေ “အပ်သောပစ္စည်းကို တောင်းပါ”ဟု မဖိတ်လျှင် “မတောင်းကောင်း”ဟုမှတ်။

ဘုရားလက်ထက်တော်၌ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ နန်းတွင်း အစည်းအဝေးတခုမှာ စပ်မိစပ်ရာ စကားပြောရင်းက “ရဟန်းတော်များသည် ငွေကို(လှူလာလျှင်)ခံယူကောင်း၏”ဟု လူအများ ပြောဆိုသည်ကို “မဏိစူဠက” မည်သော ဂါမဏိ (လူကြီးလူကောင်း) တယောက်က “မခံယူကောင်း”ဟု ကန့်ကွက် လေသည်။ ထို့နောက် ထိုလူကြီးလူကောင်းသည် ဘုရားထံလာ၍ “သူကန့်ကွက်ခဲ့တာ မှန်ပါရဲ့လား”ဟုလျှောက်လေသော်... ဘုရားရှင်က“ဂါမဏိ...သင်ပြောခဲ့သော စကားသည် မှန်၏၊ရဟန်းများသည် ငွေကိုမခံယူကောင်း၊ရွှေငွေကို အပ်လျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးလုံး (သားမယားပါ) သုံးစွဲကောင်းလိမ့်မည်။ “ရွှေငွေအပ်တယ်”ဟု ဆိုသော တရားကို ရဟန်းတရားမဟုတ်”ဟု ကေန်မှတ်လေ၊သို့သော်“ကျောင်းမှာ မိုးမလုံခြင်းစသော အကြောင်းရှိလျှင် မြက်သက်ကယ် စသည်ကို ဆွမ်းခံသလိုသွား၍ရပ်ပြီးလျှင်(ဘာအလိုရှိပါသလဲဟု လျှောက်သောအခါ မြက်သက်ကယ် အလိုရှိသည်၊ သစ်သား အလိုရှိသည်၊ လှည်းတိုက်စရာရှိ၍ လှည်းနွားကိုခေတ္တအလိုရှိသည်၊ ခိုင်းစရာလို၍လက်သွား တယောက်ခေတ္တအလိုရှိသည်၊ စသည်ဖြင့်) အယူခံကောင်း၏”ဟု ငါဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ရွှေငွေကိုကား မည်သည့် ပရိယာယ်နှင့်မျှ သာယာကောင်း(ခံယူကောင်း)၏”ဟု ခွင့်မပြုနိုင်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူလေသည်။

[သဠာယတနဝဂ္ဂ ဂါမဏိသံယုတ် ပါဠိတော်။]

စီဝရဝဂ် ပြီး၏။

ကောသိယဂ်

က။ ကောသိယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ပိုးလုပ်သူတို့ထံ တိုက်တွန်းမှု။

ပိုးကောင်တွေဖြစ်ရန်တိုက်တွန်းခြင်း။ "အာဠဝိမြို့ အာဠဝ ၉၀ စေတီဝယ် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ ရဟန်းတို့သည် ပိုးချည်လုပ်သူတို့ အထံသွား၍ "ဒါယကာတို့... များစွာကုန်သော ပိုးကောင်တို့ကိုပြုတ်ကြပါ၊ ငါတို့အားလည်း ပေးကြပါ၊ ငါတို့လဲ ပိုးချည်နှင့်ရောသော အခင်းကို ပြုလို ကြသည်" ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုအခါ ပိုးအလုပ်သွားတို့သည် ငါတို့မှာ အသက်မွေးမှုအတွက် သားမယား ကျွေးမှုအတွက် များစွာသော ပိုးငယ် ကလေးတွေကို သတ်နေကြရ၏။ ငါတို့မှာ (ကံကောင်းထောက်မ၍) ရထား သော လူ့ဘဝကလေးဟာ အရမတော်ဘဲဖြစ်နေကြရသည်။ ရဟန်းတွေက ဘယ်နှယ်ပြောကြပါလိမ့်မလဲ" ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘုရားရှင် ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယောပနဘိက္ခု၊ ကောသေယျ၊ မိဿကံ သန္တတံ ကာရာပေယျ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်။ "အကြင်ရဟန်းသည် ပိုးချည်နှင့် ရောသောအခင်းကို ပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ စွန့်ရခြင်းဝိနည်းကံရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ "ရဟန်း ၁ ပါးထံဖြစ်စေ၊ ၂ ပါး-၃ ပါးထံဖြစ်စေ၊ သံဃာ့ထံ ဖြစ်စေ ချဉ်းကပ်၍ "အရှင်ဘုရား... ပိုးချည်နှင့်ရောသော ဤအခင်းကိုပြုစေမိသည် ဖြစ်၍ ဤအခင်းကို စွန့်ထိုက်ပါ၏။ တပည့်တော်သည် ဤအခင်းကို စွန့်ပါသည်" ဤသို့လျှောက်၍စွန့်ရခြင်းကို "စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံ" ဟုခေါ်၏။ ထိုသို့စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံပြုပြီးမှ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာ ပြောရ သောကြောင့် "စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော ပါစိတ်အာပတ်" ဟုခေါ်သည်။ "နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ" ဟု လာသမျှ ဤသို့စွန့်ခြင်း ဝိနည်းကံရှိကြရ သည်သာ။

အခင်းမြဲပုံ။ "သန္တရိယတေ-ခင်း၍ပြုအပ်၏။ ဣတိ-ထို ကြောင့်၊ သန္တတံ- သန္တတမည်၏ ဟူသော ဝိဂြိုဟ်အရသန္တတအထည်ကို ပြုလုပ်သည့် အခါ ညီညွတ်သောကြမ်းပြင် မြေပြင်စသည်ဝယ်-သားမွှေးချည်တို့ကို အလျားအနံ့

အလိုရှိသလိုဖြန့်ထားရ၏။ ထို့နောက် ထိုနည်းအတိုင်းပင် အလိုရှိသလောက် ထူအောင်ထပ်လျက် အထက်အောက်အချင်းချင်းကပ်နေအောင် “ကပ္ပိယ = ကစည်ရေ (ထမင်းကို ကျိတ်၍ ပြုအပ်သောအရေ)” စသော စည်းကပ်သော အရေတို့ဖြင့် သွန်းလောင်း ဖိနှိပ်ပေးရမည်။ ဤသို့လျှင် ညီညွတ်သော အပြင်ဝယ် ဖြန့်ခင်း၍ ပြုအပ်သောကြောင့် “သန္တတ = အခင်း” ဟု ခေါ်၏။ “ရက်ကန်းစင်ပေါ်တင်၍ ရက်အပ်သော အထည်မျိုးမဟုတ်၊ ရက်ကန်းစင် တင်၍ ရက်အပ်သော အထည်ကား ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်မဆိုင်၊ “အခင်း” ဟု ဆို သဖြင့် ခင်းထိုင်ဘို့-ခင်းအိပ်ဘို့ သက်သက်သာ အသုံးဝင်၍ “အခင်း” ခေါ် သည်-ဟု ထင်မှတ်တတ်ကြ၏။ အမှန်မှာ- ခင်းခြင်းဆိုင်ရာသာ မက၊ မျက်နှာ ကြက်-ကန့်လန့်ကာ- ခေါင်းအုံးများပင် ပြုလုပ်ရသော အထည် တမျိုး ဖြစ်သည်။

ခ။ သုဒ္ဓကမ္မာဇ္ဇကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းများ။
အမှု-အနက်ရောင် ချည်သက်သက်ဖြင့် အခင်းပြုမှု။

အနက်ရောင် သန့်သန့်အခင်း [သုဒ္ဓ-သက်သက် ဝါ-သန့်သန့်၊ အခြားအရောင်များနှင့် မရောစေဘဲ သန့်သန့် (သက်သက်) မည်းနက်သော အဆင်း။] ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ ရဟန်းတို့သည် အခြား အဆင်း အရောင်နှင့် မရောစေဘဲ အနက်ရောင် သန့်သန့်ဖြစ်သော သိုးမွေးအခင်းကို ပြုထားကြလေ၏။ ကျောင်းကြည့်လာသူ လူတို့သည် ထိုအခင်းများကို မြင်လေရာ၊ “ဘုရားသားတော် ရဟန်းများသည် ကာမစည်းစိမ် ခံစားသော လူများကဲ့သို့ အဘယ့်ကြောင့် သက်သက် မည်းနက်သော သိုးမွေး အခင်း များကို ပြုကြပါလိမ့်မလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “သက်သက် မည်းနက် သော သိုးမွေးတို့၏ အခင်းကိုပြုလျှင် နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်” ဟု ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပန ဘိက္ခု သုဒ္ဓကမ္မာဇ္ဇကနံ ဇဇ္ဇကလော-
မာနံ သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

[သက်သက်မည်းသော သိုးမွေး အခင်းကို ပြုလျှင် နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။]

၈။ ဒွေဘာဂ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမှု-အနက်ရောင် အထည်ကိုယ်တွင် အဖြူရောင် အနား ကွပ်ရုံသာထည်မှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ဥာဏ် “သက်သက် မည်းနက်သော သိုးမွေးအခင်း ကိုသာ မပြုရ”ဟု ဘုရားပယ်မြစ်တော်မူသည်-ဟု ကြံ၍ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ထိုတားမြစ်ချက်ကို ရှောင်သောအားဖြင့် သိုးမွေး အနက်အခင်းကို အထည်ကိုယ် လုပ်ပြီးလျှင် အစွန်အနား၌ (အနားပတ် တပ်ထားသကဲ့သို့) အဖြူရောင် သိုးမွေးများကို ထည့်သွင်း၍ အခင်းတမျိုး လုပ်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားရဟန်းများသိ၍ ကဲ့ရဲ့ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ...“အခင်းအသစ်ကို ပြုလိုသော ရဟန်းသည် (မိမိပြုမည့်အခင်း၏ ပိဿာချိန်ကို မှန်းထားပြီးလျှင်) အနက်ရောင် သိုးမွေး ၂ ပုံ, အဖြူရောင် သိုးမွေး ၁ ပုံ, အညိုအရွှေရောနေ၍ ကြောင်သောအဆင်းရှိသော သိုးမွေး ၁ ပုံ ယူရမည်။ (ပါစေရမည်-ဟုလို) ထိုသို့ မယူဘဲပြုလျှင် နိသဂ္ဂိယပါဠိအာပတ်သင့်၏”ဟု ပညတ်တော်မူရသည်။ [ဤ၌ အနက်ရောင် များနေမည်ကို တားမြစ်တော် မူလိုရင်းဖြစ်၍ အနက်ရောင် မများဘဲ အဖြူရောင် အကြောင်ရောင် သိုးမွေးများလျှင် အပြစ်မရှိ, အနက်ရောင် ၂ ဆထက် ပိုနေလျှင်သာ အပြစ်ရှိသည်။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရယမာနေန ဒွေဘာဂါ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠကလောမာနံ အာဒါ-တဗ္ဗာ၊ တတိယံ သြဒါတာနံ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ၊ အနာဒါစေ ဘိက္ခု ဒွေဘာဂေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇဠက-လောမာနံ တတိယံ သြဒါတာနံ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ နဝံ သန္တတံ ကာရာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္တိယံ။

[သန္တတ (အခင်း) အသစ်ကို ပြုလိုသော ရဟန်းသည် အနက်ရောင် သက်သက်ဖြစ်သော သိုးမွေးတို့၏ ၂ ပုံကို၎င်း, အဖြူရောင် သိုးမွေးတို့၏ (၃ ပုံမြောက်) တပုံကို၎င်း ကြောင်သော အရောင်ရှိသော သိုးမွေးတို့၏ (၄ ခုမြောက်) တပုံကို၎င်း ယူရမည်။ ထိုသို့ မပါစေဘဲ အသစ်သန္တတကိုပြုစေလျှင် နိသဂ္ဂိယပါဠိအာပတ် သင့်၏။]

ဃ။ ဆဗ္ဗဿ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-နှစ်စဉ် အခင်းအသစ်ပြုလုပ်မှု။

အတောင်းအရမ်းများမှု ရဟန်းတို့သည် အခင်းသစ်ကို တနှစ်လျှင်တခုကျ နှစ်စဉ် ပြုကြသဖြင့် “ငါတို့အား သိုးမွေးလှူကြပါ၊ သိုးမွေးတို့ကို အလိုရှိသည်” ဟု အတောင်းအရမ်းများကြသောကြောင့် လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသည်မှာ-“ငါတို့သည် အခင်းတခု ပြုလုပ်ထားလိုက်လျှင် ဒီအခင်းအပေါ်မှာ ကလေးများ (ညအခါ) အခင်းကြီး၊ အခင်းငယ် စွန့်ကြသေး၏၊ ကြွက်လဲ ကိုက်သေး၏၊ ဒါတောင်မှ ၅ နှစ် ၆ နှစ်ကြာအောင် ခံပါသေးသည်။ ဒီ(ကလေးသားငယ်မရှိသော) ရဟန်းတွေက ဘယ်နှယ်ကြောင့် တနှစ်တခု အခင်းပြုကြရသလဲ” ဤသို့ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် “သိုးမွေး အခင်းသစ်ကို ပြုပြီးသောရဟန်းသည် ၆ နှစ်ကြာအောင် (သွားလေရာ ယူ၍) ဆောင်ထားရမည်။ ၆ နှစ်အတွင်း၌ ထိုအခင်းကို (သူတပါးအား) စွန့်၍ ဖြစ်စေ မစွန့်ဘဲဖြစ်စေ အခင်းသစ်ပြုလျှင် နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်၏” ဟု ပညတ်တော်မူရသည်။ [ဤမူလပညတ်ချက်၌ “အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ” မပါသေး။]

အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူရမည့် ရဟန်းတပါးသည် မကျန်းမမာဖြစ်နေ၏၊ ဆွေမျိုးများ ရှိရာသို့ သွားလိုသော်လည်း ထိုအခင်းကို ယူဆောင်၍ မသွားနိုင်၊ ထိုအခင်းမျိုးမရှိလျှင်လည်း ရဟန်းမှာ နေရထိုင်ရမချမ်းသာ၊ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား အခြားရဟန်းတို့က လျှောက်ကြသဖြင့် ဝိလာနရဟန်းအား သန္တတ သမ္ပုတိပေးဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၍ “အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ” ဟု ထပ်ဆင့်လျက် သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။ [သန္တတသမ္ပုတိရသော ရဟန်းကား ရောက်ရာအရပ်၌ (၆ နှစ်မပြည့်ခင်) အခင်းသစ် ပြုနိုင်သည်။]

သိက္ခာပုဒ်။ “နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရာပေတွာ ဆဗ္ဗဿာနိ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဩရေန စေ ဆန္ဒံဝဿာနံ တံသန္တတံ ဝိသဇ္ဇေတွာ ဝါ အဝိသဇ္ဇေတွာဝါ အညံ နဝံ သန္တတံ ကာရာပေယျ အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပုတိယာ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။”

[ရဟန်းသည် အသစ်သန္တတကို ပြုစေပြီးလျှင် ၆ နှစ် ပတ်လုံး ဆောင်ထားရမည်။ ၆ နှစ်မပြည့်မီအတွင်း၌ ထိုသန္တတကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ မစွန့်ဘဲဖြစ်စေ သန္တတအသစ်ကို ပြုစေသော ရဟန်းမှတ် နိသဂ္ဂိပါဠိအာပတ်သင့်၏။]

င။ နိသိဒန သန္တတ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-အခင်းတောင်းကို စွန့်ပစ်မှု။

အရှင်ဥပသေနနှင့် ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဘုရားရှင်သည် ၃ လ ပတ်လုံး ရဟန်းရှင်လူတို့၏ အတွေ့ (အဖူးအမျှော်) ခံတော်မမူဘဲ (ဆွမ်းပို့ရဟန်းတပါးကိုသာ အတွေ့ခံတော် မူ၍) တပါးထည်း ကိန်းအောင်းတော်မူလေသည်။ ရဟန်းတို့ကလည်း ဘုရား အလိုတော်ကိုသိ၍ “(ဆွမ်းပို့သူမှတပါး) မည်သူမှ ဘုရားထံတော်သို့ မချဉ်း ကပ်ကြစတမ်း၊ ချဉ်းကပ်သူအား ပါဠိအာပတ်ကို ဒေသနာပြောစေ ကြတမ်း (ချဉ်းကပ်သူ ပါဠိအာပတ် သင့်စေ-ဟု ဆိုလိုသည်)” ဤသို့ ကတိကဝတ် ပြုထားကြလေသည်။ ထိုအခါ ဝင်္ဂန္တပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော အရှင်ဥပသေနသည် တပည့်ပရိသတ် ငါးရာနှင့်အတူ အဝေးမြို့ရွာမှလာ၍ ဘုရားထံ ချဉ်းကပ်လေသည်။

ပရိသတ်ကြောင့် ချီးမွမ်းခံရပုံ ရှင်ဥပသေနသည် ၂ ဝါရစဉ်က တဝါရတပည့်နှင့်အတူ ဘုရားရှင်ထံရောက်လာခဲ့ဘူး၏။ ထိုစဉ်က “မိမိကိုယ်တိုင် ဆိုးမခံရမည့်အယွယ်ရှိပါလျက် သူတပါးကို ဆိုးမသော ဆရာလုပ်ရမည်လား” ဟု ဘုရားရှင်၏ အကဲ့ရဲ့ကို ခံခဲ့ရဘူး၏။ ထို့ကြောင့် နောက်တခါ ပရိသတ်ကို အကြောင်းပြု၍ အချီးမွမ်းခံရအောင် ကြံစည်ကာ ဆယ်ဝါရ၍ ဆရာဖြစ်သောအခါ သန့်ရှင်းသော ပရိသတ်ရအောင် အထူး ကြိုးစားခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုတခေါက်ဘုရားထံ အရောက်၌ကား ပရိသတ် ၅ ရာလုံး အာရညကင်- ပိဏ္ဍပါတ်- ပံသုကုမုတင်ဆောင်ချဉ်းဖြစ် ကြလေသည်။ “ဥပသေန... ဤပရိသတ်သည် အလွန်ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်း ပေ၏၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းဖြင့် ပရိသတ်ကို ဆိုးမသနည်း” ဟု မေးတော်မူရ လေသည်။ ထိုအခါ ရှင်ဥပသေနက “တပည့်တော်ကဲ့သို့ အာရညကင်- ပိဏ္ဍပါတ်- ပံသုကုမုတင် ဆောင်နိုင်သူကိုသာ တပည့်အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံ

ပါသည်”ဟု လျှောက်လေလျှင် “သာဓု သာဓု ဥပသေန၊ သာဓု ခေါ တံ ပရိသံဝိနေသိ=တော်ပေတော်ပေ ဥပသေန၊ သင်သည် ကောင်းမွန်စွာ ပရိသတ်ကို ဆုံးမတော်ရပေ၏”ဟု ချီးမွမ်းတော်မူလေသည်။

ဣသိုချီးမွမ်းတော်မူပြီးလျှင် “ဥပသေန... သာဝတ္ထိ မြို့နေ ရဟန်းများ ကတိကဝတ် ပြုထားသည်ကို သိရုံလား”ဟု မေးတော်မူရာ “မသိပါကြောင်း၊ ဖူးမျှော်သူတို့အား ပါစိတ်အာပတ်သင့်ရမည်”ဟု ကတိကဝတ် ပြုသည် ကိုလည်း သဘောမတူကြောင်း လျှောက်လေသော် ဘုရားရှင်က “သာဓု သာဓု” ခေါ်တော်မူ၍ “ငါဘုရား မပညတ်အပ်သည်ကို ရဟန်းများက မပညတ်ကောင်း၊ ပညတ်အပ်ပြီးကိုလည်း မဖျက်ကောင်း၊ ပညတ်ထားတိုင်း ကျင့်ထိုက်သည်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “အာရညကင်၊ ဝိဏ္ဏပါတ်၊ ပံသုကု ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားကိုအလိုရှိတိုင်း ချဉ်းကပ်နိုင်သည်”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ၌ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် “အရှင်ဥပသေန ရဟန်းများအခင်း ကို ပါစိတ် အာပတ် ဒေသနာ အပြော (အကြား) ဟောင်းကိုစွန့်ပစ်ပုံ ခိုင်းမည်”ဟု ကျောင်းတော်တံခါးမုခ်၌ စောင့်နေကြ၍ အရှင်ဥပသေန ထွက်လာသည့် အခါ “ကတိကဝတ် ပြုထားသည်ကို သိသလား”ဟု ဝိုင်း၍မေးကြလေသည်၊ အရှင်ဥပသေနက ဒီအမေးကို ဘုရားရှင်လည်း မေးတော်မူ၍- ဘုရားရှင်အား မိမိလျှောက်ခဲ့ပုံကို ပြန်ပြော ပြီးလျှင် “အာရညကင်- ဝိဏ္ဏပါတ်-ပံသုကု ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းများကို အလိုရှိတိုင်း ချဉ်းကပ်နိုင်သည်”ဟု ဘုရားရှင်ခွင့်ပြုလိုက်ပြီ-ဟု ပြောလေ သော် “အရှင် ဥပသေန ပြောတာ မှန်ပေတယ်၊ ဘုရားမပညတ်အပ်သည်ကို ရဟန်းများက မပညတ်ထိုက်၊ ပညတ်အပ်ပြီးကိုလည်း မဖျက်ထိုက်၊ ပညတ် တိုင်းသာ ကျင့်ထိုက်သည်”ဟု အရှင်ဥပသေန စကားကို သဘောတူကြ လေသည်။ ထို့နောက်ရဟန်းတို့သည် “ဓုတင်ဆောင်ရဟန်းများကိုဖူးမျှော်ခွင့် ပြုသည်”ဟု ကြားကြ၍ ဘုရားကို ဖူးလိုသောကြောင့် ရဟန်း အများပင် အခင်းဟောင်းကို စွန့်ပစ်ကြ၍ အာရညကင်-ဝိဏ္ဏပါတ်-ပံသုကုဓုတင်များကို ဆောင်ကြလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ထိုရဟန်းတို့သည် ပြခဲ့သောဓုတင် ၃ မျိုးသာမက၊ တိစိဝရိက်စသော အခြားဓုတင်များကိုလည်းဆောင်ကြ၏။ တိစိဝရိက်ဆောင်ရာ၌ သင်္ကန်း ၃ ထည့်ထက် ပို၍မထားရ၊ သိုးမွေးအခင်းများကိုလည်း ထိုရဟန်းတို့က

“သင်္ကန်းတမျိုး”ဟု ထင်မှတ်ကြသဖြင့် ထိုသိုးမွေးအခင်းများကို စွန့်ပစ် ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ- သိုးမွေးအခင်းသည် အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ ပြုရသော သင်္ကန်းမျိုးတွင် မပါဝင်သောကြောင့် ထိုရဟန်းများ၏အထင် မှားခြင်းသာတည်း။ ထို့ကြောင့် တိစိဝရိက်တင်ဆောင် ရဟန်းများ၌ ထိုသိုးမွေးအခင်းထားကောင်းသည်သာ။ [ဝိမတိဋီကာ]

သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရပုံ

ဘုရားရှင်သည် တပါးထည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထွက် တော်မူပြီးနောက် များစွာသော ရဟန်းတို့နှင့် အတူ ကျောင်းစဉ်လှည့်လည် တော်မူသည့် အခါ ထိုစွန့်ပစ် ထားသော အခင်းတို့ကိုမြင်တော်မူ၍ “သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူတို့ လှူထားသော ပစ္စည်းကို ပစ်စလက်ခတ်ပြုခြင်း၌ လုံလောက်သောအကြောင်းမရှိ”ဟု ကြံ တော်မူ၍ နောက်ထပ်အခင်းသစ်ပြုလိုသော ရဟန်းသည် ဤကဲ့သို့ စွန့်ပစ် ထားသော အခင်းဟောင်းမှ ယူတန်သရွေ့ ယူစေတော်မူလိုခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ နိသီဒနသန္တတံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယ မာနေန ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ အာဒါတဗ္ဗာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ၊ အနာဒါစေ ဘိက္ခု ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ နဝံ နိသီဒနသန္တတံ ကာရာ- ပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ နိသီဒိန်မည်သော သိုးမွေးအခင်းကို ပြုလိုသော ရဟန်း သည် အခင်းဟောင်းကို အဆင်းပုံသဏ္ဍာန် ပျက်သွားစေခြင်းငှါ ထိုအခင်းဟောင်း၏ ထက်ဝန်းကျင် နံပါးတနေရာမှ ဘုရားအထွာ တော်ဖြင့် တထွာလောက်ကိုဖြတ်ယူရမည်။ ထိုသို့မယူဘဲ နိသီဒိန် အခင်းသစ်ကိုပြုသော ရဟန်းသည် နိသဂ္ဂိပါဠိစိတ် အာပတ်သင့်၏။ [နိသီဒိန်အခင်း၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို သုဒ္ဓပါဠိစိတ် ရတနဝဂ် နိသီဒန သိက္ခာပုဒ် ကျမှပြမည်။]

မှတ်ချက်။ ။ “တထွာလောက်ဖြတ်ယူရမည်”ဟုဆိုသော်လည်း နိသီဒိန် အသစ်၌ ထည့်၍ သင့်တော်လောက်သော အသားကောင်းနေရာက တထွာ လောက်ရှိမှသာ တထွာလောက်ဖြတ်ယူရမည်။ အခင်းဟောင်း ဆွေးရိ နေသဖြင့် အသားကောင်း တထွာလောက်မျှမရှိလျှင် ရတနသလောက် ဖြတ်ယူရမည်။ လုံးလုံးအသားကောင်းမရှိတော့လျှင် အခင်းဟောင်းမှ အသားကိုလုံးလုံးမယူဘဲလည်း နိသီဒိန်အခင်းသစ်ပြုနိုင်၏။

ထိုကဲ့သို့တထွာဖြစ်စေ တမိုက်ဖြစ်စေ ရတန်သရွှေဖြတ်ယူပြီးလျှင်ကား နိဿိဒ္ဓိန် အခင်းပြုလုပ်ဖြန့်ခင်းသည့်အခါ ထိုအဟောင်းမှ အသားကို နိဿိဒ္ဓိန်၏ တနေရာမှာလည်း သန့်သန့်ထည့်နိုင်၏။ ထိုသို့မထည့်ဘဲ ထိုအသားဟောင်းကိုလည်း အားလုံးပြန်ဖြေ၍ နိဿိဒ္ဓိန် အခင်း အသစ် လုပ်မည့် သိုးမွေးကိုနှင့် ရောမွေးပြီးမှလည်း နိဿိဒ္ဓိန် အသစ် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၈။ ဇွဲကလောမသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။

အမှု-သိုးမွေးထုပ်ကြီးရွက်လာမှု။

ရဟန်းတပါး
ဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတပါးသည် သာဝတ္ထိမြို့သို့ သွားစဉ် လမ်းခရီး အကြား၌ သိုးမွေးများကိုရ၍ ကေသီဖြင့် ထုပ်လျက် ယူသွားလေသည်။ လူတို့သည်အထုပ်ကြီးကိုရွက်လာသော ရဟန်းကို မြင်၍ “ဘယ့်လောက်နဲ့ ဝယ်ခဲ့ရပါသလဲ၊ အမြတ် အစွန်း ဘယ့်လောက်ရဘို့ ရှိပါသလဲ” ဟု ပြောဆို ပြောင်လှောင်ကြသောကြောင့် မျက်နှာပျက်ပျက်နှင့် ထိုအထုပ်ကို ထမ်းရွက်၍ ယူလာခဲ့ပြီးလျှင် သာဝတ္ထိသို့ ရောက်သောအခါ (စိတ်ပျက်သည့် လက္ခဏာဖြင့်) မတ်မတ်ရပ်လျက်ပင် မထိုင်တော့ဘဲ ပေါက်ချလိုက်လေသည်။ အခြားရဟန်းတို့က “ဘာကြောင့် ပေါက်ချရသလဲ” ဟု မေးလေသော် လမ်း၌ အလှောင်ခံခဲ့ရကြောင်းကို ပြန်ပြောလေ၏။ ထိုအခါ “ဘယ့်လောက်ဝေးဝေးကယူခဲ့သလဲ” ဟု ထပ်မေး ကြလေရာ သိုးယူဇနာ ကျော်ကျော် ယူခဲ့ရကြောင်းကို ပြောပြသဖြင့် “ဥယူဇနာကျော်ကျော် သိုးမွေးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ယူဆောင်ခဲ့ရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကာ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြားသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ် ပညတ် တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပ္ပန္နဿ ဇွဲက-
လောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တိယောဇနပရမံ
သဟတ္ထာ ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ အသန္တေ ဟာရကေ၊ တတော
စေ ဥတ္တရိ ဟရေယျ အသန္တေပိ ဟာရကေ၊ နိသဂ္ဂိယံ
ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ရဟန်းအား အစွန့်ရှည်သောခရီးကိုသွားစဉ် သိုးမွေးများ ဖြစ်အံ့ (ရအံ့-ဟူလို) ခံယူလိုလျှင် ခံယူနိုင်၏၊ ခံယူပြီးလျှင် ဆောင်ယူ မည့်ရဟန်းရှင်လူ တစ်စုံတယောက်မျှမရှိလျှင် မိမိလက်ဖြင့် (မိမိကိုယ် တိုင်)အလွန်ဆုံး သုံးယူဇနာတိုင်အောင် ယူဆောင်နိုင်၏၊ ဆောင်ယူ မည့်သူမရှိစေကာမူ မိမိလက်ဖြင့် သုံးယူဇနာထက် လွန်အောင် ဆောင်ယူလျှင်ကား နိဗ္ဗာန်ပရိတ် အာပတ်သင့်၏။

ဆ။ ငွေကလောမခေါ်ပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
အမှု-ဘိက္ခုနီတို့အားခိုင်းမှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့အား သိုးမွေးတွေကို တချို့ကအဖွပ်အလျှော်ခိုင်းကြ၊ အချို့က ဆေးဆိုးခိုင်းကြ၊ အချို့က ရှုပ်ထွေးနေသည်ကို အဖြည့်အရှင်းခိုင်းကြလေသည်။ ထိုအလုပ်ကို ချည်းလုပ်နေကြရသဖြင့် ဘိက္ခုနီတို့သည် ပါဠိအဋ္ဌကထာကို (မသင်ယူနိုင် ကြဘဲ) စွန့်လွှတ်ထားကြရ၏။ အမိသီလ အမိစိတ္တ အမိပညာသိက္ခာတို့ကို လည်း မဖြည့်နိုင်ဘဲ စွန့်လွှတ်ထားကြရကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို မိထွေးတော် ဂေါတမီ၏ လျှောက်ချက်အရ ဘုရားရှင်သီတော်မူ၍ သံဃာစည်းဝေးစေ တော်မူပြီးလျှင် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့ကိုမေးတော်မူသည့်အခါ “ဟုတ်ပါကြောင်း” ဝန်ခံကြသဖြင့် ဆွေမျိုးတော်-မတော်-မေးတော်မူပြန်ရာ “မတော်ကြောင်း” သီတော်မူရ၍ အပြစ်တင်တော်မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ငွေကလောမာနိ ခေါဝါပေယျဝါ ရဇာပေယျဝါ ဝိဇ- ဋာပေယျဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ပရိတ်ပရိတ်။

[ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီအား သိုးမွေးတို့ကို အဖွပ် အလျှော်- အဆိုး-အရှင်းခိုင်းသောရဟန်းမှာ နိဗ္ဗာန်ပရိတ်အာပတ်သင့်၏။]

၉။ ဂူဝိယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။

အမှု-ငွေအရှုခံမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ ရှင်ဥပနန္ဒသည် တဥားသော အမျိုး၏အိမ်၌ အမြဲဆွမ်း
 စား၏။ ထိုအိမ်၌ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ချက်သည့်အခါ
 ရှင်ဥပနန္ဒဘို့ (ဥားဥားဖျားဖျားခပ်၍) ထားလေ့ ရှိ၏။ အခါတပါး၌
 ထိုအိမ်ဝယ် ညချမ်းအခါ၌ အမဲသားဟင်းချက်၍ ရှင်ဥပနန္ဒဘို့လည်း
 ထားလေရာ၊ နံနက်စောစော၌ သားကလေးက အတင်းပူဆာသဖြင့် ရှင်
 ဥပနန္ဒအား အခြားတမျိုးမျိုးဝယ် လှူမည်ဟု ကြံ၍ ထိုအမဲသားဟင်းကို
 ကလေးအား ပေးလိုက်ရလေသည်။ နံနက်လင်း၍ ရှင်ဥပနန္ဒ ကြွလာ
 သောအခါ အိမ်ရှင်ယောက်ျားသည် (ကလေးပူဆာသဖြင့် အရှင်ဘုရားဘို့
 အမဲသားဟင်းကို ပေးလိုက်ရတဲ့အကြောင်းကို) ရှင်ဥပနန္ဒအား လျှောက်၍
 ငွေကကျပ်ကိုပြပြီးလျှင် “ဤငွေဖြင့် ဘာကို ဆောင်ယူစေလိုပါသနည်း”ဟု
 မေးလေသည်။ ရှင်ဥပနန္ဒက- “ဒကာ...ဒီငွေကို ငါ့အားစွန့်လွှတ် အပ်
 ပြီလား (လှူပြီးပြီလား)”ဟု မေး၍ “စွန့်လွှတ် အပ်ပြီးပါကြောင်း”
 လျှောက်လျှင် “ငါ့အား ဒီငွေကိုသာ လှူတော့”ဟုပြောဆို၍ ခံယူသွားလေ
 သည်။ ထိုယောက်ျားလည်း ရှင်ဥပနန္ဒအား ငွေလှူပြီးနောက် “ငွေကို ငါတို့
 ခံယူကြသလို၊ ဤရဟန်းတွေလဲ ငွေကိုခံယူကြတာဘဲ”ဟု ကဲ့ရဲ့လေသော်
 ရဟန်းများကြား၍ ဘုရားကိုလျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်
 မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျဝါ၊
 ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ၊ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒယေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ
 ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ရှေ့ငွေကို (လူတို့က လှူသည့်အခါ)
 ကိုယ်တိုင်ခံယူအံ့၊ (လမ်းစသည်၌ တွေ့သော အခါလည်း
 ကောက်ယူအံ့)၊ သို့မဟုတ် ကပ္ပိယစသူကိုခံယူစေ(ယူလိုက်-ဟု
 စေခိုင်း) အံ့၊ (လမ်းစသည်၌ တွေ့သော အခါ၌လည်း
 အကောက်ခိုင်းအံ့)၊ အလှူရှင်တို့က အပ်နှံလှူဒါန်းအပ်သော
 ရှေ့ငွေကို(အလှူခံသောအားဖြင့်) သာယာအံ့၊ ထိုရှေ့ငွေသည်
 စွန့်ပစ်ထိုက်၍ ရဟန်းလည်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

အယူခိုင်းဖြစ်။ "အယူခိုင်းရာ၌ မိမိဘုံအယူခိုင်းလျှင် နိသဂ္ဂိယပါစိတ်၊ အခြားသီတင်းသုံးဘော်များသို့ အယူခိုင်းလျှင် ဒုက္ကဋ်၊ လူများပိုင်ဆိုင်သော ရွှေငွေကို "ယူလော့၊ သိမ်းထားလော့၊ မည်သည့်အဖိုး ပေးလိုက်လော့" ဟု မစီမံကောင်းကြောင်းကိုလည်း ဖွင့်ကြ၏။ ["တဝ စောဠကံ ပဿာဟီတိ ဣမိနာ ဂဟိသန္တကေပိ "ဣဒံဂဏ္ဍထာ" တိ အကပ္ပိယဝေါဟာရေန ပိဓာနံ ဘိက္ခုနော နကပ္ပတိတိ"-သာရတ္ထ။]

ငွေစွန့်ပုံ။ "ဤရွှေငွေကို စွန့်ရာ၌ကား သံဃာ-ဂိုဏ်း-ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးပင် မအပ်သောကြောင့် အခြား နိသဂ္ဂိယ ပစ္စည်းကဲ့သို့ သံဃာ-ဂိုဏ်း-ပုဂ္ဂိုလ် အား စွန့်ခွင့်မရ၊ သံဃာ့အလယ်တွင်-"အဟံ ဘန္တေ ဂူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ၊ ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ နိသဇ္ဇာမိ"-ဟု ပါဠိလိုဖြစ်စေ၊ "အရှင် ဘုရားဟပည့်တော်သည် ရှေ့ (ငွေ) ကို ခံယူမိပါပြီ၊ ဤရွှေ (ငွေ) ကို တပည့်တော်စွန့်ပါ၏" ဟု မြန်မာလိုဖြစ်စေ စွန့်ရမည်။

စွန့်ရခြင်းအကျိုး။ "ထိုကဲ့သို့စွန့်ပြီးသည့်အခါလူတယောက်ယောက်လာ လျှင်-"ဤဟာကို သိလော့" ဟုပြော၊ "ဤငွေဖြင့်ဘာကိုယူခဲ့ရမည်နည်း" ဟု ဒါယကာကလျှောက်လျှင်-"မည်သည့်ပစ္စည်းကို ယူစေလိုသည်- ယူခဲ့" ဟု မပြောဘဲ သံဃာတော်မှာ အလိုရှိသော အပ်သောပစ္စည်းကို ညွှန်ပြ၍ "မည်သည့်ပစ္စည်းတော့ သံဃာမှာ အပ်တာဘဲ" ဟု ပြောနိုင်၏။ ထိုသို့ ပြော၍ ဒါယကာကဝယ်ယူလာလျှင်ထိုပစ္စည်းကို(ရွှေငွေအလှူခံသောရဟန်း မှတပါး)သံဃာအားလုံး (သံဃိကပစ္စည်းကို ခွဲဝေသုံးဆောင်သကဲ့သို့) သုံးဆောင်ကောင်း၏။ ဤသို့လျှင် ရွှေငွေကို မစွန့်ဘဲထားက ထိုရွှေငွေသည် မည်သည့်ရဟန်းမျှမအပ်တော့ဘဲ၊ သံဃာ့အလယ်၌ စွန့်လိုက်က ရွှေငွေခံသူ ရဟန်းမှ တပါးသော သံဃာများ၌ ပစ္စည်းသုံးစွဲခွင့်ရခြင်းသည် ရွှေငွေကို စွန့်ရခြင်း၏အကျိုးတည်း။

ရွှေငွေခံသူ။ "ရွှေငွေကို အလှူခံမိသော ရဟန်းမှာကား စွန့်လိုက်သည့် အတွက် မိမိမှာအဆက်ဆက် အပြစ်ကင်း၍ သန့်ရှင်းခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ထိုစွန့် ပြီး ရွှေငွေမှ ကပ္ပိယတို့ ဝယ်ယူပေးသော ပစ္စည်းများကား မအပ်တော့ချေ။ သံဃာမှ ဝေစုရသော ပစ္စည်းကို ရဟန်း သာမဏေ ကပ္ပိယတို့ကတဆင့် ပေးသော်လည်း ထိုပစ္စည်းကို မသုံးစွဲကောင်း၊ ထိုစွန့်ပြီး ရွှေငွေဖြင့် သစ်ပင် ပျိုးစေ့ကိုဝယ်၍ စိုက်ထားအပ်သော သစ်ပင်၌သော်မျှ ထိုရွှေငွေကို အလှူခံမိသော ရဟန်းမှာ အရိပ်မခိုကောင်း၊ ထိုငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သော သီမီးရောင်၌ စာသော်မျှမကြည့်ရှု-မပို့ချကောင်း။

မှတ်ချက်။ ။ရာဇသိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုကြောင်း၌ ရှင်ဥပနန္ဒသည် သင်္ကန်းအဖိုး လာလှူသည့်အခါ “ငါတို့အလှူမခံ”ဟု ပယ်ခဲ့၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား ငွေတကျပ်ကိုပင်တောင်းယူ၏။ သို့ဖြစ်၍ ရှင်ဥပနန္ဒကျင့်ပုံသည် ရှေး-နောက် မညီဟု ဆိုဘွယ်ရှိ၏။ အမှန်ကား-ဘုရားပညတ်တော်မူစဉ်က ဤဂူပိယ သိက္ခာပုဒ်သည် ရာဇသိက္ခာပုဒ်ထက် အရင်ကျ၏။ သံဂါယနာတင်သည့် အခါကျမှ ရာဇသိက္ခာပုဒ်သည် သင်္ကန်းနှင့်ဆိုင်သောကြောင့် (စီဝရ ဝဂ်၌သွင်းထားသဖြင့်) ယခုကာလစာအနေအားဖြင့် ရာဇသိက္ခာပုဒ်က အရင်ကျ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်က နောက်ကျလျက်ရှိရသည်။ ဤသို့လျှင် ရာဇ သိက္ခာပုဒ်မပညတ်မီ “ငွေကိုမခံရ”ဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ် တော်မူပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ရာဇသိက္ခာပုဒ်ဝတ္ထု၌ “သင်္ကန်းအဖိုးကို အလှူမခံ”ဟု ပယ်လှန်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကျင့်ဘွယ်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ရှေ့ငွေ (ရှေ့ငွေသာမက၊ ရတနာ မျိုးတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်း) များကို ကိုယ်တိုင်လည်း မခံယူကောင်း၊ ကပ္ပိယစသူကိုလည်း “ယူလိုက်”ဟု မခိုင်းကောင်း၊ အလှူရှင်တို့ အပ်နှံ လှူဒါန်းအပ်သော ရှေ့ငွေကိုလည်း မသာယာကောင်းတော့ပြီ။ အကယ်၍ လှူလာလျှင် ရာဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပယ်ရမည်။ ကပ္ပိယထံ ငွေကိုအပ်နှံ၍ (သို့မဟုတ် စာတိုက်စသည်ဖြင့် ကပ္ပိယထံတင်ပို့၍) “အရှင်ဘုရား အလိုရှိ သောအခါ ကပ္ပိယမည်သူထံ ရဟန်းများသုံးဆောင်အပ်သော (ဆွမ်း သင်္ကန်းစာအုပ်ခဲတန်စသည့်) ပစ္စည်းကို တောင်းခံတော်မူပါ” ဤသို့စသည် ဖြင့် ရာဇသိက္ခာပုဒ်၌ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လျှောက်ထားမှသာ အပ်သော ပစ္စည်းများကို တောင်းယူကောင်းသည်။

ခေတ်အလိုက်ကျင့်ဘွယ်။ ။ “သာဒယေယျ” အရ သာယာမှ နိသဂ္ဂိယ ပါစိတ်အာပတ် သင့်ရကား ယခုကာလအလှူစသည်၌ ငွေကိုလှူသည့်အခါ တပါးထည်းထူးချွန်၍ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်မပယ်သာလျှင် “ငါမယူလို၊ ငါမသာယာ၊ ကပ္ပိယသုံးချင်ရာသုံးပစေ”ဟု အမှန်စင်ကြယ်သော မသာယာသောစိတ်ဖြစ် လျှင် အာပတ်မသင့်။ ထိုငွေကိုကျောင်းသားယူလာ၍ “အရှင်ဘုရား...မည်မျှ ကုန်အပ်သောပစ္စည်းကို တပည့်တော်အထံတောင်းတော်မူပါ”ဟု လျှောက် လျှင် မူလကငွေကိုမသာယာခဲ့သောကြောင့် အပ်ဘွယ်ရှိသည်။ ထိုသို့မလျှောက် ဘဲ ကျောင်းသားစသူက ယူရုံသာယူထားလျှင် ထိုငွေနှင့်စပ်၍ ဘာမျှမအပ် တော့ချေ။

တိုက်တွန်းချက်။ ။ရှေ့ငွေကိုအလှူခံ၍ ထိုရှေ့ငွေဖြင့် ဝယ်ယူအပ်သော ပစ္စည်း များ-ကုလဒူသနပြု၍ ရအပ်သောပစ္စည်းများ-မိမိကို ကြည်ညိုအောင် ဟိတ်ဟန်ဆောင်သဖြင့် အထင်ကြီး၍ လှူအပ်သော ပစ္စည်းများသည်

သီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥပဒေတော်ကြီး ပင် မသုံးစွဲအပ်တော့ပြီ။ သုံးစွဲသူတိုင်းမှာ ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤရွှေငွေနှင့်စပ်၍ အပ်သော နည်းလမ်းများကို ရာဇသိက္ခာပုဒ်ဝယ် ကပ္ပိယအမျိုးမျိုးဖြင့်ပြန်သော နည်းလမ်းအတိုင်း စိစဉ်တတ်ဘို့ရာ ကိုယ်စီ ကိုယ်င အလေ့အလာ ပြုသင့် ကြပေသည်။

ဈ။ ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ရွှေငွေကို လဲလှယ်မှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိ
ရဟန်းများ

“ဘုရားရှင်သည် ရွှေငွေအလှူခံမှုကိုသာပယ်တော်မူသည် အလှူခံပြီးသား ရွှေငွေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာကို လဲယူမှုကို ပယ် တော်မမူ”ဟု ယူဆ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ပစ္စည်းများကို လဲကြလေသည်။ ထိုအခါလူတို့က “ရဟန်း တော်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရွှေငွေဖြင့် လဲလှယ်ကြရကုန်သနည်း၊ လူတို့လိုပါဘိကလား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယောပနဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါ-
ဟာရံ သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။”

မြန်မာပြန်။ “အကြင်ရဟန်းသည် အမျိုးမျိုးအစားစားသော ရွှေငွေ ဖြင့် လဲလှယ်ခြင်း(ရောင်းဝယ်ခြင်းသို့) ရောက်အံ့။ ထိုလဲအပ်သော ဝတ္ထုလည်း စွန့်ပစ်ထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါစိတ်သင့်၏။”

မှတ်ချက်။ “နာနပ္ပကာရ = အမျိုးမျိုးအစားစား” ဟူသည် ပုတီးနားကပ် စသည်ဖြင့် လက်ဝတ်လက်စားပြုအပ်သော ရွှေငွေ တန်ဆာ-လက်ဝတ် လက်စားမပြုအပ်သော ရွှေတုံးငွေခဲ၊ ရွှေဒင်္ဂါး ငွေဒင်္ဂါး ပိုက်ဆံ ငွေစက္ကူ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးအစားစားသော ရွှေငွေတည်း။ “လဲလှယ်” ဟူသည် ယခုကာလ ရောင်းဝယ်ခြင်းပင်တည်း။ ထိုသို့ရောင်းဝယ်ရာ၌ မိမိကရွှေ ငွေဖြင့် သပိတ်သင်္ကန်းစသည်ကိုဝယ်ခြင်း၊ မိမိက သပိတ်သင်္ကန်းပေး၍ အခြားသူထံမှ ရွှေငွေကို ယူခြင်း(သပိတ်သင်္ကန်းရောင်းခြင်း) အားလုံး ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းဒါယကာ စသူတို့ထံမှ ငွေကိုတောင်း၍ ဖြစ်စေ သူတို့ဘာသာယူခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ယူလျှင် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်အရ ထိုငွေသည် နိသဂ္ဂိထိုက်၍၊ ထိုငွေဖြင့် သင်္ကန်း စာအုပ်စသည် ဝယ်ပြန်

လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ထိုသင်္ကန်းစသည်တို့ နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ပါဏိတ် အာပတ်လည်းသင့်၏။ နိသဂ္ဂိထိုက်နေသော ပစ္စည်းတခုကိုမစွန့်ဘဲ သုံးပြန် လျှင် ကိုင်တိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်များစွာသင့်လေသည်။

စောဒနာဘွယ်။ ။ “လဲလှယ်သူတဘက်ဘက်က ရွှေငွေဖြစ်မှ ဤသိက္ခာပုဒ် အရ နိသဂ္ဂိထိုက်သည်” ဟုဆိုသောကြောင့် ရဟန်းတပါးအလှူခံထားသော ငွေဖြင့် ဝယ်မိ၍ နိသဂ္ဂိထိုက်နေသောသင်္ကန်းကို အခြားရဟန်းက ကပ္ပိယ ဝတ္ထုဖြင့် လဲယူရာ၌ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိဥပုသ်လော-ဟု စောဒနာ ဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား—အလှူခံထားသောငွေဖြင့် ဝယ်မိသော သင်္ကန်းသည် ငွေမဟုတ်သော်လည်း ငွေနှင့်အလားတူ မည်သည့်သီတင်းသုံးဘော်မျှမအပ်၊ သို့ဖြစ်၍ ရူပိယအစစ်မဟုတ်သော်လည်း ထိုသင်္ကန်းသည် ရူပိယ သဘော သက်ရောက်ရကား ထိုသင်္ကန်းကို ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲယူရာ၌ ၂ ဘက်လုံး မှာပင် နိသဂ္ဂိထိုက်သည်။

ပတ္တစတုက္က။ ။ ဤနေရာဝယ် ရွှေငွေဖြင့်လဲလှယ်မိသော နိသဂ္ဂိယပစ္စည်း၏ အပြစ်ကြီးလေးပုံကို နားလည်ဘို့ရာ ပိနည်းခိုရ်များ၏ နယ်၌ အလွန်ထင် ရှားသော “ပတ္တစတုက္က” ခေါ်သပိတ် ၄ လုံးအကြောင်းကို ပြဉ္စားအံ့။

၁။ ရဟန်းတပါးသည် ရူပိယသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ငွေကို အလှူ ခံ၍ ထိုငွေဖြင့် သံမျိုးစေ့ကိုဝယ်၊ သံမျိုးစေ့ကို သံဖြစ်အောင် ထုရိုက်၊ ထိုသံဖြင့် သပိတ်လုပ်ထားအံ့။ ဤသပိတ်ကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပ်အောင်လုပ်၍ မရတော့သော “မဟာအကပ္ပိယ” သပိတ်တည်း။ [ထိုသပိတ်ကိုဖျက်ဆီး၍ ခွက်လုပ်၊ ပဲခွက်လုပ်၊ ထိုပဲခွက်ဖြင့် ဒန်ပူ ဖြတ်အံ့။ ထိုခွက် ပဲခွက် ဒန်ပူတို့ပင်မအပ်။ ထိုပဲခွက်ကို မီးဖုတ်၍ထိုပဲခွက် ဖြင့် ရေ နွားနို့စသည်ကို နွှေးလျှင် ထိုရေ နွားနို့များလည်း မအပ်ပင်။ ထိုသပိတ်ပျက်ကို ငါးများချိတ်လုပ်၍ ငါးများသဖြင့် ရအပ်သော ငါးသည်ပင် သီတင်းသုံးဘော် အားလုံးမအပ်-ဟူ၏။]

၂။ ရဟန်းတပါးကား ငွေကိုအလှူခံ၍ သပိတ်ဝယ်အံ့။ ထိုသပိတ်လည်း သီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥပုသ်လုံးမအပ်၊ သို့ရာတွင် သပိတ်သည်ထံ သပိတ် ပြန်ပေး၍ ငွေကိုပြန်ယူလျှင် ထိုသပိတ်သန့်စင်၏။ ထိုသပိတ်ကို ထပ်မံ၍ ကပ္ပိယဖြင့် အပ်အောင် ကပ္ပိယနိုင်သေး၏။

၃။ ရဟန်းတပါးကား ငွေကိုအလှူခံပြီးနောက် သပိတ်ဆိုင်သွား၍ မိမိ အလိုရှိသောသပိတ်ကိုပြန်၊ ကပ္ပိယက ဝယ်လှူ၏။ ထိုသပိတ်လည်း မူလက ငွေကိုအလှူခံမိလျက်သားဖြစ်သောကြောင့် ကပ္ပိယ ဝယ်လှူ သော်လည်းမအပ်ပင်။ ဒုတိယသပိတ်ကဲ့သို့ ပြန်ပေးရမည်။

၄။ ရဟန်းတပါးကား ငွေကိုအလှူမခံ၊ဆိုင်ရာဒါယကာ ဒါယိကာမတို့က “သပိတ်ဝယ်လှူပါ”ဟု မှာလိုက်သော ကပ္ပိယနှင့်အတူ- သို့မဟုတ် ဘူတိပဝါရိတနှင့်အတူ သွား၍ သပိတ်သည်အား “ဤငွေကို ယူ၍ ဤသပိတ်ကိုပေးပါ”ဟု ပြောအံ့။ “ရဟန်းကိုယ်တိုင် ဝယ်အံ့”ဟုလို ထိုသပိတ်ကား မူလကအဖိုးကို အလှူမခံခဲ့သောကြောင့် အခြား သီတင်းသုံးဘော်များအား အပ်သော်လည်း ထိုရဟန်းက အစီအမံ မတတ်- သူ့ကိုယ်တိုင် ဝယ်၍ အလေလုပ်မိသောကြောင့် သူ့မှာ မအပ်တော့ချေ။

၁-မှတ်ချက်။ ။၁-နံပါတ်သပိတ်၌ “မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ အပ်အောင် လုပ်၍ မရတော့”ဟုရာဝယ် ရဟန်းသံဃာများ၏ပစ္စည်းအနေဖြင့် သပိတ်မှခွက် စသည့်ပြောင်းလွှဲနေသမျှကို ရည်ရွယ်၍ဆိုခြင်းတည်း။ “ငါးများချိတ်”ဟု ရာ၌လည်း အလဇ္ဇီရဟန်းဖြစ်လျှင် လုပ်ချင်ရာ လုပ်မည်ဖြစ်သောကြောင့် အစွမ်းကုန်မအပ်သောအရာကို ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်သည်-ဟုမှတ်။ အကယ်၍ ထို-၁-နံပါတ်သပိတ်-ခွက်-သံများကို လူကဝယ်၍ဖြစ်စေ လူယူ၍ဖြစ်စေ ပေးလိုက်၍ဖြစ်စေ လူပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်သွားပြီးနောက် လူက ပြန်လှူလျှင် ထိုသပိတ်ခွက်စသည်တို့ အပ်ကြောင်းကို ဋီကာတို့ဆိုကြသည်။

[သာရတ္ထ]နသက္ကာ ကေနစိ ဥပါယေန ကပ္ပိယော ကာတုန္တိ- ဣဒံ ပဉ္စန္ဒိယေဝ သဟဓမ္မိကာနံ အန္တရေ ပရိဝတ္တနံ သန္ဓာ- ယ ဝုတ္တံ၊ဂိဟီဟိ ပန ဂဟေတွာ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ဒိန္တံ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပတီတိ ဝဒန္တိ။

ဤဝါဒကို လက်ခံနိုင်ကြပါလျှင် မိမိအလှူခံမိသောငွေကို မိဘစသူတို့အား မငဲ့မကွက် စွန့်လွှတ်ပြီးနောက် မိဘစသူတို့က အပ်သော ပစ္စည်းများကို မိမိသားရဟန်း-သို့မဟုတ် အခြား သီတင်းသုံးဘော်တို့အား လှူရာ၌ အပ်သည်ဟုပင် ဝန်ခံကြရပေလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်နည်း။ ငွေဖြင့် ဝယ်အပ်သော ပစ္စည်းနှင့်ငွေတို့မှာ ရဟန်းများအတွက် သဘောတူဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၄-မှတ်ချက်။ ။ [၂-၃ သပိတ်များအတွက် ထင်ရှားပြီ။] ၄ နံပါတ်သပိတ်၌ ငွေကို အလှူမခံဘဲ ကပ္ပိယနှင့်အတူသွား၍ ဈေးသည်အထံကျမှ မိမိကိုယ် တိုင် ဈေးဆစ်ခြင်း ဝယ်ခြင်းများကို ကျမ်းဂန်တို့၌ “ဒုဗ္ဗိစာရဏ= မကောင်းသဖြင့် စိမ့်ခြင်း”ဟု ဆို၏။ ပစ္စည်းကို ကပ္ပိရာ၌ ဒုဗ္ဗိစာရဏ ဖြစ်လျှင် မိမိမှာ ထိုပစ္စည်းကိုကိုင်တိုင်း ဒုက္ခ၌ အာပတ်သင့်တော့၏။

[ရှေ့သပိတ်သုံးလုံးသည် နိသဂ္ဂိယဝတ္ထု-၄ နံပါတ် သပိတ်ကား ဒုက္ကဋ်
ဝတ္ထု-ဟု ခွဲခြားပါ။ ကပ္ပိယဟူရာ၌ကား ရာဇသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သော
ကပ္ပိယနှင့် ဉာတိပဝါရိတတို့ကို ယူရမည်။]

စွန်ပုံ။ "ထိုကဲ့သို့ ရှေ့ငွေဖြင့်ဝယ်မိသော နိသဂ္ဂိယပစ္စည်းများကိုလည်း
ရှေ့ ငွေကဲ့သို့ပင် သံဃာ-ရိုက်-ပုဂ္ဂိုလ်တို့မစွန့်ရသံဃာ့အလယ်မှာ "အဟံ
ဘန္တေ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇိ" ဣဒံ မေ ဘန္တေ နိသဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ
နိသဇ္ဇာမိ" ဟု ပါဠိမြန်မာ အလိုရှိရာဖြင့်စွန့်၍ ရူပိယသိက္ခာပုဒ် အတိုင်း
စီစဉ်ရမည်။

၉။ ကယဝိက္ခယ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-ပရိဗိုဇ်နှင့်အဝတ်ချင်း လဲယူမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ
လှပ်ပုံ

အရှင်ဥပနန္ဒသည် သင်္ကန်းချုပ်မှု၌ ကျွမ်းကျင်၏။ သူသည်
အဝတ်ဝိုင်း အဝတ်စများကို သင်္ကန်းဖြစ်အောင် စပ်ဟပ်
ချုပ်ဆိုးပြီးလျှင် ကောင်းစွာ ပြေပြစ်အောင် ပြု၍ရုံ၏။
ပရိဗိုဇ်တယောက်သည် အဖိုးများစွာတန်သော အဝတ်ကို ဝတ်လာ၍
ထိုအဝတ်ဖြင့် ထိုသင်္ကန်းကို လဲဘို့ရန်ပြော၏။ ဥပနန္ဒက "သင်...နားလည်
ရဲ့လား" ဟု မေး၏။ "နားလည်ပါ၏" ဟု ပရိဗိုဇ်ကပြော၏။ ဤသို့ ပြော၍
လဲယူပြီးလျှင် ထိုသင်္ကန်းကိုဝတ်၍ ပရိဗိုဇ်ကျောင်းသို့ သွားလေသော်၊ အခြား
ပရိဗိုဇ်တို့က "တယ်ကောင်းပါလား၊ ဘယ်ကရခဲ့သလဲ" ဟု မေးရာ၊ မိမိ
အဝတ်ဖြင့် လဲခဲ့ကြောင်းကိုပြောလျှင် "ဒီသင်္ကန်းဟာ ဘယ်နှစ်ရက်လောက်
ကြာအောင် ခိုင်မှာလဲ၊ သင့်အဝတ်က ကောင်းသေးတယ်" ဟု ပြောကြ
လေသည်။ ထိုအခါ ပရိဗိုဇ်သည် "ဟုတ်သားဘဲ" ဟု ယူဆ၍ ရှင်ဥပနန္ဒထံ
ပြန်လဲဘို့ပြောလေရာ၊ "အစတုန်းကသိရဲ့လား-ဟု ငါမေးသားဘဲ၊ ခုမှတော့
ပြန်မလဲနိုင်ဘူး" ဟု ရှင်ဥပနန္ဒကပြောသဖြင့် "လူအချင်းချင်းတောင် မကျေ
နပ်လျှင် ပြန်ပေးကြသေးတယ်၊ ယခု ရဟန်းချင်းဖြစ်လျက် ဘာကြောင့်
ပြန်မပေးရသလဲ" ဟု ထိုပရိဗိုဇ်၏ ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ခြင်းကို တဆင့်အားဖြင့်
ဘုရားရှင် ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ
သမာပဇ္ဇေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် အထူးထူး အပြားပြားသော
လဲလှယ်ခြင်း(ဝယ်ခြင်း-ရောင်းခြင်း)သို့ရောက်အံ့၊ ထိုလဲယူအပ်သော
ပစ္စည်းဝတ္ထုသည် နိသဂ္ဂိထိုက်၍၊ ထိုရဟန်းလည်း ပါစိတ် အာပတ်
သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။လဲခြင်း=ရောင်းဝယ်ခြင်း ၊ မျိုးကား (ပစ္စည်း အပေးအယူချည်း
ဖြစ်၍)သဘောတူပင်တည်း။ “နာနပ္ပကာရကံ=အထူးထူးအပြားပြား”
ဟူသည် သင်္ကန်းဆွမ်းစသော အမျိုးမျိုးသော ပစ္စည်းတည်း၊ ခရုငွေနှင့်
စပ်သော အကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်ရောင်းဝယ်မှုကြောင့် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်
အရ အာပတ်သင့်၍၊ သင်္ကန်းစသော ကပ္ပိယဝတ္ထုဖြင့် လဲလှယ်မှုကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ကပ္ပိယဝတ္ထုချင်းလဲလှယ်
မှုဖြစ်၍ သီတင်းသုံးဘော်ချင်း လဲကောင်း၏၊ ရသေ့ သီလရှင် လူဝတ်
ကြောင်စသည်တို့နှင့်ကား မလဲကောင်း။

မအပ်သောလဲနည်း။ ။
အပ်သောလဲနည်း။ ။
ခိုင်းစေရာ၌ အပ်-မအပ်။ ။

} ဘာသာဗုဒ္ဓိကာမှာယူ။

ကောသိယဝဂ် ပြီး၏။

ပတ္တဝါ

က။ ပတ္တသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-သပိတ်များစွာကိုယ်ပိုင်ထားမှု။

သပိတ်အများ
ထားခြင်း

ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် သပိတ်များစွာကို ကိုယ်ပိုင် သိမ်းထားကြ၏။ ထိုသပိတ်တွေကို လူတို့ မြင်ကြသဖြင့် “ကိုယ်တော်တွေ သပိတ် ကုန်သွယ်ကြ မလိုတဲ့လား၊ သို့မဟုတ်သပိတ်ဆိုင်ခင်းကြမလိုတဲ့လား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းကြောင့် “ယောပနဘိက္ခု အတိရေကပတ္တံ ဓာရေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။ ထို့နောက် အရှင်အာနန္ဒာအား သပိတ်အပို ရလာ ပြန်လေသော် ထိုသပိတ်ကိုလည်း သာကေတမြို့၌ သီတင်းသုံးခိုက် ဖြစ်နေသော အရှင်သာရိပုတြာအား လှူလို၏။ အရှင်သာရိပုတြာလည်း ၉ ရက် ၁၀ ရက် လောက်ကြာမှ ရောက်လာမည်ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်လေလျှင် မူလပညတ်တော်ကို တမျိုးပြင်၍ “ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော၊ တံအတိက္ကာမယတော နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ” ဟု အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။ သိက္ခာပုဒ် မြန်မာပြန်ကား- [အဓိဋ္ဌာန် မတင်အပ်-ဝိကပ္ပနာလည်း မပြုအပ်သော သပိတ်ကို အတိရေကပတ္တ (သပိတ်ပို) ဟု ခေါ်၏။] သပိတ်ပိုကို အလွန်ဆုံး ၁၀ ရက်မျှ ဝားကောင်း၏။ ထို ၁၀ ရက်ထက် ကျော်လွန်၍ ထားလျှင် သပိတ်လည်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

သပိတ်အမျိုးအစား။ "ဥက္ကဋ္ဌသပိတ် (သပိတ်ကြီး) မဇ္ဈိမသပိတ် (သပိတ်လတ်) ဩမကသပိတ် (သပိတ်ငယ်) ဟု သပိတ် ၃ မျိုးရှိ၏။ ဆန် တစလယ်ချက် ထမင်းသည် အစားမှန်သူ လူတယောက်၏ စားရိုးစားစဉ် ထမင်းတည်း။ နံနက်တထပ်သာ စားသော ရဟန်း သာမဏေများ အတွက်လည်း ထိုတစလယ်ချက် ထမင်းသည် မျှတလုံလောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဆန်တစလယ်ချက် ထမင်း၊ ထိုထမင်း၏ ၄ ပုံ တပုံခန့် လက်ကော်၍ ရလောက်အောင် မပြစ်မကြဲသော ပဲဟင်း၊ ထမင်း၏ ၄ ပုံ တပုံခန့် (သားငါးတခုခု)ဟင်းလျှာ၊ ဤမျှဆန့်သော သပိတ်သည် ဩမက သပိတ်ငယ် မည်၏။

ဆန်တစ္ဆေချက်ထမင်း၊ ၄ ပုံ တပုံခန့် ဝဲဟင်း၊ ၄ ပုံ တပုံခန့် သားငါးဟင်းကို ဆန်သောသပိတ်သည် မဇ္ဈိမသပိတ်လတ်မည်၏။ ဆန်တပြည်ချက်ထမင်း၊ ၄ ပုံ တပုံခန့် ဝဲဟင်း၊ ၄ ပုံ တပုံခန့် သားငါးဟင်းကို ဆန်သောသပိတ်သည် ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်ကြီးမည်၏။ ဆန်ကိုချက်သည့်အခါ ထမင်းအဖြစ်၌ ၂ ဆတိုးလေ့ရှိသောကြောင့် ဆန်တစလယ်ချက်လျှင် ထမင်းတစ္ဆေသားနှင့် ဝဲဟင်း သားငါးကင်း ၄ ပုံ တပုံစီပေါင်းလျှင် ၃ စလယ်ဖြစ်၏။ ထိုနည်းအရ ဩမက သပိတ်သည် ၃ စလယ်ဆန့်၏။ မဇ္ဈိမသပိတ်သည် ၃ ခွက် ဆန့်၏။ ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်သည် ၃ ပြည် ဆန့်၏ဟု မိန့်တော်မူကြသည်။

[ဆောင်း] ၃ ပြည် ၃ ခွက်၊ ၃ စလယ်တွက်၊ ဆွမ်းချက်ဟင်းစုံခတ်။
ဥက္ကဋ္ဌ-မဇ္ဈ၊ ဩမက၊ ဝင်ရစဉ်တိုင်းမှတ်။

သပိတ် ၂ မျိုးနှင့်အရောင်း။ "မြေသပိတ် သံသပိတ်အားဖြင့် ၂ မျိုးသော သပိတ်သာအပ်၏။ ထို ၂ မျိုးတွင် မြေသပိတ်ကို ၂ ကြိမ်မီးဖိုက်၍ သံသပိတ်ကို ငါးကြိမ်မီးဖိုက်ရမည်ဟု အဋ္ဌကထာတို့၌ဆို၏။ ထိုသို့ဆိုခြင်း၌ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဖြူကြောင်ကြောင်အဆင်းမရှိစေဘဲ ညိုမှောင်မှောင်အဆင်းအရောင် ရှိစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ကင်္ခါ၌မီးဖိုက်အကြိမ်ကိုမပြုတော့ဘဲ "သမဏ သာရုပ္ပေန- ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သောအားဖြင့်၊ ပက္ကံ-ကျက်ပြီးသော" ဟု မိန့်သည်။ ဤကင်္ခါမိန့်ချက်အရ "ညိုမှောင်သောအဆင်းအရောင် ရှိလျှင် သပိတ်အရာဝင်ပြီ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုနိုင်ပြီ" ဟုမှတ်။ [ယခုကာလ သားရိုးကိုင်းထားသော သပိတ်များ၌ကား သားရိုးအတွင်းက အရောင်သည် ညိုမှောင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အချို့ဝိနည်းမရှိရုံများသည် ကိုယ်တိုင် မီးဖိုက်ပြီးမှ သားရိုးကိုင်းစေပြီးလျှင် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ သုံးစွဲကြသည်။]

အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ။ ။
ပစ္စုပ္ပန်ပြုပုံ။ ။
အဓိဋ္ဌာန် ကျကြောင်း ဇပါး။ ။
နိဗ္ဗာန်သပိတ်ကိုစွန့်ပုံ။ ။

} ဘာသာဋီကာမှာယူ။

၁။ ဥပုသ်ဥပုသ်သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-အလိုက်မသိဘဲသပိတ်တောင်းမှု။

အလိုက်မသိခြင်း ကပိလဝတ်မြို့၌ အိုးထိမ်းသည် (အိုးသည်) တယောက်သည် ရဟန်းတို့အား သပိတ်အလိုရှိလျှင် တောင်းဘို့ရန်

ဖိတ်မိထား၏။ ရဟန်းတို့သည်အတိုင်းအရှည်မသိကြဘဲ (အလိုက်မသိဘဲ) များစွာသောသပိတ်တို့ကို တောင်းကြလေသည်။ ထိုအိုးထိမ်းသည်မှာ သပိတ်ကိုချည်း လုပ်ပေးရသောကြောင့် ရောင်းဘိက္ခုနီကို မလုပ်အားတော့ချေ။ စားရေးသောက်ရေးမမျှတ မချောင်လည်အောင်ဖြစ်ရရှာ၏။ သားမယားများလည်း ပင်ပန်းကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားလူများသိ၍ “ရဟန်းတွေ့နယ်အလိုက်မသိ ပမာဏကိုမသိဘဲ သပိတ်များစွာကို တောင်းဘဲ တောင်းနိုင်လွန်းတယ်”ဟု ကဲ့ရဲ့သည်ကို ကြားတော်မူသောကြောင့် “န ဘိက္ခုဝေ ပတ္တာ ဝိညာပေတဗ္ဗာ၊ ယော ဝိညာပေယျ၊ အာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ္ဌဿ = ရဟန်းတို့သပိတ်ကို မတောင်းရ၊ အကြင်ရဟန်းတောင်း၏၊ ထိုရဟန်းဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သင့်စေ”ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သပိတ်တောင်းခွင့်
ပြုတော်မူရပုံ

ထိုသို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ရဟန်းတပါးမှာသပိတ်ကဲ့သွားသော်လည်း တောင်းဘို့ရာ အပ်မည်-မအပ်မည်ကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နေသောကြောင့် မတောင်းတော့မူ၍ လက်ဖြင့်ဆွမ်းခံလှည့်လေသည်။ ထိုအခါလူတို့က “ရဟန်းတော်များသည် လက်ဖြင့်ဆွမ်းခံရသလား၊ တိတ္ထိတွေလိုဖြစ်နေပြီ”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြန်သဖြင့် ပျောက်သောသပိတ်ရှိသောရဟန်း၊ ကွဲသောသပိတ်ရှိသောရဟန်းအား သပိတ်တောင်းခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်
ပညတ်တော်မူရပုံ

ထိုသို့ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည့်အခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့သည် မဖြစ်စလောက် အက်ကြောင်းရာကလေး ထင်ရုံမျှဖြင့် တချို့လည်း အနည်းငယ်ပဲရုံမျှဖြင့် တချို့လည်း ခြစ်ရာကလေးထင်ရုံမျှဖြင့် (သပိတ်ကွဲပြီဟု ယူဆ၍) သပိတ်သစ်ကို တောင်းကြလေသည်။ ရှေးကကဲ့သို့ပင် ဖိတ်ထားသော အိုးထိမ်းသည်မှာ လက်မအားအောင် အလုပ်ချား၍ ဆင်းရဲပင်ပန်းသွားပြန်လေသည်။ ထိုအခါ အခြားလူတို့ကကဲ့ရဲ့ကြပြန်သည်ကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ ယခုတွေ့ရသော သိက္ခာပုဒ်ကို အပြည့်အစုံ ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “ပန္နန”ဟူသည် အက်ကြောင်းရာ၏ ၂ဘက်၌ စူးငယ်ဖြင့်ဖောက်၍ ရိုးရိုးအပ်ခြည်ကြိုးဖြင့်ဖြစ်စေသင်ပေါင်းလျော်ကြီး-သံနန်းကြီးသေးသေးစသည်ဖြင့် ဖြစ်စေ တုပ်၍ ဖွဲ့၍ ခြည်ထားခြင်းကို “ပန္နန”ဟု ခေါ်၏။ ၂ လက်မလောက်ရှည်နေသော နေရာတခုလျှင် တဖွဲ့ကျ တုပ်နိုင်၏။ ထိုကဲ့သို့ အတုပ်အဖွဲ့မျိုး ၅ ခုမပြည့်သေးသောသပိတ်ကို “ဥဒုပဉ္စပန္နနပတ္တ”ဟု ခေါ်သည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဥဒ္ဓါနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ တေန ဘိက္ခုနာ သောပတ္တော ဘိက္ခု၊ ပရိသာယ နိသဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ ယောစ တဿာ ဘိက္ခု၊ ပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော၊ သော တဿ ဘိက္ခုနော ပဒါတဗ္ဗော “အယံ တေ ဘိက္ခု ပတ္တော ယာဝ ဘောဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော” တိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။ ။

မြန်မာမြန်မာ။ ။အကြင်ရဟန်းသည် (သပိတ်က ၅ ဖွဲ့မပြည့်သေးဘဲ လျက်) သပိတ်သစ်ကို တောင်းအံ့၊ ထိုသပိတ်သည် နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုသပိတ်ကို ရဟန်းပရိသတ်၌စွန့်ရမည် (အခြားနိသဂ္ဂိပစ္စည်းစွန့်ပုံကဲ့သို့ တပါး ထည်း အထံစွန့်၍မဖြစ်၊ အခြားရဟန်းများကလည်း စည်းဝေးရာ အရပ်သို့ မိမိ၏အဓိဋ္ဌာန်တင်လျက်၊ သို့မဟုတ်ဝိကပ္ပနာပြုလျက် သုံးစွဲ နေသော) သပိတ်ကို ကိုယ်စီကိုယ်င ယူ၍ ကြွလာကြရမည်၊ ထိုအခါ ထိုသပိတ်ကို အခြားရဟန်းများယူအောင် တိုက်တွန်းဘို့ရာ ရိုးသား သောရဟန်းတပါးကို “ပတ္တဂ္ဂါဟကသမ္မုတိ” ပေးရသည်၊ ထိုသမ္မုတိ ရသောရဟန်းက ထိုစွန့်ထားသောသပိတ်၏ကောင်းမွန်ကြောင်းကို လျှောက်ထား၍ အကြီးဆုံးထေရ်အား ယူဘို့ရန် တိုက်တွန်းရသည်၊ ထေရ်ကြီးက ထိုသပိတ်ကိုယူလျှင် ထေရ်ကြီးသပိတ်ကို ဒုတိယ ထေရ် အား ယူစေရသည်၊ ထေရ်ကြီးစသူက ကိုယ့်သပိတ် ကိုယ်ကျေနပ် နေ၍ မယူကြလျှင် ထိုသပိတ်ကို တတိယ စတုတ္ထစသော ထေရ် များကို ယူအောင်တိုက်တွန်းရသည်၊ ဤနည်းအားဖြင့် အားလုံး ပုဂ္ဂိုလ်များ မလိုချင်၍ ကျန်နေသောသပိတ်ကို “ပတ္တပရိယန္တ အစွန် ဆုံးသပိတ်” ဟုခေါ်၏၊ ထိုအစွန်ဆုံးသပိတ်ကို ထိုရဟန်းအား “ကွဲသည့်တိုင်အောင် ဤသပိတ်ကို ဆောင်ထားရမည်” ဟု ပြော၍ ပေးရသည်၊ ဤကား ၅ ဖွဲ့မပြည့်သေးဘဲ သပိတ်သစ်ကို တောင်းရာ၌ ကျင့်ရသောကျင့်ဝတ်တည်း။

ရုဒ္ဓသိက္ခာလာ

သပိတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်အွယ်များ

- ပတ္တံ နပတိသာမေယျ၊ သောဒကံ နစဩတပေ၊
- ဥဏှေ နနိဒဟေ ဘူ , နထပေ နောစလဂ္ဂယေ။

သောဒကံပတ္တိ-ရေမစင်သောသပိတ်ကို၊ နပတိသာမေယျ-သိမ်း၍လည်း မထားရ၊ နစဉြတပေ-နေလည်းမလှမ်းရ၊ ဥဏှေ-နေပူ၍၊ နနိဒဟေ-ကြာမြင့်စွာ မထားရ၊ ဘူမ္မိ-ကြမ်းသောမြေပေါ်၌၊ နထပေ-အခင်းမပါ သပိတ်ခြေ မပါဘဲမထားရ၊ နောစလဂ္ဂယေ-ဆင်စွယ်ကောက် စသည်တို့၌ ချိတ်၍ မထားရ။

[ဆွမ်းစားပြီးလျှင် သပိတ်ကိုစင်ကြယ်စွာဆေး၊ ရေစင်အောင် သုတ်ပြီးမှ ဟင်းနို့ပျောက်အောင် ခေတ္တနေလှမ်း၊ ကြာရှည်စွာနေပူမှသာမထားရ၊ နေလှမ်းပြီး နောက် ရုပ်သိမ်း၍ အခင်းမပါ သပိတ်ခြေမပါသော မြေပေါ်မှာမထားဘဲ နံရံ ကောက်စသည်၌လည်း မချိတ်ဘဲ သပိတ်ခြေပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ အခင်းရှိသော မြေပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ သပိတ်မပျက်စီးလောက်သော မြေပေါ်မှာဖြစ်စေထားရမည်။ သပိတ်ဖုံးဖြင့် ဖုံးထားလျှင် အနံ့မကောင်းသောကြောင့် သပိတ်ဖုံးကိုလည်း ဖွင့်ထားသင့်သည်။]

မိမုန္တေ ပရိဘဏ္ဍန္တေ၊ အင်္ဂေဝါ အာတပတ္တကေ၊
ပါဒေသု မဇ္ဇ ဝိဋ္ဌေဝါ၊ ထပေတုံ နစကပ္ပတိ။

မိမုန္တေ - အတွင်းအကြည်စွန်း၌၎င်း၊ ပရိဘဏ္ဍန္တေ - အပြင်ဘက်အကြည်စွန်း၌၎င်း၊ အင်္ဂေဝါ - တင်ပလွင်၊ ရင်ခွင်၌၎င်း၊ အာတပတ္တကေ - ထီးပေါ်၌ ၎င်း၊ ပါဒေသုဝါ - ခြေတို့၌၎င်း၊ မဇ္ဇ ဝိဋ္ဌေဝါ - ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် (ခုဋ်-ကုလားထိုင်) ပေါ်၌၎င်း၊ ထပေတုံ - ထားခြင်းငှါ၊ နစကပ္ပတိ - မအပ်။

[ရှေးက နံရံအခြေခိုင်အောင် သို့မဟုတ် ထိုင်ရအောင် နံရံ၏အတွင်းအပြင်၌ မြေခုံအပိုရှိတတ်၏။ ၎င်းမြေခုံကို ‘အကြည်’ ဟုခေါ်၏။ ထိုအကြည်၌ သပိတ် ထားလျှင် လိန့်ကျမည်စိုး၍ မထားရ-ဟုတားမြစ်သည်။ ယခုကာလ အုဋ်တိုက် အစွန်းများလည်း အကြည်သဘောပင်ဖြစ်၍ မထားရ၊ အကြည်က တတောင် လောက်ကျယ်နေလျှင် ထားကောင်း၏။ သပိတ်ခြေပါလျှင်လည်း ထိုအကြည်မှာ ထားကောင်း၏-ဟု ဣကာဆိုသည်။]

န နိဟရေယျ ဥစ္ဆိဋ္ဌော-ဒကဉ္စ စလကဋ္ဌိကံ၊
ပတ္တေန ပတ္တဟတ္ထောဝါ၊ ကဝါဋံ နပဏာမယေ။

ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံ-လုပ်ဆေးရေကို၎င်း၊ စလကဋ္ဌိကံ-စုပ်၍ ပြစ်အပ်သော ဟင်းဖတ်နှင့် အရိုးကို၎င်း၊ နနိဟရေယျ-သပိတ်၌ထည့်၍ မလှော်ဆောင်ရ၊ [သပိတ်ထည်း၌ထည့်၍မစွန့်ပစ်ရဟူလို၊ သပိတ်ကို လက်ဆေးခံ လုပ်၍လည်း လက်မဆေးရ၊] ပတ္တေန-သပိတ်ဖြင့်၎င်း၊ ပတ္တဟတ္ထောဝါ-လက်၌ သပိတ် ရှိလျက်၎င်း၊ ကဝါဋံ-တံခါးရွက်ကို၊ နပဏာမယေ-မတွန်းမဖွင့်ရ။

[လက်၌ သပိတ်ရှိခိုက်သာမဟုတ်၊ လက်မှာဖြစ်စေ ခြေဖမ်းပေါ်မှာဖြစ်စေ ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်းမှာ သပိတ်ရှိလျှင် တံခါးရှက်ကိုမတွန်းရ မင်းတုပ်ကလန့်ကို လည်း မဖြုတ်ရ။ သို့ရာတွင် သပိတ်ကို အိတ်ဖြင့် ပခုံးစွန်း၌ လွယ်ထားခိုက် ဖြစ်လျှင်ကား ထိုအားလုံးကိုပင် ပြုကောင်း၏။ မပြုရဟု ဆိုသမျှ၌ ပြုလျှင် ရဟန်းမှာ ဒုက္ခ၌ သာမဏေမှာ ဒဏ်။]

သပိတ်နှင့်စပ်၍ မှတ်သားထိုက်သော အပ်-မအပ်စားခွက်များ

ကပ္ပိယာ ထာလကာ တိသော၊ တမ္မာယော မတ္တိကာမယာ၊ ဒါရုသောဝဏ္ဏရဇတ-မဏိဝေဠုရိယာမယာ။

အကပ္ပေါ ဖလိကော ကာစ-ကံသဇာ ဂိဟိသန္တကာ၊ သံဃိကာ ကပ္ပိယာ တုမ္မ-သင်္ဃိဇာ တာဝကာလိကာ။

တမ္မာယောမတ္တိကာမယာ- ကြေးနီ၊ သံ၊ မြေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ တိသော- ၃ မျိုးကုန်သော၊ ထာလကာ- စားခွက် သောက်ခွက် တို့သည်၊ ကပ္ပိယာ-အပ်ကုန်၏။ [ကြေးနီခွက်-မြေခွက်-သံခွက် ၃ မျိုးတို့သည် ရဟန်း သာမဏေတို့ ကိုယ်ပိုင် (ပုဂ္ဂလိက) အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲကောင်း၏။ ၎င်းတို့၌ ထည့်၍စားကောင်း သောက်ကောင်း၏။]

ဒါရုသောဝဏ္ဏရဇတမဏိ ဝေဠုရိယာ မယာ- သစ်သားခွက်၊ ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ ပဒမြားခွက်၊ ကြောင်မျက်ရွဲခွက်တို့သည်၊ အကပ္ပေါ- မအပ်ကုန်၊ [ရွှေခွက်စသည်တို့သည် ကိုင်ရုံထိရုံမျှမအပ်၊ သစ်သားခွက်ကား ထည့်၍သာ မစားမသောက်ကောင်းသည်။ ကိုင်ရုံကား ကိုင်ကောင်းပါသေး၏။ ယခု ကာလ ကွမ်းအစ်စသည်၌ ငွေထိုးပူးစသည်တို့မှာ လူ့ဥစ္စာပင်ဖြစ်စေကာမူ ကိုင်ရုံမျှ မကိုင်ကောင်းရကား အဘယ်မှာထည့်၍ စားကောင်းပါတော့ မည်နည်း။ နီးခွက် နီးကွမ်းအစ်တို့ကိုပင် သစ်သားခွက်နှင့် အလားတူဟု သဘောထား၍ လဘက်ကွမ်းစသည် ထည့်စားမှုကို ရှောင်ကြဉ်ကြသည်။]

ဖလိကောစ- ဖလိခွက်သည်၎င်း၊ ကာစကံသဇာ- ချက်ကျောက်ခွက်နှင့် စဉ်ခွက်၊ ကြေးဖြူကြေးဝါခွက်တို့သည်၎င်း၊ ဂိဟိသန္တကာ- လူ့ဥစ္စာဖြစ်ကုန် သော်၎င်း၊ သံဃိကာ- သံဃိကဖြစ်ကုန်သော်၎င်း၊ ကပ္ပိယာ- အပ်ကုန်၏။ [ပါရာဇိကဏ် ကာယသံသဂ္ဂုကထာ၌ “ဇာလိဖလိက - ဖလိစစ်

တွင်းထွက်ဖလ်ကို ပဒခြားနှင့်အလားတူ မသုံးသပ်ကောင်း”ဟု ဆိုထား၏။ ဤသို့ကား သုံးသပ်- ကိုင်ကောင်းသေးသောကြောင့် “ဖလ်က” အရ ဖလ်စစ်ခွက်မဟုတ်ရာ၊ သဲကိုချက်၍ ပြုလုပ်အပ်သော ယခုကာလ ဖန်ခွက်သာ ဖြစ်တန်ရာ၏။ ထို့ပြင်- “ပစ်တွာကတောကာစမဏိ”ဟု ထိုအဋ္ဌကထာ ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ “ကာစော-သည်၊ ကဉ္စနသံသဂ္ဂါ-ရွှေနှင့်ပေါင်းမိခြင်း ကြောင့်”ဟု စာဏကျနီတိဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ချက်ကျောက်ကို ကာစဉ် သွင်းယူလိုက်သည်။ ဤစကားအရ- ချက်ဖလ်ခွက် ချက်ကျောက်ခွက် စဉ်ခွက် ကြေးဖြူ ကြေးဝါခွက်တို့မှာ ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့် မသုံးစွဲအပ်၊ သံယံက သို့မဟုတ် လူ့ဥစ္စာဖြစ်မှု ထည့်စားကောင်း၏ဟု၎င်း၊ ယခုကာလ ကြေးဝါ ဇွန်းနှင့် ဖလ်ခွက် ဖလ်ချိုင့်စသည်တို့ ပုဂ္ဂလိက မအပ်ကြောင်းကို၎င်း သတိပြုပါ။]

တုမ္မယဇိဇာ- ပူးခွက်၊ အိုးခွက်တို့သည်၊ တာဝကာလိကာ- တခဏမျှ ထည့်၍ စားသောက်ကောင်းအောင် [အားလေရာယူ၍ သပိတ်ကဲ့သို့ကား အမြဲမသုံးစွဲကောင်း၊ ခဏလောက်ထည့်စား၍ စွန့်ပစ်ထားခဲ့ရမည်-ဟူလို၊ ဖက်ရွက် သစ်ရွက်ဖြင့်လုပ်အပ်သော ဖက်ခွက်များလည်း ထို့အတူ တခဏမျှထည့်စားကောင်းအောင် ငိုကာတို၍ ဆို၏။]

စဉ်းစားဘွယ်။ ။ “ထည့်၍စားကောင်း” ဟုဆိုခဲ့သော သစ်သားခွက်နှီးခွက် စသည်၌ ထည့်၍ ယာဝဏာလိကဖြစ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုသာ ထည့်၍မစားမသောက်ကောင်း၊ ယာမကာလိက အဖျော်ရည်စသည် ကိုကား စားသောက်ကောင်း၏ဟု ယူကြ၏။ ဝိနယကျောသလ္လဉ္စကား မည်သည့်ကာလီဏအဆို ထည့်၍ မစားသောက်ကောင်းဟု ယူလို၏။ ဣဒါဒိဒ္ဓကဝတ္ထု ခန္ဓာတို့တော်၌ သပိတ်အမျိုးမျိုးကို ပယ်ချက် နှင့်စပ်၍ အဋ္ဌကထာ၌ ခွက်အဖြစ်ဖြင့်အပ်- မအပ်ကို စိစစ်ထားသော အရာဖြစ်၏။ သပိတ်ခွက်ဟူသည်မှာ စားသောက်ဘွယ် အားလုံးကို (ယာမသတ္တဟ ယာဝဇီဝိကမကျန်) ထည့်စားဘို့ရာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ “ထည့်၍မစားကောင်း”ဟု ဖယ်ရှားအပ်သောခွက်များ၌ မည်သည့် ကာလိကကိုမျှ ထည့်၍ မစားခြင်းသာ သင့်လျော်ဘွယ် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းမိရ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နှီးကွမ်းအပ်၌ ကွမ်းထည့်၍ မစားကြ၊ နှီးကွမ်းအပ်ဖြင့်ကပ်လျှင်လက်ပေါ်တဆင့်ပြောင်း၍ စားကြ ၏။ နှီးခွက်ဖြင့်လည်း အဖျော်ရည်စသည်ကိုမသောက်ကြကုန်။

၈။ အာရာမစောင့်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-ထောပတ်စသောဆေးများကိုကြာရှည်စွာသိမ်းထားမှု။

အာရာမစောင့်
ခွင့်ပြုတော်မူပုံ

အရှင်ပိလိန္ဒဝတ္ထသည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ လိုဏ်ဂူပြုလုပ်ရာဝယ် တောင်ဝှမ်းကို (ရဟန်းအများအား) ရှင်းလင်းစေစဉ်၊ ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇာ ရောက်လာခိုက်နှင့် ကြိုကြိုက်၍ ရဟန်းအများကြီးကြီးစားစား ရှင်းလင်းနေသည်ကို မြင်ရသောကြောင့် “အာရာမစောင့် (ကပ္ပိယ) အလိုရှိပါသလား” ဟု အရှင်ပိလိန္ဒအား လျှောက်လေသော်၊ “မဟာရာဇာ... အာရာမစောင့်ကိုဘုရားရှင်ခွင့်ပြုတော် မမူသေး” ဟု မိန့်တော်မူလျှင်၊ ဘုရားရှင်ထံလျှောက်၍ ဒါယကာအား အကြောင်းကြားပါ-ဟု လျှောက်သွားလေသည်။ ထို့နောက်သာဝတ္ထိမြို့သို့ တမန်စေလွှတ်၍ “ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇာသည် အာရာမစောင့်ကို လှူလို ပါကြောင်း” ဘုရားရှင်အားလျှောက်လေရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် “အာရာမ စောင့်ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

အာရာမစောင့်
ငါးရာရှုရပုံ

မဟာရာဇာသည် အရှင်ပိလိန္ဒထံ အာရာမစောင့်လှူပါ မည်ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် မေ့နေရာ အတော်ကြီးကြာမှ သတိရသဖြင့် အမတ်ကြီးကို “အာရာမစောင့် လှူပြီး ပြီလား” ဟု မေး၍မလျှာရသေးကြောင်းသိလျှင် ဝန်ခံခဲ့သည်မှစ၍ ရက်တို့ကို ရေတွက်စေရာ ရက်ပေါင်းငါးရာ လွန်လာသောကြောင့် ထိုရက်နှင့်အရေ အတွက်ညီမျှအောင်အာရာမစောင့်ငါးရာကို လှူစေလေသည်။ ထိုသူတို့ဖြင့်ပင် သီခြားရွာတရွာတည်ရ၏။ ထိုရွာကို “အာရာမိကရွာ” ဟု၎င်း “ပိလိန္ဒ ဝတ္ထရွာ” ဟု၎င်းခေါ်ကြသည်။

တန်ခိုးဖြုတ်ပုံ

ထိုရွာ၌ ပွဲလမ်းသဘင်ရှိ၍ မိန်းကလေးတို့သည် ဝတ်စား တန်ဆာ ဆင်ပြင်ကာဖြင့် လွန်စွာပျော်ရွှင် ကြလေ၏။ သတို့သမီးကလေး တယောက်ကား ဆင်းရဲနွမ်းပါလှသဖြင့် တန်ဆာမရှိ၍ ငိုနေလေသည်။ အရှင်ပိလိန္ဒဝတ္ထသည် ဆွမ်းခံကြွတော်မူစဉ် တွေ့မြင်ရ၍ မြက်ခွေတစ်ခုကို မိဋ္ဌာန်ပြီးလျှင် “ရော့... ဒီမြက်ခွေကို သူ၏ဥျားခေါင်း၌ စွပ်လိုက်” ဟုကလေးမ၏ မိခင်ဖြစ်သူအာရာမစောင့်မိန်းမကို ပေးလေသည်။ အာရာမစောင့်မိန်းမသည် သူ့သမီး၏ဥျားခေါင်းပေါ်ကို စွပ်လိုက်ရာ ပဒုမ္မာ ရွှေကြာပန်းဖြစ်သွား၍ အလွန်ရှုချင်ဘွယ် တင့်တယ်လေသည်။

မလိုသူတို့က “ဒီလောက်လှပသောရွှေကြာပန်းသည် နန်းတော်၌ပင်မရှိနိုင်၊ ထိုဆင်းရဲသူမှာ ဘယ်နည်းနှင့်ရှိနိုင်မည်လဲ၊ ကေန်ခိုးယူလာတာဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟု ဘုရင့်ထံသံတော်ဥုးတင်ကြသောကြောင့် ထိုအိမ်သူ အိမ်သားတို့ကို ဖမ်းစေလေသည်။ နောက်တနေ့ ဆွမ်းခံကြတော်မူလာသည့်အခါ ထိုအကြောင်းကို အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ သိတော်မူ၍ နန်းတော်၌ကြွသွားပြီးလျှင် ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇာအား အကျိုးအကြောင်းကိုမေး၍ ရှေ့ပန်းအတွက် ဖမ်းရကြောင်းကို သိတော်မူရကား “နန်းတော်ပြာသာဒ်ကို ရှေ့ပြာသာဒ်ဖြစ်စေ” ဟု မိဋ္ဌာန်လိုက်ရာ ရှေ့နန်းတော်ကြီးကို မဟာရာဇာကိုယ်တိုင် မြင်ရလေသည်။ ထိုအခါကျမှ “အရှင်ဘုရားတန်ခိုးကြောင့် (အခိုက်အတန့်မျှ) ရှေ့ပန်းဖြစ်ရသည်ကို သိပါပြီ” ဟု လျှောက်၍ ထိုသူများကိုလွှတ်စေရလေသည်။

ဆေးပစ္စည်းများကို ဆိမ်းဆည်းထားမှု “အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆသည် မင်းပရိသတ်အလယ်၌ တန်ခိုးပြတော်မူသတဲ့” ဟု လူအများ ကြားသိကြ၍ အလွန်ကြည်ညိုရကား “ထောပတ်၊ ဆီဥုး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ” ဟုသော (ရောဂါရှိလျှင် နေလွဲအခါ၌ သုံးဆောင်ကောင်း၍ဆေးဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော) ပစ္စည်းများကို လှူကြလေသည်။ အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆကား ရတိုင်းရတိုင်းကို ရဟန်းပရိသတ်အား စွန့်လိုက်၏။ သို့သော် အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆကို မှီကပ်၍နေသော ထိုပရိသတ်သည် လာဘ်လာဘကိုများစွာလိုလားသူများဖြစ်ရကား ရတိုင်းရတိုင်း အိုးကြီး အိုးငယ်ဖြင့် သိုလှောင်ထားရုံမက၊ ရေစစ်ပုဝါသပိတ်စသည်၌လည်း အပြည့်သိပ်၍ ပြုတင်းပေါက်စသည်၌ တို့လို့တွဲလဲ ဆွဲချိပ်ထားကြရကား (အစားအသောက် သိမ်းဆည်းမှုမရှိစဉ်က) ကြွက်မရှိသောကျောင်းများသည် ကြွက်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းနေတော့သတည်း။

စစ်ဆေးတော်မူခြင်း ကျောင်းစဉ်လှည့်၍ အကြည့်အရှုလာကြသောလူတို့သည် သိုမှီး သိမ်းဆည်းထားသော ထိုအိုး-အိတ်တို့ကိုမြင်ကြ၍ “ရှင်ဘုရင်မှာ အတွင်းဂိုဒေါင် (ကျီ-ကျ) ရှိသကဲ့သို့ ရဟန်းတော်များမှာလဲ အတွင်း ကျီ-ကျရှိကြသည်” ဟု ခန့်ခဲနှင့် ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ပစ္စည်းမသိမ်းဆည်းသော ရဟန်းတော်များကြား၌ ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ၊ သံဃာစည်းဝေးစေတော်မူ၍ “ရဟန်းတို့... ပစ္စည်းပေါများဘို့ရာအားထုတ်ကြ (သိမ်းဆည်းကြ) သည်” ဟု ကြားတော်မူရသည်။

မှာ မှန်သလော-ဟု စစ်ကြောတော်မူပြီးလျှင်“မှန်ပါကြောင်း”ဝန်ခံကြသဖြင့် များစွာ ရှုံ့ချတော်မူပြီးကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာနိခေါ ပန တာနိ ဝိလာနာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသာ-
ယနိယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ၊ နဝနိတံ၊ တေလံ၊
မဓု၊ ဖါဏိတံ၊ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟတော သတ္တာဟပရမံ သန္ဓိ-
မိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ တံ အတိက္ကာမယတော
နိသဂ္ဂိယံ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။မကျန်းမမာသောရဟန်းတို့သည် သာယာနိုင် သုံးဆောင်
နိုင်ကုန်သော အကြင်ဆေးများရှိ၏၊ အဘယ်ဆေးများနည်း-ဟူမူ၊
ထောပတ်၊ ဆီဥ၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ ဤငါးမျိုးတည်း၊ ထိုဆေးတို့ကို
အကပ်ခံပြီးလျှင် အလွန်ဆုံး ၇ ရက်မျှ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍ သုံးစွဲနိုင်
သုံးစွဲကောင်း၏။ ၇ ရက်ထက် လွန်သွားလျှင်ကား ထိုဆေးများ
နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါဠိတ် အာပတ် သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဆီဥကို“ထောပေး = မသကာ”ဟု ခေါ်ကြသေး၏။ “ဆီ”ဟူရာ
၌ ဝက်ဆီစသော သားဆီ၊ ငါးကြီးဆီစသော ငါးဆီ၊ မှန်ညင်းဆီ၊ နှမ်းဆီ၊
ပဲဆီစသော ဆီအမျိုးမျိုးပါဝင်၏။ သားငါးဆီများ၌ အသားဖတ်၊
မပါအောင် စစ်ပြီးသားဖြစ်စေရမည်။ ငါးကြီးဆီ၌ မုယောစပါးမှုန့်စသည်
ရောထားလျှင် ၇ ရက်မအပ်၊ ဆွမ်းခဲဘွယ်ကဲ့သို့ နံနက်ပိုင်း တရက်သာ
အပ်၏။ “ဖါဏိတံ”ဟူရာ၌ ယခုကာလ ကြိမ်ဖြစ်သော ကြိရည်-သကြား
(အခြားပစ္စည်းမှဖြစ်သောသကြား) ကြိသကာစသည်နှင့် ထန်းပင် ဖေပင်
တို့မှဖြစ်သော ထန်းရည် ပေရည် ထန်းလျက် သကာ တင်လဲ (နယ်နု-
ပွက်ရည်) စသည်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ အားနည်းသောရောဂါရှိသူများသည်
ထောပတ် ငါးကြီးဆီ စစ်စစ်များကို ညှဉ်သုံးစွဲကောင်း၏။ ထိုကဲ့သို့
အကပ်ခံထားသော ထောပတ်စသည်ကို နောက်တရက်၌ ဆွမ်းစသော
အာမိသနှင့်ရော၍ကား မစားကောင်း၊ ရောဂါရှိလျှင်ကား သူ့ချည်း
သက်သက် ဆွမ်းစသည်နှင့်မရောဘဲ ခံတွင်း၌ ဆွမ်းစသော အာမိသ
များလည်း မရှိစေဘဲ နောက်ရက်များ၌ အချိန်မရွေး နေလွဲ - မလွဲ
စားကောင်းသည်။

ဆက်ဥပဒေ--ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ပညတ်ချက်အရ ထန်းလျက်ကြိသကာ
(နယ်နု-ပွက်ရည် သကြားအမှုန့်အခဲ ချိုချဉ်)များသည် ယနေ့ အကပ်ခံ၍
နေလွဲအခါ(ယနေ့အကပ်ခံပြီးနောက် ၇ ရက်အတွင်း နောက်နောက်

ရက်များ၏နေလွဲ-မလွဲအခါ)လေနာခြင်းစသော ရောဂါရှိ၍ သူနှင့်ဆေး
 ဖက်ဖြစ်မှ စားကောင်း၏ ယခုကာလ၌ကား ရဟန်းသာမဏေနှင့် ဥပုသ်
 သည်များ စားကောင်းသည်ထင်၍ စားလေ့ရှိကြ၏။ အမှန်အားဖြင့် မစား
 ကောင်း၊ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိလာနဿ ဂဠိ, အဝိလာနဿ ဂဠော
 ဒကံ = ဝိလာနအတွက် ထန်းလျက်ကြိသကာစသည် အခဲ အတုံး အမှန်
 ကို၎င်း, ဝိလာနမဟုတ်သူအတွက် ဂဠုနှင့်ရောသောရေ(ထန်းရည်စသည်)
 ကို၎င်း ခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟူသောသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ထန်းရည်ကြိုရည်
 ဖျော်ရည်ဘိလပ်ရည်စသော အရည်များကိုကားဆာလောင်မှုတ်သိပ်လျှင်
 ရောဂါမရှိသော်လည်း သောက်ကောင်း၏။ “ဆာလောင် မှတ်သိပ်မှသာ
 သောက်ကောင်း” ရကား ယခုကာလ၌ မွန်းလွဲခါစ ကင်လှူကြသည်ကို
 အမှန်အားဖြင့် မသောက်ကောင်းဟုမှတ်။

ဃ။ ဝဿိကသာဠိက သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗန္တိ ရဟန်းများ။
 အမှု-မိုဗ်းလမရောက်ခင် မိုဗ်းရေခံသင်္ကန်း ချုပ်ဆိုဝတ်မှု။

ဝဿိကသာဠိက
 ခွင့်ပြုတော်မူရမူ

အခါတပါး၌ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်ဝယ်
 (တိစိဝရိက် ဓုတင်ဆောင်ဖြစ်ကြ၍ သင်းပိုင် အပိုမရှိ
 ကြသော) ရဟန်းတော်တို့သည် လေးကျွန်းလုံးနွဲ့အောင်
 သည်းထန်စွာရွာသော မိုဗ်းရေကို ရေသနပ် (ရေလဲ) သင်္ကန်းမပါဘဲ ခံယူ
 (ချိုး)ကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဝိသာခါသည် ကျွန်မကို ဆွမ်းစားအပင့်
 ခိုင်းလိုက်ရာ ထိုမိုဗ်းရေချိုးနေကြသော ကိုယ်တော်တွေကို (အဝတ်မပါ
 သောကြောင့်) တိတ္ထိတက္ကဒွန်းတွေ ထင်၍, ပြန်လှည့် သွားပြီးလျှင်
 “ကျောင်းတော်မှာ ရဟန်းတော်များ မရှိကြပါ, တက္ကဒွန်းတွေသာ
 မိုဗ်းရေခံနေကြပါသည်” ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်နှင့်
 တကွ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြွလာ၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ ဝိသာခါသည်
 ကျွန်မ၏ အထင်မှားပုံကို လျှောက်ထား၍ “ရဟန်းများအား မိုဗ်းရေခံ
 သင်္ကန်း လှူပါရစေ” ဟု ခွင့်တောင်းမှုကြောင့် “မိုဗ်းရေခံသင်္ကန်း” ဟု
 ခေါ်ရသော ဝဿိကသာဠိကာကို ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။ [ဝဿိကာ-
 မိုဗ်းအခါ၌ ဝတ်ရသော + သာဠိကာ-အဝတ်၊ ဝါ-သင်္ကန်း၊ မိုဗ်းရေခံ
 သင်္ကန်း၏ အလျားအနံ ပမာဏနှင့်တကွ သုံးစွဲနည်းကို သုဒ္ဓပါစိတ်ရတနဝဂ်
 ကျမှပြအံ့။]

ဆဗ္ဗန္တိ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဿိကသာဠိကာကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ-ဟု ယူဆကြ၍ မိုဗ်းလနှင့် အတော်ဝေးသော အချိန်ကပင် မိုဗ်းလရေခံသင်္ကန်းကိုရှာ၍ ချုပ်ဆိုးကပ္ပဗိန္ဒု၊ ထိုးကြပြီးလျှင် ဝတ်ကြလေ၏။ မိုဗ်းလရောက်၍ မိုဗ်းရွာချိန်၌ကား ထိုသင်္ကန်းဆွေးမြည့်လာပြီ(စုတ်ပြတ်ပြီ)ဖြစ်၍ အဝတ်မပါဘဲ မိုဗ်းလရေခံကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားရဟန်းတို့သည် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် မိုဗ်းလရေခံသင်္ကန်းကို ရှာနိုင်ရာ အချိန်ကာလနှင့် ချုပ်ဆိုး ကပ္ပဗိန္ဒုထိုး၍ ဝတ်နိုင်ရာ အချိန်အခါကို ပြသော သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သည်။

ဆီဇ္ဇာပုဒ်။ ။မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ အခုမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ဩရေန စေ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ ပရိယေသေယျ၊ ဩရေနခုမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာဠိကစီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ= နွေ ၄ လတွင် တလသာ ကျန်တော့၏-ဟု ဆိုထိုက်ရာ (မြန်မာအသုံးအနှုန်း အားဖြင့်)နယုန် လပြည့်ကျော် တရက်နေ့၌ (ထိုတရက်နေ့မှစ၍ နောက်မိုဗ်းလ ကုန်အောင် ကာလအတွင်း၌) ရဟန်းသည် မိုဗ်းလရေခံသင်္ကန်းကို ရှာနိုင်၏၊ ရှာကောင်း၏၊အခုမာသောသေသော ဂိမ္မာနန္တိကတွာနိဝါသေတဗ္ဗံ= နွေလတိုတွင် ၁၅ ရက်သာ ကြွင်းကျန်တော့၏”ဟု ဆိုထိုက်ရာ ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်၌(ထိုရက်မှစ၍ နောက်မိုဗ်းလကုန်အောင် ကာလအတွင်း၌) ချုပ်ဆိုးမှု ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးမှုကိုပြု၍ ဝတ်နိုင်၏၊ ဝတ်ကောင်း၏၊ဩရေနစေ၊ ပေ၊ နိဝါသေယျ= ထိုနောက်ဆုံး နွေတလ၏ ဤဘက်၌(နယုန်လပြည့်ကျော်မတိုင်မီ၌)မိုဗ်းလရေခံသင်္ကန်း ရှာ၍ရသော်၎င်း၊ နွေလ၏နောက်ဆုံး ၁၅ ရက်၏ ဤမှာဘက်၌ (ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်နေ့မတိုင်မီ၌)ချုပ်ဆိုးမှု ကပ္ပဗိန္ဒုထိုးမှုကို

ပြု၍ဝတ်သော်၎င်း ထိုသင်္ကန်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ပါစိတ် အာပတ်လည်း သင့်သည်။ [ထို့ထက်အကျယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာဇီကာမှာရှု။]

င။ ဝိဝေဒနာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။

အမှု-ပေးပြီးသင်္ကန်းကိုပြန်၍ လုယူမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ၏ စိတ်အကြံ

အရှင်ဥပနန္ဒသည် နောင်တော်၏ တပည့်တပါးကို “ငါ့ရှင်...လိုက်ခဲ့ပါ၊ ဇနပုဒ်သို့ ဒေသစာရီ လှည့်ချေကြစို့” ဟုခေါ်၏။ “မလိုက်လိုပါ၊ တပည့်တော်မှာ သင်္ကန်းနည်းပါး နေပါသည်” ဟု ပြောလေသော် “လိုက်သာလိုက်ခဲ့ပါ၊ ငါက သင့်အား သင်္ကန်းပေးပါမည်” ဟုပြော၍ သင်္ကန်းပေးလေသည်။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် “မြတ်စွာဘုရားဇနပုဒ်သို့ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူလိမ့်မည်” ဟု ကြား၍ “ရှင်ဥပနန္ဒနှင့် မလိုက်ဘဲ မြတ်စွာဘုရားနှင့် လိုက်မည်” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၍ ရှင်ဥပနန္ဒက သွားကြစို့ဟုခေါ်သောအခါ “ဘုရားနှင့်လိုက်တော့မည်” ဟု ပြောလေသည်။ ရှင်ဥပနန္ဒသည် “သူနှင့်အတူလိုက်၍ သူ၏ သပိတ် သင်္ကန်း ဘိနပ်နေရာခင်းတို့ကိုယူဖော်ရလိမ့်မည်” ဟု အထင်နှင့် သင်္ကန်းပေးခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်သူနှင့်အတူ မလိုက်တော့ဘူးဟု ပြောလိုက်လျှင်ပင် စိတ်ဆိုးလာ၍ သူပေးထားပြီးသော သင်္ကန်းကို (သူ့ဟာဟု သဘောထားကာ) အတင်း ပြန်ယူလေတော့သည်။ ထိုသို့ ပြန်၍ သင်္ကန်းလုယူမှုကြောင့် ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သာမံ စီဝရံ ဒတွာ ကုပိတော အနတ္တမနော အစ္စန္ဒေယျဝါ အစ္စန္ဒာပေယျဝါ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် အခြားရဟန်းအား သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ပေးပြီးနောက်၊ စိတ်ဆိုးသည် မိမိ၏ ပင်ကိုယ်စိတ် မရှိသည် ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင်မူလည်း အတင်းယူအံ့၊ တယောက်ယောက်ကိုမူလည်း အတင်းအယူခိုင်းအံ့၊ ထိုရလာသော သင်္ကန်းသည် နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ထိုရဟန်းလည်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

၈။ သုတ္တံဝိညာဏိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းများ။

အမှု-ချည်တို့ကို များစွာတောင်းမှု။

ချည်များစွာ
တောင်းခြင်း

ဆဗ္ဗဒ္ဓိယ ရဟန်းတို့သည် သင်္ကန်းချုပ်ချိန် အခါကာလ၌ ချည်တို့ကို များစွာတောင်းကြလေ၏။ သင်္ကန်းချုပ်ပြီး သော်လည်း များစွာပိုနေသေး၏။ ထိုအခါ အခြားချည် တို့ကို ထပ်မံတောင်း၍ ရက်ကန်းသွားတို့ကို သင်္ကန်းအရက် ခိုင်းရလျှင် ကောင်းမည်”ဟု ကြံ၍ ထိုအကြံအတိုင်း ထပ်မံတောင်း၍ အရက်ခိုင်းကြ လေသည်။ သင်္ကန်းရက်ပြီး နောက်လည်း ချည်များစွာ ပိုနေသေးရကား နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်တောင်းယူ၍ ၂ ကြိမ်မြောက်၎င်း၊ ၃ ကြိမ်မြောက်၎င်း အရက်ခိုင်းကြလေသည်။ ထိုအခါ လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ရဟန်းတော်များ ကြား၍ ဘုရားထံ လျှောက်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ကိုယ်တိုင် ချည်ကိုတောင်း၍ ရက်ကန်းသွားတို့ကို ရက်စေမှုကြောင့် ပညတ်ရသော သိက္ခာပုဒ်ဟုမှတ်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပနဘိက္ခု သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တ- ဝါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ကိုယ်တိုင် ချည်ကို တောင်း၍ ရက်ကန်းသွားတို့ကို အရက်ခိုင်းအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် နိသဂ္ဂိယ ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဆ။ မဟာပေသကာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-မိမိအိုရည်ဖုန်းသောသင်္ကန်းကို ရည်ဖုန်းသော အဘိုးထက်ပို၍ ကုန်အောင်စီမံမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ၏
ဇောဘ

သာဝတ္ထိမြို့၌ ယောက်ျားတယောက်သည် အရပ်တပါးသို့ သွားခါနီးဝယ် သူ့ဇနီးကို “ချည်ကိုချိန်၍ ရက်ကန်း ရက်သူအား ပေးပြီးလျှင် သင်္ကန်း- အရက်ခိုင်းထားပါ၊ ပြန်လာသောအခါ အရှင်ဥပနန္ဒအား သင်္ကန်းလှူမည်”ဟု မှာထားနေ၏။ ထိုစကားကို ရဟန်းတပါး ဆွမ်းခံသွားစဉ်ကြားခဲ့၍ အရှင်ဥပနန္ဒအား

ပြောပြလေသည်။ ထိုရက်ကန်းရက်မည့်သူလည်း ရှင်ဥပနန္ဒ၏ ဒါယကာပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှင်ဥပနန္ဒသည် ထိုရက်ကန်းသည်ထံသွား၍ “ဒါယကာ... ငါ့ကိုရည်မှန်း၍ ဤသင်္ကန်းကို ရက်စေခြင်းဖြစ်သည်။ အလျားရှည်အောင် လည်းပြုပါ၊ အနံ့ပြန့်အောင်လည်းပြုပါ၊ ပိတ်ပိတ်သဲသဲထူထဲအောင်လည်း ပြုပါ၊ ကောင်းစွာညီညီလည်း ရက်ပါ။ စင်ပေါ်၌ကောင်းစွာ ညီညီလည်း ဖြန့်ခင်းပါ၊ နယ်ဖြင့်လည်းကောင်းစွာ ကန်ပါ၊ ဘီးဖြင့်လည်း ကောင်းစွာ ဖီးပါ” ဤသို့ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ရက်ကန်းသည်က ပြန်လျှောက်သည်မှာ- ချည်ကိုချိန်ပြီးမှ ပေး ထားပါသည်။ အလျားရှည်အောင် အနံ့ပြန့်အောင် ထူအောင်တော့မတတ် နိုင်ပါ။ ချည်ပို၍ မကုန်သော်ကောင်းစွာဖြန့်မှုစသည်ကိုသာ တတ်နိုင်ပါမည်။ ဒကာ... ငါတိုက်တွန်း တောင်းပန်ပါရစေ (ငါပြောသလိုရက်ပါ-ဟု ဆိုလိုသည်)။ ထိုချည်ဖြင့် ချိုတဲ့ခြင်း (လိုနေခြင်း) ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ လိုနေလျှင် သူကပြောပေးမလိုလို- လေသံပေးလေသည်။) ထိုအခါ ထိုရက်ကန်းသည်သည် ထိုပဌမယူဆောင်အပ်သော ချည်အားလုံးကို သုံး၍ (မလောက်သဖြင့်) ထိုမိန်းမထံ တောင်းလေရာ၊ ထိုမိန်းမက “ဒီချည်ဖြင့် ရက်ပါလို့ တိုင်းပြီးပေးထားသည် မဟုတ်ပါလား”ဟု ပြောလေသော်၊ အရှင်မပြောတာ မှန်ပါတယ်။ သို့သော် ရှင်ဥပနန္ဒက “အလျားရှည်ရှည် အနံ့ပြန့်ပြန့် ထူထူရက်ပါ”ဟု တိုက်တွန်းလာသောကြောင့် ချည်မလောက် ကြောင်းပြောသဖြင့် ပဌမချည်လောက်ပင် များအောင် ပေးရပြန်လေသည်။

ထိုနောက် “ထိုသင်္ကန်းလှမည့် ဒါယကာသည် အရပ် တပါးမှ ပြန်လာပြီ”ဟု ရှင်ဥပနန္ဒကြား၍ ဒါယကာထံသို့ သွားလေသော် ထိုဒါယကာသည် မိမိဇနီးကို “ထိုသင်္ကန်း ရက်ပြီးပြီလား”ဟု မေး၍ ရက်ပြီးသော ထိုသင်္ကန်းကို ဇနီးသည်က သူ၏ ခင်ပွန်းအားပေးပြီးလျှင် နောက်ထပ် ချည်ပေးရပုံနှင့်တကွ အကြောင်းကို ပြောပြလေသည်။ ထိုဒါယကာသည် ထိုသင်္ကန်းကို (စိတ်မကျေနပ်နှင့်) လှူလိုက်ပြီးနောက် “ဤရဟန်းတွေဟာ အလွန်လောဘကြီးတယ်၊ ရောင်းရ တင်းတိမ်ခြင်းမရှိကြဘူး၊ သူတို့အား သင်္ကန်းလှူ၍ မလွယ်ဘူး။ ရှင်ဥပနန္ဒ ဟာ ငါကလဲ ဖိတ်မထားဘဲနဲ့ အခုကြောင့် ရက်ကန်းသွားထံ သွား၍ စီမံ ရသလဲ”ဟု ကဲ့ရဲ့လေသည်။

အရှင်ရှင်
ကဲ့ရဲ့ပုံ

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားသိတော်မူရ၍ ရှင်ဥပနန္ဒ
 ကို ထိုဒါယကာနှင့် ဆွေမျိုးမတော်-မတော်မေးတော်မူပြီး
 ဆိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရုံ လျှင် ဆွေမျိုး မတော်ကြောင်း လျှောက်သဖြင့် “ဉာတိ
 မဟုတ်သူတယောက်သည် ဉာတိမဟုတ်သူ တယောက်၏ လျှောက်ပတ်
 မလျှောက်ပတ်ကိုလည်း မသိနိုင်၊ သူတို့မှာ ရှိ-မရှိကိုလည်း မသိနိုင်၊ သို့ပါ
 လျက် သင်သည် ဘာကြောင့် “ရှေးကလည်း အလိုရှိသလိုစီမံပါ” စသည်
 ဖြင့် အလျှောက်မခံဘူးဘဲ ဆွေမျိုးမတော်သူ၏ (ခိုင်းထားသော) ရက်ကန်း
 သည်ထံသွား၍ အပိုကုန်အောင် စီမံရသနည်း” ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချတော်မူပြီးလျှင်
 ဆွေမျိုးမတော်သူ၏ရက်ကန်းသည်ထံသွား၍ အပိုကုန်အောင် သက်န်းစီမံမှု
 ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [သိက္ခာပုဒ် မြန်မာ
 ပြန်ပုံမှာ ရှေ့ပိုင်း၌ ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်းထင်ရှားပြီ။]

ဆိက္ခာပုဒ်။ “ဘိက္ခုပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကော ဝဟတိဝါ
 ဝဟပတာနိဝါ တန္တဝါယေတိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ။
 တဏှစေသောဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော တန္တဝါယေ
 ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ။ “ဣဒံ ခေါ
 အာဂုသော စိဝရံ မံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိယျတိ၊ အာယတဉ္စ
 ကရောထ၊ ဝိတ္တတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ သုဝိတဉ္စ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ
 သုဝိလေခိတဉ္စ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ ကရောထ၊ အပ္ပေဝနာမ
 မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာမာ” တိ၊
 ဝေဉ္စ သော ဘိက္ခု ဝတွာ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ
 အန္တမသော ဝိဏှပပါတမတ္တမ္ပိ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

အပ္ပေဝနာမ၊ ပေ၊ ဝိဏှပပါတမတ္တမ္ပိ-“ငါတို့ကလည်း သင်ဒါယကာတို့
 အား တစုံတခုတော့ပေးနိုင်ကောင်း ပေးနိုင်ပါလိမ့်မည်” [ဤစကားကား
 ကောင်းကောင်းရက်အောင် ရက်ကန်းသွားကို ချော့မော့ဖြားယောင်းသော
 စကားတည်း။] ဤသို့ပြော၍ တစုံတခု နဲ့နဲ့ပါးပါး ဆွမ်းကလေးဖြစ်စေ
 ပေးအံ့၊ ထိုသက်န်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ရဟန်းလည်း ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။
 [သူ၏ တစုံတခု ပစ္စည်းကို ပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ- အထူးကောင်းအောင်
 ရက်ရာ၌ အလျားရှည်-အနံ့ပြန့်- ထူထူထဲထဲဖြစ်အောင် ရက်လျှင် ချည်ပို၍
 ကုန်ဘွယ်ရှိ၏။ ထိုချည် အပိုကုန်ခြင်းကြောင့် ထိုသက်န်း နိသဂ္ဂိထိုက်ရသည်။
 ဆွမ်းစသည်ကို ပေးမှုကြောင့် နိသဂ္ဂိထိုက်ခြင်းမဟုတ်၊ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်နှင့်

ဤသိက္ခာပုဒ်နှစ်မျိုးလုံးပင် ရက်ကန်းသည်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ရ၏။ ပေသကာရ သဒ္ဓါသည် တန္တဝါယသဒ္ဓါကဲ့သို့ရက်ကန်းရက်သူကို ဟော၏။ ဤသိက္ခာပုဒ် ကား ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ထက် ရှည်လျားကျယ်ဝန်း၏။ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ် ကို “မဟာပေသကာရ = ရှည်လျားသော ရက်ကန်းသည် သိက္ခာပုဒ်” ဟု နာမည် မှည့်ကြလေသည်။

၉။ အစွေကစီဝရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-အစွေကသင်္ကန်းကို ကြာရှည်စွာထားမှု။

သာဝတ္ထိမြို့၌ အမတ်ကြီးတယောက်သည် စစ်တပ်ရှိရာ အစွေကသင်္ကန်း (အရပ်တပါး) သို့ သွားခါနီးဝယ် ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကို လှူဒါန်းလိုပါသည်ဟု မှာ၍ ရဟန်းများ အထံသို့ တမန်လွှတ်၍ အပင့်ခိုင်းလေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းများသည် “ဝါကျွတ်ပြီးသော ရဟန်းတို့အားသာ ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော် မူ၏။ (ယခုဝါမကျွတ်သေး၍ အပ်မည်မထင်)” ဟု သံသယကုက္ကုစ္စဖြစ်ကြ သောကြောင့် မသွားဘဲ နေကြလေသည်။ ထိုအခါ အမတ်ကြီးသည် “ဘယ့်ကြောင့် အရှင်မြတ်တို့သည် ဘိက္ခု ပင့်အပ်ပါကုန်လျက် မလာဘဲ နေကြရပါလိမ့်မည်နည်း။ ယခုစစ်တပ်သို့ သွားရမည်ဖြစ်၍ ငါ၏အသက်ကို သိသို့ (စိတ်ချဘို့) ခံယဉ်းသည်” ဟု ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဘုရားရှင်သည် အစွေက စီဝရကို ခံယူထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းဟူသည် ဝါတွင်းကာလပတ်လုံး ဝါမကျိုး အောင် နေပြီးသော ရဟန်းများအား လှူအပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ ယခုကာလ၌ကား ဝါမဆိုခင် (ဝါဆိုသည့်အခါ ဝတ်ဘို့ရန်) ဝါဆို သင်္ကန်း လှူလေ့ရှိကြ၏။ ထိုဝါဆိုသင်္ကန်းသည် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း မဟုတ်။

အစွေကသင်္ကန်းအရပ်တပါးသို့ သွားခါနီးဖြစ်၍ အသက်ကို စိုးရိမ်ရသော ကြောင့် ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိနေ၍ မကျန်းမမာဖြစ်နေ၍ အသက်စိုးရိမ် ရသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အဆော့တလျင် (ရက်ကြာကြာဆိုင်းငံ့မနေလိုဘဲ အရေးတကြီးအလျင်အမြန်) လှူအပ်သော သင်္ကန်း၊ တရားနာခြင်းစသည် ကြောင့် သဒ္ဓါတရားဖြစ်၍ အရေးတကြီးလှူအပ်သော သင်္ကန်းများတည်း။ ထိုသို့ အရေးတကြီး လှူရာ၌လည်း “ဝဿာဝါသိကံ ဒဿာမိ =

ဝါလပတ်လုံးနေပြီးသော ရဟန်းအား လှူပါ၏” ဟု ဆို၍လှူမှသာ ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဆိုင်သော အစွေကသင်္ကန်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့မဆိုဘဲ လှူရိုး လှူစဉ်အတိုင်းအရေးတကြီးလာ၍ “ဤသင်္ကန်းကို လှူပါ၏” ဟုဆိုလျှင် အစွေကသင်္ကန်းဟု ခေါ်နိုင်သော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်မဆိုင်။

[ဆောင်] ခရီးသွားမည်၊ ဝတ္တိနိနှင့်၊ မအိမကျန်း၊ သဒ္ဓါစွမ်းကြောင့်-ရဟန်း ထံရင်း-ရုတ်ချင်းပင့်ကာ၊ လာတန်လာ၍၊ ဝဿာဝါသိ- ဒဿာမိဟု- ဆိုဘိလှူဒါန်း၊ ထိုသင်္ကန်း၊ ခေါ်မှန်းအစွေက။

အစွေကသင်္ကန်းကို ကြာမြင့်စွာထားမှု “မြတ်စွာဘုရားသည် အစွေကသင်္ကန်းကို ခံယူ၍ထားဘို့ ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ” ဟုကြံကြ၍ အစွေကသင်္ကန်းကို ခံယူပြီးလျှင် သင်္ကန်းကာလကုန်လွန်သော်လည်း အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ မပြုကြဘဲ သင်္ကန်းတန်း၌ အထုပ်ဖြင့် ဆွဲထားကြသည်ကို အရှင် အာနန္ဒာမြင်ကော်မူ၍ ကဲ့ရဲ့ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။ [“သင်္ကန်းကာလ” ဟူသည် ကထိန် အကျိုး(အာနိသင်) မရလျှင် သီတင်းကျွတ်လပြည့်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် အထိ တလတည်း၊ ကထိန် အာနိသင်ရလျှင် တပေါင်းလပြည့် အထိ ၅လတည်း၊ ထိုလရက်အတွင်း၌ အဓိဋ္ဌာန်မတင် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သင်္ကန်း ထားနိုင်သောကြောင့် “သင်္ကန်းကာလ” ဟု ခေါ်သည်။]

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ဒဿာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အစွေကစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ အစွေကံ မညမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စိဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ။ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ သီတင်းကျွတ်လမပြည့်မှ ၁၀ ရက် လိုသေးသော အချိန် ကာလအတွင်း၌ (သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅ ရက်မှ လပြည့်အထိ ၁၁ ရက်အတွင်း၌) အစွေကသင်္ကန်းရသော ရဟန်းသည် အစွေက သင်္ကန်းဟု သိလျှင် ခံယူနိုင်၏။ ခံယူပြီး၍ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ သင်္ကန်းကာလကုန်အောင် ထားနိုင်၏။ ထိုသင်္ကန်းကာလထက် လွန်၍ (အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ) ထားလျှင် နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။ [ထိုထက်လွန်၍ မှတ်ဘွယ်ကို ပါတိမောက် ဘာသာဇီကာမှာ ရှိ။]

ဈာန် သာသနာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-တောကျောင်းရဟန်းအများ။
အမှု-ဖြည့်ထက်ပို၍သင်္ကန်းနှင့်ကင်းနေမှု။

တောကျောင်း နဂိုကတောကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကြသော ရဟန်းတော်
ဘုန်းကြီးများ တို့သည် သင်္ကန်းရှားပါးခြင်းကြောင့် သင်္ကန်းရဘို့ရန်
အခိုးခံရပုံ ရွာကျောင်းသို့လာ၍ ဝါကပ်ကြလေ၏။ [ရွာကျောင်း၌
ဝါကျွတ်လျှင် ဝဿာဝါသိက သင်္ကန်းရတတ်၏။ ထိုသင်္ကန်းကို မြော်လင့်
ကြဟန်တူသည်။] ဝါကျွတ်သည့်အခါ သင်္ကန်းရသဖြင့် တောကျောင်းသို့ပြန်၍
နေမြဲနေကြပြန်လေသည်။ [တချို့အရပ်၌ တန်ဆောင်မုန်းလဝယ် “ပန်းထိုး
ကာလ”ဟု ခေါ်၍အပျော်အပါး ခိုးတမ်းကစားတတ်ကြ၏။ ရှေးအခါကမူ
အပျော်အပါးမဟုတ်ဘဲ တကဲ့သုခိုးများပင် ထိုတန်ဆောင်မုန်းလ၌ ခိုးကြ
လေသည်။ ထိုသုခိုးများကို “ကတ္တိကစောရ=တန်ဆောင်မုန်းလသုခိုး” ဟု
ခေါ်၏။] ထိုကတ္တိကစောရတို့သည် “ရဟန်းများမှာလာဘ်ပေါများသည်”
ဟု အယူရှိ၍ တောကျောင်းဘုန်းကြီးများကို လုယက်ခိုးယူကြသဖြင့်ဘုရားရှင်
အား လျှောက်ကြလေရာ “တောကျောင်းနေ ရဟန်းများသည် သင်္ကန်း
ခု ထည်တွင် တထည်ထည်ကိုရွာထဲ၌ထားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။
[ထိုခွင့်ပြုတော်မူချက်အရ တိစိဝရိကအဓိဋ္ဌာန် တင်ထားအပ်သောသင်္ကန်း
နှင့် ကင်းနေသော်လည်း ဒုတိယကထိန (ဥဒေါသိတ) သိက္ခာပုဒ်ကြောင့်
အပြစ်မရှိ။]

ဖြည့်ထက်လွန်၍ ဤသို့ရွာတွင်း၌ ထားခွင့်ပြုတော်မူလျှင်ပင် အချို့ရဟန်း
ကင်းနေမှု များသည် ဖြည့်ထက်ကျော်အောင် ထားသောကြောင့်
ထိုသင်္ကန်းတချို့ ပျက်စီးကုန်ရကား သင်္ကန်းခေါင်းပါး
(ရှားပါး)ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုအခြားရဟန်းများသိ၍ “ရွာတွင်း
၌ထားပြီးလျှင် ဖြည့်ထက် ကျော်လွန်အောင် ထိုသင်္ကန်းနှင့် ကင်း၍
ဘာကြောင့် နေကြရသလဲ”ဟု ကဲ့ရဲ့ပြီး၍ ဘုရားအား လျှောက်ကြလေရာ
ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဥပဝဿံ ခေါ် ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိခေါ
ပနတာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသကံသမ္မ-
တာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ တထာရူပေသု ဘိက္ခု သေနာသ-

နေသူ ဝိဟရန္တော အာကင်္ခမာနေော တိဏ္ဍိံ စိဝရာနံ
အညတရံ စိဝရံ အန္တရဗုရေ နိက္ခိပေယျ။ သိယာစ တဿ
ဘိက္ခုနေော ကောစိ ဒေဝ ပစ္စယော တေန စိဝရေန
ဝိပ္ပဝါသာယ။ ဆာရတ္ထပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တေန
စိဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျ
အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပတိယာ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ "မကြီးမပြတ်အောင် ဝါကပ်ပြီး၍ (ဝါကျွတ်ပြီးနောက်)
(သူခိုး ဒါခြ ဘေးတို့ဖြင့်) ရှိရှာဘွယ် ရှိသည် ဘေးရန်ရှိသည်-ဟု
သမုတ်အပ်သော တောကျောင်းတို့၌ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် တိုင်
အောင်နေထိုင်လိုသောရဟန်းသည် တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်တင်ထား
သော သင်္ကန်း ၃ ထည်တို့တွင် တထည်ထည်ကို (တဂါဝုတ်ထက်
မဝေးသော) မိမိ၏ဆွမ်းခံရွာ၌ထားနိုင်၏၊ ထားကောင်း၏၊ [ထိုသို့
ထားရုံမျှဖြင့်ကား နေ့တိုင်း ဆွမ်းခံရောက်မည်ဖြစ်၍ ထိုသင်္ကန်း
အကြောင်းကို(ဘေးရန်ရှိမရှိ)နေ့တိုင်းသိနိုင်သောကြောင့်ထိုသင်္ကန်း
နှင့် အရုဏ် တက်ချိန်မှာ တလလုံးလုံးကင်းနေသော်လည်း အပြစ်
မရှိဟူလို] ထိုသို့ထားရုံတွင်မကဘဲ ထိုသင်္ကန်းနှင့် ကင်းနေ့တို့ရန်
အကြောင်းတစုံတရာ (နေ့တိုင်း မလာနိုင်လောက်အောင် တော်
တော်ဝေးသောအရပ်သို့ သွားဘွယ်ကိစ္စစသည်)ရှိအံ့၊ ထိုရဟန်း
သည် ထိုသင်္ကန်းနှင့်အလွန်ဆုံး ၆ ညဉ့်မျှ ကင်း၍ နေနိုင်သေး၏၊
ထို ၆ ညဉ့်ထက်ပို၍ကင်းနေလျှင်ကား(ဒုတိယကထိန သိက္ခာပုဒ်၌
ပြခဲ့သော)အဝိပ္ပဝါသသမ္ပတိရသူ ဝိလာနရဟန်းကို ကြဉ်၍ အခြား
ရဟန်းတို့မှာ သင်္ကန်းလည်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ပါမိတ် အာပတ်လည်း
သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ "သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်
အထိသည် သင်္ကန်းကာလဖြစ်၏။ ထိုသင်္ကန်းကာလ၌ပင် သင်္ကန်းနှင့်ညဉ့်
ကင်းနေခွင့်ကို တောကျောင်းဘုန်းကြီးများအတွက် သီးခြားခွင့်ပြုချက်ကို
ထောက်၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကထိန့်အာနိသင် မရလျှင် သင်္ကန်း
ကာလဖြစ်စေကာမူ တိစိဝရိက် အဓိဋ္ဌာန်သင်္ကန်းနှင့် ညဉ့်မကင်းရဟု
သိသာပြီ။ ။

၂။ ပရိဏတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-သံဃာရှုမည့်သင်္ကန်းကို မိမိသို့ရှုစေမှု။

သံဃာညွတ်ပြီးသား
ကို
မိမိသို့ညွတ်စေမှု
သာဝတ္ထိန္ဒြိ အသင်းတသင်းသည် သံဃာအားဆွမ်းကပ်
ပြီးလျှင် သင်္ကန်းလှူမည်-ဟု သင်္ကန်းနှင့်တကွ ဆွမ်းကို
စီမံထားလေသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့
သွား၍ “သင်္ကန်းတွေကို ငါတို့အားလှူကြပါ” ဟု ပြော
လေ၏။ ဒါယကာများက “အရှင်တို့အား မလှူနိုင်၊ သံဃာအားနှစ်စဉ်လှူနေကြ
ဖြစ်သည်” ဟု ပြောလေသော် “သံဃာမှာ လှူသူတွေ ပေါများပါတယ်၊ ငါတို့
မှာတော့ ဒါယကာတို့ကိုသာ အားကိုးနေရပါတယ်၊ ဒါယကာတို့ကမှ
မလှူလျှင် ဘယ်သူကလှူမှာတုန်း” ဟု စကားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ မလွှဲ
မရှောင်သာသောကြောင့် သင်္ကန်းတွေကို လှူလိုက်ကြရသဖြင့် သံဃာတော်
အား ဆွမ်းချည်းသာ ကပ်ရတော့သည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားရဟန်းများ
သိ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်
မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဇာနံ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ
အတ္တနော ပရိဏာမေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် လာဘ်တခုခုကို သံဃာသို့ ညွတ်ပြီး
(သံဃာကိုလှူမည်ဟု ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပြောဆိုကိုင်းညွတ်
ပြီး) ဟု သိပါလျက် သံဃိကဖြစ်နေသော လာဘ်ကို မိမိသို့ညွတ်စေ
လျှင် (မိမိသို့ညွတ်လာအောင် သွေးဆောင်ပြောဆိုဖြားယောင်းလျှင်)
ထိုပစ္စည်း နိသဂ္ဂိထိုက်၍ ရဟန်းလည်း ပါမိတ်အာပတ် သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ သံဃာအားညွတ်ပြီးသော ပစ္စည်းလာဘ်ကို မယ်တော် ပစ္စည်းပင်
ဖြစ်သော်လည်း မိမိအား မညွတ်စေကောင်း၊ ညွတ်စေလျှင် နိသဂ္ဂိပါမိတ်
အာပတ်သင့်၏။ သံဃိကလာဘ်ကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်စေရာ၌
ပါမိတ်အာပတ်သင့်ကြောင်းကို နောက်၌ပြုလိမ့်မည်။ အခြားဘိုက်သံဃာ
သို့ညွတ်ပြီး လာဘ်ကို အခြားတတိုက်သံဃာသို့ဖြစ်စေ စေတီသို့ဖြစ်စေ
ညွတ်စေလျှင်၎င်း၊ စေတီသို့ညွတ်ပြီး လာဘ်ကို အခြားစေတီနှင့် သံဃာ
သို့ညွတ်စေလျှင်၎င်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးသို့ညွတ်ပြီး လာဘ်ကို သံဃာစေတီနှင့်

အခြားပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်စေလျှင်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ “မည်သည့် နေရာ၌ လှူသင့်ပါသနည်း” ဟု တိုင်ပင်လာလျှင်ကား မိမိသဘောအတိုင်း ညွှန်ပြကောင်း၏။

[ဆောင်း] သံဃာစေတီ၊ တလီလီဝယ်၊ ရည်ရွယ်ပိုင်းခြား၊ ညွတ်ပြီးသားကို၊ အခြားသံဃာ-စေတီမှာပင်၊ ပြောင်းကာညွတ်စေ၊ တထွေပုဂ္ဂိုလ်၊ ညွတ်ပြီး ဆိုလည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တခြား၊ သံဃာများနှင့်၊ ဘုရားစေတီ၊ ညွတ်စေမိသော်၊ သင့်၏ ဒုက္ကဋ်၊ တိုင်ပင်လတ်မှု၊ သင့်မြတ်တော်ရာ၊ ညွှန်ကောင်းပါသည်၊ ကျမ်းလာ မိန့်ခွန်းအချုပ်တည်း။

နိသဂ္ဂိယပါဠိအခန်း ပြီး၏။

၅။ သုဒ္ဓပါစိတ်အခန်း

မုသာဝါဒဝဂ်

က။ မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဟတ္ထက။

အမှု-မုသားပြောမှု။

ဝါဒဖြိုးခြင်း၊ သာကီဝင် မင်းသား ရှင်ဟတ္ထကသည် ဝါဒပြိုင်လေ့ရှိ၏။ သူသည် တိတ္ထိတို့နှင့်အတူစကားပြောသောအခါ “သူ၏ ဝါဒ၌အပြစ်ရှိ၏” ဟုထင်လျှင် “မိမိဝါဒမဟုတ်” ဟုပယ်၏။ ပြောရင်းပြောရင်း “အပြစ်မရှိ” ဟုထင်ပြန်လျှင် “မိမိဝါဒ” ဟု ဝန်ခံပြန်၏။ ထိုအတူ ဝန်ခံပြီးမှ လည်း ပယ်တတ်၏။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍လည်း မိမိစကားကို ဖုံးကွယ် တတ်၏။ မုသားလည်းပြောတတ်၏။ “မည်သည့်အရပ်၌ မည်သည့်အချိန် ဝါဒပြိုင်ကြစို့” ဟုချိန်းချက်ပြီးလျှင် ထိုသတ်မှတ်ထားသောအချိန်၏ရှေ့ကျကျ ဖြစ်စေ နောက်ကျမှဖြစ်စေ သွား၍ တိတ္ထိတို့ကို မတွေ့သည့်အခါ “ကြည့်ကြ၊ တိတ္ထိတွေမလာကြဘူး၊ သူတို့ရှုံးပြီ” ဟုပြောကာ အနိုင်ယူသွားတတ်၏။ ထို့ကြောင့် တိတ္ထိတို့က ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ တိတ္ထိတို့ကဲ့ရဲ့သည်ကို ရဟန်းများ ကြား၍ ရှင်ဟတ္ထကအား “ဒီလိုပြောသလား” ဟု မေးလျှင် “တိတ္ထိတို့ကို ဘယ်နည်းနှင့်မဆို နိုင်ရမယ်၊ သူတို့အား အနိုင်မပေးရဘူး” ဟုပြောတတ်၏။ ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပဉ္စတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ မိမိစကားကို (မိမိကိုယ်တိုင်ကမဟုတ်မမှန်ဟုသိပါလျက်) မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောဆိုခြင်းကြောင့် ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “မုသာ” ဟုရာ၌ လိမ်လည်ခြင်း၊ ညာဖြန်းခြင်း၊ လှည့်စားခြင်းစသော မဟုတ်မမှန်မှုအားလုံးပါဝင်၏။ “ဝါဒ = ပြောခြင်း” ဟုရာ၌ လက်ပြ ခြေပြ ခေါင်းညိတ် ခေါင်းခါမှုနှင့် စာရေးသားမှု စသည်တို့ ပါဝင်၏။ [ဤပါစိတ်အာပတ်၌ ပစ္စည်း တစ်စုံတရာ စွန့်ရခြင်း ဟူသော “နိသဂ္ဂိယ” မပါ။ ထို့ကြောင့် “သုဒ္ဓပါစိတ်” ဟုခေါ်သည်။ သုဒ္ဓ = နိသဂ္ဂိယနှင့် မဘက် သက်သက် (သန့်သန့် = သတ်သတ်) ။]

၁။ ဩမသဝါဒသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-ဆဲရေးရှုံ့ချမှု။

ဆဲရေးရှုံ့ချမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ ရဟန်းတို့သည် သီလကို မြတ်နိုးကြသော ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် ငြင်းခုံကြစဉ် ထိုရဟန်းတော်တို့ကို အမျိုးဇာတ်ထိခိုက်၍ (ခတ္တိယ၊ ဗြဟ္မဏ၊ စက္ကာလစသည်ဖြင့်ပုတ်ခတ်) ပြောဆို၏။ နာမည်ကိုထိခိုက်၍၎င်း၊ အနွယ်ကိုထိခိုက်၍၎င်း၊ မျိုးရိုးအလိုက် လုပ်ကိုင်ခဲ့သော အလုပ်ကိုထိခိုက်၍၎င်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဖြစ်သော အတတ်ကိုထိခိုက်၍၎င်း၊ အနာရောဂါကို ထိခိုက်၍၎င်း၊ အသွင်သဏ္ဍာန် ပုံဟန်ကို ထိခိုက်၍၎င်း၊ ရာဂကြီးသူစသည်ဖြင့် ကိလေသာကို ထိခိုက်၍၎င်း၊ သင့်နေသော အာပတ်ကို ထိခိုက်၍၎င်း၊ တစုံတခုကို မထိခိုက်ဘဲ “နှွားကြီးဘဲ၊ ခွေးဘဲ” ဟု၎င်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆဲရေးကြ ရှုံ့ချကြလေသည်။ ထိုအမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဩမသဝါဒေ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ နှုတ်တည်းဟူသော လှံဖြင့် ထိုးခြင်းကြောင့်ပါမိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ပြခဲ့သောဆဲနည်းဆယ်မျိုးကို အက္ခောသဝတ္ထု (ဆဲခြင်း၏အကြောင်း) ဆယ်ပါးဟုခေါ်၏။ ထိုဆယ်မျိုးဖြင့် (အမျိုးဇာတ်စသည်ကို ထိခိုက်၍) ရဟန်းကိုဆဲလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရပါမိတ်၊ ဘိက္ခုနီ၊ သာမဏေ (ကိုရင်)၊ လူများကိုဆဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုသို့ ဆဲသောအခါ အဆဲခံရသူမှာ နားလည်းမခံသာ စိတ်နှလုံးလည်း မခံသာအောင် နာရကား လှံဖြင့် အထိုးခံရသကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဆဲဆိုကြောင်း စကားလုံးကို လှံဟု၎င်း ဆဲမှုကို လှံဖြင့်ထိုးခြင်းဟု၎င်း တင်စား၍ “နှုတ်လှံထိုးခြင်း” ဟု ဆိုသည်။

ဆဲပုံနှင့် အာပတ်အမျိုးမျိုး။ ။ အဟုတ်စိတ်ဆိုး၍ ဒွန်းစက္ကာ ဇာတ်ရှိသူကို “ဟဲ့ဒွန်းစက္ကာ” ဟု၎င်း၊ မင်းဇာတ်ရှိသူကို “ဟဲ့မင်းမျိုး” ဟု၎င်း ဆဲလို၍ ပြောလျှင် ပါမိတ်အာပတ်ပင်တည်း။ ထိုအက္ခောသဝတ္ထုများ ဖြင့်ပင် တိုက်ရိုက်မဆဲဘဲ “ယခုကာလ၌ ဒွန်းစက္ကာများ ရှိတယ်ဟေ့” စသည်ဖြင့် စောင်း၍ပြောလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်၊ အက္ခောသဝတ္ထု ၁၀ ပါးမှ အလွတ် ဖြစ်သော “ဟဲ့သူခိုး” စသည်ဖြင့် ဆဲရာ၌လည်း ဒုက္ကဋ်ပင်၊ ထိုအက္ခောသ

ဝတ္ထုဖြင့်ပင် ရဟန်းဖြစ်စေ သာမဏေလူကိုဖြစ်စေ ပြောင်လှောင်လို၍ “ဟေ့ ခတ္တိယကြီး လာပြီကွ”စသည်ဖြင့် ပြောရာ၌ ဒုဗ္ဘာသိတာသင့်၏။

ဒုက္ကဋ်နှင့် ဒုဗ္ဘာသိတ။ “ဒု= မကောင်းသဖြင့် + ကတ= ပြုအပ်သော အမှု” မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကိုယ်မှု နှုတ်မှုကို “ဒုက္ကဋ်”ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤနေရာ၌ မကောင်းသဖြင့် ပြောမှုကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကိုပါ (ကာရဏူပစာရ အားဖြင့်) “ဒုက္ကဋ်”ဟု ခေါ်ရသည်။ ထို့အတူ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားကို “ဒုဗ္ဘာသိတ”ဟု ဆိုရသော်လည်း ထိုပြောမှုကြောင့် သင့်သောအာပတ်ကိုပါ [ကာရဏူပစာရ အားဖြင့်] “ဒုဗ္ဘာသိတ”ဟု ခေါ်ရသည်။ [ကာရဏ=အကြောင်း၏= ဥပစာရ=တင်စားအပ်သော နာမည်။]

၈။ ပေသုညသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းများ။
အမှု-ချောပစ် ကုန်းတိုက် (ရန်တိုက်)။

ရန်တိုက်မှု ဆဗ္ဗင်္ဂီယရဟန်းတို့သည် မသင့်မတင့် ဖြစ်နေကြသော ရဟန်းတို့၏အထံသို့ “ကိုယ်တော်ကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်က စဏ္ဍာလမျိုးဟု ပြောနေတယ်” စသည်ဖြင့် ကုန်းတိုက်ကြ၏။ သူတို့၏ ကုန်းတိုက်မှုကြောင့် မဖြစ်သေးသော ခိုက်ရန်များလည်းဖြစ်ကြ၊ ဖြစ်ပြီးသော ခိုက်ရန်များလည်း တိုးပွားလာကြ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော် မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ဘိက္ခုပေသုညေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ “ရဟန်း၏ကုန်းတိုက်မှုကြောင့် ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ “ဥးတိဿသည် ဥးဒတ္တ၏ ကွယ်ရာ၌ အက္ခောသ ဝတ္ထု ၁၀ ပါးကွင် တပါးပါးဖြင့် ဥးဒတ္တကိုဆဲ၏၊ ထိုဆဲသံကို ဥးဓမ္မကြား၍ (ဥးတိဿနှင့် ဥးဒတ္တကွဲအောင်) ဥးဒတ္တထံ သွားပြော၏။ ဤသို့ ရဟန်းတပါးက ရဟန်းတပါးအားဆဲရာ၌ ဆဲသံကိုကြားသော ရဟန်းက ကုန်းချောသော အားဖြင့် ဆောင်ပို့ခြင်းကို “ဘိက္ခုပေသုည”ဟု ခေါ်၏။ [ဘိက္ခု= ရဟန်း၏ + ပေသုည=ကုန်းချောခြင်း၊ ကတုန်း ကတိုက် လုပ်ခြင်း။] ဘိက္ခုနိလူသာမဏောတို့ကို ကုန်းတိုက်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ ဤသို့ ကုန်းတိုက်ရာ၌

ကုန်းတိုက်တတ်သူမှာ ထိုသူ ၂ ဥပဒေကို ကွဲစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်၊ မိမိကို “ပြောတော်ရပေသည်” ဟု ကျေးဇူးတင်ကာ ချစ်ခင်လာစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ၂ မျိုးတွင် တမျိုးတတ်သည်။

ဃ။ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-ပါဠိတော်ကိုသံပြိုင်ဆို၍ စာချမှု။

သံပြိုင်ချပို့။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့သည် ဥပါသကာတို့အား တရားကို သံပြိုင်ချပေးကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆရာနှင့်တပည့် သံပြိုင် ရွတ်ဆိုမှုသည် ဆရာအပေါ်၌ တပည့်က အရိုအသေပေါ့ဘွယ် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဥပါသကာတို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့အပေါ်၌ မလေးစားကြကုန်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သီတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယောပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နံ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။”

မြန်မာဖြန့်။ “အကြင်ရဟန်းသည် လူ-သို့မဟုတ် သာမဏေကို သံပြိုင် စာချအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။ [“ဓမ္မ”ဟူရာ၌ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာများသာ ပါဝင်သည်။ မြန်မာစာနိဿယ စသည်ကိုကား မတော်တဆ သံပြိုင် ရွတ်ဆို ပို့ချမိ သော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာဖြစ်မူ သံပြိုင်မဖြစ်အောင် ချပါလျက် မတော်တဆ သံပြိုင်ဖြစ်သွားသော်လည်း အာပတ်ပင်။]

မှတ်ချက်။ “ဝါစေယျ=ပို့ချအံ့”ဟု ဆိုသောကြောင့် သံပြိုင်စာချမှ အာပတ် သင့်ရကား စာချသောအရာဟုတ်လျှင် အာပတ်မသင့်၊ ထို့ကြောင့် သာမဏေနှင့် ရဟန်း တွဲ၍ စာတက်ရာ၌၎င်း တွဲ၍ စာပြန်ရာ၌၎င်း သာမဏေအထံ ရဟန်းက စာတက်ရာ၌၎င်း သံပြိုင်ဆိုသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ သာမဏေကိုယ်တိုင်ရပြီးလျက် ကြောက်၍ မဆို ဝံ့သော (သို့မဟုတ် မကျေမြန်သော) စာကို သံပြိုင် ထောက်ပေးရာ၌လည်း အာပတ်မသင့်။

၈။ ပဌမသဟသေယျသီက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းငယ်များ။

အမှု-ဥပါသကာတို့နှင့် အတူအိပ်မှု။

သူတို့နှင့်အတူအိပ်မှု အာဠဝီမြို့၌ ဥပါသကာတို့သည် ည၌ တရားနာသို့ရန် လာကြ၏။ တရားပြီးသော် ထေရ်ကြီးဖြစ်ကြသော ရဟန်းတော်တို့သည် မိမိတို့ဆိုင်ရာကျောင်းသို့ ကြွတော်မူကြ၏။ ရဟန်းကလေးများကား တရားဟောရာဓမ္မာရုံမှာပင် (သတိလွတ်ကင်း၍ ဉာဏ်အဆင်ခြင်လည်းမရှိကြဘဲ) ဥပါသကာတို့နှင့်အတူ အိပ်ကြလေ၏။ တချို့မှာ ကိုယ်၌ သင်းပိုင်မကပ်ကြ၊ တချို့ကား ယောင်ယမ်းပြောဆိုကြ၍ တချို့ကမူ ဟောက်ကြလေသည်။ နံနက်စောစော၌ရှေးဥပုသ်သော ဥပါသကာတို့သည် ထိုအခြင်းအရာကိုမြင်၍ ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် “ယောပနဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နေန သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ” ဟု မူလပညတ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ရှင်ရာဟုလာ ဘုရားရှင်သည် အာဠဝီမြို့မှ ကောသလမြို့သို့ ကြွတော်မူ၍ ဝစ္စကုဋိ၌အိပ်ရုံ ဗဒရိကာရုံ ကျောင်းတိုက် (ဆီးတောတိုက်)၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်ရဟန်းတော်များသည် “ငါ့ရှင်ရာဟုလာ... လူသာမဏေနှင့်အတူ မအိပ်ရ-ဟု ဘုရားရှင် ပညတ်တော် မူထားသည်။ အိပ်ဘို့နေရာ ရှာပါ” ဟု မိန့်တော်မူကြလေသည်။ ကိုရင်ရာဟုလာသည် (ဘုရားအထံတော်သို့ဖြစ်စေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတြာ အထံတော်သို့ ဖြစ်စေ သွား၍ နေရာတောင်းလျှင် ရလောက်သော်လည်း မသွားတော့ဘဲ) မြတ်စွာဘုရားအတွက် သီးခြားထားအပ်သော ဝစ္စကုဋိ၌ (ကျင်ကြီးအိမ်၌) အိပ်ရှာလေသည်။ နံနက်စောစော၌ ဝစ္စကုဋိသို့ဘုရားကြွလာတော်မူ၍ “အဟမ်း” ဟု ချောင်းဟန်တော်မူရာ၊ ရှင်ရာဟုလာက လည်းပြန်၍ချောင်းဟန်သဖြင့် “ဘသုတုန်း” ဟုမေးတော်မူလျှင် “တပည့်တော် ရာဟုလာပါဘုရား” ဟု လျှောက်၏။ “ဘဒ္ဒကြောင့် ဒိမ္မာနေရသလဲ” ဟု မေးတော်မူပြန်လျှင် ရဟန်းများနှင့်အတူအိပ်ခွင့်မရ၍နေရာမရှိသောကြောင့် ဝစ္စကုဋိမှာ အိပ်ရပါကြောင်း လျှောက်လေသည်။ ဤသို့ တည၌တလေမျှ အတူမအိပ်ရလျှင် သာမဏေများဒုက္ခရောက်ဘွယ် ရှိသောကြောင့် “ဥတ္တရိ ဒီရတ္တ တိရတ္တိ” ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နေန ဥတ္တရိဒိရတ္တ-
တိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် လူသာမဏေနှင့် အတူ ၂ ညဉ့်
၃ ညဉ့်ထက် ပို၍အိပ်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။၃ ညဉ့်အထိကား အတူတူ အိပ်ကောင်း၏။ “အတူအိပ်” ဟူရာ၌
အမိုးတူ အကာတူသောနေရာဝယ် အိပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်
ယခုကာလ မီးရထားနှင့် ရွက်ထည်ချထားသော သင်္ဘောများသည် အမိုး
အကာတူနေရာကား ရဟန်းတော်များ ဥပဒေတော်ကြီး မအိပ်ကောင်း
ပဋ္ဌမခန်း ဒုတိယခန်းများလည်း နောက်ဆုံး ယူကုသော ဝိပဇ္ဇာတိ
တူနေသဖြင့် ကုန်းပတ်စီးသူလူများနှင့် အမိုးအကာ တူပင်ဖြစ်၏။

“အိပ်” ဟူရာ၌လည်း ဥပဒေတော်ကြီးအရ အိပ်ရာ ရောက်၏။
ထို့ကြောင့် ထိုင်၍ အိပ်ပျော်နေလျှင် အိပ်ရာမရောက်၍ အာပတ်
မသင့်ဟု မှတ်၊ ၃ ညဉ့်အထိ အတူအိပ်ပြီးလျှင်ကား ၄ ညဉ့်မြောက်
နေဝင်လျှင် လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်စေ လူသာမဏေဖြစ်စေ ရှိသောနေရာ၌
ဥပဒေတော်ကြီးမချမိစေရ၊ ဥပဒေတော်ကြီးချမိသည်နှင့်တပြိုင်နက် အာပတ်သင့်ပြီ၊
တညဉ့် ၂ ညဉ့် အရုဏ်တက်အောင် အတူအိပ်ပြီးနောက်၊ ၃ ညဉ့်
မြောက်၌ အရုဏ်မတက်ခင် ထိုင်လျှင် စတုတ္ထညဉ့်၌ အိပ်သော်လည်း
အာပတ်မသင့်၊ ဤသို့ ၃ ညဉ့်တကြိမ်ကျ အရုဏ်မတက်ခင် ထိုင်သူမှာ
အာပတ်မသင့်နိုင်။

ထို့ပြင်-ဝစ္စကုဋ်သို့ ကြွလာတော်မူသည့်အခါ ဘုရားရှင်၏ ချောင်း
ဟန်တော်မူပုံ-ရှင်ရာဟုလာ၏ပြန်၍ ချောင်းဟန်ပုံကို ထောက်၍ ယခု
အခါ၌လည်း တံခါးပိတ်ထားသော ကုဋ်သို့ဝင်ခါနီးဝယ် ချောင်းဟန်ဘို့
ဝတ်တရားရှိ၍၊ အတွင်း၌ရှိနေလျှင် ထိုသူကလည်းပြန်၍ ချောင်းဟန်ဘို့
ဝတ်တရားရှိသည်ဟုမှတ်၊ ထို့ပြင်-ဘုရားရှင်က “ဘသူဘုန်း” ဟုမေးလိုက်
သည့်အခါ “အဟံဘဂဝါ ရာဟုလော = တပည့်တော် ရာဟုလာပါ
ဘုရား” ဟု ပြန်၍ လျှောက်ပုံကိုထောက်၍ ညဉ့်အခါ ဘသူတုန်းဟု
မေးလျှင် “တပည့်တော်တိဿပါဘုရား” စသည်ဖြင့် မိမိနာမည်ကို
ထည့်၍ လျှောက်ရမည်ကိုလည်း သတိပြုပါ။

၈။ ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပုဒ်

အရှင်သည်-အရှင်အနုရုဒ္ဓါ။

အရှင်-မာတုဂါမနှင့် အမိုးအကာတူနေရာ၌အိပ်မှု။

ဇရပ်၌
တည်းခိုခြင်း

“အရှင်အနုရုဒ္ဓါ” ဟူသည် သာမန်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်၊
လူ့ဘောင်၌ နေစဉ်က “ထမင်းဆိုတာပွဲတော်အုပ်ယံ
၌သာဖြစ်သည်”ဟု မှတ်ထင်လောက်အောင် လုပ်ငန်း

ဆောင်တာကို မသိခဲ့ရဘဲ အလွန်ချမ်းသာစွာကြီးပွားလာခဲ့ရသောသာမန်ဝင်
မင်းသားတပါးဖြစ်၍၊ ရဟန်းပြုသည့်အခါ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်အရာဝယ်
တေဒဂ်ရသော ရဟန္တာတပါးလည်းဖြစ်သည်။ ထိုအရှင်မြတ်သည် အခါ
တပါး၌ သာဝတ္ထိမြို့သို့ကြွတော်မူလာစဉ် လမ်းခရီးအကြား၌ ရွာတရွာဝယ်
အများတည်းခိုရာဇရပ်၌ ညဉ့်အိပ်ဘို့ရန် သီတင်းသုံးတော်မူရလေ၏။ [ထို
ဇရပ်ကား ပစ္စည်းရှိသော မာတုဂါမတယောက်၏ ကောင်းမှုကို လှိုလား
သဖြင့် သူ့အိမ်နှင့်ကပ်လျက် အများတည်းခိုဘို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော
ဇရပ်တည်း။] အရှင်အနုရုဒ္ဓါရောက်ပြီးနောက် အခြားခရီးသွားတို့လည်း
ထိုဇရပ်၌တည်းခိုဘို့ရန် ထိုဇရပ်ရှင်မထံ ခွင့်တောင်းကြလေသော် ထိုဇရပ်
ရှင်က “ရဟန်းတော်တပါး ပဌမရောက်နေပြီ၊ ထိုအရှင်က ခွင့်ပြုလျှင် နေကြ
တာပေါ့”ဟု ပြောသဖြင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါထံ ခွင့်ပန်၍ တည်းခိုကြပြန်
လေသည်။

ဇရပ်အမ၏
အကြံ

ထိုဇရပ်အမကား အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုမြင်လျှင် မြင်ခြင်း
စွဲလမ်းစိတ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါထံလာ၍

“အရှင်ဘုရားမှာ ဒီလူတွေနဲ့ ရောနေလို့ ချမ်းသာမည်
မထင်ပါ၊ အရှင်ဘုရားဘို့ ခုဋ်ကိုအိမ်အတွင်းခင်းလိုက်ပါရစေ”ဟုလျှောက်
၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း (ခွင့်ပြုသည့်လက္ခဏာဖြင့်) တိတ်တိတ်နေလိုက်
သောကြောင့် အိမ်အတွင်း၌ ခုဋ်ခင်းပေးလေသည်။ ထို့နောက်သူ့ကိုယ်သူ
ဆင်ပြင်ကာ နံ့သာမျိုးစုံလိမ်းကျံလျက် ခုဋ်ပေါ်မှာနေသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ
ထံလာပြီးလျှင်... “အရှင်ဘုရားလဲအလွန်လှ၍ ရှုချင့်စဘွယ် တင့်တယ်ပါ၏၊
တပည့်တော်မလဲ အလွန်လှ၍ ရှုချင့်စဘွယ် တင့်တယ်ပါသည်။ တပည့်တော်
သည် အရှင်၏ဇနီးဖြစ်ပါရစေ”ဟု လျှောက်လေသော် အရှင်မြတ်လည်း
(ဘာစကားမှပြန်၍ မပြောသာဘဲ) ဆိတ်ဆိတ်နေရလေသည်။ ဇရပ်အမ
လည်း ၃ ကြိမ်အထိ တောင်းပန်၍ မရသောကြောင့် ဒီလိုကြံလျှင် ဟန်
ကောင်းရုံဟု တွေးပြီးလျှင် ထမီကိုချွတ်၍ ရှင်အနုရုဒ္ဓါရှေ့၌ လမ်းလျှောက်၍

လည်းပြန်၊ မတ်တတ်ရပ်၍လည်းပြန်၊ ထိုင်၍လည်းပြန်၊ အိပ်၍လည်းပြန်၊ အရှင်မြတ်ကား စက္ခုမြေ့ချကာ လုံးလုံးမကြည့်တော့ချေ။

သံဝေဂဓုပုံ ထိုအခါ ဇရပ်အမသည် “သိပ်အံ့ဩစရာကောင်းတာဘဲ၊ ငါ့ကို လူပေါင်းများစွာက သူတို့ကို နှစ်သက်ဘို့ရန် လက်ဆောင်ပို့ကြရတယ်၊ ဒီအရှင်မြတ်မှာတော့ ငါ့ကိုယ်တိုင်က ခေယယ တောင်းပန်ပါလျက် ငါနှင့် ဥစ္စာတွေကို လက်မခံဘဲနေတယ်” ဟု ကြံပြီးလျှင် ထမီကိုပြန်ဝတ်၍ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ၏ခြေပေါ်၌ ဥူးခေါင်းတင်ပြီးလျှင် လွန်သမျှအပြစ်ကို သည်းခံပါရန် ဟောင်းပန်ရှာလေသည်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း “ယခုလိုတောင်းပန်ခြင်းသည် နောင်အခါ ကြီးပွားကြောင်း ဖြစ်ပေသည်၊ နှမ၏အပြစ်များကို သည်းခံပါ၏” ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ထိုည၌ အတွင်းဆောင်မှာပင် အသီးအသီးအိပ်ကြ၍ နံနက်လင်းသည့်အခါ ကောင်းမွန်စွာ ချက်ပြုတ်၍ ဆွမ်းကပ်လေသည်။ အရှင်မြတ်လည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက် ဇရပ်အမကို တရားဟောပြောဆုံးမတော်မူရာ လွန်စွာကြည်ညိုလှသဖြင့် ရတနာ ၃ ပါးကို လေးစားသော ဥပါသိကာမ တယောက်အဖြစ်ဖြင့် မိမိကိုအသိအမှတ်ပြုဘို့ရန် လျှောက်ထားလိုက်ရှာလေသည်။

သိက္ခာပုဒ် အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း ထိုအရပ်မှ ခွဲခွါခဲ့ပြီးနောက်
ပညတ်တော်မူဓုပုံ သာဝတ္ထိသို့ရောက်သောအခါ ရဟန်းတို့အား မိမိတွေ့ကြို ခဲ့ရပုံကို ပြောပြလေလျှင် “အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အမိုးအကာတူသောနေရာ၌ မာတုဂါမနှင့်အတူ ဘာကြောင့်အိပ်ရသလဲ” ဟု အချိုက ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်ထံ လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဟသေယျ ကပ္ပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူ အမိုးအကာ တူသောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းကို ပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘီလူးမ-မြတ္တာမ ပဏ္ဍာန်မ ခွေးမစသော တိရစ္ဆာန်များနှင့်အတူ အိပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏၊ မိမိအိပ်ပျော်နေခိုက် မာတုဂါမစသော တို့ဝင်၍ အိပ်လျှင် (မိမိမသိသော်လည်း) အာပတ်သင့်သည်ပင်၊ အမိုးရှိသော်လည်း အကာလုံးလုံး မရှိလျှင်၎င်း အကာ ရှိသော်လည်း၎င်း ဘက်တွင် ၂ ဘက်သာသာ အမိုးမရှိလျှင်၎င်း အာပတ်မသင့်၊ အကာ ၄ ဘက် ရှိသော်လည်း အမိုးလုံးလုံးမရှိလျှင်၎င်း၊ ၄ ပုံ ၂ ပုံ သာသာ အကာမရှိလျှင်၎င်း အာပတ်မသင့်။

ဒိဝါသေယျ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒိဝါ ပဋိသလ္လိယန္တေန ဒွါရံ သံဝရိက္ခာ ပတိသလ္လိယိတုံ=ဘိက္ခုတို့... နေအခါ၌ ကိန်းအောင်းသော (အိပ်သော) ရဟန်းသည် တံခါးပိတ်၍ ကိန်းအောင်းခြင်းငှါခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟူသောပဌမပါရာဇိကဝိနိတဝတ္ထု ပါဠိတော်နှင့်အညီ၊ နေအခါတံခါးရှိသော ကျောင်း၏ အတွင်းအခန်း၌ အိပ်သော ရဟန်းသည် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်ရာ တံခါးကို ပိတ်ရမည်။ အခန်းတွင်းအိပ်လျှင် အခန်းတံခါးကိုပိတ်- တပါးနေ ကျောင်းတွင် (ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းစသည်၌) အိပ်လျှင် ကျောင်းတံခါးပိတ်၍ အိပ်ရမည်။ မပိတ်ဘဲအိပ်လျှင် ဤဒိဝါသေယျသိက္ခာပုဒ်အရ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်သည်။ “တံခါး” ဟူရာ၌ အဝင်အထွက်တံခါးကိုဆိုလိုသည်။ ပြုတင်းပေါက် များကို မဆိုလို။

ဆ။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။

အမှု-မာတုဂါမအား (ယောက်ျားအဖေပါမပါဘဲ) တရားဟောမှု။

မယုံကြည်စရာ ဟောပုံ

ရှင်ဥဒါယိသည် နံနက်အခါ အိမ်တအိမ်သို့ သွား၏။ ထိုအိမ်၌ ယောက္ခမမိန်းမနှင့် ချွေးမတို့သာရှိ၏။ ယောက္ခမ သည် အိမ်ဝင်း၏တံခါးဝ၌ ထိုင်နေ၏။ ချွေးမဖြစ်သူကား အိမ်၏တံခါးဝ၌ ထိုင်နေ၏။ ရှင်ဥဒါယိသည် ယောက္ခမ၏ နားအနီးသို့ကပ်၍ တရားဟောလေသော်၊ ချွေးမက “ယောက္ခမ၏ လင်ငယ်လေလား၊ သို့မဟုတ်-လှောင်စကား ပြောင်စကားပြောတာလေလား” ဟု တွေးလေ သည်။ ထို့နောက်ရှင်ဥဒါယိသည် ချွေးမ၏နားအနီးကပ်၍ တရားဟော ပြန်၏။ ယောက္ခမကလည်း ရှေးနည်းအတိုင်းပင် တွေးလေသည်။ ရှင်ဥဒါယိ ပြန်သွားပြီးနောက် ယောက္ခမနှင့်ချွေးမတို့ တယောက်နှင့်တယောက်မေးကြ လေရာ တရားဟောသွားကြောင်းချည်း ပြောကြသဖြင့် “တရားဆိုလျှင် ပွင့်ပွင့် လင်းလင်းဟောထိုက်တယ်၊ ရှင်ဥဒါယိသည်ဘာကြောင့် နားအနီးကပ်၍ တရားဟောရသလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ယောပနဘိက္ခုမာတုဂါမဿ ဓမ္မဒေသေယျ၊ ပါစိတ္ထိယံ= မာတုဂါမအား တရားဟောလျှင် ပါစိတ် အာပတ်” ဟု မူလပညတ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ခြောက်ခွန်း ဟောခွင့်

ထိုသို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ဥပါသိကာမတို့သည် တရားဟောသို့ရန် တောင်းပန်ကြလေသော်၊ ရဟန်းတို့က မာတုဂါမအား တရားမဟောကောင်းဟု မိန့်တော်မူကြ

သဖြင့် “၅ ခွန်း-၆ ခွန်းလောက်ဟောတော်မူကြပါ၊ သည့်လောက်ဟောလျှင် သိနိုင်ပါသည်” ဟု လျှောက်သော်လည်း မဟောကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ယောပနဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိဆပ္ပဇ္ဇဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ဆပ္ပဇ္ဇဝါစာဟိကို ထည့်၍ ပဌမအနုပညတ်ကို ထပ်တော်မူရလေသည်။ [ဤအနုပညတ်တော်အလိုအားဖြင့် “၆ ခွန်းထက်ပို၍ မဟောကောင်း၊ ၆ ခွန်းလောက်ကား ဟောကောင်း၏” ဟု ခွင့်ပြုရာရောက်သည်။]

နားလည်သူ နားလည်သူ ယောက်ျားမရှိဘဲ ယောက်ျားမရှိဘဲ ၆ ခွန်းထက်ပို၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ ရဟန်းတို့သည် “မာတုဂါမအား ၆ ခွန်းလောက်သာ တရားဟောခွင့်ပြုတော်မူသည်” ဟု ကြံစည်၍ ဘာမျှနားမလည်သော ယောက်ျားတယောက်ကို အနား၌ထားပြီးလျှင် (ထိုယောက်ျားအား ဟောသည့်အနေမျိုးကြိဘန်၍) ၆ ခွန်းထက်ပိုအောင်ဟောကြပြန်လေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းများက ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဘုရားထံရောက်၍ “အညတြ ဝိညနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန” ဟု ထည့်စွက်၍ ဒုတိယ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။ ဤ၌ “ဝိညာပုရိသ” ဟူသည် “ရိုးရိုးသားသားပြောသည်၊ မရိုးမသားပြောသည်” ဟု ပြောသမျှ စကားကို နားလည်လောက်သော အချိန်အယွယ်ရှိ၍ (မထိုင်း မအသော) ယောက်ျားတည်း။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပန ဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ဥတ္တရိဆပ္ပဇ္ဇဝါ- စာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြ ဝိညနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် နားလည်လောက်သော ယောက်ျားကို ကြည့်၍ (ထိုယောက်ျားမျိုးအနီးအပါး၌ မရှိဘဲ) မာတုဂါမအား ၅ ခွန်း-၆ ခွန်းထက်ပိုလွန်သော စကားလုံးတို့ဖြင့် တရားဟောအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါဠိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မာတုဂါမ တယောက်လျှင် ၆ ခွန်းကျ (ဝိညာပုရိသမပါဘဲ) ဟောကောင်းရကား၊ မာတုဂါမ ၁၀ ယောက်ရှိရာ၌ (တယောက်လျှင် ၆ ခွန်းကျစီမှန်း၍) စကားအခွန်းပေါင်း ၆၀ မျှဟောကောင်း၏။ နားလည်သူ ယောက်ျားတယောက်အနီးအပါး၌ရှိလျှင် ကားများစွာပင် ဟောကောင်း၏။ တရား-ဟူသည်လည်း ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ၌ရှိသော ပါဠိဘာသာ တရားတည်း။ ထို့ကြောင့် မြန်မာသက်သက် တရားစကား ပြောလျှင် ယောက်ျားမပါသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ပါဠိရွတ်၍ဟောလျှင်ကား မာတုဂါမတယောက်အတွက် ၆ ခွန်းသာဟောကောင်းသည်။

ဇ။ ဘူတာရောစနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကိုရကြောင်းပြောမှု။

ဈာန်မဂ်ဖိုလ်
ရကြောင်း
အမှန်ပြောကြားမှု

စတုတ္ထပါရာဇိက၌ ပြခဲ့သောဝတ္ထုတွင် လောကီဈာန်ကို ရသော ပုထုဇဉ်တို့သည် ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မခေါ်သော ဈာန်တရားကို လူတို့အား ပြောကြကုန်၏။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မပြောကြ။ အခြား ရဟန်းတို့က “မည်သည့်ကိုယ်တော်ဟာအရိယာဘဲ” ဟု ပြောသဖြင့်မိမိတို့ကို လူတို့ကမေးလျှောက်ကြသည့်အခါ “ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို မိမိအတွက်၎င်း၊ အခြား အရိယာများ အတွက်၎င်း” ဝန်ခံကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း (စတုတ္ထပါရာဇိကပညတ်တော် မူချိန်မှာ) ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နဿ ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ အာရောစေယျ၊ ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် လူသာမဏေအား ဈာန်မဂ်ဖိုလ် တရားဟူသော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို (မိမိ၌ ရရှိကြောင်း) ပြောအံ့၊ ပြောသည့်အတိုင်း အမှန်ရလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ (ပြောသည့် အတိုင်း မမှန်လျှင် ပါရာဇိကဟု ပညတ်တော်မူခဲ့ပြီ။)

ဈ။ ဒုဗ္ဗုလ္လာရောစနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ရှင်ဥပနန္ဒ၏ သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို လူတို့အားပြောမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒနှင့်
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယတို့ဖြစ်ပုံ

ရှင်ဥပနန္ဒသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့နှင့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ထား ၏။ ရှင်ဥပနန္ဒလည်း သုက္ကဝိသဋ္ဌိသံဃာဒိသေသ် အာပတ် သင့်၍ ဝတ်စောင့်နေရသည်။ ထိုပရိဝါသ် နေသူသည် (ဝတ်ကိုမချရသေးလျှင်) ဆွမ်းစားရာ၌ အစွန်ဆုံးနေရာဝယ် ထိုင်ရရိုးတည်း။ ထိုအချိန်မှာပင် အသင်းတသင်းသည် သံဃာကုန်ဆွမ်းကပ်လာ၏။ ထိုအခါ ဆွမ်းစားနေစဉ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့သည် ထိုဆွမ်းဒါယကာတို့ကို ပြောကြ

သည်မှာ-ဒါယကာတို့ချီးမွမ်းနေသော(လက်ညှိုးညွှန်၍)အဲဟိုအရှင်ဥပနန္ဒသည် အကြင်လက်ဖြင့် လှူအပ်သောဆွမ်းကိုစား၏၊ ထိုလက်ဖြင့်ပင် သုက်ကို လွှတ်စေမှုကြောင့် ယခုပရိဝါသ် ဒဏ်ထမ်းနေရသဖြင့် နေရာ အစွန်မှာ ထိုင်နေရသည်။ ဤသို့ပြောမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုဿ ဒုဠုလ္လိံ အာပတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နဿ အာရောစေယျ။ အညတြ ဘိက္ခု သမ္ပုတိယာ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် (သမ္ပုတိရသူမဟုတ်ပါဘဲ) ရဟန်းတပါး၏ ရှုန့်ရင်းသော အာပတ်ကို လူ-သာမဏေအား ပြောအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဗုဒ္ဓဗျာဓိ။ ။အာပတ်မပြတ် သင့်နေသော ရဟန်းကို ရှက်ကြောက်သဖြင့် နောင်အခါ စောင့်စည်းလိမ့်မည်-ဟု သူ၏အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသဖြင့် ထိုရဟန်း၏အာပတ်ကို လူတို့အားပြောဘို့ရန် ရဟန်းတပါးကို သမ္ပုတိပေးထားတတ်၏။ ထိုသို့ သမ္ပုတိရသော ရဟန်းကား ထိုရဟန်း၏ ရှုန့်ရင်းသော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကို လူတို့အား၎င်း သာမဏေတို့အား၎င်း (မည်သည့် ကိုယ်တော်သည် မည်သည့် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သင့်နေ၏)ဟု ပြောကောင်း၏။

ဥ။ ပထဝီဓဏနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-မြေတူးမှုနှင့် အတူးခိုင်းမှု။

ရဟန်းများမြေတူးမှု အာဠဝိဋ္ဌိ၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည် “နဝကမ္မ”ဟု ခေါ်ရသော အလုပ်သစ်များကို ပြုလုပ်စဉ် မြေကြီးကို ကိုယ်တိုင်လည်းတူးကြ၊ လူသာမဏေများကိုလည်း “တူးကြစမ်း”ဟု ခိုင်းကြလေသည်။လူတို့က “ရဟန်းတို့သည် တခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော သတ္တာကို အဘယ့်ကြောင့် ညှင်းဆဲကြရကုန်သနည်း”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ [ဟိန္ဒူတို့သည် တောတောင်သစ်ပင် မြေကြီးရေစသည်တို့၌ အသက်ရှိ၏-ဟု အယူရှိ၍ မြေကိုတူးလျှင် “မြေ၌ရှိသော အသက်သေသည်”ဟု အယူရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။] ဘုရားရှင်လည်း လူတို့ ကြည်ညိုဖွယ် မဖြစ်သော (သဒ္ဓါတရားပျက်ဘို့ ဖြစ်သော) အလုပ်ကို ရဟန်းများ

မလုပ်စေတော်မူလိုသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။ ထို့ကြောင့် “အပ္ပသန္ဓာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္ဓာနံ ဘိယျောဘာဝါယ” ဟု သိက္ခာပုဒ်၏ အကျိုးဆယ်ပါးတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ပထဝီ ခဏေယျဝါ ခဏာပေ-
ယျဝါ၊ ပါဝိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။[အကြင်ရဟန်းသည် မြေကို ကိုယ်တိုင်တူးအံ့၊ သို့မဟုတ်
“တူးစမ်း” ဟု ခိုင်းအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါဝိတ်အာပတ်သင့်၏။]

မှတ်ချက်။ ။“တူး” ဟူရာ၌ မြေပျက်အောင် ဖျက်ဆီးခြင်း အမျိုးမျိုးပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် မြေကြီးကို တုတ်ဖြင့်ခြစ်ခြင်း စသည်ကိုမပြုရ၊ ယခုကလ ကျောင်းပုံစံ စသည်ကိုပြရာ၌ မြေကြီးခြစ်၍ ပြတတ်ကြ၏။ ထိုသို့လည်း မခြစ်ကောင်း၊ မြေပျက်စေလိုသောစိတ်ဖြင့် တံမြက်စည်းကိုလည်း ဖိနှိပ် ခြစ်ချုပ်၍ မလှည်းရ၊ လှည်းရိုး လှည်းစဉ် လှည်းရာ၌ မတော်တဆ ပျက်သွားခြင်းကြောင့်ကား အာပတ်မသင့်၊ ပျက်စေလိုသော စေတနာ ပါလျှင် ကျင်ငယ်ကိုမျှပြင်းပြင်းမစွန့်ရ၊ ခိုင်းသည့်အခါလည်း “တူးစမ်း-ပေါက်စမ်း” စသည်ဖြင့် မခိုင်းရ၊ “ဤမြေကိုသိစမ်း၊ တွင်းသိစမ်း၊ တွင်းကပွိစမ်း” ဟု ရဟန်းများနှင့်အပ်စပ်သော အသုံးအနှုန်းမျိုးဖြင့်သာ ခိုင်းရမည်။ မြေ-ဟူရာ၌လည်း မြေကြီးအစစ်သာပါဝင်၏။ သဲ-ကျောက်များ မပါဝင်၊ မြေသားနည်း၍ သဲကျောက်အုဉ် များနေလျှင်ကား တူးကောင်း ဖျက်ကောင်း၏။

မုသာဝါဒဝင်္ဂဖြီး၏

ဘူတဂါမဝဂ်

[ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်ကို အစဉ် ပြသောကြောင့် “ဘူတဂါမဝဂ်”ဟု နာမည်တပ်၍၊ သေနာသန (ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ)နှင့် ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ် များစွာပါသောကြောင့် “သေနာသနဝဂ်”ဟု လည်း ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ တို့၌ နာမည်တပ်သည်။]

က။ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်—ရဟန်းတပါး။
အမှု—သစ်ပင်ခုတ်မှု။

ရဟန်းတပါး
သစ်ပင်ခုတ်မှု

အာဠဝိ မြို့သား ရဟန်းအများ တို့သည် နဝကမ္မကို ပြုကြစဉ် သစ်ပင်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း ခုတ်ဖြတ်ကြ၏။ လူ-သာမဏေကိုလည်း “ခုတ်စမ်း-ဖြတ်စမ်း”ဟု ခိုင်းကြ၏။ ရဟန်းတပါးလည်း သစ်ပင်ကိုဖြတ်နေစဉ် ထိုသစ်ပင်၌ ရှိသော ရုက္ခဗိုင်းမသည် “အရှင်ဘုရား...အရှင်ဘုရား၏ ကျောင်းဗိမာန်ကို ပြုဘို့ရန် အတွက် တပည့်တော်၏ ဗိမာန်ဖြစ်သော သစ်ပင်ကို မဖြတ်ပါနှင့်”ဟု တား၏။ ထိုရဟန်းကား နားမထောင်ဘဲ ဖြတ်မြဲ ဖြတ်၏။ ရုက္ခဗိုင်းမသည် “ကလေးမြင်လျှင် သနားသောအားဖြင့် မဖြတ်ဘဲ နေတန်ကောင်းရှဲ့”ဟု ကြံ၍ သူ့ကလေးကို ထိုဖြတ်နေသော ရဟန်း၏ရှေ့သို့ ထိုး၍ ပြလိုက်ရာ ရဟန်းလည်း ရွယ်ပြီးသော ဓါးကို မရုပ်သိမ်းနိုင်တော့ဘဲ (အားလွန်၍) ထိုနတ်ကလေး၏ လက်မောင်းဖြတ်မိ လေသည်။

ထိုအခါနတ်မသည် “ကလွဲစားချေသောအားဖြင့် ဒီရဟန်းကိုသတ်အံ့”ဟု ကြံ၏။ ထို့နောက် (ဘုရားမျက်နှာတော်ကို ထောက်၍) ဘုရားထံ အကျိုးအကြောင်းလျှောက်လာလေသော်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဓု ခေါ်တော်မူ၍ (ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ နတ်တယောက် စုတေပြီးစ ဖြစ်၍ ပိုင်ရှင်မရှိသော) သစ်ပင်တပင်ကို နေဘို့ရန် နေရာချပေးတော်မူပြီး ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ။
မြန်မာမြန်။ ။ ဘူတဂါမကို ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် ပါစိတ် အာပတ်၊ သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ငယ်သေးသည်ဖြစ်၍ ကြီးပွားခြင်းကိစ္စ မကုန်သေးသော သစ်ပင်ကို “ကြီးပွားဆဲ” ဟု ခေါ်၏။ အစွမ်းကုန် ကြီးပွား၍ ထို့ထက်တိုးပွားဘွယ် မရှိသော သစ်ပင်ကို “ကြီးပွားပြီး” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသစ်ပင် ၂ မျိုးလုံးကို “ဘူတဂါမ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုဘူတဂါမကို (ဖြတ်မှု ခွဲမှု မီးတိုက်မှု ခြစ်မှု စသော အားဖြင့် တနည်းနည်းနှင့်) ဖျက်ဆီး မှုကြောင့် ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။ ထို့ကြောင့် သစ်ပင်၌ တည်ရှိသော အသီး အပွင့် အရွက် အခက်များကို မခူးရ၊ မဆိတ်ရ။ သစ်ပင်မှ ဆွတ်ခူးပြီး၍ နောက်ခါ သစ်ပင် ပေါက်နိုင်သော မျိုးစေ့ ဟူသမျှကို ဗီဇဂါမဟု ခေါ်၏။ ထိုဗီဇဂါမကို တနည်းနည်းနှင့် ဖျက်ဆီးမှု-အသီးကို စားစဉ် အစေ့ကို ကိုက်ဖြတ်မှု ကြောင့် ကား ဒုက္ခဋီအာပတ် သင့်သည်။

မအပ်သော ခိုင်းနည်း။ ။ “ဤသစ်ပင်ကို ဖြတ်စမ်း-ခုတ်စမ်း-လှဲစမ်း-ချိုင်စမ်း-ဤအသီးကို ဆွတ်စမ်း” ငရုပ်သီးမှည့် ကြက်သွန်စသည်ကို “ထောင်းစမ်း, ချက်စမ်း” အပင်ပေါက်မည့် ကြံစသည်ကို “ဖြတ်စမ်း” စသော ခိုင်းခြင်းသည် မအပ်သော ခိုင်းခြင်းဖြစ်၍ အာပတ် သင့်၏။ ထိုတွင် သစ်ပင်ကား ဘူတဂါမ၊ ငရုပ်သီးစသော အပင်မှ လွတ်ပြီး မျိုးစေ့ကား ဗီဇဂါမတည်း။

အပ်သော ခိုင်းနည်း။ ။ “ဤသစ်ပင်ကို သိစမ်း, ကပ္ပိစမ်း, ဤငရုပ်သီးကို ကပ္ပိစမ်း” စသော ပထဝီ ခဏန သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သော ခိုင်းနည်းကား အပ်သော ခိုင်းနည်းတည်း။ မည်သည့် သစ်ပင်မည်သည့် ငရုပ်သီးဟု မညွှန်ဘဲ “သစ်ပင်ခုတ်လိုက်, ငရုပ်သီးထောင်းလိုက်” စသော ခိုင်းခြင်း၌ အပြစ်မရှိပါ။ သို့ရာတွင် “သိစမ်း, ကပ္ပိစမ်း” ဟု ပြောတတ်စေရမည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ လည်း ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်မရှိဘဲ သစ်တုံးလိုခွဲရာ တောင်ဝေးထောက်၍ စကြန် သွားရာ အခါတို့၌ မြက်သစ်ပင်တို့ ဖျက်စီးသော်လည်း အနာပတ္တိပင်။

ကမ္ပိခြင်း။ ။ အပ်သော နည်းဖြင့် သစ်ပင် သစ်သီး ကြံစသည်ကို ဆွတ်၍ ခုတ်၍ ပြီးသော အခါ ဘူတဂါမအဖြစ်မှ ကင်းခဲ့လေပြီ။ သို့သော် နောက်ထပ် အပင်ပေါက်ဥပမည်ပြစ်လျှင် ဗီဇဂါမဖြစ်နေသေးသောကြောင့် ထိုဗီဇဂါမ သစ်ကိုင်း သစ်သီး-ကြံချောင်းစသည်ကို ရဟန်းများ သုံးဆောင်ကောင်း လောက်အောင် (ဗီဇဂါမကို ဖျက်ဆီးရာမရောက်အောင်) “ကပ္ပိခြင်း” ခေါ် ဝိနည်းကံတမျိုးကို ပြုရသေးသည်။

ကမ္ပိနည်းအမျိုးမျိုး။ ။ [ကပ္ပသဒ္ဒါသည် ဤနေရာ၌ သမဏဝေါဟာရ (ရဟန်းတို့၏ အပ်အောင် ပြုကြောင်းဖြစ်သော အသုံး အနှုန်း) အနက်ကို ဟော၏။ ထိုအသုံးအနှုန်းကား ၁- မီးဖြင့်တိုက်ခြင်း, ၂- မီးဖြင့် ခုတ်ခြင်း,

၃-လက်သည်း ခြေသည်းတို့ဖြင့် ဆိတ်ငြိတ်ထိုးဖောက်ခြင်း၊ ၄-နဂါးအစွေ နု၍ အပင်မပေါက်နိုင်ခြင်း၊ ၅-သရက်ဘီး မှည့်စသည်ကဲ့သို့ အစွေကို ထုတ်ပစ်ခြင်းများတည်း။ ။ ၅ မျိုးလုံးပင်၂ဟန်းတို့အားအပ်သော အသုံး အနှုန်းများ ဖြစ်သောကြောင့် “ကပ္ပ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုတွင်အစွေနှင့် ထုတ်ပစ်၍ ရကောင်းသော အစွေတို့မှာ ကပ္ပိဘွယ်မလို၊ နဂါးအတိုင်း ကပ္ပဖြစ်သည်။

ကမ္ပိပုံ။ “သူ၏မျိုးစေ့မှ အပင်ပေါက်လောက်သော သစ်သီးကြီးတို့ကို စားလိုလျှင် ရဟန်းက “ကပ္ပိယံ+ကရောဟိ” ဟုဆိုပြီးနောက် လူသာမဏေ က “ကပ္ပိယံ+ဘန္တေ” ဟုဆိုလျက် (ဆိုတုန်းဖြစ်စေ ဆိုပြီးချက်ခြင်းဖြစ်စေ) မီးဖြင့်သော်လည်းထိုး၊ ဓါးဖြင့်သော်လည်းခုတ်၊ လက်သည်းဖြင့်သော်လည်း ဆိတ်ရမည်။ ဓါး-လက်သည်းဖြင့် ထိုးခုတ်ဆိတ်ဖြတ်ရာ၌ ထက်ပိုင်းမပြတ်ဘဲ ဓါးရာ လက်သည်းရာ အပေါက်အပြတ် ထင်ရှားလျှင် စားသုံးကောင်း တော့၏။ ထက်ပိုင်းပြတ်လျှင်ကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိပြီ။

ဆက်ဥပဒေအံ့-“ဓါးဖြင့်ခုတ်” ဟုရာ၌ အပ်ဖြင့်ထိုးခြင်းများလည်းပါဝင်၏။ ထိုသို့ကပ္ပိရာ၌ သစ်သီးစသော ဝတ္ထုက ရဟန်း၏ လက်ထည်း၌ ရှိနေမှ မဟုတ်၊ ထောင်ပုံရာပုံ ပုံထားသော အကပ်မခံရသေးသော သစ်သီးပုံ ကြီးပုံ တို့ကိုလည်း ရဟန်းတပါးက မထိမကိုင်ဘဲ “ကပ္ပိယံ ကရောဟိ” ဟု ဆိုလျှင် လူသာမဏေက တစပ်တည်းနေသော သစ်သီးတလုံး ကြီးတချောင်းကို “ကပ္ပိယံဘန္တေ” ဟုဆို၍ ခုတ်လိုက်ထိုးလိုက်သောအခါ အားလုံးပင် ကပ္ပိပြီး ဖြစ်တော့၏။ တကြိမ်ကပ္ပိပြီးသော သစ်သီးများကို (အကပ်မခံရသေးလျှင်) နောက်နောက်ရက်များ၌ပင် ထပ်၍မကပ္ပိဘဲ အကပ်ခံ၍ စားသောက်နိုင်၏။

ကပ္ပိယံကရောဟိအဓိပ္ပာယ်။ ““ကပ္ပသဒ္ဓါသည် သမဏ ဝေါဟာရ= ရဟန်းတို့၏အပ်ကြောင်းဖြစ်သောအသုံးအနှုန်းကို ဟောသည်” ဟု ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုအသုံးအနှုန်း အားလျော်သော အပြုအမူ (ဓါးဖြင့်ခုတ်ခြင်းစသည်ကို) “ကပ္ပသ=သမဏဝေါဟာရအား+အနုပုံ =လျော်သော အမှုတည်း” ဟုသော ဝိဂြိုဟ်အရ “ကပ္ပိယံ” ဟုခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ကပ္ပိယံ=ရဟန်းတို့ အား အပ်ကြောင်းဖြစ်သော အသုံးအနှုန်းအား လျော်သော အမှုကို (သဒ္ဓါနက်)ဝါ-အပ်သည်ကို၊ (အဓိပ္ပာယ်နက်)ဝါ-ကပ္ပိခြင်းကို (ဝေါဟာရ- သုံးစွဲရိုးအနက်) ကရောဟိ-ပြုလေ” ဟု အနက်ဆို၊ “ကပ္ပိယံဘန္တေ” ၌ “ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်ကို၊ (ကရောမိ-ပြုပါ၏)” ဟုဆို၊

ဤကပ္ပိယံကရေဟိဉ္စ ယက္ခိဗြတ်၍ “ကပ္ပိ” ယခုကာလ၌ပြောကြသည်။ ပါဠိလို မဆိုတတ်လျှင် မြန်မာလိုဆရာက “ကပ္ပိစမ်း” တပ်ညွှတ်က “ကပ္ပိပါ၏ဘုရား” ဟုဆို၍ ဓါးစသည်ဖြင့် ခုတ်လျှင်လည်း အပ်သည်သာ။ [ရဟန်းများ သုံးစွဲ ကောင်းခြင်း၊ သုံးစွဲမှုကြောင့် အပြစ်မရှိခြင်းကို “အပ်” ဟု ဝိနည်းမှာ သုံးနှုန်း၏။]

၁။ အညဝါဒက သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဆန္ဒ။

အမှု-စကားတမျိုးဖြင့် စကားတမျိုးကို ဖုံးမှု။

စကားတမျိုးဖြင့်
ဖုံးကွယ်မှု

အရှင်ဆန္ဒ၏ မလျှောက် ပတ်သော (အာပတ်သင့် လောက်သော) အမှုကိုမြင်၍ သံဃာ့အလယ်၌ ဝိနည်းမရှိ ပုဂ္ဂိုလ်က အာပတ်ဖြင့် စစ်ဆေးအပ်သော်၊ “ကော အာပန္နော=ဘယ်သူ အာပတ်သင့်သလဲ” ဟု ဝိနည်းမရှိကို ပြန်၍မေး၏။ “သင်အာပတ်သင့်တယ်” ဟု ဆိုလျှင် “ကိံ အာပန္နော=အဘယ်အာပတ် သင့်သလဲ” ဟု ပြန်၍မေး၏။ “ပါစိတ်အာပတ်၊ သို့မဟုတ် ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်တယ်” ဟုဆိုလျှင် “ကသ္မိံ အာပန္နော=အဘယ် အမှုကြောင့် သင့်သလဲ” ဟု ပြန်၍မေး၏။ “မည်သည့်အမှုကြောင့် သင့်သည်” ဟုဆိုပြန်လျှင် “ကတံ အာပန္နော=ဘယ်လို အခြင်းအရာဖြင့် (ဘယ်လို ပြုနေရင်း) သင့်သနည်း” ဟု ပြန်၍မေး၏။ “မည်သည့် အမှုကိုပြုနေရင်း သင့်သည်” ဟု ဆိုပြန်လျှင် “ကံ ဘဏထ=ဘယ်သူ့ကို ပြောနေကြတာလဲ” ဟု မေးပြန်၏။ “သင့်ကို ပြောနေတာဘဲ” ဟုဆိုလျှင် “ဘာကိုပြောကြသလဲ” ဟု မေးပြန်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မပြီးမပြတ်နိုင်လောက်အောင် စကားတမျိုးဖြင့် စကား တမျိုးကို ကွယ်ကာနေမှုကြောင့် “အညဝါဒကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သံဃာကိုညှဉ်းဆဲမှု။ ။ အရှင်ဆန္ဒသည် နောက်တကြိမ် မလျှောက်ပတ် မှုကို ပြုခြင်းကြောင့် သံဃာ့အလယ်၌ အာပတ်ဖြင့် စစ်ဆေးအပ်ပြန်သော် (ရှေးကလို စကားအမျိုးမျိုးပြော၍ ကွယ်ကာလျှင် အာပတ်သင့်မည် စိုးသောကြောင့်) ဘာစကားမျှ ပြန်၍မပြောတော့ဘဲ တိတ်တိတ်နေလေသည်။ ဝိနည်းမရှိက အထပ်ထပ်မေးသော်လည်း ရှင်ဆန္ဒကား ဘာမျှပြန်၍ မပြောတော့၊ ထိုအခါ ရဟန်းများက “ပြန်၍ မပြောဘဲ သံဃာကို

ညှဉ်းဆဲရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ မေးအပ်သောအကြောင်းမှ တပါးသော အကြောင်းကို ပြောဆိုတတ်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ သံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်သူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ အညဝါဒကအမှုကြောင့် ပါစိတ်တချက်၊ ဝိဟေသက အမှုကြောင့် ပါစိတ်တချက်သင့်၏။ ဤသို့ အညဝါဒက အမှုပြုသူကို ရှေးဥျားစွာ အညဝါဒကကံပြုရ၏။ ထိုသို့ ကံပြုလျက် အညဝါဒကအမှုကို ပြုမြဲပြုနေမှ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ အညဝါဒကကံ မပြုရသေးခင် စကားတခုဖြင့် စကားတခုကို ကွယ်ကာနေမှုကြောင့်ကား ဒုက္ကဋ် အာပတ်သာသင့်၏။ [ဝိဟေသအမှု၌လည်း နည်းတူ။]

၈။ ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-မေတ္တိယ, ဘူမဇကရဟန်းများ။
အမှု-အထင်သေးအမြင်သေးအောင်ပြောမှု။

အရှင်ဒဗ္ဗအပေါ် အထင်သေးအောင်ပြောမှု ဒုဇ္ဈဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ (နေရာ ခင်းပေးခြင်း၊ ဆွမ်းလှည့်ချပေးခြင်းတို့ဖြင့်) အရှင်ဒဗ္ဗ၏ သံဃာ့ တာဝန်ဆောင်ပုံကို ပြခဲ့ပြီ။ မေတ္တိယ- ဘူမဇက မည်သော ရဟန်းတို့သည် အရှင်ဒဗ္ဗအပေါ်၌ အခြားရဟန်းတို့က အထင် သေး အမြင်သေးဖြစ်အောင် အရှင်ဒဗ္ဗ၏ မဟုတ်မမှန်သော မကောင်း သတင်းကို လုပ်ကြံ၍ (ဒဗ္ဗသည် ဆန္ဒာဂတိလိုက်ပြီး နေရာခင်းပေးတယ်၊ ဆွမ်းလှည့်ချတယ်) ဟု အခြားရဟန်းတို့အား ပြောကြလေသည်။ ထိုအမှု ကြောင့် “ဥဇ္ဈာပနကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။

အထင်းပြောမှု ထိုသို့ပညတ်တော် မူပြီးနောက် ထိုမေတ္တိယ- ဘူမဇက ရဟန်းတို့သည် အရှင်ဒဗ္ဗ၏မကောင်းသတင်းကို အခြား ရဟန်းများထံ တိုက်ရိုက်မပြောကြတော့ဘဲ အခြားရဟန်းတို့၏အနီးအပါး (အခြားရဟန်းတို့ကြားလောက်သည့်) နေရာ၌ “ဒဗ္ဗသည် ဆန္ဒာဂတိလိုက် ၍ နေရာခင်းပေးတယ်၊ ဆွမ်းလှည့်ချပေးတယ်” ဟု သူတို့အချင်းချင်းအတင်း ပြောကြကုန်၏။ [ထိုသို့အတင်းပြောသံကိုကြားသော ရဟန်းတို့က အရှင်ဒဗ္ဗကို

ညဉ်းဆဲကြလိမ့်မည်-ဟု သူတို့အယူရှိကြသည်။] ထိုအတင်းပြောမှုကြောင့် “ခိယုနကေပါစိတ္တိယံ” ဟုအနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ [“ခိယုနကေ- ရှုံ.ချခြင်းကြောင့်” ဟုအနက်ပေးရာ၌အမှန်မှာ “အတင်းပြောမှု” ပင်။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယုနကေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အထင်သေးအခြင်သေးစေကြောင်းစကားကို ပြောဆိုခြင်း (ကဲ့ရဲ့ခြင်း) ကြောင့်၎င်း၊ အပြစ်ကိုထင်ရှားပြခြင်း (ရှုံ.ချခြင်း) ကြောင့်၎င်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဃ။ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-သံသိကအိပ်ရာနေရာကို မရှုပ်သိမ်းမှု။

အိပ်ရာနေရာ မရှုပ်သိမ်းမှု ရဟန်းတို့သည် ဆောင်းအခါဝယ် လွင်တီး ခေါင်၌ (အမိုးမရှိသော ဟာလာဟင်း အရပ်၌) သံသိက ညောင်စောင်း (ခုဋင်) အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံအမျိုးမျိုး) စသည်ကိုခင်း၍ နေပူလှုံကြပြီးလျှင် တခြားအရပ်သို့ သွားသည့်အခါ ထိုအိပ်ရာနေရာများကို ကိုယ်တိုင်လည်း မရှုပ်သိမ်းကြ၊ သူတပါးကိုလည်း “ရှုပ်သိမ်းလိုက်စမ်းပါ” ဟု မခိုင်းကြ။ “တပည့်တော်သွားပါဥျးမည်” ဟု တစုံ တယောက်ထံ၌လည်း ခွင့်မပန်ကြ။ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် (ခုဋင်ထိုင်ခုံ) စသည်တို့ နှင်းစိုကုန်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အခြားရဟန်းတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူလေသည်။ [လူ-သာမဏေ- တပည့်ရဟန်း ငယ်စသူကို “ခင်းလိုက်စမ်း” ဟု ခိုင်းမှုကို “သန္တရာပေတွာ” ဟုဆို၏။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု သံသိကံ မဉ္ဇံ ဝါ ဝိဋ္ဌံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ကောစ္ဆံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာ- ပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဒရေယျ၊ နဥဒ္ဒရာပေယျ၊ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ဘုံလျှိုခတ်အခင်းကို လွင်တီးခေါင်၌ ကိုယ်တိုင်ခင်းပြီးသော် ၎င်း သူတပါးကို ခင်းစေပြီး၍သော်၎င်း အခြားတနေရာသို့သွားလို

လတ်သော် ထိုညောင်စောင်းစသည်ကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း မရုပ်သိမ်း
အံ့၊ သူတပါးကိုမူလည်း မရုပ်သိမ်းစေအံ့၊ မပန်ပြောဘဲ မူလည်း
သွားအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဓိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဘိသိ။ ။
ကောစ္ဆ။ ။
အရွှောက်ာသေ- } ဘာသာဋီကာမှာယူ။

၉။ ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးများ။
အမှု-သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာခင်း၍ မရုပ်သိမ်းဘဲ သွားမှု။

သတ္တရသဝဂ္ဂီတို့
မရုပ်သိမ်းမှု

လူ့ဘောင်မှစ၍ မိတ်ဆွေဖြစ်လာခဲ့ကြလော့၍ ပါးသော
ရဟန်းတို့သည် အတူသွား အတူနေ များစွာအကျွမ်း
တဝင်ရှိကြလေသည်။ ထိုရဟန်းတို့ကို “သတ္တရသဝဂ္ဂီယ”
ဟုခေါ်၏။ ထိုသတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် သံဃိကကျောင်း၌ အိပ်ရာနေရာ
များကိုခင်း၍ ထိုင်ကြ အိပ်ကြပြီးလျှင် အရပ်တပါးသို့ သွားကြသည့်အခါ
ကိုယ်တိုင်လည်း မရုပ်သိမ်းကြ၊ သူတပါးကိုလည်း အသိမ်းမခိုင်းကြ၊
(တာဝန်ဝတ်တရားကို ရှိသေစွာ) စောင့်ရှောက် ကြည့်ရှုမည့် ရဟန်း-
သာမဏေအာရာမ်စောင့် ကပ္ပိယများကိုလည်းမတိုင်ကြားဘဲ သွားကြသဖြင့်
(အိပ်ရာနေရာတွင် မကဘဲ) ကျောင်းကိုပါ ခြစားသောကြောင့် အခြား
ရဟန်းတို့ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ
သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော ဇနဝ
ဥဒ္ဓရေယျ၊ နဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါဓိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်း၌
အိပ်ရာနေရာအခင်းကို ကိုယ်တိုင် ခင်းပြီး၍ သော်၎င်း သူတပါးကို
အခင်းခိုင်းပြီး၍ သော်၎င်း ထိုအခင်းကို အခြားတနေရာ သွားလိုသည့်
အခါ ကိုယ်တိုင်လည်း မရုပ်သိမ်းအံ့၊ သူတပါးကိုလည်း အရုပ်သိမ်း
မခိုင်းအံ့၊ မပန်ပြောဘဲလည်း သွားအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဓိတ်အာပတ်
သင့်၏။

သေယျ = အိပ်ရာ ထိုင်ရာ ၁၀ မျိုး

ဘိသိ ဝိမိလိကာ ၈၀၀, ဥတ္တရတ္တရဏံ ပိစ၊
ဘူမတ္တရဏံ တဋ္ဌိကာ, စမ္မဒဏ္ဍော နိသီဒနံ။
ပစ္စတ္တရဏံ စ တိဏသန္တာရော ပဏ္ဍသန္တာရော၊
ဒသယိမာ သေယျာ ဝုတ္တာ, မုနိနာဒိစ္စ ဗန္ဓုနာ။

ဘိသိ-ဘုံလျှို၊ ဝိမိလိကာ- အဝတ်ကြမ်း၊ ဥတ္တရတ္တရဏံ- အပေါ်လွှမ်း
အခင်း၊ ဘူမတ္တရဏံ-မြေအခင်း၊ တဋ္ဌိကာ-ဖျာကြမ်း၊ စမ္မဒဏ္ဍော-သားရေ
ပိုင်း၊ နိသီဒနံ-နိသီဒိန်၊ ပစ္စတ္တရဏံ-သီးခြားအခင်း၊ တိဏသန္တာရော-မြက်
အခင်း၊ ပဏ္ဍသန္တာရော-သစ်ရွက်အခင်း၊ ဣမာဒသသေယျာ-ဤအခင်း
ဆယ်မျိုးတို့ကို၊ မုနိနာ အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ-နေမျိုးထွင်တင် ဘုရားရှင်သည်၊
ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

“ဝိမိလိကာ” ဟူသည် အင်္ဂတေစသည်ဖြင့် အချောကိုင်ထားသော
မြေ၌ အရောင်မပျက်အောင် ခင်းအပ်သော အခင်းကြမ်းတမျိုးတည်း။
“ဥတ္တရတ္တရဏ(ဥတ္တရိ = အပေါ်၌ + အတ္တရဏ = ခင်းအပ်သော)”
ဟူသည် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့ အပေါ်၌ ခင်းအပ်သော အိပ်ရာခင်း
စသောအခင်းများတည်း။ “ဘူမတ္တရဏ” ဟူသည် ဝိမိလိကာရှိလျှင်ဝိမိလိကာ
အပေါ်၌ ခင်းရသော ဝိမိလိကာမရှိလျှင် ရိုးရိုးမြေ၌ ခင်းအပ်သော ဘင်ဖြူး
စသည်တည်း။ “တဋ္ဌိကာ” ဟူသည် သင်ဖြူး စသည်ကဲ့သို့ အနုအချော
မဟုတ်-ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ဖျာကြမ်းတည်း။

“စမ္မဒဏ္ဍ” ဟူသည် ခြင်္သေ့ရေ သစ်ရေ ကျားရေမှစ၍ အားလုံးသော
သားရေတည်း။ ထိုသားရေကိုပင် နံဘေးပတ်လည် ဖြတ်ထားအပ်သော
ကြောင့် “စမ္မ=သားရေ+ဒဏ္ဍ=အပိုင်းအဖြတ်” ဟုခေါ်သည်။ (ခြင်္သေ့ရေ
စသည်ကို ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့် သွားလေရာယူ၍ မသုံးစွဲကောင်း၊ ကျောင်း
အသုံးအဆောင် အဖြစ်ဖြင့်ကား သားရေအားလုံး သုံးဆောင်ကောင်း
သည်။) နိသီဒိန်ကို နိသီဒန သန္တတသိက္ခာပုဒ်၌ပြခဲ့ပြီ။ ပစ္စတ္တရဏ “(ပတိ +
အတ္တရဏ=သီးခြားအခင်း)” ဟူသည် ကော်ဇောကဲ့သို့ အမွှေးပါသော
အခင်းများတည်း။ “တိဏသန္တာရ ပဏ္ဍသန္တာရ” ဟူသည် မြက်များကို၎င်း
သစ်ရွက်များကို၎င်း တွဲစပ်၍ အခင်းလုပ်ထားသော အခင်းများတည်း။

တာဝန်ဝတ်တရား။ ။ [ထိုအခင်းများကို သံဃိကကျောင်းပေါ်၌ ခင်းနေပြီးနောက် တခြားအရပ်သို့ ညဉ့်အိပ်သွားလိုလျှင် ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ ဖြစ်စေ သိမ်းထားခဲ့ရမည်။ သို့မဟုတ် ရဟန်း သာမဏေ-အာရာမ်စောင့် ၃ မျိုးလုံးရှိလျှင် ရဟန်းထံ၊ ရဟန်းမရှိလျှင် သာမဏေထံ၊ ရဟန်း သာမဏေမရှိလျှင် အာရာမ်စောင့်ထံ အပ်နှံပန်ပြော၍သွားရမည်။ မည်သူမျှ မရှိလျှင် ကျောင်းဒါယကာထံအပ်နှံ၍၊ ကျောင်းဒါယကာက သံဃိကပစ္စည်းကို အိမ်မှာလက်မခံလိုလျှင် တနည်းနည်းနှင့်ကြိဖန်သိမ်းထား၍သွားရမည်။ ထိုကဲ့သို့မသိမ်းဘဲ သွားလျှင် ခြတက်၍ ကျောင်းပါပျက်စီးတတ်သောကြောင့် ပါဓိတ်အာပတ်သင့်သည်။ ကျောင်းတွင်းမဟုတ်ဘဲ အခြားမလုံခြုံသောနေရာ၌ ထားပစ်ခဲ့လျှင် ကျောင်းမပျက်-အခင်းများသာ ပျက်သောကြောင့် ဒုက္ကဋ်။ [ခြေလည်းတက်မည်ဟု မထင်ရ၊ မိုဃ်းလည်း လုံသောကျောင်းမှသွားရာ၌ကား မသိမ်း မပန်ဘဲ သွားခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။ သို့ရာတွင် ရုပ်သိမ်း၍ ပန်ကြား၍သွားခြင်းမှာ ဝတ်တရားဖြစ်သည်။]

၈။ အနုပဒေသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
 အမှု-မထေရ်ကြီးများအနား၌ ကပ်ရောက်နေထိုင်မှု။

သံဃိက အိပ်ရာ နေရာများတွင် ကြီးသူတို့ မလိုချင်သော ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ ညပ်ပုံ နေရာကိုသာ ငယ်သူတို့ ရကြရိုးတည်း။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့ကား သံဃာများခရီးသွားကြသည့်အခါ ရှေးဥပဒေသွားနှင့်ကြ၍ နေရာကောင်းတို့၌ သူတို့၏သပိတ်သင်္ကန်းများကိုထားပြီးလျှင် ထေရ်ကြီးများကို (ထိုနေရာ မယူရအောင်) အနှောင့်အရှက် ပေးကြ၏။ ထေရ်တို့သည် ဝါစဉ်အတိုင်း နေရာယူသည့်အခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ မှတ်ထားသော နေရာများ၌ ကျရောက်ကြသဖြင့် “ငါတို့အား ဒီနေရာမှာကျရောက်သည်” ဟုပြောပြီးလျှင် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းငယ်တို့ကို ထစေကြလေသည်။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် “အရှင်ဘုရားတို့အား ခုဋ်ထားရာ ထိုင်ခုံထားရာ အရပ်သာရောက်၏၊ ထိုခုဋ်ထိုင်ခုံ၏ နံပါး၌ လွတ်လပ်သော ကြမ်းပြင်သည် အရှင်ဘုရားတို့နှင့်မဆိုင်” ဟု ဆိုပြီးလျှင် သူတို့အတွက် ကျရောက်သော အခြားနေရာမှ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် (ခုဋ်ထိုင်ခုံ) များကိုယူခဲ့၍ ထေရ်တို့၏ ခုဋ်ထိုင်ခုံများအနီးအပါး၌ ကပ်လျက်ခင်းပြီးလျှင် ထိုင်ကြ အိပ်ကြ

စာအံကြလေသည်။ သူတို့ရည်ရွယ်ချက်ကား ယခုလိုကျဉ်းမြောင်းကြပ်တည်းအောင် အနှောင့်အရှက်ပေးလျှင် ထေရ်ကြီးတွေ အခြားနေရာ သွားနေကြလိမ့်မည်။ ထိုအခါ နဂိုက ငါတို့မှတ်ထားသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ငါတို့ပင်ရလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု သံသိကေ ဝိဟာရေ ဇာနိံ ပုဗ္ဗ-
ပဂတံ ဘိက္ခု အနုပခဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေယျ ယဿ
သမ္မာဓော ဘဝိဿတိ။ သော ပက္ကမိဿတိတိ ဧတဒေဝ-
ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် သံသိကကျောင်း၌ မထစေထိုက်သူဟု သိလျက် မိမိအလျှင် ကပ်ဝင်နေထိုင်သော ရဟန်း၏အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုပြုအံ့၊ (အဘယ်သို့ကြံ၍ ပြသနည်းဟုမူ) “အကြင်ရဟန်းမှာ ကျဉ်းကြပ်ခြင်းဖြစ်လတံ့၊ ထိုရဟန်း ဖဲသွားလိမ့်မည်”ဟု ကြံ၍ ဤကျဉ်းကြပ်စေခြင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အခြားအကြောင်းမရှိဘဲ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကိုပြုအံ့၊) ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မိမိထက်ကြီးသူကို၎င်း၊ မကျန်းမမာဖြစ်နေသူကို၎င်း၊ (အများအကျိုးဆောင်သော စာချ-ဓမ္မကထိက-ဝိနည်းမိရ်-ဘဏ္ဍာစိုး စသူတို့အား သီးခြားနေရာပေးထားတတ်၏။) ထိုသို့နေရာသီးခြားရထားသူကို၎င်း၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များက “ဒီနေရာတပည့်တော်အားရောက်သည်” ဟုဆို၍ ထ၊ မသွားစေနိုင်၊ ထိုသို့သူ့နေရာမှမထစေထိုက်သော ရဟန်းဟု သိခြင်းကို “ဇာနိံ” ဟု သိက္ခာပုဒ်၌ဆိုသည်။

ဆ။ နိကဇုနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-သံသိကကျောင်းမှ ထွက်သွားအောင် လုပ်မှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့အကြံ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျား၌ ကျောင်းကြီး တကျောင်းကို “ဤကျောင်း၌ ဝါဆိုကြစို့” ဟု တိုင်ပင်၍ သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းကလေးတို့ကျောင်းပြင်နေကြလေသည်။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းကြီး

တို့တွင်အချို့က “ဒီရဟန်းကလေးတွေကိုကျောင်းမှထွက်သွားစေကြဖို့” ဟု ပြောလျှင် အချို့က “ဆိုင်းငံ့ကြဉ္စု၊ သူတို့ပြင်ပြီးမှထွက်စေကြဖို့” ဟု ပြောကြ၏။ [ဝိနည်းတော်ထုံးစံအားဖြင့် သံဃိကကျောင်းမှန်လျှင် ကြီးသူတို့သာ နေရာကောင်း ရရှိကြ၏။ ကြီးသူတို့ မလိုချင်မှ ငယ်သူတို့ ရကြသည်။] ထို့ကြောင့် ကျောင်းပြင်ပြီးသောအခါ “ငါ့ရှင်တို့...ဤကျောင်းသည် ငါတို့အားရောက်၏၊ သင်တို့ထွက်ကြ” ဟု နှင်ကြလေသော်... “အရှင်ဘုရားတို့ စောစောပြောကြလျှင် တပည့်တော်တို့လဲ အခြားကျောင်းကို ပြင်ဆင်ကုန်ရာ ရဲ့” ဟုပြော၍မထွက်သေးဘဲနေကြလေ၏။ “ဒီကျောင်းဟာ သံဃိကကျောင်း မဟုတ်လား” ဟု ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့ကမေး၍ “ဟုတ်ပါကြောင်း” ဝန်ခံလျှင် “ငါ့ရှင်တို့ ထွက်ကြ၊ ငါတို့အားရောက်သည်” ဟု ထပ်၍ပြောကြပြန်လေသည်။

ထိုအခါ သတ္တရသဝဂ္ဂီ ရဟန်းကလေးများက “အရှင်ဘုရားတို့... ကျောင်းကြီးကျယ်ပါတယ်၊ အရှင်တို့လဲ နေကြတာပဲ၊ တပည့်တော်တို့လဲ နေပါရစေ” ဟု လျှောက်ကြပြန်လျှင် “ငါ့ရှင်တို့ထွက်ကြလော့၊ ကျောင်းသည် ငါတို့အားရောက်၏” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် လည်ပင်းကိုင်၍ ဆွဲထုတ်ကြလေသော် ရဟန်းကလေးတို့ငိုကြသံကို အခြားရဟန်းများကြား၍ ဘုရားထံလျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ကုပိတော အနတ္တမနော သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဓေယျ ဝါ နိက္ကဓာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် အခြားရဟန်းကို စိတ်ဆိုးသည် (မိမိ၏ပင်ကိုယ်စိတ်မရှိသည်) ဖြစ်၍ သံဃိကကျောင်းမှကိုယ်တိုင်မူလည်း နှင်ထုတ်အံ့၊ သူတပါးကိုမူလည်း နှင်ထုတ်ခိုင်းအံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ လဇ္ဇီသူတော်ကောင်းကို နှင်ထုတ်မှသာ အာပတ်သင့်၏။ အလဇ္ဇီကို ၎င်း ခိုက်ရန်ဖြစ်တတ်သောသူကို ၎င်း သံဃိကကျောင်းမှ နှင်ထုတ်မှု၊ ကောင်းစွာမကျင့်မလိုက်နာသော တပည့်ကို နှင်ထုတ်မှု မိမိပိုင်ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းမှ မိမိသဘောမကျသူကို နှင်ထုတ်မှုကြောင့်ကား အာပတ်မသင့်။

၈။ ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။

အမှု-အထက်ထပ်၌ အခင်းမရှိသေးဘဲ ခုဋ်ကိုခင်း၍ထိုင်မှု။

ခုဋ်ကိုဖိ၍ထိုင်မှု သံဃိက ဖြစ်သော ၂ ထပ်ကျောင်း ဟဆောင်ဝယ် အထက်ထပ်၌ ပျဉ်စသည်မခင်းရသေး၍ ဖာင်းလင်းမြစ် နေ၏။ သို့သော် ညောင်စောင်းထိုင်ခုံများထား၍ ဖြစ်လောက်အောင် ဆင့် ကြံ၍ပြီးပြီဟုကား ဆိုရပေပြီ။ သို့ရာဝယ် ခုဋ်ထိုင်ခုံများ၏ခြေကား ထိုဆင့် များပေါ်၌ထား၍ ဖြစ်ဘွယ်မရှိသောကြောင့် အောက်၌ တွဲလျားကျနေပေ လိမ့်မည်။ “ဝေဟာသကုဋိ” ဟု ခေါ်ရသော ကျောင်းဝယ်၌ ရဟန်း ၂ ပါး သည် အထက်ထပ်တပါး အောက်ထပ်တပါးနေကြလေ၏။ အထက်ထပ် နေသူ၏ညောင်စောင်း (ခုဋ်) သည်ဘောင်၌ထွင်း၍ အခြေတပ်ထားသော ညောင်စောင်းဖြစ်၏။ ထိုအခြေကိုလည်း ဖို့ရိုက်မထားသဖြင့် အလွယ်တကူ ကျွတ်ကျလောက်၏။ အခါတပါး၌ အထက်ထပ်နေရဟန်းသည် ထိုညောင် စောင်းကို အဆောတလျှင်ဖိ၍ထိုင်လိုက်ရာ ခြေထောက်ကျွတ်၍အောက်ထပ် နေရဟန်း၏ ဥျားခေါင်းပေါ်ကျသဖြင့် အလန့်တကြား အော်လိုက် မိလေ သည်။ ထိုအခါအော်သံကြား၍ ပြေးလာကြသောရဟန်းများသိ၍ အထက် ထပ်နေ ရဟန်းကို “ဘောင်၌အခြေတပ်ထားသော ခုဋ်ကို အဆောတလျှင် ဖိ၍ထိုင်ရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု သံဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိ ဝေဟာသကုဋိယာ အာဟစ္စပါဒကံ မဉ္ဇံ ဝါ ဝိဋ္ဌံ ဝါ အဘိ- နိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် သံဃိကကျောင်းဝယ် အထက်ဆင့် တွင် ဖာင်းလင်းအပြင်ရှိသော ကုဋ်၌ အပေါင်၌သွင်းအပ်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်းကိုသော်၎င်း အင်းပျဉ်ကို သော်၎င်း ဖိ၍မူလည်းတိုင်အံ့၊ ဖိ၍မူလည်း အိပ်အံ့၊ ထိုရဟန်းပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဈ။ မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဆန္ဒ။

အမှု-ကျောင်းကိုအထပ်ထပ်အမိုးခိုင်းမှု။

အမှား။ ။သံဃာဒိသေသ် မဟလ္လကဝိဟာရ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ကျောင်းဒါယကာ ရှိသောကျောင်းကို “မဟလ္လကဝိဟာရ” ခေါ်ရကြောင်းကို၎င်း၊ ထိုမဟလ္လကဝိဟာရဟူသည် အင်္ဂတေ-သို့မဟုတ်မြေညက်တို့ဖြင့် အတွင်းဖြစ်စေ အပြင်ဘက်ဖြစ်စေ ၂ ဘက်လုံးဖြစ်စေ သုတ်အပ်သော(ကုလားများ၏ နေအိမ်နှင့်တူသော) ကျောင်းမျိုး ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း နားလည်နှင့်ရာ၏။

အထပ်ထပ်အမိုး အသုတ်ခိုင်းခြင်း အရှင်ဆန္ဒ၏ ဒါယကာ အမတ်ကြီးသည် အရှင်ဆန္ဒသို့ ထိုကျောင်းမျိုးပြုလုပ်စေရာ ထုံးစံအတိုင်း ပြီးစီးပြီးဖြစ်၏။ သို့သော် အရှင်ဆန္ဒသည် အားမရသေး၍ ထပ်ကာထပ်ကာ အမိုးလည်းခိုင်း၊ အင်္ဂတေ-သို့မဟုတ် မြေညက် အသုတ်လည်းခိုင်း၏။ ထိုသို့ ထပ်၍ မိုးမှု ထပ်၍ သုတ်မှုကြောင့် ဝန်ခလေးသည် ဖြစ်၍ ကျောင်းကလေးပြိုကျလေတော့၏။ ရှင်ဆန္ဒသည် ပြိုကျသော အမိုးမြက်များနှင့် သစ်သားတို့ကို စုရုံးလေရာ သူ၏နင်းမှုကြောင့် ပုဏ္ဏား တယောက်၏ မုယောလယ်ခင်းပျက်လေတော့၏။ ထိုအခါပုဏ္ဏားက “သူ့မုယောခင်းကို ဖျက်ရမလား”ဟု ကဲ့ရဲ့သည်ကို ရဟန်းများကြား၍ ရဟန်းများက “ပြီးပြီးသောကျောင်းကို ထပ်၍မိုးစေရ- သုတ်စေရမလား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကာ ဘုရားထံ လျှောက်ခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန ယာဝဒ္ဓါရကောသာ အဂ္ဂဋ္ဌပနာယ အာလောကသန္ဓိ- ပရိကမ္မာယ ဒုတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိတေပိ ဌိတော အဓိဋ္ဌဟေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွမြန်မာပြန်။ ။မဟလ္လကဝိဟာရကို ပြုလိုသော ရဟန်းသည် တံခါးရွက်နှင့် တံခါးဘောင်ကို ခိုင်မြဲအောင် ထားခြင်းငှာ တံခါးဘောင်-ကြီးခွေ၏ ပတ်ပတ်လည် ၂ တောင့်ထွာလောက်အရပ်ကို အထပ်ထပ်သုတ်နိုင်၏။ လေသောက်ပြုတင်း၏ တံခါးရွက်များကိုလည်း ခိုင်မြဲအောင်ပြုခြင်းငှာ ထိုတံခါးရွက်များ ဖွင့်လိုက်လျှင်

ရိုက်မိလောက်ရာ အရပ်ကို အထပ်ထပ်သုတ်နိုင်၏။ ထို့ပြင် အမိုး
 မိုးရာ၌ အုဋ်-ကျောက်တို့ဖြင့် မိုးလျှင်အဖြောင့်အားဖြင့် (တန်း၍)
 မိုး၏။ ထိုသို့ အတန်းလိုက်မိုးခြင်းဖြစ်လျှင် ၂ တန်း ၃ တန်း တိုင်
 အောင်၎င်း၊ မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့် မိုးလျှင် လှည့်ပတ်၍မိုး၏။ ထိုသို့
 လှည့်ပတ်၍မိုးရာ၌လည်း ၂ ထပ် ၃ ထပ်တိုင်အောင်၎င်း(သည်ပုံ
 သည်နည်းမိုးရမည်-ဟု) စီမံနိုင်၏။ ထိုသို့စီမံရာ၌ မိမိရပ်နေရာ
 အရပ်က ကောက်ပဲသီးနှံ ဖိုက်ထားသော စိမ်းစိမ်းစိုစို အရပ်
 မဟုတ်ရ။ (“ကောက်ပဲသီးနှံဖိုက်ထားလျှင် သူတပါး၏ လယ်ယာကို
 ဖျက်ဆီးရာ ရောက်လိမ့်မည်” ဟုလို၊) ထိုသို့ကောက်ပဲသီးနှံဖိုက်ပျိုး
 ရာမဟုတ်သော အရပ်၌နေ၍ စီမံစေကာမူ ၂ ထပ် ၃ ထပ်ထက်
 ပို၍ကား မစီမံရ။ ပို၍စီမံလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၂။ သပါဏကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
 အမှု-ပိုးရှိသောရေကိုသွန်မှု။

အာဠဝိမြို့နေ ရဟန်းတို့သည် နဝကမ္မကို ပြုကြစဉ်ပိုးကျ
 နေသောရေကို မြက်သို့၎င်း၊ မြေထည်းသို့၎င်း၊ ကိုယ်တိုင်
 လည်း သွန်လောင်းကြ၊ သူတပါးကိုလည်း အသွန်ခိုင်းကြ
 လေ၏။ ထိုအခါ အခြားရဟန်းတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားအား လျှောက်သော
 ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနိ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ တိဏံ
 ဝါ မတ္တိကံ ဝါ သိဇ္ဇေယျ ဝါ သိဇ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ပိုးရှိသော ရေမှန်းသိလျက် ထိုပိုးရှိသော ရေကို
 မြက်ထည်းသို့၎င်း မြေသို့၎င်း၊ (တနည်း-ပိုးရှိသော ရေထည်းသို့
 မြက်ကို၎င်း မြေကို၎င်း) ကိုယ်တိုင်လည်းလောင်းအံ့၊ သူတပါးကို
 သော်လည်း အလောင်းခိုင်းအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

မှတ်ချက်။ ။ ပိုးရှိမှန်းသိလျှင် ထိုပိုးရှိသောဒေရကို မြက်-မြေကြီးစသော အရပ်သို့ မသွန်ကောင်း၊ ထိုဒေရကို (ပိုးမသလောက်ရာ) ကန်ချောင်း စသည် သို့သာ သွန်ရသည်။ ချောင်းငယ် ပြောင်းငယ်စသည်၌ ပိုးရှိသောဒေရက နည်းနည်းပါးပါး ဖြစ်နေ၍ ထိုဒေရထည်းသို့ မြက်-မြေကြီး တို့ကို လောင်းထည့်လိုက်လျှင် ပိုးကလေးတွေ သေဘွယ်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ပိုးရှိသော ဒေရထည်းသို့လည်း မြက်ကို၎င်း မြေကြီးကို၎င်း မလောင်း ထည့်ရ။

ဘူတဂါမဝင်ဖြီး၏။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

က။ သြဝါဒ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ဘိက္ခုနီတို့အား သြဝါဒပေးမှု။

ဘိက္ခုနီကြောင့်
လာဘ်ပေါမ့်

“ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုတို့အထံ၌ သြဝါဒခံယူဘို့ရန် သွားရမည်” ဟု ဘိက္ခုနီ-အာရာမဝဂ် အဋ္ဌမသိက္ခာပုဒ်၌ ပညတ်တော်မူထား၏။ ထိုပညတ်တော်အရ ဘိက္ခုနီတို့သည် သြဝါဒခံယူဘို့ရန် လာကြသောအခါ အဝါ ၂၀ ရပြီးသော ထေရ်ကြီးတို့သည် သြဝါဒပေးကြ (တရားဟောကြ) ကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် မိမိတို့အထံသို့ လာကြသောဆွေမျိုးများက “အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ထံ သြဝါဒ ခံယူကြပါသလဲ” ဟု မေးသောအခါ “မည်သည့် ထေရ်၏ အထံမှ သြဝါဒ ရသည်” ဟု မဟာသာဝက (အရှင် မဟာကဿပ-အရှင်သာရိပုတြာ-အရှင်အာနန္ဒာစသည်) တို့ကို ညွှန်ပြ၍ ထိုထေရ်တို့၏ အမျိုးအနွယ်ဂုဏ် အကျင့်သီလဂုဏ်တို့ကိုပါ ဆက်လက်ပြောကြလေ၏။ ထိုအခါ ဆွေမျိုးတို့သည် ထိုထေရ်တို့ကို ကြည်ညိုကြသဖြင့် ထိုထေရ်တို့အား ပစ္စည်းလေးပါးကို လှူဒါန်းကြလေသည်။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့
အကြံ

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ထိုကဲ့သို့ ပစ္စည်းရမှုကို အားကျ၍ ဘိက္ခုနီတို့ထံသွားပြီးလျှင် “ငါတို့ဆီသို့လည်း သြဝါဒ ခံယူကြပါဦး” ဟု ပြောကြလေ၏။ ထိုအခါ ဘိက္ခုနီတို့သည် စိတ်မခိုင်ကြသောကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့စကားကို လိုက်နာ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့ထံ သြဝါဒခံ သွားကြလေ၏။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့သည် တရားစကားကို နန်နဲပါးပါးသာပြော၍ တနေ့လုံး မင်းကြီးတို့အကြောင်း သူရဲကောင်းတို့၏ အကြောင်းစသော ရဟန်းနှင့်မဆိုင်သော စကားမျိုးကိုပြောကာ အချိန်တန်မှ ပြန်ကြတော့ဟု လွှတ်လိုက်ကြလေသည်။ ထို့နောက် ဘုရားအထံရောက်ကြ၍ “သြဝါဒများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရကြရုံလား” ဟု မေးတော်မူရာ၊ ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့၏ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ကြသဖြင့် ဘိက္ခုနောဝါဒသမ္မုတိကို ခွင့်ပြုတော်မူပြီးလျှင် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု အသမ္မတော ဘိက္ခုနီယော
ဩဝဒေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ။ "ဘိက္ခုနီတို့ကို သြဝါဒပေးသောရဟန်းဟု သမုတ်ခြင်းကို "ဘိက္ခုနောဝါဒသမ္မုတိ"ဟု ခေါ်၏။ထိုကဲ့သို့ သမ္မုတိရသူ မဟုတ်လျှင် ဘိက္ခုနီတို့ကို သြဝါဒမပေးရ။ ပေးလျှင် ဤပါဠိတော်အာပတ်သင့်သည်။

ဘိက္ခုနောဝါဒကအင်္ဂါ ၈ ပါး။ ။ ထိုသိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော် မူပြီးနောက် ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့သည် "ဘိက္ခုနောဝါဒက"ဟု မိမိတို့အချင်းချင်း သမုတ်ကြပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီတို့ထံသွား၍ "ငါတို့လည်း သမ္မုတိ ရကြပါ၏၊ ငါတို့ထံသို့လည်း လာ၍ သြဝါဒခံယူကြပါ"ဟု ပြောပြီးလျှင် ရှေးနည်းအတိုင်း သြဝါဒပေးကြ ပြန်ရာ ဘုရားရှင်သံတော်မူ၍ ဘိက္ခုနောဝါဒက ပုဂ္ဂိုလ်၏အင်္ဂါ ၈ ပါးကို "၁-ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရှိခြင်း၊ ၂-ပိဋက ဗဟုသုတရှိခြင်း၊ ၃-ဥဘတောပိဘင်းနှင့် ပါတိမောက်ကို နှုတ်တက်ရခြင်း၊ ၄-ကောင်းသော စကားလုံးနှင့် ကောင်းသော အသံရှိခြင်း၊ ၅-ဘိက္ခုနီသံဃာ (အားလုံးမဟုတ်သော်လည်း) အများ၏ အကြည်ညိုခံရခြင်း၊ ၆-ဘိက္ခုနီတို့ကို တရားဟောစွမ်းနိုင်ခြင်း၊ ၇-ရှေးလူ့ဘဝတုန်းက ဘိက္ခုနီတို့၌ ကာယသံသဂ္ဂ၊ သိက္ခမာန်သာမဏေတို့၌ မေထုန်မှုကို မပြုဘူးခြင်း၊ ၈-ဝါ ၂၀ ရရှိခြင်း"ဟု သတ်မှတ်တော်မူရလေသည်။

ခ။ အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဂုဠပန်။

အမှု-နေဝင်အောင် သြဝါဒပေးမှု။

ရှင်ဂုဠပန်၏ နေဝင်အောင်သြဝါဒပေးမှု သမ္မုတိရသော ထေရ် တို့သည် တလှည့်စီ ဘိက္ခုနီတို့အား သြဝါဒပေးကြကုန်၏။ အရှင် ဂုဠပန်၏အလှည့်ကျသောအခါ "ဂရုဓမ်ပါဠိကို နှုတ်တက်ရကြရဲ့လား" ဟုမေး၍ "ရကြပါ၏"ဟု လျှောက်လျှင် "ဤဂရုဓမ်ပါဠိသည်ပင် သြဝါဒဖြစ်သည်"ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင်....

“အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော၊
မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော၊
သောကာ နဘဝန္တိ တာဒိနော၊
ဥပသန္တဿ သဒါ သတိမတော”။ ။

ဟု ဤဝါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးသောအခါ ပြန်လွှတ်လေ့ရှိ၏။ နောက်တလှည့် ကျသည့်အခါ၌ကား ဘိက္ခုနီတို့က “ယနေတော့ သြဝါဒပြည့်စုံတော့မှာ

မဟုတ်ပါဘူး၊ အရှင်စူဠပန်က သူ့ရှင်နေကျဥဒါန်းဂါထာကလေးကို ရွတ်ပါလိမ့်မယ်”ဟု စောစောကပင် နိမိတ်ဖတ်နှင့်ကြလေ၏။ အရှင်စူဠပန်အထံ ရောက်သောအခါလည်း သူတို့နိမိတ်ဖတ်ထားသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်ရကား- “ကဲ..မပြောလား၊ ဟိုဥဒါန်းကလေး ရွတ်ပါလိမ့်မယ်လို့”ဟု သူတို့ချင်း တိုးတိုးပြောသံကို ရှင်စူဠပန်ကြား၍ ကောင်းကင်သို့တက်ပြီးလျှင် တန်ခိုး အမျိုးမျိုးပြကာ ထိုဥဒါန်းကိုလည်းရွတ်၏။ အခြားတရားတော်ကိုလည်း များစွာဟော၏။ ဤနည်းအားဖြင့် နေဝင်သည့်တိုင်အောင် ဩဝါဒပေးပြီးမှ ပြန်လွတ်လိုက်လေသည်။

ရူဖွား ကဲ့ရဲ့ခံရပုံ ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းကား မြို့တွင်း၏ အစွန်အဖျား၌ တည်ရှိ၏။ ထိုဘိက္ခုနီများပြန်သွားချိန်ဝယ် မြို့တံခါးပိတ် နှင့်ပြီဖြစ်၍ မြို့ပြင်ဘက်၌တညလုံးနေကြရပြီးလျှင် တံခါးဖွင့်မှ စောစောကြီး မြို့တွင်းသို့ဝင်သွားကြလေရာ “ဒီဘိက္ခုနီတွေ အပြုအမူရိယကို ကျင့်ကြတယ်၊ ကျောင်းတိုက်ထဲ၌ ရဟန်းတို့နှင့်အတူအိပ်ပြီး ယခုမှစောစောဝင်လာ ကြတယ်”ဟု လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ သမ္ပတောဝိ စေ ဘိက္ခု အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနီယော ဩဝဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ သမုတ်အပ်သူလည်းဖြစ်သော ရဟန်းသည် နေဝင်သည့် တိုင်အောင် ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆိုးမအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဂါထာနုဏ်။ ။ အဓိစေတသော-စိတ်များထိပ်ခေါင်၊ ဂုဏ်ရောင်လျှံဖိတ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်လည်း ရှိပေထသော၊ အပ္ပမဇ္ဇတော-ကုသိုလ်ဓမ္မ၊ မပြတ် ရအောင်၊ နိစ္စစွဲ၍၊ မမေ့သူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ မောနပထေသု- အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်၊ လမ်းကြောင်းမှန်သည့်၊ ဗောဓိပက္ခိယတရား၊ သုံးဆယ် ခုနစ်ပါးတို့၌၊ သိက္ခာတော-ကောင်းစွာအသင့်၊ သဒ္ဓါပွင့်၍၊ ပြုကျင့်အားထုတ် သူလည်းဖြစ်ပေထသော၊ တာဒိနော-လောကဓမ်လှိုင်း၊ လေမုန်တိုင်းကြောင့်၊ ရပ်ဆိုင်းမတုန်၊ တာဒိဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံပေထသော၊ ဥပသန္တဿ- ကိလေသာဟု၊ မီးပူခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းပြီးသူလည်း ဖြစ်ပေထသော၊ သဒါသတိ စတော-ခါခါမလပ်၊ အရပ်ရပ်ဝယ်၊ နှံ့စပ်ပေသည့်၊ သတိရှိသူလည်းဖြစ်ပေ

ထသော၊ မုနိနော-ယခုနောင်ခါ၊ ပြာလောက၊ ကျနသိမြင်၊ အရှင်ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သောကာ-မုန်းသူနှင့်တွဲ၊ ချစ်သူကွဲကြောင့်၊ ဝမ်းနဲခြင်းဟူ၊ အတွင်းပူတို့သည်၊ နာဝန္တိ-တရံတဆစ်မျှ၊ မဖြစ်ကြတော့ကုန်။

၈။ ဘိက္ခုနီနုပဿယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းများ။

အမှု-ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့သွား၍ သြဝါဒပေးမှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းများ ဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းသို့သွား၍ ဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းမတို့အား သြဝါဒပေးကြလေ၏။ အခြား ရဟန်းမတို့သည် ထိုဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းမတို့အား “သြဝါဒခံယူဘို့ရန် သွားကြစို့” ဟု ခေါ်လာသောအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓီကိုယ်တော်များက မိမိတို့ထံလာ၍ သြဝါဒ ပေးကြသောကြောင့် မိမိတို့လိုက်ဘို့ မလိုကြောင်းကို ပြောကြလေသည်။ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် ဆဗ္ဗဒ္ဓီရဟန်းတို့ကို “ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့လာ၍ သြဝါဒ ပေးရမလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ရဟန်းယောက်ျားတို့အား လျှောက်ထား လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်သိတော်မူရကား “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဘိက္ခုနီယော သြဝဒေယျ၊ ပါဖိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

အနုပညတ် ထပ်တော်မူရပုံ

ထိုကဲ့သို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် မိတ္ထေးတော်ဂေါတမီ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေရာသို့ ထေရ်ကြီးတို့သည် ဂိလာန အမေးလာကြစဉ်၊ မိတ္ထေးတော်က တရားဟောဘို့ရန် တောင်းပန်သောအခါ “ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့လာ၍ တရားမဟောကောင်း” ဟု အမိန့်ရှိ၍ တရားမဟောဘဲ နေကြလေသည်။ ထို့နောက်ဘုရားရှင်ကြွလာ တော်မူသောအခါ “ရှေးတုန်းက တရားနာရလို့ နေသာ ထိုင်သာရှိတဲ့ အကြောင်း၊ ယခု တရားမနာရသဖြင့် မချမ်းသာကြောင်း” လျှောက်သော ကြောင့် “အညတြသမယာ...တတ္တာယံ သမယော-ဂိလာနာ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ၊ အယံတတ္ထ သမယော” ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရ လေသည်။ [မြန်မာပြန်-အကြင်ရဟန်းသည် သွား၍ ဆုံးမသင့်ရာ အခါ မဟုတ်ဘဲ ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့ သွား၍ ဘိက္ခုနီတို့ကိုဆုံးမအံ့၊ ပါဖိတ် အာပတ်သင့်၏။ သွား၍ ဆုံးမသင့်ရာ အခါကား ဘိက္ခုနီ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေသော အခါတည်း။]

ဃ။ အာမိသသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-ထေရ်ကြီးတို့အားစွပ်စွဲမှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့
စွပ်စွဲမှု

ဘိက္ခုနီတို့အား ဩဝါဒပေးရသော ထေရ်ကြီးတို့မှာ
ပစ္စည်း ၄ ပါး ပေါများကြသည်ကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့မြင်၍
“ထေရ်ကြီးတို့သည် တရားကို မြတ်နိုး သောကြောင့်
ဘိက္ခုနီတို့အား ဩဝါဒပေးကြသည်မဟုတ်၊ ဆွမ်းသက်န်းစသော အာမိသ
ကို လိုချင်၍ ဩဝါဒပေးကြသည်”ဟု ပြောဆိုစွပ်စွဲမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဓဒေယျ အာမိသဟေတု
ထေရာ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိတိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ဤသို့ပြောဆိုကဲ့ရဲ့အံ့ (အဘယ်သို့
ပြောဆိုကဲ့ရဲ့သနည်း) အာမိသ အကြောင်းကြောင့် ထေရ်ဖြစ်
ကုန်သောရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမကြကုန်၏။ ဤသို့ပြောဆို
ကဲ့ရဲ့အံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်အပတ်သင့်၏။

င။ စိဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-ဘိက္ခုနီအားသက်န်းပေးမှု။

ဘိက္ခုနှင့်ဘိက္ခုနီ

ရဟန်းတပါးသည် လမ်းတလမ်း၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၏။
ဘိက္ခုနီ တယောက်လည်း ထိုလမ်း၌ပင် ဆွမ်းခံ လှည့်
လည်၏။ ရဟန်းက “နမ...မည်သည့်နေရာ၌ ဆွမ်းလောင်းရှိတယ်”ဟု ပြော
၏။ ဘိက္ခုနီကလည်း သူမြင်ခဲ့သော နေရာကိုပြန်၍ညွှန်ပြ၏။ သူတို့ မပြတ်
တွေ့ကြသဖြင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ကြလေသည်။ အခါတပါး၌ ရဟန်းမှာ သံဃိက
ပစ္စည်းဝေရာမှ သူ့အတွက်သက်န်းချုပ်ကို အဝတ်ရလာ၏။ ထိုဘိက္ခုနီ
သည်လည်း ဩဝါဒခံယူသွားရင်း ထိုရဟန်းအထံဝင်ရာ “ငါ့မှာ သက်န်း
ချုပ်ကို အဝတ်ရတယ်၊ ယူမလား”ဟုမေးလျှင် “တပည့်တော်မမှာ သက်န်း
ရှားပါးနေတာနဲ့ အတော်ဘဲ”ဟုဆို၍ ယူသွားလေ၏။ ထိုရဟန်းမှာလည်း
သက်န်းရှားပါးလျက်ပင်၊ ထို့ကြောင့် အခြားရဟန်းများက ဝေစုရသော

ဘုရားရှင်အား တိုင်တန်းလျှောက်ထားလေရာ ဘုရားရှင်လည်း များစွာ အပြစ်တင်တော်မူပြီးလျှင်-

“နပါဒုကာရဋ္ဌဿ...၊ န ဥပါဟနာရဋ္ဌဿ...၊ န ယာနဂတဿ...၊ န သယနဂတဿ...၊ န ပဗ္ဗတ္တိကာယ နိသိန္ဓဿ...၊ န ဝေဠုတသီသဿ...၊ န ဩဂုဏ္ဍိတသီ- သဿ...၊ န ဆမာယံ နိသီဒိတွာ အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤ ဂ ပါးသောသိက္ခာပုဒ်များကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ မြန်မာမြန်မာ။ ။ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ ခုံဘိနပ်စီးထားသူ၊ အခြားဘိနပ် အမျိုးမျိုးစီးထားသူ၊ ယာဉ်၌တက်စီးနေသူ၊ အိပ်ရာပေါ်၌ ရောက်နေ သူ၊ လက်အဝတ်တို့ဖြင့် ဒူးကိုပတ်ဖွဲ့နေသူ၊ ဥျားခေါင်းကို ခေါင်းပေါင်း ကြီးရစ်ပေါင်းထားသူ၊ ခေါင်းခြီးခြီးထားသူ၊ မြေပေါ်၌ နေလျက် နေရာထိုင်ခုံပေါ်၌ နေသူအား တရားမဟောအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

၁၃။ နိစေအာသနသိက္ခာပုဒ်

အမြင့်၌နေသူအား တရားဟောမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မိမိတို့က နိဗ္ဗိသောနေရာ၌ ထိုင်၍ မြင့်သောနေရာ၌ နေသူအား တရားဟောကြကုန်၏။ ထိုသို့ နေထိုင်ပုံကို မကျေနပ်သော ရဟန်းတော်တို့သည် ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ ဘုရားရှင်အား တိုင်တန်း လျှောက်ကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို များစွာ အပြစ် တင်တော်မူပြီးလျှင် ရှေးတုန်းက ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အကြောင်း ဝတ္ထုတခုကို ဟောပြတော်မူလေသည်။

သရက်သီးခိုးစဉ်က ဖြစ်ခဲ့ပုံ ရှေးသောအခါ ဒွန်းစဏ္ဍားတယောက်သည် သရက်သီး ပေါ်ချိန်မဟုတ်သော အခါဝယ် ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာဖြင့် လွန်စွာသရက်သီး စားလိုသောချင်ခြင်း အာသာကြောင့် မစားရလျှင် သေရမလောက်ဖြစ်နေသော မယားအတွက် သရက်သီးရှာ ထွက်ရလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ရှင်ဘုရင်၏ သရက်ပင်တပင်သည် အမြဲ အသီး-သီးလေ့ရှိ၏။ ထိုဒွန်းစဏ္ဍားသည် အခြားနေရာ၌ရှာမရသောကြောင့် ညဉ့်အခါဝယ် ထိုဘုရင့်သရက်ပင်ပေါ်တက်၍ ဟိုရှာသည်ရှာ ရှာနေတုန်း မှာပင် မိုးလင်းသဖြင့် မဆင်းသဘဲ အပင်ပေါ်မှာ ပုန်းနေရလေသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ရှင်ဘုရင်နှင့် ပုရောဟိတ် ပုန်ကားလည်း သရက်ပင် အောက်သို့ရောက်လာ၍ နိမ့်သောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဆရာပုရောဟိတ်က မြင့်သော နေရာ၌ထိုင်နေသော ရှင်ဘုရင်အား မန္တန်ချပေးလေသည်။ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်နေရသော သရက်သီးသုခိုးမှာ အောက်ပါအတိုင်း စဉ်းစားမိလေ၏။

(၁) အမြင့်ပေါ်ကနေ၍ မန္တန်ကိုသင်ယူသောမင်းလည်း သိပ်မတရား သောမင်းတည်း၊ (၂) နိမ့်သောနေရာမှာနေ၍ မန္တန်ပို့ချပေးသော ဆရာ ပုန်ကားလည်း သိပ်မတရားယူပင်တည်း၊ (၃) မယားအတွက် သရက်သီး ခိုးသောငါလည်း အလွန်မတရားလှပင်ဖြစ်၏။ ၃ ယောက်လုံး၏ အလုပ်ဟာ ယုတ်မားစိုးဝါးလှ၏။ ဤသို့ စဉ်းစားမိ၍(ငါသေသေ၊ သူတို့သေသေ သဘော ဖြင့်)သရက်ပင်ပေါ်မှ ခုန်ချ၍ မင်းပုန်ကား ၂ ဥပုသားကိုပင် တရားကို မသိမမြင်ကြကြောင်းဖြင့် ပြစ်တင်ကဲ့ရဲ့လေသည်။ ထိုဝတ္ထု၌ ဒွန်းစက္ကားဆိုသူ ကား ငါတို့ ဘုရားအလောင်းပင်တည်း။ [စတုတ္ထနိပါတ်၊ ဆဝဇာတ်။]

ဤဝတ္ထုကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် “ကိက္ခာတို့...ထိုဒွန်းစက္ကား ဖြစ်စဉ် တုန်းကပင် နိမ့်သောနေရာ၌နေ၍ မန္တန်ပို့ချမှုကို မနှစ်သက်ခဲ့သေး၏။ ယခု ဘုရားဖြစ်သော အခါ၌ကား အဘယ်မှာ နှစ်သက်နိုင်ပါမည်နည်း” ဟု မိန့်တော်မူကာ—

“န နိစေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။ “နိမ့်သော နေရာပေါ်၌နေ၍ မြင့်သော(ကောင်းသော) နေရာပေါ်၌နေသော ဂိလာနမဟုတ်သူအား တရားမဟောအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

(၁၄) ဌိတနိသိန္န (၁၅) ပစ္ဆိတောဂစ္ဆန္တိ
(၁၆) ဥပ္ပထေနဂစ္ဆန္တိ သိက္ခာပုဒ်များ

ဆဗ္ဗဋီရဟန်းတို့သည် ဂိလာန မဟုတ်သော—
၁၄။ ထိုင်နေသူအား မိမိတို့က မတ်မတ်ရပ်လျက် တရားဟောကြကုန်၏။
[ထိုင်ခြင်းနှင့်ရပ်ခြင်းတွင် ရပ်ခြင်းက အောက်တန်းကျ၏။ ထို့ကြောင့် အကဲ့ရဲ့ခံရ၏။]

၁၅။ ရွှေကသွားသူအား မိမိတို့က နောက်မှလိုက်လျက် တရားဟောကြကုန်၏။

၁၆။ လမ်း၌သွားနေသူအား မိမိတို့က လမ်းဘေးမှသွားလျက် တရားဟောကြကုန်၏။

ထိုအပြုအမူကို အခြားရဟန်းများက မနှစ်သက်ကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား တိုင်တန်း လျှောက်ထားကြသောကြောင့် တားမြစ်တော်မူပြီးနောက် ဂိလာနဖြစ်နေလျှင် ဟောခွင့်ပြုတော်မူကာ—

“န ဌိတော နိသိန္ဓဿ အဂိလာနဿ...။န ပစ္စတော ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ...။ န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တော ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၃ ပါးကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာဖြန်။ “မိမိကရင်လျက် ထိုင်နေသော ဂိလာနမဟုတ်သူအား, မိမိက နောက်မှလိုက်လျက် ရွှေကသွားသော ဂိလာန မဟုတ်သူအား, ...မိမိက လမ်းမဟုတ်သော လမ်းဘေးမှ လိုက်လျက် လမ်းကသွားနေသော ဂိလာန မဟုတ်သူအား တရားမဟောအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [“တရား” ဟု လာသမျှ၌ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ တရားကိုသာ ဆိုလိုသည်။ မြန်မာဘာသာ စသည်ဖြင့် ပြောလျှင် အာပတ်မသင့်။]

ဤတွင်တရားဟောမှုနှင့်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်များပြီး၏။

ဌိတောဥစ္စာရသိက္ခာပုဒ်

ရပ်၍ကျင့်ကြီး ကျင့်ငယ်စွန့်မှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် ရပ်လျက် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ကြကုန်၏။ ထိုသို့စွန့်မှုသည် လူကြီးသူမတို့၏ အပြုအမူ မဟုတ်ရကား လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ရပ်လျက် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် မစွန့်ရ”ဟု—တားမြစ်တော် မူပြီးနောက် မထိုင်နိုင်သော ဂိလာနတို့အတွက် ခြင်းချက်ပြုကာ—

“န ဌိတော အဂိလာနော ဥစ္စာရံဝါ ပဿာဝံဝါ ကရိ-
ဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာဖြန်။ ။“ငါသည် ဂိလာနမဟုတ်ဘဲရပ်လျက် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်
မစွန့်အံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ဟရိတေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်

မြက်သစ်ပင်ပေါ် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်နှင့် တံထွေးစွန်းမှု မြက်သစ်ပင်များကို အသက်ရှိ (အရှင်)ဟု မှတ်ထင် ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစွန့်မှု ထွေးမှုကို ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် “မစွန့်မထွေးရ”ဟု တားမြစ်တော် မူပြီးနောက် ဂိလာနဖြစ်၍ မြက်သစ်ပင် မရှိသော အရပ်သို့ မသွားနိုင်သော ဂိလာနများအတွက် ခြွင်းချက်ပြုကာ....

“နဟရိတေ အဂိလာနော ဥစ္စာရံဝါ ပဿာဝံဝါ
ခေဠံဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

မြန်မာဖြန်။ ။“ငါသည် ဂိလာန မဟုတ်လျှင် စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်
ပေါ်၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် တံထွေး (နှပ်)တို့ကို မစွန့်အံ့”ဟု အလေ့
အကျင့်ကိုပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။မြက်သစ်ပင်တို့မှ ဖျာထွက်လာသောသစ်ကိုင်း မြေပေါ်၌ ပေါ်နေ
သော သစ်မြစ်တို့အပေါ်၌လည်း မစွန့်ကောင်း၊ မြက်ခင်းပေါ်၌နေစဉ်
လွတ်လပ်သောမြေကွက်ကို မရနိုင်မှု သစ်ရွက်ခြောက် စသည့်အပေါ်၌
စွန့်ချရမည်။ ထိုသစ်ရွက်ခြောက်မှ တဆင့် စီးသွား၍ မြက်ပေါ်၌
ကျသော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ မြက်သစ်ပင်မရှိသော နေရာကို ရှာနေစဉ်
မချုပ်တည်းနိုင်၍ ထွက်သွားရာ၌လည်း (ဂိလာန သဘော သက်ရောက်
နေသောကြောင့်) အာပတ်မသင့်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့် နောက်သိက္ခာပုဒ်၌
ခေဠဖြင့် နှပ်ပါယူရမည်။ ပါးစပ်ဖြင့် ငုံ့ထားသောရေနှင့် ကြိဖတ် အစိုး
စသည်ကိုကား-မြက်သစ်ပင်ပေါ်၌ ထွေးကောင်း၏။

ဥဒကေ ဥစ္စာရ သိက္ခာပုဒ်

ရေကောင်း၌ ကျင်ကြီးစသည်စွန်းမှု ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် သောက်ကောင်း၊ သုံးကောင်းသော ရေ၌ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် နှပ် တံထွေးတို့ကို စွန့်ကြဲ- ထွေးကြကုန်၏။ ထိုအပြု အမူကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ရာမှ ရဟန်း တော်များ တဆင့်ကြား၍ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား တိုင်တန်း လျှောက်ထားကြ သောကြောင့်၊ “မစွန့်မထွေးရ”ဟု တားမြစ်တော် မူပြီးနောက် ဝိလာနတို့အတွက် ခြွင်းချက် ပြုတော်မူကာ....

“န ဥဒကေ အဝိလာနော ဥစ္စာရံဝါ ပဿာဝံဝါ ခေဠံဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟူ၍ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ငါသည် သုံးကောင်းသောရေ၌ ဝိလာန မဟုတ်လျှင် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် နှပ်၊ တံထွေးကို မစွန့်မထွေးအံ့”ဟု အလေ့ အကျင့်ကို ပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။ကုဋီတွင်း၌ ဝင်နေသောရေ၊ သမုဒြာ၌ ဆားငံရေ များသည် သုံးကောင်းသော ရေမဟုတ်။ မြစ်ထဲ၌ လှေသင်္ဘော စီးသွားစဉ်၎င်း၊ မိုဗ်းအားကြီး၍ ရေပြင်ကြီးဖြစ်နေစဉ်၎င်း၊ ဥစ္စာရစသည်ပြု၍ ရေလွတ် သောအရပ်ကို မရနိုင်လျှင်... “တောဒိသေ ကာလေ-ဤကဲ့သို့သော ကာလ၌၊ အနုဒကဠာနံ-ရေမရှိသောအရပ်ကို၊ အလဘန္တေန-မရနိုင် သူသည်၊ ကာတံ-ရေထဲ၌ စွန့်ချခြင်းငှါ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏”ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။

သေခိယအခဏ်းပြီး၏။

ဘိက္ခု ပါတိမောက်လာ
သိက္ခာပုဒ်တော်များ
ပြီးပြီ။

ဘိက္ခုနီဖြစ်ပေါ်လာပုံ

မလွယ်ကူပုံ ဘုရားပွင့်တော်မူပြီးစ ပဌမအချိန်ကပင် ပဉ္စဝဂ္ဂါငါးပါးကို အစထား၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းယောက်ျားဖြစ်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့သည် အလွယ်တကူ ဖြစ်ခွင့်ရခဲ့ကြသော်လည်း မိန်းမသား ဖြစ်သောဘိက္ခုနီတို့မှာ အလွယ်တကူဖြစ်ခွင့်မရခဲ့ကြ။ မိထွေးတော် ဂေါတမီ ကိုယ်တိုင်ပင် ဘိက္ခုနီ ပြုလုပ်ရဘို့အကြောင်း ခဲယဉ်းစွာ တောင်းပန်ခဲ့ရလေသည်။

မိထွေးတော် ဂေါတမီ ငြိတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက်တပေါင်း လလောက်မှာပင် ကပိလဝတ် နေပြည် တော်၌ ပဌမဆုံး ကြွတော်မူ၍ နိဂြောဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန္တာ ၂ သောင်းနှင့် အတူ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထိုအချိန်တုန်းကပင် မယ်တော်မာယာ၏ ညီမတော်အရင်းဖြစ်သောမိထွေးတော်ဂေါတမီသည် ဘုရား အထံတော်၌ ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမ) ပြုလိုပါကြောင်း ခွင့်တောင်းလေသည်။ သို့သော်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် (“နောက်နောင်အခါ ဖြစ်လာကြမည့် ဘိက္ခုနီတို့က အလွယ်တကူ ခွင့်ပြုထားသော ရဟန်းအဖြစ်ကို မလေးစားဘဲ ရှိကြလိမ့်မည်”ဟု) မြော်မြင်တော်မူသောကြောင့် မိထွေးတော်၏ ခွင့်တောင်းမှုကို ခွင့်ပြုတော်မမူသဖြင့် မိထွေးတော်သည် အလွန်ဝမ်းနည်းစွာငိုယိုကာဖြင့် ပြန်သွားရှာလေသည်။

နောက်တကြိမ် ကြိုးစားခြင်း ငြိတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူသောအခါ နောက်တကြိမ်လာ၍ ခွင့်တောင်းပြန်၏။ ထို အချိန်၌ကား တယောက်ထည်း မဟုတ်တော့၊ ခင်ပွန်းသည် မင်းသားတို့ ရဟန်းပြုသွားရုံမက၊ ရဟန္တာလည်း ဖြစ်နှင့်ကြသဖြင့် လူ့ဘဝ၌ မြော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့နေကြသော သာကီဝင် မင်းသမီး ငါးရာနှင့်အတူလာ၍ တောင်းပန်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့အားလုံး ကပိလဝတ် နေပြည်တော်တိုးကပင် ဘုရားကို ရည်မှန်း၍ (ဘုရား၏တပည့်အနေမျိုးဖြင့်) ရဟန်းပြုခဲ့ကြ၏။ သူတို့အားလုံး နေပြည်တော်မှ ထွက်သွားကြောင်းကို ကြားသောအခါ (သူတို့တတွေ မြေချဉ်သွားနိုင်ကြမည်မဟုတ်ဟု ယူဆ၍ ဝေါ (ထမ်းစဉ်) တို့ကို ဆွေတော်မျိုးတော်များက ပို့ကြသော်လည်း “ဝေါစီး၍ သွားလျှင် ဘုရားကို မရိုသေရာရောက်မည်”ဟု ယူဆ၍ မည်သူမျှမစီးကြ၊ ပင်ကိုယ်ရိုးရာအားဖြင့် မြေပြင်၌ မြေချဉ်သွားလေ့မရှိကြသော သာကီဝင်

မင်းသွီးတို့သည် ငါးဆယ့်တစ်ယူဇနာ ဝေးသော ခရီးကို ဝေါမစီးကြဘဲ ခြေချဉ်သာ သွားရှာကြလေသည်။

သင်ပန်းကြီးစွာဖြင့် ဝေသာလီရောက်ပုံ သာကီဝင်မင်းတို့သည် ထိုမင်းသွီးတို့အား ကေးရန် အန္တရာယ်ကာကွယ်ဘို့ရန် ရှေ့ရောနောက်ပါ အစောင့်အရှောက် လိုက်စေ၍ ဆန် ထောပတ် ဆီ စသည်တို့ကို လှည်းဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ရောက်ရာအရပ်၌ စားရေးသောက်တာ စီမံ လုပ်ကျွေးမည့် လူတို့ကိုလည်း ထည့်လိုက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ချမ်းသာအောင် အစောင့်အရှောက်လိုက်ပါလာကြသော်လည်း ခြေချဉ်လာရသည့်အတွက် နုလှစွာသော ခြေတဝါးတို့၌ သွေးခြေများဥကာ အဖုတွေ ထလာပြီးလျှင် တချို့အဖုများလည်း ပေါက်ကွဲကုန်၏။ ခြေ ၂ ဘက်လုံးမှာပင် ခပေါင်းရေး ကြည်စေ့တွေ သီးနေသလို ဖူးဖူးရောင်၍ နေကုန်တော့၏။ ဝေသာလီရောက် ပြန်သော်လည်း ရုတ်တရက် ဘုရားအထံ မဝင်ဝံ့ကြ။ သူတို့ကိုယ်တိုင်ပင် ဘိက္ခုနီအသွင်ကို ဝတ်ဆင်လာခဲ့မိကြလေပြီ။ “ဤအကြိမ်မှာလဲ ဘုရားရှင်က ဘိက္ခုနီအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူပြန်လျှင် အရှက်တကွ အကျိုးနဲကြတော့ မည်” ဟု တွေးတော စိုးရွံ့ကာ ကျောင်းတိုက်အပြင် တံခါးမုခ်အနီးမှာပင် ယိုစီးသော မျက်ရည်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့၍ နေရှာကြလေသည်။

အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အရှင်အာနန္ဒာသည် (ကျောင်းတိုက်အပြင် ထွက်လာ လတ်သော်) ခရီးပန်းသဖြင့် ညှိုးနွမ်းသော လက္ခဏာ ရှိ၍ တကိုယ်လုံးလည်း မြူမှုန်(ဖုံ)တွေဖွေးလျက်ဖူးရောင်၍ နေသော ခြေတို့ဖြင့် မသက်မသာ ငိုယိုကာနေသော မိထွေးတော်ဂေါတမီကို (သာကီဝင်မင်းသွီးငါးရာနှင့် အတူ) တွေ့ရ၍ ဖြစ်ပျက်ပုံကို မေးလေရာ၊ လာခဲ့ရပုံအကြောင်းစုံနှင့်တကွ ဘိက္ခုနီအဖြစ်ကို ဘုရားရှင် ခွင့်မပြုခြင်း ကြောင့် ဝမ်းနည်းပုံကိုပါ ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ သောတာပန်သာ ဖြစ်သေးသော အရှင်အာနန္ဒာမှာလည်း (လွန်စွာစိတ်ထိခိုက်ဟန်ရှိ၍) ဒီလို ဆိုလျှင် ခဏလောက်ဒီမှာ နေရစ်ပါဥျား၊ နောင်တော်ဘုရားကို ခွင့်တောင်း လျှောက်ထားပါဥျားမည် ဟုပြောဆို၍ ဘုရားထံသို့ ဝင်သွား၍ လျှောက်ထား သည်မှာ—

ရှင်အာနန္ဒာ။ “မြတ်စွာဘုရား... မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် ၅၁ ယူဇနာခရီးကို ခြေချဉ်လာခဲ့ရသည့်အတွက် ရောင်နေသောခြေ၊ မြူမှုန်လိမ်းကျနေသော ကိုယ်၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ဖြစ်ကာ မျက်ရည်ယိုသော မျက်နှာဖြင့် ကျောင်းတံခါးမုခ်မှာ ရပ်နေရှာ

ပါသည်။ ဘိက္ခုနီပြုဘို့ရန် ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မမူသည့်အတွက် ကျောင်းတိုက်တွင်းသို့ မဝင်ဝံ့ရှာပါ။ မြတ်စွာဘုရား...မာတုဂါမများ ဘုရားသာသနာတော်အတွင်းဝယ် ရဟန်းပြုခွင့် ရဘို့ရန် တောင်းပန် ပါရစေ”ဟု လျှောက်လေသည်။

ဘုရားရှင်။ ။မတော်ဘူး အာနန္ဒာ၊...ဘုရားသာသနာတော်အတွင်း၌ မာတုဂါမတို့ ရဟန်းပြုခြင်းကို သင်-မနှစ်သက်ပါလင့်။

ရှင်အာနန္ဒာ။ ။ ၂ ကြိမ်မြောက် တောင်းပန်၏။

ဘုရားရှင်။ ။ ၂ ကြိမ်မြောက် ပယ်မြစ်တော်မူ၏။

ရှင်အာနန္ဒာ။ ။ ၃ ကြိမ်မြောက် တောင်းပန်ပြန်၏။

ဘုရားရှင်။ ။ ၃ ကြိမ်မြောက် ပယ်မြစ်တော် မူပြန်၏။

ရှင်အာနန္ဒာ။ ။ “ဒိနည်းနှင့်တောင်းပန်လို့တော့ခွင့်ပြုတော်မူမှာမဟုတ် တော့၊အခြားနည်းဖြင့် တောင်းပန်ဥးမည်”ဟု ကြံစည်၍ “မြတ်စွာ ဘုရား...မာတုဂါမ တို့သည် သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြု၍ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာမိန်းမများ ဖြစ်ဘို့ရန် မထိုက်တန်ပါဘူးလား ဘုရား။

ဘုရားရှင်။ ။ထိုက်တန်ပါရဲ့ အာနန္ဒာ။

ရှင်အာနန္ဒာ။ ။မြတ်စွာဘုရား...မိထွေးတော် (အဒေါ်လေးရင်း) ဖြစ်သော မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရား အပေါ်မှာ လွန်စွာ ကျေးဇူးများခဲ့ပါသည်။ မင်းသားကလေးဘဝမှ ကြီးရင့်လာအောင်စောင့်ရှောက်ခဲ့ရုံမက၊(ဘုရားရှင် ၇ရက်အရတွင် မယ်တော်မာယာ နတ်ရွာစံသဖြင့် သားတော်ရင်း နန္ဒမင်းသား ကလေးကို အထိမ်းတော်တို့နှင့်ထား၍) မိထွေးတော် ကိုယ်တိုင် ဘုရားရှင်ကို နို့ချိုတိုက်ကျွေး၍မွေးမြူခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား... မာတုဂါမတို့ သာသနာတော်မှာ ရဟန်းပြု၍ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်ရဟန္တာဖြစ်ဘို့ရန် ထိုက်တန်ကြပါ လျှင် ထိုမျှလောက်ကျေးဇူးကြီးလှသော မိထွေးတော်ဂေါတမီသည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ သာသနာတော်ဝယ် ရဟန်းပြုခွင့်ရစေချင်ပါသည်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။နန္ဒမင်းသားသည် ဘုရားအလောင်းထက် မှက်အနည်းငယ်သာငယ်၏။ ထိုနန္ဒမင်းသားဖွားမြင်ပြီးနောက် အထိမ်းတော်တို့အား အပ်နှံ၍ မိထွေး တော်ကိုယ်တိုင် အမိမဲ့ အလောင်းတော်ကလေးကို နို့ချိုတိုက်ကျွေး လေသည်။

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

ဘုရားရှင်။ ။ အာနန္ဒာ...ပဇာပတိ ဂေါတမိသည် ဂရုဓမ် (အလေး ပြုအပ်သောပညတ်တော်) ရှစ်ပါးကိုလက်ခံနိုင်လျှင်၊ ထိုလက်ခံမှုသည် ပင် သူ၏ရဟန်းပြုခြင်းကိစ္စ ပြီးစေတော့၊ (သူတပါးလို သိမ်ထဲ၌ ကမ္မဝါစာဖြင့် ရဟန်းပြုနေဘွယ်မလို-ဟူလို။)

မှတ်ချက်။ ။ မာတုဂါမဟိုသည် အစစ်အမှန် သဒ္ဓါတရား အလွန်နည်းပါး၏။ ဖြစ်သမျှ သဒ္ဓါအစစ်လည်း မတည်မြဲလှ၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းပြုခွင့်ကို တောင်းလျှင်တောင်းခြင်းမပေးသေးဘဲ ခဲယဉ်းစွာခွင့်တောင်းမှုခွင့်ပြုတော် မူခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့ခွင့်ပြုပြန်ပါလည်း သာသနာတော်ကိုသာ၍ လေးစား စေလိုသောကြောင့် ဂရုဓမ်ပညတ်များကိုထားပြီးမှ ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ဂရုဓမ်ရှစ်ပါးကား

၁။ မည်သည့် ဘိက္ခုနီမဆို ရဟန်းသိက္ခာ ဝါတရာပင်ရပြီးစေကာမူ ယနေ့မှရဟန်းဖြစ်သော ဘိက္ခုအပေါ်၌ အဘိဝါဒန၊ ပစ္စုဋ္ဌာန၊ အဇ္ဈလိကမ္မ၊ သာမိစိကမ္မကို ပြုရမည်။ ဤပညတ်တော်ကိုလည်း ကောင်းမှန်ရုံသေစွာ လိုက်နာပြုကျင့်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော် ရော်ပူဇော်လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

မှတ်ချက်။ ။ နဖူးမြေကျ ဝပ်ချမှုကို “အဘိဝါဒန=ရှိခိုးမှု” ဟုခေါ်၏။ မိမိက ထိုင်နေစဉ် အဝေးမှလာနေသည်ကိုမြင်၍ ထိုင်နေရာထိုင်ခုန်မှ ထပေးမှု၊ အရပ်အဝေးမှလာသည်ကိုမြင်၍ ခရီးဥူးကြိုမှုကို “ပစ္စုဋ္ဌာန= နေရာမှ ထခြင်း၊ ခရီးဥူးကြိုခြင်း” ဟုခေါ်၏။ ဝပ်ချ၍ မဖြစ်နိုင်သောနေရာမျိုး (လမ်းခရီးတောကုစသည်၌) လက်အုပ်ချီမှုကို “အဇ္ဈလိကမ္မ” ဟုခေါ်၏။ သင့်လျော်သောအမှုကို “သာမိစိကမ္မ=အရိုအသေပြုမှု” ဟုခေါ်သည်။

၂။ ဘိက္ခုနီသည် အနီးအပါးဝယ် ဩဝါဒပေးမည့် ရဟန်းယောက်ျား မရှိသောကျောင်း၌ ဝါမဆိုရ။ ဤပညတ်တော်ကိုလည်း ကောင်းမှန် ရုံသေစွာ လိုက်နာကျင့်ကြံသောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော်ပူဇော် လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။ [“အနီးအပါး” ဟူရာ၌ မိမိက ထိုရဟန်းရှိရာသို့ ဩဝါဒအံယူသွား၍ ထိုနေ့၌ပင် ပြန်လာနိုင်သော အရပ်ကိုဆိုလိုသည်။]

၃။ ဘိက္ခုနီသည် လခွဲတကြိမ်(၁၅ရက်တကြိမ်ကျ) ယခုလာမည့်ဥပုသ် နေ့သည် ၁၄ ရက်မြောက်ပါလား၊ ၁၅ ရက်မြောက်ပါလားဟု ဥပုသ်နေ့မေးခြင်း၊ ဩဝါဒအံယူဘို့ရန် ချဉ်းကပ် ခွင့်တောင်းခြင်း

ဟူသော ၂ ပါးသောတရားတို့ကို ဘိက္ခုသံဃအထံမှတောင့်တရမည်။
“ထို ၂ ပါးကို ရအောင်ပြုရမည်” ဟုလို၊ ဤပညတ်တော်ကိုလည်း
ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာကျင့်ကြံသောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်
ရော် ပူဇော်လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

၄။ ဝါကျွတ်ပြီးသောဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုနီသံဃာ ဘိက္ခုသံဃာ ၂ ဘက်
လုံး၌ ပဝါရဏာပြုရမည်။ [ဘိက္ခုတို့ကား ဘိက္ခုသံဃာအထံ၌သာ
ပဝါရဏာပြုရမည်။ ဘိက္ခုနီတို့ကား ဘိက္ခုနီသံဃာအထံ၌ တကြိမ်
ဘိက္ခုသံဃာအထံ၌ တကြိမ်အားဖြင့် ၂ ကြိမ် ပြုရမည်-ဟုလို၊
(ပဝါရဏာပြုပုံကို နောက်၌ သိရလတံ့။)] ဤပညတ်တော်ကိုလည်း
ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာ ပြုကျင့်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်
ရော် ပူဇော်လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

၅။ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်သော ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခု-ဘိက္ခုနီ
၂ ဘက်လုံး သံဃာအထံ၌ ပက္ခမာနတ် (၁၅ ရက်ကျင့်ရသော
မာနတ်) အကျင့်ကိုကျင့်ရမည်။ [ဘိက္ခုတို့ကား ၆ ရက်သာ မာနတ်
ကျင့်ရ၏။] ဤပညတ်တော်ကိုလည်း ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာ
ပြုကျင့်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်လျက် အသက်
ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

၆။ ၂ နှစ်ပတ်လုံး ၆ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မကျိုးမပေါက်အောင်
ကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်သည် ၂ ဘက်သံဃာ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို
ရှာရမည်။ [ယောက်ျားတို့သည် ဘိက္ခုသံဃာ၌သာ ရဟန်းပြုခြင်း
ကိစ္စပြီး၏။ ၂ နှစ်လည်း ကျင့်ဘွယ်မလို၊ မိန်းမတို့ကား ၂ နှစ်လုံး
ကျင့်ပြီးမှ ၂ ဘက်သံဃာ၌ ၂ ကြိမ်ရဟန်းပြုရမည်။] ဤပညတ်တော်
ကိုလည်း ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာပြုကျင့်သော အားဖြင့်
မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

၇။ ဘိက္ခုနီသည် မည်သည့်နည်းပရိယာယ်နှင့်မျှ ဘိက္ခုကို ဆဲလည်း
မဆဲရ၊ မြိမ်းလည်း မမြိမ်းချောက်ရ၊ ဤပညတ်တော် ကိုလည်း
ကောင်းမွန်ရှိသေစွာ လိုက်နာပြုကျင့်သောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်
ရော် ပူဇော်လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

၈။ ယနေ့ကစ၍ ဘိက္ခုနီတို့က ဘိက္ခုတို့အပေါ်၌ ပြောဆိုဆုံးမခွင့်ကို ပိတ်လိုက်ပြီ။ ဘိက္ခုတို့က ဘိက္ခုနီတို့အပေါ်၌ ပြောဆိုဆုံးမခွင့်ကို ကား မပိတ်ဘဲ ဖွင့်ထားသည်။ ဤပညတ်တော်ကိုလည်း ကောင်းမှန် ရှိသေစွာ လိုက်နာကျင့်ကြံသောအားဖြင့် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော် လျက် အသက်ထက်ဆုံး မကျူးလွန်ရ။

မှတ်ချက်။ ။ ဘိက္ခုနီတို့သည် ပြောဆိုဆုံးမဘွယ် အပြစ်တွေ့စေကာမူ မပြောဆို- မဆုံးမရ။ “ရှေးကမထေရ်ကြီးများတော့ ဒီလိုမလုပ်ကြပါဘူး” စသည်ဖြင့် ပရိယာယ်လောက်သာ ပြောရသည်။ ဘိက္ခုတို့ကား ဘိက္ခုနီတို့အပေါ်၌ အပြစ် တွေ့လျှင် ငေါက်ငန်း၍ပင် ဆုံးမနိုင်၏။

ဂရုစမ် လက်ခံပုံ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ ဂရုစမ် ရှစ်ပါး ပညတ်တော်များကို အရကျက်မှတ်၍ တံခါးမုခ် ပေါက်၌ စောင့်မျှော်နေသော မိထွေးတော်ဂေါတမီအထံ

သို့ပြန်လာပြီးလျှင် ဂရုစမ်ရှစ်ပါး ပညတ်တော်များကို ပြောပြ၍ “ဤဂရုစမ် ပညတ်တော်ရှစ်ပါးကို လက်ခံနိုင်လျှင် အဲဒီလက်ခံခြင်းသည်ပင် မိထွေးတော် ၏ ရဟန်းပြုခြင်းကိစ္စ ပြီးနိုင်ပါလိမ့်မည်” ဟု ပြောပြလေသည်။ ထိုအခါ မိထွေးတော်ဂေါတမီသည် ဂရုစမ်ပညတ်တော်များကို လက်ခံရင်း ပြောပြ သည်မှာ—

“အရှင်အာနန္ဒာ…… ဖျိုမြစ်နုနယ် အရွယ်ငယ်သည့်ပြင် တန်ဆာ ဆင်ဘို့ အလေ့အလာ ဝါသနာပါသော လှလင်ပျို-မိန်းမပျိုသည် ခေါင်းလျှော်ရေချိုးပြီးခါစ၌ ကြာပန်းဖြစ်စေ မြလေးပန်း ဖြစ်စေ အဓိမုတ္တိက (ဘိန်းနွယ်) ပန်းဖြစ်စေ ပေးလာလျှင် မငြင်းဆန်ဘဲ ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံသကဲ့သို့ ထို့အတူ အသက်ဆုံးတိုင် မကျူး လွန်နိုင်အောင် လေးလေးစားစား လိုက်နာရမည့် ဂရုစမ်ပညတ် တော်ရှစ်ပါးကို ဥပုသ်ဝါရက် ပန်ဆင်ကာ ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံ ပါသည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

ဘိက္ခုနီများ ထွန်းကားခဲ့ပုံ ထိုအချိန်မှစ၍ ဘိက္ခုနီများ ထင်ရှားလာကာ အတူပါ သော သာကီဝင်မင်းသမီးငါးရာလည်း ဘိက္ခုများအထံ၌ ထုံးစံအတိုင်း ကမ္မဝါစာဖြင့် ဘိက္ခုနီများဖြစ်ကြရလေ သည်။ နောက်နောင်အခါ၌ကား ယလောဓရာမိဖုရား၊ ဒေမာမိဖုရား၊ ဥပ လဝဏ်သဌေးသမီး၊ ဓမ္မဒိန္နာသဌေးကတော်၊ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီသဌေးကတော်

(အရှင်မဟာကဿပ၏ ကြင်ယာဟောင်း)စသော အထက်တန်း အမျိုးသမီးများလည်း ဘိက္ခုနီဘဝသို့ ရောက်လာကြ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏သာသနာတော်ကို အမျိုးသမီးများဘက်က ခေါင်းဆောင်လျက် သာသနာ့အသရေ တိုးတက်စေခဲ့ကြပေသည်။

ဂရုဓမ်ကလည်း လေးနက်ပုံ သို့ရာတွင် နောက်နောင်အပါ၌ သဒ္ဓါပညာ ဝီရိယ နည်းပါးသောအမျိုးသမီးများလည်း ဝင်ရောက်လာပြန်ရာ အကယ်၍ ဂရုဓမ်ရှစ်ပါး ပညတ်တော် မထားခဲ့လျှင် ထိုသူများအတွက် ရဟန်းယောကျာ်းတို့နှင့် ရောယှက်ရှုပ်ထွေးကာ သာသနာတည်ရေးသည် တဝက်လောက် လျော့ပါး၍ ခပ်မြန်မြန် ကွယ်ပျောက်သွားဘွယ်ရှိ၏။ ယခုသော်ကား ဂရုဓမ်ရှစ်ပါး ပညတ်တော်များကြောင့် သာသနာတည်တံ့ချိန် မလျော့ပါးဘဲ နဂိုအတိုင်းပင် အချိန်ပြည့် တည်တံ့နိုင်ဘွယ် ရှိလေသည်။

သိက္ခာပုဒ် တိုးလာရပုံ ထိုသို့ ဂရုဓမ် ပညတ်တော်များဖြင့် လာမည့် ဘေးကို ကြိုတင်၍ တားဆီးထားပါသော်လည်း အတော်ကြာ သည့်အခါ ထူးထူးခြားခြား ပေါက်ကြားမှုများလည်း ပေါ်ပေါက်ပြန်ရကား ရဟန်းယောကျာ်းများအတွက် ပညတ်ထားသော “မေထုန်မမှီဝဲရ၊ သူ့ဥစ္စာမခိုးရ၊ သူ့အသက်မသတ်ရ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မရဘဲ “ရသည်”ဟု မလိမ်ရ”စသော ပညတ်တော်တချို့ကိုလည်း ဘိက္ခုနီတို့ပါ သက်ဆိုင်စေ၍ ရဟန်းယောကျာ်းများနှင့် အပြစ်ပြုပုံချင်း မတူသောကိစ္စ များအတွက် သီးခြားထပ်၍ ပညတ်တော်မူရပြန်လေသည်။ ယခုအခါ ထိုဘိက္ခုနီပညတ်တော်များကို ပြပါဥြးမည်။

ဘိက္ခုနီ သိက္ခာပုဒ်များ

၁။ ပါရာဇိကအခန်း

က။ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိကာပါရာဇိက

အမှုသည်-သုန္ဒရီနန္ဒာ။

အမှု-ယောက်ျား၏ ကိုင်ခြင်းကို သာယာမှု။

သုန္ဒရီနန္ဒာ

“နန္ဒာ၊ နန္ဒဝတီ၊ သုန္ဒရီနန္ဒာ၊ ထုလ္လနန္ဒာ” အမည်ရှိကြသော ညီအစ်မ ၄ ယောက်တို့သည် ဘိက္ခုနီတို့အထံ၌ ဘိက္ခုနီပြုနေကြကုန်၏။ ထို ၄ ယောက်တို့တွင် သုန္ဒရီနန္ဒာသည် ငယ်ငယ်ကပင် သာမဏေမ ပြုလုပ်လာခဲ့၏။ အလွန်အဆင်းလှ၏၊ ရှုချင့်စဘွယ် တင့်တယ်၏၊ မြင်ရသူ၏စိတ်ကို ကြည်နူးစေနိုင်၏၊ ပင်ကိုယ်အလိမ်မာလဲရှိ၏၊ ထက်ထက် မြက်မြက်လဲရှိ၏၊ ထိုးထွင်းဉာဏ်လဲကောင်း၏၊ ဘယ်အရာမဆို ကျွမ်းကျင်၏၊ လုပ်ရကိုင်ရမှာလဲ မပျင်းတတ်၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပေါ်လာသော ကိစ္စတိုင်းတွင် အမြော်အမြင်လဲကောင်း၏၊ ဘယ်ကိစ္စမဆို ကိုယ်တိုင်လဲပြုနိုင်၊ သူတပါးတို့ကိုလဲစီမံနိုင်၏။

ဝိသာခါ၏မြေး
မောင်သာဠ

ကျောင်းအမဝိသာခါ၏မြေးဖြစ်သော မောင်သာဠသည် ဘိက္ခုနီများအတွက် ကျောင်းဆောက် လှူဒါန်းလိုသောကြောင့် ဘိက္ခုနီသံဃာ့အထံ ကျောင်းစီမံမည့် ဘိက္ခုနီတယောက်ကို တောင်းလေရာ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ကျောင်းကို ကြပ်မဆောက်လုပ်အောင် သုန္ဒရီနန္ဒာကို ညွှန်ပြကြလေသည်။ သုန္ဒရီနန္ဒာသည် ကျောင်းနှင့်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို တောင်းအပ်ရာ ကျောင်းဒါယကာအိမ်သို့ မကြာခဏသွားရလေ၏။ ကျောင်းဒါယကာလဲ ပြုပြီးတာ မပြုရသေးတာကို သိအံ့ရာ ကျောင်းသို့မကြာခဏ လာရလေ၏။

အမြင်များလို့
အခင်များ

သူတို့ ၂ယောက်တွင် (စာအတိုင်း စဉ်းစားရသော်) တယောက်သည် ရုပ်ချော၍လိမ်မာသွက်လက် ထက်မြက်သူဖြစ်ကြောင်း သေချာ၏။ အခြား တယောက်လည်း (ဝိသာခါ၏မြေးဟု ဆိုသောကြောင့်) အယွယ်မကြီးသေးသော ဓနရှင်ဖြစ်ကြောင်း သေချာ၏။ (အိုးချင်းထားလျှင် အိုးချင်းထိ၍ ကြိုးချင်းထားလျှင် ကြိုးချင်းငြိတတ်သောလောကကြီးဝယ် ကျောင်းဒါယကာ မောင်သာဠသည်

သုန္ဒရီနန္ဒာကို “နွားပိန်အသားဖြည့်၍ ကြည့်သော” နွားကုန်သည်နည်းဖြင့် ကတိုးအပြင်ဝယ် ဆံထုံးတင်၍ ကြည့်နေဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့်)မကြာခဏ မြင်နေရသူ့ ယောက်မှာအချင်းချင်းစွဲနေကြလေပြီ။ သို့သော် စွဲနေသလောက် လွတ်လပ်ခွင့်ကား မရကြချေ။ ထို့ကြောင့် အခွင့်ကောင်းရှာဘို့ရာ ကျောင်း ဒါယကာသည် ဘိက္ခုနီသံဃာကုန် ဆွမ်းကပ်ဘို့ရန် ဖိတ်မန်လေတော့၏။

နေရာခင်းပုံ။ “ဆွမ်းစားဘို့ နေရာပြင်သောအခါ သုန္ဒရီနန္ဒာထက် ကြီးသူများအတွက် တသန့်၊ သုန္ဒရီနန္ဒာအောက် ငယ်သူများအတွက် တသန့် ခင်းထား၏။ ကြီးသူပိုင်းကလည်း သုန္ဒရီနန္ဒာသည် အငယ်ပိုင်းမှာ ပါသွား ၏၊ ငယ်သူပိုင်းကလည်း အကြီးပိုင်းမှာ ပါသွား၏-ဟု ထင်မှတ်အောင် ဖြစ်သည်။

သုန္ဒရီဥာဏ်။ “သုန္ဒရီနန္ဒာကလဲ ဒီဆွမ်းကျွေးဟာ ကုသိုလ်လိုလား၍ ကျွေးတာမဟုတ်၊ ငါ့ကို ကြံချင်လို့ ကျွေးတာ”ဟု အတတ်သိထားသဖြင့် “လိုက်သွား၍ သူကကြံလျှင် ငါကလန့်အော်မိမှာ စိုးရသည်”ဟု တွေးကာ တပည့်မတယောက်ကို “ငါ့ဘို့ ဆွမ်းယူခွဲ၊ ဘသူက မေးမေး နေမကောင်း လို့ဟု ပြောလေ”ဟု မှာ၍ ကျောင်းမှာပင် နေရစ်ခဲ့လေသည်။

ကျောင်းဒါယကာ မောင်သာဠသည် ဘိက္ခုနီသံဃာများ ဗျာများနေပုံ လာသောအခါ တံခါးပေါက်ပြင်ဘက်ကနေ၍ သုန္ဒရီ နန္ဒာ ပါ-မပါကြည့်ရာမှ မနေနိုင်လှသဖြင့် “မယ်သုန္ဒရီ နန္ဒာကော ဘယ်မှာလဲ၊ မယ်သုန္ဒရီနန္ဒာကော ဘယ်မှာလဲ”ဟု အထပ်ထပ် မေးလေရာ ထိုမှာလိုက်သောတပည့်မက “နေမကောင်းလို့ ကျောင်းမှာနေ ရစ်ပါတယ်၊ သူ့ဘို့ ဆွမ်းယူသွားရပါ့မယ်” ဟု ပြောလေသော်.... ကျောင်းဒါယကာသည် သူကိုယ်တိုင်ကြည့်ရှု၍ ဆွမ်းမကျွေးနိုင်တော့ဘဲ သူ့လူများကို ဆွမ်းကျွေးရစ်ကြဘို့မှာထား၍ ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့လိုက်သွား လေသည်။

ကျောင်း လိုက်သွားပုံ သုန္ဒရီနန္ဒာသည် ကျောင်းတံခါးမုခ်ပြင်ဘက်ကရပ်လျက် ကျောင်းဒါယကာ လာမည်ကို မျှော်နေစဉ် အဝေးက လာတာကိုမြင်၍ ကျောင်းတွင်းသို့ဝင်ပြီးလျှင် ခုဇုန်က လေးပေါ်မှာ ခေါင်းမြီးခြိုကာ အိပ်ချင်ဟန်ဆောင်နေလေသည်။ ကျောင်း ဒါယကာလဲ ပျာယာပျာယာနှင့်လာ၍ သုန္ဒရီနန္ဒာနေရာသို့ဝင်သွားပြီးလျှင် “အရှင်မ... ဘယ်လိုနေမကောင်းနေပါသလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ အိပ်နေပါသလဲ” ဟု လဲမျိုးစုံစွာ အရေးတကြီး မေးရှာလေသည်။

ဧည့်ကြပုံ ထိုအခါ သုန္ဒရီနန္ဒာသည် “(ဝမ်းနည်းသံဖြင့်... အိုတခြား
 ရောဂါမဟုတ်ပါဘူး) ကိုယ်လိုတာမရတဲ့သူဟာ ဒီလိုဘဲ
 ဖြစ်တတ်ပါတယ်” ဟု ပြောလေရာ... “ကျုပ်ကကောအရှင်မကို ဘာမလို
 လားဘဲရှိမှာလဲ၊ အခွင့်မရလို၊ ခုလိုနေရတာပေါ့” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်
 ကိုယ်လက်နှီးနှောမှုကို ပြုလေတော့သည်။

**ဘိက္ခုနီကြီးက
 ကဲ့ရဲ့ပုံ** ထိုအချိန်မှာ အဖွားအို ဘိက္ခုနီကြီးသည် ခြေနာနေ
 သဖြင့် ဆွမ်းစားမလိုက်ဘဲ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ အိပ်နေ
 ၏။ သူတို့ ၂ ယောက်ကား (ဗျာများနေသဖြင့်) ထိုဘိက္ခုနီ
 ကြီး ကျောင်းတွင်းမှာရှိကြောင်းကို မသိကြ။ ဘိက္ခုနီကြီးသည် သူတို့ဖြစ်ပုံ
 အလုံးစုံမြင်နေရသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ အခြားဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြလေ
 သည်။ အခြားဘိက္ခုနီတို့ကလဲ နီးစပ်ရာဘိက္ခုနီတို့အား လျှောက်ထား
 သဖြင့် ဘိက္ခုနီတို့ကလည်း ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြလေသည်။

**သိက္ခာပုဒ်
 ပညတ်ရပုံ** ထို အခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သံဃာစည်းဝေးစေ၍
 သုန္ဒရီနန္ဒာ၏ အကြောင်းကို ရဟန်းတို့အား မေးတော်မူ
 ၍ ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို လျှောက်ကြသောအခါ
 သုန္ဒရီနန္ဒာကို အမျိုးမျိုးကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင် ထိုကိစ္စနှင့် သက်ဆိုင်သော
 တရားကို ဟောတော်မူကာ အောက်ပါသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ
 လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ
 ပုရိသပုဂ္ဂလဿ အေက္ခကံ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလံ အာမသ-
 နံ ဝါ ပရာမသနံ ဝါ ဂဟဏံ ဝါ ဆုပနံ ဝါ ပဋိဝိဋ္ဌနံ
 ဝါ သာဒယေယျ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါ-
 သာ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိကာ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် ကိုယ် လက်နှီးနှော လိုသော
 ရာဂစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကိုယ် လက် နှီးနှောလိုသော ရာဂစိတ်ရှိသော
 ယောက်ျားက ညှပ်ရိုး ၂ ဘက်အောက်၊ ခူးဆစ် ၂ ဘက်၏ အထက်
 တတောင်ဆစ်မှ အထက် လက်မောင်း ဤအတွင်း တနေရာဝယ်
 နေရာမရွေ့ဘဲ နာနာဖြစ်ညစ်၍ ကိုင်ခြင်း (အာမသန)၊ ဟိုရွေ့
 သည်ရွေ့ ရွေ့၍ နာနာညစ်လျက် ကိုင်ခြင်းဟူသော (ပရာမသန)၊

နာနာမညစ်ဘဲ ကိုင်ရုံမျှ ဖြစ်သော (ဂဟဏ)၊ တို့ခြင်းဟူသော (ဆုပန)၊ ပွေ့ယူဖြစ်ညစ်ခြင်းဟူသော (ပဋိပိဋန) ဤပြုမှုကို သာယာ နှစ်သက်အံ့။ ထိုဘိက္ခုနီသည် ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ မည်သော ပါရာဇိက ကျလေတော့၏။ ကံကြီးကံငယ်ကိစ္စ ဘိက္ခုနီကောင်းတို့နှင့် အပေါင်းအသင်းမပြုရ။

- (က) ညှပ်ရိုးအထက် လည်ပင်း မျက်နှာစသည်ကို၎င်း၊ ဒူးဆစ် အောက် ခြေသလုံးစသည်ကို၎င်း၊ တတောင်ဆစ်အပြင်ဘက် လက်မောင်း လက်ချောင်းစသည်ကို၎င်း ကိုင်မှု တို့မှ ဆိတ်မှု စသည်ကို သာယာလျှင် ထုလွှစဉ်းအာပတ်သင့်၏။
- (ခ) ယောက်ျား၏ကိုယ်လက်အသားဖြင့် ကိုယ်နှင့်စပ် အဝတ်စသည် ကို ကိုင်ရာ၌၎င်း၊ ယောက်ျား၏ ကိုယ်နှင့်စပ် အဝတ်စသည်ဖြင့် ကိုယ်ကို ကိုင်ရာ၌၎င်း သာယာလျှင် ထုလွှစဉ်းအာပတ်သင့်၏။
- (ဂ) ကိုယ်နှင့်စပ်သော အဝတ်ချင်းစသည်လောက်ထိရုံကိုင်ရာ၌၎င်း၊ တစုံတခုဖြင့် (ခဲစသည်ဖြင့်) ပေါက်၍ ကျီစယ်ရာ၌၎င်း သာယာ လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။
- (ဃ) အကိုင် အတို့ အထိခံလိုသောစိတ်မရှိဘဲ မတော်တဆထိသွား ရာ၌၎င်း၊ ထိမှန်းပင် မသိလိုက်ရာ၌၎င်း၊ သိသော်လည်း မသာယာ လိုက်ရာ၌၎င်း၊ ရူးနေ၊ စိတ်လွင့်နေ၊ ရောဂါ အပြင်းအထန် နှိပ်စက်ခံနေရသော အခါတို့၌၎င်း အာပတ်မသင့်။

၁။ ဝဇ္ဇပဒိစ္ဆာဒိကာ ပါရာဇိက

အမှုသည်-ထုလွှနန္ဒာ။

အမှု-အမြစ်ကိုဖုံးထားမှု။

အမြစ်ဖုံးမှု သုန္ဒရီနန္ဒာသည် ကျောင်းဒါယကာ သာဠနှင့် စပ်၍ ကိုယ်ဝန်ရလေရာ၊ ကိုယ်ဝန်နုတုန်း၌ ဖုံးထားနိုင်သော် လည်း ကိုယ်ဝန်ရင့်သည့်အခါ လူထွက်၍ ဖွားမြင်ရလေ၏။ ထိုအခါ အခြား ဘိက္ခုနီတို့က ထုလွှနန္ဒာကို မေးကြသည်မှာ-“ဘယ်နှယ်လဲ..သုန္ဒရီနန္ဒာဟာ လူထွက်ပြီး မကြာခင်မျက်နှာမြင်ရတယ်။ ဘိက္ခုနီဘဝတုန်းကရတဲ့ ကိုယ်ဝန် လား”-

ဗုဒ္ဓနန္ဒာ။

“ဟုတ်ပါတယ် အရှင်မတို့။

အများ။

“ဘာပြုလို့ ပါရာဇိကကျနေမှန်း သိလျက် ကိုယ်တိုင်လည်း
စောဒနာမှု (စွပ်စွဲမှု)ကို မပြု၊ ဘိက္ခုနီဂိုဏ်းအားလည်း
တိုင်ကြားမှု မပြုဘဲနေရသလဲ။

ဗုဒ္ဓနန္ဒာ

(သုန္ဒရီနန္ဒာနှင့် သူဟာ ညီအစ်မအရင်းဖြစ်ရကား) သူ့ရဲ့
အပြစ်ဟာ တပည့်တော်ရဲ့ အပြစ်လဲ ဟုတ်တယ်။ သူ့ရဲ့

မကောင်းသတင်းဟာ တပည့်တော်ရဲ့ မကောင်းသတင်းလဲ ဟုတ်တယ်။
သူ့မှာ အခြံအရံမရှိခြင်းဟာ တပည့်တော်မှာမရှိခြင်းနှင့်အတူတူဘဲ။ သူ့မှာ
လာဘ်လာဘ မရခြင်းလည်း တပည့်တော်မှာ မရခြင်းနှင့် အတူတူဘဲ။
သည်တော့ သူ့ရဲ့အပြစ်ကို ဘာ့ကြောင့် သူတပါးအား ပြောနိုင်မှာလဲ။

သိက္ခာပုဒ်
ပညတ်ရပုံ

ထိုကဲ့သို့ သုန္ဒရီနန္ဒာ၏ အပြစ်ကို ဖုံးထားသည့်အတွက်
မကျေမနပ် ဖြစ်ကြသော ဘိက္ခုနီအများပင် ထုလွှန်နှာကို
ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ ဘိက္ခုတို့အား လျှောက်ကြလေရာ၊ ဘိက္ခု

တို့က တဆင့် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။

“ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ
ဘိက္ခုနီ နေဝတ္တနာ ပဂ္ဂိစောဒေယျ၊ န ဂဏဿ
အာရောစေယျ၊ ယဒါစ သာ ဌိတာဝါ အဿ စုတာဝါ
နာသိတာဝါ အဝဿဋ္ဌာဝါ၊ သာ ပစ္ဆာ ဧဝံ ဝဒေယျ
“ပုဗ္ဗေဝါဟံ အယျေ အညာသိ” ဧတံ ဘိက္ခုနီ “ဧဝရူပါစ
ဧဝရူပါစ သာ ဘဂိနီ” ဟိ၊ နောစ ခေါ အတ္တနာ
ပဂ္ဂိစောဒေယံ၊ န ဂဏဿ အာရောစေယံ” ဣ၊ အယမ္ဗိ
ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ။

မြန်မာမြန်။

“အကြင်ရဟန်းမသည် ပါရာဇိက ကျနေသူမှန်းသိပါလျက်
ပါရာဇိကကျနေသော ရဟန်းမကို ကိုယ်တိုင်လည်း မစောဒနာ၊
ဘိက္ခုနီဂိုဏ်းအားလည်း မတိုင်ကြားဘဲ နေအံ့။ အကြင်အခါ ထို
ပါရာဇိကကျနေသော ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုနီအသွင်၌ တည်နေ၏။
သို့မဟုတ် စုတေ(သေ)၏။ သို့မဟုတ် လူထွက်၏။ သို့မဟုတ် တိတ္ထိ
အဖြစ်သို့ ပြောင်းသွား၏။ ထိုဖုံးထားပြီးရာ နောက်အခါကျမှ

“ရှေးတုန်းကပင် သူမရဲ့အကြောင်းကို ဒီလို ဒီလိုဆိုတာ သိခဲ့ပါရဲ့။ သို့သော် ကိုယ်တိုင်လည်း မစောဒနာခဲ့ပါ၊ ဘိက္ခုနီဂိုဏ်းအားလည်း မတိုင်ကြားခဲ့ပါ” ဟုပြောအံ့။ (ဤသို့ ပြောဆိုဝန်ခံခြင်း-မခံခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်။ အပြစ်ကိုဖုံးထား၍ မပြောကြားတော့ဟု ဆုံးဖြတ် တုန်းကပင်) ဝဇ္ဇပဋိစ္စာဒိကာမည်သော ပါရာဇိကကျသုတ်ဖြစ်တော့၏။ ဘိက္ခုနီကောင်းတို့နှင့် ကံကြီးကံငယ်ကိစ္စ၌ အပေါင်းအသင်း မရှိရ။

ခြင်းချက်။ ။ ထိုပါရာဇိကကျနေသူ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုကာကွယ်တဲ့စိတ်ဖြင့် ဖုံးထား မှသာအပြစ်ရှိသည်။ ထိုစိတ်မဟုတ်ဘဲ ငါကဖော်ပြောလိုက်လျှင်...

- (က) သံဃာအချင်းချင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်၍ ကွဲပြားလိမ့်မည်၊ မကွဲစေကာမူ အရေး အကြောင်း(အက်ကြောင်း)ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်သောကြောင့် ဖြစ်စေ၊
- (ခ) ပါရာဇိကကျနေတဲ့ ဘိက္ခုနီဟာ ကြမ်းတမ်းသူဖြစ်တယ်။ သူ့အပြစ်ကို ဖော်ပြောလျှင် ငါ့ရှာသက်အန္တရာယ်နှင့် သာသနာတော် မနေနိုင်အောင် လုပ်မည့်အန္တရာယ်ကို ကြောက်ရတယ်-ဟု တွေးမိသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊
- (ဂ) အခြားသဘောတူမည့် ဘိက္ခုနီများကို မတွေ့ရသေးသောကြောင့်ပြောချိန် ဆိုင်းငံ့ထားသည်ဖြစ်စေ၊
- (ဃ) သူ၏ဂုဏ်သိက္ခာကို ကာကွယ်ဖုံးထားလိုစိတ် မရှိဘဲ အကြောင်း အမျိုးမျိုး ကြောင့် မပြောမိသည် ဖြစ်စေ၊
- (င) သူ့အမှုနှင့်သူ တနေ့နေ့မှာ ထင်ရှားလာလိမ့်မည်ဟု သဘောထား၍ဖြစ်စေ၊ ဘိက္ခုနီဂိုဏ်းအား မပြောဘဲနေလျှင် အာပတ်မသင့်။

ဂ။ ဥက္ကဋ္ဌာနဝတ္တိကာပါရာဇိက

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။
အမှု-သံဃာကနှင့်ထုတ်ထားသောရဟန်း၏နောက်လိုက်လုပ်မှု။

ထုလွန်နွှာ [ဘိက္ခုပပါစိတ်, သပ္ပါဏကဝင်၌ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်ဟု ပါရှိ ခဲ့၏။ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌လာသော အရိဋ္ဌရဟန်းကို သံဃာက အပေါင်းအသင်း မလုပ်ဘို့ရန် ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း နှင်ထုတ်ထား၏။] ထုလွန်နွှာသည် ထိုအရိဋ္ဌရဟန်း၏ အယူဝါဒကို သဘောတူသောအားဖြင့် နောက်လိုက်လုပ်နေ၏။ ထို့ကြောင့်ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ကဋ္ဌံ ဘိက္ခုံ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္တုဿာသနေန အနာဒရံ အပ္ပဋိကာရံ

အကတသဟာယံ တမနုဝတ္တေယျ၊ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ
 ဧဝမဿ ဝစနိယာ “ဧသောခေါ အယျေ ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန
 သံသေန ဥက္ခိတ္တော မဗ္ဗေန ဝိနယေန သတ္တုသဘသနေန
 အနာဒရော အပ္ပဋိကာရော အကတသဟာယော၊ မာယျေ
 ဧတံ ဘိက္ခု အနုဝတ္တိ” တိ၊ ဧဝဉ္စ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ
 ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ
 ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊
 ယာဝတတိယဉ္စ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေ-
 ယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယဗ္ဗိ
 ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ။

မြန်မာမြန်။ "ညီညွတ်သော သံဃာတော်သည် သဘောအားဖြင့်
 မှန်ကန်၍၊ စစ်ဆေး မေးမြန်းမှု သို့အပြစ်ကို အမှတ်ရစေမှုဟူသော
 ဝိနည်းထုံးတမ်းအတိုင်း စစ်ဆေး-သတိပေး၍ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်
 ကျကျ နန နှင်ထုတ်ထားသော၊ နှင်ထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်
 ဥတ်ကမ္မဝါစာကိုလည်း အရေးမစိုက်သော၊ ထိုနှင်ထုတ်ကံ ငြိမ်း
 အောင် (ရုပ်သိမ်းအောင်) ကုစားခြင်းလည်း မရှိသော၊ ကံကြီး
 ကံငယ်ကိစ္စ သူ့ကို အပေါင်းအဖော်မရှိသော (အရိဋ္ဌကဲ့သို့သော)
 ရဟန်းကို အကြင် ဘိက္ခုနီသည် နောက်လိုက်လုပ်၏။

ထိုဘိက္ခုနီကို “ထိုရဟန်းသည် ဝိနည်းထုံးတမ်းအတိုင်း နှင်ထုတ်
 ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၍ သူ့အယူဝါဒသို့ မလိုက်
 ဘို့ရန်” ပြောပြရမည်။ ထိုသို့ပြောပါလျက် နဂိုအတိုင်း မလျှော့ဘဲ
 သူ့ဝါဒကိုပင် အကောင်းအနေမျိုးဖြင့် ချီးမြှောက် နေသေးလျှင်
 ထိုဘိက္ခုနီကို ထိုအယူဝါဒစွန့်ဘို့ရာ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ၃ ကြိမ်
 တိုင်တိုင် ဆုံးမရမည်။ ထိုသို့ဆုံးမ၍ သူ့အယူစွန့်လျှင် ကောင်း၏။
 (ပါရာဇိက အာပတ်မသင့်သေး၊) မစွန့်လျှင်ကား ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ
 မည်သော ပါရာဇိကသို့ ရောက်တော့၏။ ဘိက္ခုနီကောင်းထိုနှင့်
 အပေါင်းအသင်း မရှိရတော့။

သ။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ ပါရာဇိက

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-ယောက်ျား၏ လက်ဆွဲခြင်းစသော ရှစ်မျိုးကို သာယာမှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။ ။[ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ၏ ဩဝါဒခံ ဘိက္ခုနီများကို “ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီ”ဟု ခေါ်၏။] ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီတို့သည် ကိုယ်လက် နှီးနှောလိုသောရာဂဖြင့် စိုစွပ်သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာ မိုဗ်းရေစို၍ နေသော ယောက်ျား၏-

- ၁။ (တတောင်ဆစ်မှအထက်) လက်ဆွဲမှုကိုလည်း သာယာကြကုန်၏။
- ၂။ မိမိဝတ်ထားသော သင်္ကန်းကိုင်မှုကိုလည်း သာယာကြကုန်၏။
- ၃။ ယောက်ျား၏အနီး၌လည်း ရပ်နေကြကုန်၏။
- ၄။ နီးနီးကပ်ကပ်လည်း စကားပြောနေကြကုန်၏။
- ၅။ မည်သည့်နေရာ လာခဲ့ပါဟု ယောက်ျားက ချိန်းချက်လိုက်လျှင် ထိုနေရာသို့လည်း သွားကြကုန်၏။
- ၆။ မိမိဆီသို့ ယောက်ျားလာနေသည်ကိုလည်း သာယာကြကုန်၏။
- ၇။ ကိုယ်လက်နှီးနှောခံလို၍ အမိုးအကာရှိသော အရပ်သို့လည်း ဝင်ကြကုန်၏။
- ၈။ ကိုယ်လက်နှီးနှောခံလို၍ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ယောက်ျားအနီးသို့ တိုးပေးကြကုန်၏။

ထိုအကြောင်းအရာကို မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့သည် ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချ၍ ဘိက္ခုတို့အား လျှောက်ကြလေရာ ဘိက္ခုတို့ကတဆင့် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံဝါ သာဒယေယျ၊ သံဃာဋီ- ကဏ္ဍဂ္ဂဟဏံဝါ သာဒယေယျ၊ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ သလ္လ- ပေယျဝါ၊ သင်္ကေတံဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပုရိသဿဝါ အပ္ပာဂ- မနံ သာဒယေယျ၊ ဆန္တံဝါ အနုပဝိသေယျ၊ ကာယံဝါ တဒတ္ထာယ ဥပသံဟရေယျ ဧတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေ-

ဝနတ္ထာယ၊ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ကိုယ်လက် နှီးနှောလိုသော ရာဂ မိုဃ်းရေ စိုစေအပ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရာဂမိုဃ်းရေ စိုစေအပ်သော ယောက်ျား၏လက်ဆွဲမှုကိုလည်း သာယာအံ့၊ အဝတ်သင်္ကန်းကိုင်ဆွဲ မှုကိုလည်း သာယာအံ့၊ ၂ တောင့်ထွာအတွင်း အနီး၌လည်း ရပ်နေ အံ့၊ နီးနီးကပ်ကပ်လည်း စကားပြောအံ့၊ ယောက်ျား ချိန်းချက် အပ်သော အရပ်သို့လည်း သွားအံ့၊ မိမိဆီသို့ယောက်ျား၏လာမှုကို လည်း သာယာအံ့၊ အမိုးအကာရှိသော အရပ်သို့လည်း ဝင်အံ့၊ ကိုယ်ကိုလည်း ထိုကိုယ်လက်နှီးနှောဘို့ရာ အနီးသို့ ညွတ်ပေးအံ့၊ ဤဘိက္ခုနီလည်း အဋ္ဌဝတ္ထုကာမည်သော ပါရာဇိကကျ၏၊ ဘိက္ခုနီ ကောင်းတို့နှင့် အပေါင်းအသင်းမရှိရ။

မှတ်ချက်။ ။ဤပါရာဇိက၌ ရှစ်ပါးလုံးကျူးလွန်မှ ပါရာဇိကကျသည်။ “ရှစ်ပါး လုံး”ဟုရာ၌ တဆက်တည်း ကျူးလွန်မှမဟုတ်၊ ယနေ့တခုကျူးလွန်၊ နောက်ရက်၌ တခုကျူးလွန်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကျူးလွန်လျှင် ရှစ်ပါးပြည့် သောအခါ ပါရာဇိကကျ၏။ တခုခုကျူးလွန်ပြီးနောက် သံဝေဂဖြစ်၍ (ကျူးလွန်မိတာ မှားပေါ့-ဟု နောင်တရသဖြင့်) နောက်မကျူးလွန် တော့ပါဘူးဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဒေသနာပြော (အာပတ်ဖြေ) နိုင်လျှင် ထိုအာပတ်ပပျောက်သွား၏။ ထို့နောက် စိတ်ကို ထိန်းနိုင်၍ နောက်ထပ် အခြားအပြစ်များကို ကျူးလွန်သော်လည်း “ရှစ်ပါးအပြည့်”ဟု မဆိုရ။ ဤအပြစ်ကိုလည်း ကျူးလွန်မည် ထိုထိုအပြစ်များကိုလည်း ကျူးလွန် မည်ဟု နောက်မဆုတ်သောစိတ်ဖြင့် တမျိုးပြီးတမျိုး ကျူးလွန်မှသာ “ရှစ်ပါးပြည့်”ဟုဆိုရသည်။

အဗ္ဗာ။ ။ဘိက္ခုနီများအတွက် သီးခြားပညတ်တော်မူအပ်သော ဤပါရာဇိက ၄ ပါးအပြင်၊ ဘိက္ခုတို့အားပညတ်အပ်သော “မေထုန်မှီဝဲမှု၊ လူ့ဥစ္စာခိုး မှု၊ လူကိုသတ်မှု၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်မရဘဲနှင့်ရသည်ဟု လိမ်မှု” ၄ ပါးကိုလည်း ဘိက္ခုနီများလိုက်နာရသည်။ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုနီများ၌ ပါရာဇိကရှစ်ပါး ရှိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခုတို့၌ ကိုယ်လက်နှီးနှောမှုကို သံဃာဒိသေသ် အာပတ်မျှသာ ပညတ်ထားသော်လည်း ဘိက္ခုနီများ၌တကောင်ဆစ်ဇူးဆစ်ညှပ်ရိုးတို့၏ အတွင်းဘက်ကို နှီးနှောရာသယ် သာယာရုံမျှဖြင့် ပါရာဇိကကျ၏။ ကြွင်း သောမျက်နှာလက်ခြေတို့ကို ကိုင်ရာ၌သာယာမှုကြောင့်ကား ဘိက္ခုနီတို့၌ တုလ္လစ္စဉ်းသာသင့်၍ ဘိက္ခုတို့၌ မိမိကကိုင်လျှင် သံဃာဒိသေသ်သင့်၏။

သူကလာကိုင်၍ သာယာရံ၌ကား မိမိက မလှုပ်မရှားလျှင် အာပတ်ပင်
 ပသင့်၊ ခြံ၍စဉ်းစားလျှင်ဘိက္ခုနီများအတွက် အဘက်ဘက်မှပင် ကြီးလေး
 သော အာပတ်ကိုသာ ပညတ်ထားတော်မူကြောင်း တွေ့ရ၏။ ထိုသို့
 မိန်းမသားတို့သည် နဂိုကပင် စိတ်ထား နုနယ်သေးငယ်သူများ ဖြစ်၍
 အထူးစောင့်စည်းထိန်းသိမ်းရမည့်သူများဖြစ်သောကြောင့်ထိုကဲ့သို့ပညတ်
 တော်မူဟန်ရှိသည်။ ယခုလူ့လောက၌ သားယောက်ျားကို အချို့နေရာ၌
 လွတ်လပ်ခွင့် ပေးထားနိုင်သော်လည်း ထိုနေရာမျိုးမှာပင် သွီးမိန်းမကို
 မျက်နှာသာ မပေးနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ပါရာဇိက အခမ္မာ ပြီး၏။

၂။ သံဃာဒိသေသအခဏ်း

က။ ဥဿယဝါဒီကာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- ဣဇ္ဈနန္ဒာ။

အမှု- တရားစွဲမှု။

ဘဏ္ဍာတိုက်နှင့် ဝေ၍ ငြင်းခုံခြင်း ဥပါသကာ တယောက်သည် ဘိက္ခုနီ သံဃာအား ဘဏ္ဍာတိုက်တခုကို လှူပြီးနောက် မကြာမီကွယ်လွန်သွား ၏။ ကျန်ရစ်သော သား ၂ ယောက်တို့တွင် တယောက် သည် သဒ္ဓါတရားကောင်း၍ တယောက်ကား သဒ္ဓါတရားမရှိ။ ညီအစ်ကို ၂ယောက် အမွေခွဲကြသောအခါ သဒ္ဓါတရားမရှိသူက “ဘဏ္ဍာတိုက်ကိုလဲ အမွေခွဲကြစို့” ဟုပြော၏။ သဒ္ဓါရှိသူက “ဒီလိုမပြောပါနှင့်၊ ဘိက္ခုနီသံဃာ အား လှူခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်” ဟု ပြော၏။ သဒ္ဓါမရှိသူသည် နောက်တကြိမ် ပြောပြန်၏။ သဒ္ဓါကောင်းသူကလည်း ရှေးနည်းအတိုင်း တားမြစ်၏။

ထို့နောက်တကြိမ်ထပ်၍ (၃ကြိမ်တိုင်တိုင်) ပြောသောအခါ သဒ္ဓါကောင်း သူက “ငါရလျှင်လဲ ငါကဘဲ ပြန်လှူမည်” ဟု ကြံ၍ “ခွဲဝေတာပါ!” ဟု ပြော လိုက်၏။ အမွေဝေသောအခါ ထိုဘဏ္ဍာတိုက်သည် သဒ္ဓါမရှိသူဘက်မှာ မဲကျလေ၏။ ထိုအခါ သဒ္ဓါမရှိသူကလာ၍ နေထိုင်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့ကို နှင်လေတော့၏။ ဣဇ္ဈနန္ဒာသည် “အမောင်၊ ဒီလိုမနှင်ပါနှင့်၊ သင်၏အဘက ဘိက္ခုနီသံဃာအား လှူခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်” ဟုပြော၍ “လှူတယ်၊ မလှူဘူး” အငြင်းအခန်ဖြစ်ကာ တရားသူကြီးများထံ (မည်သူ့ဟာ ဖြစ်သင့်သလဲဟု) မေးမြန်းကြလေသည်။

တရားသူကြီး။ ။ ဒီဘဏ္ဍာတိုက်ကို ဘိက္ခုနီသံဃာအား လှူကြောင်း အသိသက်သေဘယ်သူရှိပါသလဲ။

ဣဇ္ဈနန္ဒာ။ ။ တစုံတခု လှူတဲ့အခါ အသိသက်သေထား၍ လှူတယ်လို့ အသင်တရားသူကြီးများ မြင်ဘူးကြားဘူးပါသလား။

တရားသူကြီး။ ။ အရှင်မပြောတာ ဟုတ်တယ် (အသိသက်သေထား၍ လှူတယ်လို့ မရှိခဲ့ဘူး) ဟု သဘောပေါက်၍ ထိုဘဏ္ဍာတိုက်ကို ဘိက္ခုနီသံဃာပိုင်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြလေသည်။

ဒဏ်တစ်ခံရပုံ ထိုအခါ တရားရှုံးသော ထိုယောက်ျားသည် (နဂိုကပင် သဒ္ဓါတရား မရှိတဲ့အပေါ်မှာသာ၍ မကြည်ညိုသော

ကြောင့်)“ဒီကတုံးမတွေဟာ သမဏီ=ရဟန်းမ အကောင်းတွေ မဟုတ်
ကြဘူး၊ ယောက်ျားတွေကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော (ဗန္ဓကီ=လင်ငယ်နေသော)
အကောင်မတွေ” ဟုဆဲရေးရှုံချသောကြောင့် ထုလွှနန္ဒာသည် တရားသူကြီး
များကို တိုင်လေရာ တရားသူကြီးတို့က ထိုသူ့ကိုဒဏ်တပ်ကြလေသည်။

အာဇီဝကတွေနှင့်
တိုက်ပေးပုံ
ထိုသို့ဒဏ်တပ်ခံရသောအခါ ထိုယောက်ျားသည် ဘိက္ခုနီ
ကျောင်းတိုက်အနီးဝယ် အာဇီဝက (တိတ္ထိ) တို့၏
ကျောင်းကိုဆောက်၍ သူ့ကျောင်းထိုင်သော အာဇီဝက
တို့ကို “ကိုယ်တော်တို့လာကြ၊ ဘိက္ခုနီတွေကို ဆဲကြ”ဟု တိုက်တွန်းလေ
သည်။ ထုလွှနန္ဒာသည် ထို(အာဇီဝကတို့နှင့် ရန်တိုက်ပေးတဲ့) အကြောင်းကို
လည်း တရားသူကြီးတို့အား တိုင်ပြန်လေရာ၊ ထိုယောက်ျားကို ဖမ်းဆီး
ချုပ်နှောင်ကြလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်
ပညတ်ရခြင်း
(အကြောင်းမှန်မသိသူ) လူအများက“ဘိက္ခုနီတို့သည်
ပဌမအကြိမ် ဘဏ္ဍာတိုက်ကို တရားသူကြီးတို့အား
အတင်းယူစေကြတယ်၊ ဒုတိယအကြိမ် ဒဏ်တပ်စေကြ
တယ်၊ ယခုတတိယအကြိမ်ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်စေကြ၊ နောက်တကြိမ်ဆိုလျှင်
အသတ်ခိုင်းကြတော့မှာဘဲ”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘိက္ခုနီများကြားသဖြင့်
ဘိက္ခုတို့အား လျှောက်ထားရာ၊ ဘိက္ခုတို့ကတဆင့် ဘုရားရှင်အား
လျှောက်ထားသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ မန ဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ ဝိဟရေယျ
ဂဟပတိနာဝါ ဂဟပတိပုတ္တေနဝါ ဒါသေနဝါ ကမ္မ-
ကာရေနာဂါ အန္တမသော သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာဂါ၊ အယံ
ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် (အိမ်ပိုင်ရာပိုင်ရှိသော) အိမ်ရှင်
ယောက်ျား၊ အိမ်ရှင် ယောက်ျား၏သား (ညီအစ်ကို)، ကျွန်၊
အလုပ်သမား၊ အောက်ထစ်ဆိုးရဟန်း ပရိပိုဇ်၊ ဤသူများနှင့်
အငြင်းအခုံဖြစ်ပွား၍ တရားတွေ့အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီသည် ပဌမလွန်ကျူး
ဆဲဏဋ္ဌ်သင့်ရောက်အပ်သော=တရားသူကြီးတို့ဆုံးဖြတ်ပြီးသည်နှင့်

တပြိုင်နက် သင့်ရောက်အပ်သော သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ [ဤအာပတ်သည် ဥ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမပြီးသည့် အခါမှ သင့်ရောက်ရသော အာပတ်မဟုတ်၊ ပဌမလွန်ကျူးဆဲခဏ၌ပင် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ဖြစ်သည်။ ဤအာပတ်သင့်၍ မာနတ်ကျင့်နေရသည့်အခါ ထိုကျင့်စဉ်များကို ကျင့်နေခိုက်၌ သံဃာမှနှင်ထုတ်ထားရာရောက်သောကြောင့် “သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းအာပတ်” ဟု ဆိုသည်။]

အာပတ်အမျိုးမျိုး။ ။ တရားစွဲမည်ဟုကြံ၍ သက်သေဖြစ်စေ၊ အလဖီဖြစ်စေ ရှာလျှင်၎င်း၊ တရားရုံး-တရားသူကြီးထံ သွားလျှင်၎င်း ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်များစွာသင့်၏။ တရားလို တရားခံ ၂ ဥပဒေတွင် တဥပဒေ၏ (ပြောလိုသော) စကားကို တရားသူကြီးအား ပြောလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုနောက်အခြားတဥပဒေ၏ပြောလိုသောစကားကို တရားသူကြီးအား ပြောလျှင် ဘိက္ခုနီမှာ ထုလွှစဉ်အာပတ်သင့်၏။ တရားသူကြီးတို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအခါ ရှုံးသည်ဖြစ်စေ နိုင်သည်ဖြစ်စေ ဘိက္ခုနီမှာ သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်၏။

တရားခံဖြစ်လျှင် အာပတ်မသင့်။ ။ ဘိက္ခုနီက တရားမစွဲဘဲ လူဝတ်ကြောင်က ဘိက္ခုနီအား တရားစွဲရာ၌ တရားခံအဖြစ်ဖြင့် ခေါ်ယူ၍ သွားရရာ၌ ကား သွားခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မှန်ကန်သောစကားကို ပြောခြင်းကြောင့်၎င်း အာပတ်မသင့်။ တရားပြီးဆုံးသော အခါ၌လည်း မိမိအနိုင်ရစေကာမူ အာပတ်မသင့်။

အစောင့်အရှောက်တောင်းခြင်း။ ။ မိမိတို့ ကျောင်းအနီး၌ ရွာသားက လေးများသေသောက်ကြူးများခိုးသူများက မတော်မလျော်ပြုလုပ်ကြသော်၎င်း ကျောင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော သစ်ပင်များကို ခုတ်ဖြတ်ကြသော်၎င်း သစ်သီးများကို ဆွတ်ခူးကြသော်၎င်း သပိတ်သက်န်းစသည်ကို ခိုးသွားကြသော်၎င်း ဆိုင်ရာအစိုးရအားပြောပြ၍ အစောင့်အရှောက်တောင်းခွင့်ရှိ၏။ (တရားမစွဲကောင်း။)

ထိုသို့အစောင့်အရှောက်တောင်းရာ၌ လွန်ခဲ့ပြီးသော အမှုအတွက်ဖြစ်စေ အနာဂတ်၌ မပြုကြဘို့ဖြစ်စေ ပြစ်မှုရှိသူ (သို့မဟုတ်လွန်ကျူးတတ်သူ) တို့၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်၍မပြောရ၊ ထုတ်ဖော်ပြောသည့်အတွက် ထိုသူတို့ကို

ဖမ်း၍ ဒဏ်တပ်လျှင် ဘိက္ခုနီမှာ ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ (၁၀ တပ်လျှင် ထိုတဆယ်ကို ဘိက္ခုနီက ထိုအမှုသည်အား အစားပေးရမည်-ဟူလို၊) ဒဏ်တပ်တော့မှာဘဲဟု သိသော်လည်း ဘိက္ခုနီမှာ ဘဏ္ဍာစားသာထိုက်၏။ မည်သူမည်ဝါဟာ ဘိက္ခုနီများကို အနှောင့်အရှက်ပေးနေသည်၊ သို့မဟုတ် ပေးလိမ့်မည့် သူတို့ကို ဒဏ်တပ်ပါဟု တိုက်ရိုက်ခိုင်းလျှင်ကား ၅ ပဲလောက် ဒဏ်တပ်လျှင်ပင် ဘိက္ခုနီမှာ ပါရာဇိက ကျတော့၏။

ဆိုင်ရာအစိုးရက “အရှင်တို့အား နှောင့်ရှက်သူဆိုတာ ဘသူပါလဲ”ဟု မေးလျှင် “ဘယ်သူဘယ်ဝါဟု ငါတို့မပြောကောင်း၊ သင်တို့ဘာသာ သိကြလိမ့် မပေါ့၊ ငါတို့တော့ အစောင့်အရှောက်ကိုသာ တောင်းတာဘဲ၊ ခိုးသွားတဲ့ ပစ္စည်းကိုလဲ ပြန်ရအောင် လုပ်ပေးကြပါ”ဟု ပြောရမည်။ ဤသို့နာမည်ကို ထုတ်ဖော်မပြောဘဲ အစောင့်အရှောက်ကိုသာ တောင်းကောင်း၏။ ထိုသို့ နာမည်မပြောဘဲ အစောင့်အရှောက်ကိုသာ တောင်းရာ၌ ဆိုင်ရာအစိုးရ ဘာသာပြုလုပ်သူကို ဘွေရှာ၍ ဒဏ်တပ်လျှင် (ထိုသူ့ဥစ္စာကို အကုန်သိမ်း သော်လည်း) ဘိက္ခုနီမှာ လုံးဝအပြစ်မရှိ။

သပိတ်သင်္ကန်းခိုးနေသည်ကို မြင်၍ (သူ့ကိုဖမ်းပြီး ဒဏ်တပ်ပါစေ- ဟူသော စေတနာဖြင့်) “သူခိုး=သူခိုး” ဟုမျှ မအော်ကောင်း၊ ထိုသို့ အော်သောကြောင့် ဆိုင်ရာက လိုက်ဖမ်း၍ ဒဏ်တပ်လျှင် အော်သူမှာ ဘဏ္ဍာစားထိုက်၏။ ဆိုင်ရာအစိုးရသည်မိမိစကားကို ကေန်နားထောင်မည့် သူ ဖြစ်လျှင် “မည်သူဟာ ငါ၏ပရိက္ခရာကို ခိုးသွားသည်၊ ပြန်ရအောင် လုပ်ပေးပါ၊ ဒဏ်တော့ မတပ်ပါနှင့်”ဟု နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု သည်လည်းပြောကောင်း၏-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ခြွင်းချက်ဆို၏။ ဤပြစ်သော စကား အားလုံးသည် ဘိက္ခုနီများနှင့်သာ မက၊ ဘိက္ခုများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်၏။ [“ယောစာယံ ဘိက္ခုနီနံ ဝုတ္တော၊ ဘိက္ခုနံပိ ဒေဝဝနယော”- အဋ္ဌကထာ။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ထုလွှန်နှုတ်၏ တရားစွဲမှုသည် အမှန်သက်ကစွဲမှုဖြစ်၏။ ထိုအမှန်တရားကိုသော်လည်း လူဝတ်ကြောင်-သာသနာပရသေ့ပရိမိုဇ် များနှင့်မပြုရ၊ မိမိကို နှိပ်စက်သော်၎င်း မိမိ၏၊ သို့မဟုတ် သံဃာ၏ ပစ္စည်း တစ်ခုခုကို မတရားယူစားသော်၎င်း ကာကွယ်ပေးရန်၊ ပြန်ရအောင် ပြုလုပ်ပေးရန် တိုင်တန်းမှုကိုသာ ပြုရသည်။ တရားမစွဲရ၊ ဘိက္ခုများလည်း ဤအတိုင်း လိုက်နာရမည်။ ဘိက္ခု-ဘိက္ခုနီစသော ဘီတင်း သုံးဘော် အချင်းချင်း အငြင်းအခွန် ဖြစ်ရာ၌ကား (အဓိကရဏ သမထ ခန္ဓက၌

အထည်ကုန်သည် ဗသောကုန်သည် အစည်းအရုံးကို“သေဏီ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုဂဏစသည်တို့အား တရံတခါ သူတို့အင်အားအလိုက် သူတို့ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်၌ အုပ်ချုပ်ဘို့ရန် လွှဲအပ်ထားတတ်လေသည်။ ထိုသို့လွှဲအပ် ထားသော ဂဏစသည်အားသာ တိုင်ကြားရမည်-ဟု မိန့်တော်မူလိုသည်။

ပြုပေးအပ်သူ။ "လူဝတ်ကြောင် အဖြစ်ဖြင့် လာသူကိုသာ ဘိက္ခုနီပြု မပေးကောင်း၊ တိတ္ထိထံ၌ ရသေ့မ ပရိဗိုဇိမ ပြုပြီးသူကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသော ဘိက္ခုနီတို့အထံ သာမဏေမ ပြုပြီးသူကို ဖြစ်စေ ဘိက္ခုနီပြုပေးကောင်း၏။ ထိုသို့ပြုပေးကောင်းသူမကို“ကပ္ပါ=ပြုပေးခြင်းငှါအပ်သူ”ဟု ခေါ်သည်။

၈။ ဂါမန္တရစသောသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအမျိုးမျိုး။
အမှု-တခြားရှာသို့ တယောက်ထည်း သွားမှုစသည်။

အခြားတစ်ရှာသို့ တယောက်ထည်း သွားမှု သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ မည်သော (အရှင်မဟာ ကဿပ၏ အလုပ် အကျွေးဟောင်း) မထေရ်မ၏ တပည့်မ ဘိက္ခုနီတယောက်သည် အခြားဘိက္ခုနီတို့နှင့် ရန်ဖြစ်၍ ဆွေမျိုးရှိရာ ရွာငယ်တခုသို့ သွားလေသည်။ မထေရ်မသည် ထိုဘိက္ခုနီကို မမြင်၍ မေးသောအခါ ရန်ဖြစ်ပြီး ဘယ်သွား သည် မသိကြောင်း လျှောက်ကြကုန်၏။ “အမိတို့...ဟိုရွာငယ်မှာ သူ့အမျိုး ရှိပါတယ်၊ အဲဒီသွားပြီး ရွာကြစမ်းပါ”ဟု အရှာခိုင်း၍ တွေ့သောအခါ လိုက်၍ရှာသော ဘိက္ခုနီတို့က “ဘုကြောင့် တယောက်ထည်း သွားရ သလဲ၊ ယောက်ျားတွေရဲ့ အဖျက်ဆီး မခံရဘူးလား”ဟု မေးကြလေရာ “မခံရပါဘူး”ဟု ပြန်၍ပြောလေသည်။ ထို့နောက် ထိုအကြောင်းကို ကြားသော ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချသဖြင့် “တခြားရှာသို့ တယောက်ထည်း မသွားရ၊ သွားလျှင် သံဃာဒီသေသအာပတ်” ဟု ပဌမပညတ်တော်မူရ လေသည်။

တယောက်ထည်း တဘက်ကမ်းသွားမှု ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက်သည် သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိမြို့သို့ လာကြရာ၊ မြစ်တခုကို ဖြတ်ကူးစရာရှိသဖြင့် လှေသွား တို့ကို တဘက်ကမ်းသို့ ပို့ပေးပါရန် တောင်းပန်ကြလေ သည်။ လှေသွားတို့သည် (သူတို့အကြံဖြင့်) “တကြိမ်ထည်း ၂ ယောက်ကူးလို့ လှေကမနိုင်ဘူး”ဟု ပြော၍ လှေသွား ၂ ယောက်တွင် တယောက်စီတင်၍

ပို့လေရာ၊ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်နှင့်သော လှေသွားက ဟိုဘက်ရောက်ပြီး ဘိက္ခုနီကိုဖျက်ဆီး၍ မရောက်သေးသောလှေသွားကလည်း သူ့ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးလေသည်။ ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက်တွေကြ၍ “အဖျက်ဆီး မခံရဘူးလား” ဟု အချင်းချင်းမေးကြရာ “အဖျက်ဆီးခံရကြောင်း” ပြော၍ သာဝတ္ထိသို့ ရောက်သောအခါ အခြားဘိက္ခုနီတို့အားပြောပြကြသဖြင့် ထိုဘိက္ခုနီတို့က “တယောက်ချင်း တဘက်ကမ်းကူးရသလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချသောကြောင့် “တယောက်ထည်း မြစ်တဘက်ကမ်းသို့ မကူးရ၊ ကူးလျှင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်” ဟု ဒုတိယပညတ်တော်မူပြန်သည်။

ညဉ့်အခါ
အဖေနှင့်ခွဲနေမှု

များစွာသော ဘိက္ခုနီတို့သည် သာဝတ္ထိမြို့သို့ သွားကြလေရာ၊ ထိုဘိက္ခုနီများတွင် အလွန်အဆင်းလှ၍ ရှုချင့်စဘွယ်တင့်တယ်သော ဘိက္ခုနီတယောက်လည်း ပါလာလေသည်။ သူတို့သည် ညနေအခါ ရွာငယ်တခုသို့ ရောက်ကြလေသော် တည်းခိုဘို့နေရာ၌ ထိုဘိက္ခုနီအများဘို့နေရာခင်းပေးသောအခါယောက်ျားတယောက်သည် ထိုလှပသောဘိက္ခုနီကို မြင်လျှင်မြင်ခြင်း စွဲနေရကား ထိုဘိက္ခုနီအတွက် နေရာကို ချောင်ကျသောအရပ်၌ ခင်းပေးထား၏။ ထိုဘိက္ခုနီကလည်း ထိုယောက်ျား၏ နေရာခင်းပုံကိုမြင်၍ သူ့အဖေ ဖိတ်ဖေါက်ပြန်ကြောင်း ရိပ်မိရကား မတော်လို့များ ညအခါလာလျှင် အော်မိမှာစိုးသောကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့အား မတိုင်ကြားဘဲအိမ်တအိမ်သို့သွား၍ အိပ်လေသည်။

ထိုယောက်ျားလဲ ညအခါ၌ အမှန်ပင်လာ၍ ထိုဘိက္ခုနီကိုရှာသောအခါ အခြားဘိက္ခုနီတို့ကို တိုက်မိခိုက်မိလေ၏။ အခြားဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုဘိက္ခုနီကိုရှာသောအခါမတွေ့ကြသဖြင့် “ထိုယောက်ျားနှင့်ကေန်ထွက်သွားပေါ့” ဟု တွေးကြပြီးလျှင် မိုးလင်းသောအခါ ပြန်လာသောဘိက္ခုနီကို မေးကြလေရာအကြောင်းမှန်ကိုသိရသော်လည်း “ညဉ့်အခါအဖေနှင့်ခွဲ၍တယောက်ထည်းနေရသလား” ဟုကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချသဖြင့် “ညဉ့်အခါ၌အဖေနှင့်ခွဲ၍တယောက်ထည်းမနေရ၊ နေလျှင် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်” ဟု တတိယပညတ်တော်မူပြန်သည်။ [“တယောက်ထည်းခွဲ” ဟူရာ၌ အဖေမနှင့် ၂ တောင့်ထွာထက်ဝေးနေလျှင်ပင် တခန်းထည်းဖြစ်သော်လည်း ခွဲနေရာရောက်သကဲ့သို့]

နောက်ချန်ရစ်၍
ဖျက်ဆီးခံရပုံ

ဘိက္ခုနီအများတို့သည် သာဝတ္ထိသို့ သွားကြလေရာ၊ ထိုဘိက္ခုနီအများတွင် ဘိက္ခုနီတယောက်သည်လမ်းခရီးတွင် ကျင်ကြီးစွန့်ချင်သည်ဖြစ်၍ နောက်ချန်နေရစ်ခဲ့၏။

နောက်မှ တယောက်ထည်း လာသော ဘိက္ခုနီကို ယောက်ျားတွေမြင်၍ ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ ထိုဘိက္ခုနီသည် သွားနှင့်သောဘိက္ခုနီများကိုမှီသောအခါ ယောက်ျားတွေ၏ အဖျက်ဆီးခံရကြောင်းကို ပြောပြ၍ “ဝယောက်ထည်း ချန်နေရစ်ရကောင်းလား” ဟုကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့် “အဖေ၊ အပေါင်း နှင့်ခွဲ၍ တယောက်ထည်း ချန်မနေရစ်ရ၊ နေရစ်လျှင် သံဃာဒိသေသ အာပတ်” ဟု စတုတ္ထပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကောဝါ ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆေယျ၊
ကောဝါ နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျ၊ ကောဝါ ရတ္ထိံ ဝိပ္ပဝသေယျ၊
ကောဝါ ဂဏမှာ ဩဟိယေယျ၊ အယမ္ဗိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာ-
ပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် တယောက်ထည်းတခြားရွာသို့လျှောက် လည်းသွားအံ့၊ မြစ်တဘက်ကမ်းသို့သော်လည်း တယောက်ထည်း သွားအံ့၊ ညဉ့်အခါ၌ အဖေနှင့်ခွဲ၍သော်လည်း တယောက်ထည်း နေအံ့၊ (ခရီးသွားစဉ်) အဖေ၊ အပေါင်းမှသော်လည်း နောက်ချန် နေရစ်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီသည် လွန်ကျူးလျှင်ကျူးခြင်း သင့်ရောက်အပ် သော သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းလည်း ဖြစ်သော သံဃာဒိသေသ အာပတ်သင့်၏။

ဗ။ ဥက္ခိတ္တဩသာရဏသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလှနန္ဒာ။
အမှု-သံဃာက ဖယ်ထုတ်ထားသူကို မြန်၍သွင်းမှု။

ဧဏ္ဍကာဠီကို သာဝတ္ထိမြို့၌ “စဏ္ဍကာဠီ” မည်သော ဘိက္ခုနီသည် ကံမြဲခြင်း မိမိအသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်မှုကိုလည်း ပြုတတ်၏၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုကိုလည်း ပြုကတ်၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောမှု ကိုလည်း ပြုတတ်၏၊ စကားအလွန်များ၏၊ သံဃာ၌ အဓိကရုဏ်းဖြစ်အောင် လည်း ပြုတတ်၏၊ ထိုစဏ္ဍကာဠီကို ဘိက္ခုနီသံဃာက ဥက္ခေပနိယကံ (နှင်ထုတ်မှုကံ) ပြုမည်လုပ်လျှင် ထုလှနန္ဒာသည် မပြုဘို့ရန် ကန့်ကွက်၏။ အခါတပါး၌ကား ရွာနယ်တခုကို ထုလှနန္ဒာ သွားနေခိုက်၌ ထိုစဏ္ဍကာဠီကို သင့်နေသော အာပတ်ကို (အာပတ်ဟု) မရှုသည့်အတွက် ဥက္ခေပနိယကံ ပြုလေသည်။ [ဤကံအပြစ်ရသူသည် သံဃာ့ကိစ္စ၌ အပေါင်းအဖေ၊ မလုပ် ရတော့။]

ထုလ္လနန္ဒာအား
အကြောင်းပြန်ပြောပုံ

ထုလ္လနန္ဒာသည် ရွာငယ်၌ ကိစ္စံပြီး၍ ပြန်လာသော အခါ စက္ကကာဠိသည် (ပြုနေကျဖြစ်သော ခြေဆေး ရေခပ်ပေးခြင်း၊ သပိတ် သင်္ကန်း လှမ်းယူခြင်း- စသော) တာဝန်ဝတ်တရားကိုမပြုဘဲ (စိတ်ကောက်)နေ၏။ ထုလ္လနန္ဒာက “ဘာပြုလို့ဝတ်တရားကို မပြုသလဲ” ဟုမေးသောအခါ “အားကိုးစရာ မရှိတဲ့ သူဟာဒီလို (ဝတ်တရားမပြုဘဲ) နေရတာပေါ့” ဟု လျှောက်၏။ “ဘာလို့ အားကိုးစရာမရှိရမှာလဲ” ဟု ပြောသောအခါ “သူ့ကို ဘိက္ခုနီသံဃာက (ဒီဘိက္ခုနီဟာ အားကိုးစရာမရှိ၊ ထင်ရှားသူမဟုတ်၊ သူ့ဘက်က ဘာမှ ကန့်ကွက်မည်သူမရှိဘူး-ဆိုတဲ့အနေမျိုးဖြင့်) သူ့ကိုနှင့်ထုတ်ထားကြောင်းကို ပြောပြပေးသည်။

ထုလ္လနန္ဒာက
ပြန်၍သွင်းပုံ

ထိုအခါ ထုလ္လနန္ဒာသည် “ကံပြုတဲ့ ဒီကောင်မတွေဟာ အမိုက်မတွေ့၊ ဉာဏ်ရှိသူမတွေမဟုတ်ကြဘူး၊ ဒင်းတို့ဟာ ကံကိုလဲ နားမလည်ကြဘူး၊ ကံရှဲအပြစ်ကိုလဲ နားမလည် ကြဘူး၊ ကံရှဲပြည့်စုံပုံပျက်စီးပုံကိုလဲ နားမလည်ကြဘူး၊ ငါတို့သာ နားလည် ကြတယ်၊ ငါတို့ဟာ မပြုရသေးတဲ့ ကံကိုလဲ ပြုအောင်လုပ်နိုင်ကြတယ်၊ ပြုပြီး တွဲကံကိုလဲ ဖျက်ပစ်နိုင်ကြတယ်” ဟု ပြော၍ ဘိက္ခုနီသံဃာကို ကပျာကယာ စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ထုတ်ဖယ်ထားသောစက္ကကာဠိကို သံဃာတွင်းသို့ပြန်၍ သွင်းလေသည်။ (ပြန်၍သွင်းသောကံ ပြုပေးလေသည်-ဟုလို။) ထိုအခါ ဘိက္ခုနီအများက ထုလ္လနန္ဒာ၏ ပြောပုံ ဆိုပုံ လုပ်ကိုင်ပုံကို ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ရဟန်းတော်များ လျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရားရှင် သိတော်မူသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုနီ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္တုသာသနေန အနပလော- ကေတွာ ကာရကသံသံ အနညာယ ဝဏဿ ဆန္တံ ဩဿာရေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် မှန်ကန်သော သဘောလည်းဖြစ် သော ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း စစ်ဆေး မေးမြန်းမှုလည်း ရှိသော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် (ကံပြု၍) သံဃာမှ ဖယ်ထုတ်ထားအပ်သော

ဘိက္ခုနီကို ကံပြုသောသံဃာကိုလည်း ခွင့်မပန်ဘဲ ထိုကံပြုသော ဘိက္ခုနီအပေါင်း၏စိတ်ဆန္ဒကိုလည်းမသိရဘဲသံဃာ့အတွင်းသို့ ပြန်၍ သွင်းအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီလည်း လွန်ကျူးလျှင် လွန်ကျူးခြင်း သင့်ရောက် အပ်သော သံဃာမှ နှင်လုတ်ကြောင်းလည်းဖြစ်သော သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်၏။

၈။ အဝဿုတဘုဉ္ဇန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- သုန္ဒရီနန္ဒာ။

အမှု- မိမိကို ချစ်ကြိုက်နေသူတို့၏လက်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ စားမှု။

သုန္ဒရီနန္ဒာအား ကျေးကြပုံ

သုန္ဒရီနန္ဒာသည် (ပါရာဇိကအခဏ်း၌ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) အလွန်အဆင်းလှသောကြောင့် ဆွမ်းကျွေးသူတို့ ဆွမ်းစားစေရပ်၌ သုန္ဒရီနန္ဒာကိုမြင်လျှင် ခင်မင်ကြသည်ဖြစ်၍

ကောင်းသောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ရွေး၍ သုန္ဒရီနန္ဒာအား ပေးကြကုန်၏။ သုန္ဒရီနန္ဒာမှာ စိတ်တိုင်းကျ စားရသလို အခြားဘိက္ခုနီတို့ မစားကြရကုန်၊ ထို့ကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က သုန္ဒရီနန္ဒာအား “မိမိကို ချစ်ကြိုက်နေသူတို့၏ လက်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိကလည်း ပြန်၍ ချစ်ကြိုက်နေပါလျက် လက်ခံစားရ ကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထတော ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဋ္ဌမာပတ္တိကံ ခမ္ပံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒီသေသံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် မိမိကိုယ်တိုင်က ကိလေသာမိုဃ်းရေစို့စွတ်နေသူဖြစ်လျက် ကိလေသာမိုဃ်းရေစို့စွတ်နေသော ယောက်ျား၏လက်မှ ခဲဘွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ မိမိလက်ဖြင့်ခံယူ၍ ခဲ၊ စားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီလည်းလွန်ကျူးလျှင်ကျူးခြင်း သင့်ရောက်အပ်

သော သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ် သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ပြခဲ့သော ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလိကာ ပါရာဇိကမပညတ်မိ ပညတ်တော်မူရသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။]

၈။ ဥယျောဇိကာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-သိက္ခာနိတဝါ။

အမှု-သုန္ဒရီနန္ဒာကို တိုက်တွန်းမှု။

သုန္ဒရီနန္ဒာကို တိုက်တွန်းမှု

ဆွမ်းစားစရပ်၌ သုန္ဒရီနန္ဒာကို ချစ်ကြိုက်နေကြသော ယောက်ျားတို့သည် သုန္ဒရီနန္ဒာအား ကောင်းမွန်သော ဘောဇဉ်တို့ကို ပေးကြသောအခါ သုန္ဒရီနန္ဒာသည် (ရွှေသိက္ခာပုဒ်တော်ကြောင့် မခံယူကောင်းဟု အယူရှိ၍) မခံယူဘဲနေလေသည်။ သုန္ဒရီနန္ဒာနှင့်တဆက်တည်း ထိုင်နေသော သိက္ခာနိက “ဘာကြောင့် ပေးတာကို မယူသလဲ”ဟု မေးရာ၊ သူကချစ်ကြိုက်လို့ ပေးတာဖြစ်သော ကြောင့် မယူကြောင်းကို ပြန်ပြော၏။ “အရှင်မကကော ကြိုက်နေသလား” ဟုမေးပြန်ရာ မကြိုက်ကြောင်းကိုပြန်ပြော၏။ “ဒီလိုဆိုလျှင် သူ့ဘာသာသူ ကြိုက်ကြိုက်-မကြိုက်ကြိုက်၊ ကိုယ်ကမူ မကြိုက်လျှင် ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ၊ ယူသာယူပါ”ဟု တိုက်တွန်းလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားသိက္ခာနိများ သိ၍ တိုက်တွန်းသောသိက္ခာနိကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန သိက္ခာနိ ဧဝံ ဝဒေယျ “ကိန္တေ အယျေ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကာရိဿတိ အဝဿုတောဝါ အနဝဿုတောဝါ။ ယတော တံ အနဝဿုတာ၊ ဣသံ အယျံ ယံ တေ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေတိ ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံဝါ။ တံ တံ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒဝါ ဘုဉ္ဇဝါ” တိ။ အယမ္ပိ သိက္ခာနိ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်သိက္ခာနိသည် “အရှင်မ... ဤယောက်ျားသည် ကိလေသာမိုင်းရေ စိုနေသည်လည်းဖြစ်စေ မစိုဘဲလည်းရှိစေ အရှင်မမှာ ကိလေသာ မိုင်းရေစိုမနေလျှင် သူ့ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။

တိုက်တွန်းပါရဲ့။ ဤယောက်ျားပေးသမျှ ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကိုမိမိ
လက်ဖြင့် ခံယူ၍ ခဲ-စားပါ” ဟု ပြောဆိုတိုက်တွန်းအံ့။ ဤဘိက္ခုနီ
လည်း လွန်ကျူးလျှင်ကျူးခြင်း သင့်ရောက်အပ်သော သံဃာမှနှင့်
ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဃာဒိသေသအာပတ်သင့်၏။

ဆ။ ကုပိတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကောဠီ။

အမှု-စိတ်ဆိုးသည်ဖြစ်၍ “ဘုရားကိုစွန့်ပါ၏” စသည်ဖြင့်ပြောဆိုမှု။

စဏ္ဍကောဠီ၏ ပြောဆိုမှု စဏ္ဍကောဠီမည်သော ဘိက္ခုနီသည် အခြားဘိက္ခုနီတို့နှင့်
ရန်ဖြစ်ပြီးနောက် စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် ပြောဆိုသည်မှာ
“ဘုရားကိုလဲစွန့်၏၊ တရားကိုလဲစွန့်၏၊ သံဃာကိုလဲစွန့်
၏၊ သာကီဝင်မင်းသားဘုရား၏ သွီးဆိုသူတို့သာ သမဏီ(ရဟန်းမ)တို့တွဲ
လား၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်ကြသော၊ ကိစ္စတခုကြိုလာလျှင် ပြုအပ်လေ
သလား မပြုအပ်လေသလားဟု စဉ်းစားတတ်ကြကုန်သော သိက္ခာပုဒ် ပါး
ကို လိုလားကြကုန်သော အခြားသမဏီမတို့လဲ ရှိကြပါသေး၏။ ထိုသူတို့
အထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တော့မည်” ဤသို့ပြောဆိုလေသည်။
ထိုသို့ပြောဆိုသည့်အတွက် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ ဝဒေ-
ယျ “ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ သံဃံ ပစ္စာပိက္ခာ-
မိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ ကိန္နုမာဝ သမဏီယော ယာ
သမဏီယော သကျဇိတရော၊ သန္တညာပိ သမဏီယော
လဇ္ဇိနိယော ကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ၊ တာသာဟံ
သန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမိ” တိ၊ သာဘိက္ခုနီ
ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယာ “မာယျေ ကုပိတာ အနတ္တ-
မနာ ဧဝံ အဝစ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊
သံဃံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာပိက္ခာမိ၊ ကိန္နုမာဝ သမဏီ-
ယော ယာ သမဏီယော သကျဇိတရော၊ သန္တညာပိ
သမဏီယော လဇ္ဇိနိယော ကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ၊

တာသာဟံ သန္တိကေ မြဟ္မစရိယံ စရိယာမိတိ၊ အဘိ-
 ရမာယျေ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ မြဟ္မစရိယံ သမ္မာ
 ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ၊ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ
 ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာဘိက္ခုနီ
 ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိ-
 နိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ
 ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣဇ္ဇေတံ ကုသလံ၊ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေ-
 ယျ၊ အယဗ္ဗိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ
 နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် စိတ်ဆိုးသည်စိတ်မချမ်းသာသည်ဖြစ်
 ၍ ဘုရားကိုလည်းစွန့်၏၊ တရားကိုလည်းစွန့်၏၊ သံဃာကိုလည်း
 စွန့်၏၊ သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းစွန့်၏။ သာကီဝင်မင်းသားဘုရား၏ သမီး
 ဆိုသူတို့သာ သမဏီမတို့တဲ့လား၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်-ပြုအပ်
 လေသလား မပြုအပ်လေသလားဟု စဉ်းစားတတ်-သိက္ခာ ၃ ပါး
 ကို လိုလားတတ်ကုန်သော အခြားသမဏီမတို့လည်း ဂြိုကြပါ
 သေး၏။ ထိုသူတို့အထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်တော့မည်၊ ဤသို့
 ပြောဆိုအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီကို မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့က
 ဤသို့မပြောဘို့ရန် တားမြစ်၍ “အရှင်မ.... သာသနာတော်၌
 မွေ့လျော်ပါ။ တရားတော်ကိုကောင်းစွာဟောထားအပ်ပါပြီ၊ ကောင်း
 မှန်စွာ ဒုက္ခအဆုံးကို ပြုဘို့ရာ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ပါ”ဟု
 ပြောဆိုရမည်။ အခြား ဘိက္ခုနီတို့က ဤသို့ ပြောဆိုအပ်ပါလျက်
 ထိုရှေးနည်းအတိုင်းပင် (သူ့အပြောကိုမလျော့ဘဲ) ချီမြောက်အံ့၊
 ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီက ထိုအပြောကိုစွန့်လွှတ်ဘို့ရာ ၃ ကြိမ်
 တိုင်အောင် ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြောဆိုထိုက်၏။ ၃ ကြိမ်တိုင်အောင်
 ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆိုဆုံးမ၍မပြီးခင် ထိုအပြောကို စွန့်လျှင်
 ကောင်းသေး၏။ ပြောဆို ဆုံးမပြီးသည့်တိုင်အောင် မစွန့်လျှင်ကား
 ယာဝတတိယက မည်သော သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော
 သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်၏။

အမှ။ ။ ဤမှနောက်၌လည်း ယာဝတတိယက (၃ ကြိမ်မြောက်ဆိုဆုံးမခြင်း၏
 အဆုံး၌သင့်ရောက်အပ်သော) သံဃာဒိသေသ်ချည်းဖြစ်၏။ ဆုံးမပုံ အစီ

အစဉ်ကို ဘိက္ခုတို့၏သံဃာဒီသေသအခင်း၌ပြုခဲ့ပြီ၊ ဥတ်ကမ္မဝါစာကား ပါဠိတော်မှာ တိုက်ရိုက်လာပါသည်။ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဠိတော်မှာရှုပါကုန်။

၈။ ပစ္စာကတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကာဠီ။
အမှု-စိတ်ဆိုး၍ပြောဆိုရန်တွေ့မှု။

စဏ္ဍကာဠီ၏
ရန်တွေ့မှု

စဏ္ဍကာဠီဘိက္ခုနီသည် အဓိကရုဏ်း (အမှု) တခုမှာ ရှုံးသည်ဖြစ်၍ “ဘိက္ခုနီမတွေ့ဟာ ဆန္ဒာဂတိ လိုက်ကြတယ်၊ ဒေါသဂတိ လိုက်ကြတယ်၊ မောဟဂတိ လိုက်ကြတယ်၊ ဘယဂတိလိုက်ကြတယ်” ဟုတရားဆုံးဖြတ်ရာတွင်ပါဝင်သော ဘိက္ခုနီတို့ကို ရန်တွေ့လေသည်။ ထိုအခါအခြားဘိက္ခုနီတို့က စဏ္ဍကာဠီကို “ရန်တွေ့ရကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကိသ္မိဋ္ဌိဒေဝ အဓိကရုဏေ ပစ္စာဂတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံဒေယျ။ “ဆန္ဒဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ ဒေါသဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ မောဟဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘယဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော” တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိဟိ ဧဝမဿဝစနိယာ။ “မာယျေ ကိသ္မိဋ္ဌိဒေဝ အဓိကရုဏေ ပစ္စာဂတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံဒေဝစ၊ ဆန္ဒဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ ဒေါသဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ မောဟဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘယဂါမိနိယောစ ဘိက္ခုနိယောတိ၊ အယျာခေါဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဒေါသာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ မောဟာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဘယာပိ ဂစ္ဆေယျာ” တိ၊ ဧဝဉ္စသာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ။ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ

ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မိ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အဓိကရုဏ်း (အမှု) တခုခု၌ ရှုံးသဖြင့် စိတ်လည်းဆိုး စိတ်လည်းမချမ်းသာရကား “ဘိက္ခုနီမတွေ့ ဆန္ဒာဂတိလိုက်ကြတယ်” စသည်ဖြင့် ရန်တွေ့အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က “ရန်မတွေ့ဘို့ရန်” ပြောရမည်၊ ထိုသို့ပြောဆို ခုံးမပါလျက် သူ၏ရန်တွေ့မှု ပြောဆိုမှုကို ရှေးအတိုင်း (မလျှော့ဘဲ) ချဲ့မြောက်ထားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ထိုအပြောကို စွန့်ဘို့ရာ ဥကြိမ်တိုင်အောင် ဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြောဆိုဆုံးမရမည်၊ ဥ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆုံးမစဉ် ထိုအပြောကို စွန့်လျှင်ကောင်း၏၊ မစွန့်လျှင် ထိုဘိက္ခုနီလည်း ယာဝတတိယကမည်သော သံဃာမှနှင့်ထုတ် ကြောင်းလည်း ဖြစ်သော သံဃာဒိသေသံအာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။လမ်းမှန်အတိုင်း မဆုံးဖြတ်ဘဲ ချစ်သူဘက်ပင်း၍ တရားဆုံးဖြတ်လျှင် ဆန္ဒာဂတိလိုက်သည်မည်၏၊ မှန်းသူဘက်ကို နှိမ်၍ ဆုံးဖြတ်လျှင် ဒေါသာ ဂတိလိုက်သည်မည်၏၊ ဘယ်လိုဆုံးဖြတ်ရမှန်း မသိဘဲ အရမ်းဆုံးဖြတ်လျှင် မောဟာဓတိ လိုက်သည်မည်၏၊ ကြောက်သဖြင့် မတရား ဆုံးဖြတ်လျှင် ဘယာဂတိလိုက်သည်မည်၏။

ဃ။ သံသဠသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နှာ၏ တပည့်မ ဘိက္ခုနီများ။
အမှု-လူတို့နှင့် ရောရောနှောနှောနေထိုင်မှု။

ထုလွန်နှာ၏ တပည့်မ ဖြစ်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့သည် လူဝတ်ကြောင်တို့နှင့် ရောရောနှောနှော နေကြကုန်၏၊ ယုတ်မာသောအကျင့်-မကောင်းသတင်းကျော်စောခြင်း-မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းရှိကြကုန်၏၊ (ဘိက္ခုနီသံဃာက နှိပ်ကွပ် ဘို့ရန် ကံပြုမည်လုပ်လျှင်ထိုကံကိုတားမြစ်သောအားဖြင့်) ဘိက္ခုနီ သံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်ကြကုန်၏၊ သူတို့အချင်းချင်းမှာ ရှိသော အပြစ်ကိုလည်း ဖုံးထား တတ်ကြကုန်၏၊ ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာဖုန်။ ။ဘိက္ခုနီယောပနေဝ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနိယာ “ဘဂိနိယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယျ၊ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိနံ သံဃော ဝဇ္ဇေတိ”တိ၊ ဧဝမ္မ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ တာဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဇ္ဇေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣမာပိ ဘိက္ခုနီယော ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒီသေသံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဘိက္ခုနီ အများတို့သည်ပင် လူတို့နှင့် ရောရောနှောနှော နေကြကုန်၏။ယုတ်မာသောအကျင့်-မကောင်းသတင်းကျော်စောခြင်း-မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီသံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်ကြကုန်၏။ အချင်းချင်း၏ အပြစ်ကိုလည်း ဖုံးထား တတ်ကြကုန်၏။ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့က “ညီမတို့...လူတို့နှင့် ရောရောနှောနှော မနေကြပါနှင့်” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုဆုံးမ၍ “ညီမတို့...လူတို့နှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေကြပါ။ ညီမတို့၏ ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေခြင်းကိုသာ ဘိက္ခုနီသံဃာက ချီးမွမ်းပါသည်”ဟု ဖျောင်းဖျပြောဆိုရမည်။ထိုသို့ ပြောဆိုပါလျက် သူတို့၏ ထိုအကျင့်ကို ရှေးအတိုင်းပင် (မလျော့ဘဲ) ချီမြှောက် နေကြသေးအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ထိုအကျင့်ကို စွန့်လွှတ်ဘို့ရန် ဥ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမရမည်။ ထိုသို့ ဆုံးမစဉ် ထိုအကျင့်ကိုစွန့်လွှတ်ကြလျှင် ကောင်း၏။ မစွန့်လွှတ် ကြလျှင်ကား ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် ယာဝတတိယကမည်သော သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဃာဒီသေသ အာပတ်သင့်ကြသည်။

မှတ်ချက်။ “ရောရောနှောနှော”ဟူသည် လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများအတွက် ဆံစပါး ဖွတ်ပေးခြင်း၊ နံ့သာကြိတ် (သနပ်ခါးသွေး) ပေးခြင်း၊ ပန်းကုံး ပေးခြင်း (ယခုခေတ်အတိုင်းဆိုလျှင် အင်္ကျီချုပ်ပေးခြင်း၊ ဇာထိုးပေးခြင်း၊ ထမင်းဟင်း ချက်ပေးခြင်း) စသော ကိုယ်နှင့်ဆိုင်ရာကိစ္စဝယ် ကူညီမှု၊ အောင်သွယ်ပေးခြင်းစသော နှုတ်နှင့်ဆိုင်ရာ ကိစ္စဝယ် ကူညီမှုကို “ရောရောနှောနှော နေခြင်း”ဟု ဆိုသည်။ စာသင်ပေးမှု-လိမ္မာအောင် ဆုံးမမှုတို့ကား ပြုသင့်သော ရောနှောမှုများပင်တည်း။ ထိုကဲ့သို့ မတရား ရောနှောမှုကြောင့်ပင် မကောင်းသံတင်း ထွက်နေတော့သည်။ ထိုသို့ လူတို့ကို ဆံဖွတ်ပေးမှုစသည် ပြုသောကြောင့် လူတို့က သူတို့အား ပြန်၍ ပေးလှူကြ၏။ ထိုကဲ့သို့ ရသော ပစ္စည်းကို သုံးစွဲနေခြင်းသည်ပင် မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း ဖြစ်တော့၏။

သံသဋ္ဌာနုမပ္ပဒါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နန္ဒာ။

အမှု-လူတို့နှင့်ရောနှော၍နေခြင်းကို အားပေးမှု။

ထုလွန်နန္ဒာ၏ အားပေးခြင်း

ရွှေသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း လူတို့နှင့် ရောရော နှောနှော နေသောဘိက္ခုနီတို့ကို အခြား ဘိက္ခုနီတို့က ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမပြီးသောအခါ (ထုလွန်နန္ဒာ သည် သူ၏တပည့်မတို့ကိုသံဃာကနိမ်သည်ဟု အယူရှိဟန်တူသောကြောင့်) “အရှင်မတို့...သင်တို့သည် လူဝတ်ကြောင် မိန်းမတို့နှင့် ရောနှော၍သာ နေကြပါ။ တသီးတခြားခွဲ၍မနေကြပါနှင့်။ သံဃာထဲမှာ ဒီလိုအကျင့်ရှိကြ၊ ဒီလို မကောင်းသတင်းရှိကြ၊ ဒီလို အသက်မွေးမှုရှိကြကုန်သော ဘိက္ခုနီ သံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်ကြ၊ အချင်းချင်း၏အပြစ်ကို ဖုံးထားတတ်ကြသော ဘိက္ခုနီတွေ သင်တို့အပြင်ရှိကြပါ၏။

ထိုဘိက္ခုနီတွေကိုတော့ သံဃာကဘာမှမပြော၊ သင်တို့ကိုသာ သံဃာက အောက်တန်းစားတွေဟု အမှတ်ထားသောကြောင့်၎င်း၊ သူတို့တတွေဟာ ငါတို့ကို ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ-ဟု နိုင်ထက်စီးနင်း အသိမျိုးကြောင့်၎င်း၊ (အခြားဘိက္ခုနီများ၏ အပြစ်ကိုတော့ သည်းခံနိုင်ပါလျက်) သင်တို့ကိုမှ သည်းမခံနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ သူတို့သာ အားရှိသည်၊ သူတို့စကားသာ အောင်နိုင်၏ ဟု အယူရှိသောကြောင့်၎င်း၊ သင်တို့က (ကိုယ့်ဘက်သား ဖြစ်သော) အင်အားနည်းသောကြောင့်၎င်း၊ ဒီလို (သူတို့နှင့် ရောနှော၍ မနေကြပါနှင့်စသည်ဖြင့်) ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည်”ဟု အားပေး အားမြှောက်

ပြုလေသည်။ ထိုသို့ပြုသည်ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံဝဒေယျ။ “သံသဠာဝ အယျေ တုမေ ဝိဟရထ၊ မာတုမေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ၊ သန္တိ သံဗေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဓါ ဧဝံ သိလောကာဘိက္ခုနီသံဗဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ တာ သံဗော န ကိဉ္စိအာဟ၊ တုမှညေဝ သံဗော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘသိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ၊ ဘဂိနိယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဗဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယျေ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိနံ သံဗော ဝဇ္ဇောတိ” တိ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယာ၊ “မာယျေ ဧဝံအဝစ၊ သံသဠာဝ အယျေ တုမေ ဝိဟရထ၊ မာတုမေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ၊ သန္တိ သံဗေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဓါ ဧဝံသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဗဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ တာ သံဗော န ကိဉ္စိအာဟ၊ တုမှညေဝ သံဗော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘသိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ၊ ဘဂိနိယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဗဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိစ္စထာယျေ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိနံ သံဗော ဝဇ္ဇောတိ” တိ၊ ဧဝေ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝ တတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ၊

နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အယမ္ပိဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ
မမ္ပံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ (အဘယ်သို့
ပြောဆိုသနည်း၊) အရှင်မတို့...သင်တို့သည် လူဝတ်ကြောင်မိန်းမ
တို့နှင့် ရောနှော၍သာနေကြပါ။ အသီးအသီးခွဲခွဲ၍ မနေကြပါနှင့်၊
သံဃာထဲမှာ ဒီလို အကျင့် ဒီလိုကျော်စောသံ ဒီလိုအသက်မွေးမှု
ရှိကြကုန်သော ဘိက္ခုနီသံဃာကို ညှဉ်းဆဲတတ်ကြ-အချင်းချင်း၏
အပြစ်ကို ဖုံးထားတတ်ကြကုန်သော(သင်တို့အပြင်) အခြားဘိက္ခုနီ
တွေ ရှိကြပါသေးသည်၊ ထိုဘိက္ခုနီတွေကိုတော့ သံဃာကဘာကိုမှ
မပြောပါ။ သင်တို့ကိုသာ သံဃာက အောက်တန်းစားတွေဟု
အမှတ်ထားခြင်း၊ “ငါတို့ ပြောကော ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ” ဟု
နိုင်ထက်စီးနင်း သိခြင်း၊ သင်တို့၏ အပြစ်ကိုမှ သည်းမခံနိုင်ခြင်း၊
သူတို့စကားသာ အောင်နိုင်၏ဟု မှတ်ယူရလောက်အောင် သူတို့က
အားရှိခြင်း၊ သင်တို့က (ဘက်သား) အင်အားနည်းပါးခြင်း
တို့ကြောင့်“ဘဂိနိယော သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ”စသည်ဖြင့် တားမြစ်ခြင်း
ဖြစ်သည်-ဟု ပြောဆိုအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ဤသို့
မပြောဘို့ရန် တားမြစ်ရမည်၊ ဤသို့ တားမြစ်ပါလျက် ထိုရှေး
အတိုင်း (မလျော့ဘဲ) ထိုစကားကို ချီမြောက်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီကို
ထိုအပြော စွန့်ဘို့ရာ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမ
ရာ၏၊ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ဆုံးမအပ်စဉ် ထိုအပြောကို စွန့်လွှတ်လျှင်
ကောင်း၏၊ မစွန့်လွှတ်လျှင် ထိုဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယက မည်သော
သံဃာမှ နှင်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဃာဒိသေသံ အာပတ်
သင့်၏။

အမှာ။ ။ဘိက္ခုတို့အတွက် သံဃာဒိသေသံ သိက္ခာပုဒ် ၁၃ ပါးရှိ၏၊ ဘိက္ခုနီတို့
အတွက်ကား ၁၇ ပါးရှိသည်၊ ၁၇ ပါးဟူသည် ဘိက္ခုတို့မှ သဗ္ဗရိတ္တနှင့်
ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး၊ ယာဝတတိယက သိက္ခာပုဒ် ၄ ပါး
ပေါင်း ၇ ပါးကို ယူ၍ ဤ၌ တိုက်ရိုက်ပြထားသော သိက္ခာပုဒ် ၁၀ နှင့်
ပေါင်းလျှင် ၁၇ ပါးဖြစ်၏၊ ထို ၁၇ ပါးတွင် ပဋ္ဌမာပတ္တိက(လွန်ကျူးလျှင်
ကျူးခြင်း ပဋ္ဌမရောက်အပ်သော) သိက္ခာပုဒ် ၉ ပါး၊ ယာဝတတိယက
သိက္ခာပုဒ် ၈ ပါးပါသည်။

သံဃာဒိသေသ အခန်း ပြီး၏။

၃။ နိသဂ္ဂိယပါစိတ်အခဏ်း

က။ ပတ္တသန္ဓိစယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-သပိတ်အများကို သိုမှီးသိမ်းဆည်း ထားမှု။

ဘိက္ခုနီတို့၏
သပိတ်အပို
သိမ်းထားမှု

သာဝတ္ထိမြို့၌ဘိက္ခုနီတို့သည် များစွာသော သပိတ်တို့ကို အပိုသိမ်းထားကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြသော လူတို့သည် သပိတ်အများ သိမ်းထားသည်ကို တွေ့မြင်ကြ၍ “ဘိက္ခုနီတွေ သပိတ် ဟုန်သည်လုပ်ကြမလို့တဲ့လား၊ ပန်းကန် ခွက်ရောက်ဆိုင် ခင်းကြမလို့တဲ့လား (သပိတ်တွေ သိမ်းထားလိုက်တာ)” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ် ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပတ္တသန္ဓိစယံ ကရေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် သပိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ မပြုဘဲ သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီသည် သပိတ်ကိုလည်း စွန့်လိုက်၏၊ ပါစိတ်အာပတ်လည်း သင့်၏။

အမှာ။ ။ စွန့်ပုံနှင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ ဝိကပ္ပနာပြုပုံကို ဘိက္ခုတို့၏ နိသဂ္ဂိယပါစိတ်အခဏ်း၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ဘိက္ခုတို့မှာ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ (တခုခု) မပြုဘဲ ဆယ်ရက်ထားခွင့် ရသေး၏၊ ဘိက္ခုနီတို့မှာကား တရက်မျှ ထားခွင့်မရ။

ခ။ စီဝရဘာဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဗုဒ္ဓနန္ဒာ။

အမှု-အကာလသင်္ကန်းကို ကာလသင်္ကန်းလုပ်၍ ဝေဘန်မှု။

ဒါယကာတို့
သင်္ကန်းလှူခြင်း

ဘိက္ခုနီတို့သည် ဝါတွင်းအခါ ရွာငယ်တခု၌ နေ၍ ဝါကျွတ်သောအခါ ဘုရားရှင်ရှိရာ သာဝတ္ထိမြို့သို့ လာကြ ကုန်၏။ [ဝါကျွတ်သောအခါ များစွာသော ဒါယကာ တို့သည် မိမိတို့ကျောင်းတိုက်၌ နေသူအား ဝါဆိုသင်္ကန်း (ဝါဆို၍ ဝါကျွတ် သူတို့အား လှူအပ်သော သင်္ကန်း) ကို ကပ်လှူလေ့ ရှိကြကုန်၏။ ထိုဘိက္ခုနီ

တို့မှာ ထိုဝါဆိုသက်န်းလည်း ရခဲကြဟန်မတူ၊ ထို့ကြောင့် ဟောင်းနွမ်းကြမ်းတမ်းသော သက်န်းရှိ၍ သွားပုံ လာပုံ နေထိုင်ပုံအားဖြင့် ကြည့်ညှိဘွယ်ရာကောင်းသော ထိုဘိက္ခုနီများကို မြင်၍ “အရှင်မတို့မှာ သူခိုး ဒမြတို့အလှခံခဲ့ရဟန်တူတယ်” ဟု “ထိုဘိက္ခုနီများရပါစေ” ဟူသော စိတ်ထားဖြင့် ဥပါသကာတို့သည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား အကာလသက်န်းကို လှူဒါန်းကြလေသည်။

အမှာ။ ။ကထိန် ခေတ်ကာလ အတွင်း၌ လှူအပ်သော သက်န်းကို “ကာလသက်န်း” ဟု ခေါ်၏။ ထိုကာလ သက်န်းမျိုးကို ထိုတိုက်၌ ဝါကျွတ်သောသံဃာသာ ရခွင့်ရှိ၏။ ကထိန်ခေတ်ကာလ မဟုတ်သော အချိန်၌ လှူအပ်သောသက်န်း ကထိန်ခေတ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အကာလသက်န်းအနေဖြင့် လှူအပ်သော သံဃိက သက်န်းသည် အကာလ သက်န်းမည်၏။ ထိုအကာလ သက်န်းကိုကား အခြားကျောင်းတိုက်၌ ဝါကျွတ် ခဲ့သော သံဃာများလည်း ရခွင့်ရှိသည်။

ထုလ္လနန္ဒာ၏ မတရားမှု ထုလ္လနန္ဒာသည် ထိုဥပါသကာတို့လှူအပ်သော အကာလ သက်န်းကိုကာလသက်န်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ (ကာလသက်န်းဟု ပြော၍) ထိုသာဝတ္တိမြို့၌ ဝါကျွတ်သော သံဃာများအား သာဝေပေးစေပြီ။ ဥပါသကာတို့သည် ရွာငယ်၌ ဝါကျွတ်ခဲ့သော ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို သက်န်းဟောင်းမြဲ ဟောင်းနေသည်ကိုမြင်၍ “အရှင်မတို့မှာ သက်န်းဝေစု မရကြဘူးလား” ဟု မေးကြလေသော်၊ ထုလ္လနန္ဒာ၏ သက်န်းဝေပုံကို ပြောပြကြသဖြင့် ဥပါသကာတို့က ထုလ္လနန္ဒာကို ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယံ ပန ဘိက္ခုနီ အကာလစိဝရံ ကာလစိဝရန္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အကာလသက်န်းကို ကာလသက်န်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ (ပြောဆို၍) ဝေစေအံ့ (ခွဲဝေပေးဘို့ရန် တယောက်ယောက်ကို စေခိုင်းအံ့၊ လှူမဟုတ် ကိုယ်တိုင်ဝေပေးအံ့) ထိုဘိက္ခုနီမှာ နိသဂ္ဂိယ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ “ရသောသက်န်းကိုလည်း စွန့်ရမည်၊ ပါမိတ်အာပတ်လည်း သင့်သည်” ဟုလို။

မှတ်ချက်။ ။ကထိန်ခေတ်သက်န်းကာလပင် ဖြစ်သော်လည်းသံဃာကို မရည်စူးဘဲ ဆရာတော်ကြီး၊ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်စူး၍ လှူလျှင် ထိုသက်န်းသည် “ကာလသက်န်း” ဟု အမည်မရ၊ ထိုသို့ပုဂ္ဂိုလ်ကို

ရည်စူးထားလျှင် သံသိကသင်္ကန်း မဟုတ်သောကြောင့် ကထိန်သင်္ကန်း အရာ မမြောက်၊ ထိုသင်္ကန်းဖြင့် ကထိန်ခင်းသော်လည်း ကထိန်မမြောက်၊ ကထိန် မမြောက်လျှင် ကထိန်၏ အကျိုးများမရ၊ ထို့ကြောင့် ကထိန် သင်္ကန်းကို လှူခါနီး၌ ပုဂ္ဂိုလ်တပါးကို မရည်စူးမိအောင် သံသိကို ရည်စူးနိုင်အောင် ဟောပြောသင့်ကြပေသည်။

၈။ စီဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-သင်္ကန်းချင်းလဲပြီးနောက် ပြန်၍ လုယူမှု။

ထုလ္လနန္ဒာ၏ သင်္ကန်းလုယူခြင်း

ထုလ္လနန္ဒာသည် ဘိက္ခုနီတယောက်နှင့် သင်္ကန်းချင်း လဲလှယ်၍ ထိုသင်္ကန်းကို သုံးစွဲနေ၏။ ထိုသင်္ကန်းလဲသော ဘိက္ခုနီကား ထုလ္လနန္ဒာထံမှ ရသောသင်္ကန်းကို မသုံး သေးဘဲခေါက်ထား၏။ ထုလ္လနန္ဒာသည် (လဲယူထားသောသင်္ကန်း အတော် နှမ်းနေမှ) ထိုဘိက္ခုနီထံသွား၍ “တပည့်တော်နှင့် လဲထားသော သင်္ကန်း ဘယ်မှာလဲ” ဟု မေး၏။ ထိုဘိက္ခုနီသည် သိမ်းထားသောသင်္ကန်းကို ထုတ်ပြ သောအခါ ထုလ္လနန္ဒာသည် “ရော့ ဒါဟာ အရှင်မရွဲသင်္ကန်း၊ တပည့်တော်ရွဲ သင်္ကန်းကို ပြန်ပေးတော့၊ အရှင်မ-ဥစ္စာ အရှင်မရွဲဥစ္စာဘဲ၊ တပည့်တော်ရွဲ ဥစ္စာလဲ တပည့်တော်ဥစ္စာဘဲ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို လုယူလေတော့သည်။ [တကဲ့ကိုယ် ကိုယ့်ဥစ္စာအမှတ်နှင့် လုယူသောကြောင့် အဒိန္နာဒါနကား မထိုက်။] ထိုသို့လဲပြီးသောသင်္ကန်းကို ပြန်၍ လုယူကြောင်း ကြားသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သဒ္ဓိံ စီဝရံ ပရိဝတ္တေတွာ သာ ပစ္စာ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ “ဟန္တာယျေ တုယံ စီဝရံ၊ အာဟရ မေတံ စီဝရံ၊ ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ၊ ယံ မယံ မယုမေဝေတံ၊ အာဟရ မေတံ စီဝရံ၊ သကံ ပစ္စာဟရာ” တိ အတ္ထိန္ဒေယျဝါ အတ္ထိန္ဒာပေယျဝါ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် အခြားဘိက္ခုနီနှင့်အတူ သင်္ကန်းချင်း လဲလှယ်ပြီး၍ ထိုဘိက္ခုနီသည် နောက်အခါ ဤသို့ပြောအံ့၊ (အဘယ် သို့ပြောသနည်း၊) အရှင်မ၊ အရှင်မရွဲ သင်္ကန်းကို ပြန်ယူတော့၊

တပည့်တော်ရှဲ့လက်န်းကို ယူခဲ့ပါ။(ပြန်ယူတော့မည်-ဟူလို)အကြင် သက်န်းသည် နဂိုကအရှင်မ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏။ ထိုသက်န်းသည် ယခုလ အရှင်မ၏ ဥစ္စာပင်ဖြစ်၏။အကြင်သက်န်းသည် နဂိုကတပည့်တော်၏ ဥစ္စာဖြစ်၏။ထိုသက်န်းသည် ယခုလ တပည့်တော်ရှဲ့ ဥစ္စာဘဲ။ အဲဒီ တပည့်တော်၏ ဥစ္စာကို ဆောင်ယူခဲ့ပါ။ကိုယ့်ဥစ္စာကို ပြန်၍ယူပါ။ ဤသို့ပြောအံ့၊ ဤသို့ပြောပြီးလျှင် ပြောပြောဆိုဆို ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ဖြစ်စေ လူယူအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ နိသဂ္ဂါဖိတ် အာပတ်သင့်၏။

သ။ အညံ့ဝိညာပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ထောပတ်ကိုတောင်းပြီးနောက် ရသောအခါ မလိုချင် ဟု ပြော၍ ဆီကိုတောင်းမှု။

အခြားတမျိုးပြော၍ အခြားတမျိုး တောင်းမှု

ထုလ္လနန္ဒာသည် မကျန်းမမာဖြစ်နေ၏။ သူ့ကို ကြည့်ညှိ သော ဥပါသကာတယောက်သည် ဝိလာနအမေးလာ၍ “ရောဂါက ဘာရောဂါပါလဲ၊ ဘာကို ယူခဲ့စေလိုပါ သလဲ” ဟုလျှောက်၏။ ထုလ္လနန္ဒာသည် “ထောပတ်အလို ရှိတယ်” ဟု ပြောလိုက်၏။ ဥပါသကာသည် ဈေးဆိုင်မှ ထောပတ်တကျပ်ဖိုး ဝယ်ခဲ့၍ ထုလ္လနန္ဒာအား လှူလေသော်... (ဒီလိုပြောရလျှင် ဝိလာသော ထောပတ်ကို လှူပြီး ဆီကိုလဲ နောက်ထပ် လှူလိမ့်မည်” ဟု ယူဆ၍) “ဥပါသကာ... ထောပတ် အလိုမရှိတော့ဘူး၊ ဆီကိုအလိုရှိသည်” ဟု ပြောလေသည်။

ဥပါသကာ ကဲ့ရဲ့ခြင်း

ဥပါသကာသည် (ထိုထောပတ်ကို , ထုလ္လနန္ဒာမြော်လင့် သလို မလှူခဲ့ဘဲ) ဈေးသည်ထံ သွား၍ အရှင်မက ထောပတ်မလိုတော့ဘူးတဲ့၊ ဆီကိုအလိုရှိသတဲ့၊ ဒါ့ကြောင့် အသင်၏ထောပတ်ကို ပြန်ယူပြီး ဆီကိုပေးပါ” ဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ဈေးသည်က “ရောင်းပြီးသော ဘဏ္ဍာကို ပြန်ပြီး လက်ခံရမယ်ဆိုလျှင် ကျွန်တော့်ကုန်ပစ္စည်းတွေ ဘယ်တော့ ကုန်တော့မှာလဲ၊ ဆီလိုချင်လျှင် ဆီအဖို့ ယူခဲ့ပေါ့” ဟု ပြောလေသည်။ ထိုစကားလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်နေရကား ဥပါသကာလည်း မရှုမပြောသာတော့ဘဲ ထုလ္လနန္ဒာကိုသာ “ခုတမျိုး၊ ခုတမျိုး တောင်းရကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့လေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ ဝိညာပေတွာ အညံ ဝိညာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် အခြားတမျိုးကို ပဌမတောင်းပြီး နောက်၊ ပြောင်းလွှဲ၍ အခြားတမျိုးကို တောင်းပြန်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီ သည် နိသဂ္ဂိပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။မကျန်းမမာသောအခါ သင့်တော်သော အစာနှင့်ဆေးကို တောင်း ကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် ထောပတ်အပြင် ဆီကိုအလိုရှိ၍ ဆီကို ထပ် တောင်းလျှင်၎င်း၊ ဆေးဘက်အတူတူပင်၍ ဆီက ဈေးချိုခြင်း စသော အကျိုးကိုပြောပြ၍ ထောပတ်တောင်းပြီးမှ ဆီကိုပြင်၍ တောင်းလျှင်၎င်း အာပတ်မသင့်။

င။ အညံစေတာပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည် - ထုလွှနန္ဒာ။
အမှု - အခုတမျိုး အလဲခိုင်းပြီး၊ နောက်တမျိုးအလဲခိုင်းပြန်မှု။

ထုလွှနန္ဒာ ဖိတ်ယုတ်မာပုံ ထုလွှနန္ဒာသည် မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏။ ဥပါသကာ တ ယောက်သည် ထုလွှနန္ဒာထံလာ၍ မကျန်းမာကြောင်း သိသဖြင့် “ဈေးသည် (နာမည်ကိုဖော်ပြော၍)မည်သူ့ ထံ ငွေတကျပ်အပ်ထားခဲ့ပါမည်၊ ထိုဈေးသည်ထံမှ အလိုရှိရာ အယူခိုင်းပါ” ဟု လျှောက်ထား၍ ပြန်သွားလေ၏။ ထုလွှနန္ဒာသည် သိက္ခမာန်(ဘိက္ခုနီ လောင်း) တယောက်ကို ထိုဈေးသည်ထံမှ ဆီတကျပ်ဖိုးတန် (မိခင်အတွက် ပြော၍) တောင်းခံခဲ့ဘို့ရန် စေလွှတ်လိုက်လေသည်။ [သိက္ခမာန်အကြောင်း ကို နောက်၌သိရလတံ့။]

ထိုသိက္ခမာန်သည် ဈေးသည်ထံမှ ဆီကိုတောင်း၍ ပြန်လာသောအခါ “ဆီကို မလိုချင်တော့ဘူး ထောပတ် အလိုရှိတယ်”ဟု ပြောလေသည်။ [သိက္ခမာန်မသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြယ်ဝသော အမျိုးသမီးဖြစ်၍ “ဆီကို ထုလွှနန္ဒာအား ပေးခဲ့၍ ထောပတ်ကို သူ့အမျိုးအိမ်က တောင်းခဲ့လိမ့်မည်” အထင်နှင့် ထိုသို့ ဆီမလိုချင်ကြောင်း ထောပတ်ကို အလိုရှိကြောင်း ပြောခြင်းဖြစ်သည်။]

သိက္ခာမာန်
 ၄၅၃

ထိုသိက္ခာမာန်သည် ဈေးသည်တံပြန်သွား၍ “အရှင်မက
 ဆီကို မလိုချင်ဘူးတဲ့၊ ထောပတ်ကို အလိုရှိသတဲ့၊
 ဒါကြောင့် ဆီကို ပြန်ယူ၍ ထောပတ်ကို ပေးပါ” ဟု
 တောင်းလေရာ၊ ဈေးသည်က “ရောင်းပြီးဘဏ္ဍာကို ပြန်၍လက်ခံလျှင်
 ဘယ်တော့ ရောင်းလို့ကုန်တော့မှာလဲ၊ ထောပတ်လိုချင်လျှင် ထောပတ်ဖိုး
 ထပ်ပေးပေါ့” ဟု ပြောလိုက်သောအခါ (ဆွေမျိုးအိမ်သို့လည်း သွား၍
 မတောင်းဝံ့ရှာသော) သိက္ခာမာန်မသည် ငိုရှာလေတော့၏။ အခြားဘိက္ခုနီ
 တို့ကမေး၍ အကြောင်းကို ပြောပြသောအခါ ထုလွန်နွားကို ကဲ့ရဲ့ကြ
 သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ စေတာပေတွာ အညံ
 စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဆီစသော အခြားဝတ္ထုကို လဲလှယ်
 စေပြီး၍ (ရလာသောအခါ) ထောပတ်စသော အခြားတမျိုးကို
 ပြန်၍လဲစေအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီသည် နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။
 ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ကဲ့သို့ စိတ်ကောင်းဖြင့် ပြန်၍ အလဲ
 ခိုင်းလျှင် အာပတ်မသင့်။

၈။ သံဃိကေန အညံ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
 အမှု-သင်္ကန်းကို ရည်မွန်း၍ ဂျှအပ်သော သံဃိကဥစ္စာဖြင့်
 ဆေးကိုလဲလှယ်စေမှု။

ဥပါသကာများ သာဝတ္ထိမြို့၌ ဥပါသကာတို့သည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား
 သင်္ကန်းလှူအပ်ရာ (တတ်နိုင်သမျှ လှူကြဘို့ ပြောဆို၍)
 စုဆောင်းပြီးလျှင် ထိုရသမျှပစ္စည်းကို အထည်သည်တဥျား၏အိမ်၌ ဘိက္ခုနီ
 သံဃာကတောင်းလျှင် လှူအပ်ရန်အပ်နှံ၍ ဘိက္ခုနီသံဃာအားလည်း အလို
 ရှိသောအခါ သင်္ကန်းကို အလှူခံဘို့ရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။

ဘိက္ခုနီတို့သည် သင်္ကန်းလှူဘို့ ရည်မွန်းအပ်သော ထိုပရိက္ခရာဖြင့်
 ဆေးကို အလဲခိုင်း၍ သုံးစွဲလိုက်ကြလေရာ၊ အလှူရှင် ဥပါသကာတို့
 ကြားသဖြင့် “သင်္ကန်းဘို့ ရည်မွန်းထားသော ပရိက္ခရာဖြင့် ဆေးကို လဲစေရ

သုံးစွဲကြတာ ကောင်းသလား” ဟု ပြောဆို ပြစ်တင်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အခြားပစ္စည်း အတွက် လှူအပ်- အခြားပစ္စည်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော သံဃိကပရိက္ခရာဖြင့် အလှူရှင် ရည်ညွှန်းအပ်သောပစ္စည်းမှ အခြားပစ္စည်း တမျိုးကို လဲစေအံ့ (လဲပေးဘို့ရန် ခိုင်းအံ့)၊ ထိုဘိက္ခုနီအား နိသဂ္ဂိယပါဠိ အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ အလှူရှင်တို့ ရည်ရွယ်တိုင်း လဲစေ၍ အပိုကို အခြားပစ္စည်းနှင့်လဲ၍ သုံးစွဲလျှင်၎င်း၊ အလှူရှင်များကို ကျေနပ်အောင် ပြောပြီးမှဖြစ်စေ၊ စစ်ဘေး သူခိုး ဒုက္ခ သူပုန်သေး ကြုံရာကာလ၌ဖြစ်စေ အခြားပစ္စည်းကို လဲစေလျှင်၎င်း အနာပတ္တိ။

ဆ။ သံဃိက သံယာဓိကေန အညံ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-သင်္ကန်းကို ရည်ညွှန်း၍ ရှူအပ်သော သံဃိကဥစ္စာ၊ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရံသော ဥစ္စာ ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကို လဲစေမှု။

ဥပါသကာများ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပင် ဥပါသကာအများ စုပေါင်း၍ အထည်သည် အိမ်မှာ (ဆန် ဆီ စသော ရသမျှ ပစ္စည်းကို) အပ်နှံပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီသံဃာအားလည်း ထိုပစ္စည်းဖြင့် သင်္ကန်းကိုလဲစေ၍ သုံးစွဲဘို့ရန် ဖိတ်မန်လျှောက်ထားကြလေသည်။ ဘိက္ခုနီ တို့ကား သူတို့ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ထိုပစ္စည်းနှင့် မိမိတို့ အခြား ကရသော ပစ္စည်းပါပေါင်း၍ ထိုပစ္စည်း ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကိုလဲစေ၍ သုံးစွဲကြ လေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ အလှူရှင် ဥပါသကာတို့ ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန သံယာဓိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ "အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အခြားပစ္စည်းအတွက် လှူအပ်-
အခြားပစ္စည်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော သံဃိကပရိက္ခရာ၊ မိမိ
ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရအပ်သော ပရိက္ခရာ၊ ဤပရိက္ခရာ ၊ မျိုးဖြင့်
အလှူရှင် ရည်ညွှန်းအပ်သော ပရိက္ခရာမှ အခြားတမျိုးသော
ပရိက္ခရာကို လဲစေအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

၉။ မဟာဇနိကေန အညံ့ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ယာဂကို ရည်ညွှန်း၍ ရှူအပ်သော ဘိက္ခုနီအများဆိုင်
ပရိက္ခရာဖြင့် ဆေးကို လဲစေမှု။

ကျောင်းဒါယကာ
အသင်း

အသင်းတခုက ဆောက်လုပ် လှူဒါန်း အပ်သော
ကျောင်းပရိဝုဏ်အတွင်း၌ နေထိုင်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့မှာ
ယာဂ လုံလောက်စွာ မသောက်ရသဖြင့် ပင်ပန်းကြ
သည်ကို ထိုကျောင်းဒါယကာအသင်းက သိ၍ အသင်းသားများထံမှ
တတ်နိုင်သမျှပစ္စည်းကို အလှူခံပြီးလျှင် ဈေးသည်တဥျးထံ အပ်နှံထားကြ
ပြီးနောက် ထိုကျောင်းနေ ဘိက္ခုနီတို့အားလည်း ထိုဈေးသည်ထံမှ ဆန်ကို
အလှူခံဘို့ရန် လျှောက်ထားကြလေသည်။

ဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုဈေးသည်အထံမှ ဒါယကာတို့ ရည်ညွှန်းအပ်သော
ဆန်ကို အလှူမခံဘဲ ထိုအပ်နှံထားသော ပရိက္ခရာဖြင့် ဆေးကို လဲစေကြ
လေရာ၊ ထိုအကြောင်းကို ကြားသော အသင်းသားတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသော
ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန
အညုဒ္ဓိသိကေန မဟာဇနိကေန အညံ့ စေတာပေယျ၊
နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ "အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အခြားပစ္စည်းအတွက် လှူအပ်-
အခြားပစ္စည်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော ဘိက္ခုနီ အများဆိုင်
ဖြစ်သော ပရိက္ခရာဖြင့် အခြားပစ္စည်းတမျိုးကို လဲစေအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီ
မှာ နိသဂ္ဂိပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၅။ မဟာဇနိကသံယာစိကေန အညံစေတာပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ယာဂကိုရည်ညွှန်း၍ ဂျှအပ်သော အများဆိုင်ပရိက္ခရာ၊ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ရသော ပရိက္ခရာ ၂ မျိုးဖြင့်ဆေးကိုလဲစေမှု။

ဥပါသကာများ ရွှေသိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပင် ကျောင်းဒါယကာ အသင်းဝင် ဥပါသကာအများစုပေါင်း၍ ဈေးသည် တဥျးအိမ်မှာ ဆန်ဆီစသော ပရိက္ခရာကို အပ်နှံပြီးလျှင် မိမိတို့ကျောင်း၌နေသော ဘိက္ခုနီ တို့အားလည်း ထိုဈေးသည်ထံမှ (ယာဂအတွက်) ဆန်ကို အလှူခံဘို့ရန် ပျောက်ထားကြလေသည်။ ဘိက္ခုနီတို့ကား ထိုကျောင်းဒါယကာတို့ ညွှန်ပြ အပ်သောဆန်ကို မလဲစေဘဲ ထိုအပ်နှံထားသော ပရိက္ခရာ၊ မိမိတို့အခြား နေရာမှတောင်း၍ရသော ပရိက္ခရာ ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကိုလဲစေကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ အသင်းသား ကျောင်းဒါယကာတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသော ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိသိကေန မဟာဇနိကေန သံယာစိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် အခြားပစ္စည်းအတွက် ဂျှအပ်- အခြားပစ္စည်းကို ရည်ညွှန်း၍ ဂျှအပ်သော အများဆိုင် ပရိက္ခရာ၊ မိမိကိုယ်တိုင် တောင်း၍ ရအပ်သော ပရိက္ခရာ၊ ဤပရိက္ခရာ ၂ မျိုးဖြင့် အလှူရှင် ရည်ညွှန်းအပ်သော ပရိက္ခရာမှ အခြားပရိက္ခရာတမျိုးကို လဲစေအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ နိသဂ္ဂိပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

၆။ ပုဂ္ဂလိက သံယာစိကေန အညံ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ကျောင်းကိုရည်ညွှန်း၍ ဂျှအပ်သော ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်း၊ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရအပ်သော ပစ္စည်း ၂ မျိုးဖြင့် ဆေးကို လဲစေမှု။

ထုလ္လနန္ဒာသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ တရား တော်များကို အရဆောင်ထား၏၊ ရဲရင့်၏၊ တရားဟော ကောင်း၏၊ များစွာသော လူတို့သည် ထုလ္လနန္ဒာကို

ထုလ္လနန္ဒာနှင့် မဟာရာဇာ

ဆည်းကပ်ကြလေ၏။ ထိုအခါ၌ ထုလွန်နှာ၏ ကျောင်းသည် ပြိုကျနေ၏။ လူတို့က “ဘာကြောင့် ကျောင်းပြိုပါသနည်း” ဟု မေးလျှောက်သောအခါ ပြုပြင်မည့် ဒါယကာမရှိကြောင်းကို ပြောပြသဖြင့် ကျောင်းပြင်ဘို့ရာ သဘောတူသူ လူအများစုပေါင်း၍ ဆန်စသော ပရိက္ခရာကို ထုလွန်နှာအား လှူကြလေသည်။ ထုလွန်နှာသည် ထိုလှူအပ်သော ပရိက္ခရာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း တောင်း၍ရသော ပရိက္ခရာ၊ ၂ မျိုးဖြင့် ကျောင်းမပြင်ဘဲ ဆေးကို လဲစေလေရာ၊ ထိုအကြောင်းကို ကြားသောလူတို့ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိသိကေန ပုဂ္ဂလိကေန သံယာစိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် အခြားပစ္စည်းအတွက် လှူအပ်- အခြားပစ္စည်းကို ရည်ညွှန်း၍ လှူအပ်သော မိမိပိုင်ပုဂ္ဂလိက ပရိက္ခရာ၊ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ ရအပ်သော ပရိက္ခရာ၊ ၂ မျိုးဖြင့် အလှူရှင် ရည်ညွှန်းအပ်သော ပရိက္ခရာမှ အခြားတမျိုးကို လဲစေအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီမှာ နိသဂ္ဂိ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၉။ ဂရုပါဝုရဏ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- ထုလွန်နှာ။
အမှု- ကောသလမင်း၏ ကမ္မလာကို တောင်းမှု။

ထုလွန်နှာသည် (ရှေ့သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့် အတိုင်း) အပြောကောင်း၊ အဟောကောင်းဖြစ်ရကား ကောသလ မဟာရာဇာသည် ချမ်းသောအခါဖြစ်၍ အဖိုးတန် ကမ္မလာကို ခြံလျက် ထုလွန်နှာအထံသို့ ရောက်လာ၏။ ထုလွန်နှာသည် ကောသလမဟာရာဇာအား တရားစကားပြောဟော၍ သဘောကျသောကြောင့် “အရှင်မ အလိုရှိတာ ပြောပါ” ဟု ဖိတ်မိလေသည်။ ထုလွန်နှာလည်း (အချိန်မဆိုင်းဘဲ) “လှူလိုလျှင် ဒီကမ္မလာကို လှူခဲ့ပါလား” ဟု ပြောလေသော် မဟာရာဇာလည်း မရှောင် သဘဲ ကမ္မလာကို လှူခဲ့ရလေသည်။

လူတို့ကဲ့ရဲ့ပုံ။ ။ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရသော လူတို့သည် “ဘိက္ခုနီ
တွေဟာ အလွန်အလို(လောဘ)ကြီးကြသည်၊ တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်း
မရှိကြ၊ ဘယ်နှယ်၊ မဟာရာဇာကိုတောင် ကမ္ဘာလွှာ အလှူခံကြရ
သလဲ”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရ
လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဂရုပါဝရဏံ ပန ဘိက္ခုနီယာ စေတာပေန္တိယာ
စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ
စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။လေးသောခြံထည် တောင်းသောဘိက္ခုနီသည် အလွန်ဆုံး
၄ ကံသသာ တန်သော ခြံထည်ကို တောင်းရမည်၊ ထို့ထက်ပို၍
တန်ဘိုးရှိသော ခြံထည်ကိုတောင်းလျှင် နိသဂ္ဂိ ပါဏိတ် အာပတ်
သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။လေးသော ခြံထည်ဟူသည် သောအခါခြံဘို့ရာ ခြံထည်တည်း၊
တကံသသည် ၄ ကျပ်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ၁၆ ကျပ်တန် ခြံထည်ကို
“စတုက္ကံသ=၄ ကံသ တန်”ဟု ဆိုသည်။

၄။ လဟုပါဝရဏ စေတာပန သိက္ခာပုဒ်

ယုတ္တနန္ဒာနှင့် မဟာရာဇာ ကောသလမဟာရာဇာသည် ပူအိုက်သော အခါဝယ်
အဘိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ခေါ်မတိုင်းဖြစ် ခြံထည်ကို
ခြံ၍ ထုလွန်နှာအထံ ရောက်လာပြန်ရာ ထုလွန်နှာ ဟော
ပြောအပ်သောတရားစကားကို သဘောကျ၍ “အလိုရှိတာ ပြောပါ”ဟု
ဖိတ်ပြန်လေသည်၊ ထုလွန်နှာသည် ချက်ခြင်းပင် “လှူလိုလျှင် ဒီခြံထည်ကို လှူခံ
ပါလား”ဟု တောင်းလေသည်၊ မဟာရာဇာလည်း မရှောင်သာ၍ လှူရ
လေသော် (ရွှေသိက္ခာပုဒ် အတိုင်း) လူတို့က ကဲ့ရဲ့ပြန်သောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။လဟုပါဝရဏံ ပန ဘိက္ခုနီယာ စေတာပေန္တိယာ
အခုတေယျကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ တတော စေ
ဥတ္တရိ စေတာပေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ "ပေါ့သော ခြုံထည်ကို တောင်းလိုသော ဘိက္ခုနီသည် အလွန်ဆုံး ၂ ကံသွဲ့သာ တန်ဖိုးရှိသောခြုံထည်ကို တောင်းရမည်။ ထို့ထက်ပို၍ တန်ဖိုးရှိသော ခြုံထည်ကိုတောင်းလျှင် နိသဂ္ဂိ ပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ "ပူအိုက်သောအခါ ခြုံရသောခြုံထည်ကို "ပေါ့သောခြုံထည်"ဟု ဆို၏။ "ခြုံထည်" ဟူသည်လည်း ဣန္ဒြိယလူမျိုးတို့ အပေါ်ပိုင်း၌ ခြုံလေ့ ရှိသော အပေါ်ခြုံမျိုးပင် ဖြစ်ဟန်တူသည် "၂ ကံသွဲ့" ဟူသည် ၁၀ တည်း။

နိသဂ္ဂိပါမိတ်။ "[နိသဂ္ဂိ=စွန့်ခြင်း။] ဝိနည်းထုံးစံအရ သံဃာ့ထံမှာ ဖြစ်စေ, ၂ ပါး ၃ ပါး (ဂိုဏ်း) ထံမှာ ဖြစ်စေ, ၁ ပါး (ပုဂ္ဂိုလ်) ထံမှာ ဖြစ်စေ ရရှိသောပစ္စည်းကို စွန့်ရသည်။ ထိုသို့စွန့်ပြီးမှ ပါမိတ် အာပတ်ကို ဒေသနာပြောရ၏။ ဒေသနာ ပြောကြားရုံဖြင့် မပြီးဘဲ ပစ္စည်းကိုလည်း စွန့်ရသေးသောကြောင့် "နိသဂ္ဂိပါမိတ်အာပတ်" ဟု ခေါ်သည်။

သိက္ခာပုဒ် ၃၀။ "ဘိက္ခုတို့အတွက် နိသဂ္ဂိယပါမိတ္တိယသိက္ခာပုဒ် ၃၀ ရှိ သကဲ့သို့ ဘိက္ခုနီများအတွက်လည်း ၃၀ ပင်ရှိ၏။ ဘိက္ခုနီတို့၏ ၃၀ ကား ပြခဲ့သော ၁၂ ပါး, ဘိက္ခု၏ စီဝရဝဂ်လာ ၁၀ ပါးတွင် ပုရာဏစီဝရဓောဝါပနနှင့် စီဝရပရိဝတ္တန သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကို ကြည့်၍ စီဝရဝဂ်လာ ၀ ပါး, ပတ္တဝဂ်လာ ၁၀ ပါး, ပေါင်း ၃၀ ဖြစ်၏။

နိသဂ္ဂိယပါမိတ်အခန်း ပြီး၏။

၄။ သုဒ္ဓါပါစိတ်အခဏ်း

လသုဏ္ဍဝဂ်

က။ လသုဏ္ဍသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။

အမှု-အလိုက်မသိဘဲ ကြက်သွန်ဖြူတို့ကို များစွာဆောင်ယူစေမှု။

ထုလွန်နွှာ၏
အလိုက်မသိမှု

သာဝတ္ထိမြို့နေ ဥပါသကာ တယောက်သည် ဘိက္ခုနီ သံဃာအား ကြက်သွန်ဖြူဖြင့် ဖိတ်မံပြီးလျှင် ယာတော စောင့်သူကိုလည်း ဘိက္ခုနီများ လာခဲ့သော် တပါးလျှင် ကြက်သွန်ဖြူ ၂ ဥ ၃ ဥစီ လှူဘို့ရန် မှာထား၏။
[“ဂဏ္ဍိက”ဟူသည် အမြောင့်များစွာပါသော မဂဓတိုင်းဖြစ်ကြက်သွန်ဖြူဥ တမျိုးတည်း။]

ထိုသို့ ဖိတ်မံထားရာအခါ၌ပင် သာဝတ္ထိမြို့၌ ပွဲသဘင်ရှိလေရာ ယာခင်းမှ ဆောင်ယူခဲ့သမျှ ကြက်သွန်ဖြူတွေသည် ရောင်း၍ မလောက်နိုင်အောင် ကုန်လေတော့၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုအချိန်မှာပင် ဥပါသကာ ထံသွား၍ ကြက်သွန်ဖြူအလိုရှိကြောင်း ပြောကြလေသော်၊ ဥပါသကာသည် အိမ်မှာ ကြက်သွန်ဖြူမရှိသောကြောင့် “ယာခင်းသို့ သွားကြပါတော့”ဟု လျှောက်ရလေသည်။ ထိုအခါ ထုလွန်နွှာသည် ယာခင်းသို့သွား၍ ပမာဏကို မသိဘဲ များစွာသော ကြက်သွန်ဖြူကို ဆောင်ယူစေလေသော် ယာခင်းစောင့်သူက မကျေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ လသုဏ္ဍံ ခါဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် ကြက်သွန်ဖြူကို ခဲစားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ကြက်သွန်ဖြူကို ခဲစားရာ၌ “ဘိက္ခုနီတို့မှာ ပါစိတ်အာပတ်၊ ဘိက္ခုနီတို့မှာ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ရောဂါရှိ၍ ဓါတ်စာ သဘောဖြင့်ကား စားကောင်း၏ ဟု ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ခန္ဓကဋ္ဌ မိန့်တော်မူသည်။ “ကြက်သွန်ဖြူ”ဟု ရာ၌ မဂဓတိုင်း၌ ဖြစ်သော အမြောင့် များစွာပါသော ကြက်သွန်ဖြူ မျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ၁-မြောင့် ၂-၃-မြောင့်လောက်မျှပါသော ကြက်သွန်မျိုးကို မဆိုလို၊ ထိုကြက်သွန်ဖြူကိုလည်း ဟင်း-လက်သုတ် စသည်၌ ထည့်ခတ်ခြင်း

မဟုတ်ဘဲ အစိမ်း သက်သက် စားမှ အာပတ်သင့်သည်။ ဟင်း စသည်၌ ပါမူအနာပတ္တိ၊ “ပလဏ္ဍက” ခေါ် တမြောင့်ထည်းရှိသောကြက်သွန်၊ ဝါ “ဘဉ္ဇနက” ခေါ် ၂ မြောင့် ရှိသော ကြက်သွန်နီ (“ဘဉ္ဇနကော လောဟိတဝဏ္ဏော” အဋ္ဌကထာ)၊ “ဟရိတက” ခေါ် ၃ မြောင့်ရှိသော ကြက်သွန်စိမ်း၊ “စာပ” ခေါ် အမြောင့်လုံးဝ မရှိသော ကြက်သွန်မိတ် တို့ကိုကား သူ့ချည်းစားသော်လည်း အနာပတ္တိ။

ခ။ သမ္မာဓမ္မိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။
အမှု-အင်္ဂါဇာတ်အမွှေးတို့ကိုနုတ်(ရိတ်)မှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိမများ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့၏ ဩဝါဒခံသော ဘိက္ခုနီများကိုလည်း “ဆဗ္ဗဒ္ဓိယာ” ဟုခေါ်၏။ ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် အင်္ဂါဇာတ် မွှေးတို့ကို ဖယ်ကြ နုတ်ကြ ရိတ်ကြပြီးလျှင် အစီရဝတီမြစ်၌ ရေလဲမပါဘဲ ပြည့်တန်ဆာမတို့နှင့် ရောနှော၍ ရေချိုးကြကုန်၏။ ထိုအခါပြည့်တန်ဆာမ တို့သည် “ဘိက္ခုနီတွေကလဲ ကာမဂုဏ်ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမ များလို အမွှေးအမျှင်ကို နုတ်ကြ ရိတ်ကြရသတဲ့လား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမ္မာဓမ္မေ လောမံ သံဟရာပေယျ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ “အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ကျဉ်းမြောင်းသော (ကြိုင်းကြား၊ အင်္ဂါဇာတ်) အရပ်၌ အမွှေးအမျှင်ကို ပယ်ရှားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။”]

မှတ်ချက်။ “ကတ်ကျေး၊ မွှေးညှပ်၊ သင်တုန်းတို့တွင် ဘာနှင့်မျှ မပယ်ရှားရာ၊ ဘိက္ခု တို့ပယ်ရှားလျှင် ဒုက္ကဋ် ဟု ခုဒ္ဒက ဝတ္ထုခန္ဓက၌ မိန့်၏။ အနာရောဂါရှိ၍ ဆေးမစွဲလျှင် ပယ်ရှားကောင်း၏။

ဂ။ တလဃာတကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက်။
အမှု-အင်္ဂါဇာတ်ကို ပုတ်ခတ်မှု။

ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက် သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘိက္ခုနီ ၂ ယောက်သည် သာသနာတော်၌ မပျော်နိုင်အောင် ဖြစ်နေရကား အခန်းတွင်း သို့ဝင်၍ သူတို့၏ အင်္ဂါဇာတ် အပြင်ကို (နင်တို့ကြောင့် မပျော်

တာဘဲ ဟူသော အနေဖြင့် တဖတ်ဖတ်အသံမြီအောင်) ညှဉ်းဆဲနိုင်စက် ကြကုန်၏။ ထိုအသံကို ကြား၍ အခြားဘိက္ခုနီတို့ ပြေးဝင်လာပြီးလျှင် “ယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားနေကြသလား” ဟု မေးကြလေရာ၊ သူတို့၏ အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြကြလေသည်။ ထိုအခါဘိက္ခုနီအများက ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ တလသာတကေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ပဿာဝမဂ်(အင်္ဂါဇာတ်)အပြင်ကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ပဿာဝမဂ်ကို လက်တုတ်စသည်သာမက ကြာရွက်ဖက် ကြာဝတ်ဆံ ကလေးနှင့်မျှ မပုတ်ခတ်ရ။ မဂ်နား၌ပေါက်နေသော အနာရှိ၍ ပုတ်ခတ် သင့်၍ကား အနာကိုသာ ပုတ်ခတ်ကောင်း၏။ [ရဟန်းတပါးကား ထိုကဲ့သို့ မမေ့လျော့မှုဖြစ်သောအခါ သူ၏အင်္ဂါဇာတ်ကို ဖြတ်ပစ်လေ တော့၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ “အင်္ဂါဇာတ်ကို မဖြတ်ရ၊ ဖြတ်လျှင် ထုလွှစဉ်းအာပတ်” ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။... ခုဒ္ဒဝတ္ထုခန္ဓက။]

ဃ။ ဇတုမဋ္ဌကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-သူ၏အင်္ဂါသို့ ချိပ်တောင့်သွင်းမှု။

မောင်းမဟောင်း ။ ရှင်ဘုရင်၏ မောင်းမဟောင်း(မိဖုရားငယ်)ဖြစ်ဘူးသော ထံမှနည်းရပုံ ။ မိန်းမတယောက်သည် ဘိက္ခုနီပြုလုပ်နေ၏။ အခါတပါး၌ အခြား ဘိက္ခုနီတယောက်သည် တဏှာရာဂ ထကြွ သဖြင့် ဘိက္ခုနီဘဝ၌ မပျော်ပိုက်နိုင်အောင် ရှိလေ၏။ ထိုအခါ ထိုဘိက္ခုနီ သည် မောင်းမဟောင်း ဘိက္ခုနီထံကပ်၍ မေးမြန်းသည်မှာ- မိဖုရားတွေ အများကြီးထားသော ရှင်ဘုရင်သည် အရှင်မတို့ဆီသို့ အတော်ကြာမှ အလှည့်ကျမှာဘဲ၊ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဆီလာလှည့် မကျတဲ့အခါ ဘယ်လိုများ ချုပ်တည်းထားကြပါသလဲ။

ထိုအခါ ထိုမောင်းမဟောင်း ဘိက္ခုနီသည် ရှင်းရှင်းနှင့် ဘွင်းဘွင်း ပြောသည်မှာ- “ချိပ်တောင့်နှင့် ဖြေရတာပေါ့” တဲ့။ ထိုဘိက္ခုနီမသည် သဘောမပေါက်၍ ချိပ်တောင့်အကြောင်းကို မေးပြန်ရာ၊ မောင်းမဟောင်း

ဘိက္ခုနီသည် စုံစုံလင်လင်ပြောပြလေတော့၏။ ထိုအခါသဒ္ဓါကကျ၍ သူ၏ ထကြွမှုကိုလည်း ချုပ်တောင့်ဖြင့် ဖျော်ဖြေပြီးနောက် ရေဆေးရမည်ကို သတိမရဘဲ တနေရာ ပစ်ထားမိလေသည်။

ထိုအခါ ယင်တွေအုံနေသော ထိုဟာကို ဘိက္ခုနီတို့မြင်ကြ၍ စစ်ဆေး မေးမြန်းသော အခါ ထိုဘိက္ခုနီမသည် သူဥစ္စာဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရ လေသည်။ ထိုဘိက္ခုနီကို အများကပင်ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ တဆင့်အားဖြင့် ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဇတုမဋ္ဌကေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ချောမောသောချုပ်တောင့်ဖြင့် ပဿာဝမဂ်ကို သွင်းခြင်း ကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ချုပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အတောင့်သာမက၊ သစ်သား မြေညက်စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်သော အတောင့် အတန်ဟူသမျှ (ကြာဝတ်ဆံကလေးကိုမျှ) အင်္ဂါအတွင်းသို့ မသွင်းရ။

င။ ဥဒကသုဒ္ဓိကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-အလွန်နှိုက်၍ ရေဆေးမှု။

မိတ္ထေးတော် ကပိလဝတ်နေပြည်တော်၌ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော် မူစဉ် မိတ္ထေးတော် ဂေါတမီသည် ဘုရားအထံတော်သို့ လာ၍ (မြတ်စွာဘုရားအထံ မကောင်းနို့ ရောက်မည် စိုးသောကြောင့်) လေအောက်က ထိုင်ပြီးလျှင် “မြတ်စွာဘုရား၊ ...မာတုဂါမဆိုတာ (နဂို အတိုင်းဆိုလျှင်) အနံ့မကောင်းပါ” ဟု လျှောက်ရှာလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် “ဘိက္ခုနီမများ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် ရေကိုယူနိုင်— ရေဆေးနိုင်သည်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ ကရားစကား ဟောပြောတော် မူပြီး နောက် မိတ္ထေးတော်ပြန်သွားသော အခါ သံဃာစည်းဝေး၍ ဘိက္ခုနီများ အတွက် ရေဆေးမှုကို ခွင့်ပြုတော် မူရလေသည်။

အလွန်အကျွံ ဆေးမှု

ထိုသို့ ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်လျှင်ပင် ဘိက္ခုနီအများတို့ သူတို့ အင်္ဂါအတွင်းကို ဆေးကြလေရာ ဘိက္ခုနီတယောက်မှာမူ နှိုက်ရင်းနှိုက်ရင်း သာယာသည့်အတွက် လက်ချောင်းကို

အတော်နက်အောင်သွင်း၍ ဆေးခြင်းကြောင့် အတွင်း၌ အနာဖြစ်နေရကား မနေသာသဖြင့် နီးစပ်ရာဘိက္ခုနီများကို ပြောပြရလေတော့သည်။ ထိုအခါ ကြားကြားသမျှ ဘိက္ခုနီတို့က “ဒါလောက်နက်အောင် နှိုက်၍ ဆေးရ မလား” ဟု အပြစ်တင်ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကြားလောက်အောင် လျှောက်ထား ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ အာဒိယမာနာယ ဒွဂ်လပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ရေဆေးမှုကိုပြုသော ဘိက္ခုနီသည် လက် ၂ ချောင်း၏ လက် ၂ ဆစ်လောက်သာ နှိုက်၍ ဆေးရမည်။ ထိုထက်ပို၍ နှိုက်ဆေးလျှင် (လက်အတွေ့ကိုသာယာ၍ တဆံခြည်မျှ ပိုသွားလျှင်) ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။ (လက် ၂ ဆစ်ဟူရာ၌ လက်တချောင်းလျှင် တဆစ်စီအားဖြင့် ၂ ဆစ်ဟုမှတ်။)

စ။ ဥပဋ္ဌာနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အမတ်ကတော်ဟောင်း ဘိက္ခုနီ။
အမှု-ဆွမ်းစားသော ရဟန်းအနီး၌ သောက်ရေ-ယပ်ခတ်မှုဖြင့် ပြုရခြင်း။

အမတ်နှင့် ကတော်ဟောင်း သာဝတ္ထိမြို့၌ အမတ်ကြီးတယောက်သည် ရဟန်းပြုလုပ် သွားသဖြင့် အမတ်ကတော်လည်း ဘိက္ခုနီပြုလုပ် သွားလေသည်။ တနေ့သ၌ အမတ်ဟောင်း ရဟန်းသည် အမတ်ကတော်ဟောင်း ဘိက္ခုနီထံမှာ ဆွမ်းစားနေစဉ် ကတော်ဟောင်း ဘိက္ခုနီသည် လက်တဘက်ဖြင့် သောက်ရေခွက်ကိုကိုင်၍ လက်တဘက်ဖြင့် ယပ်ခတ်ပေးနေ၏။ ထိုသို့ ပြုစုနေရင်း (ရှေးဟောင်းနှောင်း ဖြစ်တွေ့ကို တွေးမိကာ) “ဟိုတုန်းကလဲ အရှင်ဘုရား ထမင်းစားနေပလားဆို ဒီလိုဘဲ ပြုစုခဲ့ရတယ်နော်” ဟုပြောလေရာ၊ “ဟင်းဟင်းမတော်ဘူး၊ ဒီလိုစကားတွေ မပြောနှင့်” ဟု တားမြစ်ငေါက်ငမ်း လေသော်...အောင်မာ၊ ဟိုတုန်း ကတော့ငါ့ကို ဟိုလိုပြု ဒီလိုပြုနှင့် ပြုချင်တိုင်းပြုခဲ့ပြီးတော့၊ အခုမှဒီစကား ကလေးကိုမခံနိုင်ဘူးလား” ဟု ပြောပြောဆိုဆို ကိုင်ထားသောရေခွက်ကို

ထိပ်ပေါ်ပစ်ချ၍ ယပ်တောင်နှင့် ရိုက်လေတော့သတည်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ပုံကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်သိတော်မူသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပါနီယေန ဝါ ပိရူပနေန ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဆွမ်းစားနေသောရဟန်း၏ အနီး၌ သောက်ရေဖြင့်သော်၎င်း ယပ်ဖြင့်သော်၎င်း တည်နေအံ့၊ (သောက်ရေ ယပ်ခတ်မှုဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့) ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္တုကြောင်း၌ ရိုက်နှက်မှုပါသော်လည်း ရိုက်နှက်မှု သည် ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့် မဆိုင်၊ ရေ- ယက်တက်ရည်- နွားနို့ စသော အရည်ဖြင့်၎င်း ယပ်ဖြင့်၎င်း ပြုစုမှုသာဆိုင်၏၊ ဘိက္ခုနီက ဘိက္ခုကို ပုတ်ခတ်ရိုက်နှက်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ (ဘိက္ခုနီခန္ဓက)။

ဆ။ အာမကဓညသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-စပါးကို တောင်း၍စားမှု။

စပါးတောင်း၍ ယူလာခြင်း သာဝတ္တိမြို့၌ ဘိက္ခုနီတို့သည် ကောက်(စပါး)ပေါ်ချိန်၌ (ဉာတိ၊ပဝါရိတတို့အထံ၌)စပါးကိုတောင်း၍ မြို့တွင်းသို့ (သူတို့၏ကျောင်းသို့)ယူလာကြကုန်၏၊ မြို့တံခါးပေါက်သို့ ရောက်သောအခါ အစောင့်တို့က (ဆန်ဆိုလျှင်ကိစ္စမရှိ) စပါးသွင်းယူလာ သည့်အတွက် အခွန်ကောက်သည့်အနေအားဖြင့်ကျသင့်သောအဘို့(ဘာဂ) ကို ပေးရမည်ဟုပြောဆိုနှောင့်ရှက်ပြီးမှလွတ်လိုက်ကြလေသည်၊ ကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ ထိုဖြစ်ပုံကို ပြောပြသဖြင့် “စပါးကိုတောင်းရကောင်း လား” ဟု အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာမကဓညံ ပိညတွာ ဝါ ပိညာပေတွာ ဝါ ဘဇ္ဇိတွာ ဝါ ဘဇ္ဇာပေတွာ ဝါ ကောဇ္ဇေတွာ ဝါ ကောဇ္ဇာပေတွာ ဝါ ပစိတွာ ဝါ ပစာ- ပေတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင် ဘိက္ခုနီသည် စပါးစိမ်းကို (စပါးဟူသမျှကို ခြောက်သွေ့ နေသော်လည်း စပါးစိမ်းဟု ခေါ်၏) ကိုယ်တိုင် တောင်းပြီးလျှင်၊ သို့မဟုတ် အတောင်းခိုင်းပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် (ပေါက် ပေါက်လျော်သလို) လျော်၍ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို အလျော်ခိုင်း၍ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ထောင်း၍ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို အထောင်းခိုင်း၍ ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်တိုင်ချက်၍ကြို၍ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကို အချက်အကြိုခိုင်း၍ ဖြစ်စေ စားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဓိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရဟန်းယောက်ျားများကား စပါးကိုကိုင်လည်း မကိုင်ရ၊ လူ့စေကာမူ အလှူမခံရ၊ ကိုင်လျှင် အလှူခံလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်။

၉။ ဇိရောကုနုသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။
အမှု-နံရံတဘက်၌ ကျင်ကြီးခွက် ကိုစွန့်ဖြစ်မှု။

ပုန်ဏား
တယောက်

ယခုခေတ်၌ ဈေးခွန်ကောက်ခွင့်ရသူ စသည်တို့ကဲ့သို့ အခွန်အတုတ်ကောက်ခွင့် အာဏာတခု ရရှိထားသော ပုန်ဏားတယောက်သည် ထိုရာထူးကို နောက်တနှစ် အတွက် ဆက်လက်ရအောင် မင်းထံသို့ အတောင်းသွားမည်ဟု ကြံ၍ ခေါင်းလျော် ရေချိုးပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းတံတိုင်းနှင့် ကပ်နေသော လမ်းဖြင့် မင်းထံသို့သွားစဉ် ဘိက္ခုနီတယောက်ကလည်း ကျင်ကြီးစွန့်ထား သောခွက်တခုကို တံတိုင်းပြင်ဘက်သို့ အပစ်လိုက်မှာ ပုန်ဏား၏ဥပဒေခေါင်း ပေါ်သို့ တေ့တေ့ကြီးကျသွားလေတော့သည်။

ပုန်ဏားသည် (“မင်္ဂလာရှိအောင် ခေါင်းလျော်ရေချိုး၍ရာထူးအတွက် သွားခါမှ အမင်္ဂလာဖြစ်ရလေခြင်း” ဟု မကျေမနပ်ဖြစ်ကာ) ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းကို မီးရှို့မည်ဟု မီးစကိုင်၍ဝင်လာသည်ကို ကျောင်းမှထွက်လာ သော ဥပါသကာမြင်၍အကြောင်းအရာကို မေးမြန်းသောအခါ “ခင်ဗျာ..... ကျုပ်က ရှင်ဘုရင်ထံ ရာထူးတောင်းမယ်လို့အသွားမှာ ဟောဒီ ကတိုး လင်ထောင်မခွဲက သူတို့ချေးခွက်ကို ကျုပ်ခေါင်းပေါ် ပစ်ချကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ကျုပ်က ဒင်းတို့ကျောင်းကိုမီးရှို့မလို့”ဟု ပြောလေရာ၊ အပြော ကောင်း အချောကောင်း ဥပါသကာက “ဒီလိုဆိုရင် ဒါဟာ မင်္ဂလာဘဲ၊ သွားသာ သွားတော့ အသပြာတထောင်ရော ရာထူးရော ရပါလိမ့်မည်”ဟု

ပြောသဖြင့် စိတ်ဆိုးပြေကာ တဘန်ခေါင်းလျော် ရေချိုး၍ မင်းကံသို့ သွားလေသော် ဥပါသကာ ပြောသည့်အတိုင်းပင် အသပြာတထောင်နှင့် ရာထူးပါ ရခဲ့လေသည်။

ကျောင်းမှ ထွက်လာသော ဥပါသကာလည်း ကျောင်းသို့ ပြန်ဝင်၍ ဘိက္ခုနီတို့အား ပုန်ဏားစိတ်ဆိုး၍ ကျောင်းမီးရှို့မည်ဟု ဝင်လာကြောင်း၊ နောင်ခါ ဒီလိုမပစ်ကြဘို့အကြောင်းကို ပြောပြလေလျှင် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရသော ဘိက္ခုနီတို့က ထိုသွန်ပစ်သော ဘိက္ခုနီကို ကဲ့ရဲ့ကြသော ကြောင့် ဌာသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံဝါ ပဿာဝံဝါ သင်္ကာ-
ရံဝါ ဝိဿာသံဝါ တိရောကုဇ္ဇေဝါ တိရောပါကာရေဝါ
ဆဇ္ဇေယျဝါ ဆဒ္ဓာပေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ကျင်ကြီးကိုဖြစ်စေ ကျယ်ငယ်ကို ဖြစ်စေ အမှိုက်ကိုဖြစ်စေ (စားပြီး၍ ကြွင်းကျန်သော) စားကြွင်းကို ဖြစ်စေ ဝရံတာ- သို့မဟုတ် တံတိုင်း၏တဘက် (ဟိုဘက်)သို့ ကိုယ်တိုင် သော်လည်း စွန့်ပစ်အံ့၊ အခြားတစ် တယောက်ကို သော်လည်း အပစ်ခိုင်းအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဈ။ ဟရိတေ ဆဒ္ဒနသိက္ခာပုဒ်

မုယောခင်း၌
စိန်၊
စားကြွင်းများကို ပုန်ဏားမခံနိုင်၍ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဌာသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံဝါ ပဿာဝံဝါ သင်္ကာ-
ရံဝါ ဝိဿာသံဝါ ဟရိတေ ဆဇ္ဇေယျဝါ ဆဒ္ဓာပေယျဝါ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် အမှိုက် စားကြွင်းများကို စိမ်းစိုသော ကောက်ဝဲသီးနှံအပင်ပေါ်၌ ကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် စေခိုင်း၍ စွန့်ပစ် သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။သေခံယဉ်လည်း “စိမ်းစိုသောမြက်သစ်ပင်ပေါ်၌ မစွန့်ရ” ဟု ပါခဲ့ပြီ။ သို့သော် ထိုဥကား ဟိုက်ရိုက်စွန့်ခြင်းကိုသာ တားမြစ်၏။ ထိုဥ စားပင် သောက်ပင်မဟုတ်သော သစ်ပင်များလည်း ပါဝင်၏။ ဤဥကား စားပင် သောက်ပင်မဟုတ်သော သစ်ပင်များ မပါ။ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ကို အိုးခွက် ၌ စွန့်ပြီးနောက် ထိုခွက်မှတစ်ဆင့်စွန့်လျှင် ထိုဥအဖြစ်မရှိ။ ဤဥကား ခွက်၌ စွန့်ပြီးနောက် သွန်ခြင်း၊ ခွက်ပါ စွန့်ပစ်ခြင်းကိုသာ တားမြစ်လိုခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ နက္ခာဒိဒဿနသိက္ခာပုဒ်

ဘိက္ခုနီအများသည် တောင်တော်ပွဲ ကျင်းပသောအခါ ပွဲကြည့်သွားကြ သည်ကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံဝါ ဂိတံဝါ ဝါဒိတံဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ ကီးမှုတ်ခြင်းကို ကြည့်ရှု နားထောင် ဘို့ရန်သွားသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“ဘိက္ခုတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏” ဟု ဒုဒ္ဒကဝတ္ထုခန္ဓကဋ်ပညတ် တော်မူ၏။ ကမူ ဟူရာ၌ ဥဒေါင်းကခြင်း မျောက်ကခြင်း ကလေးသူငယ် ကခြင်းများလည်း ပါဝင်သည်။ သီချင်းဟူရာ၌ တေးသံပေါက်အောင် ရွတ် အပ်သော တရားများလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုကမူစသည်ကို ကိုယ်တိုင် လည်း မပြုကောင်း၊ ခိုင်းလည်းမခိုင်းကောင်း၊ ပွဲလမ်းသဘင်ဖြင့် စေတီ တော်ကို ဘုန်းကြီးပျံကို ပူဇော်ပါရစေ လျှောက်စေကာမူ “အင်း- ကောင်းပြီ” ဟုမျှ ဝန်မခံရ။ ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်၊ ဘိက္ခုမှာ ဒုက္ကဋ်၊ ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ နေ၍ ကြည့်ရှု နားထောင်ရာ- ကိစ္စတစ်ခုခုဖြင့် သွားစဉ် မျက်စေ့ရှေ့ရောက်လာ၍ ကြည့်ရှုရာတို့၌ကား ဝိနည်းပြစ်မရှိ။ အဘိဓမ္မာပြစ်မှာ စိတ်သာ ပဓာနတည်း။

လ သု ဇာ ဝ ဂ် ပြီး ၏ ။

အန္တကာရဝဂ်

က။ ရတ္တန္တကာရ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-အမှောင်ထဲ၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်းနေမှု။

ရှင်မဘဒ္ဒါ၏
တပည့်

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ၏ တပည့်မ ဘိက္ခုနီနှင့် ဆွေမျိုးတော် စပ်သော ယောက်ျား တယောက်သည် ရွာငယ်တခုမှ သာဝတ္ထိသို့ ကိစ္စတစုံတရာအတွက် ရောက်နေ၏။ ထို ဘိက္ခုနီသည် ထိုယောက်ျားနှင့်အတူ အရောင်အလင်းမရှိသော မှောင် အတွင်း၌ တယောက်ချင်းစကားပြောနေသည်ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့ မြင်၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရတ္တန္တကာရေ အပ္ပဒီပေ ပုရိ-
သေန သဒ္ဓိံ ဧကေနော သန္တိဋ္ဌေယျဝါ သလ္လပေယျ
ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဆိမီးမရှိသော ညဉ့်မှောင်မိုက်၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်း ရပ်တည်မှုလည်း ရပ်တည်အံ့၊ စကားပြောမှုလည်း စကားပြောအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“ပဒီပ”အရ ရေနံဆီ ဓာတ်ဆီတို့ဖြင့် ထွန်းထားသော ဆိမီး ဓာတ်မီးကိုသာ ယူရိုးရှိသော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အလင်းရောင်ရှိ-မရှိ သာ လိုရင်းဖြစ်သောကြောင့် လရောင် နေရောင်နှင့် မီးဖိုမှ မီးရောင်များ ကိုလည်း “ပဒီပ”အရ၌ ယူရသည်။ “အပ္ပဒီပတိ-ဒီပ စန္ဒ သူရိယ အဂ္ဂိသု ဧကေနာပိ အနောဘာသိတေ”-အဋ္ဌကထာ။ [ဤအဖွင့်ကို ထောက်၍ “သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါစ” ကဲ့သို့ ပဒီပလောသမျှ၌ ယူပါလေ။]

ခ။ ပဋိစ္ဆန္တောကာသ သိက္ခာပုဒ်

အကွယ်အကာရှိသော
အရပ်၌နေမှု

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီ၏ တပည့်မဖြစ်သော ထိုဘိက္ခုနီ သည်ပင် ဆွေမျိုးဖြစ်သော ယောက်ျားနှင့်အတူ (ရွှေသိက္ခာပုဒ်ကို ရှောင်ရှား၍ အရောင်အလင်း ရှိသော) နံရံဖြင့် ကွယ်ကာအပ်သောအရပ်၌ တယောက်ချင်း နေမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဋိစ္စန္ဓေ ဩကာသေ ပုရိ-
သေန သဒ္ဓိံ ဧကေနကာ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ သလ္လပေယျ
ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်။ "အကြင်ဘိက္ခုနီသည် နံရံစသည်ဖြင့် ဖုံးကွယ်အပ်သော
အရပ်၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်း ရပ်တည်မှုလည်း
ရပ်တည်အံ့၊ စကားပြောမှုလည်း စကားပြောအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

ဂ။ အဇ္ဈောကာသ သိက္ခာပုဒ်

လွင်ပြင်၌ နေမှု
ဘဒ္ဒါကာပိလာနိ၏ တပည့်မဖြစ်သော ထိုဘိက္ခုနီသည်
ပင်(ရှေ့သိက္ခာပုဒ်များကို ရှောင်ရှား၍) ထိုယောက်ျား
နှင့်အတူ လွင်တီးခေါင်၌ (အကွယ် အကာမရှိသော
လွင်ပြင်၌) တယောက်ချင်းနေမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်
မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဇ္ဈောကာသေ ပုရိသေန
သဒ္ဓိံ ဧကေနကာ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ သလ္လပေယျဝါ၊
ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်။ "အကြင်ဘိက္ခုနီသည် လွင်တီးခေါင်၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ
တယောက်ချင်း ရပ်တည်မှုလည်း ရပ်တည်အံ့၊ စကားပြောမှုလည်း
စကားပြောအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

ဃ။ ရထိကာဒိ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။
အမှု-ရထားလမ်းစသည်၌ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်း
နေမှု။

ထုလ္လနန္ဒာ၏ နေမှု
ထုလ္လနန္ဒာသည်(မြင်းရထား၊ မော်တော်ကားစသည်တို့
သွားနိုင်ရာ) ရထားလမ်း၌၎င်း၊ (အခြားလမ်းသို့
ထုတ်ချင်းမပေါက်ဘဲ ဝင်သောနေရာမှပင် ပြန်၍ထွက်ရ

သော) လမ်းတို့၌၎င်း၊ လမ်းဆုံ လမ်းခွဲ၌၎င်း ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်းအနီး၌လည်းရပ်၏၊ အနီး၌လည်း စကားပြော၏၊ နားအနီး ကပ်၍လည်း တိုးတိုးပြော၏၊ အဖော်ပါလာလျှင်လည်း ပြောချင်တာပြော ရအောင် ပြန်၍လွှတ်၏၊ ထိုပြုလုပ်ပုံတွေကို အခြားဘိက္ခုနီတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသော ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရထိကာယဝါ၊ ဗျူဟေဝါ သိဗ်ာဠကေဝါ ပုရိသေန သဗ္ဗိံ ဧကေနကာ သန္တိ- င္ဍေယျဝါ သလ္လပေယျဝါ နိကဏ္ဍိကံဝါ ဇပေယျ ဒုတိ- ယိကံဝါ ဘိက္ခုနိံ ဥယျောဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်မာ။ "အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ရထားသွားလောက် ထုတ်ချင်း ပေါက်လမ်း၌သော်၎င်း၊ ထုတ်ချင်းမပေါက်သောလမ်း၌သော်၎င်း၊ လမ်းဆုံ လမ်းခွဲ၌သော်၎င်း၊ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်း ရပ်တည်မှုလည်း ရပ်တည်အံ့၊ စကားပြောမှုလည်း စကားပြော အံ့၊ နားရင်း၌မှုလည်း ပြောဆိုအံ့၊ အဖော်ဖြစ်သော ရဟန်းမကို မူလည်း ပြန်လွှတ်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

င။ ပုရောဘတ္တံ အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။
အမှု-နေရာထိုင်ပေ၍ ထိုင်ပြီးနောက် အကြောင်းမကြားဘဲ ပြန်သွားမှု။

ဘိက္ခုနီတယောက်ကို အိမ်တအိမ်က အမြဲဆွမ်းစားပင့် ထား၏၊ ထိုဘိက္ခုနီသည် ပုရောဘတ္တအခါ (မွန်းမတည့်မီ အချိန်) ထိုအိမ်သို့သွား၍ ထိုင်စရာတခုပေါ်မှာ ထိုင်ပြီး လျှင် ပြန်သွားသောအခါ ဥစ္စာရှင်တို့ကို မတိုင်ကြားဘဲ ပြန်သွားလေသည်။ ထိုအိမ်က ကျွန်မသည် တံမြက်လှည်းသောအခါ ထိုနေရာထိုင်ကို အိုးခွက် တို့အကြား၌ ပစ်ထားလိုက်၏။ ဥစ္စာရှင်တို့သည် ထိုနေရာထိုင်ကိုရှာ၍ မတွေ့ သောကြောင့် ဘိက္ခုနီအပေါ် မယုံသင်္ကာဖြစ်ရကား "နေရာထိုင် ဘယ်မှာလဲ" ဟု မေးကြလေသော် ဘိက္ခုနီကလည်း သူမယူရကြောင်း ပြောသဖြင့် ထိုဘိက္ခုနီကို ခြိမ်းချောက်၍ အမြဲဆွမ်းဝတ်ကိုလဲ ဖြတ်လိုက်ကြ လေသည်။

နေရာထိုင်
ပျောက်ခြင်း

ထို့နောက် ထိုအိမ်ရှင်တို့သည် အိမ်ကို သုက်သင်ရှင်းလင်းသော အခါ အိုးခွက်တို့အကြား၌ ထိုနေရာထိုင်ကိုတွေ့၍ ဘိက္ခုနီကို ဟောင်းပန်ပြီးလျှင် ဆွမ်းကျွေးမြဲ ကျွေးလေသည်။ မိမိဖြစ်ပုံကို ထိုဘိက္ခုနီက အခြားဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြလေသော် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ခွင့်မပန်ဘဲ ပြန်လာမှုကို အပြစ်ဟင်္ကရသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရောဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ အာသနေ နိသီဒိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ ပက္ခမေယျ၊ ပါဠိတ္တိယံ။

ဖြန်မာဖြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ပုရောဘတ်အချိန်ဝယ် အိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၍ နေရာတခု၌ ထိုင်ပြီးလျှင် ဥစ္စာရှင်တို့ကို “ပြန်တော့မည်” ဟု မတိုင်ကြားဘဲ ပြန်သွားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဠိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “အာသန” ဟူသည် တင်ပလွင်ခွေ၍ ထိုင်နေ နိုင်လောက်အောင် ကြီးကျယ်သော နေရာထိုင် (ထိုင်ခုံ) တည်း။]

၈။ ပစ္ဆာဘတ္တံ အနာပုစ္ဆာ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ပစ္ဆာဘတ်အခါ၌ မတိုင်ကြားဘဲ နေရာထိုင်ခုံကို ခင်း၍ ထိုင်မှု။

ထုလ္လနန္ဒာ၏ မတိုင်ကြားမှု ထုလ္လနန္ဒာသည် ပစ္ဆာဘတ်အခါ (နေလွဲအခါ) အိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၍ ဥစ္စာရှင်တို့ကို မတိုင်ကြားဘဲ နေရာထိုင်ခုံကို ခင်း၍ ထိုင်လည်း ထိုင်၏၊ လျောင်းလည်း လျောင်း၏။

ဥစ္စာရှင်တို့သည် မိမိတို့ကို ခွင့်မတောင်းဘဲ ပိုင်စိုးပိုင်နင်း လုပ်မှုကို မကျေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပစ္ဆာဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ အာသနေ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါဠိတ္တိယံ။

ဖြန်မာဖြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ပစ္ဆာဘတ်အခါ၌ အိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၍ ဥစ္စာရှင်တို့ကို ခွင့်မပန်ဘဲ နေရာထိုင်ခုံ၌ ထိုင်မှုလည်း ထိုင်အံ့၊ လျောင်းမှုလည်းလျောင်းအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဠိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။တချို့နေရာ၌ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် မွန်းမလွဲခင် အချိန်ကိုလည်း ပစ္စာဘတ် (ဆွမ်းစားပြီးနောက်)ဟု ခေါ်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ကား (ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အရုဏ်တက်က မွန်းတည့်အထိ ယူခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့်) မွန်းလွဲမှစ၍ နေမဝင်မီအချိန်ကို “ပစ္စာဘတ္တ=ဆွမ်းစားပြီးနောက်”ဟု ခေါ်သည်။

ဆ။ ဝိကာလေအနာပုစ္ဆာ သိက္ခာပုဒ် ၊

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အိမ်ရှင်ကိုခွင့်မပန်ဘဲ အိမ်ရာကို ခင်း၍ ထိုင်မှု လျောင်းမှု။

ဘိက္ခုနီအများနှင့် ပုန်ဏား

ဘိက္ခုနီတို့သည် သာဝတ္ထိသို့ သွားကြစဉ် ဝိဇ္ဇာပုဒ် ရွာငယ်တရွာသို့ ရောက်ကြ၍ ပုန်ဏားအိမ်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် တည်းခိုခွင့် တောင်းကြလေသည်။ ထိုအချိန်မှာ အိမ်ရှင် ပုန်ဏား မရှိခိုက်ဖြစ်၍ ပုန်ဏားမကို ခွင့်တောင်းလေရာ (သူကိုယ်တိုင် ပေးချင်ပါလျက် ခွင့်မပေးဝံ့သော) ပုန်ဏားမသည် “ပုန်ဏားလာအောင် စောင့်ကြပါ”ဟု ပြောဆိုခိုင်းဝံ့ထား၏။ (ဤအတိုင်းဆိုလျှင် တော်ပါသေး၏။ သို့သော် အလိုက်မသိ အတင့်ရဲသော) ဘိက္ခုနီတချို့သည် အိမ်ရာ ခုပိုင်တို့ကိုခင်း၍ ဟချို့က ထိုင်နေနှင့်ကြ၊ တချို့က လည်းလျောင်း နေနှင့်ကြလေသည်။

အတော်ညဉ့်မှောင်မှ ပုန်ဏားပြန်လာလတ်သော် ထိုဘိက္ခုနီတို့ ပိုင်စိုးပိုင်နင်း နေထိုင်ပုံကိုမြင်ရ၍ သဘောမကျသော ပုန်ဏားသည် “ကာ ဣမာ-ဒိဟာတွေက ဘာတွေလဲ”ဟု သူ့ပုန်ဏားမအား မေးလေသည်။ “ဘိက္ခုနီများပါ အရှင်ရယ်”ဟု သူ့ပုန်ဏားမက ချိုချိုသာသာ ပြန်ပြောသော်လည်း သဘောမကျရင်းစွဲ ဖြစ်နေသောကြောင့် “ဒီကတုံး လင်ထောင်မတွေကို နှင်ထုတ်ကြ”ဟု သူ့အခိုင်းအစေတို့ကို ခိုင်းသဖြင့် အလိုက်သင့် ထွက်ခဲ့ကြရလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သာဝတ္ထိရောက်မှ ပြန်ပြောကြသဖြင့် (အလိုက်မသိ၊ ပိုင်စိုးပိုင်နင်း ပြုမှုကို) ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝိကာလေ ကုလာနိ ဥပသက်-မိတ္တာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ သေယျံ သန္တရိတ္တာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ အဘိနိသီဒေပျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ။ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် နေလွဲအခါ၌ အိမ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်၍ (ပေးနိုင်ခွင့်ပြုနိုင်သော) အိမ်ရှင်တို့ကို ခွင့်မပန်ဘဲ အိပ်ရာကို ကိုယ်တိုင်ခင်း၍ဖြစ်စေ အခင်းခိုင်း၍ဖြစ်စေ ထိုင်ခြင်း-သို့မဟုတ် လည်းလျောင်းခြင်းကိုပြုအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဠိတိအာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။အခြားနေရာ၌ မွန်းလွဲမှစ၍ အရုဏ်မတက်မီအချိန်ကို “ဝိကာလ” ဟု ယူရသော်လည်း ရှေးသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် နေမဝင်မီအထိ ယူခဲ့ပြီးဖြစ် သောကြောင့် နေဝင်သည်မှစ၍ အရုဏ်မတက်မီကို “ဝိကာလ” ဟု ယူရသည်။

၉။ ဒုဂ္ဂဟိတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘဒ္ဒါကာဝိလာနီ၏ တပည့်မဘိက္ခုနီ။
အမှု-မိမိက အကြားလွဲအမှတ်လွဲ၍ သူတပါးကို ကဲ့ရဲ့စေမှု။

ရှင်မဘဒ္ဒါ၏ တပည့်မ

ဘဒ္ဒါကာဝိလာနီ၏ တပည့်မ ဘိက္ခုနီသည် သူ၏ ဆရာမကို ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုလုပ်ကျွေး၏။ ဘဒ္ဒါကာဝိ လာနီ၏ထိုတပည့်မ၏ကောင်းမွန်စွာပြုစုဘော်ရကြောင်း ကို၎င်း၊ ထိုတပည့်မအား သင်္ကန်းပေးမည့် အကြောင်းကို၎င်း အခြား ဘိက္ခုနီတို့အားပြောပြ၏။ ထိုစကားကို တပည့်မဘိက္ခုနီသည် “ကောင်းစွာ ပြုစုဘော်မရဘူး၊ သူ့အား သင်္ကန်းမပေးတော့ဘူး” ဟု ပြောင်းပြန်ကြား သဖြင့် သူ့ဆရာ(ရှင်မဘဒ္ဒါ)အား အထင်သေး အမြင်သေး ဖြစ်အောင် “တပည့်တော်က သူ့ကိုကောင်းမွန်စွာ မပြုစုဘူးတဲ့၊ တပည့်တော်ကို သင်္ကန်း မပေးဘူးတဲ့” ဟု အခြားဘိက္ခုနီတို့အား ပြောလေသည်။ ထိုသို့ သူ့အကြား လွဲ၍ ဆရာမအား အပြစ်ပြောသည်ကို မခံနိုင်သော ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဂ္ဂဟိတေန ခူပဓာရိတေန ပရံ ဥဇ္ဈာပေယျ၊ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် မိမိက မှားမှား ယွင်းယွင်း ယူခြင်း၊ မှားမှားယွင်းယွင်း မှတ်ထားခြင်းဖြင့် (ရဟန်းဖြစ်သူ) သူတပါးကို အထင်သေး အမြင်သေးခံရအောင် အပြစ်ပြောအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဠိတိ အာပတ်သင့်၏။ [ထိုသို့ အမှတ်လွဲ၍ သာမဏေ- လူဝတ် ကြောင်ကို အပြစ်ပြောလျှင် ဒုက္ကဒ်အာပတ်သင့်၏။]

၅။ အဘိသပသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကဋ္ဌိ။

အမှု-မိမိကို၎င်း သူတပါးကို၎င်း ကျိန်ဆဲမှု။

စဏ္ဍကဋ္ဌိ သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘိက္ခုနီတို့သည် မိမိ၏သပိတ်- ပရိက္ခရာ ဘဏ္ဍာတခုခုကို မတွေ့လျှင် စဏ္ဍကဋ္ဌိကို “မမြင်မိ ဘူးလား” ဟု မေးကြကုန်၏။ (နဂိုကပင် စိတ်ကြမ်းနှုတ်ကြမ်း ဖြစ်နေသော) စဏ္ဍကဋ္ဌိသည် ထိုကဲ့သို့မေးသည်ကို “သူခိုး-ရိုးသည်” ဟု ထင်၍ “ငါသာ သူခိုးတဲ့လား၊ ငါသာ အလဇ္ဇိမ (အရှက်မရှိသူမ) တဲ့လား၊ သင်တို့ဘဏ္ဍာကို ယူမိရိုးမှန်လျှင် ရဟန်းမ မဟုတ်ဘဲ ရှိရစေရဲ့၊ သာသနာတော်မှ လျောကျ ရစေရဲ့၊ (လူဖြစ်ရစေရဲ့၊) ငရဲကျရစေရဲ့၊ ငါ့ကိုမဟုတ်ဘဲနှင့် ပြောတဲ့သူလဲ ရဟန်းမ မဟုတ်ဘဲ ရှိပါစေဟယ်၊ သာသနာတော်မှ လျောကျပါစေဟယ်၊ (လူဖြစ်ပါစေဟယ်)၊ ငရဲကျပါစေဟယ်” ဟု မိမိအတွက်ရော သူ့အတွက်ပါ ကျိန်ဆဲလေသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝါ ပရံဝါ နိရယေန ဝါ မြဟ္မစရိယေန ဝါ အဘိသပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် မိမိကို၎င်း၊ (ရဟန်း-ရဟန်းမ ဖြစ်သော) သူတပါးကို၎င်း ငရဲဖြင့် ဖြစ်စေ မြတ်သော အကျင့် (သာသနာတော်) ဖြင့်ဖြစ်စေကျိန်ဆဲအံ့၊ ကျိန်စာဆိုအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ လူကိုဖြစ်စေ သာမဏေကိုဖြစ်စေ ကျိန်ဆဲလျှင်၎င်း၊ ငရဲ မြဟ္မစရိယမှ တပါးသော “ခွေးဖြစ်ရစေရဲ့၊ ဝက်ဖြစ်ရစေရဲ့၊ အကန်းဖြစ်ရစေရဲ့၊ သူလဲ ခွေးဖြစ်ပါစေ” စသည်ဖြင့် ကျိန်ဆဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ ဘိက္ခုနီမှာ ဒုက္ကဋ်ချည်းသာ။

၉။ ဝမိတ္တာရောဒနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကဋ္ဌိ။

အမှု-ရန်ဖြစ်၍ မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲကာ ညှဉ်းဆဲကာ ငိုမှု။

စဏ္ဍကဋ္ဌိ၏ ဒေါသ စဏ္ဍကဋ္ဌိသည် အခြားဘိက္ခုနီတို့နှင့် ခိုက်ရန် ဒေါသ ဖြစ်၍ (ဒေါသကြီးလွန်းလှသဖြင့်) သူ့ကိုယ်ကို ထိုးလိုက် ရိုက်လိုက်နှင့် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ကာ ငိုသဖြင့် အခြား ဘိက္ခုနီတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝမိတွာ ဝမိတွာ
ရောဒေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၍ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၍ ငိုသော
ဘိက္ခုနီအား ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ညှဉ်းဆဲရုံသာ ညှဉ်းဆဲ၍ မုငိုလျှင်၎င်း၊ ငိုရုံသာငို၍ ကိုယ်ကိုမညှဉ်းဆဲ
လျှင်၎င်း ဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်သာ၊ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်းစသည်ကြောင့် ငိုရုံသာ
ငို၍ ကိုယ်ကို မညှဉ်းဆဲလျှင် အနာပတ္တိ။

အန္တကာရဝဂ် ပြီး၏။

နဂ္ဂဝဂ်

က။ နဂ္ဂန္တာယနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ရေလဲမပါဘဲ ရေချိုးမှု။

ပြည့်တန်ဆာမများနှင့် သာဝတ္ထိမြို့၌ များစွာသောဘိက္ခုနီတို့သည် အစီရဝတီ
အတူရေချိုးခြင်း မြစ်ထဲ၌ ပြည့်တန်ဆာမများနှင့် အတူ ရေလဲမပါဘဲ
ဗလာကိုယ်ထည်းဖြင့် ရေချိုးကြလေရာ၊ ပြည့်တန်ဆာမ
တို့သည် ထိုဘိက္ခုနီများကို ကြည့်၍ ခနိုးခနဲ ပြောကြသည်မှာ-“အရှင်မ
တို့ရယ်...အရွယ်ကောင်းတုန်းမှာ မေထုန်ရှောင်တဲ့ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်နေ
လို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ၊ ဒီအယွယ်မှာ ကာမချမ်းသာကို ခံစားပြီး အယွယ်
ကြီးမှ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကြပါလား၊ ဒီလိုဆိုလျှင် ဒီဘဝအကျိုး
နောင်ဘဝအကျိုး ၂ မျိုးလုံး ပိုင်ပြီးသား ဖြစ်တာပေါ့”ဟု ခနိုးခနဲပြောကြ
လေသည်။

ထိုသို့ ခနိုးခနဲ အပြောခံရ၍ ခတ်ရှက်ရှက်နှင့် မျက်နှာပျက်ခဲ့ရသော
ဘိက္ခုနီတို့သည် ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ အဝတ်မပါဘဲ ရေချိုးမိလို့
ပြည့်တန်ဆာမတွေ့ရုံ အခနဲ ခံခဲ့ရကြောင်းကို ပြောပြကြလေသော် သူတို့ကို
မသနားသည့်ပြင် “အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်ထည်းဖြင့် ရေချိုးကြရကောင်း
လား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ၍ တဆင့်အားဖြင့် ဘုရားကို လျှောက်ကြသောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နဂ္ဂါ နှာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။
 မြန်မာပြန်။ "အဝတ်မပါ ဗလာကိုယ်ထည်းဖြင့် ရေချိုးသောဘိက္ခုနီ
 အား ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။ ဘိက္ခုတို့မှာ ဇန္တာယရ
 (ရေချိုးအိမ်) နှင့် ရေထည်းမှာ အဝတ်မပါဘဲ ချိုးကောင်းသေး၏။
 ဘိက္ခုနီတို့ကား ထိုသို့ နေရာများ၌သော်မှ အဝတ်မပါဘဲ ချိုး
 ကောင်း၏ဟု ခွင့်ပြုချက် မတွေ့ရ။

ခ။ ဥဒကသာဠိကာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-သိပ်ကြီးသော ရေသနပ်ကို ပြုလုပ်၍ဝတ်မှု။

ရေသနပ် ခွင့်ပြုတော်
 ဖြစ်ခြင်း။
 ဝိသာခါသည် ဘုရားအထံ၌ ဆုရှစ်ပါးကိုတောင်းသော
 အခါ ပြည့်တန်ဆာမတို့က ခန်းခနဲ ပြောင်လှောင်လိုက်
 ကြကြောင်းကို၎င်း၊ မာတုဂါမ တို့၏ ကိုယ်တုံးလုံးနေ
 ခြင်းသည် စက်ဆုပ်ရွံ့ဘွယ် မတင့်တယ်ကြောင်းကို၎င်း၊ လျှောက်ထား၍
 "ဘိက္ခုနီအား အမြဲရေသနပ်လှူလိုပါကြောင်းကိုလည်း ဆုတပါးအဖြစ်ဖြင့်
 ထည့်သွင်းလျှောက်တောင်းလေသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘိက္ခုနီ
 တို့အား ရေသနပ်ကို မဟာဝါ-စီဝရက္ခန္ဓက၌ အမြဲခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။

ထိုသို့ ခွင့်ပြုလိုက်လျှင်ပင် ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီတို့သည် အတိုင်းအရှည်
 ပမာဏမထားဘဲ အလွန်ရှည်လျား ကြီးမားသော ရေသနပ်ကို ချုပ်လုပ်
 ဆောင်ထား၍ ရှေ့ရောနောက်ပါ တွဲလျားချလျက် ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည်
 ကြသည်ကို အမြင်မတော်သော ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့်
 ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ဥဒကသာဠိကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ ကာရယမာနာယ
 ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ-ဒီဃသော
 စတသော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ တိရိယံ ဒွေဝိ-
 ဒတ္ထိယော တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ "ရေသနပ်ကို ချုပ်လုပ်စေသောဘိက္ခုနီသည် ပမာဏနှင့်
 ယှဉ်သော ရေသနပ်ကိုသာ ချုပ်လုပ်စေရမည်။ ထိုရေသနပ်၏

ပမာဏကား-ဘုရားရှင်၏ လက်သန်း အထွာတော်ဖြင့် အလျား
၄ ထွာ၊ အနံ ၂ ထွာတည်း၊ ထိုပမာဏကို လွန်စေသော ဘိက္ခုနီမှာ
ပိုသမျှကို ဖြတ်ပစ်ရခြင်းရှိသော ပါဠိတော်အာပတ်သင့်၏။

ဂ။ ဝိသိဗ္ဗနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွှနန္ဒာ။

အမှု-အချုပ်မကောင်းသော သင်္ကန်းကို အဖြေခိုင်းပြီးနောက်
မြင်၍ ချုပ်မပေးမှု။

ထုလွှနန္ဒာ၏
မတရားမှု

ဘိက္ခုနီတယောက်၏ သင်္ကန်းချုပ်သို့ အဝတ်သည်
အဖိုးများစွာထိုက် တန်၏။ သို့သော် သင်္ကန်းချုပ်သော
အခါ၌ကား ချုပ်ပုံမကောင်းဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ထိုချုပ်ပုံ
မကောင်းသော သင်္ကန်းကို ထုလွှနန္ဒာမြင်၍ “ရှင်မ၏ သင်္ကန်းဟာ အသား
ကောင်းပါလျက် အချုပ်မကောင်း”ဟု ပြော၏။ ထိုအခါ သင်္ကန်းရှင်က
“အရှင်မပြန်၍ ပြင်ချုပ်ပေးမလား၊ ဖြေလိုက်မယ်”ဟု မေးလေသော်၊
“ဖြေလိုက်လေ၊ ပြင်ချုပ်ပေးမယ်”ဟု ဝန်ခံလိုက်၏။ သင်္ကန်းရှင်သည်
သင်္ကန်းကိုဖြေပြီးနောက် ပြင်၍ချုပ်ပေးသောအခါ ထုလွှနန္ဒာ
သည် ကိုယ်တိုင်လည်း ချုပ်မပေး၊ တယောက်ယောက်ကိုလည်း ချုပ်ပေး
သောအခါ ကြောင့်ကြမစိုက်ဘဲ ဂရုမစိုက်ဘဲ နေ၏။ ထိုသို့ဂရုမစိုက်ပုံကို သင်္ကန်း
ရှင်က အခြား ဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤ
သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ စိဝရံ ဝိသိဗ္ဗေတွာ
ဝါ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာ ဝါ သာ ပစ္စွာ အနန္တရာယိကိနီ
နေဝ သိဗ္ဗေယျ ဝါ န သိဗ္ဗာပနာယ ဝါ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ
အညတြ စတူဟ-ပဇ္ဇာဟာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုနီတယောက်၏ သင်္ကန်းကို
ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ဖြစ်စေ ဖြေပြီးနောက် (ချုပ်မပေးနိုင်လောက်
အောင်) အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ၄ ရက် ၅ ရက်ထက်လည်းကြာအောင်
အချိန်ဆွဲ၍ ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ချုပ်၍ မပေးအံ့၊ သူတပါးကို
သော်လည်း ချုပ်ပေးအောင် ကြောင့်ကြမစိုက်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ
ပါဠိတော်အာပတ် သင့်၏။

ဃ။ သင်္ခါယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အခြားသင်္ခါယများကို အပ်နှံထားခဲ့၍ သင်းပိုင်ကေသီ နှင့်သာ ဒေသစာရီလှည့်နေမှု။

သင်္ခါယများ
ရှိတက်နေခြင်း

ဘိက္ခုနီတို့မှာ သင်္ခါယ ၅ ထည် ကိုယ်ပိုင်ထားခွင့်ရှိ၏။ တချို့ဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုသင်္ခါယ ၅ ထည်တွင် (သင်္ခါယကြီး၊ ရေသနပ်၊ ရင်စည်းတဘက်) ၃ ထည်ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့ထံ အပ်နှံထားခဲ့၍ သင်းပိုင်ကေသီ ၂ ထည်ဖြင့်သာ ဒေသစာရီလှည့်လည် (ခရီးသွား) ကြကုန်၏။ အပ်နှံထားခဲ့သော သင်္ခါယတို့ကား ဝတ်လည်းမဝတ်ရ၊ နေလည်းမလှမ်းရခြင်းကြောင့် အောက်စော်လည်းခံ၍ မှီလည်းတက်နေကုန်၏။ ထိုသင်္ခါယတို့ကို အပ်နှံခံရသော ဘိက္ခုနီတို့သည် နေလှမ်းပေးကြရကုန်၏။ ထိုနေလှမ်းနေကြသော ဘိက္ခုနီတို့ကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က မေးကြသောအခါ ခရီးသွားနေသော ဘိက္ခုနီတို့၏သင်္ခါယ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောပြကြသဖြင့် သင်္ခါယရှင် ဘိက္ခုနီတို့ကို ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဉ္စာဟိကံ သင်္ခါယသိက္ခာရံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ၅ ရက်ကို သင်္ခါယတို့၏လှည့်လည်ခြင်းကို လွန်စေအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ "သင်္ခါယတို့၏ လှည့်လည်ခြင်း" ဟူသည် သင်္ခါယတို့ကို အထုပ်သေတ္တာစသည်၌ ငြိမ်သက်၍ မနေစေဘဲ အနဲဆုံး ငါးရက်တကြိမ်ကျ ဝတ်သော်လည်း ဝတ်ပေးခြင်း၊ နေသော်လည်း လှမ်းပေးခြင်းတည်း။ သင်္ခါယ ၅ ထည်ကို ၅ ရက်မြောက်နေ့ရောက်လျှင် ဝတ်သော်လည်းဝတ်၊ မဝတ်လျှင် နေလှမ်းရမည်။ ဝတ်လှဲမဝတ်၊ နေလှဲမလှမ်းဘဲ ၅ ရက်လွန်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်-ဟူလို။

င။ စီဝရသင်္ခါယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-သူ့ သင်္ခါယကို ခွင့်မပန်ဘဲ ဝတ်ရုံ။

ဝတ်တရားမသိသော
ဘိက္ခုနီ

ဘိက္ခုနီ တယောက်သည် ရေဖိုနေသော သင်္ခါယကို ဖြန့်လှမ်း၍ ကျောင်းတွင်းသို့ဝင်သွား၏။ အခြားဘိက္ခုနီ တယောက်သည် သင်္ခါယရှင်ကို ခွင့်မပန်ဘဲ ထိုသင်္ခါယကို

ဝတ်ရုံ၍ ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်သွား၏။ သင်္ကန်းရှင်ဘိက္ခုနီသည် ကျောင်းခန်း တွင်းမှထွက်လာ၍ သူ့သင်္ကန်းကို မမြင်သောကြောင့် မေးသောအခါ အခြားဘိက္ခုနီတို့က “မည်သူ (နာမည်ကိုဖော်၍) ဝတ်သွားကြောင်းကို” ပြောကြကုန်၏။ ထိုအခါ သင်္ကန်းရှင်နှင့်တကွ တဆင့်ကြား၍ သိရကုန်သော ဘိက္ခုနီတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စီဝရသင်္ကမနိယံ ဓာရေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ပြောင်းရွှေ့၍ ဝတ်အပ်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူသော ဘိက္ခုနီအား ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “ပြောင်းရွှေ့၍ ဝတ်အပ်” ဟူသည် မိမိတံမှာ အမြဲမထားဘဲ ပြောင်း၍ ပြန်၍ ပေးရမည့် သင်္ကန်းတည်း။ ထိုသို့ ပြန်ပေးရမည့် သင်္ကန်းကို ဥစ္စာရှင်တံ ခွင့်မပန်ဘဲ (မိမိသင်္ကန်း ပျောက်နေခြင်း၊ သူ့ခိုးအခိုးခံရခြင်း ဟူသော အကြောင်းလည်းမရှိဘဲ) ဥစ္စာရှင်ကို ခွင့်မတောင်းဘဲ ဝတ်လျှင် ပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။

၀။ လာဘန္တရာယကရဏသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။
အမှု-ဘိက္ခုနီသံဃာ၏ သင်္ကန်းလတ်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်မှု။

ထုလ္လနန္ဒာကို ပြုစုလုပ်ကျွေးနေသော (ကြည်ညိုသော) အိမ်ရှင်တို့သည် ဘိက္ခုနီသံဃာအား သင်္ကန်းလှူမည့် အကြောင်းကို ထုလ္လနန္ဒာအား လျှောက်ကြကုန်၏။ ထုလ္လနန္ဒာသည် မလှူဖြစ်အောင် “သင်္ကန်းတို့မှာ ကိစ္စတွေများသနှင့်” ဟု ပြော၍ တားမြစ်ထား၏။ ထိုအချိန်မှာပင် ထိုဒါယကာတို့၏ အိမ်ကို မီးလောင် လေရာ ဒါယကာတို့က “ငါတို့မှာ ပစ္စည်းလဲကုန်၊ ကုသိုလ်လဲမရဖြစ်ကြ ရပေါ့” ဟု ဝမ်းနည်းစွာနှင့် ထုလ္လနန္ဒာကို အပြစ်တင် ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကြား၍ အခြားဘိက္ခုနီတို့ကလည်း ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂဏဿ စီဝရလာဘံ အန္တရာယံ
ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဘိက္ခုနီ ဂိုဏ်းသံဃာ၏ ရခွင့်ရှိသော သင်္ကန်းလာဘ်ကို (မရအောင် တားမြစ်သောအားဖြင့်) အန္တရာယ်ပြုသော ဘိက္ခုနီ မှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဘယ့်လောက်တန် ရှုမည်ဟု ကြံစည်ကြသလှဟု မေး၍ သူတို့မှန်း သလောက်ဆိုလျှင်ပစ္စည်းဝတ္ထုနည်းမှာစိုး၍ “ခဏဆိုင်းကြဉ်း၊ အဖိုးချိုတဲ့ အခါမှ ရှုကြတာပေါ့” ဟုစိတ်ရိုးစိတ်ကောင်းဖြင့် ဆိုင်းငံ့တားထားလျှင် အနာပတ္တိ။

ဆ။ ပဋိမာဟနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။

အမှု-သင်္ကန်းဝေအန်ခြင်းကို တားမြစ်မှု။

ထုလွန်နွှာ၏ မတရားမှု

သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘိက္ခုနီသံဃာမှာ အကာလသင်္ကန်းရရှိ၏။ [အကာလသင်္ကန်းဟူသည် ကထိန်ခေတ်ကာလနှင့် မဆိုင်သော သင်္ကန်းတည်း။ ထိုအကာလသင်္ကန်းမျိုးကို ကထိန်အာနိသင်ရသူဖြစ်စေ မရသူဖြစ်စေ အားလုံးခွဲဝေရသည်။] ထိုအကာလသင်္ကန်းကို ဝေဘို့ရန် ဘိက္ခုနီသံဃာအားလုံး စည်းဝေးချိန်မှာ ထုလွန်နွှာ၏ တပည့်ဘိက္ခုနီတို့သည် တခြားအရပ်သို့ ခရီးသွားနေခိုက်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထုလွန်နွှာသည် “သင်္ကန်းမဝေကြပါသေးနှင့်ဉ်း၊ ဘိက္ခုနီတချို့ ခရီးသွားနေ၍ မရှိကြပါ” ဟုပြောဆိုတားမြစ်လေသည်။ ထိုအခါ အခြားဘိက္ခုနီတချို့လည်း “သင်္ကန်းမဝေဖြစ်သေးဘူးတဲ့” ဟု ပြောဆိုကာ အရပ်တပါးသို့ ခရီးသွားကြကုန်၏။ ထုလွန်နွှာသည် သူ၏တပည့်မတို့ပြန်ရောက်ကြသောအခါ (အခြားဘိက္ခုနီတို့ မပြန်လာမီပင်) သံဃာစည်းဝေးစေ၍ သင်္ကန်းကို ဝေစေလေတော့၏။ ထိုမတရားပြုမှုကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ စိဝရဝိဘင်္ဂံ ပဋိမာဟေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တရားနှင့် လျော်သော သင်္ကန်းဝေမှုကို တားမြစ်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [တိုက်တာအတွင်း၌ လက်ရှိ ဘိက္ခုနီအားလုံး စည်းဝေး၍ဝေမှုကို “တရားနှင့်လျော်သော ဝေမှု” ဟု ခေါ်သည်။]

၉။ သမဏစီဝရဒါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဣတ္ထနန္ဒာ။

အမှု-လူဝတ်ကြောင်စသူတို့အား ရဟန်း၏သင်္ကန်းကို ပေးမှု။

ဣတ္ထနန္ဒာ၏ ဥာဏ်ဆန်း

ထုလွန်နှာသည် သူ၏ဂုဏ်သတင်းလွင့်ဘို့ (ကြော်ငြာဘို့) မှန်း၍ ဇာတ်ဆရာ၊ ကချေသည်၊ ဘားကစားသူ၊ မျက်လှည့် သွား၊ အိုးစည်တီးသွား စသူတို့အား ရဟန်းများ ဝတ်လောက်ရုံလောက်၍ ကပ္ပမိန္ဒြထိုးပြီးသားဖြစ်သော သင်္ကန်းကိုပေး၍ “ပရိသတ်ထံ၌ ငါ၏ ဂုဏ်သတင်းကို ပြောပေးကြပါ” ဟု မှာလိုက်၏။ ထိုသူတို့ကလည်း ပရိသတ်ထံ၌ “အရှင်မ ထုလွန်နှာသည် ဗဟုသုတ ရှိပါသည်။ ရဲရဲရင့်ရင့်ရှိပါသည်။ တရားဟောလဲ ကောင်းသည် လူစရာရှိလဲ အရှင်မအား လှူကြပါ၊ ကျောင်းဆောက် စသည်ပြုစရာရှိလဲ အရှင်မလံ ပြုကြပါ” ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အခြားဘိက္ခုနီများကြား ၍ “သမဏစီဝရကို လူဝတ်ကြောင်စသူတို့အား ပေးရသလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿဝါ ပရိဗ္ဗာဇ- ကဿဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ သမဏစီဝရံ ဒဒေယျ။ ပါမိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "အကြင် ဘိက္ခုနီသည် လူဝတ်ကြောင်အား သော်၎င်း၊ ပရိပိုဇ် (ရသေ့ ဖိုးသူတော်ဝတ်သောယောက်ျား) အားသော်၎င်း၊ ပရိပိုဇ်မ (ရသေ့မ သီလရှင်) အားသော်၎င်း၊ သမဏသင်္ကန်းကို ပေးအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီအား ပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ "သမဏစီဝရ" အရ ဝတ်လောက်ရုံလောက်သော ကပ္ပမိန္ဒြထိုးအပ် ပြီး သင်္ကန်းကိုယူ၊ အဂါရိကအရ "လူ" ဟု ဆိုသော်လည်း မိဘမှတစ်ပါး အခြားလူများကိုယူ၊ သီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥျားနှင့် မယ်တော်ခမည်းတော် မှတစ်ပါး လူဝတ်ကြောင်- ဖိုးသူတော်- သီလရှင်- ရသေ့ (ယောက်ျား မိန်းမ) ပရိပိုဇ်ဟူသမျှအား သမဏစီဝရကို ပေးသော ဘိက္ခုနီမှာပါမိတ်၊ ဘိက္ခုတို့မှာ ဒုက္ကဋ်၊ ကပ္ပမိန္ဒြထိုးရသေးလျှင်ကား သာမဏစီဝရအမည် မရသေး၍ ပေးသင့်သူအား ပေးခကောင်း၏။ [ဤစကားကို ကောက်ချက် ချလျှင် ကပ္ပမိန္ဒြထိုးရသေးသော (သင်္ကန်းဟု ခေါ်သော) အဝတ်ကို လူများဝတ်ရုံကောင်း၏-ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီး ကို သာမဏေတို့ဝတ်ရာ၌ ဝတ်ကောင်းကြောင်းကား ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။]

ဈ။ သမယာတိက္ကမန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။

အမှု-သင်္ကန်းအပေါ် (ရလိမ့်မည်ဟု) အားနည်းသော မြော်လင့်ချက်ဖြင့် သင်္ကန်းကာလကို လွန်စေမှု။

အားနည်းသော မြော်လင့်ချက်

ထုလွန်နွှာကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသောအိမ်မှ သားတို့သည် “တပည့်တော်တို့ တတ်နိုင်လျှင် ဘိက္ခုနီ သံဃာအား သင်္ကန်း လှူကြပါလိမ့်မည်”ဟု လျှောက်ထားဘူး၏။ ထိုသို့လျှောက်ထားခြင်းကို “သင်္ကန်းရလိမ့်မည်”ဟု ဘိက္ခုနီဘက်က မြော်လင့်ရသောအချက်တည်း။ သို့သော် “တတ်နိုင်လျှင်”ဟုသော ဝိသေသနကြောင့် ထိုမြော်လင့်ချက်သည် သေချာသော မြော်လင့်ချက်မဟုတ်။ အားနည်းသော မြော်လင့်ချက်ဖြစ်သည်။

ထုလွန်နွှာ၏ အားနည်းမှု

သင်္ကန်းကာလ၌ ရှိနေသမျှ သင်္ကန်းသည် ထိုကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာ ပဌမဝါ၌ ဝါဆိုဝါကျွတ်သော သံဃာနှင့်သာဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့်ထိုကျောင်းတိုက်၌ ပဌမ ဝါကျွတ်သော ဘိက္ခုနီသံဃာသည် သံဃိကသင်္ကန်းကို ခွဲခြမ်းဝေဘန်မည်ဟု စည်းဝေးကြသောအခါ ထုလွန်နွှာက “မဝေကြပါသေးနှင့်၊ နောက်ထပ် သင်္ကန်းရစရာ မြော်လင့်ချက်ရှိပါသေးသည်”ဟု ပြောဆို၍ ထိုသင်္ကန်းရမှ ရော၍ဝေဘို့ တားမြစ်ထားလေသည်။

ထိုသို့ တားမြစ် ထားသောကြောင့် သင်္ကန်းကာလ လွန်သွားရကား ထိုသင်္ကန်းများသည် ပဌမဝါကျွတ်သော သံဃာသာမက၊ အားလုံး လာလာသမျှ သံဃာနှင့်ဆိုင်သွားသဖြင့် ပဌမဝါကျွတ်သော သံဃာတို့မှာ နောက်ထပ်ရမည့်သင်္ကန်းက အမှန်ရလျှင် ဝေသောအခါ အရနည်းဘွယ် မရှိပါ။ နောက်ထပ်ရမည့်သင်္ကန်းက မရလျှင် ဝေသောအခါ အရနည်းဘွယ် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ထိုမြော်လင့်ချက် သင်္ကန်းကို စုံစမ်းပါ”ဟု ထုလွန်နွှာကို တိုက်တွန်းကြ၍ စုံစမ်းသောအခါ မလှူနိုင်တော့ကြောင်းကို သိရသဖြင့် ထုလွန်နွှာကို ပိုင်း၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဗ္ဗလစိဝရပစ္စာသာယ စိဝရကာလသမယံ အတိက္ကမေယျ၊ ပါဖိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ "သင်္ကန်းရဘို့ရာ အားနည်းသော မြော်လင့်ချက်ဖြင့် သင်္ကန်းကာလ သမယကို လွန်စေသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါဠိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ "“လူမည်လိုတော့ မသေမချာ လျှောက်ထားပါတယ်၊ သို့သော် သူတို့မှာ အလုပ်အကိုင် အရောင်းအဝယ်ကောင်း၍ ပစ္စည်းဟက်နေ သောကြောင့် သို့မဟုတ် သဒ္ဓါတရားကောင်းသော ဒါယကာပြန်ရောက် လာသောကြောင့် ကော်လှဖြစ်စရာရှိပါတယ်” စသည်ဖြင့် အကျိုး အကြောင်းပြောပြ၍ တားမြစ်ထားလျှင် အနာပတ္တိ။

၉။ ကထိန်နုတ်ရ ပဋိပဿနာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- ထုလွှနန္ဒာ။

အမှု-တရားလမ်းကြောင်းကျသော ကထိန်နုတ်ခြင်းကို တား မြစ်မှု။

ကထိန်နုတ်ခွင့် ပဉ္စပါသကာတယောက်သည် သံဃိကလူဘို့ရန် ကျောင်း ဆောက်ပြီးနောက် ကျောင်းရေစက်ချသောအခါ ပဌမ ဝါကျွတ်သော သံဃာသာမက၊ ရှိသမျှသံဃာအားလုံးကို သင်္ကန်းလှူလို သောဆန္ဒရှိ၏။ ထိုအချိန်၌ ဘိက္ခု-ဘိက္ခုနီ သံဃာ ၂ ဘက်လုံးမှာပင် ကထိန်ခင်းပြီးဖြစ်နေသောကြောင့် သံဃိကသင်္ကန်းလှူလျှင် ကထိန်အာနိ သင်ရထားသော(ထိုကျောင်းတိုက်၌ ပဌမဝါကျွတ်သော) သံဃာများသာ ရခွင့်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လာလာသမျှ သံဃာအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်အောင် လှူလိုသော ဒါယကာသည် ခင်းပြီးကထိန်ကို ပြန်၍နုတ်ဘို့ရန်လျှောက်ထား သဖြင့် ရဟန်းများက ဘုရားရှင်အား တဆင့်လျှောက်ကြသောကြောင့် ကထိန်နုတ်ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။ [သံဃာစည်းဝေး၍ ဘုရားအမိန့်တော် ကမ္မဝါစာဖြင့် ခင်းပြီး ကထိန်ကိုပြန်၍ ရုပ်သိမ်းမှုကို “ကထိန်နုတ်”ဟု ခေါ်သည်။]

ထုလွှနန္ဒာ၏ တားမှု

ထိုသို့ကထိန်နုတ်ခွင့် ပြုတော်မူသောကြောင့် ကထိန်နုတ် မည်ဟု သံဃာစည်းဝေးသောအခါ ထုလွှနန္ဒာသည် (လှူမည့်သင်္ကန်းကို နောက်လာသူများနှင့် မဆိုင်စေဘဲ ပဌမဝါကျွတ်သော သူတို့တစုသာ ပိုင်ဆိုင်လိုသောကြောင့်) ထိုကထိန်နုတ် ခြင်းကို တားမြစ်ထားလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကြားရသော ကျောင်း

ဒါယကာ ဥပါသကာသည် ထူလွန်နွှာ၏လုပ်ပုံကို မကျေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဓါရံ ပဋိဗာ-
ဟေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "တရားနှင့်လျော်သော ကထိန်နုတ်ခြင်းကို တားမြစ်သော
ဘိက္ခုနီအား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ "ဤ ကထိန်နုတ်ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းမှာ သံဃာအားလုံး ညီတူညီမျှ
သံသိကသင်္ကန်းကို ရပါစေတော့ဟု သဘောတော်ထား၍ ခွင့်ပြုတော်
မူခြင်းဖြစ်သော်လည်း ပဌမဝါကျွတ်သော သံဃာများမှာ အရနည်းနေ
လျှင် မသင့်လျော်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ ကထိန်နုတ်ခြင်းကြောင့် ရရှိမည့်လာဘ်
သည် ကထိန်အာနိသင် လာဘ်အောက်နည်းနေလျှင် "ဓမ္မိက ကထိနုဒ္ဓါ
ရ=တရားနှင့်လျော်သော ကထိန်နုတ်ခြင်း" မဟုတ်။ ကထိန်နုတ်ခြင်း
ကြောင့် နောက်ထပ်ရရှိမည့်လာဘ်က ကထိန်အာနိသင် လာဘ်ထက်
များသော်၎င်း တန်းတူသော်၎င်း ဖြစ်မှ "ဓမ္မိက ကထိနုဒ္ဓါရ" ဖြစ်သည်။

နဂ္ဂဝဂ် ပြီး၏။

တုဝဋ္ဌဝဂ်

က။ တုဝဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီများ။
အမှု-ခုဋ်တခု၌ ၂ ယောက်အတူ အိပ်မှု။

သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘိက္ခုနီတချို့သည် ခုဋ်တချပ်ထည်း၌
၂ ယောက်အတူအိပ်ကြကုန်၏။ ကျောင်းကိုလှည့်လည်၍
ကြည့်ရှုကြသော လူတို့သည် ထိုသို့အိပ်ကြပုံကို မြင်၍
"လူများအိပ်သလို အိပ်ကြတာဘဲကိုး" ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာ
ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီယော ဒွေ ဧကမဗ္ဗေ တုဝဋ္ဌေ-
ယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

လူလို
မအိပ်ရ

အဝတ်ကို သင်္ကန်းချုပ်ဘို့ရန် တိုက်တွန်းသောအခါ ဘိက္ခုနီမအား ပေးလိုက်ရကြောင်း ပြောလေသည်။

ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြ လေရာ၊ ဘုရားရှင်သည် ဆွေမျိုးတော်-မတော် စစ်မေးတော်မူ၍ “မတော် ကြောင်း” သိတော်မူသောအခါ “ယောပန ဘိက္ခု၊ အညာတိကာယ ဘိက္ခု- နိယာ စိဝရံ ဒေဇယျ” ဟုမူလပညတ်ကို သားတော်မူပြီးနောက် လဲလှယ်၍မျှ မဖြစ်နိုင်ကြသဖြင့် ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် “အညတြပါရိဝတ္တကာ” ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်း လဲလှယ်အပ်သော သင်္ကန်းကိုကြည့်၍ ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီအား သင်္ကန်းပေးအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

၈။ စိဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။
အမှု-ဘိက္ခုနီအား သင်္ကန်းချုပ်ပေးမှု။

ဥဒါယိနှင့် ဇနီးဟောင်း ဘိက္ခုနီ ရှင်ဥဒါယိသည် သင်္ကန်းအချုပ် ကောင်းသူတည်း၊ အခါတပါး၌ သူ၏ဇနီးဟောင်း ဖြစ်ခဲ့သော ဘိက္ခု- နိက သင်္ကန်းချုပ်ခိုင်းသဖြင့် ကောင်းစွာချုပ်ဆိုးပြီးလျှင် ထိုသင်္ကန်း၏ အလယ်ခေါင် (ဝတ်သည့်အခါ ကြော့ဘက်ကျလောက်သော အရပ်၌) ယောက်ျားနှင့်မိန်းမ မေထုန်မှီဝဲနေပုံ အရုပ်ထင်အောင်ချုပ်၍ ခေါက်ထားလေ၏။ ထိုဘိက္ခုနီသည် သင်္ကန်းလာယူသောအခါ “ရော့... ခေါက်ထားတဲ့အတိုင်း ယူသွားပြီးသိမ်းထား၊ ဩဝါဒခံယူဘို့ လာသောအခါ ကျမှ ဒီသင်္ကန်းကိုဝတ်ပြီး ဘိက္ခုနီတို့ရဲ့ နောက်ဆုံးကလိုက်ခဲ” ဟု မှာလိုက် လေသည်။

ထိုဘိက္ခုနီမလည်း သူ့လင်ဟောင်း မှာလိုက်သည့် အတိုင်း သိမ်းထား ပြီးလျှင် ဩဝါဒခံယူလာမှ ထိုသင်္ကန်းကို အမှတ်တမဲ့ဝတ်၍ နောက်ဆုံးက လိုက်လာမိရာ၊ ထိုဘိက္ခုနီကိုယ်တိုင်မှာ အရုပ်ပါနေကြောင်း သိဟန်မတူ သော်လည်း မြင်ရသောလူတို့က “သိပ်အရှက်မရှိတဲ့ ဘိက္ခုနီတွေဘဲ” ဟု အားလုံးကိုသိမ်းကြီး၍ ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ ထို့နောက် ဘိက္ခုနီတို့က မြင်ကြ၍ “ဘယ်သူ့လက်ရာလဲ” ဟု ထိုဘိက္ခုနီကို စစ်မေးလေသော် ဥဒါယိ၏

လက်ရာဖြစ်ကြောင်းသိကြ၍ “ဒီလိုအလုပ်မျိုးဟာ အရှက်မရှိဘူးလို့ နာမည် ရတဲ့ သေသောက်ကြူးတွေသော်မှ မတင့်တယ်ဘူး၊ ရှင်ဥဒါယိကား အဘယ် မှာတင့်တယ်နိုင်ပါ့မလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ရဟန်းတို့အား လျှောက်ကြလေရာ၊ ရဟန်းတို့မှတစ်ဆင့် ဘုရားထံလျှောက်ကြ၍ ဆွေမျိုးမတော်ကြောင်းကိုလည်း သိတော်မူရသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ
စိဝရံ သိဗ္ဗေယျဝါ သိဗ္ဗာပေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အကြင် ရဟန်းသည် ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီ၏
သက်န်းကို ကိုယ်တိုင်မူလည်းချုပ်အံ့၊ သူတပါးကိုမူလည်းချုပ်စေအံ့၊
ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဆ။ သံဝိဇာန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂီ ရဟန်းများ။
အမှု- ဘိက္ခုနီတို့နှင့်တိုင်ပင်၍ ခရီးသွားမှု။

ဘိက္ခုနီတို့နှင့် ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့နှင့် အတူစီစဉ်၍
ဆဗ္ဗင်္ဂီများ (မည်သည့်ရက် မည်သည့်အချိန် သွားကြဖို့-ဟု အချိန်း
အချက်ပြု၍) ခရီးသွားကြကုန်၏။ လူတို့က “ငါတို့
သားမယားနှင့်အတူ ခရီးသွားကြသကဲ့သို့၊ သူတို့လည်းသွားကြသည်” ဟု
ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ယောပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဇာယ
ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါစိတ္တိယံ” တိုင်အောင်
မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

အနုပညတ် အခါတပါး၌ ဘိက္ခုနီတို့သည်၎င်း ဘိက္ခုတို့သည်၎င်း
သာကေတမြို့မှ သာဝတ္ထိသို့ခရီးသွားဘွယ်ရှိကြ၏။ ထိုအခါ
ဘိက္ခုနီတို့က “တပည့်တော်မတို့သည် အရှင်ဘုရားတို့နှင့်အတူ လိုက်ကြပါရ
စေ” ဟု လျှောက်လျှင် ရဟန်းတို့က “သင်တို့နှင့်အတူ မသွားကောင်း
သင်တို့သော်လည်း ရှေ့ကသွားနှင့်ကြ၊ သို့မဟုတ် ငါတို့သော်လည်း
အရှင်သွားနှင့်ကြမည်” ဟု ပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုအခါ “အရှင်ဘုရား
တို့သည် မြတ်သောယောက်ျားများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အရှင်ဘုရားတို့ပင်

မရွက်ကြနှင့်ကြပါကုန်”ဟု လျှောက်၍ ဘိက္ခုနီတို့ နောက်ချန်နေရစ်ကြလေသည်။ ထိုသို့နောက်ချန်ပြီးမှ လိုက်သွားကျသော ဘိက္ခုနီတို့မှာ သပိတ်သက်န်းကိုလည်း အလှခံရ၊ လူကိုလည်းဖျက်ပီးခံရလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍- “အညကြ သမယာ ပါမိတ္တိယံ၊ တတ္ထာယံ သမယော သတ္တဝါမနီယော ဟောတိ မဂ္ဂေါ သာသကံသမ္မတော သပ္ပဋိဘယော၊ အယံ တတ္ထ သမဒယာ”ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်၏အကျဉ်းချုပ်အဓိပ္ပာယ်။ ။လမ်းခရီးသည် အဖော်ကုန်သည် မပါလျှင် ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်တတ်သောကြောင့် အဖော်ကုန်သည်နှင့်အတူ သွားထိုက်သော ခရီးမျိုးဖြစ်အံ့၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်ရှိသောခရီးဟု အများအသိအမှတ် ပြုထားအံ့၊ ဘေးရန် အန္တရာယ်လည်းရှိအံ့၊ ထိုခရီးမျိုးကို သွားရာ၌ ဘိက္ခုနီနှင့်အတူ ချိန်းချက်၍ သွားကောင်း၏၊ ရိုးရိုးဘေးအန္တရာယ်ကင်းသော ခရီးမျိုးကိုသွားရာ၌ကား ဘိက္ခုနီနှင့် ချိန်းချက်၍ အတူမသွားကောင်း။

၉။ နာဝါဘိရူဟနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
 အမှု-ဘိက္ခုနီတို့နှင့်အတူ တိုင်ပင်၍ လှေစီးမှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့နှင့် ဘိက္ခုနီများ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့နှင့် အတူစီစဉ်၍ (မည်သည့်ရက် မည်သည့်အချိန် မည်သည့်လှေဖြင့်သွားကြစို့ ဟု တိုင်ပင်ချိန်းချက်၍)လေတစ်စင်းထည်းကို စီးသွားကြလေရာ၊ “သားမယားနှင့်အတူ ငါတို့လှေကစားကြသကဲ့သို့၊ ဤရဟန်းတို့လည်း ဘိက္ခုနီတို့နှင့် အတူ လှေကစားကြသည်”ဟု လူတို့ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် “ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကံနာဝံ အဘိရူဟေယျ ဥဒ္ဓံဂါမိနိံဝါ အဓောဂါမိနိံဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ”ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

အနုပညတ်။ ။ဘိက္ခုနှင့် ဘိက္ခုနီတို့သည် သာကေတမှ သာဝတ္ထိသို့ သွားဘို့ကိစ္စကြိုလေရာ၊ လမ်းခရီးမှာလည်း မြစ်တစ်ခုကို (အထက်အောက်အစုန်အဆန်မဟုတ်ဘဲ) ကန့်လန့်ဖြတ်ကူးဘွယ်ရှိ၏၊ ထိုအခါ ဘိက္ခုနီတို့က

“အရှင်ဘုရားတို့နှင့်အတူ ကူးပါရစေ” တောင်းပန်ရာ “အတူလှေမစီးကောင်း” ဟု ပယ်ထားခဲ့သဖြင့် နောက်မှ ကူးတို့လှေကိုစီးကြရသော ဘိက္ခုနီတို့၏ သပိတ် သင်္ကန်းကို ခိုးသူတို့ လုယူကြသည့်ပြင် ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်း မတရားကျင့်လိုက်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူ၍ “အညတြ တိရိယံ တရဏာယ” ဟု ဖြည့်စွက်တော်မူလျက် အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကံနာဝံ အဘိရဟေယျ ဥဒ္ဓ္ဌဂါမိနိံ ဝါ အဓောဂါမိနိံ ဝါ အညတြ တိရိယံ တရဏာယ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဘိက္ခုနီနှင့် အတူ ချိန်းချက်၍ ဖီလာ ဖြတ်ကူးခြင်းကိုကြဉ်၍ အထက်သို့ ဆန်တက်သည်မူလည်းဖြစ်သော အောက်သို့ စုန်ဆင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော တစင်းစည်းသော လှေကိုစီးအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဈ။ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဒေဝဒတ်။

အမှု-ဘိက္ခုနီကစိမံပေးသောဆွမ်းကိုစားမှု။

ရှင်ဒေဝဒတ်နှင့် ဘိက္ခုနီ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ “ထုလ္လနန္ဒာ” မည်သော ဘိက္ခုနီသည် တဥးသော အမျိုးအိမ်ဝယ် အမြဲ ဆွမ်းစား၏။ ထိုအိမ်ရှင်သည် အခါတပါး၌ ထေရ်ကြီးများကိုလည်း

ပင့်ဖိတ်ထားလေသည်။ ထုလ္လနန္ဒာသည် နံနက်စောစောအိမ်သို့ကြွလာသော အခါ ပြင်ဆင်ထားသည်ကိုမြင်၍ “ယနေ့ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်တွေများလှပါ တကား” ဟု ပြော၏။ “တပည့်တော်မထေရ်ကြီးများကို ပင့်ထားပါတယ်” “ထေရ်ကြီးများဆိုတာ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါလဲ” “အရှင်သာရိပုတြာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာကစ္စာယန၊ အရှင် မဟာကောဠိက၊ အရှင်ကပ္ပိန၊ အရှင်နန္ဒ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်ရေဝတ၊ အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင် အာနန္ဒာ၊ အရှင်ရာဟုလာ” ဟု ပြောလေသော်.... “ရဟန္တာကြီးတွေ ရှိပါလျက် ဘာကြောင့်နောက်လိုက်နောက်ပါကလေးတွေ ပင့်ထားရသလဲ၊ မထေရ်ကြီးတွေဆိုတာ အရှင်ဒေဝဒတ်၊ အရှင်ကောကာလိက၊ အရှင်ကဋု မောဒက တိဿက၊ အရှင်သမုဒ္ဒဒတ္တ” ဟု ပြောနေတုန်းမှာပင် အရှင်သာရိ

ပုတြာတို့လည်း အိမ်ပေါက်သို့ဝင်လာသည်ကို မျက်စိတဖက်ဖြင့် မြင်လိုက်၍ မိမိစကားကြားသွားကြောင်းကိုလည်း သိသောကြောင့် “ရဟန္တာကြီးတွေ ကိုပင့်ထားတာ အမှန်သားဘဲ” ဟု ချက်ခြင်းစကား ပြင်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါဆွမ်းဒါယကာသည် “ခုတင်ကနောက်လိုက်နောက်ပါကလေးတွေ” ဟု ဆိုပြီး အခုဘဲ “ရဟန္တာကြီးတွေ” ဟု ဆိုပြန်တယ်ဟု ပြောရသလားဟု ဆိုကာ အိမ်မှ ဆွဲထုတ်၍ အမြဲဆွမ်းဝတ်ကိုလည်း ဖြတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ “ဘိက္ခုနီက (ဆွယ်တရားဟော၍) စီမံပေးနေသော ဆွမ်းကို ရှင်ဒေဝဒတ်တို့ တစုစားလေ့ရှိကြောင်း” အပြစ်ဟောင်းပေါ်လာ၍ ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ကြ သောကြောင့် “ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဘိက္ခုနီပရိပါမိတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

အနုပညတ်

ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ ရဟန်းပြု၍ အခြားအရပ်သို့ သွားရောက် နေထိုင်သော ရဟန်းတပါးသည် ရာဇဂြိုဟ်သို့ပြန်လာရာ၊ ဆွေမျိုးများက “ငါတို့အရှင်သည် ကြာလှမှ (တခါတလေ) ကြွလာသည်” ဟု အထူးတလယ် ဆွမ်းကို ချက်ပြုတ်ကပ်ကြလေသည်။ ထိုအမျိုးမှာလည်း အမြဲ ဆွမ်းစားသော ဘိက္ခုနီတပါးရှိ၏။ ထိုဘိက္ခုနီကလည်း (လူတို့ဆွမ်းကပ်စဉ်) “အရှင်ဘုရားအား လှူကြပါ” ဟု စကားလောကွတ်ဝင်၍ ဖြည့်စွက်လေရာ၊ ထိုရဟန်းသည် ဆွေမျိုးများလှူအပ်သော ဆွမ်းကိုပင် ဘိက္ခုနီဝင်၍ ပြော သောကြောင့် “ဘိက္ခုနီစီမံသော ဆွမ်းမျိုးဖြစ်နေပြီ” ဟု ယူဆ၍ ထိုဆွမ်းကို အကပ်မခံဘဲ နေလေသည်။ ဆွမ်းခံချိန်လည်း မရှိတော့သဖြင့် ထိုနေ့အဖို့ ဆွမ်းမရတော့ချေ။ ထို့နောက်ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်ရောက်၍ ရဟန်းများ အား (သူတွေကြံ့ခဲရပုံကို လျှောက်ထား၍) ဘုရားရှင်သိတော်မူသောကြောင့် “အညတြ ပုဗ္ဗေ ဝိဟိသမာရမ္ဘာ” ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရ လေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဘိက္ခုနီပရိပါမိတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဇ္ဇေယျ အညတြ ပုဗ္ဗေ ဝိဟိသမာရမ္ဘာ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ “အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန်းမ မစီမံမီရှေး၌ လူတို့ အားထုတ်အပ်သော ဆွမ်းကို ကြဉ်၍ ရဟန်းမ စီမံအပ်သော ဆွမ်းဟု သိလျက် ရဟန်းမ စီမံအပ်သော ဆွမ်း (ဘောဇဉ်ငါးပါး တပါးပါး) ကို စားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

၉။ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။

အမှု-ဘိက္ခုနီနှင့်အတူ လူကွယ်ရာ၌နေမှု။

ရှင်ဥဒါယိနှင့်
ဘိက္ခုနီ

ရှင်ဥဒါယိ၏ ဇနီးဟောင်းသည် ဘိက္ခုနီလုပ်ပြီးလျှင်
ရှင်ဥဒါယိထံ မကြာမကြာလာတတ်၏။ ရှင်ဥဒါယိလည်း
ထိုဘိက္ခုနီထံ သွားတတ်၏။ အခါတပါး၌ကား သူတို့

၂ ယောက်သည် အဖော်မပါဘဲ (ပြောလိုရာကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်
ပြောနိုင်သော အခြားသူတို့ မကြားလောက်အောင် ဝေးသောကြောင့်)
“နား၏ ကွယ်ရာ”ဟု ဆိုထိုက်သော အရပ်၌ ထိုင်နေကြလေသည်။ ထိုအခါ
ရဟန်းများ ကွဲခဲ့ကြ၍ ဘုရားထံလျှောက်ခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်
တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကော
ဧကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန်းမနှင့် တကွ တယောက်
ချင်းချင်း နား၏ကွယ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေခြင်းကို ပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ် ပြီး၏။

ဘောဇနဝဂ်

က။ အာဝသထပိဏ္ဍာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမှု-တည်းခိုရာဇရပ်၌ အမြဲနေ၍ ဆွမ်းစားမှု။

တည်းခိုရာဇရပ် သာဝတ္ထိမြို့၌ အသင်းတသင်းသည် မြို့၏ အနီးအပါးဝယ် ဧည့်သည်တို့ တည်းခို နေထိုင်ဘို့ရာ ဇရပ်တဆောင်ကို ဆောက်လုပ်ထား၏။ ထိုဇရပ်ကို ကောင်းစွာ လုံခြုံအောင် ကာရံ၍ ဇရပ်တွင်း၌ ခရီးသွားသူ မကျန်းမာသူ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမနှင့် ရေထွေ ရဟန်းများအတွက် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် (ခုရင်-ထိုင်ခုံ)များကိုလည်းခင်း၍ သူ့အခန်းနှင့်သူ တကန့်စီကန့်ပြီးလျှင် အခန်းမျက်နှာသာအဝင်ပေါက်၌ ဆင်ဝင်စမှတ်များကိုလည်း အသီးအသီး ထားသဖြင့် တန်းလျားရှည် ဇရပ်မျိုးဖြစ်လေသည်။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့အမြဲနေ၍ ဆွမ်းစားမှု ထိုဇရပ်၌ညွှတ်သည်အာဂန္တုများအတွက် ဆွမ်း=ထမင်း ကိုလည်းထားကြလေရာ၊ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံ၍ မရလျှင် ထိုဇရပ်သို့ လာကြကုန်၏။ ကောင်းမှုရှင်တို့ ကလည်း “အရှင်မြတ်တို့သည် တရံတခါအတော်ကြာမှ လာကြပေသည်” ဟု ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုကြကုန်၏။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ကား အလိုက်မသိကြ၊ နောက်တနေ့ ဆွမ်းမရလျှင်လည်း လာကြပြန်- ထို့နောက်တနေ့ ဆွမ်းမရလျှင်လည်း လာကြပြန်၏။ ထိုသို့ ၃ ရက်မျှစားပြီးသည့် အခါ၌ကား နက်ဖြန်လည်း လာဥူးမည့်အတူ မပြန်ဘဲနေကြစို့” ဟု တိုင်ပင်ကာ အမြဲနေ၍ဆွမ်းစားကြ လေသည်။ တိတ္ထိတို့ကား ရှောင်ရှားထွက်သွားကြကုန်၏။ တိတ္ထိတို့ကိုမမြင် ရ၍ မေးကြသည့်အခါ ရဟန်းများအမြဲနေကြသည်ကိုမြင်၍ ရှောင်သွားကြ ကြောင်းကို ကြားရသဖြင့် “ကိုယ်တော်တွေဟာ ဘာကြောင့် နေ့စဉ်နေ၍ စားကြရသတို့လဲ၊ သူတို့ဘို့ချည်းမဟုတ်ဘူး၊ လာလာသမျှအတွက် စားဘို့ ချက်ထားတာဖြစ်တယ်” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ဘုရားရှင် ကြားတော်မူ၍ “ကော အာဝသထပိဏ္ဍာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကိုထားတော်မူရလေသည်။

အနုပညတ်။ ။ ထိုကဲ့သို့သော တည်းခိုရာဇရပ်ကား ထိုထိုအရပ်၌လည်း ရှိတတ်၏။ ထို့ကြောင့်အရှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိသို့ ကြွတော်မူလာ

ရာဝယ် ထိုကဲ့သို့သောတည်းဇရပ်၌တနေ့စာမျှ ဘုဉ်းပေးပြီးနောက် အတော် ပြင်းထန်သော ရောဂါဖြစ်၍ ထိုဇရပ်မှ မကြွနိုင်လောက်အောင် ပြင်းထန် သော ရောဂါဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒါယကာတို့က နောက်တရက် ဆွမ်းကပ်ကြသည့်အခါ “မအပ်”ဟု အယူရှိ၍ မဘုဉ်းပေးဘဲ နေ့တော်မူရှာ လေသည်။ ထို့နောက် ရောဂါသက်သာ၍ သာဝတ္ထိသို့ ရောက်သော အခါ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းများအားပြောပြ၍ ဘုရားရှင်လည်း ‘သိတော်မူရ သဖြင့် “အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ”ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရ လေသည်။ ဤအနုပညတ်တော်အရ “ဂိလာနဖြစ်နေလျှင် ရောဂါမပျောက် သေးခင် နေ့စဉ်စားကောင်း၏”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူရာရောက်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ဧကော အာဝသထ-
ပိဏ္ဍော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဉ္ဇေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းသည် တနေ့စာဖြစ်သော တည်းခိုရာ ဇရပ်စသည်၌ ဝတ်တည်အပ်သောဆွမ်းကို စားအပ် စားနိုင်၏။ ထိုတနေ့စာထက် အလွန် အကယ်၍စားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၁။ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဒေဝဒတ်။
အမှု-အဖော်အပေါင်းနှင့်အတူဂဏဘောဇန ကိုစားမှု။

ရှင်ဒေဝဒတ် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဈာန်အဘိညာဉ်ကိုရဘူးသေးသော
လာဘ်လျော့လာပုံ ကြောင့် နဂိုကလာဘ်လာဘမရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ပင် ဖြစ်၏။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကိုသတ်ဘို့ရန် (အဇာတသတ် အား) အကြံပေးမှု၊ လေးသွားတွေကိုစေလွှတ်၍ ဘုရားကို အပစ်သတ်ခိုင်းမှု၊ ဘုရားကိုကျောက်ဖြင့်လှိုင့်ချ၍ လုပ်ကြံမှုတို့၌လည်း အကြောင်းသိသူနည်းပါး သောကြောင့် မှုပြစ်မထင်ရှားရကားလာဘ်လာဘမလျော့သေးချေ။ နာဠာဂိရိ မည်သော ဓနုပါလလည်းမည်သော ဆင်ကြီးကို အရက်တိုက်စေ၍ ဘုရား ကြွလာတော်မူမည့်လမ်းသို့လွှတ်ကာ ဆင်နှင့်အတိုက်ခိုင်းရာ၌ကား နေ့လယ် ကြောင်တောင် မြို့လယ်ခေါင် ဖြစ်နေ၍ သူ၏ပြစ်မှု ထင်ရှားသောကြောင့် ထိုအမှုကိုအစပြု၍ရှေးကပြစ်မှုတွေပေါ် (နဂိုကသိလျက်မပြောဝံ့၍ ဖုံးထားရ

သူတို့က)ထုတ်ဖော်ပြောကြလေသည်။ ထိုအခါ“ဒီအမှုတွေကို ရှင်ဘုရင်နှင့် ပင်း၍ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ရှင်ဘုရင်က ဘာ့ကြောင့် ဒီလောက် ယုတ်မာသူကို ကြည်ဖြူစွာ ချီးမြှောက်ထားရသလဲ”ဟု မြို့ယူမြို့သားတို့လှုပ်ရှား ထကြွလာ သောကြောင့် အဇာတသတ်မင်းလည်း ရှင်ဒေဝဒတ်ကို နှင်ထုတ်ကာ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြစ်သော ဆွမ်းအိုးငါးရာကိုလည်း ဖြတ်ပစ်ရလေတော့သည်။

တောင်းရမ်း စားသောက်ရပုံ ထိုအခါမှ စ၍ လာဘ်လာဘ ယုတ်လျော့ရကား ရှင်ဒေဝဒတ်သည် မိမိပရိသတ်နှင့်အတူ ဟိုအိမ် ဒီအိမ် လှည့်လည်၍“သင်တို့က တပါးစာထမင်းကို ပေးကြပါ၊ သင်တို့ကနှစ်ပါးစာထမင်းပေးကြပါ၊”စသည်ဖြင့်တောင်း၍ မိမိပရိသတ် နှင့်အတူ စားရလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူ၍ “ဂဏဘောဇနေ့ ပါဗိတိယံ”ဟု မူလပညတ်ကိုထားတော်မူရလေသည်။ [ဤ၌ ဂဏဟူသည် ၄ ပါးမှ အထက်ဖြစ်သော ရဟန်းအပေါင်းတည်း၊ ထို ၄ ပါးမှအထက် ဖြစ်သော ရဟန်းအပေါင်းတို့အား လှူအပ်သော ဘောဇဉ်ကို “ဂဏ ဘောဇဉ်”ဟုခေါ်သည်။ထိုဂဏဘောဇဉ်ကိုစားလျှင် ပါဗိတိယံအာပတ်သင့်၏။]

ဘောဇဉ် ၅ ပါး။ ။“ဩဒနော သတ္တု၊ကုမ္မာသော၊ မစ္ဆော မံသဉ္စ ဘောဇဉံ” နှင့်အညီ ဩဒန=စပါးမျိုး ၇ ပါးမှဖြစ်သော ဆန်တမျိုးမျိုးကို ချက်ထားသောထမင်း၊(လက်ဖြင့်ကော်ယူ၍ ရလောက်သော ယာဂုအပြစ် လည်း ဩဒန၌ပါဝင်၏။) သတ္တု=စပါးမျိုး ၇ ပါး၏ဆန်ကို အမှုန့်ထောင်း ထားသောမုံမှုန့်၊(ထိုမုံမှုန့်ကို သကြား ထောပတ် နွားနို့စသည်ဖြင့် ရောစပ် ၍ အရည်ဖြစ်စေ အခဲဖြစ်စေ သောက်ကြစားကြရသည်။) ကုမ္မာသော= မုယောစပါး (ဂျုံဖြူ) ကိုလုပ်သော မုံအမျိုးမျိုး၊ (ယခုကာလ များစွာသော ဂျုံမုံ)၊ မစ္ဆော=ငါး (ရေသတွာအမျိုးမျိုး၏ အသား)၊ မံသ=အသား (ကုန်းသတွာအမျိုးမျိုး၏အသား)၊ ဤ ၅ ပါးကိုဘောဇဉ် ၅ ပါးဟုခေါ်၏။

အပ်-မအပ်ပင့်နည်း။ ။ပါဠိလိုဖြစ်စေ မြန်မာလိုဖြစ်စေ “ပိဏ္ဍပါတ= ပိဏ္ဍ=ဆွမ်း”ဟူသော အသုံးအနှုန်းပါလျှင် ရဟန်းသုံးဖြစ်၍ အပ်သော အသုံးအနှုန်းတည်း။ ဩဒန=ဘတ္တ=ထမင်း၊သတ္တု၊ကုမ္မာသ=မုံ၊မစ္ဆ= ငါး၊ငါးခြောက်၊ငါးပိ၊မံသ-နွားသား အမဲသားဟင်း ဝက်သားဟင်းစသော အသုံးအနှုန်းများကား အရပ်သုံးလူသုံးဖြစ်၍ မအပ်သော အသုံး အနှုန်း တည်း။ ထိုမအပ်သော အသုံးအနှုန်းဖြင့် လာ၍ပင့်လျှင် သုံးပါးအထိသာ ထိုအစာကို ခံယူသုံးဆောင်ကောင်း၏။ ၄ ပါးဖြစ်၍ ဂဏဖြစ်နေလျှင်ကား

မခံယူကောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဂဏဘောဇနဟူရာ၌ ၄ ပါးပေါင်း၍ ထမင်း ပေးပါစသည်ဖြင့် တောင်းခြင်းကို၎င်း၊ လူတို့က “ထမင်းစား ကြပါ- မှိုဘုဉ်းပေးကြပါ” စသည်ဖြင့် ရဟန်း ၄ ပါးအား မအပ်မရာ ပင့်ဖိတ် လာခြင်းကို၎င်း မခံယူကောင်းဟုမှတ်၊ “ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ကြပါ=ဆွမ်းစား လာပါ၊ မှိုတီဆွမ်းဘုဉ်းပေးလှည့်ပါ” စသည်ဖြင့် ဆွမ်းဟုနာမည်ထည့်၍ ပင့်ဖိတ်လာလျှင်ကား အပ်လောကီပါ၏-ဟု ယူကြသည်၊ ဝတ္ထုကြောင်း၌ ၄ ပါး ၅ ပါး စသည်ပေါင်း၍ တောင်းမှုသာရှိသော်လည်း ပညတ်တော် မူသည့်အခါ၌မူ မအပ်မရာ ပင့်ဖိတ်မှုကို ထည့်ထားတော်မူသည်။

အနုပညတ်။ “ထိုသို့ မူလပညတ်ကို ထားတော်မူပြီးနောက် ဝတ္ထု အမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် မကျန်းမာသည့်အခါ၌၎င်း၊ စီဝရဒါနဟု ခေါ်သော သင်္ကန်းလှူချိန်နှင့်စပ်ဆိုင်သည့် သီတင်းကျွတ်လပြည့်မှ (ကထိန် မရလျှင်) တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ (ကထိန်ရလျှင်) တပေါင်းလပြည့် အထိ အခါ၌၎င်း၊ သင်္ကန်းချုပ်ကြရာ အခါ၌၎င်း၊ အနည်းဆုံး တယူဇနာ ဝက်မျှလောက် ခရီးရှည်သွားရမည့်အခါ၌၎င်း၊ လှေစီးသွားရာ အခါ၌၎င်း၊ ရဟန်းအများစုမိ၍ ဂဏဘောဇဉ်ကိုမူ မစားလျှင် မမျှတလောက်ရာ အခါ ၌၎င်း၊ ရဟန်း-ရသေ့-ပရိမိုဇ် (ဘိုးသူတော်) စသူတို့က ကျွေးမွေးရာ အခါ ၌၎င်း ဂဏဘောဇဉ်ကိုစားနိုင်၏၊ ထိုအခါမျိုး မဟုတ်လျှင် မစားရ-ဟု အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ဂဏဘောဇန အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ၊ တတ္ထာယံ သမယော-ဂိလာန သမယော၊ စီဝရဒါန- သမယော၊ စီဝရကာရသမယော၊ အဗ္ဗါနဂမနသမယော၊ နာဝါဘိရူဟနသမယော၊ မဟာသမယော၊ သမဏ- တတ္ထသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

မြန်မာမြန်။ “စားသင့်ရာအခါကိုကြည့်၍ ဂဏဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏၊ ထိုစားသင့်ရာ အခါတို့ကား-မကျန်းမာရာ အခါ၊ သင်္ကန်းလှူရာအခါ၊ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာအခါ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးကိုသွားရာအခါ၊ လှေစီးရာအခါ၊ ရဟန်းများစွာ စုမိရာအခါ၊ သမဏအမည်ရသူတို့၏ ထမင်းကျွေးရာ အခါများတည်း။

ဂ။ ပရမ္ပရဘောဇန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-ဘောဇဉ် နာမည်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်ထားလျက် ဆွမ်းခံစားမှု။

လူဆင်းရဲ၏ သံဃာကုန်ထမင်း

ဝေသာလီမြို့၌ မွန်မြတ်သော ဘတ္တ (ထမင်း) များကို တလှည့်စီကျွေးကြရာ ရဟန်းတော်များ၌ ထိုထမင်း ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့် ပင့်ထားသော အလှည့်သည် ဆက်ကာဆက်ကာ မပြတ်ဘဲရှိနေ၏။ ဆင်းရဲရှာသော အလုပ်သွား တယောက်လည်း (ပစ္စည်းတတ်နိုင်သူတို့၏ အားတက်သရော လှူဒါန်းကြပုံကို အားကျသဖြင့်) သူ၏အလုပ်ရှင်ထံမှ လစာကိုတောင်း၍ မြတ်စွာဘုရားထံ သူ့ထမင်းကိုလည်း ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အလှူခံဘို့ရန် ပင့်လျှောက် လေးသော်, “ဒါယကာ...ရဟန်း သံဃာတွေက များသည်, တတ်နိုင်- မတတ်နိုင်ကို စဉ်းစားဥပသေ” ဟု မိန့်တော်မူ၍, “တတ်နိုင်ပါကြောင်း, ဆီးသီးမှုန့်တွေကို သကြားစသည်နှင့်ရော၍ စားသောက်ဘို့ရန် များစွာ စီမံ ထားပါကြောင်း” ကိုလျှောက်လေသည်။ [ဆီးသီးအမှုန့်သာမက အခြားသော ဆွမ်းစသော စားဘွယ်များကိုလည်း စီစဉ်ထားသေး၏။ သို့သော် သူပြောရိုး အတိုင်း ဆီးသီးမှုန့်တွေကို လျှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။] မြတ်စွာဘုရားလည်း ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူကာ လက်ခံတော်မူလိုက်၏။

ရဟန်းများ ဆွမ်းခံ စားမှု

ရဟန်းများသည် ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ (ဆင်းရဲသူ၏ အိမ်၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လုံလုံလောက်လောက် ရှိမည်မထင် ကြသောကြောင့်) နံနက် စောစော ကပင် ဆွမ်းခံ၍ စားထားကြလေ၏။ သို့သော် “ဆင်းရဲသားတဦးက ဘုရားအမှုရှိသော သံဃာကုန်ပင့်ထားသတဲ့” ဟု ကြားရသူတို့က ထိုသူ၏အိမ်သို့ ကောင်းမွန် သောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို ပို့ကြလေသည်။ ထိုဆင်းရဲသားလည်း နံနက် မလင်းမှီကပင် မွန်မြတ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို စီစဉ်၍ ထမင်းစားဘို့ရန် အချိန်တန်ပါကြောင်းကို အထောက်အလှယ်လိုက်သည့်အခါ ဘုရားနှင့်တကွ သံဃာကုန်ကြွလာတော်မူ၏။ ထို့နောက် သပိတ်၌ ဆွမ်းထည့်သောအခါ ရဟန်းများက “နဲနဲထည့် = နဲနဲထည့်” ဟု မိန့်ကြလေသော် “တပည့်တော် အများကြီး စီမံထားပါသည်, အလိုရှိတိုင်း ဘုဉ်းပေးတော်မူကြပါ” ဟု လျှောက်လေ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းများက “မလောက်မင ဖြစ်မှာစိုးလို့ မဟုတ်ပါ, နံနက်ကပင် ဆွမ်းခံပြီးစားခဲကြလို့ပါ” ဟု ပြောကြလေသည်။

ထိုအခါ ထိုဆင်းရဲသားသည် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်၍ “ငါကအဝစားရအောင် လှူနိုင်ပါလျက် အရှင်မြတ်တို့က ပင့်ထားတဲ့နေရာက ဘောဇဉ်ကိုတော့ မစားဘဲ အခြားဘောဇဉ်ကို ဘာကြောင့်စားကြသလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် “ပရမ္မရဘောဇန ပါစိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌ မအပ်သော ပင့်ဖိတ်နည်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်သော ဘောဇဉ်ကိုသာ ရှေ့ပင့်ထားသည်ကို မစားဘဲ နောက်မှရသော ဘောဇဉ်ကို စားမှုကြောင့် အာပတ်သင့်ရသည်။ ယခုကာလ “ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြပါ” စသည်ဖြင့် အပ်သော ပင့်နည်းမျိုး၌ကား ရှေ့ပင့်ထားသည်ကို မစားဘဲ နောက်မှ (ပင့်၍ဖြစ်စေ ဆွမ်းခံ၍ဖြစ်စေ) ရသောဆွမ်းကို စားမှုကြောင့် အာပတ်မသင့်။ ဘတ္တ(ထမင်း) ဟူသော နာမည်ဖြင့်ပင့်ရာ၌ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်အရ “ငှ ပါးအထက်ခံယူ၍ မစားကောင်း” ဟူရာ၌လည်း သံဃာကုန် မဟုတ်လျှင်သာ မစားကောင်းသည်။ သံဃာကုန်ပင့်ရာ၌ “ဂဏ” မဟုတ်တော့ဘဲ “သံဃ” ဖြစ်သောကြောင့် အတူတကွ ခံယူစားကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် လူဆင်းရဲက “အခါဝါသေတု ဘတ္တံ = တပည့်တော် ထမင်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု ပင့်ရာ၌ သံဃာကုန်ဖြစ်၍ အတူတကွ ခံယူစားကြလေသည်။

အနုပညတ်။ ။ထို့နောက် ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို ရောင်နေရ၍ ဂိလာန ဖြစ်သူအား အစားအသောက် ချိုယွင်းမှု၊ သက်န်းလှူချိန်ဝယ် သက်န်းနှင့်အတူ ထမင်းကိုလည်း လှူလေ့ရှိကြရာ ထိုထမင်းကို လက်မခံလျှင် သက်န်းလည်း မရကြ၍ သက်န်းနည်းပါးမှု၊ သက်န်းချုပ်ဆိုးချိန်ဝယ် ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို ရှောင်ကြဉ်နေရလျှင် အလုပ်မတွင်မှုများကြောင့် ဂိလာန၊ စီဝရဒါန၊ စီဝရကာရသမယတို့၌ ပရမ္မရဘောဇဉ်ကို စားခွင့်ပြုသောအားဖြင့် “အညတြ သမယာ” စသည်ကို ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ပရမ္မရဘောဇန အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ၊ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂိလာနသမယော၊ စီဝရဒါန-သမယော၊ စီဝရကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။

မြန်မာပြန်။ ။စားသင့်ရာအခါကိုကြည့်၍ နောက်နောက် ပင့်ဖိတ်သူ၏ ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုစားသင့်ရာ အခါဟူသည် မကျန်းမာရာအခါ၊ သက်န်းလှူရာအခါ၊ သက်န်းချုပ်ဆိုးရာ အခါများဖြစ်သည်။

ဃ။ ကာဏမာတာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-လက်ဆောင်ပေးဘို့ပူများကို အကုန်ခံယူမှု။

လက်ဆောင်ခံယူမှု တွေ ကုန်အောင်ခံယူမှု
သာဝတ္ထိမြို့၌ အမျိုးသွီးတယောက်သည် အလွန်အဆင်း
လှ၏။ သူ့ကိုမြင်ရသူ လူလင်ပျိုတို့ကို မိုးမမြင်လေမမြင်
အောင်(ကန်း)စေတတ်သောကြောင့် “ကာဏာ” ဟု
ထင်ရှား၍သူ၏မိခင်လည်း “ကာဏမာတာ”ဟုထင်ရှားသည်။ ထိုကာဏာကို
ရှုငယ်တရွာက ယောက်ျားတယောက်နှင့် လက်ဆောင်ပေးလိုက်၏။ အခါတပါး
အောင် ကာဏာသည် မိခင်ထံ အလည်အပတ် ပြန်လာရာ ယောက်ျားက
လူလှတ၍ အမြန်ပြန်လာဘို့မှာ၏။ မိခင်က “လက်ဆောင်မပါလျှင်ရှက်စရာ”
ဟု ထင်၍ လက်ဆောင်ပေးလိုက်ဘို့ရာ မှုံ့ကြော်နေစဉ် ရဟန်းတပါး ဆွမ်းခံ
ဝင်လာသောကြောင့် ကျက်ပြီးမှိုကို လောင်းလိုက်၏။ နောက်တပါး နောက်
တပါးနှင့် ဆွမ်းခံလာတိုင်း (သဒ္ဓါတရားကောင်းကောင်းဖြင့်) လောင်းချည်း
နေရာ စိစဉ်ထားသောမှုံ့အားလုံးကုန်သွားသောကြောင့် ထိုနေ့၌ ကာဏာ
မပြန်ဖြစ်ချေ။

ယောက်ျားသည်လူလှတ၍ ကာဏာပြန်လာခဲ့ဘို့ရန် ၂ ကြိမ်မြောက်မှာ
ပြန်၏။ လက်ဆောင်ပေးဘို့ မှုံ့ကြော်ပြန်ရာ ရှေးနည်းအတိုင်း ကုန်ပြန်၏။
၃ ကြိမ်မြောက်နောက်တနေ့၌ကား ယောက်ျားက “ကာဏာမပြန်လာလျှင်
နောက်မယားယူရလိမ့်မည်” ဟု မှာပြန်၏။ ကာဏာပြန်ချင်လှပြီ၊ မိခင်ကား
မှုံ့ကြော်နေပြန်၏။ ရဟန်းများလည်း ဆွမ်းခံဝင်မြင်လာရာ မှုံ့တွေကုန်ပြန်
လေသည်။ အတော်ကြာလျှင် “ကာဏာ၏ယောက်ျားက နောက်မယား
ယူထားပြီ” ဟု ကာဏာကြား၍ ငိုနေစဉ်ဘုရားရှင်ကြွလာခိုက်နှင့် ကြိုကြိုက်၍
ဘုရားရှင်က တရားဟောမှ ကာဏာသက်သာရာရ၏။ ထိုယောက်ျားလည်း
“ကာဏာအထံသို့ ဘုရားတော်ကြွ၍ တရားဟောတော်မူရသတဲ့” ဟု
ကြား၍ ကာဏာကို ချစ်သနားစိတ်ဝင်ကာ ကာဏာကို ပြန်ခေါ်ပြီးလျှင်
နဂိုအရာ၌ပင် ထားလေသည်။ ဤအတ္ထုကို အကြောင်းပြု၍ သိက္ခာပုဒ်၌
“ဘိက္ခုပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ” ဟု ပညတ်
တော်မူခွင့်ရှိ၏။ သို့သော် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုမပညတ်ရသေးမှီ ဝတ္ထုတမျိုးပေါ်
လာပြန်လေသည်။

ရိက္ခာကုန်အောင်
အရှင်ခံ့

ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ အရိယာဖြစ်ပြီးသောဥပါသကာတယောက်သည် အဖေဖော် ကုန်သည်များနှင့်အတူ ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှ အနောက်ဘက်ကျသောအရပ်သို့ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် လိုက်မည် ဟု ကြံ၍ လမ်းစာရိက္ခာများကို အသင့်ပြင်ဆင်ထား၏။ ထိုအချိန်မှာ ရဟန်းတပါးသည် ထိုကုန်သည်များရှိရာသို့ ဆွမ်းခံဝင်လေရာ၊ ထိုဥပါသကာသည် ရိက္ခာဖြစ်သောမုံတချို့ကို အလှူခိုင်း၏။ နောက်တပါး နောက်တပါးနှင့် ကြွလာတိုင်းလှူရာ လမ်းစာရိက္ခာမုံတွေ အားလုံး ကုန်လေသည်။ အဖေဖော်ကုန်သည်များကား မဆိုင်းငံ့ကြဘဲ ထွက်သွားနှင့်ကြ၏။ သူ့မှာမူ ထပ်၍ ရိက္ခာစီစဉ်နေရသဖြင့် နောက်မှလိုက်သွားရာ လမ်း၌ ဒြမ်အလှူခံရလေသည်။ ထိုအခါလူတို့က “အတိုင်းအရှည် ပမာဏကိုမသိဘဲ ရဟန်းတွေလမ်းစာရိက္ခာကိုခံယူမှုကြောင့် အလှူခံရသည်” ဟုကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ဘိက္ခုပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ မန္တေဟိ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ” ဟု ပညတ်တော်မူခွင့်ရှိရာ၊ ရှေးဝတ္ထုနှင့် ပေါင်း၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဘိက္ခုပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိဝါ မန္တေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ။ အာကခံမာနေန ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိပတ္တပူရာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ တတောစေ ဥတ္တရိပဋိဂ္ဂ-ဧက္ကယျ ပါစိတ္တိယံ၊ ဒုတ္တိပတ္တပူရေပဋိဂ္ဂဟေတွာ တတော နိဟရိတွာ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။

မြန်မာပြန်။ ။အိမ်သို့ ကပ်ဝင်လာသော ရဟန်းကို လက်ဆောင်မုံ လမ်းစာရိက္ခာမုံတို့ဖြင့် ရှေးရှုယူဆောင်၍ ဖိတ်မံလျှင် (လောင်းလှူလျှင်) ခံယူလိုသောရဟန်းသည် ၂ သပိတ် ၃ သပိတ်ပြည့်အောင် ခံနိုင်၏။ ထို့ထက်တိုး၍မခံရ။ ၂ သပိတ်ပြည့်အောင်ခံယူလျှင်တသပိတ်ကို ရဟန်းများအားဝေငှ၍ တသပိတ်ကို မိမိအတွက်ထား။ ၃ သပိတ်ခံယူလျှင် ၂ သပိတ်ကိုရဟန်းများအား ဝေငှရမည်။ ခံယူခဲ့ပြီးနောက် တွေ့သမျှ ရဟန်းတွေကို “ဗာပညံတော် မည်သည့်အိမ်မှ မုံတို့ကိုမည်မျှ လောက်ခံယူခဲ့ပြီ” ဟုပြောရမည်။ ထိုနောက် နောက်ရဟန်းများကား ပဌမရဟန်းက တသပိတ်စာသာခံယူခဲ့လျှင် ၂ သပိတ်စာယူနိုင်သေး၏။

ပဌမရဟန်းက ဥသပိတ်စာယူပြီးလျှင်ကား နောက်၌မည်သူမျှထပ်၍ မခံယူရတော့ချေ။

င။ ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-တော်ပြီဟုဆိုပြီးမှ အခြားတနေရာသွား၍စားမှု။

ရဟန်းများနှင့် ပုန်ဏား

ပုန်ဏားတယောက်သည်ရဟန်းတို့ကိုပင့်၍ဆွမ်းကြွေး၏။ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားကြစဉ် (ဆွမ်း- ဟင်းတို့ကို လိုက်သည့်အခါ) “တော်ပါပြီ၊ ပြည့်စုံပါပြီ၊ ဝပါပြီ၊ နံနံထည့်ပါ” စသည်ဖြင့်လိုက်သောဆွမ်း-ဟင်းကိုတားမြစ်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် တချို့က ဆွေမျိုးများအိမ်သို့သွား၍ နောက်ထပ်စားကြ၊ တချို့ကလည်း ထိုအိမ်မှ ဆွမ်းကိုပင်သပိတ်ဖြင့်ယူ၍ အခြားတနေရာသို့သွား၍ စားသောက် ကြကုန်၏။ ပုန်ဏားသည်ရဟန်းတို့သွားပြီးနောက်အိမ်နီးချင်းတို့ကို “လာကြ ပါဥား၊ အရှင်မြတ်တို့ကို တင်းတိမ်လောက်အောင် ဆွမ်းကပ်လိုက်ပါပြီ၊ မိတ်ဆွေတို့ကိုလည်း တင်းတိမ်လောက်အောင် ကြွေးပါရစေ” ဟု ဖိတ်ခေါ် လေ၏။ ထိုအခါ အိမ်နီးချင်းများက “ဘယ်မှာကိုယ်တော်များ တင်းတိမ် ဥားမှာလဲ၊ တချို့က ကျုပ်တို့အိမ်လာပြီး နောက်ထပ်စားကြ၊ တချို့က ယူသွားကြတယ်” ဟု ပြောကြလေသည်။ ထိုစကားကိုကြား၍ စိတ်မချမ်း မသာဖြစ်ကာ “ဘုကြောင့် ငါ့အိမ်၌စားပြီးပါလျက် တခြားအိမ်၌ စားကြ ရသေးသလဲ၊ ငါကဝအောင် မတတ်နိုင်လို့လား” ဟု ပုန်ဏားက ကဲ့ရဲ့ သောကြောင့် “ယောပန ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံ ဝါခါဒေယျဝါ ဘုဠေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရ လေသည်။

အနုပညတ်။ ။ ရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့စားပြီးနောက်) ဂိလာနရဟန်းများ သို့ မွန်မြတ်သောဆွမ်းတို့ကို တောင်းယူလာကြကုန်၏။ ဂိလာနရဟန်းတို့ ကား စိတ်ထင်သလောက် မစားနိုင်ကြ၊ ကြွင်းကျန်သမျှကိုလည်း (စားပြီး သောရဟန်းတို့ နောက်ထပ်မစားကောင်းသောကြောင့်) စွန့်ပစ်ကြရလေ တော့၏။ ထိုစွန့်ပစ်အပ်သောဆွမ်းတို့ကို စားကြလျှင်သော ကျီးတို့၏အသံ ဖြင့် ဆူညံနေသည်ကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာကိုမေးတော် မူရာ၊ ဂိလာနအကျန်ဖြစ်သော ဆွမ်းများကိုစွန့်ထားကြောင်း လျှောက်သဖြင့်

“ရဟန်းတို့... (ဆွမ်းစားစဉ်တော်ငြိဟု ပယ်မြစ်ခဲ့သော ရဟန်းသည်) ဂိလာန၏ အကြွင်းအကျန်ကို၎င်း၊ ဂိလာနမဟုတ်သူ၏ အကြွင်းအကျန် ကို၎င်း စားခြင်းငှါ ခွင့်ပြုတော်မူ၏”ဟု မိန့်တော်မူ၍ “ယောပနဘိက္ခု၊ ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော အနတိရိတ္တံ ခါဒနီယံဝါ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယံ”ဟု အနတိရိတ္တံပုဒ်ကိုထည့်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု၊ ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော အနတိ-
ရိတ္တံ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ “အကြင်ရဟန်းသည် တချို့တဝက်စားပြီး ပယ်မြစ်စေအပ်
ပြီးဖြစ်ပါလျက် အတိရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်၊ ဂိလာန
၏ အကျန်လည်းမဟုတ်သော ခဲဘွယ်ကိုသော်၎င်း ဘောဇဉ်
ကိုသော်၎င်း ခဲမူလည်းခဲအံ့ စားမူလည်းစားအံ့၊ ထိုရဟန်း
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်
များကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၌ ရှုပါ။]

၈။ ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။

အမှု-ပဝါရိတ် သင့်ထားသော ရဟန်းအား နောက်ထပ်စားအံ့ရန်
တိုက်တွန်းမှု။

ရဟန်း ၂ ပါးသည် သာဝတ္ထိမြို့သို့ ခရီးရှည်သွားစဉ်
ရဟန်း ၂ ပါး
မြစ်ပုံ တပါးကဝိနည်းနှင့်မလျော်သောအမှုကို ပြုသောကြောင့်
အဖေတပါးကမပြုဘဲရန်တားမြစ်ရာထိုတားမြစ်သော
ရဟန်းကို မလျော်သောအမှုကိုပြုသော ရဟန်းက ရန်ငြိုးဖွဲ့လေသည်။
သာဝတ္ထိသို့ရောက်သောအခါ ရန်ငြိုးဖွဲ့ထားသောရဟန်းသည် သူ၏အမျိုး
အိမ်သို့သွား၍ ဆွမ်းကိုယူလာပြီးလျှင် (မိမိကိုပြောဘူးသော) ထိုရဟန်းထံ
သွား၍ “စားစမ်းပါ”ဟု ထိုဆွမ်းကိုပေးလေ၏။ [ထိုအပေးခံရသော
ရဟန်းကား ပဌမ ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပဝါရိတ်သင့်
ထားသောကြောင့် အတိရိတ္တ (အပိုအလျှံ စားကြွင်း စားကျန်) ခဲဘွယ်
ဘောဇဉ်မဟုတ်လျှင် နောက်ထပ်မစားကောင်းတော့ချေ၊ ထိုသို့ပဝါရိတ်သင့်
ငြိုးမှန်းကိုလည်း ဆွမ်းလာပေးသော ရဟန်းသည်သိ၏။]

ထိုသို့လာပေးသည့်အခါ “တော်ပါပြီ၊ ပြည့်စုံပါပြီ”ဟု ပဌမသော် ငြင်းပယ်၏။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ထားသော ရဟန်းကား မစားချင် စားချင်အောင် “ကောင်းလွန်းလို့ပါ၊ စားစမ်းပါ”ဟုတိုက်တွန်းပြန်၏။ ထိုအခါ သူတိုက်တွန်း လှသဖြင့် အားနာပါးနာစားရရှာတော့၏။ ထိုသို့စားလျှင် စားခြင်းပင် “သင်လိုလုက ခရီးသွားတုန်းက ငါ့ကိုမအပ်ဘူးလေး ဘာလေးနှင့် ပြောရ သေးသလား၊ သင်လဲ ပဝါရိတ် သင့်ပြီးပါလျက် အတိရိတ္တမဟုတ်သော ဘောဇဉ်ကိုစားတာဘဲ”ဟု ပြောကာ လက်စားချေလေသည်။ ထိုအခါ “ငါ့ရှင်...အစက အတိရိတ္တမဟုတ်ကြောင်းကို ပြောထိုက်သည် မဟုတ် ပါလား”....“ငါ့ရှင်ကလဲ မေးထိုက်သည်မဟုတ်ပါလား”ဟု အပြန်အလှန် ပြောဆိုကြ၍ အခြားရဟန်းတို့အား အစွပ်စွဲခံရသောရဟန်းက ပြောပြ လေသည်။ ထိုအခါ အခြားရဟန်းတို့က ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင်ဘုရားရှင်ကိုလျှောက် ကြ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိံ ပဝါရိတံ အန- တိရိတ္တေန ခါဒနိယေနဝါ ဘောဇနိယေနဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ “ဟန္တ ဘိက္ခု ခါဒဝါ ဘုဉ္ဇဝါ”တိ၊ ဇာနိ အာသာဒနာပေက္ခော ဘုတ္တာသ္မိံ ပါစိတ္ထိယံ။

မြန်မာမြန်။ “အကြင်ရဟန်းသည် ဆွမ်းစားစဉ် ပဝါရိတ်သင့်ပြီးသော ရဟန်းကို ပဝါရိတ် သင့်ထား မှန်းလည်း သိပါလျက် သက်သက် အပြစ်တင်ခြင်းကို ရှင့်သည် (အပြစ်တင်မည်ဟု ကြံစည်ချက်ရှိသည်) ဖြစ်၍ “ရော့... ဒီခဲဘွယ်ကလေးကို ခဲစမ်းပါ၊ ဒီစားဘွယ်ဘောဇဉ်ကို စားစမ်းပါ”ဟု အတိရိတ် မဟုတ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ဖိတ်မိအံ့ (ပေးအံ့) (ထိုသို့ဖိတ်လျှင် ပေးလျှင်ပင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်နှင့်ပြီ) ထိုအပေးခံရသော ရဟန်းက စားလျှင်ကား ပေးသော ထိုရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဆ။ ပိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးများ။
အမှု နေလွဲအခါ စားသောက်ကြမှု။

ခွဲကြည့်သွားခြင်း ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဝယ် တောင်နှင့်စပ်၍ မြတ်သောကြီးကျယ် သော ပွဲသဘင် ရှိ၏။ ထိုတောင်ပွဲသည် ယခုကာလ

တောင်ပြီးပွဲစသည်ကဲ့သို့စည်ကားလှ၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းကလေးတို့ကား (အသက် ၂၀ ပြည့်မှ ရဟန်းပြုရမည်ဟု မပညတ်မီက) ၇ နှစ်အယွယ်မှာပင် ရဟန်းပြုခဲ့ကြသော တကျိပ်ခုနစ်ယောက်သော ကစားဘော် ကစားဘက် ကလေးများတည်းသူတို့သည်ပွဲမကြည့်ရဟု သိက္ခာပုဒ်မပညတ်ရသေးသော ကြောင့်ထိုတောင်တော်ပွဲသို့ ပွဲကြည့်သွားကြလေသည်။ ပွဲသို့ရောက်သောအခါ ဆွေမျိုးများနှင့်တွေ့၍ ရေချိုးပေး နံ့သာလိမ်းပေးပြီးလျှင် ဖာမင်းလည်း ကျွေးကာ မှုံ့ပဲသရည်စာကိုလည်း သူတို့လက်ထဲ၌ထည့်ပေးလိုက်ကြလေသည်။ သူတို့သည် ကျောင်းသို့ပြန်ရောက်ကြသည့်အခါ သူတို့အား တခါတခါ အနိုင်ကျင့်တတ်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂီရဟန်းတို့အား “ရော့၊ စားကြပါဦး” ဟုပေး ရှာကြလေသည်။ “သင်တို့ဘယ်ကရခဲ့သလဲ” ဟု မေးလျှင် ဆွေမျိုးများထံ က ရခဲ့ကြောင်း၊ ဟိုမှာတုန်းကလဲ ထမင်းစားခဲ့ကြရကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း ပြောပြသဖြင့်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂီတို့က “သင်တို့မွန်းလွဲမှစားကြသလား” ဟု မေးရာ “ဟုတ်ပါကြောင်း” ဝန်ခံကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ ရဟန်းများမှတစ်ဆင့် ဘုရား သီတော်မူရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ ခါဒေယျဂါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် နေလွဲအခါ၌ ခဲဘွယ်ကိုသော်၎င်း ဘောဇဉ်ကိုသော်၎င်း ခဲမူလည်း ခဲအံ့၊ စားမူလည်းစားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဝိကာလ-အရုဏ်တက်သည်မှစ၍ မွန်းမတည့်မီအချိန်ကို ရဟန်းများ ဆွမ်းခဲဘွယ်ကို စားသောက်နိုင်ရာ “ကာလ” ဟုသတ်မှတ်ထား၏။ ထိုကာလ ကုန်လျှင် “ဝိကာလ” ဟု ခေါ်၏။ [ဝိ=ကင်းသော+ကာလ=စားသောက် ချိန်၊] ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ မွန်းလွဲသည်မှစ၍ အရုဏ်မတက်ခင် ဘောဇဉ်ငါးပါးနှင့်တကွ မှုံ့အမျိုးမျိုး သစ်သီးအမျိုးမျိုးဟူသော ခဲဘွယ်များ ကို မစားကောင်း၊ ထိုဝိကာလအချိန်ဝယ် အနာရောဂါမရှိလျှင် မည်သည့် ဆေးကိုမျှ (အယုတ်သဖြင့် လျက်ဆားနှင့် ဆားရိုးရိုးကိုမျှ) မစားကောင်း၊ မလျက်ကောင်း၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်လျှင် ထန်းလျက်ရည် သကြားရည် သန့်ရှင်းစွာစစ်ထားသော မန်ကျည်းဖျော်ရည်စသည်ကား သောက်ကောင်း ၏၊ မဲဆာဘဲသက်သက်သောက်ချင်ရုံမျှဖြင့်ကားမသောက်ကောင်း၊ ယခုကာလ “ညချင်းသုတ်” စသည်ကား သူနှင့်သင့်မြတ်သော ရောဂါမရှိလျှင် မည်သည့်

နည်းနှင့်မျှ မစားအပ်၊ ရောဂါရှိလျှင် (လက်သုတ်မဟုတ်သော) ချင်းရိုးရိုးကို စားကောင်းပါ၏။ လေရောဂါစသည်မရှိဘဲ ထန်းလျက်ခဲ ကြွယ်ကာ သကြားမှုန့်တို့ကိုလည်း မစားကောင်းသော်လျှင်စားလျှင် ဒုက္ခဒိအာပတ်သင့်၏။

နေ့လယ်စာ တားမြစ်ရပုံ ဘုရားပွင့်တော်မူပြီးနောက် သာသနာတည်စအချိန်ဝယ် အချို့ ရဟန်းတော်များသည် (လူ့ ထုံးစံ အတိုင်း) နံနက်စာ၊ နေ့လယ်စာ၊ညဉ့်စာဟု ၃ထပ်ပင်စားကြသေး၏။ ထိုသုံးထပ်တွင်“နေ့လယ်စာ”ဟူသည် မွန်းလွဲအခါ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ စားအပ်သော အစာတည်း။ထိုနေ့လယ်စာကိုမစားဘို့ရန် ပဌမပညတ်တော်မူသည်။ ထိုနေ့လယ်စာကို ပယ်မြစ်တော်မူချိန်၌ တချို့ရဟန်းတို့မှာ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ကြသေး၏။ သို့သော်မြတ်စွာဘုရားကို ချစ်ကြောက်ရိုသေသောအားဖြင့် နေ့လယ်စာကို ရှောင်ကြဉ်ကြလေသည်။

ညဉ့်စာ တားမြစ်ပုံ ထို့နောက် အတော်ကြာသောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူပြန်၏။ “ဘိက္ခုတို့... ငါဘုရားသည် မွန်းမလွဲမီ နံနက်ပိုင်းတချိန်မှာသာ အစားအစာကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။ ထိုသို့နံနက်ပိုင်းတချိန်မှာသာ ဘုဉ်းပေး၍နေလွှဲသော အခါ၌ မစားဘဲရှောင်နေခြင်းကြောင့် အနာရောဂါမရှိဘဲ အညောင်းအကိုက်လည်းမရှိဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနှင့် အားအင်ပြည့်တာကိုတွေ့ရသည်။ အသင်ရဟန်းများလည်း နံနက်တချိန်သာစားကြ၊ ထိုသို့စားသဖြင့် အနာရောဂါလည်းနည်းပါး အညောင်းအကိုက်လည်း နည်းပါး၍ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အားအင်ပြည့်တာကို သိကြရလိမ့်မည်” ဤသို့မိန့်တော်မူ၍ ဤဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့ပညတ်တော်မူသောအခါ အချို့ရဟန်းတို့မှာ စိတ်မချမ်းသာဖြစ်ကြ၏။ဖြစ်ပုံကား“လူဝတ်ကြောင်တို့သည် နံနက်စာကိုတော်သလိုစားကြ၍ညစာကိုမှတတ်နိုင်သမျှကောင်းမွန်အောင်စီစဉ်၍စားကြသည်။ထိုသို့အထူးတလည် ချက်ပြုတ်သော အစာကိုပင် လက်ဥူးလက်ဖျားလှူတတ်ကြရာ ထိုညဉ့်စာကို ဘုရားရှင် ပယ်မြစ်တော်မူပြန်ပြီ”ဟု တွေး၍ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ကြသော်လည်း ဘုရားရှင်အပေါ်၌ ချစ်ကြောက် ရိုသေသော အားဖြင့် အများပင်လိုက်နာကြ၏။ ဘဒ္ဒါလိမည်သော မထေရ်တပါးကား (ရှေးကကျီးကန်းဘဝမှ လာသောကြောင့် ညစာမစားရလျှင် မနေနိုင်

သလောက်ရှိရကား) ဘုရားရှင် ညစာစားမြစ်မှုကို အကြီး အကျယ် ကန့်ကွက်လေသေး၏။

သို့ရာတွင် ညစာစားစဉ်တုန်းက ညဆွမ်း လှည့်လည် ခံယူကြသော ရဟန်းတို့တွင် တချို့သည် ညဉ့်မှောင်မဲကြီး၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်စဉ် တံစီးအိုင် ထဲ၌ ကျသူကျ၊ ထိုတံစီးအိုင်မှစီးလာသောဗွတ်ထဲ၌ ကျသူကျ၊ ဆူးပုံကို နင်းမိသူကနင်းမိ၊ အိပ်နေသောနွားမကို တက်နင်းမိသူကနင်းမိ၊ တချို့လည်း ယဇ်နတ်ပူဇော်ချင်သော ခိုးသူတို့အဖမ်းခံရ၊ တချို့ကား “မာတုဂါမက ဒီမှာဘဲ ညစာစားပြီး သူနှင့်အတူအိပ်ပါတော့” ဟု အဖိတ်ခံရ၊ ရဟန်းတပါး မှာတော့ ထမင်းချက်သောနေရာနား၌ မိုးမှောင်ကျခိုက် ဆွမ်းရပ်နေစဉ် မာတုဂါမကခွက်ဆေးနေတုန်း ပြုံးကနဲလျှပ်လက်လိုက်ရာမာတုဂါမလန့်ပြီး “အမယ်လေး တစ္ဆေကြီးပါတော့” ဟု အော်လေသော်.... “ဟဲ့ဟဲ့ နှမ၊ တစ္ဆေမဟုတ်ပါဘူး၊ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်ပါ” ဟု ပြောပါလျက် “ကိုယ်တော် အဖေ အမေတွေ သေကုန်လို့ ညမှောင်ကြီးထဲ ဆွမ်းခံရသလား” ဟု ကက်ကက်လန်အောင် ရန်တွေ့ခံရလေသည်။

ညစာစားမှုကြောင့် ဤကဲ့သို့တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခစုတို့ကို သူတစ်ဦး ငါတစ်ဦး ပြောကြဆိုကြ ဘုရားကိုလျှောက်ကြသဖြင့် ဝိကာလဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ကို ကန့်ကွက်ခဲ့သော အရှင်ဘဒ္ဒါလိလည်း အကြီး အကျယ် နောင်တရ၍ ဘုရားကိုဝန်ချကာ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို လိုက်နာလေတော့သည်။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ဘဒ္ဒါလိသုတ်နှင့် လဇုကိတောပမသုတ်။]

ဇ။ သန္တိမိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသ၊
အမှု-ဆွမ်းကိုချန်ထား၍ နောက်ရက်၌စားမှု။

သမာပတ် ဝင်စားခြင်း အရှင်ဗေလဋ္ဌ သီသသည် (ရှင်ကြီးတထောင်ဟု အများ သိကြသော) ရသေ့ တထောင်တွင် ပါဝင်သော မထေရ်ကြီးတပါးတည်း၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာကြီးလည်း ဖြစ်၏။ ထိုအရှင်မြတ်သည် ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်၏ အနီးဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ သီတင်းသုံးကာ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဟင်းမပါသောဆွမ်းကို အခြောက်လှမ်း ပြီးလျှင် ၇ ရက်လောက်ကြာမှ သမာပတ်ကထ၍ ထိုထမင်းခြောက်ကို

ရုဗြင်္ဂနုပုဒ်ကော ဘုရားပေးတော်မူ၏။ ထို့နောက် သမာပတ်ဝင်စားပြန်၏။
 နည်းဖြင့် ထမင်းခြောက်ကို ဘုရားပေးကာ ရက်သတ္တပတ် အတော်
 ဘေးကြာမှ ဆွမ်းခံဝင်လေ့ရှိသည်။ အခြားရဟန်းများက “ကြာလှမှ
 ခါတခါ ဆွမ်းခံဝင်ခြင်း၏ အကြောင်း”ကို မေးလျှောက်ကြသောအခါ
 ဘုရားအခြောက်ကို သိုမှီး၍စားကြောင်း အမိန့်ရှိလေသော် အချို့ရဟန်း
 ဘေးကကဲ့ရဲ့၍ ဘုရားအားလျှောက်ကြသဖြင့် ဘုရားရှင်လည်း “ဤကိစ္စသည်
 နှစ်သလ္လော (ရသမျှနှင့် မျှတရောင့်ရဲသော ခြီးခြံသောအကျင့်)ဖြစ်၍
 ပြစ်မရှိသော်လည်း လူများသိလျှင် အပြစ်တင်စရာ ဖြစ်သောကြောင့်
 ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပန ဘိက္ခု သန္ဓိမိကာရကံ ခါဒနိယံဝါ
 ဘောဇနိယံဝါ ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုခြင်းရှိသော
 ခဲဘွယ်ကိုသော်၎င်း ဘောဇဉ်ကိုသော်၎င်း ခဲမူလည်းခဲအံ့၊ စားမူလည်း
 စားအံ့၊ ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

စွန့်လွှတ်လျှင် သန္ဓိမိမဖြစ်။ ။အကပ်ခံပြီးနောက် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို
 လူသာမဏေတို့အား စွန့်ပေးလိုက်လျှင် သန္ဓိမိသိုမှီးမှုမဖြစ်၊ နက်ဖြန်နံနက်၌
 တို့သိမ်းထားသော အာမိသကို သူတို့ထံမှတဖန် အကပ်ခံ၍ စားကောင်း၏။
 သော် စွန့်သည့်အခါ၌ကား “အနပေက္ခဝိသဇ္ဇန”ခေါ် “ထိုအာမိသကို
 မစားတော့ပြီ”ဟု မဝံ့မကွက် စွန့်လိုက် ပေးလိုက်မှသာ စွန့်ရာ
 ရောက်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ပြောင်အောင် မဆေးအပ်သော သပိတ် ပုဂံ ခွက်ကို “ဒုဒ္ဓေါတ”ဟု
 ခေါ်၏။ သန္ဓိမိနှင့်စပ်၍ ဒုဒ္ဓေါတ သပိတ်ခွက်များနှင့် အနပေက္ခ ဝိသဇ္ဇန
 တို့ကို ကောက်ချက်ချလိုက်သည့်အခါ အောက်ပါအချက်များ ပေါ်ထွက်
 လာ၏။ သပိတ် ပုဂံ ခွက် လဘက်ရည်ကရား စသည်များ၌ ထည့်၍
 စားသောက်ပြီးနောက် ထိုသပိတ်စသည်နှင့်တကွ အကြွင်းအကျန်ကို
 လူသာမဏေတို့အား မပေးမစွန့်ဘဲ သပိတ်စသည်ကို ကိုယ်တိုင်
 ဆေးရာဝယ် မစင်ကြယ်၍ အာမိသကပ်ကျန်နေလျှင် နက်ဖြန်နံနက်၌
 အခြားအာမိသနှင့် ရောနှော၍ ဝမ်းကွင်းသို့ ပါသွားက ဤသိက္ခာပုဒ်အရ
 အာပတ်သင့်၏။

ထိုသပိတ်စသည်၌ရှိသောအာမိသကို လူသာမဏေအားပေးလိုက်လျှင်
 လူသာမဏေတို့က ထိုသပိတ်စသည်ကို ဆေးရာဝယ် မစင်ကြယ်

သော်လည်း ထိုအာမိသအဆီအကပ်တို့ သန္နိမိမဖြစ်၊ သို့ရာဝယ် ထိုအာမိသ အဆီအကပ် ကျန်ရှိနေသော သပိတ် ပုဂံ လဘက်ရည်ကရား များ၌ ထည့်၍ နက်ဖြန်နံနက် စားသောက်လိုလျှင် ရဟန်းကိုယ်တိုင် စ၍မကိုင်ရ၊ လူသာမဏေတို့ထံ အကပ်ခံရဦးမည်။ ထိုသို့အကပ်မခံဘဲ ကိုင်လျှင် ကိုင်သည့်အတွက် ဥဂ္ဂဟိတ (ကောက်ယူမှု) ဒုက္ကဋ်နှင့် ထိုအာမိသကို အကပ်မခံဘဲ စားရှာရောက်သဖြင့် လာလတံ့ ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ် အတွက် ပါစိတ်အာပတ်သင့်လိမ့်မည်။

ဈ။ ပဏိတဘောဇန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗတ္တိ ရဟန်းများ။

အမှု-မွန်မြတ်သော အစာကို တောင်းစားမှု။

မွန်မြတ်သောအစာကို ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် မွန်မြတ်သော ထောပတ်ဆီဥး တောင်းစားမှု စသည်တို့နှင့် ရောနှောအပ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို တောင်း၍ စားလေ့ရှိ၏။ လူတို့က “ရဟန်းတော်တို့သည် ဘာကြောင့် မွန်မြတ်သော အစားအစာတို့ကို တောင်းရမ်း စားသောက် ကြရသလဲ၊ ကောင်းသောအရသာကို ဘယ်သူမနှစ်သက်ဘဲ ရှိမည်လဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို “အဂိလာနော” ပုဒ် မပါသေးဘဲ ပညတ်တော်မူရသည်။ ထို့နောက် ဂိလာနရဟန်းများသည် မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်ကိုမရ၍ ရောဂါမသက်သာသောကြောင့် “ဂိလာန ဖြစ်လျှင်ကား မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို တောင်း၍စားနိုင်၏” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူကာ “အဂိလာနော” ပုဒ်ကို ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ [ဤ၌ ထောပတ် စသည်တို့ကား ပဏိတ (မွန်မြတ်သော အစာ) တည်း၊ ထောပတ်ထမင်း၊ ဆီဥးထမင်း၊ ဆီထမင်း၊ ပျားရည်ထမင်း၊ ငါးဒန်ပေါက်၊ အသား ဒန်ပေါက်၊ နွားနို့ထမင်း၊ နို့ခမ်းထမင်း တို့ကား ပဏိတဘောဇနတည်း။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာနိ ခေါပန တာနိ ပဏိတဘောဇနာနိ၊
သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ၊ နဝနိတံ၊ တေလံ၊ မရု၊ ဖါဏိတံ၊ မစ္ဆော၊
မံသံ၊ ဒီရံ၊ ဒမိ၊ ယောပန ဘိက္ခု ဝေရူပါနိ ပဏိတဘောဇ-
နာနိ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္တာယ ဝိညာပေတွာ
ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ "အကြင်မွန်မြတ်သော အာဟာရနှင့် ရောစပ်အပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤမွန်မြတ်သော အာဟာရတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထောပတ်၊ ဆီဥး၊ ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ၊ ငါး၊ ကုန်းသတ္တုတို့၏ အသား၊ နို့ရည်၊ နို့ခမ်းတည်း။ အကြင်ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော မွန်မြတ်သော အာဟာရနှင့် ရောစပ် အပ်သော ဘောဇဉ်တို့ကို ဝိလာနမဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ အကျိုးငှါ တောင်း၍စားအံ့။ ထိုရဟန်း ပါဠိအာပတ်သင့်၏။

၂။ ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-လူသာမဏေတို့က မပေးအပ်(မကပ်အပ်)သော အာဟာရကို စားမှု။

သုသာန် ကိုယ်တော်
ဝေသာလီမြို့၌ ရဟန်းတပါးသည် ပံသုကုရသော ပစ္စည်း ကိုသာ သုံးစွဲ၏။ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်အပ်သော ခွက်ကို သပိတ်လုပ်၍၎င်း၊ သုသာန်၌ စွန့်ပစ်အပ်သော အဝတ်ကို သာသကန်းချုပ်ပြီး၍၎င်း၊ သုသာန်ကရသောခုဥင် ထိုင်ခုံကိုသာ သုံးစွဲ၏။ သုသာန်၊ သစ်ပင်အောက်၊ တံခါးခုံစသည်တို့၌ သေလွန်ပြီးသောမိဘဘိုးဘွား တို့ကို ရည်စူး၍ထားအပ်သော အစားအသောက်များကိုသာ ကိုယ်တိုင်ယူ၍ စားသောက်၏။ ဤသုသာန်ကိုယ်တော်ကို လူတို့က "ဘိုးဘွားမိဘတို့ကို ရည်စူး၍ ထားအပ်သော စားဘွယ်တို့ကို ဘဒ္ဒကြောင့် ကိုယ်တိုင်ယူပြီး (သူများလာမပေးဘဲ) စားရသလဲ၊ ဝလိုက်တာလဲ ဖီးလို့၊ အသားတွေလဲ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ရှိ၏။ လူသားကို စားနေဟန်တူသည်"ဟု လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြ လေသည်။ [မည်သူကမှ မိမိလက်ရောက်အောင် မပေးဘဲစားခြင်းကို လူကြီး လူကောင်းတို့ မပြုကြသောကြောင့် ထိုရဟန်း၏ ကိုယ်တိုင်ယူ၍ စားမှုကို ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။]

ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းများကြား၍ ရဟန်းများကလည်း "ဘဒ္ဒကြောင့် မပေးအပ်(မကပ်အပ်)သောအစာကို ခံတွင်းဝသို့ဆောင်ရသလဲ"ဟု ကဲ့ရဲ့ ကြ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသောကြောင့် "ယောပန ဘိက္ခု မုဒ္ဒါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယျ၊ ဝါစိတ္တိယံ"ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရ လေသည်။ [ဤ၌ "အဒိန္နံ = မပေးအပ်" ဟုရာဝယ် "မိမိပစ္စည်းပင်ဖြစ်

သော်လည်း လူ-သာမဏေစသူတို့က မိမိလက်ရောက်အောင် မပေးအပ်သည်ကို ဆိုလိုသည်။ ထို့နောက်အချို့ ရဟန်းတို့သည် “ရေ၌၎င်း၊ ဒန်ပူ၌၎င်း သူတပါးက မပေးလျှင် (မကပ်လျှင်) သောက်ကောင်း ခဲကောင်းမည် မထင်ဟု သံသယ ဖြစ်ကြသောကြောင့် “အညတြ ဥဒကဒန္တပေါဏာ” ဟု ဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယောပန ဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခဒ္ဒါရံ အာဟာရံ အာဟာရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါဏာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင် ရဟန်းသည် ရေ-ဒန်ပူကိုကြည့်၍ (ရေ-ဒန်ပူမှ တုပါး) မပေးမကပ်အပ်သော အာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်အံ့ (မျိုးအံ့) ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

အကပ်မြောက်အင်္ဂါ ၅ ပါး။ ။ ၁-ကပ်မည့် သူက ရှေ့ရှု ဆောင်ခြင်း၊ ၂-အကပ်ခံမည့် ရဟန်း၏ ၂ တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌ ရောက်ခြင်း၊ ၃-အား အလတ်စားရှိသူ မြောက်ချိန်သော ဝတ္ထုဖြစ်ခြင်း၊ ၄-ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ကိုယ်နှင့်စပ်နေသော (ကိုင်ထားသော) ခွက်စသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပစ်၍ ဖြစ်စေ ဤ ၃ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့်ကပ်သူကပေးခြင်း၊ ၅-ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ကိုင်ထားသော ခွက်တုတ်စသည်ဖြင့် ခံ၍ ထို၍ ထိ၍ဖြစ်စေ ဤ ၂ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြင့် အကပ်ခံသော ရဟန်းကခံယူခြင်း၊ ဤအင်္ဂါ ၅ ပါးပြည့်စုံမှ အကပ်မြောက်သည်။

[ဆောင်] ရှေးရှုလည်းဆောင်၊ ၂ တောင့်ထွာရောက်၊ မြောက်နိုင်ဝတ္ထု၊ သုံးခု ပေးခြင်း၊ ခံခြင်းနှစ်လောက်၊ ကပ်ခံမြောက်၊ မှတ်လောက် အင်္ဂါ ၅ ပါးတည်း။

ခွဲဥပဒေအံ့-“ရှေးရှုဆောင်” ဟုရာ၌ လက်ဖြင့်ရှေ့တိုးပေးမှရှေ့ရှုဆောင်ရာ ရောက်သည်မဟုတ်သေး၊ ဥပဒေခေါင်းပေါ်၌ ရှက်ထားသော စားဘွယ်ခွက်ကို လှူလို၍ ဥပဒေခေါင်းကိုအနည်းငယ်စောင်းညွတ်ပေးလိုက်လျှင် ရှေ့ရှုဆောင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ရဟန်းကထိုခွက်ကို လက်ဖြင့်ထိကာ အလိုရှိရာ ယူစားနိုင်၏။ အားအလတ်ရှိသူ ကြွမြောက်နိုင်သော ယာဂုဘိုးကြီးကို ရှင်ငယ်ကလေးက မကြုံနိုင်၍ မြေပေါ်၌ပင် လှိုင်လျက် ကပ်ရာ၌လည်း ရဟန်းက လက်ထိုးပေးကာ (ထိရုံထိ၍ဖြစ်စေ) အကပ်ခံနိုင်၏။

ဤစကားအရ- ယခု ကာလ တယောက်ထည်းကြွနိုင်သော စားပွဲကို ဟင်းဖိတ်မည်စိုး၍ ၂ ယောက်- ၃ ယောက်ကိုင်လျက် ကပ်ခြင်း၊ စားပွဲ အခင်းတို့ ကြမ်းပြင်မှာထိနေလျက်ကပ်ခြင်း၊ ကပ်မည့်သူက ရွှေရှုဆောင်၍ ၂ တောင့်တွာ အတွင်း ရောက်ရှိသောဝတ္ထုကို လက်မြောက်လှမ်းယူ၍ အကပ်ခံခြင်းများ၌ အကပ်မြောက်သည်ချည်းမှတ်။

ဟတ္ထပါဠိတိုင်းနည်း။ ။ ၂ တောင့်တွာ ဟတ္ထပါဠိတိုင်းရာ၌ ရွှေကလာ၍ ကပ်ရာဝယ် ရဟန်းကထိုင်နေလျှင် ထိုရဟန်း၏ တင်ပါး နောက်ဘက် အစွန်းဖြင့်၊ ရပ်နေလျှင် ဖနောင့်စွန်းဖြင့်၊ စောင်းလျက်လှဲနေလျှင်စောင်းသော နံပါး၏ ပြင်ဘက်စွန်းဖြင့် တိုင်းရမည်။ ဝမ်းလျားမှောက်၍နေရာ ဥဒါန်း နား၌လာ၍ကပ်လျှင် ဥဒါန်းစွန်း၏ အနီးဆုံးဖြစ်သော လည်ပင်းဖြင့် တိုင်းရမည်။ ဤသို့လျှင် အကပ်ခံသူ၏ လှမ်းယူသော လက်မှတပါး အနီး အဆုံးကိုယ်အင်္ဂါ၏ နောက်ဘက်စွန်းဖြင့်တိုင်း၍...ကပ် သူ့အတွက်လည်း လှမ်း၍ ပေးသော လက်မှတပါးအခြားသော အနီးဆုံးအင်္ဂါ၏ ဤဘက် အစွန်းဖြင့် တိုင်းတာရမည်။ [စားပွဲကြီးအလယ်ခြား၍ အကပ်ခံကြရာ၌ အနီးဆုံးအင်္ဂါချင်း ဟတ္ထပါဠိကို သတိပြုရ၏။]

မုခဒ္ဓါရုံ။ ။ “ခံတွင်းအဝ”ဟူသည် ပါးစပ်ပေါက်မဟုတ်၊ အောက်ပိုင်း အဝဖြစ်သော လည်ချောင်းပေါက်တည်း။ မုခတော- ခံတွင်းမှာ၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ဖြစ်သော၊ ဒ္ဓါရုံ-အပေါက်သည်။ မုခဒ္ဓါရုံ-မည်၏။ ထို့ကြောင့် အာ- ဟာရကိုပါးစပ်ကဖြစ်စေနှင့်ခေါင်းပေါက်ကဖြစ်စေ သွင်းရာ၌လည်ချောင်း ပေါက်၏ အတွင်းရောက်လျှင် မျိုရာရောက်၏။ လည်ချောင်းမရောက်ခင် ပါးစပ်အတွင်း၌ ငိုရုံငိုပြီး(အရည်တစက်မျှ လည်ချောင်းတွင်း မဝင်စေဘဲ) ထွေးပစ်နိုင်လျှင် အကပ်မခံသော်လည်း အပြစ်မရှိသေး။ ထိုကဲ့သို့ ပြုနိုင်လျှင် ညနေဘက်မှာလည်း ဝိကာလဘောဇန အပြစ်မရှိသို့သော်အကျိုးမရှိသော ထိုအလုပ်မျိုးကို မလုပ်ခြင်းသာလျှင် ကောင်း၏။

အာဟာရုံ။ ။ ယာဝ ကာလိက စသော ၄ ပါးကို အာဟာရဟုဆိုသည်။ ထိုအာဟာရကို အကပ်ခံရာ၌ ရထရေကျမြို့သည် အကပ်ခံနိုင်သော အသေးဆုံး အာဟာရတည်း။ အကပ်ခံပြီးသော အာဟာရ၌ ရထရေကျမြို့ ကျလျှင်လည်း အကပ်ပျက်တော့သည်သာ။ [လှည်းရထားတို့သွားသည့်အခါ ထသော မြို့နယ်ကို ရထရေကျမြို့ဟု ခေါ်၏။ တံမြက်လှည်း၍ လေတိုက်၍ ထသောမြို့များလည်း ရထရေကျမြို့ပင်။ ထို့အောက်ငယ်သော နံရံပေါက်မှ

ဝင်လာသော နေရောင်ဖြင့်မြင်ရသောမြို့ကို တဇ္ဇာရိမြို့ဟုခေါ်၏။ ထိုတဇ္ဇာရိ မြို့မှန်နှင့် အဏုမြူပရမာဏမြို့တို့မှာ အကပ်မပျက်နိုင်၊ မြို့မှန် (ဖုံ) များကို ယာဝဇီဝိက အာဟာရတွင် ပါဝင်သည်ဟုမှတ်။]

အညတြဉဒကဒန္တပေါဏာ-ဉဒကဟူသည် ရထရေဏုမြူပမာဏရှိသော မြို့မှန်မပါသည့် သန့်ရှင်းသောရေတည်း၊ ထိုသန့်ရှင်းသောရေသည် ကာလိက လေးပါးမှအလွတ်ဖြစ်၍ အကပ်မခံဘဲသောက်ကောင်း၏။ ကိုယ်တိုင်လည်း ကြိုကောင်း၏-ချက်ကောင်း၏။ ရထရေဏုမြို့မှန်ပါသော ရေကားမြို့အတွက် အကပ်မခံဘဲ မသောက်ရ။ သို့ဖြစ်၍ ဝိနည်းကို ဂရုစိုက်သူတို့ အကပ်မခံသော ရေကို အမြဲစစ်၍သောက်ကြသည်။

ဒန်ပူစားရာ၌ အိန္ဒိယ ထုံးစံမှာ သွားဖြင့်ဝါး၍ ဒန်ပူရည် ထွက်အောင် စားလေ့ရှိ၏။ ထိုအရည်ထွက်မှသွားပိုးမစားနိုင်ဘဲ သွားစင်ကြယ်သည်-ဟု အယူရှိသည်။ ထိုသို့ဒန်ပူစားရာ၌ ဒန်ပူရည်များ လည်ချောင်းတွင်းမဝင်လျှင် အကပ်ခံဘွယ် မလိုသောကြောင့် “အညတြဉဒကဒန္တပေါဏာ” ဟု မိန့်တော် မူရသည်။ အကယ်၍ဒန်ပူရည်က လည်ချောင်းတွင်းဝင်လျှင်ကား အကပ်ခံမှ သင့်မည်။ အကပ်မခံလျှင်-ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်မည်သာ။

အချုပ်မှာ-“အညတြဉဒကဒန္တပေါဏာ”ဖြင့် လွတ်လပ်ခွင့်အထူးမရ၊ ကြည်နေသောရေသည် ကာလိကဝိမုတ်ဖြစ်၍ နဂိုကပင်အပ်၏။ ဒန်ပူလည်း ခံတွင်းသို့ အရည်မဝင်လျှင် ပင်ကိုယ်ကပင် အပ်၏။ သို့ရာတွင် ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က ရဟန်းအချို့တို့ ရေနှင့်ဒန်ပူအတွက် သံသယ ဖြစ်ကြ သောကြောင့် ဘုရားရှင်ကထပ်၍ ချွင်းချက်ပြုတော်မူရသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ပြခဲ့သောစကားများအရ...ရထရေဏုမြို့သည် အကပ်ခံလောကသော အာဟာရတွင် ပါဝင်ရကား ဆွမ်းခံတုန်းဖြစ်စေ ဆွမ်းစားတုန်း ဖြစ်စေ စားခွက်တွင်းသို့ ထိုမြို့မှန်မျိုးကြလျှင် ထိုမြို့နှင့် တကွ ဆွမ်းအနည်းငယ်ကို ယူပစ်ရမည်။ ထပ်၍အကပ်မခံဘဲ ဆက်လက်၍ဆွမ်းခံလျှင် ဝိနယဒုက္ကဋ္ဌ ခေါ် ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သင့်၏။ ဆက်၍ဆွမ်းစားလျှင် ထိုမြို့မှန်ကို စားမိက ဤသိက္ခာပုဒ်အရပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ထို့ပြင်-ဆွမ်းလုပ်ကို ပါးစပ်သို့ သွတ်သွင်းပြီးနောက် ပါးစပ်တွင်းမှ ဆွမ်းလုံးတလုံးဖြစ်စေ သပိတ်ထည်းသို့ပြန်၍ကျလျှင် ထပ်၍အကပ်ခံလေ့ရှိ ကြ၏။ သို့သော်ထိုပြန်ကျလာသော ဆွမ်းလုံးသည် ပါးစပ်ထည်း ရှိသော သွားရည် နှုတ်ခမ်းရည် စသည်နှင့် မလူးဘဲ ပြန်ကျလျှင် အကပ် မပျက် သေး။ သွားရည် စသည်နှင့် လူးပြီးမှ ပြန်ကျလျှင်သာ ထိုသွားရည်အတွက် အကပ်ပျက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပါးစပ်မှ ဆွမ်းလုံးပြန်ကျသည့် အခါ

ထပ်၍ အကပ်ခံလေ့ရှိရာ၌ ဆွမ်းလုံးကျသည့် အတွက် သပိတ် အတွင်းရှိ ဆွမ်းများ အကပ်ပျက်သောကြောင့် ဖောက်ပြန်ကျလာသော ဆွမ်းလုံးက သွားရည် စသည်ဖြင့် လူးလာခဲ့လျှင် အကပ်ပျက်ရာ သောကြောင့် ထိုပြန်ကျလာသော ဆွမ်းလုံးကို ထပ်၍ အကပ်ခံခြင်းဖြစ်သည်-ဟု မှတ်။

ထို့ပြင်-ဆွမ်း အချို့ပွဲ စသည် စားရာ၌ လက်မဆေးဘဲစားလျှင် လက်၌ ရထရေဏုမုလောက်သော မြှူမှုန်များကပ်နေခဲ့သော် ထိုမြှူမှုန်များ အတွက် လက်ဖြင့် ထိရာ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ပါ အကပ်ပျက်တတ်ရကား ဆွမ်းစားခါနီးလက်ဆေး၊ ဆွမ်းစားပြီးနောက်အချို့ပွဲစားခါနီးလက်ဆေးရမည်။ ညာလက်ကိုသာဆေး၍ ဘယ်လက်ကို မဆေးလျှင် ဘယ်ဘက်လက်ဖြင့် စားဘွယ်များကို ကိုင်ရာ၌လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။ ထို့ကြောင့် ဘယ်လက်ကိုမဆေးလျှင် ထိုလက်ဖြင့် စားဘွယ်များကို မကိုင်မိစေရ။

ဆိုဘွယ်ရှိသေး၏-အချို့ကား စားမည်ဟု လက်ဆေးပြီးနောက် ထိုလက်ဖြင့် သင်္ကန်းကိုသိမ်းကြ၏။ ထိုသို့ သိမ်းရာဝယ် သင်္ကန်း၌ ရထရေဏုမြှူမှုန်ကိုကိုင်မိလျှင် လက်မဆေးသူနှင့် အတူ ပင်တည်း။ တချို့ကား အချို့ပွဲစားစဉ် အကပ်ခံမထားသော လက်သုတ်ပုဝါကို သုတ်လိုက်-အချို့ပွဲကိုနှိုက်လိုက်နှင့် စားကြ၏။ ထိုသို့ စားရာ၌ လက်သုတ်ပုဝါ ညစ်ပေတော့မည်မှာ သေချာပြီ။ လက်သုတ်ပုဝါ၌ ရထရေဏုမြှူမှုန် ပါလျှင် စားဘွယ်များလည်း အကပ်ပျက်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အစာစားမည်-ဟု လက်ဆေးပြီးနောက် ထိုလက်ဖြင့် အစာမှတစ်ပါး အခြားလက်သုတ် ပုဝါ သင်္ကန်း စသည်ကို မကိုင်ဘဲ စားခြင်း ကိစ္စ ပြီးမှသာ လက်ဆေး၍ လက်သုတ်ပုဝါကို သုတ်သင့်ကြပေသည်။

ဒုဂ္ဂဟိတဗျူဟာ [ဒု+ဥပစိတ္တ=မကောင်း လေ့ကျင့်မှု (အလေ့ အကျင့် မကောင်းမှု)၊ ဥဂ္ဂဟိတ=မြောက်ခါ နေရာရွှေ့အောင် ယူမှု။] ရှေ့၌ ဝိနယဒုက္ကဋ်ကိုပြခဲ့ပြီ။ အကပ်မခံရသေးသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို (လူသာမဏေအား ပေးရန်မဟုတ်ဘဲ) သက်သက်လက်ဆော့ ခြေဆော့ သဘောဖြင့် ထိလျှင် (နေရာမှ မရွှေ့စေဘဲ ကိုင်လျှင်) ဒုဂ္ဂဟိတဗျူဟာ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။ ဥပမာ-သာမဏေ ဆွမ်းချက်နေရာ၌ ဆွမ်းအိုးကို ဖွင့်ခြင်း စသည်နှင့် အကပ်မခံဘဲ ချထားသော သပိတ်၏အဖုံးကို ဖွင့်ခြင်းစသည် များတည်း။ သစ်ပင်ပေါ်ရှိ သစ်သီးနှင့် စားဘွယ် အရွက်များကို ကိုင်ရာ၌ လည်း ဒုဂ္ဂဟိတဗျူဟာပင်။ ကိုင်ရုံထိရုံမကဘဲ နေရာရွှေ့လောက်အောင် ကိုင်လျှင် (အခြားတနေရာရွှေ့သွားလျှင်) ဥဂ္ဂဟိတ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ထို့ပြင်-လူသာမဏေတို့၏ ခွက်ထည်းသို့ ရဟန်းက အကပ်ခံပြီး ဖြစ်သော ဆွမ်းဟင်း မှုံစသည်ကို ထည့်ပေးရာ (ဆွမ်းဟင်းလိုက်ရာ) တို့၌ လူသာမဏေတို့၏ ရှိရင်းအစာတို့နှင့် မထိအောင် မြှောက်၍ ထည့်ပေး

ရမည်။ ဘာကြောင့်နည်း...လူသာမဏေတို့၏ အစာသည် ရဟန်း၏ လက်စသည်ကို ငြိ၍ ပါလာလျှင် ထိုအစာက အကပ်မခံရသေး သဖြင့် ကပ်ပြီး အစာနှင့် ရောက ကပ်ပြီး အစာပါ အကပ်ပျက်ဘွယ်ရှိသောကြောင့် တည်း။ ဒုရူပစိတ္တ ဖြစ်သော အစာကို ထိုထိကိုင်သော ရဟန်းတပါးသာ မစားကောင်း၊ အခြားရဟန်းများ စားကောင်းသေး၏။ ဥဂ္ဂဟိတက အစာကိုကား ရဟန်းအားလုံးပင် မစားကောင်းတော့ပြီ။

ခရီးသွားစဉ် မိဘသာမဏေများကို အစာကိုကား အကပ်မခံဘဲလည်း ယူသွားကောင်း၏။ မိမိတို့ဟု ရည်ရွယ်ချက် လုံးဝမပါ၊ မိဘ စသူတို့သာဟု မိမိစိတ်ကို စင်ကြယ်စေနိုင်လျှင် ကိုယ်တိုင် ယူခဲ့သော ထိုအစာများကို ရောက်ရာအရပ်၌ အလိုရှိက အကပ်ခံ၍ စားကောင်း၏။ ထို့ထက်အကျယ်ကို ပါမိကျာဒိအဋ္ဌကထာမှာရှု။

အကပ်ပျက်ကြောင်း (စွန့်) အကပ်ခံပြီးသော အစာကို မစားတော့အံ့ဟု အင်္ဂါများ အာလယပြတ် (ဝဲကွက်မှုမရှိဘဲ) စွန့်လိုက်ခြင်းကြောင့် လည်း အကပ်ပျက်၏။ ထိုသို့ စွန့်ရာ၌ လက်ကလွတ်မှ အကပ်ပျက်သည်။ (ချ) သိက္ခာချခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်၏။ (ပေး) သူတပါးကို ပေးခြင်း ကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်၏။ ဤပေးရာ၌လည်း လက်လွတ်မှပျက်သည်။ နှုတ်ကပေး သော်လည်း လက်မလွတ်သေးလျှင် အကပ်မပျက်။ (လှ) လှစသူတို့က အတင်း လှယူ သွားခြင်း ကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်၏။ (မစွ) သေခြင်း-(လိင်ပြန်)ဘိက္ခု အဖြစ်မှ ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ လိင်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်၏။

[ဆောင်] စွန့်-ချ-ပေး-လှ-မစွ-လိင်ပြန်-ဤ ၆ တန် ကပ်ခံ ပျက်ကြောင်းတည်း။ ဖုတ်ချက်။ ။ဤအကပ်ခံပျက်ရာ၌ အာဟာရကို တပါးပိုင်ဟုမှတ်။ ၂ ပါး ၃ ပါး စသည် ဆိုင်သော စားဘွယ်၌ တပါးက စွန့်ရုံနှင့် အကပ် မပျက်နိုင်။ ထို့ပြင်-စွန့်မှ အကပ်ပျက်ရကား စားနေစဉ် လူသာမဏေတို့ သာ၍ ကိုင်ရာ၌ (ရဟန်းကလက်ဖြင့် ထိမထားစေကာမူ) အကပ်မပျက်။ အကပ် ခံပြီးသောသပိတ်ကို မစွန့်ဘဲ လူသာမဏေကို အခြားတနေရာသို့ အရှေ့ (အထား) ခိုင်းလိုက်သော်လည်း အကပ်မပျက်။ သို့ရာတွင် လူသာမဏေ ထို့ကိုယ်မှ မြို့မှန်များ အာဟာရ၌ ကျနေရစ်လျှင်ကား ထိုမြို့မှန် အတွက် အကပ်ပျက်၏။

ဘောဇနဝဂ် ပြီး၏။

အစေလကဝဂ်

က။ အစေလကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်အာနန္ဒာ။

အမှု-ပရိဗိုဇ်မအား ပုံ. ၂ ရှက် (မှား၍) ပေးမိမှု။

အရှင်အာနန္ဒာနှင့် ပရိဗိုဇ်မ ဤသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူခါနီး အချိန်ဝယ် သံဃာ တော်၌ “ခဲဘွယ်” ဟု ခေါ်ရသော မှဲ့ဝဲ သရည်စာတွေ (စားရုံဖြင့် မကုန်နိုင်အောင်) ပေါများ နေလေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာသည် ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အားလျှောက်၍ “အကြွင်း အကျန်ကို တောင်းရမ်းစားသောက်သူတို့အား ဝေပေးလိုက်” ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူသောကြောင့် စားကြွင်းစားသူတို့ကို စိတန်းထိုင်နေစေ၍ မှဲ့တရှက် စီ ဝေပေး လေရာ ရသေ့ ပရိဗိုဇ်မ တယောက်အား တရှက် အထင်ဖြင့် ၂ ရှက်ထပ်ကို ပေးမိလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို သိသော အနီး အပါး ပရိဗိုဇ်မများက “ဒီရဟန်းက ညီးလင်ငယ်” ဟု ပြောကြလေသော် “လင်ငယ် မဟုတ်ပါ၊ တရှက်ဟုထင်ပြီး ၂ ရှက်ပေးတာပါ” ဟု ပြန်ပြော၏။ နောက်နေ့ မှဲ့ဝေပေးရာ၌လည်း ထိုပရိဗိုဇ်မအားပင် မှား၍ ပေးမိပြန်၏။ ထို့နောက် လည်း တကြိမ်ထပ်၍ မှားပြန်၏။ ထိုအခါ “လင်ငယ်ဘဲ၊ လင်ငယ်မဟုတ်” ဟု အငြင်း အခုန် ဖြစ်ကြလေသည်။

အာဇီဝကတယောက် အာဇီဝက တယောက်သည် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သို့ သွားလေသော် သူ့အား ရဟန်းတပါးက ထောပတ်ဖြင့် ပြောပုံ ဆွမ်းကိုနယ်၍ ပေး၏။ “ဘယ်ကရသလဲ” ဟု အခြား အာဇီဝကတယောက်က မေးလတ်သော် “ရဟန်းဂေါတမဆိုတဲ့ ကတိုး သူကြွယ်ကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးတဲ့နေရာက ရခဲ့တယ်” ဟု ဗုဒ္ဓရှင်တော်အား ထိပါးပြောဆိုသံကို ဥပါသကာများကြား၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား လျှောက်ကြ သည်မှာ- “မြတ်စွာဘုရား... ဒီတိတ္ထိတွေဆိုတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် သံဃာတော်များ ၏အပြစ်ကိုသာ လိုလားကြပါသည်။ အရှင်ရဟန်းတော်များသည် ထိုတိတ္ထိ တို့အား မိမိတို့လက်ဖြင့် (ကိုယ်တိုင်) မပေးကြလျှင် ကောင်းလိမ့်မည် ထင်ပါသည်” ဟု ဤသို့လျှောက်ကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ တရားစကားကို နာယူပြန်သွားပြီးနောက် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယော ပန ဘိက္ခု အစေလကဿဝါ ပရိဗ္ဗာ-
ဇကဿဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ သဟတ္ထာ ခါဒနိယံဝါ
ဘောဇနိယံဝါ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "အစေလက အား၎င်း ပရိဗိုဇ် ယောက်ျား အား၎င်း
ပရိဗိုဇ်မအား၎င်း မိမိလက်ဖြင့် ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်ကို ပေးလျှင်
ပေးသောရဟန်းသည် ပါစိတ်အာဂတ်သင့်၏။ မိမိလက်ဖြင့်ပေးမှ
(တိုက်ရိုက်ပေးမှ) အာပတ်သင့်ရကား၊ သူတပါးကိုအပေးခိုင်းလျှင်
၎င်း သူ့လက်မှ ချထားသော ခွက်ထည်း၌ထည့်လျှင်၎င်း အာပတ်
မသင့်။"

မှတ်ချက်။ "အဝတ်မဝတ်သူကို "အစေလက- တက္ကဒ္ဒန်း" ဟုခေါ်၏။
["စေလ-အဝတ်+အ-မရှိသူ"။] အဝတ်ဝတ်သော ရသေ့အမျိုးမျိုးကို
"ပရိဗိုဇ်" ဟုခေါ်၏။ ပြခဲ့သော အာဇီဝကလည်း အဝတ်ပါလျှင်
ပရိဗိုဇ်မျိုးပင်တည်း။ ထိုအားလုံးသည် သာသနာတော်မှ တမျိုးတခြား
အယူရှိသူတိတ္ထိများသာ ဖြစ်ရကား ယခုကာလ၌ ဖိုးသူတော်နှင့်သီလရှင်
များမှာ သာသနာတော် အယူကိုသာယူကြသောကြောင့် တိတ္ထိမဟုတ်
နိုင်ကြ။ သုတ်ပါထေယျ သမ္ပသာဒနိယသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော
"သေတဝတ္ထ သမဏဝံသ- အဝတ်မြို့ဝတ်ရဟန်းနှယ်များ" ဖြစ်ကြသည်။
သာသနာတော်အယူကိုသာယူသော ရသေ့-ရသေ့မများလည်း ဤနည်း
ပင်တည်း။"

၁။ ဥပေျာဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-ရဟန်းတပါးကို ဆွမ်းခံခေါ်သွားပြီး နောက်ဘာမျှပစေး
ခဲ ပြန်ထွက်မှု။

အရှင်ဥပနန္ဒ၏ မတရားမှု အရှင်ဥပနန္ဒသည် နောင်တော်၏တပည့်ရဟန်းတပါးကို
"လိုက်ခဲ၊ ရွာသို့ဆွမ်းခံပင်ချေရအောင်" ဟု အဖော်ခေါ်
သွား၍ ရွာသို့ရောက်သောအခါ အဖော်ပါနေသဖြင့်
သူပြောချင်တာကိုမပြောရသောကြောင့် "ငါ့ရှင်-ပြန်တော့၊ ငါ့မှာသင်နှင့်
အတူဖြစ်နေလို့စကားပြောရတာ-ထိုင်နေရတာမချမ်းသာဘူး၊ ငါ့တယောက်
ထည်းနေရတာက ကောင်းသေးတယ်" ဟု ပြော၍စားသောက်ဘွယ် တစုံ

တရာကိုမျှမပေးဘဲ ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုကိုယ်တော်ကလေးမှာ ဆွမ်းခံဘို့ရာလည်း အချိန်မရှိတော့။ ဆွမ်းစားကျောင်းမှာလည်း အားလုံး ဆွမ်းစားပြီး နေကြသဖြင့် ဆွမ်းအထက်ခံရှာရလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်သိတော်မူရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယောပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဟောဝုဓေသာ ဂါမံဝါ နိဂမံဝါ ဝိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမာတိ တဿ ဒါပေတွာဝါ အဒါပေတွာဝါ ဥယျာဇေယျ။ ဂစ္ဆာဝုဓေသာ န မေ တယာ သဒ္ဓိံ ကထာဝါ နိသဇ္ဇာဝါ ဖာသု ဟောတိ၊ ဧကကဿ မေ ကထာဝါ နိသဇ္ဇာဝါ ဖာသု ဟောတီတိ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါမိတ္တိယံ။"

မြန်မာမြန်။ "ရဟန်းတပါးကိုရှာသို့ (သို့မဟုတ်-နိဂုံးသို့) ဆွမ်းခံ ပင်ချေကြစို့" ဟု ခေါ်သွားပြီးလျှင် ထိုအဖော်ရဟန်းအား ခဲဘွယ် ဘောဇဉ်တစ်တရာကို ပေးပြီးဖြစ်စေ၊ မပေးဘဲဖြစ်စေ၊ "ငါ့ရှင်... ပြန်တော့။ သင်နှင့်အတူနေ၍ စကားပြောရ-ထိုင်နေရတာ မချမ်းသာဘူး၊ ငါ့တယောက်ထည်း နေရတာက ချမ်းသာသေးတယ်" ဟု ပြော၍ပြန်လွှတ်အံ့။ ထိုပြန်လွှတ်ရာ၌ မိမိတယောက်ထည်း ပြောချက် ရာပြောဘို့- နေချင်သလိုနေဘို့- ကျင့်ချင်သလိုကျင့်ဘို့ အကြောင်းမှ တပါး၊ (၂ ပါးအတူ ဆွမ်းခံလျှင် မပြည့်စုံမည်ကို စိုးရခြင်းစသော) အခြားသင့်တော်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ပြန်လွှတ်လျှင် အာပတ် သင့်၏။

ဂ။ သဘောဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-အိမ်ရှင်မနှင့်အတူ အိပ်ခန်းတွင်း၌ ထိုင်နေမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒအနေ အထိုင်မတတ်မှု ရှင်ဥပနန္ဒသည် လူတုန်းက သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ၏ အိမ်သို့ ဆွမ်းခံချိန်သွား၍ ထိုသူ၏ဇနီးနှင့်အတူ အိပ်ခန်းတွင်း၌ ထိုင်နေလေသည်။ ထိုအခါအိမ်ရှင် ယောက်ျားလည်း အနားလာ၍ထိုင်ပြီးလျှင် "ကိုယ်တော့အား ဆွမ်းလောင်းလိုက်" ဟု ခိုင်း၍ အိမ်ရှင်မက ဆွမ်းလောင်းပြီးသောအခါ "ကိုယ်တော်...ဆွမ်းရပြီးလျှင် ပြန်ပါတော့" ဟု ပြော၏။ အိမ်ရှင်မကား သူ့ယောက်ျား၏ ကာမစိတ်ဖြစ်ပုံ

ကို ရိပ်မိ၍ “ထိုင်ပါဥျားဘုရား၊ မပြန်ပါသေးနှင့်” ဟု တား၏။ ယောက်ျားက
၂ကြိမ် ၃ကြိမ်ပြော၍ မရသဖြင့် အိမ်ပြင်ထွက်၍ ရှင်ဥပနန္ဒ၏ အလိုက်မသိ
တတ်ပုံကို ရဟန်းတို့အား ပြောပြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်
ကြားတော်မူရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု သဘောဇနေ ကုလေ အနုပဓဇ္ဇ
နိသဇ္ဇိ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။(သားသွီးစသည်မရှိဘဲ) သွီးခင်ပွန်း၂ ယောက်ထည်းသာ
ရှိသောအိမ်ဝယ် အိပ်ခန်းဖြစ်သော အရပ်၌ ဝင်ကပ်နေထိုင်အံ့၊ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်ကား အလိုက်မသိမှုအပြစ်တည်း။]

ဃ။ ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။

အမှု-အိမ်ရှင်မနှင့်အတူကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒနှင့် မာတုဂါမိ
ရှင်ဥပနန္ဒသည် လူတုန်းက သူငယ်ချင်း ဖြစ်ဘူးသူ၏
အိမ်သို့ သွား၍ အကွယ်အကာရှိသောကြောင့် မျက်စိ၏
ကွယ်ရာဟုဆိုရလောက်သော အရပ်ဝယ် ထိုအိမ်ရှင်၏
ဇနီးသည်နှင့်အတူ တယောက်ချင်း ထိုင်နေလေသည်။ ထိုထိုင်နေပုံကို
အိမ်ရှင်ယောက်ျားက မကြေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
ပညတ်တော်မူရသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော
ပဋိစ္ဆန္တေ အာသနေ နိသဇ္ဇိ ကပ္ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်တကွ မျက်စိ၏ကွယ်ရာ၌
ဖုံးကွယ်အပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေခြင်းကိုပြုအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်အရ မာတုဂါမနှင့် တယောက်ချင်း အကွယ်အကာ
ရှိသောနေရာဝယ် မနေကောင်း၊ အနီးအပါး၌ ပြောစကားကို နားလည်
လောက်သော အဖေ၊ ယောက်ျား (ကလေးစသူ) ပါလျှင်ကား
ထိုင်ကောင်း၏။ [ရဟန်းကသွား၍ ထိုင်နေခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ ရဟန်းနေရာသို့
မာတုဂါမကလာ၍ ထိုင်နေပြန်လျှင်လည်း ရဟန်းမှာ အပြစ်မရှိ။]

၆။ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-အိမ်ရှင်မနှင့်အတူ ပြောစကားကို ချူဖျားမကြားနိုင်သော လူမြင်ကွင်း၌ထိုင်နေမှု။

ရှင်ဥပနန္ဒနှင့်
မာတုဂါမ

ရှင်ဥပနန္ဒသည်ပင်သူငယ်ချင်းအိမ်သို့သွား၍အိမ်ရှင်မနှင့် အတူ တယောက်ချင်း အကွယ်အကာမရှိ၍ ဟာလာဟင်းလင်း လူမြင်ကွင်း၌ ထိုင်နေပြန်၏။ သို့သော်သူတို့ ထိုင်နေရာအရပ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်အနီးအပါး၌ ပြောစကားကို ကြားနိုင်သူ မရှိရကား ထိုအရပ်ကို “နားကွယ်ရာအရပ်” ဟုဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ထိုင်နေပုံကိုလည်း အိမ်ရှင်ယောက်ျားက မကျေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့ပြန်သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော
ဧကောယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်တကွ တယောက်ချင်း နား၏ကွယ်ရာ၌ ထိုင်နေအံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးအစု။ ။ရှေးသိက္ခာပုဒ်၌ အကွယ်အကာ ရှိသောကြောင့် “ရဟော” အရမျက်စိကွယ်ရာဖြစ်ခြင်း၊ ယောက်ျားများသာ အဖော်ဖြစ်နိုင်ခြင်းနှင့် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အကွယ်အကာမရှိသောကြောင့် “ရဟော” အရ နားကွယ်ရာဖြစ်ခြင်း၊ ယောက်ျားမိန်းမ ၂ မျိုးလုံးပင် အဖော်ဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး၏ထူးခြားချက်တည်း။ “နားကွယ်ရာ”အရပ်ကိုလည်း ၁၂ တောင်အတွင်း၌ ကြားမည်သူ မရှိသောအရပ်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။

၇။ ဓာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-ထမင်းဖြင့်ဖိတ်ထားလျက် ထိုထမင်းပစားခင်အခြားအိမ်သို့ လှည့်လည်မှု။

ရှင်ဥပနန္ဒ၏
အိမ်လည်မှု

ရှင်ဥပနန္ဒ၏ဒါယကာဖြစ်သောအမျိုးသည် ရှင်ဥပနန္ဒနှင့် တကွ အခြား ရဟန်းများကိုပါ ထမင်းစား ကြွဘို့ရန် (“ဘတ္တ = ထမင်း” ဟူသောနာမည်ဖြင့်) ပင့်ဖိတ်ထား

လေသည်၊[ယခုကာလ၌ ပင့်ဖိတ်တတ်သူကိုသည် ဆွမ်းစားကြပါ၊ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြပါ” စသည်ဖြင့် ရဟန်းတို့အား အပ်စပ်သော လျှောက်နည်းဖြင့် လျှောက်၍ ပင့်ဖိတ်ကြ၏။ ထိုဒါယကာကား ထိုသို့မလျှောက်ဘဲ “ထမင်း” ဟူသောနာမည် “ဘတ္တ” ဟူသော ပါဠိနာမည်မျိုးဖြင့် ပင့်ထားသည်-ဟု မှတ်၊] ထိုသို့ ပင့်ထားပြီးနောက် ရှင်ဥပနန္ဒသည် ထိုဘတ္တကို မစားမီ အခြားအိမ်များသို့ လှည့်လည်နေ၏။ ဖိတ်ထားသောအိမ်သို့ ရဟန်းအများ ရောက်နှင့်ကြသော်လည်း ရှင်ဥပနန္ဒကား မရောက်လာသေး။

ထိုအခါ ရဟန်းများက “ဒါယကာတို့...ဘတ္တ (ထမင်း) ကိုပေးကြလော့” ဟု ပြောကြ၏။ ဒါယကာများက “အရှင်ဥပနန္ဒလာသည်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး” ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ၂ ကြိမ်ပြောကြပြီးနောက်ရဟန်းများက ၃ ကြိမ်ခြောက် ထပ်၍ ပြောကြသောအခါ “အရှင်ဥပနန္ဒကို အကြောင်းပြု၍ ထမင်းကျွေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ အရှင်ဥပနန္ဒ လာသည်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး” ဟု လျှောက်ကြလေသော် ရဟန်းများဘာမှ မပြောသာတော့ဘဲ ဆွမ်းဆာလျက် ဆိုင်းငံ့ကြရလေတော့၏။ ရှင်ဥပနန္ဒလည်း ထိုဘတ်ကို မစားသေးခင် လည်ချင်တိုင်းလည်ပြီးနောက် နေမြင့်လှမှ ရောက်လာ၏။ ရဟန်းများကား စိတ်ရှိသလောက် မစားနိုင်ကြကုန်၊ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကြားတော်မူ၍...

“ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော ပုရောဘတ္တံ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ”

ဟု မူလပညတ်ကိုထားတော်မူရလေသည်။[အကြင်ရဟန်းသည်“ဘတ္တ”ဟု သောနာမည်ဖြင့် ပင့်ဖိတ်အပ်သူ(ပင့်ဖိတ်ထားသော)ဘတ်ရှိသူ ဖြစ်ပါလျက် ထိုဘတ်ကို မစားမီ အိမ်တို့၌လည်နေအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဖိတ်အာပတ်သင့်၏။] ဤမူလပညတ်တော်ဝယ် “ပစ္စာဘတ္တံ” စသော စကားများ မပါသေးကြောင်းကို သတိပြုခဲ့ပါ။

ပစ္စာဘတ်အချိန်လည်ဖြန်ခြင်း ရှင်ဥပနန္ဒသည် “ပင့်ဖိတ်ထားသောဘတ် (ထမင်း) ကို မစားသေးခင်မလည်ရ”ဟုပညတ်တော်မူချက်ကိုရှောင်၍ ထိုဘတ်ကိုစားပြီးမှ ဟိုအိမ် သည်အိမ် လည်နေပြန်၏။ ထိုလည်နေခိုက်မှာပင် သူ၏ ဒါယကာအိမ်မှ ခဲဘွယ်(မုံ)များကို “အရှင်ဥပနန္ဒကိုပြုပြီးမှ သံဃာအားလူလေ” ဟု မှာ၍ အပို့ခိုင်း လိုက်ပြန်လေ

သည်။ အပို့လာသူတို့မှာ အရှင်ဥပနန္ဒကိုမတွေ့ရ၍ အခက်ကြီးနေရကား ရဟန်းတော်များက ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်အား လျှောက်ကြလေသော် “ဥပနန္ဒလာသည့်တိုင်အောင် အကပ်ခံထားကြ” ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် အကပ်ခံ၍ မစားသေးဘဲ စောင့်နေကြရလေသည်။ ရှင်ဥပနန္ဒကား လည်ချင်တိုင်းလည်ပြီး၍ နေမြင့်လှမှပြန်လာ၏။ သို့သော် ထိုအပို့ လာသူတို့က မစောင့်နိုင်ကြတော့၊ ထိုမုံ့တွေကို အိမ်သို့ပြန်ယူသွားလေပြီ။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်သိတော်မူ၍ “ယောပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော ပုရောဘတ္တံဝါ (ပစ္စာဘတ္တံဝါ) ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ” ဟု ပစ္စာဘတ္တံပုဒ်ကိုဖြည့်စွက်၍ အနုပညတ် ထပ်တော်မူပြန်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ၌ “ပစ္စာဘတ္တံ = ဘတ်ကိုစားပြီးနောက်ကာလ” ဟုသည် ဖိတ်ထားသောဘတ်ကို (နံနံပါးပါးဖြစ်စေ) စားပြီးနောက် မွန်းမတည့်မီအချိန်အတွင်းတည်း။ နေလွဲသည့်အချိန်မှစ၍ကား ဤသိက္ခာပုဒ်အတွက် စောင့်စည်းဘွယ်မလိုတော့၊ ဝိကာလေဝါမပုဝေသနသိက္ခာဒိအရသာ စောင့်ရှောက်ရလိမ့်မည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ မွန်းမတည့်မီ စောင့်ရခြင်းမှာလည်း မအပ်သော ဖိတ်ခြင်းဖြင့် “ထမင်းစား၊ ငါး-အမဲစား၊ မွှံ့စား၊ မွှံ့တီ-ခေါက်ဆွဲစားကြပါ” ဟု ဖိတ်ထားမှသာ စောင့်ရှောက်ရ၏။ ယခုကာလလို “ဆွမ်း” စသည်ဖြင့် လျှောက်၍ ဖိတ်ထားလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ စောင့်ဘွယ်မလို။

သင်္ကန်းလှူရာကာလ။ ။ အချို့ရဟန်းတော်များသည် ထမင်းစားဖိတ်ထားသဖြင့် “ကထိန်ခေတ်” ဟု ခေါ်ရသော သင်္ကန်းလှူရာ ကာလ၌လည်း ဒါယကာ ဒါယိကာမအိမ်သို့ မသွားကြရတော့သဖြင့် (ရဟန်းများကိုမြင်ရတွေ့ရမှ သတိရကြ၊ မမြင်မတွေ့ရလျှင် သတိမရကြတော့သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့သည် သင်္ကန်း မလှူကြသောကြောင့်) သင်္ကန်းအရနည်းပါးကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် “သင်္ကန်းလှူချိန်ကာလ ဖြစ်လျှင်ထမင်းစားဖိတ်ထားလျက်ရှိသော်လည်း အခြားအိမ်တို့သို့လှည့်လည်နိုင်၏” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသောအားဖြင့် “အညတြိ သမယာ ပါမိတ္တိယံ၊ တတ္ထာယံ သမယော စိဝရဒါနသမယော” ဟု ဖြည့်စွက်၍ ဒုတိယအနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ စိဝရဒါနသမယကို ယခုကာလ၌ ကထိန်ခေတ်ဟု အသိအမှတ်ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် “သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တရက်မှစ၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်တိုင်အောင်၎င်း၊ ကထိန်အာနိသင် ရသူအတွက် တပေါင်းလပြည့် တိုင်အောင်၎င်း၊ စိဝရဒါနသမယ = သင်္ကန်းလှူရာ

အခါ” ဟုမှတ်၊ဤစီဝရဒါန သမယ၌ ပုရောဟတ္တ ပစ္စာဘတ္တ အချိန်ဝယ် အိမ်သို့သွားလာလှည့်လည်ခြင်းကြောင့် အပြစ်မသင့်ရကား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ကထိန်၏အကျိုး ၅ ပါးတွင် တပါးအပါအဝင်ဟုလည်း သတိပြု။ [ကထိန်အကျိုးတွင် ဤစာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ကိုမယူဘဲ ဝိကာလေဝါမပု-ဝေသနသိက္ခာပုဒ်ကို ယူမှားတတ်ကြသည်။]

သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးရာကာလနှင့် ဝိလာနကာလ။ “အချို့ရဟန်းတော်များသည် သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးကြသည့်အခါ ထမင်းဖြင့် ဖိတ်ထားလျက် ရှိသောကြောင့် ပုရောဟတ္တ ပစ္စာ ဘတ္တအချိန်ဝယ် ဟိုအိမ်သို့မသွားဝံ့ကြချေ။အပ်,အပ်ချည်, ဓါးကလေးများလည်း လိုလျက်ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော် ကြားတော်မူ၍ “သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးချိန်ဖြစ်မှု သွားကောင်း၏”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူလျက် “စီဝရကာရသမယော”ဟု ဖြည့်စွက်ကာ တတိယအနုပညတ် ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ ထိုသို့ပင်ဖိတ်ထားသော ရဟန်းတို့သည် မကျန်းမမာ ဖြစ်၍ ဆေးဖြင့် အလိုရှိပါလျက် အိမ်သို့ မသွားဝံ့ကြောင်းကို ကြားတော်မူပြန်ရကား ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ခွင့်ပန်တိုင်ကြား၍ သွားခွင့်ပြုတော်မူကာ “သန္တိ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ”ဟု ဖြည့်စွက်၍ စတုတ္ထအနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

မှတ်ချက်။ “သန္တိဘိက္ခု”အရ ထင်ရှားရှိ-ဟူသည် ၁ ၊ တောင်အတွင်း၌ရှိခြင်း သို့မဟုတ် ရွာတွင်းသို့ သွားလိုစိတ်ဖြစ်ချိန်မှာ မိမိမြင်လောက်ရာ အရပ်၌ ရှိခြင်းတည်း။ ထိုသို့ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ခွင့်ပန်၍ သွားလျှင်ကား ဝိလာနမဟုတ်သူလည်း သွားကောင်း၏။ ထိုသို့ခွင့်ပန်ဘို့ရာ အနီးအပါး၌ ရဟန်းမရှိပြန်လျှင်လည်း ခွင့်မပန်ဘဲပင် သွားကောင်းပြန်၏။ [ခွင့်ပန်ပုံကား-“မည်သူ၏အိမ်သို့ သွားပါဥျားမည်၊တနည်း-အိမ်တို့၌ လှည့်လည် ပါဥျားမည်” ဟူသည်တည်း။] ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “၁-ပစ္စာဘတ္တံဝါ၊ ၂-စီဝရဒါနသမယော၊ ၃-စီဝရကာရသမယော၊ ၄-သန္တိဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ”ဟု အနုပညတ် ၄ ရပ်ရှိသည်။

ဆ။ မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂီ ရဟန်းများ။
အမှု-နှိပ်နှိပ်စက်စက်တောင်းမှု။

မဟာနာမ်မင်းကြီး ဆေးရှုခြင်း “မဟာနာမ်မင်းကြီး”ဟူသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ ဘထွေးတော် သား(ညီအစ်ကို တဝမ်းကွဲတော်သူနောင်တော်ကြီး ဖြစ်သော) သကဒါဂါမ် ဥပါသကာကြီး ပေတည်း။

သူသည် သံဃာတော်အား ဆေးပစ္စည်းများ အလိုရှိလျှင် တောင်းခံဘို့ရာ ၎င်း လအတွက် တာဝန်ခံ၍ ဖိတ်မန်ထားပေးသည်။ ရဟန်းတော်များသည် မတောင်းကောင်းဘူးထင်၍ မတောင်းကြလှန်၊ ဗုဒ္ဓရှင်တော် သိတော်မူ၍ “၎င်း လပတ်လုံးဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်မန်ခြင်းကို (ရောဂါရှိလျှင် တောင်းမည် ဟူသော ဖိတ်ထားဖြင့်) လက်ခံနိုင် သာယာနိုင်သည်” ဟု ထပ်လောင်း၍ ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုထားသော်လည်း နဲနဲပါးပါးသာ တောင်းကြသောကြောင့် ထောပတ်စသော ဆေးပစ္စည်းတွေ များပြားနေ လေသော် နောက် ၎င်း လအတွက်ထပ်၍ ဖိတ်ပြန်လေသည်။ ရှေးအတိုင်းပင် အတောင်းအခံနည်းပါးသဖြင့် များမြဲများပြန်ရာ ဗုဒ္ဓထံတော်လျှောက်၍ အမြဲမပြတ် တသက်လုံးအတွက် ထပ်၍ ဖိတ်ပြန်လေသည်။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ အလွန် တောင်းကြပုံ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့ကား သင်းပိုင်ဝတ်ပုံ ကေသီရမ်းပုံ ရုံပုံ သပ်သပ် ရပ်ရပ် မရှိကြ၊ နေထိုင်ပြောဆိုပုံများလည်း ရဟန်းနေ ရဟန်းတိုင် မဟုတ်ဘဲ လူနေ လူထိုင် ဖြစ်နေ ကြ၏။ မဟာနာမ်မင်းကြီးသည် ထိုဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ကိုမြင်၍ “ရဟန်းဆိုတာ ညီညီ ညာညာ ဝတ်ရ ရမ်းရ ရုံရပါတယ်။ ရဟန်းအချိုးကျအောင် နေထိုင်ပြောဆို ရပါတယ်” ဟု (သွန်သင်သော အနေအားဖြင့်) လျှောက်ထားသည်ကို ဘုန်းကြီးမာန်တက်၍ နေသော ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ မခံနိုင်ရကား မင်းကြီးအပေါ် အငြိုးထားကြလေသည်။ ထို့နောက် “ဒီမင်းကြီးကို ဘယ်နည်းနှင့် နာမည် ပျက်၍ အရှက်ရအောင် လုပ်ကြရပါ့မလဲ” ဟု စဉ်းစားတိုင်ပင် ကြလေရာ ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်မန်ထားသည်ကိုသတိရ၍ “ဟန်ကျပြီ၊ သူ့ကို ထောပတ် တောင်းကြဖို့” ဟု တိုင်ပင်ကာ မင်းကြီးထံသွား၍ “ထောပတ် တစ်စိတ် သားလောက် အလိုရှိတယ်” ဟု တောင်းကြလေသည်။

မင်းကြီး။ ။ အဇ္ဈကော ဘန္တေ အာဂမေထ = ယနေ့တရက် ဆိုင်းငံ့ကြ ပါဘုရား၊ (လုပ်သားများ နွားခြံသို့ ထောပတ်ယူရန်သွားကြပါပြီ။) ကာလံ အာဟရိဿထ = နက်ဖြန်ခါ၌ ဆောင်ယူကြပါလိမ့်မည်။ [ဝိမတိဒိကာ၌ “ကာလံ ဘဿထ = ယနေ့ကာလကို လွန်သွား ပါလိမ့်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။]

ဆဗ္ဗဒ္ဓိ။ ။ (၂) ကြိမ်ထပ်၍ တောင်းကြ၏။ မင်းကြီး ထိုအတိုင်းလျှောက်၏။ ၃ ကြိမ်ထပ်၍ တောင်းကြပြန်၏။ မင်းကြီးကား ထိုအတိုင်းပင် လျှောက်သည်။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့သည် နဂိုကပင် မင်းကြီးကို နှိပ်စက်လို၍

တောင်းခြင်းဖြစ်ရကား) “ဒါယကာကြီး..အသင် ဒါယကာကြီးဟာ ဖိတ်တော့ဖိတ်ပြီး မလှဘူး၊မလှချင်ဘဲနှင့် ဖိတ်ထားလို့ ဘာလုပ်မှာလဲ”ဟု နိုင်နိုင်စက်စက် ပြောဆိုပြန်သွားကြ လေသည်။

မင်းကြီး။ “ကိုယ်တော်တွေ့နွယ်..ယနေ့ တရက်လောက် ဆိုင်းခုံကြပါ၊ နွားခြံသို့ အယူသွားကြပါတယ်၊ နက်ဖြန် ယူလာပါလိမ့်မယ်-ဟု လျှောက်ပါလျက် မဆိုင်းခုံကြဘူး”ဟု ကဲ့ရဲ့သည်ကို အခြား ရဟန်း တော်များကြား၍ ရှင်တော်ဘုရားအား လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စတုမာသပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ၊ အညတြ ပုနပဝါရဏာယ အညတြ နိစ္စပဝါရဏာယ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ “ဂိလာန မဟုတ်သော (ကျန်းကျန်း မာမာ ရှိသော) ရဟန်းသည် (နောက်ထပ်ဖိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြံအသက်ထက်ဆုံး ဖိတ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ) ၄ လဟု ကန့်သတ်၍ ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်ခြင်းကို (မကျန်းမာသည့်အခါ တောင်းမည်ဟု ရည်ရွယ်၍) လက်ခံသာယာကောင်း၏။ ထို ၄ လထက်ပို၍ လက်ခံသာယာ လျှင်ကား ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဝတ္ထုကြောင်း ၃ ချက်ရှိသော်လည်း ပညတ်တော်မှာ တမျိုးသာရှိ၏။ မူလပညတ် အနုပညတ်ဟု မကွဲပြားတော့ချေ။]

မှတ်ချက်။ “မူလဝတ္ထုကြောင်း၌ ၄ လဖိတ်, နောက်ထပ်ဖိတ်, အခြံဖိတ်ဟု ၃ မျိုး ကွဲပြားသောကြောင့် “စတုမာသ ပစ္စယပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ”ဟု၎င်း “အညတြ ပုန ပဝါရဏာယ”ဟု၎င်း “အညတြ နိစ္စပဝါရဏာယ” ဟု၎င်း မိန့်တော်မူသည်။ အချုပ်မှာ-ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်လာလျှင် ဘယ်အခါမဆို လက်ခံကောင်းပါသည်။ တနှစ်အတွက်ဖိတ်လျှင် တနှစ် အတွက်တောင်းကျောင်း၏။ ကန့်သတ်ထားသော ကာလထက်ပို၍ကား မတောင်းကောင်း၊ မည်သည့်ဆေး (ထောပတ် သို့မဟုတ် ပျားရည် စသည်ဖြင့်) ဆေးနာမည်တပ်၍ ကန့်သတ်ထားပြန်လျှင်လည်း ထိုဆေးကို သာတောင်းကောင်း၏။ နာမည်မတပ်ပါမူ အခါမရွေး ဆေးမရွေး တောင်းကောင်း၏။ သို့သော် “အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ”ဟု မိန့်တော် မူသောကြောင့် တောင်းသည့်အချိန်မှာ ဆိုင်ရာဆေးနှင့် သင့်တော်သော

ရောဂါရှိသူ ဂိလာနလည်း ဖြစ်စေရမည်။ ရောဂါမရှိဘဲကား မတောင်း
 ကောင်း၊ ဖိတ်ထားသောဆေးက တခြား၊ ရောဂါက တခြား ဖြစ်နေပြန်
 လျှင်လည်း အကျိုးအကြောင်းပြောပြ၍ မဖိတ်သောဆေးကိုပင် တောင်း
 ကောင်းပါ၏။ ဖိတ်ထားသောရက် လွန်သွားမှ ရောဂါဖြစ်ပြန်လျှင်လည်း
 လွန်သွားကြောင်းကို ပြောပြ၍ တောင်းကောင်းပါသေး၏။ ဤကား
 ဆေးအတွက် သက်သက် ဖိတ်ထားသူထံ တောင်းခံနည်းတည်း။
 အမြဲပစ္စည်း ၄ ပါး ဖိတ်ထားသည့်ကားအခါမရွေးတောင်းကောင်းသည်။

သတိပြုအွယ်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဖိတ်မန်ထားသူထံ အလွန်အမင်း တောင်းခြင်း
 ဟူသော အပြစ်ကိုတွေ့ရ၏။ ယခုကာလ၌လည်း ပစ္စည်း ၄ ပါးဖိတ်ထား
 သူကို အတောင်းအရမ်းများခြင်းကြောင့် အပြစ်ပြောသံကို မကြာခဏ
 ကြားရ၏။ ထို့ပြင်-မဟာနာမမင်းကြီးသည် ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ဝတ်ပုံရုံပုံနေထိုင်ပုံမှ
 စ၍ မသပ်ရပ်ခြင်းကြောင့် အပြစ်တင်၏။ ယခုကာလ၌လည်း အဝတ်
 အစား အနေအထိုင် မသပ်ရပ်မှုကြောင့် လူများ၏အထင်သေးကို ခံနေ
 ကြရလေပြီ။ ဘုန်းကြီးများကို မိရိုးဖလာ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော်လည်း
 များစွာသော နောက်ခေတ် လူတို့က အထင်သေးလျက် ရှိကြလေပြီ။
 ထို့ကြောင့် အထင်သေးခံရခြင်း၏ အကြောင်းများကို အနာဂတ်
 သာသနာရေး၌ အကျယ်ရေးထားပြီးဖြစ်ရကား ထိုအပြစ်များကို မိမိတို့၌
 မရှိရအောင် အထူးသတိပြုကာ သာသနာတော်ကို မြှင့်တင်တော်
 မူကြပါကုန်။

၉။ ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
 အမှု-ရန်သူစစ်တပ်သို့ ချီတက်လာသော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှု။

သာဝတ္ထိပြည်ရှင် ကောသလ မဟာရာဇာသည် မိမိ
 စစ်တပ်နှင့်အတူ ရန်သူစစ်တပ်ရှိရာသို့ ချီတက်ဘို့ရာ မြို့မှ
 ထွက်လာခဲ့၏။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့ကလည်း မြို့တော်မှ
 ထွက်လာသော ထိုစစ်တပ်ကို အကြည့်အရှုသွားကြ၏။ မဟာရာဇာသည်
 ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ လာနေကြသော ထိုရဟန်းတို့ကိုမြင်လျှင် အပင့်ခိုင်း၍
 “ဘာလုပ်လာကြသတုန်း”ဟု မေး၏။ “မဟာရာဇာကို ကြည့်ချင်လို”ဟု
 ဖြေကြလေသော် “ကိ”ဘန္တေ မံ ဒိဋ္ဌေန ယုဒ္ဓါဘိနန္ဒနံ = စစ်တိုက်မှုကို
 လွန်စွာနှစ်သက်နေသော ဒကာတော်ကို ကြည့်ရခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ
 ဘုရား၊” “နန္န ဘဂဝါ ပဿိတဗ္ဗော = ဘုရားကို ဖူးနေထိုက်သည် မဟုတ်

ပါလော”ဟု ပြောဆိုလွှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ စစ်သားတွေကလည်း ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် “ယောပန ဘိက္ခု ဥယျတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ” ဟု မူလပညတ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ကွားခွင့်ရုံ ထိုသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ရဟန်းတပါး၏ ဥးကြီး(သို့မဟုတ်ဥးလေး) ဖြစ်သောစစ်သားတယောက် သည် စစ်တပ်၌ မကျန်းမမာဖြစ်နေစဉ် သူ့တူ ဥးပဉ္စင်း ကြွလာဘို့ရာ လူလွှတ်၍ လျှောက်ထားလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်အား လျှောက်ထား၍ ရှင်တော်ဘုရားသည် “အညတြ တထာဂူပပစ္စယာ” ဟု ဖြည့်စွက်တော်မူကာ အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဥယျတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာဂူပပစ္စယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဆွေမျိုးစစ်သား၏ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေခြင်းစသော ထိုသွားထိုက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ တိုက်ဘို့ရန် ထွက်လာသော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုဘို့ရန် သွားသော ရဟန်းမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဆင်တပ် မြင်းတပ် ရထားတပ် ခြေလျင်တပ် ဤ ၄ ပါးစုံမှ “စစ်တပ်” ဟုခေါ်၏။ ထို ၄ မျိုးမစုံသော တပ်စိတ်တခုကို အကြည့် အရှုသွားလျှင်ကား ဒုက္ကဋ် အာပတ်သာသင့်၏။ တိုက်ဘို့ရန် အတွက် လာသော စစ်တပ်မဟုတ်ဘဲ ဥယျာဉ်စသည်သို့ သွားသော စစ်တပ်ကို ကြည့်ရှုရန်သွားလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်။ ဆွေမျိုးသားချင်း စသူကပင့်ဖိတ်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာသွားလျှင်လည်း အနာပတ္တိပင်။ တမင်လာမသွားဘဲ မိမိရွှေမှောက်ရောက်သာ၍ ကြည့်ခြင်း၊ ကျောင်း တိုက်တွင်းမှ နေ၍ ကြည့်ခြင်းလည်း အနာပတ္တိပင်။

ဈ။ သေနာဝါသသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းများ။
အမှု-စစ်တပ်၌ ကြာရှည်စွာ နေမှု။

၃ ညဉ့်ထက်ပို၍ စစ်တပ်၌နေမှု သာဝတ္ထိမြို့၌ ဆဗ္ဗင်္ဂီရဟန်းတို့သည် စစ်တပ်သို့လွှား ထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် သွားကြပြီးနောက် ထို စစ်တပ်ထဲ၌ ၃ ညဉ့်ထက်ပို၍ နေကြလေသည်။ ထိုအခါ လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသည်မှာ- “အကြင် ငါတို့မှာ အသက်မွေး

ဝမ်းကျောင်းအတွက်၊ သားကျွေးမှု မယားကျွေးမှုအတွက်ကြောင့် စစ်တပ်မှာ နေကြရသည်။ ထိုငါတို့မှာလူ့ ဘဝကိုအရမတော်ကြကုန်၊ ထိုငါတို့မှာလူ့အဖြစ် ကိုမကောင်းသဖြင့် ရအပ်၏။ ရဟန်းတော်တွေကား (အနေသာသားနှင့်) ဘာကြောင့် စစ်တပ်ထဲမှာ နေကြရသနည်း” ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို ပုဒ္ဓ ရှင်တော်ကြားတော်မူရ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ၊ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ တေန ဘိက္ခုနာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ထိုရဟန်းမှာ စစ်တပ်သို့ သွားဘို့ရန် လုံလောက်သော အကြောင်း တစုံတရာရှိအံ့။ (ဆွေမျိုး၏ မမာမကျန်း ဖြစ်၍ ပင့်လျှောက်ခြင်း၊ တရားဟောဘို့ကိစ္စရှိခြင်းစသော လုံလောက်သော အကြောင်းကိစ္စ ရှိအံ့ဟူလို) ထိုရဟန်းသည် သွားကောင်း၏။ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်-ဟူလို၊ သို့သော် ထိုရဟန်းသည် ၂ ညဉ့်ဖြစ်စေ အလွန်ဆုံး ၃ ညဉ့်ဖြစ်စေ စစ်တပ်၌နေနိုင်၏။ ထို ၃ ညဉ့် ထက်လွန်၍နေလျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်သည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “ကောစိဒေဝပစ္စယော” အရနှင့် ရှေ့သိက္ခာပုဒ်လာ “တထာဂူပ ပစ္စယာ” အရသည် သဘောဟူပင်တည်း။]

၂။ ဥပယျာဓိကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-စစ်တိုက်နေသည်ကိုကြည့်မှု။

စစ်ပွဲကို ကြည့်မှု။ သာဝတ္ထိမြို့၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် စစ်တပ်သို့ သွားဘို့ရန် လုံလောက်သော အကြောင်းရှိ၍ စစ်တပ်ထဲ၌နေစဉ် တဘက်နှင့်တဘက် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲကိုလည်း သွား၍ ကြည့်ရှုကြကုန်၏။ စစ်သားတို့ကိုရေတွက်ရာအရပ်သို့လည်း သွား၍ ကြည့်ရှုကြ ကုန်၏။ စစ်ဆင်ရာအရပ်သို့လည်း သွား၍ ကြည့်ရှုကြကုန်၏။ ဆင်တပ် မြင်းတပ် ရထားတပ် ခြေလျင်တပ်များ၏ တပ်စိတ်များကိုလည်း သွား၍ ကြည့်ရှုကြ

ကုန်၏။ စစ်ပွဲသို့သွားကြည့်သော ရဟန်းတပါးမှာလည်း မြားမှန်ခံရသဖြင့် လူတို့ကပြောင်လှောင်ကြသည်မှာ- “ဘယ်နှယ်လဲ ကိုယ်တော်...ကောင်းကောင်း စစ်တိုက်ခဲ့ရပါရဲ့လား၊ ကိုယ်တော်က အမှတ်ဘယ်လောက်ရခဲ့ပါသလဲ” ဟု မြားမှန်ခံရရုံမက ဤသို့ အပြောင်အလှောင် ခံရသောကြောင့် ထိုကိုယ်တော်သည် မျက်နှာပျက်ရှာ လေတော့၏။ အခြားလူတို့ကလည်း “ကိုယ်တော်တွေ့နှယ်- အနေသာသားနှင့်၊ ဘာကြောင့်စစ်ပွဲကို ကြည့်ရသလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဒိရတ္တ တိရတ္တံ စေ ဘိက္ခု သေနာယ ဝသမာနော ဥယျောဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနိကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ရဟန်းသည် ၂ညဉ့် ၃ညဉ့်ပတ်လုံးစစ်တပ်၌နေစဉ်စစ်ပွဲသို့ သော်၎င်း၊ စစ်သည်အစုကိုရေတွက်ရာအရပ်သို့သော်၎င်း၊ စစ်ဆင်ရာ သို့သော်၎င်း၊ ဆင်တပ် မြင်းတပ်စသည်ကို ကြည့်ရှုရာသို့သော်၎င်း၊ အကယ်၍သွားအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

အစေလကဝဂ်ပြီး၏။

သုရာပါနဝဂ်

က။ သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်သာဂတ။

အမှု-သေရည်သောက်မှု။

အရှင်သာဂတနှင့်
နဂါးကြီး

ဗုဒ္ဓရှင်တော်သည် စေတိယတိုင်း၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်
တော်မူစဉ် “ဘဒ္ဒဝတိကာ” မည်သောရွာသို့ ကြွတော်
မူလေရာ ထိုရွာအနီးသရက်ပင်ဆိပ်၌ နဂါးကြီးတကောင်
ရှိလေသည်။ နွားကျောင်းသားတွေ ဆိတ်ကျောင်းသားတွေ လယ်သွားတွေ
ခရီးသွားတွေက ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကို ဘဒ္ဒဝတိကာသို့ကြွတော်မူသည်ကိုမြင်ကြ၍
ဘဒ္ဒဝတိကာရွာရောက်လျှင် သရက်ပင်ဆိပ်သို့မကြွဘို့ရန်နှင့် ထိုသရက်ပင်
ဆိပ်မှာ အဆိပ်ပြင်းထန်သော နဂါးကြီးရှိကြောင်းကို လျှောက်ထားကြ၏။
ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကား (ဘာမှပြန်၍မိန့်တော်မမူဘဲ) ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူလေ
သည်။ ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် လျှောက်ထားကြသော်လည်း ဆိတ်ဆိတ်ပင်
နေတော်မူကာ ဘဒ္ဒဝတိကာရွာသို့ ကြွရောက်သီတင်းသုံးတော်မူလေသည်။
ထိုအခါ နောက်ပါ သံဃာတော်အများတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော အရှင်
သာဂတသည် သရက်ပင်ဆိပ်ဝယ် ရသေ့၏ကျောင်းသစ်မီးဝင်း၌ နဂါးကြီး
ရှိကြောင်းကိုသိပါလျက် ထိုကျောင်းဝင်းသို့ကြွ၍နဂါးကြီးနေရာမီးတင်းကုပ်
(မီးလှုံတဲ)သို့ဝင်ပြီးလျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံယူကာ တင်ပလွင်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေလေ
သည်။ နဂါးကြီးသည် အရှင်သာဂတကိုမြင်လျှင်မြင်ခြင်း ပြင်းထန်သော
ဒေါသဖြစ်၍ နဂါး၏ အခိုးအငွေ့များကို လွှတ်၏။ အရှင်သာဂတလည်း
သူ့ထက်သာအောင် (ဈာန်အဘိညာဉ် အစွမ်းဖြင့်) အခိုးအငွေ့တွေကို
ပြန်၍လွှတ်၏။ နဂါးကြီးသည် သူ့ဂုဏ် အပျက်မခံနိုင်ဘဲ မီးတောက် မီးလှုံ
တွေကိုတောက်လာစေ၏။ အရှင်သာဂတလည်း မီးတောက် မီးလှုံဖြစ်အောင်
သမာပတ်ဝင်စားပြန်၏။ ထိုနည်းဖြင့် နဂါးကြီးအစွမ်းတုန်း၍ အရှုံးပေးမှ
အရှင်သာဂတလည်း ဘဒ္ဒဝတိကာရွာသို့ ကြွတော်မူလေသည်။

အရှင်သာဂတ
သေရည်သောက်မိပုံ

အရှင်သာဂတ၏ နဂါးကြီးနှင့်တန်ခိုးပြိုင်၍နိုင်လာကြောင်း
သတင်းသည် ကောသမ္မိမြို့တိုင်အောင် ပြန့်နှံ့သွားလေ၏။
ဗုဒ္ဓရှင်တော်လည်း ဘဒ္ဒဝတိကာရွာ၌ သီတင်းသုံးတော်
မူပြီးနောက် ကောသမ္မိသို့ကြွတော်မူလေရာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုရင်းစွဲ

ဖြစ်ကြသော ဥပါသကာကြီးတို့သည် အရှင်သာဝတကို ကြည်ညိုအားရ လှသဖြင့် “အရှင်ဘုရား...ဘာကိုရဘို့ခဲယဉ်းပါသနည်း၊ ဘာကိုနှစ်သက် တော်မူပါသနည်း၊ အရှင်ဘုရားဘို့ဘာကိုစီမံပေးရပါမည်နည်း” ဟုလျှောက် ကြလေသော် အရှင်သာဝတသည် ဘာမှမပြောဘဲ နေစဉ် ဆဗ္ဗဂိုကိုယ်တော် များက ဝင်၍ပြောကြသည်မှာ-“ဥပါသကာတို့...ခိုကလေးများခြေထောက် အသွေးအရောင်ကဲ့သို့ နီနေသောသေရည်အကြည်သည် ရဟန်းများမှာရလဲ ရခဲ၏၊ နှစ်လဲ နှစ်သက်၏၊ ထိုသေရည်ကိုစီမံကြပါလား” ဟု ပြောပြကြသဖြင့် သဒ္ဓါတရားကောင်းလှသော ဥပါသကာတို့သည် ထိုသေရည်ကိုအိမ်တိုင်းစေ့ စီမံထားကြပြီးလျှင် ဆွမ်းခံဝင်လာသော အရှင်သာဝတကို အိမ်တိုင်းစေ့ ကပ်လှူကြလေသည်။ အရှင်သာဝတလည်း သေရည်မူး၍ ယိုင်တိယိုင်တိုင်နှင့် ဆွမ်းခံပြန်လာခဲ့ရာ မြို့တံခါးပေါက်အရောက်မှာ ထိုးလဲပါလေတော့သည်။

သတိလစ်နေပုံ ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းများနှင့်အတူ ဆွမ်းခံပြန်လာ တော်မူသောအခါ လဲနေသောအရှင်သာဝတကိုတွေ့ရ၍ “သာဝတကိုတွဲခေါ်ခဲ့ကြ” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ရဟန်းတော်များတွဲယူ ခဲ့၍ ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုရားဘက်သို့ ဥျားခေါင်းထား၍ ချကြလေသော် အရှင်သာဝတသည် ပြောင်းပြန်-ပြန်လျက် ဘုရားဘက်သို့ ခြေလှည့်၍ အိပ်ပြန်လေသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓရှင်တော်က ရဟန်းများကို မေးတော်မူသည်မှာ-

“ဘိက္ခုတို့...သာဝတသည် ရှေးတုန်းက ငါဘုရားအပေါ်၌ ရိုသေကျိုးနွံခြင်း ရှိခဲ့သည်မဟုတ်လော”

- ရဟန်းများ။ ။ မှန်ပါဘုရား။
- ဘုရားရှင်။ ။ ယခုတော့ ရိုသေကျိုးနွံသေးရဲ့လား။
- ရဟန်းများ။ ။ မရိုသေ-မကျိုးနွံတော့ပါဘုရား။
- ဘုရားရှင်။ ။ သာဝတသည် သရက်ပင်ဆိပ်က နဂါးကြီးနှင့် တန်ခိုးပြိုင်ခဲ့ ဘူးသည် မဟုတ်လား။
- ရဟန်းများ။ ။ မှန်ပါဘုရား။
- ဘုရားရှင်။ ။ ယခု နဂါးကြီးနှင့် ပြိုင်နိုင်ဥျားမလား။
- ရဟန်းများ။ ။ မပြိုင်နိုင်တော့ပါဘုရား။

ဘုရားရှင်။ "ဘိက္ခုတို့... အကြင်အရည်ကို သောက်မိ၍ သညာကင်းသူ (သတိလစ်သူ) ဖြစ်ရတယ်၊ ထိုအရည်ကို သောက်ထိုက်ပါ မလား။

ရဟန်းများ။ "မသောက်ထိုက်ပါဘုရား။

ဘုရားရှင်။ "ဘိက္ခုတို့... သာဂတရဲ့ သေရည်သောက်မှုသည် ရဟန်းများ နှင့် မလျောက်ပတ် မအပ်စပ်သော အမှုဖြစ်၏။ လူများ အကြည်ညိုပျက်စရာလည်းဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ "သုရာမေရယ-ပါနေ ပါစိတ္တိယံ=သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏" ဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူမည်ဟု မိန့်တော် မူကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူလေသည်။

မှတ်ချက်။ "အရှင်သာဂတသည် နဂါးကြီးနှင့် တန်ခိုးပြိုင်စဉ်က လောကီဈာန် အားလုံးကို အပြီး အဆုံး ရရုံတွင်မက တန်ခိုး အမျိုးမျိုးကို ဖန်ဆင်း နိုင်လောက်အောင် အဘိညာဉ်ပါ ရနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။ ထိုဈာန် အဘိညာဉ်များသည် သေရည် အရက်ဝင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အလိုလို ပျောက်ကွယ်ကြလေပြီ။ သေရည် အရက်ကား-ဤမျှလောက်ပင် ကုသိုလ် တရားများကို မေ့လျော့ ပျက်ပြားအောင် ပြုတတ်လေသည်။

၁။ အင်္ဂုလိပတောဒက သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ကလိထိုး၍ကစားမှု။

သတ္တရသဝဂ္ဂိနှင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိ "သတ္တရသဝဂ္ဂိ" ဟု ခေါ်သော ရဟန်းကလေး ၁၇ ပါး သည် "အသက် ၂၀ ပြည့်မှ ရဟန်းပြုရမည်" ဟု သိက္ခာပုဒ် မပညတ်မီက ရဟန်းပြုနှင့် ကြသဖြင့် သူတို့ ရဟန်းပြုချိန်မှာ ၇ နှစ် အထွယ်သာရှိကြသေး၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကား အားအား ရှိလျှင် ထိုကိုယ်တော်ကလေးများကို ကျီစားလေ့ရှိကြ၏။ အခါတပါး၌ သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးတပါးကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့က ပိုင်း၍ ကလိထိုးပြီး (လက်ချောင်းတို့ဖြင့် ဂျိုင်းကြားစသည်ကို ထိုးပြီး) ရယ် အောင်ပြုကြလေရာ ကိုယ်တော်ကလေးသည် အရယ်လွန်သဖြင့် မောဟိုက် ပင်ပန်းကာ အသက်ရှူကြပ်၍ သေရှာလေသည်။ [ဥတ္တန္တော-အရယ်လွန်၍

ပင်ပန်းသည်၊ ဝါ-တက်သွားသည်၊ အနုသာသကော-ရှုသက် ရှိုက်သက် မရှိသည်၊ ဝါ-အသက် မရှုနိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကာလမကာသိ၊] ထို အကြောင်းကို ဟုရားရှင် ကြားတော်မူ၍-

“အင်္ဂုလိ ပတောဒကေ ပါဖိတ္တိယံ”-

ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [အင်္ဂုလိ=လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ပတော ဒကေ-ဂျိုင်းကြား၊ခါးစသော အရပ်တို့၌ ထိုး၍ ကစားခြင်း၊ ယခု ကာလ၌ “ဂျိုင်းကလိထိုးခြင်း=ကလိထိုးခြင်း”ဟု ခေါ်၏။] မည်သည့်ကိုယ်အင်္ဂါမဆို ရဟန်းချင်း ကလိထိုး၍ ကစားလျှင် ပါဖိတ် အာပတ်သင့်၏။ လူဝတ်ကြောင် သာမဏေတို့ကို ကလိထိုး၍ ကစားလျှင်ကား ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်သည်။ ရဟန်းကိုဖြစ်စေ လူသာမဏေကိုဖြစ်စေ လက်ဖြင့်မဟုတ်ဘဲ တုတ်စသည်ဖြင့် ထိုး၍ ကစားလျှင်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ပင်၊ ယခုကာလ၌ အမှတ်တမဲ့ ကစားတတ်ကြ၏၊ သတိပြုပါ။

ဂ။ ဟသဓမ္မသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးများ။
အမှု-အစီရဝတီမြစ် ထဲ၌ ရေကစားမှု။

သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးများသည် အစီရဝတီမြစ် ကောသလမင်းနှင့် သတ္တရသဝဂ္ဂိ ထဲ၌ ရေကစားနေ ကြ၏။ ကောသလမဟာရာဇာ သည် မလ္လိကာဒေဝီနှင့် အတူ နန်းတော် အထက်ထပ်၌ နေစဉ် ရေကစားနေကြသည်ကို မြင်၍ “မလ္လိကာ....ဟို ရဟန္တာကလေး တွေ ရေကစားနေကြတယ်၊ [ရဟန္တာမဟုတ်သော်လည်း လှောင်ပြောင်တဲ့ သဘောနှင့် သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကောသလ မဟာရာဇာကား ရှေးပိုင်း တုန်းက မလ္လိကာလောက် ရတနာသုံးပါးကို မကြည်ညိုသေး၊] ဤသို့ မဟာ ရာဇာက ပြောလိုက်လျှင် မလ္လိကာက-“မဟာရာဇာ....အမှန်ပင် ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်မြတ်က သိက္ခာပုဒ်တော်ကို မပညတ်ရသေးလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ပြီးဖြစ်လျှင်လည်း ဒီကိုယ်တော်ကလေးတွေ “အပကတ ညနော-ပြုအပ် ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို မသိရှာကြသေးလို့ပါ” ဤသို့ပြန်၍ သံတော်ဥုးတင်လေသည်။

ထို့နောက် မဟာရာဇာသည် “ကေန နုခေါ် အဟံ ဥပါယေန ဘဂ-
 ဝတောစ န အာရောစေယျံ၊ ဘဂဝါစ ဇာနေယျ-ဣမေ ဘိက္ခု ဥဒကေ ကိဋ္ဌိ
 တာတိ=ဘယ်လို ဥပါယ်တခြည်နဲ့ (ဘယ်နည်းလမ်းနဲ့) ငါ့ကိုယ်တိုင်
 ဘုရားလဲ မလျှောက်ဘဲ၊ ဘုရားလဲ ဒီရဟန်းတွေ ရေ၌ ကစား၍ ပြန်လာ
 ကြောင်းကို သိအောင် လုပ်ရပါမလဲ” ဟု စဉ်းစားပြီးလျှင် ရဟန်းကလေး
 များကို အခေါ်ခိုင်း၍ ကြံ့ခကာခဲကြီးကို ပေးပြီးလျှင် “ဒီကြံ့ခကာခဲကို
 ဘုရားအားလှူကြပါလေ” ဟု မှာထားလွှတ်လိုက် လေသည်။ (ငယ်ယွယ်သူ
 ရဟန်းကလေးများလည်း အကြောင်းကို မသိရှာကြ သဖြင့်) ဘုရားထံ
 သွား၍ “ဤကြံ့ခကာခဲကို ကောသလ မဟာရာဇာက လှူလိုက်ပါကြောင်း”
 လျှောက်ရှာကြ လေသည်။

ဘုရားရှင်။ “သင်တို့ကို မဟာရာဇာက ဘယ်မှာ တွေ့လို့လဲ။

ရဟန်းကလေးများ။ “အစီရဝတီ မြစ်ထဲမှာ ရေကစား နေကြတာကို
 မြင်လို့ပါ ဘုရား။

ဘုရားရှင်။ “ဘုကြောင့် သင်တို့ ရေကစားကြသလဲ။ ဒီရေ
 ကစားခြင်းဟာ မကြည်ညိုသေးသူများ၏ ကြည်ညို
 စရာလဲ မဟုတ်၊ ကြည်ညိုပြီးသူများရဲ့ အကြည်ညို
 တိုးတိုးလဲ မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ-မကြည်ညိုသေးသူ
 များရဲ့ မကြည်ညို စရာလဲဖြစ်၊ ကြည်ညိုပြီးသား
 ပုထုဇဉ်များရဲ့ အကြည်ညိုပျက်စရာလဲ ဖြစ်တယ်”
 ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင်-

“ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ”-

ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရ လေသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော် အရ
 ခြေဖျက်မြှုပ်သောရေ၌ မကစားကောင်း၊ [ကစား ဟူရာ၌ ရေချိုးရင်း
 ၎င်းလိုက် ဖော်လိုက် ရေပေါ်ဖော်ပြီး ကူးလိုက် လုပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
 လှေဖြင့်ကစားခြင်း ရေထဲ၌ အိုးခြမ်းကွဲ စသည်ကို ပစ်၍ ကစားခြင်း၊
 အိုးခွက်၌ ရှိသောရေကို လက်ဖြင့် ပုတ်၍ ကစားခြင်း၊ ပုန်းရည် နို့ရည်
 ရက်တက်ရည် စသော အရည်နှင့်စပ်၍ ကစားခြင်း အားလုံး၌ ဒုက္ကဋ်
 အာပတ်သင့်၏။ ကစားစိတ်မပါဘဲ အကြောင်းအားလျော်စွာ (အညောင်း
 ပြေအောင်) ရေကူးခြင်း၌ အာပတ် မသင့်။]

ဃ။ အနာဒရိယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဆန္ဒ။

အမှု-ရုစာန်းတို့အား မလေးမစားပြောမှု။

ရှင်ဆန္ဒ၏
မလေးမစားမှု

ပုဒ္ဓရှင်တော်၏ မှားဘက်တော်ဖြစ်ခဲ့သော အရှင်ဆန္ဒသည် မသင့်မတင့်သော အကျင့်ကိုပြုကျင့်၏။ ရဟန်းတို့က “ငါ့ရှင်ဆန္ဒ... ဒီလိုမလုပ်ပါနှင့်၊ ဒီအလုပ်ဟာမအပ်ပါဘူး” ဟုပြောကြ၏။ ရှင်ဆန္ဒကား ထိုပြောသူတို့ကို မလေးစား (အရေးမစိုက်) သောအားဖြင့် ဇွတ်တိုး၍လုပ်၏။ ထိုအကြောင်းကို ပုဒ္ဓရှင်တော်ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "ပုဂ္ဂလ ဓမ္မကို မရိုသေခြင်းကြောင့် ပါစိတ်သင့်၏။ ပြောလာသော ရဟန်းကို အရေးမစိုက်မှုသည် ပုဂ္ဂလကို အရေးမစိုက်ခြင်း၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို အရေးမစိုက်မှုသည် ဓမ္မကို အရေးမစိုက်ခြင်း၊ ထို ၂ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးကို မလေးမစား အရေးမစိုက် လုပ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

၆။ ဘိသာပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ချောက်လှန့်မှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိနှင့်
သတ္တရသဝဂ္ဂိ

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းကလေးများကို၊ ယခုကာလ “တစ္ဆေကြီးဟ၊ သူရဲကြီးဟ” စသည်ဖြင့် ချောက်လှန့်ခြင်းမျိုးကဲ့သို့ ချောက်လှန့်ကြကုန်၏။ ရဟန်းကလေးများကား ငိုကြွရှာလေသည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်-

ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဘိသာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

“ရဟန်းချင်းချောက်လှန့်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်” ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အချောက်ခံရသူက ကြောက်သည်ဖြစ်စေ မခံကြောက်သည်ဖြစ်စေ ရဟန်းအချင်းချင်း ချောက်လှန့် ပါစိတ်၊ လူသာမဏေတို့ကိုချောက်လှန့်ဒုက္ခင့်အာပတ်သင့်၏။

၈။ ဇောတိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-မီးလှုံမှု။

ရဟန်းများကို
မြွေလိုက်ခြင်း

ရဟန်းတို့သည် ဆောင်းအခါ၌ အခေါင်းရှိသောသစ်တုံး
ကြီးကို မီးရှို့၍ မီးလှုံကြကုန်၏။ ထိုသစ်ခေါင်း၌ရှိသော
မြွေဟောက်သည် မီးပူ (လောင်အပ်) သည် ဖြစ်၍
ထွက်လာပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို လိုက်လေတော့၏။ ရဟန်းတို့လည်း မြေဥျား
တည့်ရာ ပြေးကြလေတော့၏။ ဤအကြောင်းကြောင့်-

“ယော ပန ဘိက္ခု ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော ဇောတိံ သမာ-
ဒဟေယျဝါ သမာဒဟာပေယျဝါ၊ ပါဏိတ္တိယံ”။

ဟု မူလပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။ ထိုနောက်ရဟန်းတို့သည်
ဆီမီးထွန်းခြင်း၌၎င်းသပိတ်ဖုတ်ခြင်း ချွေးအောင်းခြင်းကိစ္စာယ် မီးတောက်
စေခြင်း၎င်း၊ မီးတင်းကုပ် (ရေနှေးစသည် ကျိရာဌာန)၌၎င်း၊ မီးမမွှေး
ကောင်း မီးမထည့်ကောင်းဟု အယူရှိကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကိုလျှောက်ကြ
လေရာ “အဂိလာနော အညတြိ တထာရူပပစ္စယာ” ပုဒ်တို့ကိုထည့်၍ အနု
ပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ လှုံခြင်းကိုရှုင့်သည်
(လှုံလိုသည်) ဖြစ်၍မီးတောက်စေထိုက်သော အကြောင်းကိုကြည့်၍
မီးကို ကိုယ်တိုင်မူလည်း တောက်စေအံ့၊ သူတပါးကိုမူလည်း
တောက်ပါစေဟု စေခိုင်းအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ဂိလာနမဟုတ်သူ (ပကတိကျန်းမာနေသူ) ဖြစ်လျက်
မီးလှုံဘို့သက်သက်ဖြင့် မီးမမွှေးကောင်း၊ သူများ မွှေးပြီးသားကိုလည်း
တောက်အောင် ထင်းမထည့်ကောင်း မီးမထိုးကောင်းဟုမှတ်၊ ညအခါ
မီးထွန်းခြင်း ဂိလာနဖြစ်၍ မီးလှုံဘို့အတွက် မီးထည့်ခြင်း သပိတ်ဖုတ်
ရေနှေးကျိ ဆွမ်းချက်ကိစ္စအတွက် မီးမွှေးပေးခြင်း ခြင်္သေ့သစ်ကျား
စသော ဘေးရန်အတွက် မီးထည့်ခြင်း မီးထိုးခြင်း စသည်ကား အပ်ပါ၏။
သို့သော် ရဟန်းကိုယ်တိုင် မီးမွှေးရာ၌ မီးလောင်ပြီး မဟုတ်သော
မြေပေါ်၌၎င်း မြက်သစ်ပင်ရှိသောမြေပေါ်၌၎င်း မမွှေးကောင်းဟု သတိ
ပြုပါ။ မိမိကမခိုင်းဘဲ သာမဏေစသူတို့ ထည့်ထားသော မီးကိုလည်း
လှုံကောင်းပါ၏။ သို့သော်မီးငြိမ်းနေသည်ကို တောက်လာအောင် မမှုတ်
ကောင်း၊ ထင်းထိုး၍လည်း မပေးကောင်းဟု သတိပြုပါ။

ဆ။ နှာနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-အလိုက်မသိဘဲ ရေချိုးမှု။

မိမိသာရနှင့်
ရဟန်းများ

ရဟန်းတို့သည် တပေါဒါမြစ်၌ ရေချိုးနေကြစဉ် မိမိသာရ
မဟာရာဇာလည်း ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုလို၍ (ခေါင်းလျှော်
လို၍) အထိုက်အလျောက် အခြံအရံဖြင့် ထွက်လာပြီးလျှင်

“ယာဝါယျာ (ယာဝ+အယျာ) နဟာယန္တိ = အကြင်မျှလောက်သော
ကာလ၌ အရှင်မြတ်တို့ ရေချိုးနေကြသေး၏ (တာဝ ပဋိမာနေဿာမိ =
ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး စောင့်ဆိုင်းဥးမည်)” ဟု ကြံ၍ သင့်တော်ရာ
အရပ်၌ စောင့်ဆိုင်းနေလေသည်။ ရဟန်းများလည်း (ဘုရင်စောင့်နေသည်ကို
ပင် အလိုက်မသိကြဘဲ) ယာဝသမန္ဓကာရာ နှာယံ သု = မှောင်ရာကာလနှင့်
ညီမျှသော ကာလတိုင်အောင် (မှောင်သည့်အထိ) ရေချိုးနေကြလေသည်။

မဟာရာဇာ၏မြင်
အိမ်ရပုံ

မဟာရာဇာသည် ရဟန်းများရေချိုးပြီးနောက် မှောင်
မိုက်မှ ခေါင်းလျှော်ရသဖြင့် မြို့တံခါးလည်း ပိတ်ထားပြီး
ဖြစ်လေတော့ရကား မြို့ပြင်ဘက်၌ပင် စက်တော်ခေါ်၍

နံနက်စောစော ပုဒ္ဓအထံတော်သို့ သွားလေသည်။ ထိုအခါ ညဉ့်တုန်းက
လိမ်းထားသော နံ့သာများပင် မပျက်သေးချေ။ သို့ဖြစ်၍ ရှင်တော်မြတ်က
“မဟာရာဇာ...လိမ်းထားသော နံ့သာများပင် မပျက်သေးဘဲ စောစော
စီးစီး အဘယ်ကိစ္စကြောင့် လာသနည်း” ဟု မေးတော်မူလေရာ မဟာရာဇာ
က ဖြစ်ပုံအားလုံးကို လျှောက်လေသည်။ ထို့နောက် ထိုက်သင့်သော
တရားစကားကို မိန့်တော်မူ၍ မဟာရာဇာ ပြန်သွားသောအခါ ရဟန်းများ
ကို ခေါ်တော်မူပြီးလျှင်- “ရဟန်းအများသည် ရှင်ဘုရင်ကို မြင်ပါလျက်
လည်း “န မတ္တိ+ဇာနိတ္တာ = ပမာဏမသိ (အလိုက်မသိ) ဘဲ ရေချိုးနေကြ
တယ်” ဆိုတာ မှန်သလား။

ရဟန်းများ။ ။ မှန်ပါကြောင်း ပါဘုရား။

ဘုရားရှင်။ ။ [ဤစကားကို ကြားတော်မူ၍ ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင်...]
“ယောပန ဘိက္ခု၊ ဩရေနဒ္ဓမာသံ နှာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ = ပဌမ
ရေချိုးပြီးနောက် ၁၅ ရက်မပြည့်သေးခင် ထပ်၍ မချိုးရ” ဟု မူလ
ပညတ်တော်ကို ထားတော်မူလေသည်။

ပူအိုက်ရာအခါ ရေချိုးတော့။ ။ ထိုသို့ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ပူ-အိုက်ရာအခါ၌လည်း ရေမချိုးကောင်းဟု အယူရှိကြ၍ ရေမချိုးဘဲနေကြလေရာ “သေဒဂတေန ဂတ္တေန=ဖြစ်သော ချွေးရှိသောကိုယ်ဖြင့် (ကိုယ်၌ချွေးပေလျက်) အိပ်ကြရကုန်၏။ သင်္ကန်းလည်းပျက်စီး၊ ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာလည်းပျက်စီး၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော် သိတော်မူ၍ “ပူသောအခါ အိုက်သောအခါဖြစ်မူ ၁၅ ရက်အတွင်း၌လည်း ရေချိုးခွင့်ပြုတော်မူ၏” ဟု မိန့်တော်မူရပြန်လေသည်။ ပူသောအခါနှင့် အိုက်သောအခါကို ကား ဤသို့ သတ်မှတ်တော်မူ၏။

- ၁။ တပေါင်းလပြည့်နေ့မှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ နွေ ၄ လ ရှိသည်တွင် နောက်ဆုံးတလခွဲ(နယုန်လဆန်းတရက်မှ ဝါဆိုလပြည့်အထိ) သည် ဥက္ကသမယ(ပူသောကာလ)မည်၏။
- ၂။ မိုးဗန်း ၄ လတွင် ပဌမ(ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက်မှ ဝါခေါင်လပြည့်အထိ) သည် ပရိဠာဟသမယ(အိုက်သောကာလ) မည်၏။

ထိုသို့သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း “အညကြ သမယာ...တတ္ထာယံ သမယော၊ ဒိယဗော မာသော သေသော ဂိဗ္ဗာနံ၊ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော ဣစ္စေတေ အဗုတေယျ မာသာ ဥက္ကသမယော ပရိဠာဟသမယော၊ အယံ-တတ္ထသမယော” ဟု ဖြည့်စွက်၍ ပဌမအနုပညတ်ထပ်တော်မူရလေသည်။

မကျန်းမာလျှင်လည်း ရေချိုးတော့။ ။ မကျန်းမာသော ရဟန်းတို့သည် ရေမချိုးရသဖြင့် ရောဂါမသက်သာကြောင်းကို ကြားသိတော်မူပြန်ရကား မကျန်းမာသည့်အခါဖြစ်မူ ၁၅ ရက်အတွင်းမှာ ရေချိုးခွင့် ပြုတော်မူ၍ “ဂိလာနသမယော” ဟု ဖြည့်စွက်တော်မူကာ ဒုတိယအနုပညတ် ထပ်တော်မူရပြန်လေသည်။ [ရေချိုးမှ သက်သာမည့် ရောဂါရှင်ကိုသာ ဂိလာနဟုမှတ်။]

အလုပ်-လုပ်တဲ့အခါ ရေချိုးတော့။ ။ ရဟန်းတို့သည်ကျောင်းတို၌ ဟိုဟိုသည်သည် အလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြရ၍ ချွေးထွက်ကုန်၏။ ရေမချိုးကောင်းဟု အယူရှိကြ၍ ရေမချိုးဝံ့ကြရကား ကိုယ်၌ ချွေးပေနေလျက်ပင် အိပ်ကြလေရာ သင်္ကန်းလည်းပျက်စီး၊ ကျောင်းအိပ်ရာလည်း ပျက်စီးကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိတော်မူ၍ “အလုပ်-လုပ်သောအခါဖြစ်မူ ၁၅ ရက်မပြည့်သော်လည်း ရေချိုးတော့” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူကာ “ကမ္မသမယော” ဟု

ဖြည့်စွက်၍ တတိယအနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ “အလုပ်” ဟူရာ၌ ကား ကျောင်းဝင်း၌ တံမြက်လှည်းခြင်းကိုလည်း အလုပ်၌ထည့်သွင်းတော်မူသည်။

ခရီးသွားတဲ့အခါ ရေချိုးတော့။ ။ခရီးရှည် သွားသော ရဟန်းတို့သည် ချွေးပေနေသော်လည်း ရေမချိုးဝံ့ကြောင်းကို ကြားတော်မူရပြန်သဖြင့် “ခရီးရှည်သွားသောအခါဖြစ်မှ ၁၅ ရက်မပြည့်သော်လည်း ရေချိုးတော့” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၍ “အဒ္ဓါနဂမနသမယော” ဟု ဖြည့်စွက်တော်မူကာ စတုတ္ထအနုပညတ် ထပ်တော်မူရပြန်သည်။ “အဒ္ဓါနဂမန=အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားခြင်း” ဟူရာ၌ကား “တယူဇနာ၏ ထက်ဝက်ခရီး” ဟု သတ်မှတ်တော်မူ၏။ ထိုခရီးမျိုးကို သွားမည်ကြံလျှင်၎င်း၊ ပြန်လာလျှင်၎င်း ရေချိုးနိုင်သည်။

လေမိုဗ်းကျလျှင် ရေချိုးတော့။ ။ရဟန်းတို့သည် အကွယ်အကာ အမိုးမပါသောလွင်ပြင်၌ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးနေကြစဉ် မြူမှုန်တွေကို တိုက်ခတ်လာသော လေကျသဖြင့် ကိုယ်၌ မြူမှုန်(ဖုံတွေ) ပေနေလေ၏။ ဒေဝေါစ ဇောကံထောက် ဖုသာယတိ=မိုဗ်းကလဲနဲနဲ-နဲနဲထိပြန်၏။ ရွာပြန်၏။ ရဟန်းတို့မှာ မြူမှုန်တွေပေနေကြပါလျက် ရေမချိုးရကြောင်းကို ကြားသိတော်မူရ၍ “ဖုံနှင့်တကွ လေပြင်းထ၍ မိုဗ်းကျသောအခါဖြစ်မှ ၁၅ ရက်မပြည့်သော်လည်း ရေချိုးတော့” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူကာ “ဝါတဝုဠိသမယော” ဟု ဖြည့်စွက်၍ ပဉ္စမအနုပညတ်ထပ်တော်မူရပြန်လေသည်။ [ကိုယ်၌လည်း ဖုံပေ၊ မိုဗ်းရေပေါက်လည်း ၂ ပေါက်-၃ ပေါက်လောက်မိလျှင်ပင် ချိုးကောင်းပြီ-ဟု မှတ်။]

မှတ်ချက်။ ။သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အချို့သိက္ခာပုဒ်များသည် ဒေသောဒိဿ = ရည်စူးအပ်သော အရပ်ဒေသခိုက်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကို ထိုခေတ်က ဥတုမျှတသော အိန္ဒိယဒေသ(မဇ္ဈိမနယ်) လောက်ကိုသာ ရည်စူး၍ ပညတ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယ၌ နေသောရဟန်းတော်များသည် ၁၅ ရက်မပြည့်ခင် ရေချိုးချင်လျှင် မိမိနေရာကိုတံမြက်လှည်း၍ “ကမ္မသမယ” ဟုသဘောထားပြီးမှ ရေချိုးရလေလိုမည်။ ဥတုမညီမျှသော မြန်မာသီဟိုဠ် ယိုးမယားနိုင်ငံတို့၌ကား ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ပြုကျင့်ဘွယ်မလိုတော့ရကား အချိန်မရွေးရေချိုးခွင့်ရသည်ဟု မှတ်။ [သဗ္ဗပစ္စန္ဓိမေသု-အားလုံး မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျား ကျကုန်သော၊ ဇနပဒေသု-ဇနပုဒ်တို့၌၊ နာယန္တဿ-ရေချိုးသောရဟန်း၏ အနာပတ္တိ။]

၃။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-သင်္ကန်းမမှတ်မိမှု။

ခရီးသွားစဉ်
ခမြောက်
ရဟန်းအများနှင့် ရသေ့ပရိပိုဇ်အများသည် သာကေတ
မြို့မှ သာဝတ္ထိသို့ခရီးသွားကြစဉ် ဒမြို့တို့ထွက်၍ လှကြကုန်
၏။ သာဝတ္ထိမှ မင်းမှုထမ်းများထွက်လာ၍ ထိုဒမြို့တို့ကို
ခိုးထုပ်ခိုးထည်နှင့်တကွဖမ်းပြီးလျှင် ရဟန်းများအထံသို့ “အရှင်ဘုရားတို့ကြွ
ခဲ့ကြပါ၊ ကိုယ့်သင်္ကန်းကို မှတ်သား၍ ယူလှည့်ကြပါ” ဟု တမန်လွှတ်၍
လျှောက်ကြလေသည်။ (ရသေ့ပရိပိုဇ်တို့၏ သင်္ကန်းနှင့် ရဟန်းများ၏
သင်္ကန်းမှာ ရောနှောနေသောကြောင့်) ရဟန်းများသည် ကိုယ့်သင်္ကန်းကို
မမှတ်မိကြကုန်၊ ထိုအခါ မင်းမှုထမ်းများက “အရှင်ကောင်းအရှင်မြတ်တွေ
လုပ်နေပါလျက် ကိုယ့်သင်္ကန်းကိုမျှ မမှတ်မိကြ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေန တိဏ္ဍံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ-
ကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ နီလံဝါ
ကဒ္ဒမံဝါ ကာဠသမံဝါ၊ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု တိဏ္ဍံ
ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ စိဝရံ
ပရိဘုဠေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ သင်္ကန်း အသစ်ကိုရသော ရဟန်းသည် “အညိုရောင်
ကပ္ပမိန္ဒု၊ ရှိညွန်ရောင် ကပ္ပမိန္ဒု၊ ခဲညိုရောင်ကပ္ပမိန္ဒု” ဤ ၃ မျိုးတွင်
တမျိုးမျိုးသော ကပ္ပမိန္ဒုကို ယူရမည်။ ထို ၃ မျိုးသော ကပ္ပမိန္ဒု
တို့တွင် တမျိုးမျိုးကို မယူဘဲ သင်္ကန်းသစ်ကိုသုံးစွဲ ဝတ်ရုံလျှင် ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။ [အညိုရောင်ဟူသည် ယခုကာလ၌ သစ်ရွက်မှ
ထွက်သော စိမ်းညိုရောင်တည်း။ ထို့ကြောင့် သစ်ရွက်စိမ်းကို သင်္ကန်း
ထောင့်၌ထား၍ တုတ်ချောင်းများဖြင့် အရည်ထွက်အောင် ထိုးလျှင်
အညိုရောင်မိန္ဒု ဖြစ်၏။ ခဲတန်ဖြင့် ထိုးလျှင် ရှိညွန်ရောင် ဖြစ်၏။
မင်နက်ဖြင့်ထိုးလျှင် ခဲညိုရောင်ဖြစ်၏။]

မှတ်ချက်။ ။ “ကပ္ပမိန္ဒု” တိုးခြင်းဟူသည် မိမိသင်္ကန်းကို မိမိမှတ်မိအောင် အမှတ်
အသား ပြုခြင်းပင်တည်း။ ကပ္ပမိန္ဒုမတိုးရသေးလျှင် အတော်ဟောင်းသော
သင်္ကန်းဖြစ်စေကာမူ သင်္ကန်းသစ်ဟုပင် ဆိုရမည်။ ထို့ကြောင့် အသစ်

ကျပ်ချွတ်သင်္ကန်းဖြစ်ဖြစ် တပတ်ရစ် အဟောင်း အနှမ်းဖြစ်ဖြစ်(သူများ လက်ထဲတုန်းက ကပ္ပမိန္ဒုမထိုးရသေးလျှင်) မိမိလက်ထဲ၌ ဝတ်မည့် သင်္ကန်းဟူသမျှကို ကပ္ပမိန္ဒုထိုးပြီးမှ ဝတ်ရသည်။ သူများလက်ထဲ၌ ထိုးပြီးဖြစ်လျှင်ကား ထပ်၍ထိုးဘွယ်မလို။ [ကပ္ပ = ရဟန်းများ၌ အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော + မိန္ဒု = အပြောက်လုံး။]

ကပ္ပမိန္ဒုပမာဏနှင့်ထိုးရာဌာန။ ။ထိုမိန္ဒုပြောက်ကို သင်္ကန်း ၄ ထောင့် လုံးမှာလည်း ထိုးနိုင်၊ ၃ ထောင့်၊ ၂ ထောင့်၊ ၁ ထောင့်မှာလည်း ထိုးနိုင်၏။ ထိုသို့ထိုးရာ၌ တထောင့်လျှင် တပြောက်စီသာထိုးနိုင်၏။ ၂ ပြောက်- ၃ ပြောက်စသည်တန်း၍ ဖြစ်စေ၊ ၄-၅ ပြောက်ပိုင်း၍ဖြစ်စေ၊ ၃ ပွင့်ဆိုင်၍ ဖြစ်စေ မထိုးကောင်း၊ [ပါဠိကပ္ပ(အတန်းကပ္ပမိန္ဒု)ကဏ္ဍိကကပ္ပ (ကြာချက် ကဲ့သို့) ၄ ပြောက် ၅-ပြောက် ပိုင်း၍ ထိုးအပ်သောကပ္ပမိန္ဒု]အာဒယော ပန သဗ္ဗတ္ထ ပဋိသိဒ္ဓါ=အဋ္ဌကထာ အားလုံး၌တားမြစ်ထားသည်။]ထိုကပ္ပမိန္ဒု ၏ အယွယ်ပမာဏမှာ ဥဒေါင်းမျက်ဝန်းလောက်၊ သို့မဟုတ် ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်းလောက်ရှိစေရမည်။ [ယခုကာလ၌ အချို့မိန္ဒု ပြောက်များ သည် သေးငယ်လွန်း၏။]မိန္ဒုထိုးပြီးမှ လျော်ပါများ၍ ပျက်သွားသော်လည်း ဝတ်ကောင်းပါ၏။

၈။ ဝိကပ္ပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြန်ရသေးသော သင်္ကန်းကို ဝတ်မှု။

ရှင်ဥပနန္ဒနှင့် ရဟန်းတပါး ရှင်ဥပနန္ဒသည် နောင်တော်၏ သဒ္ဓိဝိဟာရိကရဟန်းအား ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းကို ဝိကပ္ပနာပြုပြီးနောက် ထိုရဟန်းက ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြန်အပ်သေးဘဲ ထိုသင်္ကန်းကို သုံးစွဲလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿဝါ ဘိက္ခုနိယာဝါ သိက္ခမာနာယဝါ သာမဏေရဿဝါ သာမဏေ-ရိယာဝါ သာမံ ဇီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါဏိတ္တိပံ။

မြန်မာပြန်။ ။ သင်္ကန်းကို သီတင်းသုံးဘော် ၅ ယောက်တွင် တယောက်ယောက်အား ကိုယ်တိုင်ဝိကပ္ပနာပြုပြီး၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ် မပြန် အပ်သေးသော ထိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲလျှင် ပါဠိတ် အာပတ် သင့်၏။

ဝိကပ္ပနာ၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ [ဝိ=မိမိဥစ္စာအဖြစ်မှ ကင်းအောင်+ကပ္ပနာ= ပြုခြင်း၊] မည်သည့်ရဟန်းမဆို (သင်းပိုင်၊ ကေသီ၊ ၂ထပ်သင်္ကန်းကြီး) ၃ ထပ်သာ ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ထားကောင်း၏။ ထို ၃ ထပ် ထက်ပို၍ရလာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာအဖြစ်မှ ကင်းလွတ်အောင် “ဝိကပ္ပနာ” ဟု ခေါ်ရသော ဝိနည်းကံတခုကိုပြုထားရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း” ဟူသည် သူတပါးအားပေးလိုက်- စွန့်လိုက်ခြင်းပင်တည်း- ဟုမှတ်။ ထိုသို့ ပေးစွန့်ရာ၌ သီတင်းသုံးဘော် ၅ ယောက် (ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေ၊ သာမဏေမ) တို့တွင် တယောက်ယောက်အား ပေးစွန့်ရသည်။

ဝိကပ္ပနာပြုပုံ။ ။ [မိမိပေးစွန့်လိုရာ တပါးပါးတံသွား၍] “ဣမံ စီဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ” ဟု ပါဠိလိုချည်းဖြစ်စေ “ဤသင်္ကန်းကိုအရှင်အား(သင့်အား) ဝိကပ္ပနာပြုပါ၏” ဟု မြန်မာလိုချည်းဖြစ်စေ ဝိကပ္ပနာပြုရသည်။ [၂ ထပ်- ၃ ထပ်ဖြစ်၍များလျှင် “ဣမာနိစီဝရာနိ = ဤသင်္ကန်းတို့ကို” ဟု ပြင်၍ဆို။] ထိုသို့ဝိကပ္ပနာပြုပြီးသောအခါ ထိုသင်္ကန်းကိုပြန်ယူ၍ သိမ်းထားလိုလျှင် သိမ်းထားကောင်း၏။ သုံးစွဲမှုကိုကားမပြုကောင်းသေး။ အကယ်၍ ဝတ်ရုံ သုံးစွဲလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်၌ “အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါဠိတ္တိယံ” နှင့်အညီ ပါဠိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိကပ္ပနာ အပြုခံရသော (အပေးခံ ရသော) ဝိနည်းခိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်က ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရဉာဏ်မည်။

ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပုံ။ ။ [ပဋိ=တဘန်၊ ဝါ-ပြန်၍+ဥဒ္ဓရဏ=ထုတ်ဆောင်ခြင်း၊] မိမိရသောသင်္ကန်းကို မူလသင်္ကန်းရှင်အား ပြန်၍ထုတ်ခြင်းကို (အလိုရှိသလို သုံးစွဲခွင့်ပြုခြင်းကို) ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုခြင်းဟု ခေါ်၏။ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုပုံကား “မယံ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇေယျံ ဝိသဇ္ဇေဟိဝါ၊ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ = ဝါ၏ (တပည့်တော်၏) ဥစ္စာကို သုံးစွဲလိုလည်းသုံးစွဲတော့၊ (သူတပါးအား) စွန့်လိုလည်း စွန့်တော့၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ လုပ်တော့” ဤသို့ ပါဠိလိုချည်းဖြစ်စေ မြန်မာ လိုချည်းဖြစ်စေ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြုရသည်။ ဤသို့ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုအပ်ပြီးသောအခါ မူလ သင်္ကန်းရှင်သည် ထိုသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းစသောအမှုကို အလိုရှိသလို ပြုလုပ်နိုင်ပြီ။ [ဝိကပ္ပနာပြုနည်းအမျိုးမျိုးကိုပါတိမောက်ဘာသာဇီကာမှာရှု။]

၂။ စိဝရအပနိဓာနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမှု-သပိတ်သင်္ကန်းကို ဝှက်ထားမှု။

သပိတ်သင်္ကန်း
ဝှက်ထားမှု

သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းကလေးတို့သည် (ငယ်ယွယ်သူကလေးများ ဖြစ်ကြသည်အား လျော်စွာ) သပိတ် သင်္ကန်းစသော ပရိက္ခရာကို ကောင်းမွန်စွာ မသိမ်းဆည်းတတ်ကြကုန်၊ [အသန္တိဟိတ ပရိက္ခရာ = ကောင်းစွာ မသိမ်းဆည်းအပ်သော ပရိက္ခရာ ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊] ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့ကလည်း (ထိုရဟန်းကလေးများကို ကျီစားလေ့ရှိရာ) အခါတပါး၌ ထိုရဟန်းကလေးများ၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို ဝှက်ထား(ဖွက်ထား)ကြလေသည်။ သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးများက “အရှင်ဘုရားတို့...တပည့်တော်တို့၏ သပိတ်သင်္ကန်းကို ပေးကြပါ” ဟု တောင်းသောအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့က ရယ်မောကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ပတ္တံဝါ စိဝရံဝါ နိသီဒနံဝါ သူစိသရံဝါ ကာယဗန္ဓနံဝါ အပနိဓေယျဝါ အပနိဓာပေယျဝါ၊ အန္တမသော ဟသာပေက္ခောပိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းတပါး၏ သပိတ်ကိုသော်၎င်း သင်္ကန်းကိုသော်၎င်း အပ်ပူးကိုသော်၎င်း နိသီဒိန်ကိုသော်၎င်း ခါးပန်းကြိုးကိုသော်၎င်း ကိုယ်တိုင်မူလည်း ဝှက်ထားအံ့၊ သူတပါးကိုမူလည်း ဝှက်ထားစေအံ့၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ရယ်ရှင်မှုကို ငဲ့၍လည်း ဝှက်အံ့၊ ဝှက်စေအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ရယ်ရှင်လို ကျီစားလို၍သော်လည်း ရဟန်း၏ သပိတ်၊ သင်္ကန်း၊ နိသီဒိန်ခေါ် အခင်း၊ အပ်ပူး၊ ခါးပန်းကြိုးများကို ဝှက်ထားလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ တမင်သက်သက် ညှဉ်းဆဲလို၍ ဝှက်ထားရာ၌ကား ပါစိတ် အာပတ်သင့်ကြောင်း ပြောဘွယ်မရှိပြီ။ သိက္ခာပုဒ်၌ တိုက်ရိုက် ပါသော ပစ္စည်းမှတစ်ဆင့်ဖြစ်သော ခဲတန် စာအုပ် စသည်ကို ဝှက်ထားလျှင် ၎င်း ရဟန်းမဟုတ်သော သာမဏေ-လူဝတ်ကြောင့် များ၏ သပိတ်သင်္ကန်း စသည်ကို ဝှက်ထားလျှင်၎င်း ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။ ဝှက်လိုစိတ်မရှိဘဲ ပြောဆိုဆုံးမလို၍ သိမ်းထားလျှင်ကား အနာပတ္တိ။

သုရာပါနဝဂ်ပြီး၏။

သပ္ပါဏကထာ

က။ သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥဒါယိ။

အမှု-ကျီးကန်းသတ်မှု။

ကျီးကန်းမုန်းသော ရှင်ဥဒါယိသည် လူ့ဘောင်၌ နေစဉ် လေးဆရာ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ သူသည် ကျီးကန်းများကို အလွန်မုန်း၏။ ထို့ကြောင့် ကျီးကန်းများကို လေးဖြင့်ပစ်သတ်၍ ဥဒါယိဦးဖြတ်ပြီးလျှင် တန်ဖိုး၌ လျှိုထားလေသည်။ အခြား ရဟန်းများ မြင်ကြ၍... “ကေန်မေ အာဂုသော ကာကာ ဇိဝိတာ ဝေါရောပိတာ = ငါ့ရှင်တို့... ဒီကျီးတွေကို ဘာသူသတ်ထားသလဲ” --ဟု မေးလေသော် “မယာ အာဂုသော၊ အမနာပါ မေ ကာကာ = တပည့်တော်သတ်ထားပါတယ်၊ အရှင်ဘုရားတို့... တပည့်တော်ကျီးကန်းတွေကို မနှစ်သက်ပါကုန် (အလွန်မုန်းပါတယ်)” ဟု ရှင်ဥဒါယိက လျှောက်လေသည်။ ဤအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော် တဆင့် ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် သတ္တဝါဟုသိသော သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍ တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါကို ဇိဝိတိန္ဒြေမှ ခွင်းအံ့ (ခွဲအံ့)၊ ပါဏိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ကြမ်းပိုးဥကိုသော်လည်း သနားခြင်း ကင်းမဲ့စွာ ဖြစ်ညစ် ဖျက်ဆီးသောရဟန်းမှာ ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းကို ရှင်းလင်းသော ရဟန်းသည် ကျောင်း၌ ကပ်တွယ်နေသော ပိုးမွှားကလေးများအပေါ်ဝယ် သနားကြင်နာ ကရုဏာထား၍ သေနာ သနဝတ် (ကျောင်းဝတ်) ကို ပြုရမည်။

ခ။ သပ္ပာယ်ကုသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမှု-ပိုးကောင်ရှိမှန်းသိလျက် ရေကိုသောက်မှု ချိုးမှု။

ပိုးကောင်ရှိသော ရေကိုသုံးစွဲမှု ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့သည် ပိုးကောင်ရှိသော ရေကို (ပိုးကောင်=ပိုးလောက်လန်းစသည် ရှိမှန်းသိလျက်) သောက်ကြ-ချိုးကြ၊ သပိတ်စသည်ကို ဆေးကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနိ သပ္ပာယ်ကံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ပိုးကောင်ရှိသော ရေဟု သိလျက် ပိုးကောင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော ရေကို သုံးစွဲအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်တော်၌ “ပိုးကောင်”ဟူသည် ပိုးလောက်လန်းစသော သေးသေးမွှားမွှား ပိုးကောင်ကလေးများတည်း၊ ထိုပိုးကလေးများသည် ရေထဲ၌ရှိနေလျှင် သောက်လိုက်-ချိုးလိုက် ဆေးကြောလိုက်သောအခါ သေရှာကြရတော့၏။ ထို့ကြောင့် ပိုးရိမှန်းသိလျှင် ထိုရေဖြင့် ကုဋီတက် ရာ၌ သန့်သက်ရေ မဆေးကောင်း၊ သပိတ်စသည်မဆေးကောင်း၊ မြေကြီး ပေါ်၌လည်း သွန်မပစ်ကောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ သောက်ရေ သုံးရေများကို ပိုးမကျနိုင်အောင် နေ့စဉ်လဲလှယ်ရမည်၊ သောက်ရေ၌ အမှုန်မပါအောင် ပိုးမပါအောင် အမြဲစစ်၍ သောက်ရမည်၊ ကုဋီရေ၌လည်း ၂ ရက် ၃ ရက် ကြာလျှင် ပိုးကျတတ်သောကြောင့် ရေစစ်ရှိလျှင် သာ၍ကောင်း၏။ သို့မဟုတ် နေ့စဉ်ရေလဲရမည်၊ ထိုသောက်ရေသုံးရေများ၌ ပိုးကျနေလျှင် မြေကြီးပေါ်၌ သွန်မပစ်ဘဲ ရေများများရှိသော တွင်း-ချောင်း-ကန်ထဲ၌ သာ လောင်းထည့်ရမည်။

ဂ။ ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမှု-ငြိမ်းပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို ဖျံ့ဆော်ပေးမှု။

ငြိမ်းပြီးသောက်ကို ထပ်မံဖျံ့ဆော်မှု အဓိကရုဏ်းတခုသည် ဝိနည်းတော်နှင့်အညီသံဃာတော် များ ဆုံးဖြတ်သဖြင့် ငြိမ်းပြီးဖြစ်နေ၏။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်း တို့ကား (ထိုသို့ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ငြိမ်းပြီးကြောင်း

သိပါလျက်) “အကတံကမ္မံ=ကံကိုမပြုအပ်သေး၊ ဒုက္ကဋ်ကမ္မံ= (ပြုပြီး စေကာမူ)ကံကိုမကောင်းသဖြင့် မတရားသဖြင့်ပြုအပ်ပြီ၊ ပုနကာတမ္မံကမ္မံ= ကံကိုထပ်၍ ပြုသင့်၏၊ အနိဟတံ= အဓိကရုဏ်းကို မနုတ်အပ်သေး၊ ဒုန္နိဟတံ= (နုတ်အပ်ပြီးဖြစ်စေကာမူ) မကောင်းသဖြင့် မတရားသဖြင့် နှုတ်အပ်၏၊ ပုနနိဟရိတမ္မံ=ထပ်၍နုတ်သင့်၏” ဤသို့ပြောဆိုကာထပ်၍ကံပြုအောင် လှုံ့ဆော်ပေးကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု၊ ဇာနိ ယထာဓမ္မံ နိဟတာဓိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် တရားသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော အဓိကရုဏ်းဟုသိလျက် တရားနည်းလမ်းအတိုင်း နှိမ်နင်းအပ်ပြီးသော အဓိကရုဏ်းကို ထပ်မံ၍ ကံပြုဘို့ရာ လှုံ့ဆော်ပေးအံ့၊ ထိုရဟန်းပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဃ။ ဒုဋ္ဌုဗ္ဗသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-အခြားရဟန်း၏ဒုဋ္ဌုဗ္ဗအာပတ်ကိုဖုံးထားမှု။

ဒုဋ္ဌုဗ္ဗအာပတ်ကို ဖုံးထားမှု ရှင်ဥပနန္ဒသည် သုက္ကဝိသဋ္ဌိအမှုကြောင့် သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်၍ ထိုအာပတ်ကို နောင်တော်၏တပည့်ထံ ဒေသနာပြောပြီးလျှင် “မာ ကဿစိ အာရောစေဟိ= ဘသ္မုမှမပြောလိုက်ပါနှင့်” ဟု နှုတ်ပိတ်ထား၏။ ထိုရဟန်းကလည်းအာပတ်၏အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း မသိရှာသဖြင့် ဘသ္မုမှ မပြောမိချေ။ ထို့နောက်အခါတပါး၌ အခြားရဟန်းတပါးသည် ထိုသုက္ကဝိသဋ္ဌိ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ကြောင့် ပရိဝတ်ဆောက်တည်နေ၏။ (ထိုကျင့်ဝတ်၏ ထုံးစံမှာ တွေ့ရာမြင်ရာ ရဟန်းများကို မိမိပရိဝတ်နေကြောင်း ပြောပြရ၏။ ထို့ကြောင့်) ထိုနှုတ်ပိတ်ခံရသော ရဟန်းကိုမြင်၍ ပရိဝတ်နေကြောင်း ပြောပြသောအခါ....

နှုတ်ပိတ်ခံရသောရဟန်း။ ။ဘယ်နှယ်လဲ၊ ဒီအာပတ်မျိုး သင့်သူမှန်လျှင် ဒီလိုချည်း ဝတ်ဆောက်တည်ရသလား။
ဝတ်ဆောက်တည်သောရဟန်း။ ။ဟုတ်ပါတယ်။

နှုတ်ပိတ်ခံရသောရဟန်း။ ။ရှင်ဥပနန္ဒ ကတော့ ဒီလို အာပတ်သင့်ပြီး
“ဘသူ့မှ မပြောလိုက်ပါနှင့်” ဟု နှုတ်ပိတ်ထားတယ်။

ဝတ်ရဟန်း။ ။ကိုယ်တော်က ဘသူ့မှမပြောဘဲ ဖုံးထားသလား။

နှုတ်ပိတ်ရဟန်း။ ။ဟုတ်ပါတယ်။

ဤအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်သီတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်
မူရသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ဟူသည် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်
သာတည်း။ “ဖုံးထားခြင်း” ဟူရာ၌လည်း အာပတ်သင့်သူကို “အပြစ်
တင်ကြမှ” ဖုံး၍ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချခံရမှာဖိုး၍ မျက်နှာပျက်မှာဖိုး၍ ဂုဏ်ငယ်သွားမှာ
ဖိုး၍ ငဲ့ညှာသောအားဖြင့်ဖုံးထားခြင်းတည်း။ ထိုသို့ဖုံးထားသူမှသာ ဤသိက္ခာ
ပုဒ်အရ အာပတ်သင့်၏။ ထိုသို့ ငဲ့ညှာ၍မဟုတ်ဘဲ “သူ့ကံနှင့်သူဖြစ်လိမ့်မည်”
စသောသဘောရိုးဖြင့် သူတပါးအားတဆင့်မပြောသူမှာ အာပတ်မသင့်ပါ။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဇာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ
အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ဒုဋ္ဌုလ္လအာပတ်ဟု သိလျက်ရဟန်း၏
ရှုနဲ့ရင်းသောအာပတ်ကို ဖုံးထားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

၈။ ဥပနိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။
အမှု-အသက် ၂၀ မပြည့်သူကို ရဟန်းပြုစေမှု။

ဥပါလိ၏မိအများ အရှင်မြော်ဖို့ ရာဇဂြိုဟ်၌ တဆယ့်ခုနစ်ယောက်သော ကစားဘော်
ကလေးများသည် “သတ္တရသဝဂ္ဂီ” ဟု ထင်ရှား၏။
ထိုကလေးများတွင် ဥပါလိမည်သော ကလေးသည်
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၏။ အခါတပါး၌ ဥပါလိ၏ မိဘတို့သည် သားကလေး
အတွက်နောင်ရေးကိုစဉ်းစား၍-“ကျုပ်တို့ကွယ်လွန်သောအခါသားကလေး
ဥပါလိသည် ဘယ်လိုနည်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ချောင်လည်ရစ်ပါ
မလဲ”....ဟု တိုင်ပင်ကြလေသည်။

ဗဒ္ဓမအကြံ။ “စာရေးအတတ်သင်ရလျှင် ကောင်းလိမ့်မည်ထင်တယ်”။

ဒုတိယအကြံ။ “စာရေးရလွန်းအားကြီးလို့ လက်ချောင်းကလေးတွေ ဒုက္ခများကုန်လိမ့်မည်၊ ဂဏန်းအတတ် သင်ရလျှင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်”။

တတိယအကြံ။ “ဂဏန်းသင်္ချာဆိုတာများစွာကြံစီရတယ်၊ ကြံစီရလွန်းအားကြီးလျှင် သူ၏ရင်ဘတ် ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်၊ ရှေ့ပန်းထိပ်သည် အတတ်ကို သင်စေရလျှင် ကောင်းပါ လိမ့်မယ်”။

တတုတ္ထအကြံ။ “ရှေ့ပန်းထိပ်အတတ်သင်ပေးလျှင်အရုပ်တံဆိပ်များကို လှည့်ကာပတ်ကာ ကြည့်ရှုရသဖြင့် မျက်စိများ ဒုက္ခရောက်ကုန်လိမ့်မယ်၊ ရဟန်းတော်များသည် ကောင်းသောသီလ အကျင့်ရှိကြ၍ ကောင်းစွာမွန်စွာ စားသောက်ပြီးလျှင် လေပြိမ်သော အိပ်ရာနေရာတို့၌ နေကြရတယ်၊ ဥပါလိသည် ရဟန်းပြုလျှင် ကောင်းမွာဘဲ၊ ရဟန်းပြုလျှင် ကျုပ်တို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ချမ်းသာစွာလဲအသက်မွေးရမယ်၊ ပင်ပန်းဘွယ်လည်းမရှိနိုင်။

ဥပါလိတို့ ရှင်ရဟန်းပြုကြပုံ ထိုသို့မိဘများတိုင်ပင်သံကို ဥပါလိကြား၍ သူ့ကစားဘော်များကို ပြောပြလေရာ၊ ကစားဘော်များကလည်း “ခင်ဗျားဘုန်းကြီးလုပ်လျှင် ကျုပ်တို့လဲဘုန်းကြီးလုပ်ကြမယ်”ဟု ဝန်ခံကြ၍ ဆိုင်ရာမိဘတို့ကလည်း ကျေကျေနပ်နပ် ခွင့်ပြုကြသဖြင့် ပဌမကိုရင်ဝတ်၍ တဆက်ထည်း ရဟန်းပြုကြလေသည်။ သူတို့သည် နံနက်စောစော၌ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ရှာကြသဖြင့် အစောကြီးထပြီးလျှင် “ယာဂုပေးကြပါ၊ ထမင်းပေးကြပါ၊ သရည်စာပေးကြပါ”ဟု တောင်းကာ ငိုကြရုံမက၊ ကျောင်းပေါ်မှာပင် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ကြသဖြင့် တကျောင်းလုံး ပေနေလေတော့သည်။ ထိုအကြောင်းကိုဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနိ ဥုနုဝိသတိဝသံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္မာဒေယျ၊ သောစ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော၊ တေစ ဘိက္ခု ဂါရယှာ၊ ဣဒံ တသ္မိံပါမိတ္ထိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည်အသက် ၂၀ မပြည့်သေးမှန်းသိလျက် (ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်၍) ရဟန်းခံပေးအံ့၊ ထိုရဟန်းလောင်းလည်း ရဟန်းမဖြစ်၊ ထိုရဟန်းခံကိစ္စ၌ ပါဝင်ကြသော သံဃာများနှင့်ကမ္မဝါ

ဆရာလုပ်သူလည်း ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏။ (“ကဲ့ရဲ့ထိုက်” ဟုရာ၌ “ဒုက္ခိဋ္ဌိအာပတ်သင့်ကုန်၏” ဟုဆိုလိုသည်။) ဤအာပတ်ကားအသက် ၂၀ မပြည့်သေးသူကို သိလျက် ရဟန်းခံပေးသောဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌ သင့်သော ပါစိတ်အာပတ်တည်း။ [အသက် ၂၀ ရေတွက်ရာ၌ အမိဝမ်းဝယ် ပဋိသန္ဓေနေရာရက်မှစ၍ တွက်ရသည်။ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာမှာရှု။]

မှတ်ချက်။ ။ အသက် ၂၀ မပြည့်သေး၍ အပွယ်နုသူတို့သည် အချမ်းအမူဆာလောင် ခွတ်သိပ်ခြင်းဒဏ်ကိုမခံနိုင်သေး။ မှတ်ခြင် လေပူ နေပူ ကင်းတို့၏ အတွေ့အထိဒဏ်ကိုမခံနိုင်သေး။ သူတပါးတို့ကမခံသာအောင် ပြောလာသော စကားနှင့် ကိုယ်ဆင်းရဲမှုများကိုလည်း မခံနိုင်သေး။ ရဟန်းစစ်စစ်ဘဝ ဟူသည်မှာ (ဥပါလိမိဘများထင်သလို အချောင်စားအချောင်နေမဟုတ်ကြ) ရတတ်သရွေ့နှင့်တင်းတိမ်ရမည့်ဘဝ၊ ဖြစ်သလိုနေထိုင်ရမည့်ဘဝ၊ ပရိယတ်ကိုဖြစ်စေ ပဋိပတ်ကိုဖြစ်စေ လူများစီးပွားရေးထက် ဇွဲသန်စွာ ဖြည့်ကျင့်ရမည့်ဘဝ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်သည် အသက် ၂၀ ပြည့်မှရဟန်းဘဝဖြင့် နေခွင့်ပြုတော်မူရပေသည်။

၈။ ထေယျသတ္တသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-ခိုးသူကုန်သည်နှင့်အတူသွားမိမှု။

ခိုးမည့်ကုန်သည်များနှင့် အတူခရီးသွားမှု ကုန်သည်တစ်စုသည် ရာဇဂြိုဟ်မှအနောက်အရပ်သို့ ခရီးသွားရန်ပြင်ဆင်နေကြ၏။ [ပဋိယာလောကော နေရောင်၏ ရှေးရှုဖြစ်သော အနောက် အရပ်] ရဟန်းတပါးသည် “ငါ့ရှင်(ဒါယကာ) တို့နှင့်အတူလိုက်ပါရစေ” ဟု ပြောလေရာ၊ “တပည့်တော်တို့သည် (ကင်းကောက်မပေးရအောင်) ကင်းကို ရှောင်လွှဲ၍ သွားကြမလို့ပါ” ဟုလျှောက်ကြ၏။ “သင်တို့ဘာသာသိကြတာပေါ့” ဟု ရဟန်းကပြော၍ လိုက်သွားလေသည်။

စစ်မှုထမ်းတို့သည် ထိုအကြောင်းကိုကြားသဖြင့် ထိုကုန်သည်များကို လမ်းကနေ၍ဖမ်းကြပြီးလျှင် ထိုရဟန်းကိုလည်း “ကင်းခွန်မပေးရအောင် ခိုး၍သွားမည့် ကုန်သည်တွေမှန်း သိလျက် ဘာကြောင့် အတူသွားရပါသလဲ” ဟု အပြစ်တင်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ထေယျသတ္တေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ "အကြင် ရဟန်းသည် ထေယျသတ္တဟုသိလျက် ခိုး၍ လာသည့်ကုန်သည် ခိုး၍သွားမည်ကုန်သည်အပေါင်းနှင့် တကြောင်း ထည်း အခွန်ရှည်သောခရီးကို သွားအံ့၊ အောက်ထစ်ဆိုးအားဖြင့် အခြားတရွာသို့လည်း သွားအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဆ။ သံဝိဓာန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-မာတုဂါမနှင့်အတူခရီးသွားမှု။

မာတုဂါမနှင့် အတူသွားမှု ရဟန်းတပါးသည် သာဝတ္ထိသို့သွားစဉ် ရွာတံခါးတခုကို ဖြတ်သွားရ၏။ မိန်းမတယောက်ကား သူ့ခင်ပွန်းနှင့် ရန်ဖြစ်၍ ထိုရွာမှထွက်လာရာ ထိုရဟန်းကို တွေ့၍ "ဘယ်ကြမလို့ပါလဲ" ဟုမေး၏။ "သာဝတ္ထိကြမလို့" ဟုပြောလျှင် "တပည့် တော်မလည်း အတူလိုက်ပါရစေ" ဟုလျှောက်လေသော် "လိုက်ခဲ့တာပေါ့" ဟုခွင့်ပြုကာ အတူသွားနေစဉ်ယောက်ျားဖြစ်သူလိုက်လာ၍ (ထိုရဟန်းက ခေါ်သွားသည်ဟူသောအထင်ဖြင့်) ထိုရဟန်းကိုထောင်းထုပြီးမှ လွတ်လိုက် လေသည်။ ထိုရဟန်းလည်း သူ၏ဖြစ်ပုံကို တွေးတောလျက်သစ်ပင်အောက်၌ ထိုင်နေစဉ် (မိန်းမ၏အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြချက်အရ) ထိုယောက်ျားလာ၍ ကံတော့တောင်းပန်လေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ "ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ "အကြင်ရဟန်းသည် မာတုဂါမနှင့်အတူတကွ ခရီးချက်၍ တကြောင်းထည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးကို အောက်ထစ်ဆိုးအားဖြင့် အခြားတရွာသို့လည်း သွားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ မာတုဂါမများနှင့်တိုင်ပင်၍ (“မည်သည့် ရက်နေ့ဘုရားဖူးသွားကြစို့” စသည်ဖြင့် ချိန်းချက်၍ စစ်ကိုင်းမှ မန္တလေး စသည်သို့) မသွားကောင်း၊ ယခုကာလ၌ကား မြန်မာနိုင်ငံမှ ဣန္ဒိယ သီဟိုဠ်သို့ပင် (ထိုကဲ့သို့တိုင်ပင်ချိန်းချက်ကာ) ဘုရားဖူးဆို၍ သွားမိတတ် ကြသေး၏။ သူတပါးတို့ချိန်းချက်ရာဝယ် မိမိမပါဘဲ အချိန်ကျမှ ကိုယ့်ဘာသာလိုက်သွားသူမှာ အပြစ်မှရှိ၊ စောစောကမချိန်းဘဲ သင်္ဘောရထား ကျမှဆိုမိ၍ သွားသူများလည်း (နောက်ထပ်ဆက်၍လည်း မချိန်းချက်ပါမူ) အာပတ်မသင့်၊ မိန်းမကချိန်းချက်စေကာမူ ရဟန်းကပြန်၍ မချိန်းချက်လျှင်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ၂ ဥပုသ်သဘောတူ တိုင်ပင်ချိန်းချက်၍ သွားမှသာ အာပတ်သင့်သည်။ ဤသို့ သဘောတူ ချိန်းချက်တိုင်ပင်၍ကား ရွာချင်းကပ်နေသော အခြားတရွာသို့မျှ မသွားကောင်း။

၈။ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရိဋ္ဌရဟန်း။

အမှု-မိစ္ဆာအယူကို ယူမှု။

အရိဋ္ဌရဟန်း၏
မိစ္ဆာအယူ

အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်း၏အမျိုး၌ ရှေးက လင်းတတို့ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “ဂဒ္ဓဗာမိပုဗ္ဗ = လင်းတကိုသတ်သော ပုဗ္ဗပုရိသရှိသူ”ဟု ထင်ရှားသော ထိုအရိဋ္ဌရဟန်းမှာ မိစ္ဆာအယူတမျိုးဖြစ်နေ၏။ သူသည် သုတ္တန်ဘက်၌ ကျွမ်းကျင်သော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဝိနည်း၌ကား မကျွမ်းကျင် ရှာချေ။ ထို့ကြောင့် တနေ့သ၌ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်ဝယ် တယောက်ထည်း စဉ်းစားမိသည်မှာ-

“လူဝတ်ကြောင်တို့သည် အိမ်ထောင်ပြုလျက် ကာမဂုဏ်ကို ခံစားကာ သောတာပန် သကဒါဂါမ်များ ဖြစ်နေကြ၏။ (ကာမဂုဏ် မခံစားလျှင်) လူဝတ်ကြောင် အနာဂါမ်လည်းရှိ၏။ ရဟန်းများလည်း နူးညံ့သော ပိုးဖဲ ကတ္တီပါစသည်တို့ကို သုံးစွဲနိုင်ကြ၏။ ထိုအလုံးစုံကို သုံးစွဲကောင်းလျှင် မိန်းမနှင့်ဆိုင်သော အဆင်းအသံ အနံ့အရသာ အတွေ့အထိလည်း သုံးဆောင်ကောင်းစရာရှိသည်။ ဤသို့ စဉ်းစား ရုံတွင်မကဘဲ သူ့အယူဝါဒကို စပ်မိစပ်ရာ ပြောပြသည်မှာ-

“မြတ်စွာ ဘုရားသည် မေထုန် အကျင့်တို့ကို (ရဟန်းများ ပြုကျင့်လျှင်) လူ့ပြည်နတ်ပြည်နှင့် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ဖြစ်၏။

မေထုန်မှီဝဲသော ရဟန်းသည် သေလျှင် လူ-နတ် မဖြစ်နိုင်၊ ဤဘဝ ဌ်လည်း ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်၊ ကေန်မှချ အပါယ်ကျလိမ့်မည်”ဟု ဟောတော် မူထား၏။ (အလွန်အမင်း တပ်မက်ခြင်း မရှိသော) အကြင်နည်းဖြင့် မှီဝဲလျှင် အန္တရာယ်မဖြစ်နိုင်၊ ထိုအန္တရာယ် မဖြစ် နိုင်သော အခြင်းအရာနည်းလမ်းဖြင့် ဘုရားဟောထားသော တရားကို ငါနားလည်ပါသည်”။

ဤသို့ စပ်မိစပ်ရာ ပြောပြသည်ကို ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့က-

“ငါ့ရှင်...ဒီလိုမပြောပါနှင့်၊ ဘုရားကို(မဟောဘဲနှင့် ဟောတယ် ဟုပြောပြီး) မစွပ်စွဲပါနှင့်၊ ဘုရားကိုစွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် (သင်ပြောသလို ရဟန်းများ မေထုန် မှီဝဲလို့ အန္တရာယ်မဖြစ်ဘူးဟု) မဟောပါ။ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော မေထုန် အမှုတို့ကို ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် အန္တရာယ် ပြုတတ်သည် ဟုပင် ဟောထားပါသည်။ ထိုမေထုန်တို့ကို မှီဝဲသောရဟန်းမှာ (ထိုမေထုန် အကျင့်တို့က) အန္တရာယ်ပြုတတ်ကြပါသည်”။

ဤသို့ ရဟန်းများက ပြောဆိုတားမြစ်ကြသော်လည်း မရဘဲ သူ့အယူ ဝါဒကိုချီမြှောက်မြဲ ချီမြှောက်(ဝါဒဖြန့်မြဲဖြန့်)နေလေရာ၊ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားထံ လျှောက်ကြသဖြင့်၊ ခေါ်တော်မူ၍ စစ်ဆေးမေးမြန်းသည့် အခါ ထိုကဲ့သို့ဟောထားသော တရားတော်မရှိဘဲ သူ့အထင်မျှသာ ဖြစ်သော ကြောင့် အရိဋ္ဌကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တော်မူကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ၊ တထာဟံ ဘဂ-
ဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ယထာ ယေ မေ အန္တရာ-
ယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ တေ ပဋိသေဝတော
နာလံ အန္တရာယာယာတိ၊ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဧဝ-
မဿ ဝစနိယော၊ မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ
အပ္ပာစိက္ခိ၊ နဟိ သာဓု ဘဂဝတော အပ္ပက္ခာနံ၊ နဟိ
ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အနေကပရိယာယေနာဝုသော
အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊
အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာတိ။

ဝေဠု သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂ-
ဏေယျ။ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနု-
ဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဇ္ဇေ
သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ
ကုသလံ၊ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

သိက္ခာပုဒ် မြန်မာပြန်မှာ ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း သိသာပြီ။
ထိုဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း သူဝါဒကိုချီးမြှောက် (ဝါဒဖြန့်) နေသော
ရဟန်းကို ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ၃ ကြိမ်ဆုံးမရမည်။ ၃ ကြိမ်မစွေခင်
ထိုအယူကိုစွန့်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်လောက်သာ သင့်၏။ ၃ ကြိမ်
စွေ၍မှ မစွန့်လျှင်ကား ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

ဈ။ ဥက္ကိတ္တသံဘောဂ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-နှင့်ထုတ်ခံရသော ရဟန်းနှင့်ပေါင်းသင်းမှု။

သံဃာမှ
ဖယ်ထုတ်ခံရသူ

ရွှေသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အရိဋ္ဌရဟန်းသည်
သူ၏မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်သောကြောင့် သံဃာတော်က
ဥက္ကေပနိယကံ ပြုထား၏။ [သူများနှင့်အပေါင်းအသင်း
အဆက်အသံ မပြုဘဲရန် ဖယ်ထုတ်ကြောင်းကံကို “ဥက္ကေပနိယကံ”
ဟု ခေါ်၏။ ထိုကံအပြစ်ရသူကို “ဥက္ကိတ္တကပုဂ္ဂိုလ်” ဟု ခေါ်၏။ (ဥက္ကိတ္တ
က=သံဃာမှ ဖယ်ထုတ်ထားအပ်သူ။)] ထိုသို့ ဖယ်ထုတ်ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည် ထိုကံကိုပြန်၍ ရုပ်သိမ်းကြောင်းဖြစ်သော ကျင့်ဝတ်များကို ပြုကျင့်နေ
ရ၏။ ထိုသို့ကျင့်နေ၍ သံဃာက ကျေနပ်သောအခါ ကံကိုရုပ်သိမ်းပါရန်
တောင်းပန်ရ၏။ ထိုသို့တောင်းပန်၍ ကံကိုရုပ်သိမ်းပြီးသောအခါ သံဃာသို့
ပြန်၍သွင်းရာရောက်၏။ သံဃာတွင်းသို့ ပြန်သွင်းမှုကို “အနုဓမ္မ=လျော်
သောအကျင့်” ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့မသွင်းရသေးသူကို “အကတာနုဓမ္မ=
လျော်သောအကျင့်ကို မပြုရသေးသူ” ဟု ခေါ်သည်။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အရိဋ္ဌရဟန်းကို ဥက္ကိတ္တက ပုဂ္ဂိုလ်
မှန်းလည်းသိကြ၏။ ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်ကို မကျင့်ဘဲ မိစ္ဆာ
အယူကိုလည်းမစွန့်ဘဲ နေသဖြင့် အနုဓမ္မကို (သံဃာက
အပေါင်းအသင်း လုပ်ဘို့ရန် ပြန်၍သွင်းမှုကို) မပြုရသေးဟုလည်း သိကြ၏။

ထိုသို့ သိပါလျက် အရိဋ္ဌနှင့်အတူ အစားအဝတ်ကို ပေးလားကမ်းလား ယူလားငင်လား ပြုကြကုန်၏။ စာပေကိုလည်း သင်လားချလား လုပ်ကြ ကုန်၏။ (ဤသို့ အစားအဝတ်ကို ပေးကမ်းယူငင်မှုကို “အာမိသသံဘောဂ= အစားအဝတ်ကို အတူသုံးစွဲခြင်း”ဟု ခေါ်၏။ စာပေကို သူ့ထံသင်ခြင်း၊ သူ့ကိုချပေးခြင်းကို “ဓမ္မသံဘောဂ=တရားကို အတူသုံးစွဲခြင်း”ဟု ခေါ်၏။ ဤ ၂ မျိုးလုံးကို သိက္ခာပုဒ်၌ “သံဘုဠေယျ”ဟု မိန့်တော်မူသည်။)

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ထိုအရိဋ္ဌရဟန်းနှင့်အတူ ဥပုသ်ကံ၊ ပဝါရဏာကံ စသော ကံကြီးကံငယ် ကိုလည်း ပြုကြကုန်၏။ (ဤသို့ ပြုခြင်းကို “သံဝါသ= အတူနေထိုင်ခြင်း”ဟု ခေါ်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ “သံဝသေယျ”ဟု မိန့်တော် မူသည်။ ထိုအရိဋ္ဌရဟန်းနှင့်အတူ အမိုးဘူအကာတူကျောင်း၌ အိပ်ကြကုန်၏။ (ဤသို့ အိပ်ခြင်းကို “သဟသေယျ”ဟု ခေါ်၏။ သိက္ခာပုဒ်၌ “သဟသေယျ”ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် ဥက္ခိတ္တကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော အရိဋ္ဌရဟန်းနှင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ အတူပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [သိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဝတ္ထုကြောင်းဖြင့် ထင်ရှားပြီ။ အရိဋ္ဌရဟန်းကား ထိုဥက္ခေပနိယကံ အပြုခံရပြီးနောက် ကျင့်ဝတ်များကို ကောင်းစွာမကျင့်ရုံသာမက၊ အတော်ကြာလျှင် ထိုမိစ္ဆာ အယူကို မစွန့်နိုင်ဘဲ လူထွက်လေတော့သည်။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ အကတာနုဓမ္မေန တံ ဒိဋ္ဌိ အပ္ပုဋ္ဌိနိသဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ သံဘုဠေယျဝါ သံဝသေယျဝါ သဟဝါသေယျံ ကပ္ပေယျ။ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ဥက္ခိတ္တကရဟန်းမှန်းသိလျက် ထို “တထာဟံ ဘဂဝတာ”အစရှိသော စကားကို ပြောလေ့ရှိသော မပြုအပ်သေးသော ဩသာရဏကံရှိသော ထိုမိစ္ဆာအယူကို မစွန့် သေးသော ရဟန်းနှင့်အတူတကွ အာမိသဓမ္မသံဘောဂကိုမူလည်း ပြုအံ့၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာစသော သံဝါသကိုမူလည်းပြုအံ့၊ သဟသေယျ ကိုမူလည်းပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ ပါဏိတ်အာပတ်သင့်၏။

၂။ ကဏ္ဍက သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-မိစ္ဆာအယူ မစွန့်သော သာမဏေနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှု။

ကဏ္ဍက
သာမဏေ

ကဏ္ဍကမည်သော သာမဏေမှာလည်း အရိဋ္ဌရဟန်း ကဲ့သို့ မိစ္ဆာအယူဖြစ်နေလေသည်။ ထိုအယူကို မစွန့်သဖြင့် ထိုသာမဏေကိုလည်း သံဃာတော်က “(အပေါင်း အသင်း မပြုရသောအားဖြင့်)” ဖျက်ဆီး ထားလေသည်။ “ဖျက်ဆီး” ဆိုသည်ကား-ယနေ့ကစ၍ သင်သည် ဘုရားရှင်ကို ဆရာဟု မညွှန်ပြနှင့်၊ (ဒီလို မိစ္ဆာအယူ ယူနေသူသည် ဘုရားရှင်၏ တပည့်မဖြစ်ထိုက်-ဟူလို) အခြား သာမဏေတို့သည် ရဟန်းတော်များနှင့် ဥ ညဉ့်အထိ တမိုးတရံ ထည်းသောကျောင်း၌ အိပ်ခွင့်ရ၏၊ ထိုအခွင့်လည်းသင့်မှာမရနိုင်၊ အလကား သာမဏေ...လေချင်ရာလေ လွင့်ချင်ရာလွင့်ပါး၍ ဖျက်ပြားလေတော့” ဟု ငေါက်ငန်း ပြောဆိုခြင်းတည်း။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကား ဤသို့ဖျက်ဆီးထားသော သာမဏေမှန်း သိလျက် (သူတို့ဘက်သားဖြစ်အောင်) သပိတ်ပေး-စာပေပို့ချလုပ်၍ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်ကြကုန်၏၊ ထိုသာမဏေ၏ အပြုအစုကိုလည်း ခံကြကုန်၏၊ အာမိသသံဘောဂ ဓမ္မသံဘောဂ ၂ မျိုးကိုလည်း ပြုကြကုန်၏၊ တမိုးတရံ ထည်းသောကျောင်း၌ အတူလည်း အိပ်ကြကုန်၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။ [သိက္ခာပုဒ် အဓိပ္ပါယ်လည်း ဝတ္ထု ကြောင်းဖြင့် ထင်ရှားပြီ။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ သမဏုဒ္ဓေသောပိ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဘထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမံ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝ- တော နာလံ အန္တရာယာယာ” တိ၊ သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော “မာဂုသော သမဏုဒ္ဓေသ ဧဝံ အဝစ၊ မာ ဘဂဝန္တံ အပ္ပာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာရ ဘဂဝ- တော အပ္ပက္ခာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ အနေက- ပရိယာယေနာဂုသော သမဏုဒ္ဓေသ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ

အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ အလဉ္ဇ ပန တေ ပဋိ-
 သေဝတော အန္တရာယာယာ”တိ၊ ဧဝဉ္ဇ ပန သော သမ-
 ဏုဒ္ဓေသော၊ ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊
 သော သမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဧဝမဿ ဝစနိယော
 “အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ အာဝုသော သမဏုဒ္ဓေသ နစေဝ
 သောဘဂဝါ သတ္တာတိ အပဒိသိတဗ္ဗော၊ ယမ္ပိစညေ
 သမဏုဒ္ဓေသာ လာန္တိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ
 သဟသေယျံ၊ သာပိ တေ နတ္ထိ၊ စရ ပိရေ ပိနဿာ”တိ၊
 ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဓေသံ
 ဥပလာပေယျဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျဝါ သံဘုဇ္ဇေယျဝါ သဟ-
 ဝါသေယျံ ကပ္ပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ "သာမဏေသည်လည်း ဤသို့ပြောဆိုအံ့၊ အဘယ်သို့
 ပြောဆိုသနည်း၊ အကြင် မေထုန်အကျင့်တို့ကို နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်
 ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည်
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ထိုမေထုန်အကျင့်တို့ကိုမှီဝဲသောရဟန်း၏
 ထိုမေထုန်အကျင့်တို့သည် အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့် နတ်ရွာ
 နိဗ္ဗာန် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊
 ထို အပြားအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူအပ်သော
 တရားကိုငါ့သိ၏၊ ဤသို့ပြောဆိုအံ့။

ထိုသာမဏေကို မြင်ကုန် ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ဤသို့
 ပြောဆိုထိုက်၏၊ (အဘယ်သို့ပြောဆိုထိုက်သနည်း)၊ ငါ့ရှင်သာမဏေ..
 ဤသို့ မပြောပါနှင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါနှင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို
 စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤငါ့ရှင်ပြောသည့်
 အတိုင်း မဟောတန်ရာပါ၊ ငါ့ရှင်သာမဏေ.. ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်
 အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော မေထုန်အကျင့်တို့ကို အန္တရာယ်ကို
 ပြုတတ်ကုန်၏ဟု ဟောတော်မူပါသည်၊ ထိုမေထုန်ကို မှီဝဲသော
 ရဟန်း၏ ထိုမေထုန်အကျင့်တို့သည် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏
 အန္တရာယ်ကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ၊ ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊
 ဤသို့ ရဟန်းတို့က ပြောဆိုအပ်ပါလျက် ထိုသာမဏေသည်

ရှေးနည်းအတိုင်း ချီးမြှောက်နေသေးအံ့၊ (အယူမစွန့်သေးအံ့)၊
 ထိုသာမဏေကို ရဟန်းတို့သည် ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။ (အဘယ်သို့
 ပြောဆိုထိုက်သနည်း)၊ ငါ့ရှင်သာမဏေ...ယနေ့ကစ၍ သင်သည်
 ထိုငါတို့မြတ်စွာဘုရားကို ဆရာဟူ၍ မညွှန်ပြထိုက်တော့၊ သည်သာ
 မကသေး သင်မှတပါးကုန်သော သာမဏေတို့သည် ရဟန်းတို့နှင့်
 တကွ ၂ ညဉ့်- ၃ ညဉ့်ပတ်လုံး အကြင်အတူ အိပ်ခွင့်ကိုလည်း ရကြ
 ကုန်၏။ ထိုအတူ အိပ်ခွင့်သည်လည်း သင့်အတွက်မှာ မရှိတော့ပြီ၊
 ပြင်ပသူစိမ်း ဟဲ့လူပြိန်း...သွားလော့၊တော်ရာချောင်ခြား ပျက်ပြား
 ခလလော့” ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုသို့
 ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သာမဏေဟုသိလျက် ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သာမဏေကို သွေးဆောင်မှုလည်း
 သွေးဆောင်အံ့၊ လုပ်ကျွေးမှုလည်း လုပ်ကျွေးစေအံ့၊ အာမိသဓမ္မ
 သံဘောဂကိုမူလည်းပြုအံ့၊ သဟသေယျကိုမူလည်းပြုအံ့၊ ထိုရဟန်းမှာ
 ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

သပ္ပာယ်ကဏ္ဍပြီး၏။

သဟဓမ္မိကဝဂ်

က။ သဟဓမ္မိကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်ဆန္ဒ။

အမှု-သိက္ခာပုဒ်ကိုမကျင့်လိုမှု။

သိက္ခာပုဒ်၌
မကျင့်လိုမှု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ ငယ်ကျွန်တော် အရှင်ဆန္ဒသည် သိက္ခာပုဒ်နှင့် မသင့်မတော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုအခါ “ဤအမှုကိုမပြုပါနှင့်၊ မအပ်ပါ” ဟုအခြားရဟန်းတို့က ပြောဆိုအပ်သော် “အရှင်တို့ထက်တတ်သိနားလည်သော အခြားဝိနည်းမရှိကို အပ်သလား၊ မအပ်ဘူးလား ဟု မမေးရသေးသမျှ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ တပည့်တော် မကျင့်နိုင်သေး” ဟုပြော၏။ ထိုအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓရှင်တော် သိတော်မူ၍ အရှင်ဆန္ဒကို ခေါ်ယူကဲ့ရဲ့တော်မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော ဝေ ဝဒေယျ “န တာဝါဟံ အာဂုသော ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိယာဝ န အညံ ဘိက္ခု ဗျတ္တံ ဝိနယမရံ ပရိပုစ္ဆာမိ” တိ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ အယံ ကတ္ထ သာမိစိ။

မြန်မာမြန်။ “ယောပန ဘိက္ခု” မှစ၍ “ပါစိတ္တိယံ” တိုင်အောင် မြန်မာပြန်မှာ ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း သိသာပြီ။ “သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ အယံ ကတ္ထ သာမိစိ” ဟူသော စကားတော်ကား ရဟန်းဟူသမျှလိုက်နာရမည့် ကျင့်ဝတ်ကိုပြသော စကားတော်တည်း။ ရဟန်းမှန်လျှင် သိက္ခာပုဒ်တော်၌ ကျင့်ကြံလိုသော စိတ်ရှိရမည်။ ကျင့်ကြံလိုစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တိုင်း၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင် ကြိုးစားရမည်။ မသိလျှင်လည်း မေးရမည်။ မေးပြီး နောက်လည်း (ကိုယ်စိတ်ထဲ၌စွဲနေလောက်အောင်) စဉ်းစားရမည်။ ဤသို့သိအောင်ပြုရမသိလျှင်မေးရ၊ မေးပြီးနောက်လည်း စဉ်းစား ရခြင်းကား လောကုတ္တရာတရားကို ရသို့ရန် လျော်ကန်သော အကြောင်းပေတည်း။

၁။ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့မှု။

ဝိနည်း
ချီးမွမ်းထေးမှုခြင်း
အခါတပါး၌ ဘုရားရှင်သည် ဝိနည်းနှင့်စပ်သောတရား
စကားကို များစွာဟောပြောတော်မူ၏။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်
(မာတိကာ)ကို အကျယ်ချဲ့၍ ဝိနည်းကို သင်ယူခြင်း၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောတော်မူပုံကား-

- ၁။ ဝိနည်းကိုနားလည်သော(ဝိနည်းဓိုရ်)ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသီလကိုလည်း
လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်၏။ “နားမလည်သူကား မည်ကဲ့သို့
ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရမည် ဟု မသိသောကြောင့် သီလကျိုး
ပျက် ပေါက်ကြားလျက် ရှိတတ်သည်” ဟုလို။
- ၂။ ဝိနည်းနှင့်စပ်၍ အပ်လေသလား မအပ်လေသလား ဟု ယုံမှား
သံသယရှိနေသော ရဟန်းကောင်းများ၏ ဖိုခိုအားထားရာလည်း
ဖြစ်၏။ “ထိုဝိနည်းဓိုရ်ထံ မေးမြန်းလိုက်ရမှ သံသယ ကင်း၍
စိတ်ရှင်းသွားသည်” ဟုလို။
- ၃။ မိမိက အပ်-မအပ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား နားလည်ပြီးဖြစ်သော
ကြောင့် သံဃာ့အလယ်၌ ပြောဆိုဆုံးဖြတ်ဘွယ်ရှိလျှင် ရဲရဲရင့်ရင့်
ပြောဆိုနိုင်၏။
- ၄။ သာသနာတော်၏ ဆူးငြောင့် ခလုတ်သဘွယ်ဖြစ်သော ရန်သူ မိမိ၌
စွပ်စွဲလာသော ရန်သူများကို (ဝိနည်း ဥပဒေတော်ကို ညွှန်ပြ၍)
ကျကျ နန နှိပ်နှင်းနိုင်၏။
- ၅။ သူတော်ကောင်းတရား(သာသနာတော်)တည်တံ့ဘို့ရာ ကျင့်သော
ပုဂ္ဂိုလ်လည်းဖြစ်၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဝိနည်းကို သင်ယူခြင်း၏ အကျိုး
များကို ဟောတော်မူသည်။

ဝိနည်းအရာဝယ် တေဒဂ်ရတော်မူသော အရှင်ဥပါလိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ကိုလည်း(ဥပါလိသည် ဤသို့ဤပုံ ဝိနည်းကို တတ်သိ နားလည်၏-စသည်
ဖြင့် ဝိနည်းနားလည်ပုံ အမျိုးမျိုးကိုညွှန်ပြ၍)မိန့်တော်မူ၏။[ဤသို့ မိန့်တော်
မူခြင်းကား ရဟန်းအများ ဝိနည်းသင်ယူချင်လာအောင် မိန့်တော်မူခြင်းဖြစ်
သည်။]

ရဟန်းအများ
ဝိနည်းသင်ကြပုံ

ဤပြခဲ့သော နည်းအားဖြင့် ဘုရားရှင်သည် ဝိနည်း၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၎င်း၊ ဝိနည်းခိုရ်အရှင်ဥပါလိ၏ ဂုဏ်ကျေး
ဇူးကို၎င်း မိန့်တော်မူသောအခါ များစွာသော ရဟန်း
တို့သည် ဝိနည်းကိုတတ်သိ နားလည်လိုသောစိတ်၊ အရှင်ဥပါလိအထံ ဝိနည်း
ကိုသင်ယူ လိုသောစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာကြသောကြောင့် ရဟန်းငယ်
ရဟန်းလက်နှင့် ထေရ်ကြီးအများပင် အရှင်ဥပါလိအထံ၌ ဝိနည်းတရား
တော်ကို သင်ယူကြလေသည်။ [ထိုသို့ သင်ယူ၍ မိမိတို့ သိသမျှကိုလည်း
“ဘယ်ဟာကို ပြုကောင်းတယ်၊ ဘယ်ဟာကို မပြုကောင်းဘူး” စသည်ဖြင့်
ပြောကြဟန်တူသည်။]

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့
ဝိနည်းကဲ့ရဲ့ပုံ

ထိုသို့ ရဟန်းကောင်းအများပင် ဝိနည်းကို သင်ယူလေ့
လာကြသော အခါ (အရာရာ၌ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေလို
ကြသော) ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ တိုင်ပင်ကြသည်မှာ-“ငါ့လူ
တို့... ယခုအခါ ရဟန်းအများပင် ဥပါလိအထံ၌ ဝိနည်းကို သင်ယူနေကြ
သည်။ သူတို့တတွေ ဝိနည်းတတ်လာတဲ့အခါ ငါတို့ကို (ယေဒိစ္ဆကံ=အလို
ရှိသော အကြောင်းအရာဖြင့်၊ ယဒိစ္ဆကံ-အလိုရှိသော အပြစ်သို့၊ ယာဝ
ဒိစ္ဆကံ-အလိုရှိတိုင်း) ဆွဲကြငင်ကြလိမ့်မည်။ ဒါ့ကြောင့် ငါတို့က ဝိနည်း
အပြစ်ကို ယခုနှယ်က တင်ကြို၍ ပြောထားကြစို့။”

ဤသို့ တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင်... “ဤ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက (သေးသေးနပ်နပ်)
သိက္ခာပုဒ်ကလေးတွေကို သင်ယူနေခြင်းဖြင့် ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ၊ (ပါရာ
ဇိက၊ သံဃာဒိသေသံ သိက္ခာပုဒ်ကြီးတွေကို တတ်သိ နားလည်လျှင် တော်
ရော့ပေါ့-ဟု ဆိုလိုသည်)။ ဤ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်ကလေးတွေဟာ
(သူတို့ကို သင်အံ့လေ့ကျက်ဆောင်ရွက်နေသမျှ) ကုက္ကုစ္စ-ဝိဟေသ-ဝိလောခ
ဖြစ်သွားတယ်၊ (သည့်ပြင်ဘာ အကျိုးမှမရှိ) ဟု-သိက္ခာပုဒ်များကို ကဲ့ရဲ့ကြ
လေသည်။

- ကုက္ကုစ္စ။ "တစုံတခု ပြုမိပြောမိလျှင် ငါပြုတာ ငါပြောတာ အပြစ်
ရှိလေမလား၊ မရှိဘူးလား ဟု တွေးတော ကြံဆနေမှုကို
“ကုက္ကုစ္စ”ဟု ခေါ်၏။
- ဝိဟေသ။ "ထိုသို့တွေးတောနေရသဖြင့် စိတ်ပင်ပန်းမှုကို “ဝိဟေသ”
ဟု ခေါ်၏။
- ဝိလောခ။ "ဤသို့ ကုက္ကုစ္စဖြစ်နေသော အခါ စိတ်ကို တစုံတခုဖြင့်
ရေးခြစ်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကို “ဝိလောခ”ဟု ခေါ်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ
ဧဝံ ဝဒေယျ “ကိံပနိမေဟိ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကေဟိ သိက္ခာ-
ပဒေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ယာဝဒေဝ ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ
ဝိလေခါယ သံဝတ္တန္တိ”တိ၊ သိက္ခာပဒဝိဝတ္ထကေ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ပါတိမောက်ကို ရွတ်ဆိုအပ်သော်
ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ (အဘယ်သို့ ပြောဆိုရာသနည်း၊) “ရွတ်ဆိုအပ်
ကုန်သော ငယ်ကုန် သာ၍ငယ်ကုန်သော ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်
ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ၊ ဤခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓက သိက္ခာပုဒ်တို့သည် အလွန်အကဲ
သာလျှင် ကုက္ကုစ္စ အကျိုးငှါ၎င်း၊ ပင်ပန်းခြင်းငှါ၎င်း၊ စိတ်ကိုရေးခြစ်
သကဲ့သို့ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ အကျိုးငှါ၎င်း၊ မြစ်ကုန်၏။” ဤသို့
ပြောဆိုအံ့၊ ဤသို့ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုရဟန်းမှာ
ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“ဝိနည်းကို ကဲ့ရဲ့၍ ဝိနည်းကို မသိကြပါနှင့်”ဟု ပြောလျှင်လည်း
ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ရှိ၏၊ ကဲ့ရဲ့လို၍ ဗဟုတ်ဘဲ “သုတ္တန်ကို အလျင်
သင်ပါ၊ နောက်မှ ဝိနည်းသင်တာပေါ့”ဟု ပြောခြင်း မျိုးကား အာပတ်
မသင့်။

ဂ။ မောဟနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းများ။
အမှု-သိလျက် အပြစ် ကိုဖြုတ်ခြင်း နောက် မသိ၍ ပြုမိဟန်ဆောင်မှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိများ
ဥာဏ် ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများသည် ဝိနည်းနှင့် မလျော်သော အမှုကို
ပြုကြ၏၊ [လောက၌ မသိလို့ အပြစ်ပြုမိသူကို ပတ်ဝန်း
ကျင်က သိပ်ပြီး အထင်မသေးလှ၊ သိလျက် အပြစ်ပြုသူ
ကိုသာ အထင်သေးကြ အပြစ်တင်တတ်ကြလေသည်။] ထိုထုံးစံကို နားလည်
ပြီးသော ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်ပြုသောအခါ၌ ပါတိမောက်ကို ရွတ်ဆို
ရာတွင် သူတို့ ပြုမိသော အပြစ်မျိုးကို မပြုလုပ်ကောင်းကြောင်း ညွှန်ပြသော
သိက္ခာပုဒ်သို့ရောက်လေလျှင်“ဟင်....ခုမှသိရတယ်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်လဲ တလခွဲ
တကြိမ်ကျ ပါတိမောက် ရွတ်ပြရာတွင် ပါဝင်သတိုး”ဟု ပြောဆိုကာ
မသိဟန်ဆောင်ကြလေသည်။

မောဟနက
ကံမြို့ပုံ

သူက မသိဟန် ဆောင်သော်လည်း ရှေးအလျှင် ပါတိ
မောက်ရွတ်ပြုစဉ်က (ဥပုသ်ပြုစဉ်က) ၂ ခါ ၃ ခါထက်
မနည်း ပါဝင်ဘူးကြောင်းကို အများလည်း သိနေအံ့၊
[ယခုအကြိမ်မှ ပါတိမောက်ကို ပဌမကြားနာရသူမဟုတ်၊ ရှေးဥပုသ်နေ့များ
တုန်းကလည်း ၂ ခါ ၃ ခါ ကြားနာဘူးပြီ ဟူလို့] ထိုသို့ ရှေးကလည်း
ကြားဘူးပါလျက် ယခုမှကြားသိရလေဟန်ဆောင်သူကို မောဟကံသို့ တင်ရ
မည်၊ “မောဟကံသို့တင်”ဆိုသည်ကား မသိဟန်ဆောင်သူအား ပြုအပ်
သောကံကို သံဃာ့အလယ်မှာ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ရွတ်ဆို၍ မောဟကံ
(မသိဟန်ဆောင်သူအားပြုအပ်သောကံ) ပြုရမည်-ဟုဆိုလိုသည်၊ မောဟကံ
မပြုမီက မသိဟန်ဆောင်မှုကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာသင့်၏၊ မောဟကံ
ပြုပြီးနောက်မှ ထပ်၍ မသိဟန်ဆောင်လျှင်ကား ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု အန္တုမာသံ ပါတိမောက္ခေ
ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဝေ ဝဒေယျ “ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ
ဇာနာမိ၊ အယမ္ဗိ ကိရ ဓမ္မော သုတ္တာဂတော သုတ္တ-
ပရိယာပန္နော အန္တုမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ”တိ၊
တဉ္စေ ဘိက္ခု၊ အညေ ဘိက္ခု၊ ဇာနေယျ၊ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဣမိနာ
ဘိက္ခုနာ ဒုတ္တိက္ခတ္ထံ၊ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊
ကော ပန ဝါဒေါ ဘိယျော၊ န စ တဿ ဘိက္ခုနော
အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္တိ၊ ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိ
အာပန္နော၊ တဉ္စ ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော၊
ဥတ္တရိစဿ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော၊ “တဿ
တေ အာဝုသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လန္တံ၊ ယံ
တွံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ န သာဓုကံ အဋ္ဌိံ ကတွာ
မနသိ ကရောသိ”တိ၊ ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ။ ။အကြင်ရဟန်းသည် အစဉ်အားဖြင့် လခွဲတိုင် ပါတိမောက်
ရွတ်ပြုအပ်သော် ဤသို့ ပြောဆိုအံ့၊ (အဘယ်သို့ ပြောဆိုရာသနည်း)
“ယခုမှသာ တပည့်တော် သိရတယ်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တရားတော်
သည်လည်း ပါတိမောက် ပါဠိတော်၌လာသည် ပါတိမောက် ပါဠိ

တော်၌ အကျုံးဝင်သည်ဖြစ်၍ လွှဲတိုင်းရွတ်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ ဤသို့ ပြောဆိုအံ့။ ထိုရဟန်းကို အခြားရဟန်းတို့က ဤရဟန်းသည် ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ် ပါတိမောက်ရွတ်ပြအပ်စဉ် ဥပုသ် ပြုသံဃာတွင် ပါဝင်နေထိုင်အပ်ဘူးသည်ကို အကယ်၍ သိကုန်အံ့၊ ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ်ထက်အလွန်ပါဝင်ဘူးမူကား ပြောဘွယ်မရှိတော့ချေ။

ဆက်ဥပုသ်အံ့။ ထိုရဟန်းမှာ မသိဟန်ဆောင်ခြင်းကြောင့် အာပတ်မှ လွတ်ခွင့်မရှိ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် လွန်ကျူးခဲ့ရာ၌ အကြင်အာပတ်သို့ ရောက်ပြီး ထိုအာပတ်ကိုလည်း ပိနည်းသိက္ခာပုဒ်မှာပါသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ကုစားစေထိုက်၏။ ထို့ထက် တိုးတက်၍လည်း ထိုရဟန်း၏ အပေါ်သို့ မောဟကံတင်ရမည်။ (အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ပြီး၍ တင်ရမည်နည်း) “ငါ့ရှင် အကြင်သင်သည် ပါတိမောက်ရွတ်ပြအပ်စဉ် ကောင်းမွန်စွာအကျိုးရှိသည် ကိုပြု၍ နှလုံးမသွင်း၊ ထိုသင်သည် ဒိဗ္ဗဓမ္မိက သမ္ပရေယိက လာဘ်တို့ကိုမရအပ် လေကုန်စွာ ထိုသင်သည် ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သောလူ့ အဖြစ် ကို အရမတော်လေစွာ” ဤသို့ကဲ့ရဲ့ပြီး၍ မောဟကံသို့တင်ရမည်။ ထိုမသိဟန် ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဤပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။

မှတ်ချက်။ “မသိဟန်ဆောင်ခင်က ကျူးလွန်မိသောအာပတ်ကို ပိနည်းကုစား တော်အတိုင်း ကုစားရမည်” ဟူရာ၌ မေလွန်မှီဝဲခြင်း၊ သူ့ဥပုသ် ခိုးခြင်း စသောပါရာဇိကမှုကိုပြုမိလျှင် လူ့ဘွက်စေရမည်။ သံဃာဒိဿသံစသော အာပတ်ကို ကျူးလွန်မိလျှင်လည်း သံဃာဒိဿသံစသည့် ထုံးစံအတိုင်း ကုစားစေရမည်။ မသိဟန်ဆောင်သည့်အတွက် သင့်ပြီးသောအာပတ်မှ လည်း လွတ်လပ်သက်သာခွင့် မရ-ဟုမှတ်။

သ။ ပဟာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်မှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိနှင့် ဆတ္တရသဝဂ္ဂိ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးတို့ကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်ကြကုန်၏။ ရဟန်းကလေးတို့သည် ငိုကြ ရှာကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားသိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တ- မနော ပဟာရံ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် စိတ်ဆိုးသည် မိမိစိတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအား ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုပေးအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါဠိအာပတ် သင့်၏။

ဗုဒ္ဓဘုရား။ ။ရဟန်းကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်လျှင် ပါဠိ၊ လူ-သာမဏေ တိရစ္ဆာန် တို့ကို ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်လျှင် ဒုက္ခဋီအာပတ်၊ သေစေလိုသော စေတနာ မရှိဘဲ နာကျင်အောင် ရိုက်နှက်ရာက မတော်တဆလက်လွန်၍ သေသွား စေကာမူ ပါရာဇိကမကျ၊ သူတပါးက နှိပ်စက်လာသဖြင့် သူတို့ဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင် ကာကွယ်ရာ၌ကား လက်လွန်၍ သေစေကာမူ အာပတ်မသင့်။

၆။ တလသတ္တိကသိက္ခာပုဒ်

အမှုဆည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ရိုက်နှက်တော့မလိုချိန်ရွယ်မှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိနှင့် ဆတ္တရသဝဂ္ဂိ

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးတို့ အား ရိုက်တော့မည့် ဟန်ဖြင့် ချိန်ရွယ်ကြကုန်၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးတို့သည် ရှေးကအရိုက်ခံရ

ဘူးလှသဖြင့် ယခုလည်း ရိုက်တော့မည်ထင်ရကား ရွယ်ရုံဖြင့်ပိုကြလေတော့ ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားသိတော်မူ၍ ညီသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တ- မနော တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်း၏အပေါ်၌ စိတ်ဆိုးသည် မိမိစိတ်မရှိသည်ဖြစ်၍ လှံ၏အလား လက်ဝါးပြင်ကိုမိုးအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါဠိအာပတ်သင့်၏။

ဗုဒ္ဓဘုရား။ ။ရိုက်မည်ဟုမကြံရွယ်ဘဲ ခြိမ်းချောက်လိုသောကြောင့်ရဟန်းအပေါ်၌ လက်ဝါးကြီး တမိုးမိုး၊ လက်သီးတရွယ်ရွယ်၊ တုတ်ဓါးတပြုပြ လှုပ်လျှင် ပါဠိ၊ ထိုသို့ ခြိမ်းချောက်ရွယ်မိုးရင်း အားလွန်သွား၍ ရိုက်မိလျှင် ထိုရိုက် မိမှုကြောင့် (ရိုက်မည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်မရှိရကား) ရှေးသိက္ခာပုဒ်အရ ပါဠိထပ်၍ မသင့်ဘဲ ဒုက္ခဋီသာထပ်၍သင့်တော့၏။ ရန်သူက ရန်မူလာ ၍ လွတ်မြောက်အောင် ချိန်ရွယ်ရာ၌ကား အာပတ်မသင့်ပါ။

၁။ အမူလကသိက္ခာပုဒ်

အမူသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမူ-ရဟန်းတပါးကိုသံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့်စွပ်စွဲမှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိနှင့်
ရဟန်းတပါး

ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့ကိုယ်တိုင် သူများကစွပ်စွဲ
ဘွယ် အပြစ်တွေများလှသဖြင့် သူတပါးကို မိမိတို့က
စွပ်စွဲလားလျှင် သူတို့ကို အခြားရဟန်းများက မစွပ်စွဲ
နိုင်ဟု အယူရှိရကား) ရဟန်းတပါးအား သံဃာဒိသေသ် အာပတ်
သင့်လောက်သော အမူတစ်ခုတရာ ပြုနေသည်ကို မြင်လည်းမမြင်၊ တဆင့်
စကားလည်းမကြား၊ ပြုနေဟန်တူသည်ဟု ယုံမှားသံသယလည်း မဖြစ်ပါဘဲ
(မြင်မှုကြားမှုယုံမှားမှုတွင် တစုံတခုမျှ အကြောင်းရင်းအခြေခံ မရှိပါဘဲ)
သက်သက် “ကိုယ်တော်မှာ သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်သည်” ဟု စွပ်စွဲ
ပြောဆိုကြလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခု အမူလကေန သံဃာဒိ-
သေသေန အနုဋ္ဌိမသယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန်းကို အခြေအမြစ် မရှိသော
သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်
သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ဟု သံဃာဒိသေသ်
အခင်း၌ပြုခဲ့ပြီ၊ ပါစိတ်စသော အောက်အာပတ်များဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ဒုက္ကဋ္ဌ
အာပတ်၊ လူနှင့်သာမဏေများကို အပြစ်တစုံတခုဖြင့် စွပ်စွဲလျှင်လည်း
ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ပင်။

၁။ သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပုဒ်

အမူသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။

အမူ-ကုက္ကုစ္စကို ဖြစ်စေမှု။

ကုက္ကုစ္စ။ ။“ကုက္ကုစ္စ”ဟူသည် “ဟုတ်လေသလား၊ မဟုတ်လေသလား”-
“အပ်ပါမလား၊ မအပ်ဘဲများ နေမလား” စသည်ဖြင့် စဉ်းစားခြင်း တွေး
တောခြင်းတည်း။ ထိုစဉ်းစားမှုသည် တချို့နေရာ၌ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်
ဖြစ်၍ စိတ်မပန်း၊ တချို့နေရာ၌ကား စိတ်မချမ်းသာမှု ဒေါ်မနုဿနှင့်ယှဉ်
သော ဝိတက်ဖြစ်၍ စိတ်ပင်ပန်း၏။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သတ္တရသဝဂ္ဂိ ရဟန်းကလေးများကို စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်စေလိုသောကြောင့် “ငါ့ရှင်ကလေးတို့... မြတ်စွာဘုရားက အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသူကို ရဟန်းပြုမပေးဘူး၊ ရဟန်းပြုပေးသော်လည်း ရဟန်းမဖြစ်ဘူး” လို့ မိန့်တော်မူတယ်။ ငါ့ရှင်ကလေးတို့လဲ ၇ နှစ်အဖွယ် ရဟန်းပြုထားကြတယ်။ ဘယ်နှယ်လဲ သင်တို့ (ရဟန်းမဖြစ်ဘဲ) သာမဏေများဖြစ်နေကြပါမယ်” ဟု ပြောဆိုကြလေရာ ရဟန်းကလေးတွေ ဝိရှာကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သဗ္ဗိစ္စ ကုတ္တုစ္စံ ဥပဒေယေယျ “ဇုတိဿ မဟုတ္တမ္ပိ အဖါသု ဘဝိဿတိ” တိ တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ။ “အကြင် ရဟန်းသည် ရဟန်း၏အပေါ်၌ သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍ ကုတ္တုစ္စဖြစ်စေအံ့၊ (အဘယ်သူ့ ရည်ရွယ်၍ ဖြစ်စေသနည်း) “ဤသို့ဖြစ်စေရလျှင် ထိုရဟန်းမှာ တမဟုတ်မျှလည်း မချမ်းသာမှုသည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဤသို့ရည်ရွယ်၍ ဤစိတ်မချမ်းသာစေလိုခြင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အခြားအကြောင်း မရှိဘဲ ကုတ္တုစ္စကို ဖြစ်စေအံ့၊ ထိုရဟန်းပါဓိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ သူတပါးကို စိတ်မချမ်းသာစေလိုသော သဘောဖြင့် “ကိုယ်တော် ဆွမ်းစားတုန်းက နေလှည့်သွားဟန်တူတယ်၊ ကိုယ်တော်သောက်တဲ့အရည်ဟာ သေရည်ထင်ဟယ်” စသည်ဖြင့် ကုတ္တုစ္စဖြစ်အောင် ပြောလေသမျှ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်သင့်၏။ သတ္တရသဝဂ္ဂိရဟန်းကလေးများသည် “အသက် ၂၀ မပြည့်ခင် ရဟန်းမပြုရ” ဟု ပညတ်တော်မမူမီက ရဟန်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ရဟန်းအစစ် ဖြစ်မှန်းသိလျက် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့က တမင်သက်သက် ဟုတ္တုစ္စ ဖြစ်အောင် ပြောဆို ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ လူသာမဏေများကို ထိုကဲ့သို့ ကုတ္တုစ္စဖြစ်အောင် လုပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်းဖြင့် “ကိုယ်တော်ရဟန်းပြုတုန်းက အသက် ၂၀ မပြည့်ရဲ့လား” စသည်ပြောလျှင် အာပတ်မသင့်။

ဇ။ ဥပဿုတိ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ရန်ဖြစ်သော ရဟန်းများ စကား ပြောနေသည်ကို ချောင်း၍ နားထောင်မှု။

သူတော်ကောင်းရဟန်းများနှင့် ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သီလဖြူစင် သူတော်စင် ရဟန်းများနှင့် ငြင်းကြခုန်ကြ ခိုက်ရန်ဒေါသ ဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုအခါ သီလစင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့သည် သူတို့အချင်းချင်း ကွယ်ရာ၌ ပြောဆိုကြသည်မှာ... “အရှင် ဘုရားတို့... ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတွေဟာ အလဇ္ဇိတွေဖြစ်တယ်၊ သူတို့နှင့်ဘက်ပြိုင်၍ ရန်မဖြစ်ထိုက်ဘူး” ဣသို့ပြောဆိုကြလေသည်။ ထိုသို့ပြောဆို နေသံကို ချောင်း၍ နားထောင်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကြား၍ “ကိုယ်တော်တို့က တပည့်တော်တို့ကို ဘာကြောင့် အလဇ္ဇိသို့ပြောရသလဲ” ဟု သွား၍ပြောဆို ကြသေသော် “ကိုယ်တော်တို့ ဘယ်ကကြားသလဲ” တပည့်တော်တို့ ကိုယ်တော် ပြောတဲ့အနီးမှာဘဲ တည်ရှိနေကြတယ်” ဟုပြောကြလေသည်။ ထိုသို့ချောင်း၍ နားထောင်မှုမှစ၍ အကျယ်အကျယ်မငြိမ်းဘွယ်ကို ဘုရားရှင် ကြားသိတော် မူသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ဝန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဥပဿုတိ တိဋ္ဌယျ၊ “ယံ ဣမေ ဘဏိဿန္တိ၊ တံ သောဿာမီ” တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန် သော ခိုက်ရန်ရှိကုန်သော ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်ကြကုန်သော ရဟန်း တို့၏ တိုင်ပင်သံ၏အနီး၌ (တိုင်ပင်သံကို ကြားလောက်ရာအရပ်၌) တည်နေအံ့၊ (အဘယ်သို့ကြံ၍ တည်နေသနည်း၊) “ဤရဟန်းတွေ အကြင်စကားကို ပြောကြလိမ့်မည်၊ ထိုစကားကို နားထောင်အံ့”၊ ဤသို့ကြံ၍ ဤနားထောင်လိုခြင်းကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု၍ အခြား အကြောင်းမရှိဘဲ တည်အံ့၊ ကိုရဟန်းပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ချောင်း၍နားထောင်ရာ၌ သူတို့စကားကိုကြားလျှင် သူတို့ကိုပြန်၍ချေပ မည်-စွပ်စွဲမည်ဟုမတရားရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်နားထောင်မှသာ အာပတ်သင့် သည်၊ စိတ်ကောင်း စေတနာကောင်းဖြင့် “ငါ့ကို သူတို့အထင်လွဲခြင်းမှ

လွတ်စေမည်၊ ထိုအမှုကို ငြိမ်းအေးအောင်လုပ်မည်’ စသည်ဖြင့် ကြံရွယ်၍ နားထောင်လျှင်ကား အာပတ်မသင့်၊ ရန်ဘက်ဖြစ်သော လူသာမဏေ တို့၏ တိုင်ပင်သံကို ချောင်း၍ နားထောင်ရာ၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

ဈ။ ကမ္မပတိဗာဟနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
အမှု-ဆန္ဒပေးပြီးမှ ကံကိုတားမြစ်မှု။

ကံပြုရာ၌ ထုံးစံ

ကံသည် ရဟန်းခံခြင်းကိစ္စကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ် တပါးပါးကို ချီးမြှောက်သော (ပဂ္ဂဟ) ကံလည်းရှိ၏။ ရဟန်းတပါးကို သံဃာကအပေါင်းအသင်း မပြုဘို့ရန် ထုတ်ပယ်သော (နိဂ္ဂဟ) ကံလည်းရှိ၏။ သံဃာစည်းဝေး၍ ပြုရသော ထိုကံ ဟူသမျှ၌ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ပါဝင်သော သံဃာအားလုံး သဘောတူ ကျေနပ်မှ ထိုကံအထမြောက်သည်။ ကံပြုရာတွင် ကိုယ်တိုင်မလိုက်နိုင်သော ရဟန်းများ လည်း (သိမ်ထဲမှာနေလျှင်) ယခုပြုမည့်ကံကို သဘောတူကြောင်း ဆန္ဒပေး လိုက်ရသည်။ ထိုသို့ ဆန္ဒပေးလျှင် မည်သည့်ကံပြုပြု သဘောတူပြီး ဖြစ်တော့သည်။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့ကို နှိပ်ဆောက်ခြင်း

“ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့သည် မတော်မလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသောကြောင့် ထိုအကျင့်မှရှောင်ပါစေတော့” ဟု သဘောထား၍ ဆဗ္ဗဒ္ဓိ တပါးပါးကို သံဃာမှ ဝိုင်းပယ်သော နိဂ္ဂဟကံတခုကို ပြုမည်ဟု သံဃာစည်းဝေးလျှင် ထိုဆဗ္ဗဒ္ဓိ အများကပင် ဝိုင်း၍ကန့်ကွက်ကြသောကြောင့် ကံအထမြောက်ဘဲ ရှိခဲ့ကြ လေသည်။ အခါတပါး၌ကား “သံဃာက ကံတခုပြုစရာရှိလို့ သံဃာများ ကြပါ” ဟု အစည်းအဝေးဖိတ်သောအခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိအများပင် သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးစရာကိစ္စရှိ၍ မလိုက်နိုင်ကြဘဲ ဆဗ္ဗဒ္ဓိတပါးအား ဆန္ဒယူသွားပါဟု ပြော၍ ဆန္ဒပေးလိုက်ကြလေသည်။

ထိုအခါ သံဃာက ထိုရောက်လာသောဆဗ္ဗဒ္ဓိတပါးကိုပင်နှိပ်သောကံကို ပြုလိုက်ကြလေသည်။ ထိုကံပြုခံရသော ရဟန်းပြန်သွားသောအခါ “သံဃာက ဘာကံပြုသလဲ” ဟု ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့က မေးကြလေသည်။ ထိုအခါ “တပည့်တော် ကို ကံပြုလိုက်ကြသည်” ဟု ပြောလေသော်... “ဟာ... တပည့်တော်တို့ ဆန္ဒပေးတာက ကိုယ်တော်ကို ကံပြုဘို့ပေးတာမဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်တော်ကို

ကံပြုမည်မှန်းသိလျှင် တပည့်တော်တို့က ဆန္ဒပေးမှာမဟုတ်ဘူး” ဟုပြောဆိုကာ ထိုကံကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြလေတော့၏။ ဤအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားသိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဒိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် တရားသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော ကံတို့၌ ဆန္ဒပေးပြီးနောက်၌ ရှုံ့ချခြင်းသဘောသို့ ရောက်အံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။တရားသဖြင့်ပြုအပ်သောကံကို ကဲ့ရဲ့မှ အာပတ်သင့်သည်။ နဂိုကပင် မတရားပြုသောကံကို မတရားပြုသောကံဟု သိ၍ ကဲ့ရဲ့လျှင်ကား အာပတ်မသင့်။

၂။ ဆန္ဒ အဒတွာ ဂမနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတပါး။
အမှု-ဆန္ဒမပေးဘဲ ဗဲသွားမှု။

သံဃာ စည်းဝေးခြင်း အခါတပါး၌ သံဃာတော်သည် ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် စည်းဝေးကြ၏။ ထိုအချိန်၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းအများပင် သင်္ကန်းချုပ်မှု ဆိုးမှုတို့ဖြင့်ကိစ္စများနေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင် ရဟန်းတပါးကို(ထိုပြုမည့်ကံအတွက် သဘောတူကြောင်း) ဆန္ဒပေး၍ လွှတ်လိုက်ကြလေသည်။ [ရှေးခေတ်က ကျောင်းတိုက်ကြီး တခုလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ မဟာသိမ်သမုတ်လေ့ရှိ၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်၌ကား ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသမျှ ကျောင်းတိုက်တွေကို သိမ်းကျုံး၍ တမြို့လုံးကိုပင် သိမ်သမုတ်ထား၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဟုတ်ဟုတ် - မဟုတ်ဟုတ် အားလုံး လူဝတ်ကြောင်တွေလည်း ထိုမဟာသိမ်အတွင်းမှာပင် အိမ်မှုကိစ္စကို ရွက်ဆောင်နေထိုင်ကြရ၏။

တနို့တခုကို ပြုလိုသောအခါ ထိုသိမ်တွင်း၌ ရဟန်းအများ အစုံအညီ လာနိုင်လျှင် အစုံအညီလာရ၏။ မလာနိုင်လျှင် ထိုပြုမည့်ကံကို သဘောတူပါကြောင်း ဆန္ဒပေးလိုက်ရ၏။ ကိုယ်တိုင်လည်းမလာ၊ ဆန္ဒလည်းမပေးလျှင် ထိုကံအထမမြောက်၊ ထို့ကြောင့် မလိုက်နိုင်သော ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် အားလုံးကဆန္ဒပေး၍ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတပါးကို အစည်းအဝေးသို့လွှတ်လိုက်ကြ

ရလေသည်။ ထိုအခါ သံဃာဘော်သည် နဂိုကပင် ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများကို (နိုင်ချသော) ကံတခုပြုဘို့ရန် ရည်မှန်း၍ စည်းဝေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသောသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိကိုပင် ကံပြုဘို့ရန် ဥတ်ထားလေတော့၏။ [သံဃာတော်ကို ရှေးဥပဒေ အသိပေးသောစကားကို ဥတ်ဟုခေါ်၏။ ထိုဥတ်ကို တပါးက ရွတ်ခြင်းကို “ဥတ်ထားခြင်း” ဟုခေါ်သည်။]

ဆန္ဒမပေးဘဲ ထိုသို့ ဥတ်ထားသောအခါကျမှ ပါလာသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ထသွားခြင်း သည် မိမိကိုကံပြုတော့မည့် အကြောင်းကို သိရကား “ဒီကိုယ်တော်တွေဟာ ဒီလိုချည်း ဒို့ဆဗ္ဗဂ္ဂိတွေကို တပါးစီလာတဲ့အခါ ကံပြုတတ်ကြတယ်။ ကဲ... ဒီတခါတော့ ဘသူ့ကို ကံပြုနိုင်ကြဥားမှာလဲ” ဟုပြောဆိုကာ ဆန္ဒမပေးဘဲ ထသွားလေတော့ သည်။ [သူကဆန္ဒမပေးဘဲထသွားလျှင် သံဃာမညီညွတ်ပြန်ရကား ထိုကံကို မပြုနိုင်တော့ချေ။ ထိုသို့ကံမပြုနိုင်အောင်ပင် ထိုရဟန်းလည်း ထသွားခြင်း ဖြစ်၏။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု သံဃော ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနယ ဆန္ဒံ အဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝတ္တမေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် သံဃာ၌ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကား ဖြစ်နေစဉ် ဆန္ဒမပေးဘဲ နေရာမှထ၍ ဖဲသွားအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “ဝိနိစ္ဆယကထာ (ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကား) ဖြစ်နေစဉ်” ဟုရာ၌ ကံတခုပြုဘို့ရန် အမှုကိုပြောဆို၍ ဆုံးဖြတ်ချက်မချရသေးသည်ကို၎င်း၊ ဥတ်ကမ္မဝါစာရွတ်ဆို၍ ကံပြုရာ၌ ကမ္မဝါစာ မပြီးသေးသည်ကို၎င်း၊ “ဝိနိစ္ဆယကထာ ဖြစ်နေစဉ်=ဖြစ်နေတုန်း” ဟုဆိုသည်။

ထိုအချိန်၌ ကံကိုမပြုဖြစ်အောင် ဆန္ဒမပေးဘဲ ထသွားလျှင် ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။ “မတရားသောကံကို ပြုလိမ့်မည်” ဟုအယူရှိ၍ဖြစ်စေ မကျန်း မမာခြင်းစသည်ကြောင့်ဖြစ်စေ သဘောရိုးဖြင့် ထသွားသူမှာ အာပတ်မသင့်။

၉။ ဒုဗ္ဗလ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-သံဃာနှင့်သဘောတူ သင်္ကန်းပေးပြီးမှ ရှုံ့ချကဲ့ရဲ့မှု။

အရှင်ဒဗ္ဗအား
သင်္ကန်းပေးခြင်း

မလ္လာမင်းသား အရှင်ဒဗ္ဗသည် ၇ နှစ် အယွယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ အာဂန္တုသံဃာများ အတွက် အိပ်ရာနေရာကိုခင်းပေးရသော အလုပ်၊ သံဃိက ပင့်လာသော ဆွမ်းများကို အလှည့်ကျညွှန်ချပေးရသော အလုပ်များကို ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် သံဃာ့တာဝန်ကို ရွက်ဆောင်ကာ မိမိ၏ နောက်ဆုံး ဘဝကို အသုံးချနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တပါးလည်းဖြစ်၏။ အခါတပါး၌ကား ထိုအရှင်မှာ သင်္ကန်းရှားပါးနေ၏။ သံဃာမှာလည်း သံဃိကသင်္ကန်းတထည် ရှိနေ၏။ ထိုသင်္ကန်းကို သံဃာက အားလုံးကို သဘောတူဘို့ရန် ခွင့်ပန်၍ အရှင်ဒဗ္ဗအား ပေးလိုက်လေသည်။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့
ကဲ့ရဲ့ခြင်း

ဆဗ္ဗဂ္ဂိတိုက်လုံးကား အရှင်ဒဗ္ဗအပေါ်၌ (သံဃာ ဒီသေသ် ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်တုန်းက ပြခဲ့သည့်အတိုင်း) မကျေနပ်မှု ရှိနေကြ၏။ ထို့ကြောင့် သံဃာနှင့်အတူ သင်္ကန်းပေးတုန်းက ပေးမှုကလည်း တရားနည်းလမ်း ကျသောကြောင့် ဘာမျှမပြောကြဘဲ နောက်မှ “ရဟန်းတွေဟာ သံဃိကပစ္စည်းကို မိမိတို့ ချစ်ကျွမ်းဝင်ရာ ညွတ်စေကြ (ပေးကြ)တယ်”ဟု ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန စိဝရံ ဒတွာ ပစ္စင်္ဂ ဒိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ “ယတဝသန္တိတံ ဘိက္ခု သံဃိကံ လာဘံ ပရိကာမေန္တိ”တိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ညီညွတ်သော သံဃာနှင့် တကွ သင်္ကန်းပေးပြီး နောက်၌ ရှုံ့ချခြင်း သဘောသို့ ရောက်အံ့၊ (အဘယ်သို့ ရှုံ့ချသနည်း) “ရဟန်းတွေဟာ အကြင်အကြင် မိတ်ဆွေရဟန်းသို့ သံဃာ့ပစ္စည်းဖြစ်သော လာဘ်ကို ညွတ်စေကြ၏” ဤသို့ ရှုံ့ချအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။အပေးခံရသူက သံဃာ့တာဝန်ဆောင်ဘို့ရန် သမုတ်ထားသူဖြစ်၍ ထိုသူ ပေးရာ၌ ကဲ့ရဲ့မှု ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ ထိုသို့ သမုတ် မရသူကို သင်္ကန်းပေးရာ၌ ကဲ့ရဲ့လျှင်၎င်း၊ သင်္ကန်းမှတစ်ပါး အခြားပစ္စည်းကို (မည်သူ အားမဆို) ပေးရာ၌ ကဲ့ရဲ့လျှင်၎င်း၊ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ အမှန်အားဖြင့် အဝတိလိုက်စား၍ မပေးလိုက်သူအား ပေးရာ၌ ကဲ့ရဲ့လျှင်ကား အာပတ် မသင့်။

၄။ ပရိဏာမန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-သံဃိကလာဘ်ကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့ ညွတ်စေ ရှုစေမှု။

ကုဆိုလ်ပြုအသင်း သာဝတ္ထိမြို့၌ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်လေ့ရှိသော အသင်းတသင်း ရှိ၏။ ထိုအသင်းသားတို့သည် သံဃာတော်အား ဆွမ်းကပ်၍ သင်္ကန်းလှူမည်ဟု ရည်မှန်းကာ ဆွမ်းနှင့်သင်္ကန်းကို စီစဉ်ထားကြလေသည်။ ဤသို့ သံဃာအားလှူ၍ မှန်း၍စီစဉ်ထားသည်ကိုပင် “သံဃာကို ညွတ်စေပြီးဖြစ်သော လာဘ်(ပစ္စည်း)”ဟု ဆိုရသည်။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိ
ရဟန်းများ

ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရသော ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ထိုအသင်းသား (ခေါင်းဆောင်)များအထံသွား၍ “ဤ သင်္ကန်းတွေကို ဟောဒီ ရဟန်းများအား (သူတို့ဆဗ္ဗဂ္ဂိများကို ဆိုလိုသည်)လှူကြပါ”ဟု ပြောဆို လေသည်။ အသင်းသားတို့က “ကိုယ်တော်တို့အား မလှူနိုင်ပါ။ နှစ်စဉ်သံဃာအား လှူနေကျ ဖြစ်၍ သံဃာတို့ စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်”ဟု ပြောလေသော်... “ဒါယကာတို့ရာ... သံဃာမှာ လှူမည့်သူတွေ များပါလား။ သံဃာမှာ အကောင်းတွေလဲ များပါတယ်။ ဟောဒီရဟန်းများမှာတော့ သင်တို့ကို မှီပြီး သင်တို့ကိုကြည့်ရှုအားကိုးပြီး နေကြရပါလား။ သင်တို့မှ မလှူလျှင် ဘာလှူမှာလဲ။ ဒီရဟန်းများကိုသာလှူကြပါ”ဟု အတင်းတိုက်နှုန်းသဖြင့် သံဃာတို့ မှန်းထားသော သင်္ကန်းကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား လှူဒါန်း၍ သံဃာကိုကား ဆွမ်းသာကပ်လှူကြရလေတော့သည်။

ရဟန်းများ
ကဲ့ရဲ့ကြပုံ

ထိုအခါ တချို့ ရဟန်းများသည် ထိုအသင်းက သံဃာတို့ သင်္ကန်းနှင့်ဆွမ်း စီမံထားကြောင်းကိုသာ သိ၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့အား သင်္ကန်းလှူလိုက်ရကြောင်းကိုမသိကြ။ ထိုရဟန်းတို့က “သံဃာတို့ မှန်းထားသော သင်္ကန်းကိုလည်း တခါထည်း လှူကြပါလား”ဟု ဆွမ်းကပ်သော ဒါယကာတို့ကို ပြောပြလေသော်... သင်္ကန်းကိုတော့ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများက သူတို့အား လှူ၍ရန် တိုက်တွန်းသောကြောင့် လှူလိုက်ရကြောင်းကို လျှောက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းများက ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်၍ မှတ်ဘွယ်ကို နိသဂ္ဂိယ အဆုံးသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနိ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် သံဃာသို့ညွတ်ပြီးဟု သိလျက် သံဃာ့ ဥစ္စာဖြစ်သော သံဃာသို့ ညွတ်စေအပ်ပြီးသော လာဘ်(ပစ္စည်း)ကို ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်စေအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

သဟဓမ္မိကဝဂ် ပြီး၏။

ရတနဝဂ်-ရာဇဝဂ်

က။ အန္တပုရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-အရှင်အာနန္ဒာ။

အမှု-မိမိဝင်လာမည့်အကြောင်းကို တင်ကြို၍ မသိစေဘဲ နန်းတော်ခန်းဆောင်ဝင်မှု။

ကောသလမင်း ဥယျာဉ်ထွက်ခြင်း ကောသလမဟာရာဇာသည် ဥယျာဉ်တော်သို့ ထွက်တော် မူလာသောအခါ ဥယျာဉ်တော်ဝယ် သစ်ပင် တပင် အောက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူခိုက်ဖြစ်သော ဘုရားရှင်နှင့် ကြိုကြိုက်နေရကား ထိုဘုရားရှင်ရှိရာသို့ သွားလေသည်၊ ထိုအချိန်၌ ဥပါသကာ တယောက်လည်း ဘုရားအထံ၌ ရောက်နှင့်လျက်ရှိ၏။ ကောသလမဟာရာဇာ သည် ဥပါသကာကို မြင်၍ ပဌမသော်စိတ်၌ ထင့်ကနဲဖြစ်သွားသော်လည်း “ဘုရားအထံ နေသူဟာ လူဆိုး လူယုတ်မာတော့ မဖြစ်တန်ရာ” ဟု တွေး၍ ဘုရားအနီးသို့ ရောက်အောင် သွားလေသည်။

မင်းထက် ဘုရားရှိသေခြင်း ထိုဥပါသကာသည် ကောသလမဟာရာဇာ လာသည်ကို မြင်သော်လည်း ဘုရားကို လေးစားခြင်းကြောင့် (ဘုရား အနားထိုင်ရာမှ ထ၍ မင်းကို အရိုအသေပေးလျှင် ဘုရား ကို မလေးစားရာ-ဘုရားထက် မင်းကို ရိုသေရာ ရောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့်) ကောသလမဟာရာဇာကို ရှိလည်းမခိုး-ခရီးဥးလည်း မကြိုဘဲ ထိုင်ခြံထိုင်နေ လေသည်၊ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်၍ ကောသလမဟာရာဇာလည်း စိတ်မကျေ မနပ်ဖြစ်သွား၏၊ ထိုသို့ မကျေမနပ်ဖြစ်ဟန်ကို ဘုရားရှင်လည်း သိတော်မူ ရကား-

“မဟာရာဇာ... ဤဥပါသကာသည် တရားတော် အရာဝယ် အကြားအမြင် ဗဟုသုတများ၍ ပိဋကသုံးပုံကို နှုတ်ငုံဆောင်နိုင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌လည်း တပ်မက်ခြင်း မရှိလောက်အောင် အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးသော လူသူတော်ဖြစ်သည်”ဟု မိန့်တော်မူရလေသည်။ ထိုအခါကျမှ မဟာရာဇာလည်း အတော်အတန်ကျေနပ်၍ “ဥပါသကာ...သင်အလိုရှိတာများရှိလျှင် ပြောပါ”ဟုဖိတ်မန်လေသည်။ ဥပါသကာကလည်း “ကောင်းပါပြီ မင်းမြတ်”ဟု သံတော်ဥးတင်လိုက်၏။

ဥပါသကာနှင့် မြန်၍တွေ့ခြင်း

ထိုကဲ့သို့တွေ့ကြုံပြီးနောက် အခါတပါး၌ ကောသလ မဟာရာဇာသည် နန်းတော် အထက်ထပ်မှာ နေစဉ် ထို ဥပါသကာသည်ပင် နန်းယင်ပြင်ရထားလမ်း၌ ထီးဆောင်း၍ ဘိနပ်စီးလျက် ခရီးသွားနေသည်ကိုမြင်၍ အခေါ်ခိုင်းပြန်လေသည်။ ထိုအခါ၌ကား အခေါ်ခိုင်းကြောင်းကိုကြားလျှင်ပင်ထီးကိုရုပ်၍ဘိနပ်ချွတ်ကာ ဘုရင့်အထံသို့လာ၍ ရှိခိုးဝပ်ချပြီးမှ ရှိသေစွာ ထိုင်နေလေသည်။ ထိုအခါ ကောသလမဟာရာဇာသည် ထိုဥပါသကာအား နန်းတွင်းသူတို့ကို စာချပေးဘို့ရန် တိုက်တွန်း၏။ ဥပါသကာကလည်း နန်းတွင်း၌အပြစ်များပုံကို မြင်၍ “အရှင်မင်းမြတ်... ကျွန်တော်မျိုးတရားသိရခြင်းမှာ ရဟန်းတော်များ အထံမှ တဆင့်နာယူ၍ သိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းတော်များ ကိုယ်တိုင် နန်းတော်သူများကို သင်ပေးသင့်ပါသည်”ဟု သံတော်ဥးတင်လေသည်။ မင်းတရားလည်း “သူသံတော်ဥးတင်တာ မှန်ပေသားဘဲ”ဟု ယူဆ၍ ဥပါသကာကို ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ရှင်အာနန္ဒာ စာသင်ပေးခြင်း

ထို့နောက် ဘုရား အထံတော်ဝယ် ရဟန်းတပါးကို တောင်းသောအခါ အရှင်အာနန္ဒာကိုရ၍ မကြာမကြာ နန်းတော်သို့ ကြွလာပြီးလျှင် အရှင်အာနန္ဒာကိုယ်တော်တိုင် နန်းတော်သူများကို တရား(စာ) သင်ပေးတော်မူရလေသည်။ ထိုသို့ မကြာမကြာ ကြွလာရာဝယ် တနေသော အခါ၌ကား ကောသလမင်းနှင့် မလ္လိကာတို့ စက်တော်ခန်းဆောင်မှာနေစဉ် အရှင်အာနန္ဒာလည်း နန်းတော် အဆောင်သို့ဝင်လာသည်ကိုမလ္လိကာမြင်၍ ကပျာကယာလလိုက်ရာ ချောမွေ့သော ခါးဝတ်လွှာသည် လျောကျသွားလေတော့၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ရှေ့တိုးမသွားတော့ဘဲ ထိုနေရာမှ ပြန်လှည့်လေတော့၏။ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ လှည့်ပြန်ခဲ့ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ရဟန်းတို့အား

ပြောပြလေရာ ရဟန်းတို့က “လာမည့်အကြောင်းကိုတင်ကြို၍ အသိမပေးဘဲ ဝင်ရမလား” ဟု အပြစ်တင်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဘိ-
သိတ္တဿ အနိက္ခန္တရာဇကေ အနိဂ္ဂတရတနကေ ပုဗ္ဗေ
အပ္ပဋ္ဌိသံဝိဒိတော ဣန္ဒြီလံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင် ရဟန်းသည် ခတ္တိယဇာတ်ရှိသော ဘိသိက်ခံ
ပြီးသောမင်း၏ မထွက်သေးသောမင်းရှိသော မထွက်သေးသော
မိဖုရားရတနာရှိသော စက်တော်ခန်းဆောင်၌ မဝင်မီ ရှေးအဘို့က
(မိမိဝင်လာမည့်အကြောင်းကို) မသိစေဘဲ တံခါးခုံကို ကျော်လွန်
စေအံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ခတ္တိယဇာတ် (မင်းမျိုးမင်းနွယ်) လည်းဖြစ်၊ အဘိသိက်သွန်းပြီးလည်း
ဖြစ်သော မင်း၏ခန်းဆောင်ကိုဝင်မှ ပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်။ ခတ္တိယ
လည်းမဟုတ်၊ ခတ္တိယ ဟုတ်စေကာမူ အဘိသိက် မသွန်းရသေးသော
မင်း၏ ခန်းဆောင်သို့ဝင်ရာ၌ကား ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အာပတ်မသင့်၊
သို့သော် ယခုကာလ၌ပင် ရာဇာဆိုသူတို့၏ အိမ်တော်တွင်းသို့ ဝင်ထွက်
သွားလာခြင်း၌ အပြစ်မကင်းတတ်ပုံကိုကား ထိုသိက္ခာပုဒ်၌ ဘုရား
ဟောတော်မူထားသော အပြစ်များဖြင့် ထင်ရှားသိနိုင်ပေသည်။

အိမ်တော်ဝင်မှု အပြစ်ဆယ်ခု

- ၁။ မင်း မိဖုရားတို့ အတူနေစဉ် နန်းတော် အိမ်တော်သို့ဝင်လာသော
ရဟန်းကိုမိဖုရားမြင်၍ ပြီးမိတတ်၏၊ ရဟန်းကသော်လည်း မိဖုရားကို
“ဣဿိ ပြီးမိတတ်၏၊ ထိုသို့ပြီးမိရာ၌ “သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ဟိုကိစ္စ
ဒီကိစ္စပြုပြီးသော်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ သို့မဟုတ် နောင်ပြုဘို့ ရန်အချိန်
အချက်သော်လည်း ရှိလိမ့်မည်၊ ဒါကြောင့်သာ ပြီးတာဘဲ” ဟု
ရှင်ဘုရင် အထင်လွဲတတ်သည်။ (ရှင်ဘုရင် အထင်လွဲနေလျှင် တစ်
တခု အပြစ်ရှာစရာရှိသည်-ဟုလို၊) ဤကား နန်းတော်ဝင်မှု၌ အပြစ်
တခုတည်း။
- ၂။ မင်းဆိုသည်မှာ ကိစ္စအလွန်များသူဖြစ်၏၊ နန်းတော်သူ မောင်းမငယ်
တယောက်ယောက်ကို သွားလာပြီးသော်လည်း မမှတ်မိဘဲ ဖြစ်နေ
တတ်၏၊ ထိုမောင်းမငယ်သည် တကယ်လို့များ ကိုယ်ဝန်ရှိလာသော

အခါ ရှင်ဘုရင်သည် သူသွားလာဘူးသည်ကို အမှတ် မရဘဲ “အိမ်တော်တွင်းမှာ အခြားယောက်ျား အထွက် အဝင် မရှိ၊ ရဟန်းသာ အထွက်အဝင်ရှိ၏။ မောင်းမငယ်ကိုယ်ဝန်ဟာ ရဟန်းနှင့် ရတ်ဝလေလား” ဟု ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်သည်။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၌ ဒုတိယအပြစ်တခုတည်း။

၃။ နန်းတော်၌ အဖိုးဘန်ရတနာ ပျောက်သောအခါလည်း အဝင် အထွက်များသော ရဟန်းကိုပင် အထင်မှားတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၌ တတိယအပြစ်တခုတည်း။

၄။ နန်းတော်တွင်း၌ လျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်ထားသော အကြံအစည်တစုံ တရာသည် အတွင်းသူလျှို့ဝှက်များကြောင့် အပြင်ဘက်၌ ပေါက်ကြား တတ်၏။ ထိုအခါ၌လည်း အဝင်အထွက်များသော ရဟန်းကိုပင် အထင်မှားတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၌ စတုတ္ထအပြစ်တခု တည်း။

၅။ တရံတခါ သားတော်နှင့် ခမည်းတော်တို့ အဆင်မပြေဘဲရှိတတ်၏။ သားတော်ကသော်လည်း ခမည်းတော်ကိုလုပ်ကြံသို့ရန် ကြံစည်တတ် ၏။ ခမည်းတော်ကသော်လည်း သားတော်ကို ဖမ်းဆီးသို့ရန် ကြံစည်တတ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ “ရဟန်း၏ ကုန်းတိုက်မှုကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရလေသလား” ဟု ယုံမှားခံရတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၌ ပဉ္စမအပြစ်တခုတည်း။

၆။ တရံတခါ၌ ရှင်ဘုရင်သည် ရာထူးနိမ့်သူကို ရာထူးမြင့်ပေးတတ်၏။ ထိုသို့မြင့်ပေးခြင်းကို မလိုလားသူတို့က “ရှင်ဘုရင်သည် ရဟန်းနှင့် အကျွမ်းဝင်၏။ ရဟန်းကပြောပေးလို့ ရာထူးတက်တာထင်သည်” ဟု ရဟန်းကိုပင် အထင်မှားတတ်၊ အငြိုးထားတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၌ ဆဋ္ဌမအပြစ်တခုတည်း။

၇။ တခါတရံ ရှင်ဘုရင်သည် ရာထူးမြင့်နေသူကို ရာထူးလျော့ချတတ်၏။ ထိုသို့လျော့ချခြင်းကို မလိုလားသူတို့က “ရှင်ဘုရင်သည် ရဟန်းနှင့် တိုင်ပင်နှီးနှော ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ဒီကိစ္စဟာ ရဟန်း၏ အကြံများ ဖြစ်လေသလား” ဟု ယုံမှားတတ်၊ အငြိုးထားတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၏ သတ္တမအပြစ်တခုတည်း။

၈--တရံတခါ ရှင်ဘုရင်သည် အချိန်ကာလမဟုတ်ဘဲ စစ်တပ်ကို တနေရာသို့ ပို့တတ်၏။ ထိုသို့ပို့ခြင်းကို မလိုလားသူတို့က “ရဟန်းနှင့် တိုင်ပင်၍ ပို့တာလေလား” ဟု ရဟန်းကိုပင် ယုံမှားတတ်၏။ ဤကား အိမ်တော်ဝင်မှု၏ အဋ္ဌမအပြစ်တခုတည်း။

၉--တရံတခါ ရှင်ဘုရင်သည် လွှတ်သင့်ရာအခါဝယ် စစ်တပ်ကို လွှတ်ပြီး မှလည်း လိုရာအရပ်သို့ မရောက်မီ လမ်းခရီးအကြားမှ ပြန်၍ခေါ် တတ်၏။ ထိုသို့ ပြန်ခေါ်ခြင်းကို မလိုလားသူတို့က “ရဟန်း၏ သဘောကျ လုပ်တာလေလား” ဟု ရဟန်းကိုပင် ယုံမှားတတ်၏။ ဤကားအိမ်တော်ဝင်မှု၌ နဝမအပြစ်တခုတည်း။

၁၀--နန်းတော် အိမ်တော်ဆိုသည်မှာ ဆင်သံ မြင်းသံ ရထားသံတို့ဖြင့် ဆူညံတတ်၏။ တပ်မက်ဘွယ်ရာ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာစသော အာရုံတို့သည်လည်း ပေါများလှ၏။ ထိုအားလုံးသည်ပင် သူတော် ကောင်းရဟန်းများနှင့် မလျော်ချေ။ ဤသို့မလျော်သော အာရုံများ သောအိမ်တော်တွင်းသို့ ဝင်ထွက်သွားလာနေထိုင်ရခြင်းသည်လည်း ရဟန်းများအတွက် ဒသမ အပြစ်တမျိုးပင် ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤပြုခဲ့သော အပြစ်များသည် အစိုးရအိမ်များ၌သာ ရှိသည်မဟုတ် သေး။ အထက်တန်း လူကုန်တို့ အိမ်များ၌လည်း ရှိနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော်များသည် အစိုးရနှင့်လူကုန် အိမ်သာမက သာမန်လူဝတ် ကြောင်တို့ အိမ်များ၌လည်း အထူးပင့်ဖိတ်ချက် မရှိလျှင် မသွားဘဲ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသာ အပြစ်ကင်းလွတ်ပေလိမ့်မည်။

၁။ ရတနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။
အမှု-ငွေထုပ်ကိုသိမ်းထားမှု။

ပုန်ဏား၏ ငွေထုပ် ရဟန်းတော်တပါးသည် အစီရဝတီမြစ်၌ ရေချိုးနေစဉ် ပုန်ဏားတယောက်လည်း အသပြာ(ငွေ)ငါးရာထုပ်ကို ကုန်းပေါ်မှာချထား၍ ရေဆင်းချိုး၏။ ထိုပုန်ဏားသည် ရေချိုးပြီးနောက် ထိုအသပြာထုပ်ကိုမေ့၍ ပြန်သွားလေသော် ရဟန်းတော် တွေ့၍ (အခြားသူ ယူသွားမည်စိုးသောကြောင့် ပြန်ပေးဘို့ရာ) ကောက်ယူ

ထားလေ၏။ ထိုပုန်ကားလည်း အတော်သွားပြီးမှသတိရ၍ ပြန်လာပြီးလျှင် ရဟန်းကိုမေးလေရာ ထိုရဟန်းထံမှ အလွယ်တကူပြန်ရလေ၏။

[ထိုခေတ်၌ ထိုကဲ့သို့ ကိစ္စဝယ်ကျေးဇူးတင်၍ ငွေတရာလျှင် ငါးကျပ်ကျ ပြန်ပေးလေ့ရှိ၏။] ပုန်ကားသည်ထိုသို့ပေးရမည်စိုးသောကြောင့် “ကျွန်ုပ်ဟာ ငါးရာမဟုတ်ဘူး၊ တထောင်ဖြစ်တယ်” ဟု ပြော၍ ထိုရဟန်းတော်ကို အနှောက်အရှက် ပေးပြီးမှ လွတ်လိုက်လေသည်။ ရဟန်းတော်လည်း ကျောင်းတော်ရောက်၍ သူ့ဖြစ်ပုံကို ပြောပြလေရာ ရဟန်းကိုသာဝိုင်း၍ “ရတနာ (ငွေ) ကိုကောက်ယူ သိမ်းထားရမလား” ဟု အပြစ်တင်ကြ လေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုသိတော်မူ၍ “ယောပန ဘိက္ခု ရတနံဝါ ရတန သမ္မတံဝါ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ”။ [ရတနာကိုဖြစ်စေ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော ဝတ်စားတန်ဆာကိုဖြစ်စေ ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူ လျှင် သို့မဟုတ် အကောက်အယူခိုင်းလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။] ဟုမူလ ပညတ်ကို ထားတော်မူရလေသည်။

ထိုသို့ မူလပညတ်တော်ကို ပညတ်တော်မူပြီးရာ အခါ
ဝိသာခါ၏ တပါး၌ သာဝတ္ထိမြို့တော်ဝယ် ကြီးကျယ်သောဥယျာဉ်ပွဲ
ဘဏ္ဍာထုပ် ရှိ၏။ လူအများပင် ဝတ်စားတန်ဆာပြင်ဆင်၍ ဥယျာဉ်သို့
သွားကြ၏။ ဝိသာခါလည်း ဥယျာဉ်သွားမည်ဟု ဆင်ပြင် ထွက်လာပြီးမှ
ဘုရားအထံတော်သို့ သွားလိုသောစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ဆင်ပြင်
ထားသောတန်ဆာကိုချွတ်၍ နောက်ပါကျွန်မထံထိုတန်ဆာထုပ်ကိုအပ်လျက်
ဘုရားအထံ ချဉ်းကပ်လေသည်။ ဘုရားရှင်၏ ဩဝါဒကို နာယူပြီးနောက်
ပြန်သွားသောအခါ ကျွန်မသည် ထိုတန်ဆာထုပ်ကို မေ့ထားခဲ့လေရာ
ရဟန်းများတွေ့၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် “ကောက်ယူသိမ်းထား
လိုက်ကြ” ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “ကျောင်းတိုက် အာရာမ်အတွင်း၌ဖြစ်မှု
ကောက်ယူနိုင်-သိမ်းထားနိုင်၏။ ကျောင်းတိုက်အာရာမ်မှ အခြားအရပ်၌
ကောက်ယူသိမ်းထားလျှင်ပါစိတ်အာပတ်” ဟုမိန့်တော်မူ၍ “ယောပနဘိက္ခု
ရတနံဝါ ရတနသမ္မတံဝါ အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေ-
ယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ” ဟု အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

ထိုသို့ ပညတ်တော် မူပြီးသော အခါ များစွာသော
အလုပ်သွား၏ ရဟန်းတော် တို့သည် ကာသိနယ်သို့ ဒေသစာရီ
လက်စွပ် လှည့်လည်ကြလေရာ အနာထပိဏ် သဋ္ဌေး၏ အလုပ်

သွားများနေရာ ရွာသို့ရောက်ကြလေသည်။ အနာထဝိက်သဋ္ဌေးသည် သူ၏ အတွင်းလူတစ်ယောက်ကို “ရဟန်းတော်များ ရောက်လာလျှင် ဆွမ်းပြုစုဘို့ မှာထား၏” ထို့ကြောင့် ထိုအတွင်းလူ အလုပ်သွားသည် ရဟန်းတော် များကိုပင့်၍ ဆွမ်းကပ်ခါနီးတွင် သူ၏လက်စွပ်ကို ချွတ်ထား၏။ ဆွမ်းကပ် ပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားများလဲ ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီး အလိုရှိရာ ကြွကြပေတော့၊ တပည့်တော်လဲ အလုပ်သွားစရာ ရှိပါသေးသည်” ဟုလျှောက်၍ လက်စွပ်ကို မေ့ပြီး အလုပ်သွားလေသည်။

ထိုနောက် ရဟန်းတော်များသည် ထိုလက်စွပ်ကိုမြင်၍ “ငါတို့သွားလျှင် ဤလက်စွပ် ပျောက်ရှာတော့မည်” ဟု စိုးရိမ်ကြသောကြောင့် မပြန်သေးဘဲ ဆွမ်းစားသောနေရာ၌ပင်နေကြလေရာ အလုပ်သွားပြန်လာမှ အကြောင်းကို ပြောပြ၍ ပြန်ကြွတော်မူကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော် မူ၍ “ကျောင်းတိုက်အတွင်း မဟုတ်သော်လည်း (ခေတ္တဖြစ်စေ) မိမိနေထိုင်ရာ အိမ်ကျောင်းစသော အရပ်၏အတွင်း၌ ကောက်ယူ သိမ်းထားနိုင်၏။ အာရာမ်အတွင်း နေရာအရပ်အတွင်းမဟုတ်လျှင် မကောက်မယူရ” ဟု ဒုတိယ အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု ရတနံဝါ ရတနသမ္မတံဝါ အညတြ အဇ္ဈာရာမာဝါ အဇ္ဈာဝသထာဝါ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ ဥဂ္ဂဏာပေယျဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနာ ရတနသမ္မတံဝါ အဇ္ဈာရာမေဝါ အဇ္ဈာဝသထေဝါ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ယဿ ဘဝိဿတိ သော ဟရိဿတိတိ၊ အယံ ဟတ္ထ သာမိစိ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ရဟန်းသည် ရတနာကိုဖြစ်စေ တနာဟု သမုတ် အပ်သောအသုံးအဆောင်ကိုဖြစ်စေ အာရာမ်အတွင်းမိမိနေရာဌာန အတွင်းကိုကြည့်၍ ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကောက်ယူအံ့၊ သူတပါးကို သော်လည်း ကောက်ယူခိုင်းအံ့၊ ထိုရဟန်းပါပင် အာပတ်သင့်၏။ ဆက်ဥားအံ့၊ ရဟန်းသည် ရတနာကိုဖြစ်စေ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံးအဆောင်ကိုဖြစ်စေ အာရာမ်အတွင်း၌သော်၎င်း၊ မိမိနေရာဌာနအတွင်း ၌သော်၎င်း ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူပြီး၍ဖြစ်စေ၊ သူတပါးကိုကောက်ယူခိုင်း၍ ဖြစ်စေ သိမ်းထားနိုင်၏။ အဘယ်သို့ရည်ရွယ်၍ သိမ်းထားရမည်နည်း။

“အကြင်ယူ၏ ဥစ္စာဖြစ်လတံ့၊ ထိုဥစ္စာရှင်သည် ဆောင်ယူလာလိမ့်မည်” ဤသို့ရည်ရွယ်၍ သိမ်းထားရမည်၊ ဤသို့ကောက်ယူ၍ သိမ်းထားခြင်းသည် ထိုရတနာ၊ ရတနာသမ္ပတကို တွေ့ရာ၌ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော ကျင့်ဝတ်တမျိုးပေးတည်း။

မှတ်ချက်။ “ရတနာ” ဟူသည် ရှေ့ဇွေ မုလဲစသော ရတနာ ၇ ပါးတည်း။ “ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော အသုံး အဆောင်” ဟူသည် ရတနာ အတူများနှင့် စတ်စားတန်ဆာ အဝတ်အထည် အသုံးအဆောင်များ တည်း။ ထိုပစ္စည်းများကို ကျောင်းတိုက်အတွင်း မိမိနေရာဌာနအတွင်း၌ မေ့နေရစ်သော်၎င်း၊ ကျရစ်သော်၎င်း သိမ်းဆည်းမထားလျှင် ရဟန်း သာမဏေများ ယူထားသည်ဟု ထင်ဘွယ်ရှိသောကြောင့် ကောက်ယူ သိမ်းထားသို့ရန် ဝတ်တရားရှိသည်ဟု ပညတ်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကောက်ယူသိမ်းထားသို့ရန် ဝတ်တရားရှိလျက် ဝတ်တရားပျက်ကွက်လျှင် ကာ.ဝတ္တဘောဒ ဒုက္ကဋ် (ဝတ်ပျက်မှုအာပတ်) သင့်သေး၏။

ဆက်ဥပဒေ-ထိုသို့ အထင်မှားမည်စိုး၍သာ သိမ်းထားခွင့်ရှိသောကြောင့် အထင်မှားစရာမရှိသော လူအများ နေထိုင်ရာ သွားလာရာအရပ်၌ကား ကောက်ယူသိမ်းထား ခွင့်မရ၊ ထို့ပြင် လူဝတ်ကြောင်တို့က “မည်သည့်ပစ္စည်းကို သိမ်းထားပေးစမ်းပါ” ဟု စေခိုင်းလျှင်လည်း ဒိဗာပစ္စည်းပင်ဖြစ်စေကာမူ သိမ်းဆည်းမပေးရ၊ “ငါတို့မှာမအပ်ဘူး” ဟု ပယ်ရမည်။ သူတို့ကအရေးကြီး၍ အတင်းထားသွားလျှင်ကား မတတ်သာ၍ ကြည့်ရှု သိမ်းထားခွင့်ရှိသည်-ဟူ၏။

ဂ။ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
အမှု-နေလွဲအခါ ရွာတွင်းဝင်၍ တိရစ္ဆာန်ကထာ (နတ်ပြည် လမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်း = မဂ်တရား၏ ဖိလာကန်လန် ဖြစ်သော စကားကို) ပြောဆိုမှု။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိ
ရဟန်းများ

ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် နေလွဲအခါ၌ ရွာတွင်း(မြို့တွင်း)သို့ ဝင်သွား၍ သဘာတခု၌ထိုင်ပြီးလျှင် “တိရစ္ဆာန်ကထာ” ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော စကားအမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြ

လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဖွဲ့လမ်းသဘင်ကို၎င်း၊ ဈေးရုံကို၎င်း၊ တရားရုံးကို၎င်း “သဘာ” ဟု ခေါ်၏။ “တိရစ္ဆာန်” ဟူသည် “ဖိလာကန်လန် = ဆန့်ကျင်ဘက်” တည်း။ အကြင်စကားသည် နတ်ပြည်လူ့ပြည် သုဂတိသို့ရောက်ကြောင်း

လည်း မဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းလည်း မဟုတ်၊ ထိုစကားသည် သုဂတိလမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖိလာကျနေသောကြောင့် “တိရစ္ဆာန်ကထာ” မည်၏၊ ထိုတိရစ္ဆာန်ကထာ များကား-

၁။ ရာဇကထာ-မင်း (အစိုးရ)ကို အကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကား၊မည်သည့် မင်းသည် ဘုန်းတန်ခိုးကြီး၏၊ရုပ်အဆင်းလှ၏၊ သို့မဟုတ် ဘုန်းတန်ခိုးညံ့၏၊ အရုပ်ဆိုး၏၊ မိဖုရားနှင့် သားတော်သွီးတော်မည်မျှရှိ၏၊ ဤသို့ စသော အကျိုးမရှိသော ရာဇဝင်စကားမျိုးတည်း၊ မည်သည့်မင်းသည် သာသနာတော်ကို မည်သို့ မည်ပုံ ပြုစု၏၊ တိုင်းပြည်ကောင်းစားအောင် မည်သို့မည်ပုံ ကြိုးစား၏၊ ထိုသို့ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော မင်းသော်မှလည်း နောက်ဆုံးကျတော့ သေရသေးတာဘဲ၊စသည်ဖြင့် တရားနှင့်စပ်သောစကား မျိုးကား တိရစ္ဆာန်ကထာမဟုတ်။

၂။ စောရကထာ-သူခိုး ဒမြ သူပုန် အကြောင်းကို ပြောသောစကား၊ သူပုန်ထပုံ ဒမြတိုက်ပုံ ခိုးယူပုံ အစွမ်းသတ္တိရှိပုံစသော စကားမျိုးတည်း။

၃။ မဟာမတ္တကထာ- အမတ်ကြီး ဝန်ကြီးများ၏ ကောင်းကြောင်း မကောင်းကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၄။ သေနာကထာ-စစ်တပ်၏ အရည်အခြင်း ရှိကြောင်း မရှိကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၅။ အယကထာ-စစ်ဘေး သူခိုးဒမြဘေး ငတ်မွတ်ခြင်းဘေး စသည်တို့၏ အကြောင်းကိုပြောသောစကား။

၆။ ယုဒ္ဓကထာ-စစ်တိုက်ရာ၌ မည်သူက မည်သူကို သတ်လိုက်ကြောင်း စသည်ဖြင့် စစ်အကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၇။ အန္တကထာ-“မည်သည့် ထမင်းဟင်းဟာ မည်ကဲ့သို့ ကောင်း၏” စသည်ဖြင့် ထမင်းဟင်းတို့၏အကြောင်းအရာကို ပြောသောစကား။

၈။ ဝါနကထာ-“မည်သည့် သောက်ဖွယ် အဖျော်ရည်သည် မည်သို့ ကောင်း၏” စသည်ဖြင့် သောက်ဖွယ် အဖျော်ရည်တို့၏ အကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၉။ ဝတ္တကထာ-“မည်သည့်အဝတ် (သင်္ကန်း- ခြံထည်စသည်) သည် မည်ကဲ့သို့ အဆင်းကောင်း အသွေးကောင်း အသားကောင်း၏” စသည် ဖြင့် အဝတ်အကြောင်းကိုပြောသောစကား။

၁၀။ သယနကထာ-“မည်သည့်အိပ်ရာနေရာသည် မည်သို့ ညက်ညော၏” စသည်ဖြင့် အိပ်ရာနှင့်စပ်သော စကား။

၁၁။ မာလာကထာ-“မည်သည့် ပန်းကုံး ပန်းခိုင်သည် မည်သို့ မည်ပုံ လှ၏” စသည်ဖြင့် ပန်းကုံးပန်းခိုင်အကြောင်းကိုပြောသောစကား။

၁၂။ ဝန္ဒကထာ-“မည်သည့် နံ့သာသည် မည်သို့မည်ပုံ မွှေးကြိုင်၏” စသည်ဖြင့် နံ့သာ (မျက်နှာချိုဖောင်ဒါ၊ သနပ်ခါးစသည်၏) အကြောင်း အရာကိုပြောသောစကား။

၁၃။ ဥာတိကထာ-“ငါတို့ ဆွေမျိုးသည် သတ္တိရှိ၏၊ ပစ္စည်းပေါ၏” စသည် ဖြင့် ဆွေမျိုးအကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၁၄။ ယာနကထာ-“မည်သည့်မော်တော်ကား မည်သည့်ရထားသည် စီးလို့ကောင်း၏” စသည်ဖြင့် ယာဉ်ရထားအကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၁၅။ ဂါမကထာ-“မည်သည့်ရွာသည် သာယာ၏၊ ထိုရွာသူရွာသားတို့ သည် ရဲရင့်၏” စသည်ဖြင့် ရွာအကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈။ နိဂမ-(နိဂုံး) နဂရ(မြို့) ဇနပဒ(ဇနပဒ=နယ်=ခရိုင်) တို့၏အကြောင်းအရာကို ပြောသောစကား။

၁၉။ ဣတ္ထိကထာ-“မည်သည့်မိန်းမသည် ရုပ်ချော၏” စသည်ဖြင့် မိန်းမ အကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၂၀။ သူရကထာ-“မည်သည့် သူရဲကောင်း စစ်ဗိုလ်ကြီးသည် မည်သို့ ရဲရင့်၏” စသည်ဖြင့် သူရဲကောင်းများ၏ အကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၂၁။ ဝိသီခါကထာ-“မည်သည့်လမ်းသည် သာယာ၏၊ ထိုလမ်းက လူများသည် သတ္တိရှိ၏” စသည်ဖြင့် လမ်းဆုံ လမ်းမ၏ အကြောင်းကို ပြောသောစကား။

၂၂။ ကုဗ္ဗဋ္ဌာနကထာ-အိုး၏တည်ရာ အရပ်နှင့်စပ်၍ အိုးခွက်လုပ်ရာဌာန (ပုဂံစက်)၏ အကြောင်း၊ အိုးလုပ်သမား၏ ကျွန်မအကြောင်း၊ ရေခပ် ဆိပ်ကမ်း၏အကြောင်းကိုပြောသော စကား။

၂၃။ ဗုဒ္ဓပေတကထာ-သေလွန် ပြီးသော ဆွေမျိုးများ၏ ဂုဏ်ကို ပြောသောစကား။

၂၄။ နာနတ္တကထာ-ပြခဲ့သော စကားတို့မှ တပါး အကျိုး မရှိသော ရပ်စကား ရွာစကားအမျိုးမျိုး။

၂၅။ လောကက္ခယိကာ-“ဒီကမ္ဘာလောကကို မည်သူ (ဗြဟ္မာကြီး= ထာဝရဘုရား) ဖန်ဆင်းထား၏” စသည်ဖြင့်၎င်း တယောက်က “ကျီးကန်း သည မဲ၏” ဟုပြော၍ တယောက်က “ဖြူတယ်ကွ” ဟုပြင်း၍ “ဘဒ္ဒကြောင့် လဲ” ဟုမေးလျှင် “အရိုးဖြူလို့” စသည်ဖြင့်၎င်း ဆန့်ကျင်ဘက် စကားများ။

၂၆။ သဗ္ဗဒ္ဓတ္တယိကာ-သမုဒြာကို ဘယ်သူတူးသလဲ၊ သာဂရနတ် (သို့မဟုတ်-မင်းသားမျိုး) တူးတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ပါဠိလို “သာဂရ” လို့ ခေါ် တယ်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သမုဒြာနှင့်စပ်သောစကား။

၂၇။ ဣတိ ဘဝါဘဂေထာ-ဤသို့ကြီးပွား၏၊ ဤသို့ ဆုတ်ယုတ်၏ဟု ကြီးပွားမှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှုနှင့်စပ်သော စကား။

မှတ်ချက်။ ။ဤပြခဲ့သော စကားတို့သည် သက်သက်အကျိုးမရှိသော၊ ကျိုးလည်း အနက်အဓိပ္ပါယ်မရှိသော သမ္ပပ္ပလ္လာပစကားဖြစ်၍ ရဟန်း သံဃာကို မဆိုထားဘိ လူကြီး လူကောင်းများပင်မပြောသင့်၊ အကြောင်းအား လျော်စွာပြောခွင့်ကြိုလာလျှင်လည်းသဒ္ဓါတရားရှိကြောင်း စိတ်ကောင်း နှလုံးကောင်းရှိကြောင်း၊ သို့မဟုတ် မတရားလုပ်သဖြင့် လောကမှာပင် ပျက်စီးကြောင်း၊ အားလုံး အနိစ္စချည်းဖြစ်ကြောင်းစသည်ဖြင့် တရားနှင့် မကင်းအောင်ဆက်သွယ်၍ ပြောလျှင်ကား ပြောကောင်းပါသေး၏။

ဤသို့ တိရစ္ဆာန်ကထာကို ပြောဆိုနေကြသော ရဟန်း တို့ကိုမြင်၍ လူတို့က“ရဟန်းလုပ်ပြီး(လူများလို)တွေ့ကရ တိရစ္ဆာန်ကထာကို ပြောဆိုနေရသလား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့်“ယောပန ဘိက္ခု၊ ဒိကာလေ ဂါမံ ပပိသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ”= ဟု နေလွဲအခါ မြို့တွင်းရွာတွင်း မဝင်ဘို့ရန် ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ထိုသို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပြီးနောက် များစွာ သော ရဟန်းတို့သည် သာဝတ္ထိမြို့သို့သွားစဉ်နေလွဲအခါ ရွာတရွာသို့ရောက်ကြလေသော် လူတို့ကရွာတွင်း ဝင်ကြ ဘို့ရန် လျှောက်ကြသော်လည်း ထိုသိက္ခာပုဒ်တော်ကို စောင့်သိ ရှိသော အားဖြင့်မဝင်ဘဲ နေကြလေသည်။ ထိုသို့ရွာတွင်းမဝင်ဘဲ ရွာ၏ပြင်ဘက် နေကြသော ရဟန်းတို့ကို ခိုးသူတို့က လုယူကြသောကြောင့် “ယောပန ဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ ဂါမံ ပပိသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ”=ရွာတွင်းသို့ ဝင်ပါဉာမည်

ဟု ခွင့်မပန်ဘဲဝင်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်” (အချင်းချင်းခွင့်ပန်၍ ဝင်လျှင်ကား ဝင်ကောင်း၏)ဟု ပဌမ အနုပညတ်ထပ်ဆင့်တော်မူရလေသည်။

ဒုတိယ အနုပညတ်

ထိုသို့ အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူပြီးနောက် ရဟန်း တပါးသည် သာဝတ္ထိမြို့သို့ သွားစဉ် ညနေချမ်းအခါ ရွာ တရွာသို့ရောက်၍ လူတို့က “ရွာထဲသို့ဝင်ပါ” ဟု လျှောက်ကြလေရာ တပါးထည်းဖြစ်နေ၍ အချင်းချင်း ခွင့်ပန်စရာ မရှိ သောကြောင့် ရွာပြင်ဘက်မှာပင် နေရလေသည်။ ထိုရဟန်းကိုလည်း ခိုးသူတို့က ပါသမျှ သပိတ်သင်္ကန်းကို လုယူကြသဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဘုရားထံ လျှောက်ကြပြန်ရာ “ယောပန ဘိက္ခု သန္တိ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ ဝါမံ ပဝိသေယျ။ ပါစိတ္တိယံ=ထင်ရှားရှိနေသော ရဟန်းကို ခွင့်မပန်ဘဲ နေလွဲအခါ၌ ရွာတွင်းသို့ဝင်လျှင် ပါစိတ်အာပတ်(ခွင့်ပန်စရာ ရဟန်းတပါး မျှ ထင်ရှားမရှိလျှင် ခွင့်မပန်ဘဲလည်း ဝင်ကောင်း၏)”ဟု ဒုတိယအနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူရပြန်လေသည်။

တတိယ အနုပညတ်

ထိုသို့ ဒုတိယ အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော် မူပြီးနောက် နေလွဲအချိန်ဝယ် ရဟန်းတပါးကို မွေ့ကိုက်သောကြောင့် အခြားရဟန်းတပါးသည် မီးယူဘို့ရာ ရွာဆီသို့ ကပျာ ကယာ သွား၍ ရွာနားရောက်မှ ခွင့်မပန်ခဲ့ရသည်ကို သတိရ၍ မဝင်ဘဲ ပြန်လာခဲ့ရ လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား ရဟန်းများက လျှောက်ကြလေရာ “အရေးတကြီးကိစ္စရှိလျှင် ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ခွင့်မပန်ဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်နိုင်၏”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူကာ တတိယအနုပညတ် ထပ်ဆင့်၍ (ယခုအခါအပြည့်အစုံ တွေ့ရသော သိက္ခာပုဒ်ကို)ပညတ်တော် မူရပြန်လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု သန္တိ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ ဝါမံ ပဝိသေယျ အညတြ တထာရူပါ အစ္စာယိကာ ကရဏီယာ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိသော အဆော တလျှင် ပြုဘွယ်ကိစ္စကိုကြည့်၍ ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကို မပန်ပြောဘဲ နေလွဲအခါ၌ ရွာတွင်းသို့ဝင်အံ့၊ ထိုရဟန်းပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့ ဝင်လိုသောစိတ်ဖြစ်ချိန်ဝယ် တွေ့ရမြင်ရသော၊ သို့မဟုတ် လှမ်း၍ပြောသောစကားကိုကြားနိုင်လောက်ရာ ၁၂ တောင် အတွင်းမှာရှိသောရဟန်းကို “သန္တဘိက္ခု-ထင်ရှားရှိသော ရဟန်း” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့မရှိလျှင် တမင်လာလိုက်၍ ရှာနေဘွယ်မလို၊ ကိစ္စတခု အတွက် ရွာတွင်းသို့ဝင်သို့ရာ တကြိမ်ခွင့်ပန်ပြီးဖြစ်လျှင် ထိုကိစ္စမပြီးမချင်း အခြားရွာသို့လည်း ဆက်ကာဆက်ကာ သွားနိုင်၏။ “တော်ပြီ၊ မသွား တောဘူး” ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ ရွာတွင်းသို့ဝင်လိုပြန်လျှင် ထပ်မံ၍ခွင့်ပန် ရမည်။

ခွင့်ပန်ရာ၌ “ဝိကာလေ ဝါမပ္ပဓေသနံ အာပုစ္ဆာမိ” ဟု ပါဠိလိုဖြစ် စေ “မြို့ထဲသွားပါဦးမည်၊ ရွာထဲသွားပါဦးမည်” ဟု မြန်မာလိုဖြစ် စေပန်နိုင်၏။ မြို့ရွာအတွင်း၌ တည်နေသော ကျောင်းတိုက်သို့ သွားသော အခါ၊ ရွာမှဖြတ်၍ အခြားအရပ်သို့ သွားသောအခါတို့၌ ကား (ရွာဝင်လို စိတ်မဟုတ်၊ လမ်းအမှတ်ဖြင့် ဖြတ်သွားလိုစိတ် ဖြစ်သောကြောင့်) ခွင့်ပန် နေဘွယ်မလို။

စ။ သုစိစရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းအများ။

အမှု-အလိုက်မသိဘဲ အပ်ပူးအများကို တောင်းမှု။

ရဟန်းများ
အလိုက်မသိမှု

ကပိလဝတ်မြို့တော်ဝယ် ဆင်စွယ်အလုပ်သွားတယောက် သည် ရဟန်းတို့အား “အပ်ပူးအလိုရှိလျှင် တောင်းပါ” ဟု ဖိတ်ထား၏။ ရဟန်းတို့သည် အလိုက်မသိဘဲ (မည်မျှ လောက်တောင်းလျှင် တော်လောက်ပြီဟု အတိုင်းအရှည်ပမာဏကိုမသိဘဲ) များစွာသော အပ်ပူးတို့ကို တောင်းကြလေသည်။ နဂိုက အပ်ပူးအကြီးရှိသူ ကလည်း အပ်ပူးငယ်ကိုတောင်းကြ၊ အပ်ပူးအငယ်ရှိသူတို့ကလည်း အပ်ပူး အကြီးကိုတောင်းကြလေသည်။ ထိုဆင်စွယ်အလုပ်သွားသည် ရဟန်းများ အတွက် အပ်ပူးလုပ်ပေးနေရသောကြောင့် ရောင်းဘို့ပစ္စည်းများကို မလုပ် အားတော့ချေ။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် အိမ်သားအားလုံးပင် စားရေးသောက် ရေးကျပ်တည်းလာကြလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို သိသူလူတို့က ရဟန်းများကို ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြသောကြောင့် အခြားရဟန်းတို့သည် ဘုရားရှင်ထံ လျှောက် ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု အဠိမယံဝါ ဒန္တမယံဝါ ဝိသာ-
ဏမယံဝါ သုစိစရံ ကာရာပေယျ။ ဘောဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်မာ "အကြင် ရဟန်းသည် အရိုးဖြင့် ပြုအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ဥဒါန်ဖြင့်ပြုအပ် သည်မူလည်းဖြစ်သောအပ်ကျည်(အပ်ဖူး)ကိုပြုလုပ်စေအံ့၊ထိုရဟန်း မှာ ခွဲခြင်းရှိသော ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

၈။ မဇ္ဇိမိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရှင်ဥပနန္ဒ။
အမှု-မြင့်သောညောင်စောင်း(ခုဋင်) ပေါ်၌အိပ်မှု။

အခြေရှည်
ညောင်စောင်း

အိပ်ရာခုဋင်ကို ညောင်စောင်းဟု၎င်း၊ ထိုင်ခုံစားပွဲခုံ စသော ခုံအမျိုးမျိုးကို အင်းပျဉ်ဟု၎င်း ခေါ်၏။သာကီဝင် မင်းသားတို့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ရှင်ဥပနန္ဒသည် အတော်မြင့်သော ညောင်စောင်းပေါ်၌ အိပ်လေ့ရှိ၏။ တနေသ၌ဘုရားရှင် သည် ကျောင်းစဉ်လှည့်၍ ကြည့်ရှုတော်မူသောအခါ ရှင်ဥပနန္ဒ၏ကျောင်း နားသို့ရောက်တော်မူလေသော် ရှင်ဥပနန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားကို(သူ့ကိုယ် တိုင်ဟန်လှပြီ-ဟု ထင်နေသော)အိပ်ရာပေါ်၌ လျောင်းတော်မူရန် ဖိတ်မန် လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုကျောင်းနားမှပင် ပြန်လှည့်တော်မူ၍ ရဟန်းများကိုခေါ်တော်မူပြီးလျှင်....

“ဘိက္ခုတို့....ဤသူဟာ မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးသော—မဂ်ဖိုလ်မရသော မောယပုရိသဖြစ်ကြောင်းကို သူ၏အဇ္ဈာသယ (သူ၏အလိုဆန္ဒ=သူကြိုက် နှစ်သက်ပုံ) ကြည့်သောအားဖြင့် သိနိုင်သည်။ (ခမ်းခမ်းနားနား ဟန်ကြီး ပန်ကြီးနှင့် နေတတ်သူဟာ မဂ်ဖိုလ်ရဘို့အရေးနှင့် အဝေးကြီးဖြစ်သည်)” ဟု မိန့်တော်မူလိုဟန်တူသည်။ ဤသို့မိန့်တော်မူ၍ ခုဋင်အမြင့်ကြီးပေါ်မှာ ဟန်ကြီးပန်ကြီး အိပ်တတ်သော ရှင်ဥပနန္ဒကို ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချတော် မူပြီးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ မဇ္ဇိမိဋ္ဌဝါပိဋ္ဌိဝါ ကာရယမာနေန အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတင်္ဂုလေန အညတြ ဟေဋ္ဌိမာယအဋ္ဌနိယာ၊တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ "အသစ်ဖြစ်သော ညောင်စောင်းကိုသော်၎င်း အင်းပျဉ် ကိုသော်၎င်း ပြုစေလိုသောရဟန်းသည် အောက်၌ဖြစ်သောဘောင် ကိုကြည့်၍ (တိုင်းသောအခါ ဘောင်အောက်ကိုသာ) ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်ဖြင့် လက်ရှစ်သစ်အခြေရှိအောင် ပြုစေနိုင်၏။ ထို လက်ရှစ်သစ်ပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းမှာ ဖြတ်ခြင်းရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ "လက်သစ်တိုင်းရာ၌ ခုဋ်ပေါင် (ဘောင်) ကိုထည့်၍ မတိုင်းရာပေါင် အောက်ကခြေသက်သက်ကိုသာတိုင်းရသည်။ ဘုရားရှင်၏လက်သစ်တော် အားဖြင့် ရှစ်သစ်သည် မဇ္ဈိမပုန်သတ်ကိန်းဖြင့် (၃ ဆထက်၍) ၂၄သစ် ရှိ၏ဟုယူကြ၏။ ထို ၂၄ သစ်ဖြင့် တိုင်းသောကြောင့်လည်း "ယခုကာလ ခုဋ်(ခဋ်) ခြေထောက်များ ပညတ်တော်လာ ပမာဏထက်မပို"ဟု ယူဆရသည်။ အကယ်၍ ယခုရိုးရိုးရှစ်သစ်ဖြင့် တိုင်းလျှင်ကား ပမာဏ ထက် ပိုနေပေလိမ့်မည်။

ထိုကဲ့သို့ ပမာဏထက်ပိုသော ခုဋ်ကို အလုပ်ခိုင်း၍ရလျှင် ဤသိက္ခာ ပုဒ်အရ ရှေးဥျားစွာ ပိုသောပမာဏကိုဖြတ်ပစ်ပြီးမှ ပါစိတ်အာပတ်ကို ဒေသနာပြောရမည်။ ကိုယ်ကအလုပ်မခိုင်းဘဲ လှူလာ၍ ရလျှင်ကား အာပတ်မသင့်အသုံးပြုသောအခါ၌ပင် ပမာဏထက်ပိုသမျှကိုဖြတ်ပစ်၍ဖြစ် စေ၊ မြေကြီး၌မြှုပ်၍ဖြစ်စေ၊ အပေါ်မှာ တန်းထိုး၍ ထိုတန်းပေါ်၌ ငြိမ်းဆင်သလိုတင်၍ဖြစ်စေ သုံးစွဲရမည်။ ထိုသို့မပြုပြင်ဘဲသုံးစွဲလျှင်ကား သုံးတိုင်းသုံးတိုင်း ဒုက္ခ၌အာပတ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့်လည်းရှေးကဆရာ တော်အချို့၏ အသုံးအဆောင် ခုဋ်ကလေးများမှာခြေထောက်ပုတိုတို့ နှင့် တွေ့ကြရပေသည်။ [တယောက်ထည်း မရှေ့နိုင်လောက်အောင် ကြီးမားသော ခုဋ်ကြီးများကိုကား ဘူမိဝတိက (မြေနှင့်အလားတူ) ဟု ယူကြ၏။ ထို့ကြောင့် အခြေ ရှည်သော်လည်း သုံးစွဲကောင်း၏ဟု ယူကြသည်။]

၈။ ဘူလောနဒ္ဒသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။

အမှု-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို လဲဝါစွမ်းတို့ဖြင့် အပေါ်ကဖွဲ့ထားမှု။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အင်းပျဉ် ညောင်စောင်းတို့ကို လဲတို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက်၍ (ညောင်စောင်း ပေါ်၌ လဲဝါတို့ကို ဖြန့်ခင်း၍ အပေါ်ကအထည်တခုခုကို လွှမ်းဖုံးပြီး) ထားကြကုန်၏။ ကျောင်း စဉ်လျှင်၍ ကြည့်ရှုသော လူတို့သည် ထိုညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ခုဋ်

ထိုင်ခုံတို့ကို မြင်၍ “ကာမဂုဏ် ခံစားသော လူများ၏ ခုဂင် ထိုင်ခုံကို လဲ ဝါဂွမ်း မှို့တို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက်ထားကြသလို ရဟန်းတော်များက ဘာကြောင့် ခုဂင် ထိုင်ခုံတို့ကို လဲ ဝါဂွမ်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက်ထားကြရသလဲ” ဟုကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင် သိတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု မဇ္ဇံဝါ ပိဋံဝါ တူလောနဒ္ဓိ ကာရာပေယျ၊ ဥဒ္ဓါလနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ရဟန်းသည် ညောင်စောင်းကို၎င်း အင်းပျဉ်ကို၎င်း လဲဖုံမွှေရာ အခင်းရှိသည်ကို ပြုစေဘူး၊ ထိုရဟန်းမှာ လဲကို ထုတ်ခြင်းရှိသော ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်တော်သည် ပြုလုပ်မှုကြောင့် ပညတ်ရသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ သုံးစွဲရာ၌ကား ဥစ္စာသယနမဟာသယနသိက္ခာပုဒ်တွင် မဟာသယန (မြတ်သောနေရာ) ၌ ပါဝင်သောကြောင့် ရဟန်းသာမဏေ ဥပုသ်သည်အားလုံးပင် လဲ ဝါ ရှင်မွှေလွန်း အဆာသွတ်ထားသော ဖုံအခင်းမွှေရာများ၌ မထိုင်မခပ်ကောင်း၊ ထိုကဲ့သို့အခင်းများကို တရားပလ္လင်ပေါ်၌သော်မှလည်း ပထိုင်ကောင်း၊ နေထိုင်သုံးစွဲလျှင် ခုတ္တဇ္ဇိ အာပတ်သင့်၍သာမဏေများ၌ဒဏ်ထိုက်၏။ ဥပုသ်သည်များ၌ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်ပျက်၏။ သူတပါးထံမှရရှိလျှင် ထို လဲ ဝါ အဆာကို ထုတ်ပစ်၍ သုံးစွဲရသည်။ “လဲ” ဟူရာ၌ သစ်ပင်အမျိုးမျိုးမှ ဖြစ်သောလဲ၊ နွယ်ပင်မှဖြစ်သောလဲ၊ မြက်အမျိုးမျိုးမှ ဖြစ်သောလဲ အားဖြင့် လဲ ၃ မျိုး ရှိသည်။ ယခုအခါ ရှင်မွှေလွန်းများသည် မြက်မျိုးတည်း။

ဆ။ နိသီဒန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-အလွန်ကြီးသော နိသီဒိန် အခင်းကိုဆောင်မှု။

နိသီဒိန်
ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း
ရဟန်းတို့သည် ထောပတ် ဆီးဥားစသည်တို့ဖြင့် ရောစပ်အပ်၍ “မွန်မြတ်သည်” ဟု ဆိုရသော ဆွမ်းတို့ကို ဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် ညဉ့်အိပ်ခါနီး၌ တရားဆင်ခြင်မှု (ကမ္မဋ္ဌာန်းနုလုံးသွင်းမှု) မပြုကြဘဲ အမှတ်တမဲ့ အိပ်ကြလေရာ ကာမနှင့် စပ်သော အိပ်မက်-မက်၍ သုက်လွတ်သောကြောင့် ကျောင်းအိပ်ရာတွေ ညစ်ပေကုန်တော့၏။ ဘုရားရှင်သည် အရှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ကျောင်းစဉ်

လှည့်၍ ကြည့်ရှုတော်မူလေရာ ထိုပေနေသော ကျောင်းအိပ်ရာတို့ကို မြင်တော်မူရသောကြောင့် ကိုယ်ကို၎င်း သင်္ကန်းကို၎င်း ကျောင်းအိပ်ရာကို၎င်း မညစ်မပေအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ နိဿိဒိန်အခင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

ကြီးကျယ်သော
နိဿိဒိန်

ထိုသို့ နိဿိဒိန်အခင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည်ပမာဏ မရှိလောက်အောင် အလွန်ကြီးသော နိဿိဒိန်ကို ပြုလုပ်ကြလေသည်။

ထိုနိဿိဒိန်ကို ညောင်စောင်း-အင်းပျဉ် (ခုရင် ထိုင်ခုံများ) အပေါ်၌ ခင်းသောအခါ ရွှေရော့နောက်ပါ တွဲလျားကျနေ၏။ ထိုခင်း၌ အဝတ်ရှားပါးသော ခေတ်ဖြစ်ရကား ထိုကဲ့သို့ ကြီးကြီးမားမား ပြုခြင်းကိုပင် ရဟန်းအများက ဝိုင်း၍အပြစ်တင်ကာ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားလေရာ-“ဘုရားအထွာတော်ဖြင့် အလျား ၂ ထွာ၊ အနံ ၁ ထွာခွဲ ပမာဏရှိသော နိဿိဒိန်ကိုပြုစေရမည်”ဟု ပဌမပညတ်တော်မူလေသည်။

အနုပညတ်။ ။ ထိုနိဿိဒိန်သည် အတွင်းခံအဝတ်ကဲ့သို့ ကိုယ်အလယ်ပိုင်းကို ပတ်၍လည်း အသုံးပြုနိုင်၊ နေရာထိုင်ကဲ့သို့ ခင်း၍လည်းထိုင်နိုင်ရကား အခါတပါး၌ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမားသော အရှင်ဥဒါယီသည် ဘုရားရှေ့တော်၌ ထိုနိဿိဒိန်ကိုခင်း၍ထိုင်ရာ ကိုယ်မလုံသောကြောင့် နိဿိဒိန်ကို (သားရေအလုပ်သွားသည် သားရေကိုပြန်ကျယ်အောင် ဆွဲဆန့်သကဲ့သို့) မသိမသာ ဆွဲဆန့်နေလေသည်။ ထိုအခါကျမှ နိဿိဒိန် အစွန်အနား၌ တထွာလောက်ရှိသော အမြိတ်အဆာကို တပ်ဘို့ရာ ထပ်မံခွင့်ပြုတော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ နိဿိဒနံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကံ ကာရေတဗ္ဗံ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊ ဒိဗသော ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒိယမံ၊ ဒသာ ဝိဒတ္ထိ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါဝိတ္ထိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ နိဿိဒိန်ကို ပြုစေလိုသော ရဟန်းသည် ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော နိဿိဒိန်ကို ပြုစေထိုက်၏။ နိဿိဒိန်၏ပမာဏကား- ဘုရားရှင်၏ အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၂ ထွာ၊ အနံ ၁ ထွာခွဲ၊ အမြိတ်အဆာ တထွာရှိ၏။ ထိုပမာဏကို လွန်စေသော ရဟန်းမှာ ဖြတ်ခြင်းရှိသော ပါဝိတ်အာပတ်ဆန့်၏။ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ပါဝိတ်

အာပတ်သင့်၍ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ခရောက်အာပတ်သင့်၏။ သူတပါး
တံမှရလျှင် ပမာဏာပိုသမျှကို ဖြတ်၍သုံးစွဲကောင်း၏။]

ပုဏ်ချမ်း။ ဟိုနီသီဒိုန်ကို အမြတ်အဆာတပ်လိုက်လျှင် (အဝတ်လှမ်းသလို ဖြန့်ချ
ထားသောအခါ ၂ မြွှာကွဲနေသော အမြတ်အဆာနှင့်တကွ) ဘောင်းဘီ
လှမ်းထားပုံနှင့်တူ၏။ ဟိုနီသီဒိုန်ကို ရှေ့ဆီးပိုးတက်က ထား၍ အဆာ
၂ လွှာကို ခါးတောင်းကြိုက်သလို နောက်သို့ပို့ပြီးလျှင် ကြိုးသေးသေး
နှင့် ဆက်စပ်ချည်ထားသောအခါ အတွင်းခံဘောင်းဘီကို ဝတ်ထား
သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ ဟိုနီသီဒိုန်ကိုပင် အဆာ ၂ လွှာကိုအလယ်
က ကြိုးနှင့်တွဲ၍ ခင်းသောအခါ နေရာထိုင် ရိုးရိုးကဲ့သို့လည်း ထိုင်စရာ
ဖြစ်နိုင်ပြန်၏။ ဆွမ်းစားသောအခါ တပိုင်းကိုခင်း၍ အမြတ် ၂ ခုကို
တင်ပလ္လင်ပေါ် တင်ထားလိုက်လျှင် ဆွမ်းပင်းအစက်များကိုလည်း
ကာကွယ်နိုင်၏။ ထိုကဲ့သို့ ကိုယ်၏အလယ်ပိုင်းကို ဖုံး၍၎င်း ခင်း၍၎င်း
အသုံးပြုနိုင်သောကြောင့်ပင် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်သင်္ကန်း ကျောင်း အိပ်ရာတို့ကို
မညစ်မပေအောင် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤနီသီဒိုန်ကို “သင်္ကန်း
သင်္ကန်း”ဟု လည်း ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။

ဇ။ ကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများ။
အမှု-အနာလွှမ်းသင်္ကန်းကို ပမာဏလွန်အောင်ပြုလုပ်မှု။

အနာလွှမ်းသင်္ကန်း
ခွင့်ပြုခြင်း

အရှင် အာနန္ဒာ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်ဖြစ်သော အရှင်
ဗေလဋ္ဌသီသမ္မာ ထူပြစ်နေအောင် အိုင်းကျနေသော
ဝဲနာပေါက်နေ၏။ ထိုအနာစေးတို့ကြောင့် သင်္ကန်း
တို့သည် ကိုယ်၌ ကပ်တွယ်နေကုန်၏။ ဝိလာန ပြုစုသော ရဟန်းတို့သည်
ထိုသင်္ကန်းတို့ကို ရေဖြင့် ဆွတ်၍ ဆွတ်၍ ကိုယ်မှ ခွါယူကြရကုန်၏။ ဘုရား
ရှင်သည် ကျောင်းစဉ်လှည့်၍ ကြည့်ရှုတော်မူသော အခါ တွေ့မြင်တော်မူ
ရကား ကဏ္ဍ-ယားနာဖြစ်စေ၊ ပိဋက-အိုင်းအမာ (သွေးစုနာ) ဖြစ်စေ၊
အဿာဝ-အရိအရွယ်သော ဘဝန္တိရစသော အနာတမျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ထုလ္လ
ကစ္ဆ-ထူပြစ်အိုင်းကျနေသော ဝဲနာဖြစ်စေ ပေါက်သောအခါ သင်္ကန်း
မပေအောင် ထိုအနာကို ဖုံးထားဘို့ရာ အနာလွှမ်းသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ
ရလေသည်။

ကြီးကျယ်သော
အနာလွှမ်းပြုမှု

ထိုသို့ အနာလွှမ်း သင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါ
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည် ပမာဏမထားဘဲ
အလွန်ကြီးမားသော အနာလွှမ်းသင်္ကန်းကို ပြုကြကုန်၏။

ထိုအနာလွမ်းသင်္ကန်းကို အနာပေါ် ဖုံးလွှမ်း၍ ထားသော အခါ ရွှေရော နောက်ပါ တွဲလျားကျကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းအများက ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ညွှန်ပြသော ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒိံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒိံ ပမာဏံ၊ ဒီဃသော စတသော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အနာလွမ်းသင်္ကန်းကို ပြုစေလိုသော ရဟန်းသည် ပမာဏ နှင့်ယှဉ်သော အနာလွမ်းသင်္ကန်းကို ပြုစေလိုက်၏။ ထိုအနာလွမ်း သင်္ကန်း၏ ပမာဏကား ဘုရားရှင်၏အထွာတော်ဖြင့် အလျား၄ထွာ၊ အနံ ၂ ထွာဖြစ်၏။ ထိုပမာဏကိုလွန်စေသော ရဟန်းမှာ ဖြတ်ခြင်းရှိ သော ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “အနာ” ဟု ရာဇဉ်ချက်၏အောက်နှင့်ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂ ဘက်၏ အထက် အရပ်မှာပေါက်သော ပြခွဲသော အနာတည်း။ အခြားနေရာ၌ပေါက်သော အနာကိုကား သာမန်အဝတ်စဖြင့် ဖုံးထားနိုင်သောကြောင့် ထိုနေရာ ကိုသာ သီးခြားပြတော်မူဟန်တူသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်လည်း ပြုလုပ်မှုကြောင့် ပညတ်ရသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ သုံးစွဲမှုကြောင့်ကား ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏။ သူတပါးထံမှ ပမာဏလွန်သော အနာလွမ်းသင်္ကန်းကိုရလျှင် ပိုသောပမာဏကိုဖြတ်၍ သုံးစွဲကောင်း၏။

ဈ။ ဝသီကသာဠိကာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းများ။
အမှု-အတိုင်းအရှည်လွန်သော မိုဗ်းရေခံသင်္ကန်းကို ဆောင်ယူ (မြဲလုပ်)မှု။

ရဟန်းများ မိုဗ်းရေချိုးခြင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် တော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် မိုဗ်းကြီးသည် လေးကျွန်း လုံးအနွဲ့ရွာချလေ၏။ ထိုအခါ ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့ကို မိုဗ်းရေချိုးကြဘို့ရန် “ရဟန်းတို့.. ဤမိုဗ်းကြီးသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် မှာရွာသကဲ့သို့ လေးကျွန်းလုံး၌ရွာ၏။ လေးကျွန်းလုံး အနွဲ့ရွာသောမိုဗ်း

ဆိုတွင် ဣဒိုဗ်းကြီးသည် နောက်ဆုံးဖြစ်၍ သင်တို့၏ကိုယ်ကို မိုဗ်းစွတ် ခံလိုက်ကြ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းအများပင်သင်္ကန်းကိုချထား၍ ကိုယ်ကို မိုဗ်းစွတ်ခံကြလေ၏။ ထိုအချိန်ကား သင်္ကန်းပေါများသော အချိန် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ရေလဲသင်းပိုင် အပိုမရှိရကား ကိုယ်တုံးလုံးဖြင့် မိုဗ်းရေချိုးနေကြလေသည်။

ကျွန်မ အထင်မှားပုံ ထိုနေ့ ထိုရက်ကား ဘုရားရှင် ဒေသစာရီ လှည့်လည်၍ ပြန်ရောက်ပြီးနောက်တရက်ဖြစ်၏။ ဝိသာခါသည်မနေ့က ပင် ဘုရားထံသို့ချဉ်းကပ်၍ သံဃာကုန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပင့်ထား၏။ ထို့ကြောင့် နံနက်စောစော၌ မွန်မြတ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို စီစဉ်၍ ကျွန်မအား ဆွမ်းကျက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ဘို့ရန် စေလွှတ် လိုက်လေ၏။ ကျွန်မသည် ဝိသာခါ၏အမိန့်ဖြင့် ကျောင်းတိုက်သို့ရောက်သွား သောအခါ အဝတ်မပါဘဲ ရေချိုးနေကြသော ရဟန်းတော်များကိုတိတ္ထိတွေ ထင်မှတ်၍ ပြန်လာပြီးလျှင် ကျောင်းတိုက်မှာ ရဟန်းတော်များမရှိကြောင်း၊ တိတ္ထိတွေရေချိုးနေကြကြောင်းကို ဝိသာခါအား ပြောပြလေသည်။

ဝိသာခါ ဉာဏ်ရှိပုံ ထိုသို့ ကျွန်မကပြောသော်လည်း ဝိသာခါသည် ကိုယ် တော်များ၌ သင်္ကန်းအပိုမထားကြောင်းကို သိပြီးဖြစ် ရကား “ကေန်မုချ ကျွန်မနားမလည်၍ ပြောခြင်းဖြစ် လိမ့်မည်၊ ကိုယ်တော်များ ရေချိုးကြဟန်တူသည်”ဟု တွေးပြီးလျှင် “ထို ကျွန်မကိုပင် တဘန်ပြန်၍ အလျှောက်ခိုင်းပြန်လေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စေခိုင်း၍ ကျွန်မရောက်သွားသော အခါ၌ကား ကိုယ်တော်များလည်း ရေချိုးပြီးဖြစ်၍ မိမိဆိုင်ရာကျောင်းခန်းတွင်းသို့ ဝင်နေကြလေရာ၊ ကျွန်မသည် ရဟန်းတပါးမျှ မတွေ့သောကြောင့်ပြန်လာ၍ “ကျောင်းတိုက်မှာ ရဟန်းတပါးမျှမရှိ”ဟု ပြောပြန်လေသည်။

ဘုရားရှင် ကြွလာခြင်း ထိုအခါ ဝိသာခါသည် “ကိုယ်တော်များ ကျောင်းခန်း တွင်းဝင်၍ ငြိမ်သက်စွာ နေတော်မူကြဟန် တူသည်။ သူနားမလည်လို့သာ ကိုယ်တော်များမရှိဟု ပြောခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု တွေး၍ ထိုကျွန်မကိုပင် ထပ်၍လွှတ်ပြန် လေသည်။ ထို အချိန်၌ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းတို့အား “သပိတ်သင်္ကန်းကို အသင့် ပြင်ကြတော့၊ ဆွမ်းအချိန်တန်ပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍ ရဟန်းများနှင့်အတူ ဝိသာခါ၏ အိမ်သို့ တန်ခိုးဖြင့် ကြွတော်မူလေသည်။

မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်း ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း ဝိသာခါသည် ထိုသို့တန်ခိုးဖြင့် ကြွတော်မူလာကြသော ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဆွမ်းကပ်ပြီးနောက် “သင်္ကန်းမပါဘဲ ရေချိုး ကြသော ရဟန်းများကို တိတ္ထိတွေ့” ဟု ကျွန်မ၏ အထင်မှားပုံကို လျှောက် ပြီးလျှင် မိုဃ်းရေခံ သင်္ကန်းကို လှူဒါန်းလိုပါကြောင်း လျှောက်ထား လေသည်။ [အာဂန္တုကဘတ် (ဆွမ်း) လှူလိုပါကြောင်း စသည်ကိုလည်း တဆက်ထည်း လျှောက်လေ၏။] ထိုလျှောက်ထားချက်အရ ဘုရားရှင်သည် ဤမိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။

ပမာဏလွန်အောင် မြဲလှပ်မှု ထိုသို့ မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို ခွင့်ပြုတော်မူပြီးသော အခါ ဆဗ္ဗဒ္ဓိ ရဟန်းတို့သည် အတိုင်းအရှည် ပမာဏမရှိ ကြီးချင်တိုင်းကြီးသော မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို ချုပ်လုပ် ကြပြီးလျှင် ရှေ့ရောနောက်ပါ တရွတ်ဆွဲလျက် လှည့်လည်ကြသောကြောင့် အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို ညွှန်ပြ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ဝသီကသာဠိကံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယ-
မာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ၊ တတြိဒံ ပမာဏံ၊
ဒိဃသော ဆဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ
အမုတေယျာ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။မိုဃ်းရေခံ သင်္ကန်းကိုပြုစေလိုသောရဟန်းသည် ပမာဏ နှင့်ယှဉ်သော မိုဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို ပြုစေထိုက်၏။ ထို မိုဃ်းရေခံ သင်္ကန်း၏ ပမာဏကား ဘုရားရှင် အထွာတော်ဖြင့် အလျားမှ ၆ ထွာ အနံမှ ၂ ထွာခွဲဖြစ်၏။ ထိုပမာဏကို လွန်၍ ပြုစေသော ရဟန်းအား ဖြတ်ခြင်းရှိသော ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။မိုဃ်းရေခံ သင်္ကန်းသည် ရေချိုးအိမ်အတွင်း မြစ်ချောင်း အတွင်း၌ ရေချိုးခြင်းမျိုးမဟုတ်၊ ကိုယ်ကိုကျန်းမာ ခန့်ကျမ်းအောင် မိုဃ်းရွာနေစဉ် လွှင်ပြင်၌ ကိုယ်ကိုမိုဃ်းစွတ်စေခြင်း မိုဃ်းရေချိုးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့လွှင်ပြင် ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ထိုမိုဃ်းရေခံ အဝတ်တိုင်းကိုဝတ်၍ တိုင်းကို အထက်ပိုင်းကိုယ်မှာ လွမ်းမြိုထားဘို့ရာ အလျားရှည်ရှည် ခွင့်ပြုတော်မူရ

လေသည်။ သင်္ကန်းဆိုသော်လည်း နဂိုသင်္ကန်းများကဲ့သို့ အဝါရောင် ဖြစ်လာအောင် ဆိုးမှ အပ်သည်မဟုတ်။ ဆင်စွယ်ရောင်ကဲ့သို့ တကြိမ်မျှ ဆိုးလျက် အဖြူရောင်ပျက်လျှင်ပင် ဝတ်ကောင်းပြီ။

၂။ နန္ဒိတ္ထေရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ညီတော်နန္ဒိတ္ထေရ်။

အမှု-ဘုရားသင်္ကန်းတော်လောက်ကြီးသော သင်္ကန်းကို ဝတ်မှု။

အရှင်နန္ဒိ

အရှင်နန္ဒိသည် မိထွေးတော် ဂေါတမီ၏သား (ဘုရားရှင်နှင့် မိကွဲအတူဖြစ်သော) ညီတော် ဖြစ်၏။ အလွန်အဆင်းလှ၏။ ရှုချင့်စဘွယ် တင့်တယ်၍ မြင်ချသူ၏ စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးမွေ့လျော်စေနိုင်လောက်အောင် ကျက်သရေကိုဆောင်၏။ အရပ်တော်လည်း ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းရှိ၍ ဘုရားရှင်အောက် လက် ၄ သစ်လောက်သာ နိမ့်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်နှင့် ညီမျှသော သင်္ကန်းကိုသာ ဝတ်လေ့ရှိရကား အခါတပါး၌ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ အရှင်နန္ဒိ လာနေသည်ကို မြင်ကြသော ရဟန်းတော်တို့သည် “ဘုရားရှင်ကြွလာသည်”ဟု ထင်၍ ထိုင်နေရာမှ ထနွှဲကြကုန်၏။ အနားရောက်မှ အရှင်နန္ဒိမှန်းသိကြ၍ “ဘုရားသင်္ကန်းလောက်ကြီးသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ ရကောင်းလား”ဟု အပြစ်တင်ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ ဘုရားရှင် သင်္ကန်းပမာဏကို ညွှန်ပြတော် မူပြီးလျှင် “ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော်လောက် ဖြစ်စေ၊ ထို့ထက်ကြီးသော သင်္ကန်းကိုဖြစ်စေ မဆောင်ရ=မဝတ်ရ”ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယော ပန ဘိက္ခု သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ စိဝရံ ကာရာပေယျ။ အတိရေကံဝါ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ၊ တတြိဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၊ ဒီဃသော နဝဝိဒတ္ထိယော သုဂတ ဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ဣဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏန္တိ။”

မြန်မာမြန်။ “အကြင်ရဟန်းသည် ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းတော် ပမာဏရှိသည်မှလည်း ဖြစ်သော ပိုလွန်သည်မှလည်း ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို ပြုစေအံ့၊ ထိုရဟန်းပါမိတ် အာပတ်သင့်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏သင်္ကန်း

တော် ပမာဏကား ဘုရားရှင်၏ အထွာတော်ဖြင့် အလျား ၉ ထွာ အနံ ၆ ထွာ ဖြစ်၏။

မေးဘွယ်။ "ဘုရားရှင်၏ သင်္ကန်းပမာဏကိုပြရာ၌ "အလျား ၉ ထွာ၊ အနံ ၆ ထွာ" = (၄ တောင့်ထွာ + ၃ တောင့်) ဟုပြ၏။ ထိုပမာဏ လောက်ကြီးသော သင်္ကန်းကို ဓတ်လျှင် "ထိုရှည်သမျှ ပမာဏကို လည်းဖြတ်, ပါစိတ်အာပတ်လည်းသင့်၏" ဟု ပညတ်တော်မူထား၏။ ယခုကာလသင်္ကန်း (ကေသီ-သင်္ကန်းကြီး) ဟူသည် ထိုပမာဏထက် ပိုလွန်လျက် ရှိရာ အဘယ်သို့ ဖြစ်နေသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။

အဖြေ။ " "ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ၁ ထွာသည် မဇ္ဈိမပုရိသ (အလယ် အလတ် ယောက်ျား၏အထွာဖြင့်) ၃ ထွာနှင့် ညီမျှ၏" ဟု ယူဆ၍ ယခုကာလ သင်္ကန်းများ၏ ပမာဏသည် ထိုသိက္ခာပုဒ်လာ ပမာဏထက် ရှည်လျားနေသည်ကို တွေ့ကြရပေသည်။

အဋ္ဌကထာ။ "သုဂတဝိဒတ္တိနာမ ဣဒါနိ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိသော ဝိဒတ္တိယော, ဝဗ္ဗကိဟတ္ထေန ဒိယဗော ဟတ္ထော ဟောတိ=ဘုရား တထွာသည် ယခုအခါ အလယ်အလတ် ယောက်ျား၏ အထွာဖြင့် ၃ ထွာဖြစ်၍ လက်သမားတို့၏ အတိုင်းအတာဖြင့် တတောင့်ထွာ ရှိသည်။... [ကင်္ခါ, သံဃာဒိသေသ-ကုဋိကာရ သိက္ခာပဒအဖွင့်။]

သုဒ္ဓပါစိတ်အခဏ်းပြီး၏။

၆။ ပါဠိဒေသနီယအခဏ်း

ပဌမပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတပါး။

အမှု-ဘိက္ခုနီ၏ လက်မှ ဆွမ်းကို ခံယူစားသောက်မှု။

ဘိက္ခုနီနှင့်
ဘိက္ခုနီ

ဘိက္ခုနီ တယောက်သည် သာဝတ္ထိ မြို့၌ ဆွမ်းခံ၍ ပြန်လာသောအခါ မြို့တွင်းမှာပင် ရဟန်းတပါးကိုမြင်၍ “အရှင်ဘုရား... တပည့်မရဲ့ ဆွမ်းကို ခံယူပါ” ဟု လျှောက်လေသည်။ ထိုရဟန်းသည် “ကောင်းသားဘဲ” ဟု ပြော၍ဆွမ်း အားလုံးကို ယူလိုက်လေ၏။ နောက်ထပ်ဆွမ်းခံချိန်မရှိတော့သဖြင့် ဘိက္ခုနီ မှာ ထိုနေ့အဘို့ ဆွမ်းငတ်လေတော့၏။

နောက်တရက်၌လည်း ထိုအတူပင် ထိုရဟန်းကိုမြင်၍ မိမိခံယူလာ သော ဆွမ်းကို တဆင့်ခံယူဘို့ရန် လျှောက်ပြန်ရာ ထိုရဟန်းက အားလုံးကို ပင် ယူလိုက်ပြန်သဖြင့် ဒုတိယနေ့မှာလည်း ဆွမ်းငတ်ပြန်၏။ တတိယ နေ့၌လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် (အလိုက် မသိတတ်သော ရဟန်းကြောင့်) ဆွမ်းငတ်ရပြန်လေသည်။

စတုတ္ထနေ့၌ကား ၃ ရက်လုံးလုံးဆွမ်းမစားရရှာသော ထိုဘိက္ခုနီသည် ရထားစုံသွားနေသော ပြလမ်း၌ တုန်တုန်ရီရီနှင့်သွားနေစဉ် ရထားစီး၍ လာသော သဌေးတဥျားက “အရှင်မ...ဖယ်ပါ” ဟု လျှောက်၍ လမ်းဖယ် လိုက်စဉ် လဲသွားတော့၏။ စိတ်သဘောကောင်းသော သဌေးသည် ရထားမှ ဆင်းလာ၍ တောင်းပန်ရှာ၏၊ ဘိက္ခုနီလည်း “ရထားကို လမ်းဖယ်ရလို့ လဲတာမဟုတ်ပါ။ နဂိုကပင် အားနဲနေလို့ပါ” ဟု ပြန်ပြော၏။ “ဘာပြုလို့ အားနဲရပါတုန်း” ဟု ထပ်၍မေးရာ “ရဟန်းတပါးကသူလှူသောဆွမ်းကို အကုန်လုံးခံယူသောကြောင့် ၃ ရက်လုံးလုံး ဆွမ်းမစားခဲ့ရကြောင်း” ပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ သဌေးသည် ဘိက္ခုနီကို အိမ်သို့ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် “နဂိုကမှ လာဘ်လာဘ အရနည်းသော ဘိက္ခုနီရဲ့ဆွမ်းကို ရဟန်း ယောက်ျားဖြစ်သူက အလိုက်မသိ အကုန်လုံးခံယူရသတဲ့လား” ဟု နီးစပ်ရာ ပြောပြ၍ ရှုချက်ရဲ့လေသည်။ ထိုစကားကို ရဟန်းတော်များ အဆင့်ဆင့်

ကြား၍ ဘုရားရှင်အားလျှောက်သောအခါ ထိုရဟန်းကို ခေါ်တော်မူ၍ ဘိက္ခုနီနှင့် ဆွေမျိုးတော်-မတော်ကို စစ်ဆေးတော်မူရာ ဆွေမျိုးမတော် ကြောင်း သိတော်မူ၍—

“မောဃပုရိသ...ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီနှင့် သင့်လျော်သော အရာ မသင့်လျော်သောအရာ၊ သူ့မှာရှိသော အရာ-မရှိသော အရာကို ဆွေမျိုးမတော်သော ရဟန်းကမသိနိုင်သင်မို့လို့ ဆွေမျိုးမတော်သော ဘိက္ခုနီ၏လက်က ဆွမ်းကို ခံယူရက်ပလေ၊ သင်လုပ်ပုံဟာ မကြည်ညိုသေး သူတို့၏ ကြည်ညိုစရာလည်းမဟုတ်၊ ကြည်ညိုပြီးသူတို့ သဒ္ဓါတရားတိုးစရာ လည်းမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ မကြည်ညိုသေးသူတို့ မကြည်ညိုစရာနှင့် ကြည်ညို ပြီးသော ပုထုဇဉ်တချို့၏ အကြည်ညိုပျက်စရာသာ ဖြစ်သည်”...ဟု ကဲ့ရဲ့ တော်မူပြီးကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ အန္တရသရံ ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယံ အာဂုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ ၊ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ” ဟိ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ရဟန်းသည် ရွာတွင်းသို့ဝင်ပြီးသော ဆွေမျိုး မတော်သော ရဟန်းမ၏လက်မှ ခဲဘွယ်ကိုဖြစ်စေ ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ မိမိလက်ဖြင့်ခံယူ၍ ခဲမှုလည်းခဲအံ့ စားမှုလည်းစားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် “ဂါရယံ အာဂုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ တံ ပဋိဒေသေမိ”ဟု ဆို၍ သီးခြားဒေသနာ ပြောရမည်။

ဒုတိယ ပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်—ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ။
အမှု—ဆွမ်းစားစဉ် စိမ့်နေသော ဘိက္ခုနီကို မတားမြစ်မှု။

လောကုတ်ကောင်းသော ဘိက္ခုနီ ရဟန်းတော်အများသည် ပင့်ဖိတ်ထားသော အိမ်၌ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေကြလေရာ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများလည်း ပါဝင်ကြ၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီမ တို့သည် ထိုအိမ်သူ အိမ်သားတို့နှင့် အကျွမ်းဝင်ရကား ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများအတွက်

“ဒိမ္မာ ဟင်းလိုက်ကြပါ၊ ဒိမ္မာ ဆွမ်းလိုက်ကြပါ”ဟု စီမံနေကြလေသည်။ သူတို့စီမံမှုကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းအများပင် အလိုရှိတိုင်း စားကြရသော်လည်း (ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင်မဟုတ်သော) အခြားရဟန်းတို့မှာ စိတ်တိုင်းကျအောင် မဘုဉ်းပေးကြရချေ။ ထိုအကြောင်းကိုသိရသော ရဟန်းတော်တို့သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့အား “စီမံသော ဘိက္ခုနီကိုမစီမံဘို့ရန် မတားမြစ်ကောင်းလား”ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြခြင်းကြောင့် ဘုရားရှင်သည် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်း၍ အပြစ်တင်တော်မူကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိတာ ဘုဇ္ဇန္တိ၊ ဘတြစေသော ဘိက္ခုနီ ဝေါသာသမာနရူပါဌိတာ ဟောတိ “ဣမ သူပံ ဒေထ ဣမ ဩဒနံ ဒေထာ” တိ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာဘိက္ခုနီ အပသာဒေတဗ္ဗာ “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိ” တိ၊ ဧကဿ စေပိ ဘိက္ခုနော နပဋိဘာသေယျ တံ ဘိက္ခုနီ အပသာဒေတံ “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိ” တိ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမှ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမာ” တိ။

မြန်မာမြန်။ ။ရဟန်းတို့သည် အိမ်တို့၌ ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။ ထိုဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာ အရပ်၌ ထို(ဝတ္ထုကြောင်း၌)လာသော ရဟန်းမကဲ့သို့သော) ရဟန်းမသည် “ဤ၌ ဟင်းပေးကြပါ၊ ဤ၌ ထမင်းပေးကြပါ” ဤသို့ စီမံသည်ဖြစ်၍ တည်နေအံ့။ ထိုဆွမ်းဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းတို့က ထိုရဟန်းမကို တားမြစ်ရမည်။ (အဘယ်သို့ တားမြစ်ရမည်နည်း) “နမ...အကြင်မျှလောက် ရဟန်းတွေ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေကြသေး၏။ ထိုဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေသမျှ တော်ရာ ဖဲသွားပါဥျားလော့” ဤသို့ တားမြစ်ရမည်။ ရဟန်းတပါးတလေသော်မှလည်း ထိုရဟန်းမကို “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝ ဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိ”ဟု ပြော၍ တားမြစ်ဘို့ရာ အကယ်၍ စိတ်ကူးမပေါ်လာအံ့။ ထိုရဟန်းတို့သည် “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမှ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမာ”ဟု ဆို၍ သီးခြားဒေသနာ ပြောရမည်။

တတိယ ပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ရဟန်းတော်အများ။

အမှု-အတိုင်းအရှည် မသိဘဲ ခဲဘွယ်သောဇဉ်ကို ခံယူမှု။

သေက္ခ
သမုတ်ခြင်း

သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် (အရိယာ) ဖြစ်ပြီးသူများကို “သေက္ခ”ဟု ခေါ်၏။ ဤသူတို့ကား အစစ်အမှန် သေက္ခဖြစ်သူများတည်း။ ထိုသို့ အရိယာ ဖြစ်ပြီးသူများသည် အလှူဒါန၌ လွန်စွာမွှေးလျော်ကြ၏။ အစစ်အမှန် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်က သူတို့နှင့် ထိုက်တန်သော ပစ္စည်းကို အလှူခံလာလျှင် မိမိမှာ ရှိနေသော ပစ္စည်းကိုမပေးဘဲ မနေနိုင်ကြ။ ဤကား သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထုံးစံတည်း။ အိမ်တအိမ်၌ကား သွီးခင်ပွန်း ၂ ယောက်လုံးပင် သေက္ခ (အရိယာ) မဖြစ်သေးသော်လည်း သဒ္ဓါတရားမှာမူ သေက္ခ (အရိယာ) တို့ကဲ့သို့ပင် ထက်သန်ကြ၏။ ပစ္စည်း ဥစ္စာကမူ ဆုတ်ယုတ် နေအံ့။ (လူရလွန်း၍ဖြစ်စေ အရောင်းအဝယ်မကောင်း၍ဖြစ်စေ တနည်းနည်းဖြင့် ဆုတ်ယုတ်နေအံ့) ထိုအိမ်သူ အိမ်သားကို သံဃာအများ စုဝေးကာ ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် “သေက္ခ”ဟု သမုတ်ထားရလေသည်။

ဝတ္ထုကြောင်း

သာဝတ္ထိမြို့၌ သွီးခင်ပွန်း ၂ ယောက်လုံးပင် သဒ္ဓါတရား ထက်သန်လှ၏။ သို့သော်စည်းစိမ်ဥစ္စာကား လှူရင်း လှူရင်း ပင် ဆုတ်-ဆုတ်နေ၏။ သူတို့အိမ်၌ နံနက်စာအဖြစ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်ထားသော စားဘွယ်ခဲဘွယ်များကို နေ့စဉ်ဆွမ်းခံကြွလာသော ရဟန်းတို့အားတပီးပြီး တပီး လောင်းလှူနေရာ တခါတရံမှာမူ သူတို့စားဘို့ပင် မကျန်အောင် ကုန်သွား၏။ နောက်ထပ်လည်းချက်ပြုတ်ဘို့ မဝယ်နိုင်ရကား ထိုနံနက်အဘို့ မစားဘဲသာဆိုင်ရာအလုပ်ကို လုပ်ကြရှာတော့၏။ ထိုအကြောင်းကိုသိသော အိမ်နားနီးချင်းတို့သည် ရဟန်းများကို “အလိုက်မသိကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြလေရာ တဆင့်စကား ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ ထိုအိမ်ကို (အိမ်သူ အိမ်သားများကို) သေက္ခဟု သမုတ်ထားဘို့ရန် ပညတ်တော်မူလေသည်။

သမုတ်ပုံ

ရှေးဦးစွာကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ ရဟန်းသံဃာတော်များ ကို သိမ်အတွင်း၌ (အချင်းချင်း ၂ တောင့်ထွာအတွင်းမှာ တည်ရှိအောင်) စုဝေးစေရ၏။ သံဃာစုံညီသောအခါ သွက်သွက်လက်လက် ထက်ထက် မြက်မြက် ရှိသော ရဟန်းတော်တပီးသည် “ကမ္မဝါစာ= ကံပြုသောစကား”ဟု ခေါ်သောပါဠိစကားဖြင့် အောက်ပါ (မြန်မာပြန်

အတိုင်း)အကြောင်းအရာကို သံဃာတော်အားပြောပြရသည်။ ထိုသို့ပြောပြခြင်းကိုပင် “ကမ္မဝါစာရွတ်ခြင်း=(စာကြည့်ဘတ်လျှင်) ကမ္မဝါဘတ်ခြင်း” ဟု ခေါ်သည်။ [စာကြည့်ဘတ်ခြင်းကား အရကျက်မထားနိုင်၍၊ ရသော်လည်း မတော်တရား တလုံးတလေ မှားမည်ကိုစိုး၍ဖြစ်သည်။ အမှန်မှာ—စာမကြည့်ဘဲ ရွတ်ဆိုရမည်သာဖြစ်၏။]

ဥတိကော။ ။အရှင်ဘုရားတို့... သံဃာတော်သည် တပည့်တော်၏ စကားကိုနားစိုက်တော်မူပါ။ မည်သည့်အမျိုးသည် သဒ္ဓါအားဖြင့် တိုးပွားပါ၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာအားဖြင့်ကား ဆုတ်ယုတ်နေပါသည်။ သံဃာတော်၏ (ယခုသမ္မုတိပေးမည့်)ကံသည် အကယ်၍သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော ကံဖြစ်အံ့။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သံဃာတော်သည် မည်သည့်အမျိုးအား သေက္ခသမ္မုတိကို ပေးချိန်တန်ပါပြီ-ဤကား သံဃာကို အသိပေးသောစကားတည်း။ [ကမ္မဝါစာ မဟုတ်သေး။ “ဥတိ=အသိပေး”ဟုခေါ်သည်။]

ကမ္မဝါစာ။ ။အရှင်ဘုရားတို့... သံဃာတော်သည် တပည့်တော်၏ စကားကိုနားစိုက်တော်မူပါ။ မည်သည့်အမျိုးသည် သဒ္ဓါအားဖြင့် တိုးပွားပါ၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အားဖြင့်ကား ဆုတ်ယုတ် နေပါသည်။ သံဃာတော်သည် မည်သည့်အမျိုးအား သေက္ခသမ္မုတိကိုပေးနေ၏။ မည်သည့် အမျိုးအား သေက္ခသမ္မုတိ ပေးခြင်းသည် အကြင်အရှင်အားနှစ်သက်၏။ ထိုအရှင်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေပါ။ အကြင်အရှင်အား မနှစ်သက်။ ထိုအရှင်သည် (ငါသဘောမတူ-ဟု) ပြောနိုင် = ကန့်ကွက်နိုင်ပါသည်။ [ဤသို့မေးသောအခါ မည်သူမျှ မကန့်ကွက်လျှင် ထိုသေက္ခသမုတ်မှု အထမြောက်တော့၏။]

နိရုဓကော။ ။သံဃာတော်သည် မည်သည့်အမျိုးအား (မည်သည့်ဘွဲ့ခင်ပွန်းအား) သေက္ခသမ္မုတိကို ပေးအပ်ပြီ-(ပေးပြီးပါပြီ) သံဃာတော်အားလုံးပင် သဘောတူသော အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့် တိတ်ဆိတ်စွာနေကြပါ၏။ ထိုသို့တိတ်တိတ်နေခြင်းကြောင့်ပင် သံဃာတော်အားလုံးက အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ [ဤအချိန်ကျမှ သမုတ်မှု ကိစ္စပြီးစီး၏။] ဤသို့သမုတ်ထားသောအိမ်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် များကို ဆွမ်းခံသလို ကိုယ်တိုင်မခံယူရတော့ချေ။

တမင်ပင့်သော်
ခံယူခွင့်မရှိပုံ

ထိုသို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် သာဝတ္ထိမြို့၌ ပွဲသဘင် (သင်္ကြန်ပွဲစသော ပွဲမျိုး) ဖြစ်သောအခါ များစွာသော လူတို့သည် ရဟန်းတော်များကို ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းကျွေးကြကုန်၏။ သေက္ခဟုသမုတ်ထားသော ထိုအိမ်ကလည်း ရဟန်းတော်များကို ပင့်ဖိတ်လေရာ ရဟန်းတော်များသည် ထိုအိမ်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုမစားကောင်းဟု အယူရှိကြသောကြောင့် ထိုပင့်ဖိတ်သည်ကို လက်မခံကြကုန်။

ထိုသို့ဆွမ်းစားပင့်၍ မရသောအခါ “ငါတို့၏ဆွမ်းကို ရဟန်းတော်များက မခံယူလျှင် ငါတို့မှာ အသက်ရှင်နေလို့ ဘာအကျိုးရှိတော့မှာလဲ” ဟု စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကာ ရဟန်းတော်များအပေါ်၌ မကျေနပ်သောစကားကို ပြောကြရှာလေသည်။ ထိုစကားကို ဘုရားရှင် တဆင့်ကြားတော်မူ၍ “တမင်လာ ပင့်ဖိတ်လျှင် ထိုသေက္ခဟု သမုတ်ထားသောအိမ်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူ၍ သုံးဆောင်ကောင်း၏” ဟု အနုပညတ်ထပ်ဆင့်တော်မူရပြန်လေသည်။

ဂိလာနအား
ခွင့်ပေးတော်မူခြင်း

ရဟန်းတပါးသည် မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏။ သေက္ခဟု သမုတ်ထားသော အိမ်ကလည်း ထိုရဟန်းနှင့်ရင်းနှီး၍ ထိုရဟန်းဝင်နေကျ အိမ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းခံချိန်စယ် ထိုအိမ်သို့ဝင်သွားသောအခါ အိမ်ရှင်များက ဆွမ်းကပ်ကြလေသော်၊ ထိုရဟန်းသည် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ရှိသေသောအားဖြင့် (စားကောင်းလိမ့်မည်မထင်သောကြောင့်) ထိုကပ်လှူသောဆွမ်းကို လက်မခံဘဲ နေလေသည်။ မကျန်းမမာဖြစ်နေသောကြောင့် အခြားအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်၍လည်း ဆွမ်းမခံနိုင်ရကား ထိုနေ့အဘို့ ဆွမ်းမစားရရှာတော့ချေ။ ထိုအကြောင်းကို ရဟန်းများကဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားလေသော် “ဂိလာနဖြစ်လျှင် သေက္ခဟု သမုတ်ထားသောအိမ်မှ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူ၍ သုံးဆောင်ကောင်း၏” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယာနိ ခေါပန တာနိ သေက္ခသမ္ပတာနိ ကုလာနိ၊ ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေက္ခသမ္ပတေသု ကုလေသု ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော အဂိလာနော ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျဝါ ဘုဠေယျဝါ၊ ပဋိဒေသေတမ္ပံ ဟေန ဘိက္ခုနာ” ဝါရယံ

အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။

မြန်မာမြန်မာ။ “သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော အကြင်အမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော အမျိုးတို့၌ အိမ်ဥပစာမရောက်မီ ရှေ့အဘို့က ပင့်လည်း မပင့်အပ်၊ ဂိလာနလည်းမဟုတ်ဘဲ ခဲဘွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ မိမိကိုယ်တိုင်ခံယူ၍ ခဲမှုလည်းခဲအံ့ စားမှုလည်း စားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ” ဟုဆို၍ သီးခြား ဒေသနာပြောရမည်။

မှတ်ချက်။။ “သေက္ခဟု သမုတ်ရလောက်အောင် သဒ္ဓါတရားကောင်း၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆုတ်ယုတ်နေသောကြောင့် အလှူခံ (ဆွမ်းခံ) လာသမျှကို လှူနေလျှင် ထိုသူတို့သာ၍ ပင်ပန်းသွားမည်စိုးသောကြောင့် ရှေးဦးစွာ သေက္ခဟု သမုတ်ရမည်။ ထိုအိမ်၌ဆွမ်းခံခြင်းစသော အလှူခံမှုမပြုရဟု ပညတ်တော် မူ၍ သူတို့တတ်နိုင်သမျှ ပင့်ဖိတ်သောအခါ၌ကား သူတို့သဒ္ဓါတရားမပျက် အောင် အလှူခံတော့ဟု ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်၌ ဘုရားရှင်၏ ကရုဏာတော် မေတ္တာတော်နှင့် မြော်မြင်တော်မူပုံများကို စဉ်းစားကြည့်သို့ပြီးလျှင် မိမိတို့စပ်ဆိုရာ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ အားလည်း သူတို့လှူလိုတိုင်း လက်မခံဘဲ အရာရာထောက်ထား၍ အလှူခံ သင့်မှ ခံစေလိုသော ဘုရားရှင်၏အလိုတော်ကို နားလည်ကြပါလေ။

အလိုက်သိမှု ဤနေရာဝယ် “ဘောဇနေ မတ္တညတာ” နှင့်စပ်၍ကျမ်းစာ တို့၌ ဖွင့်လှေ့ရှိသော အလိုက်သိပုံများကို သိထားသင့် ပါသည်။ အလှူခံဖြစ်သော ရဟန်းသာမဏေများသည် ဆွေမျိုးမတော်သော အလှူရှင် သို့မဟုတ်- “အလိုရှိရာတောင်းပါ” ဟု ဖိတ်မန်လျှောက်ထားခြင်း မရှိဘူးသော အလှူရှင်အား ဘာပစ္စည်းကိုမျှ (အယုတ်သဖြင့် ရေကိုမျှ) မတောင်းကောင်းကြောင်းကိုနောက်သေခံယအခဏ်း၌လာမည့် “သူပေါ်ဒန ဝိညတ္တိ” သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သိထားနှင့်ရာ၏။ ဤနေရာ၌ကား အလှူခံကောင်းသော ဉာတိ (ဆွေမျိုး) ဖိတ်ထားသော (ပဝါရိတ) သို့မဟုတ် ဆွမ်းခံသလိုရပ်၍ အလှူခံရသော အလှူရှင် ဤရမျိုးအပေါ်၌ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က အလိုက်သိရ သောအချက် ၃ ချက်ရှိ၏။

ထို ၃ ချက်ကား ၁-အလှူရှင်၏အလိုဆန္ဒ၊ ၂-ပစ္စည်း၏အနည်းအများ၊ ၃-မိမိမှာလိုသလောက်၊ ဤ ၃ ပါးတည်း၊ ထိုတွင်-

၁။ အလှူရှင်မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါများပါသော်လည်း သူ့ဆန္ဒက နည်းနည်းသာ လှူလိုလျှင်(သူ့မှာပစ္စည်း မည်မျှပင် ပေါပေါ မိမိမှာ မည်မျှပင် အသုံးလိုလို) သူ၏ဆန္ဒသူ၏သဒ္ဓါတရားလိုက်၍ နဲ့နဲ့သာအလှူခံပါ။ များများ အလှူခံနေလျှင် သူ၏သဒ္ဓါဆန္ဒနှင့်မကိုက်၍ အလိုက်မသိရာ ရောက်လိမ့်မည် ဟူလို။

၂။ အလှူရှင်သည် သဒ္ဓါတရားကောင်းလှ၏။ မိမိအတွက်ဆိုလျှင် ကုန်ကုန်ခန်းခန်းလှူဒါန်းမည်သာ၊ သို့သော်သူ့မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါများလှသည်မဟုတ်၊ (ထိုအချိန်မှာ လူစရာ နဲ့နဲ့သာရှိနေ၏) ထိုကဲ့သို့အလှူရှင်မျိုးထံ (သူ့သဒ္ဓါတရားဘယ့်လောက်ပင်ကောင်းကောင်း၊ မိမိမှာ မည်မျှပင် အသုံးလိုလို) သူ၏ပစ္စည်းအခြေအနေကို ထောက်ထား၍ နဲ့နဲ့ပါးပါးသာ အလှူခံပါ။ များများအလှူခံနေလျှင် သူ့မှာရှိသော ပစ္စည်းနှင့်မကိုက်၍ အလိုက်မသိရာ ရောက်လိမ့်မည်-ဟူလို။ [ဤသိက္ခာပုဒ်အရ “သေက္ခမျိုး” ဟု သမုတ်ရခြင်းမှာလည်း ဤအလှူရှင်မျိုးကို ညွှာတာခြင်းပင်တည်း။]

၃။ အလှူရှင်တဥျားကား ပစ္စည်းဥစ္စာလည်း ပေါများ၏၊ သဒ္ဓါတရားလည်းကောင်းလှ၏။ သို့သော် (သူကတရားတန် လှူနိုင်သော်လည်း မိမိမှာ ၁၀ တန်သာ အသုံးလိုလျှင်) မိမိအသုံးလိုသလောက်သာ အလှူခံပါ။ ပစ္စည်းပေါသလောက် သဒ္ဓါကောင်းသလောက် အလှူခံနေလျှင် မိမိသုံး၍ပိုနေသမျှ အချည်းနှီးဖြစ်စရာရှိသောကြောင့်(ဘုန်းကြီးတွေ အလိုက်မသိတတ်ဘူး-ဟု) ဘေးလူများ၏ အကဲ့ရဲ့ဒဏ်ကို တသာသနာလုံး ခံရပါလိမ့်မည်- ဟူလို။ ထို့ကြောင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အဘက်ဘက်က အလိုက်သိတတ်မှသာ လူအများနှင့် ဆက်ဆံရာဝယ် ပြေပြေပြစ်ပြစ် ဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာရှိပါသည်။ [ဧကနိပါတ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ၊ ဝိရိယာရတ္တဒီပနီ။]

စတုတ္ထပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-တောကျောင်းအုန်းကြီးများ။
အမှု-သာကီဝင်မင်းသွီးအများ၊ တောပုန်းတို့က လုယက်ဖျက်ဆီးခံရမှု။

သူပုန်ထချိန် ကပိလဝတ် နေပြည်တော်ဝယ် နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်၌
တောကျောင်း ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် သာကီဝင်မင်းတို့၏
ဗွား၌မျှ ကျွန်တို့ ပုန်ကန်နေခိုက်နှင့် ကြံကြိုက် နေလေသည်။

သာကီဝင်မင်းသွီးတို့သည် တောကျောင်းသို့ ဆွမ်းကပ်သွားလိုကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကိုကြား၍ တောကျောင်း လမ်းက ပုန်းအောင်း နေနှင့်ကြကုန်သော သူပုန်တို့သည် ဆွမ်းအပို့လာသော သာကီဝင်မင်းသွီးများအား ပစ္စည်းကိုလည်းလှ၊ လူကိုလည်း ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ သာကီဝင်မင်းတို့သည် ခိုးထုပ်နှင့်တကွ ထိုသူပုန်တို့ကို ဖမ်းပြီးလျှင် ရဟန်းတော်တို့အား “သူပုန်တွေ ရှိကြောင်းကို အသိမပေးကောင်းလား” ဟု အပြစ်တင်ကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [ကျောင်းတိုက်သို့ မလာခင် တင်ကြို၍လျှောက်လျှင် “သူပုန်တွေ ရှိသည်” ဟု ပြောခွင့်ရသောကြောင့် ဤသို့ပညတ်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်။]

ထိုသို့ ပညတ်တော်မူပြီးနောက် တောကျောင်းရဟန်း
 ဂိလာနအား ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း တပါးသည် မကျန်းမမာဖြစ်နေစဉ် လူတို့သည် ခဲဘွယ်
 ဘောဇဉ်ကိုယူ၍ တောကျောင်းသို့ လာကြကုန်၏။ လူတို့
 သည် ထိုဂိလာနရဟန်းအား ဆွမ်းလှူကြသောအခါ ထိုရဟန်းသည်
 (ကျောင်းတိုက်သို့မရောက်ခင် တင်ကြို၍ မလျှောက်ထားသော ဆွမ်းဖြစ်
 ရကား) အလှူမခံဘဲ နေကာ ထိုနေ့အဘို့ ဆွမ်းမစားရရှာတော့ချေ။
 ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်သိတော်မူ၍ “တောကျောင်းရဟန်းအား (ဂိလာန
 ဖြစ်နေလျှင်) တင်ကြို၍ မလျှောက်ထားသော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို ကိုယ်တိုင်
 ခံယူ၍ စားခွင့်ပြုတော်မူရလေသည်။”

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာနိ ခေါပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာ-
 သနာနိ သာသင်္ဂသမ္ပတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ၊ ယော ပန
 ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံ-
 ဝိဒိတံ ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံဝါ အဇ္ဈာရာမေ သဟတ္ထာ
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဂိလာနော ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊
 ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မံ
 အာပဇ္ဇိ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ” တိ။

မြန်မာမြန်။ ။ တောရဖြစ်ကုန်သော သာသင်္ဂသပ္ပဋိဘယဖြစ်ကုန်သော
 ကျောင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုသို့ သဘော
 ရှိကုန်သော ကျောင်းတို့၌ အာရာမ၏ ဥပစာသို့ မရောက်မီ

ရှေးက မသိစေအပ်ဘဲ ခဲဘွယ်ကို ဖြစ်စေ ဘောဇဉ်ကို ဖြစ်စေ အာရပ် အတွင်း၌ မိမိကိုယ်တိုင် ခံယူ၍ ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ ခဲမူလည်း ခဲအံ့ စားမူလည်း စားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် “ဂါရယံ အာဂုသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ” ဟုဆို၍ သီးခြား ဒေသနာ ပြောရာ၏။

ပါဠိဒေသနီယအခန်းပြီး၏။

၇။ သေဒိယ အခင်း ပရိမဏ္ဍလဝဂ်

ပရိမဏ္ဍလ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းများ။
အမှု-သင်းပိုင်, ကေသီကို မညီမညွတ်ဝတ်မှု။

မညီမညွတ်
ဝတ်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် သင်းပိုင် (ကိုယ်ဝတ်)ကို မညီမညွတ် ဝတ်ကြကုန်၏။ ရှေ့ကလည်း တွဲရဲ့ကျ, နောက်ကလည်း တွဲရဲ့ကျနေကုန်၏။ ကေသီခေါ်(အပေါ်ခြံ) သင်္ကန်းကိုလည်း ရှေ့ကဖြစ်စေ နောက်ကဖြစ်စေ ၂ ဘက်လုံး ဖြစ်စေ တွဲရဲ့ချ၍ မညီမညွတ် ရမ်းကြကုန်၏။

လူတို့က
အထင်သေးခြင်း

ထိုသို့ မညီမညွတ် ဝတ်ကြ ရမ်းကြပုံကို မြင်ရသော လူတို့သည် ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို(အဝတ်မှမဝတ်တတ်ကြ ဘူး-ဟု) အထင်သေးကြကုန်၏။ တချို့လူများကား အထင်သေးရုံတွင်မကဘဲ နှုတ်ဖြင့် အပြစ်ပြောကြကုန်၏။ တချို့ကမူ စပ်မိတိုင်း အပြစ်ပြောသဖြင့် ရဟန်းများ၏ အပြစ်သည် ပြန်နံ့သွားလေ တော့၏။

မညွတ်တော်
မူခြင်း

လူတို့၏ အပြစ်ပြောသံကို အခြားရဟန်းတော်များ ကြားသိရ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ ဘုရား ရှင်သည် သံဃာစည်းဝေးစေတော်မူပြီးလျှင် ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းတော်မူသောအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကလည်း ဟုတ်မှန်ပါကြောင်း ဝန်ခံကြလေသည်။

ထိုအခါ “ဤမညီမညွတ် ဝတ်မှုသည် သာသနာတော်ကို မကြည်ညိုသေး သူတို့ ကြည်ညိုဘို့ရာလည်း မဟုတ်၊ ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏ သဒ္ဓါတရား တိုးပွား ဘို့ရာလည်း မဟုတ်၊မကြည်ညိုသေးသူတို့ မကြည်ညိုစရာနှင့် ကြည်ညိုပြီးသော (အချို့)ပုထုဇဉ်များ၏ သဒ္ဓါတရား ပျက်ပြားဘို့သာဖြစ်သည်” ဟု ကဲ့ရဲ့တော် မူပြီးလျှင်-

ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမီ တိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းညီညွတ်စွာ ဝတ်အံ့ဟု ကျင့်မှုကို ပြရမည်။

ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတဗ္ဗံ နာဘိမဏ္ဍလံ ဇာဏုမဏ္ဍလံ ပဋိစ္စာ-
ဒေန္တေန=အထက်ပိုင်း၌ ချက်အဝန်းအပိုင်း (ပတ်လည်)ကို၎င်း ဒူးပုဆစ်
အဝန်းအပိုင်း (ပတ်လည်)ကို၎င်း ဖုံးစေလျက် အဝန်းညီစွာ ဝတ်ရမည်။

ယော အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ ပုရတောဝါ ပစ္စတောဝါ ဩလမ္ပန္တော
နိဝါသေတိ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ=ဤသိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ
ရှေ့ကဖြစ်စေ၊ နောက်ကဖြစ်စေ တွဲရရှိကျစေလျက် ဝတ်သောရဟန်းမှာ
ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့်၏။ ဤသို့သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော် မှုရလေသည်။ [ကေသီကို
မည်မညွတ် မြို့မှရမ်းမှု၌လည်း ဤအတိုင်းပင် ပညတ်တော် မှုရလေသည်။]

မှတ်ချက်။ “သိက္ခာ ကရဏီယာ=ကျင့်မှုကို ပြရမည်” ဟူရာ၌ ဝတ်နည်း
ရမ်းနည်း(ခြိနည်း)ကိုတတ်အောင် သင်ရမည်။ ထိုသို့သင်ရမည်ဖြစ်လျက်
မသင်ခြင်းသည်ပင် သိက္ခာပုဒ်ကို မလေးစားရာရောက်၏။ [နိဝါသန
ဝတ္တံ ဟိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တဿ အနုဂ္ဂဟဏမေဝဿ အနာ-
ဒရိယံ၊] ထိုသို့သင်၍ တတ်သောအခါ ညီညီညွတ်ညွတ် ဝတ်လေ့ရှိရမည်။
ဝတ်နည်းကိုသိပါလျက် ညီညီညွတ်ညွတ် မဝတ်လျှင် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်
သင့်၏။ သာမဏေများ၌ ဒဏ်ထိုက်၏။ [နောက်လာမည့် သေခိယ
သိက္ခာပုဒ်များလည်း ဤနည်းချည်းတည်း။]

ဇနိပုံ။ “အထက်ပိုင်း၌ ချက်ကိုဖုံးလောက်အောင် ရှေ့ရောနောက်ပါ
ညီစွာဝတ်ရမည်။ အောက်ပိုင်း၌ ဒူး(ပုဆစ်)ရိုးမှ အောက် လက်ရှစ်သစ်
လောက်ချ၍ ရှေ့ရောနောက်ပါ ညီစွာဝတ်ရမည်။ [“ဇာဏုမဏ္ဍလဿ
ဟေဋ္ဌာ ဇဗ်ဋ္ဌိကတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌင်္ဂုလမတ္တံ နိဝါသနံ ဩတာရေတွာ
နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ တတော ပရံ ဩတာရေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဝုတ္တံ”-သေခိယ
အဋ္ဌကထာ။] သင်္ကန်းရမ်းရာ၌လည်း ဒူးပုဆစ်အောက် လက် ၄ သစ်လောက်
ချ၍ ညီစွာရမ်းရမည်။

မိမိ။ “အဋ္ဌင်္ဂုလမတ္တံ မတ္တသဒ္ဓေန တတော ကိဉ္စိ အဓိကံ ဥနုဓိ
သင်္ကဏာတိ၊ ဣတ္ထာပိ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပဒဿ သာဓာရဏတ္တာ
ဇာဏုမဏ္ဍလတော ဟေဋ္ဌာ စတုရင်္ဂုလမတ္တံ ဩတာရေတွာ
အနောလမ္ပေတွာ ပရိမဏ္ဍလမေဝ ပါရူပိတဗ္ဗံ၊...[သေခိယ အဖွင့်။]

အာသာဖြန့်။ “လက်ရှစ်သစ်လောက်”ဟု “မတ္တ=လောက်” သဒ္ဓါ
ကြောင့် ထိုရှစ်သစ်ထက် အပိုအလိုကိုလည်း သိမ်းယူ၏။ ...ဤသုပုဒ်စွန့်

သိက္ခာပုဒ်၌လည်း ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆက်ဆံသည့်အတွက် ဒူးပုဆစ် ဝန်းမှ အောက် လက် ၄ သစ်လောက်ချ၍ တွဲလျားလည်း မကျစေဘဲ ဝန်းပိုင်းစွာ ရုံရမည်။

ညီစွာဝတ်စားရာမှာ။ "ရဟန်း သာမဏေများသည် ကျောင်း အာရပ် အတွင်းဝယ် ဘုရားဝတ်တက်ရာအခါ၊ ဆရာ့အထံ ချဉ်းကပ်ရာအခါ၊ သံဃာ အများ စုဝေးရာအခါ၊ သံဃာအများ ဆွမ်းစားရာအခါ စသည်တို့၌၎င်း မြို့ရွာအတွင်း တည်းခိုနေထိုင်ရာအခါ၌၎င်း ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကြောင့် ညီစွာဝတ်၍ ရမ်း၍နေရမည်။ [“ဝိဟာရေပိ အန္တရယရေပိ ပရိမဏ္ဍလ-မေဝ နိဝါသေတဗ္ဗဉ္စ ပါရူပိတဗ္ဗဉ္စ ... (အဋ္ဌကထာ)”— “ဝိဟာရေပိတိ သံဃသန္တိပါတဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနာဒိကာလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ”—ဝိမတိ။] ဤစကား အရ-“မိမိ တပါးထည်းနေရာ အခါစသည်၌ ပရိမဏ္ဍလမဖြစ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ”ဟုမှတ်။

ခြင်းချက်။ "ညီစွာဝတ်မည် ရမ်းမည်ဟု သဘောထား၍ ဝတ်ပါ သော်လည်း မညီမညွတ် ဖြစ်သွားရာအခါ၊ တခြားကိစ္စ၌ စိတ်စိုက်နေခိုက် အမှတ်တမဲ့ (သတိမထားဘဲ) ဝတ်မိရာအခါ၊ ညီညီညွတ်ညွတ် ဝတ်ပါလျက် ရှည်သွားမှန်း တိုနေမှန်း မသိရာအခါ (တနည်း-ဝတ်နည်း ရမ်းနည်းကို သိပါလျက် နားမလည်သေးရာအခါ) ခြေသလုံး၌ ဖြစ်စေ ခြေထောက်၌ ဖြစ်စေ အနာပေါက်နေ၍ (ဝိလာန ဖြစ်ခိုက်) အနာတိုက်မိမှာ စိုးသဖြင့် တိုတိုဝတ်ရာအခါ၊ ယင်အုံမှာစိုးသဖြင့် ရှည်ရှည်ချ၍ဝတ်ရာအခါ၊ ခြေသလုံး ခြောက်ကပ်ခြင်းခြေသလုံးသားကြီးခြင်းစသည်ဖြစ်ရာအခါ၊ ဘေးရန်ကြောင့် ပြေးလွှားရာအခါ၊ ရှူးနေရာအခါတို့၌ အတိုအရှည်ဝတ်သော်လည်း အာပတ် မသင့်၊ ဒဏ်မထိုက်။

သုပ္ပဋိန္ဒြိယသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

အမှာ။ ။ဤသေခိယအခန်း၌လာသော သိက္ခာပုဒ်များသည် သာဝတ္ထိမြို့ မှာချည်း ဖြစ်၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းများကိုချည်း အကြောင်းပြု၍ပညတ်တော် မူရသော သိက္ခာပုဒ်များဖြစ်သည်။

မြို့ရွာ အတွင်း၌ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားလာသည့် ကိုယ်ကို ဖော်၍ အခါ ကိုယ်ကိုဖော်၍ (ဒူးဖော်၊ ရင်ဖော် ဖော်၍) သွားလာကြကုန်၏။ ထိုင်သည့်အခါလည်း ကိုယ်ကို ဖော်၍ ထိုင်နေကြကုန်၏။ ထိုသို့ ကြည်ညိုဘွယ်မကောင်း

သော သွားလာနေထိုင်ပုံကို မြင်ရ၍ လူ့ယိုက ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့သံကို ကြားရသော ရဟန်းတော်များက ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ကြသဖြင့်....

(က) “သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒော အန္တရဗာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(ခ) သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒော အန္တရဗာရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ရပ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်မာ။ “လည်ပင်း လက်ကောက်ဝတ်မှ စ၍ ကိုယ်ကိုကောင်းစွာ ဖုံးလျက် မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားရမည်၊ နေထိုင်ရမည်”ဟူသော အလေ့အကျင့်ကို ပြုကျင့်ရမည်။

ကောင်းစွာ ဖုံးပုံ “သု=ကောင်းစွာ + ပဋိစ္ဆန္ဒ=ကိုယ်ကိုဖုံး” ဟူရာ၌ တကိုယ်လုံးဥးခေါင်းပါဖုံးရမည်-ဟု မိန့်တော်မူလိုသည် မဟုတ်၊ ယခုကာလ သင်္ကန်းရုံခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် မြို့ရွာအတွင်း သွားလာသောအခါ သင်္ကန်းရုံ၍ အနားပတ်သီး ကို တပ်ကြရသည်။ ထိုသို့ သင်္ကန်းရုံ၍ အနားပတ်သီး တပ်ထားလျှင် လည်မျိုလုပ် ဥးခေါင်းနှင့် လက်ကောက်ဝတ် ပြင်ဘက်လက် ခြေသလုံး အောက်ပိုင်းမှ တပါး တကိုယ်လုံးကို ဖုံးပြီးဖြစ်၏။ ထိုင်သော အခါလည်း ထိုကဲ့သို့ပင် ကောင်းစွာ ဖုံး၍ ထိုင်ရသည်။

အဋ္ဌကထာ။ “ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဂလဝါဠကတော ပဋ္ဌာယ သီသံ၊ မဏိဗန္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထေပိဏ္ဍိမိသတောစ ပဋ္ဌာယ ပါဒေ ဝိဝရိတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ=ထိုင်ခြင်းနှင့် စပ်သော ဒုတိယသိက္ခာပုဒ်ဝယ် လည်မျိုလုပ်မှစ၍ ဥးခေါင်းကို၎င်း၊ လက်ကောက်ဝတ်မှ စ၍ လက်တို့ကို၎င်း၊ ခြေသလုံးအသားပိုင်မှစ၍ ခြေတို့ကို၎င်း ဖွင့်ပြီး ထိုင်ရမည်။

မှတ်ချက်။ “ယခုကာလ၌ တချို့ ထိုင်ရာ၌ ခြေဖျား လက်ဖျားတို့ကိုပင် ဖုံး၍ ထိုင်ကြ၏။ ထိုသို့ထိုင်ခြင်းကို အပြစ်ရှိသည်ဟု အခြားသိက္ခာပုဒ်အရ မတွေ့ရသောကြောင့် ထိုသို့ ထိုင်ခြင်းကို အဋ္ဌကထာအတိုင်းမဟုတ်ဟု ဆိုရုံမှတစ်ပါး အပြစ်မမြင်ချေ။ ထိုသို့ဖုံးခြင်းကို ကြည်ညိုဘွယ်မဖြစ်ဟုလည်း မဆိုသာ။ ဥးခေါင်းကိုကား နောက်၌မခြုံရဟု ပညတ်တော် လာဥး

လတံ့ ဖြစ်၍ မခြံသင့်၊ ထို့ပြင်-လည်ပင်းကို ဖုံးရာ၌ ရှေ့ပိုင်း လည်မျို
ဇလုပ်ကို ဖုံးအောင် သင်္ကန်းရုံမှ ကျော်နှစ်ကြိမ်၊ ထိုသူတို့ကား “ဂလဝါဠ
ကတော ပဋ္ဌာယ” ဟူသောစကားဖြင့် စဉ်းစားသင့်သည်။

ခြင်းချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး၌လည်း ရှေ့ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်လာ
ခြင်းချက်များ ရနိုင်သည့်ပြင် (“ဝဿပဂတ” ခေါ်) ရွာတွင်း၌ ဆွမ်းခံ
ဆွမ်းစား တရားဟောခိုက် နေထိုင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ တည်းခိုသော အနေ
မျိုးဖြင့် နေသော ရဟန်းလည်း သင်္ကန်းမရုံဘဲ နေနိုင်သေး၏။ [“ဝဿပဂ
တဿာတိ-ဝါသတ္ထာယ ဥပဂတဿ ရတ္တိဘာဂေဝါ ဒိဝသဘာဂေဝါ
ကာယံ ဝိဝရိတွာ နိသီဒနတော အနာပတ္တိ”-အဋ္ဌကထာ။]

ဆက်ဥားအံ့-“တည်းခိုသောအနေမျိုး” ဟူရာ၌ အဘယ်လောက်ကြာမှ
“တည်းခိုခြင်း” ဖြစ်သနည်း-ဟု စဉ်းစားဘွယ်ရှိ၏။ ကင်္ခါဒီကာသစ်၌ ည၌
အိပ်မည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တည်းခိုမှ “အတည်းခို” ဟု ဆိုလို၏။ ဝိမတိ
ဋီကာ၌ကား-“ဝါသတ္ထာယ ဥပဂတဿာတိ ဝုတ္တတ္တာ ဝါသာဓိပ္ပါယံ ဝိနာ
(နေလိုသော ဆန္ဒနှင့် ကင်း၍) ဓမ္မဒေသနာ ပရိတ္တဘဏနာဒိ အတ္ထာယ
သုစိရမ္ပိ နိသီဒန္တေန သဗ္ဗံ အန္တရဗရဝတ္တံ ပူရေန္တေန နိသီဒိတဗ္ဗံ” ဟု
ဆိုသောကြောင့် တည်းခိုနေလိုသော ဆန္ဒရှိလျှင် ခေတ္တပင်ဖြစ်သော်လည်း
“အတည်းခိုပင်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ကျသည်။

ထို့ပြင်-အိမ်ရှင်တို့သည် “ရှင်ဘုရားများ သတင်းသုံးသမျှ ဤအိမ်ကို
လှူပါ၏” ဟု လျှောက်တတ်ကြ၏။ ထိုသို့လျှောက်လျှင် (အတည်းခိုမဟုတ်ဘဲ)
ဆွမ်းစားသွားခြင်းစသည်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ကျောင်းမှာ နေသလို သင်္ကန်း
မရုံဘဲ နေနိုင်၏ဟု ယူဆကြ၏။ ထိုအယူကိုကား-“တံ သဗ္ဗံ နဂဟေတဗ္ဗံ၊
တထာ ဝစနာဘာဝါ ဒါနလက္ခဏာဘာဝါ တာဝတ္တကေန ဝိဟာရသင်္ချာ
နပဂမနတောစ=ထိုအားလုံးကို အတည်မယူဘိုက်၊ (ဘာကြောင့်နည်း၊)
ထိုကဲ့သို့ ယူဘို့ရာ အဆိုအမိန့်မရှိခြင်း၊ ခေတ္တလှူခြင်းသည် အလှူမမြောက်
အငှားသာဖြစ်ခြင်း၊ ထိုသို့လျှောက်ရုံမျှဖြင့် ကျောင်းဟု မဆိုနိုင်ခြင်းကြောင့်
တည်း” ဟု ဆို၍ ဝိမတိ ပယ်လေသည်။

သုသံဝုတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့လက်ဆော့
ခြေဆော့ခြင်း ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာ အတွင်း၌ လက်ဆော့ ခြေ
ဆော့ ဆော့လျက် သွားလာကြ-နေထိုင်ကြကုန်၏။ လူတို့
ကလည်း ကဲ့ရဲ့ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်
ကြားတော်မူ၍....

- (က) “သုသံဝုတော အန္တရဗာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
- (ခ) သုသံဝုတော အန္တရဗာရေ နိသိဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်တော် ၂ ရပ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “လက်ခြေတို့ကို မဆော့(မကစား)ဘဲ ကောင်းစွာ စောင့်စဉ်းလျက် မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားလာမည်၊ နေထိုင်မည်” ဟူသော အလေ့အကျင့်ကို ပြုကျင့်ရမည်။ [သု=ကောင်းစွာ+ သံဝုတ=လက်ခြေတို့ကို စောင့်ရှောက်သူ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ မြို့ရွာအတွင်း၌ လက်ဆော့ ခြေဆော့ မလုပ်ရ။]

ဩက္ခိတ္တဝက္ခယိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

တို့တို့ဆည်သည်
ကြည့်ခြင်း

ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ဟိုဟိုသည်သည် (တောင်ကြည့်မြောက်ကြည့်) ကြည့်လျက် သွားလာ-နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသို့တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်လျက် ဣန္ဒြေမရဘဲ သွားလာနေထိုင်မှုကို ယဉ်ကျေးသော လူကောင်း သူကောင်းတို့သော်မှ မပြုကြပါဘဲ၊ အထူးယဉ်ကျေးသည်ဟု အသိအမှတ် ပြုရမည့်ဘုရားသားတော်တို့က ပြုနေကြသည်ကို လူတို့က ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချအပြစ်ဟင် ကြသောကြောင့်....

- (က) “ဩက္ခိတ္တဝက္ခယ အန္တရဗာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
- (ခ) ဩက္ခိတ္တဝက္ခယ အန္တရဗာရေ နိသိဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်တော် ၂ ရပ်ကို ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ရထားထမ်းပိုးတပြန်လောက်သာ ကြည့်လျက် မျက်စိကို အောက်သို့ချ၍ မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားလာ-နေထိုင်မှုကို ပြုမည်-ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ စက္ခုန္ဒြေ (စက္ခု+ဣန္ဒြေ) ချ၍မြို့ရွာအတွင်း၌ နေကြရသည်။ သို့သော် ယာဉ်ရထား နွားမြင်းစသောဘေးရန်ရှိ-မရှိကိုကား တစည်းတစောင်း ကြည့်ကောင်းပါ၏။]

ရထား ထမ်းပိုး တပြန်ကိုလည်း “၄ တောင် = တချို့အဋ္ဌကထာ၌ ၄ တောင်တွာခန့်” ဟုခန့်မှန်း ကြသည်။ ယဉ်ကျေးပြီးသော အာဇာနည် ဆင်ခြင်းတို့သည် ထိုမျှလောက်သာကြည့်လေ့ရှိကြသတဲ့။ မှန်၏-ထိုသို့မျက်စိ ကို ဣန္ဒြေရရထား၍ သွားလာ နေထိုင်မှုကိုယဉ်ကျေးသူတိုင်း ပြုကြ၏။ ဝေင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်ခြင်းကား အရိုင်းအစိုင်းတို့၏ အပြုအမူ ဖြစ်သည်။

ဥက္ခိတ္တက သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

သင်္ကန်းကို မြှောက်ပင့်ခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ သင်္ကန်းကို မြှောက် ၍ ပင့်၍ (စွန်တောင်ဆွဲ၍) သွားလာကြကုန်၏။ ထိုင်သော အခါလည်း သင်္ကန်းကို ပင့်၍ သိုင်ကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူ ကို လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

(က) “န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဗုဒ္ဓေ ဝဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(ခ) န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဗုဒ္ဓေ နိသိဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကို ဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “သင်္ကန်းကိုမြှောက်ပင့်လျက် မြို့ရွာအတွင်း၌ မသွားအံ့- မထိုင်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ မြို့ရွာအတွင်း၌ သင်းပိုင်ကိုယ်ရုံကို ဝဲဘက်ကဖြစ်စေ ယာဘက်က ဖြစ်စေ မမြှောက်ပင့်ရ။ ကိုယ်ရုံကို ခါးပေါ်အောင်ပင် တချို့ကျောင်း တွင်း၌ နေတတ်ကြ၏။ မြို့ရွာအတွင်းဖြစ်မူ ထိုကဲ့သို့မမြှောက်ပင့်ရ။]

ထိုင်သောအခါ၌ကား ရုံထားသောအပေါ်သင်္ကန်းကို အနည်းငယ်ပင့်၍ တင်ပါးအောက်မှာ ဖိမနေစေဘဲ ထိုင်ရမည်ဟု ပညတ်တော် မူချက် (ခန္ဓကမ္မာ) ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ပင့်ခြင်းမှတစ်ပါး သင်းပိုင်မှာပတ်ထား သော ခါးပန်းကြိုးပေါ်လာအောင် မြှောက်ပင့်၍ မထိုင်ရ။ သို့သော် တည်းခို နေထိုင်ခိုက် ဖြစ်မူကား ကျောင်းမှာနေသကဲ့သို့ ထိုက်တန် သလောက် မြှောက်ပင့်သော်လည်း “ဝါသုပဂတဿ အနာပတ္တိ” ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်မှာ ခြွင်းချက်ပါပေသည်။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ် ပြီး၏။

ဥဇ္ဇန္တိကဝဂ်

ဥဇ္ဇန္တိက သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

ကျယ်စွာရယ်ခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ကျယ်လောင်စွာ ရယ်၍သွားလာကြ-နေထိုင်ကြကုန်၏။ [ကျယ်စွာရယ်ခြင်းသည် ယဉ်ကျေးသောလူများ၏ အပြုအမူမဟုတ်၊ ယဉ်ကျေးသူတို့သည် ရယ်ရှင်ဘွယ်အာရုံနှင့်ကြိုလာလျှင် သွားမဖော်ဘဲ၎င်း သွားဖျားပေါ်ရုံမျှ ၎င်း ပြီးကြကုန်၏။ အသံထွက်လာလျှင်လည်း နာသာညှဉ်းညှဉ်း အသံလောက်ထွက်စေကြကုန်၏။ အသံကျယ်စွာထွက်အောင် ရယ်မောလေ့မရှိကြ။ ထို [ကြောင့်] ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့၏ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မှုသည် ယဉ်ကျေးသူတို့၏အပြုအမူမဟုတ်ရကား လူတို့ကကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

(က) “နဥဇ္ဇန္တိကာယ အန္တရဗုဒ္ဓါရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာကရဏီယာ။

(ခ) နဥဇ္ဇန္တိကာယ အန္တရဗုဒ္ဓါရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကို ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ကျယ်စွာရယ်၍မြို့ရွာအတွင်း၌ မသွားလာအံ့၊မနေထိုင်အံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [အကယ်၍ရယ်ဘွယ်အာရုံနှင့်ကြိုလာလျှင်ပြီးရုံမျှသာပြီးရမည်-ဟုမိန့်တော်မူ၏၊ ‘ဥ=အသံကျယ်စွာ+ဇ္ဇန္တိ=ရယ်ခြင်း’ကို တားမြစ်ရကား ခတ်တိုးတိုး အသံထွက်ရုံကိုကား တားမြစ်မည်မထင်။]

အပ္ပသဒ္ဓသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

အသံကျယ်စွာ စကားပြောခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်မြို့ရွာအတွင်း၌အသံကျယ်စွာစကားပြော၍ သွားလာ နေထိုင်ကြကုန်၏။ [အသံကျယ်စွာ စကားပြောခြင်းလည်း ယဉ်ကျေးပြီးသူတို့၏ အပြုအမူမဟုတ်၊ ယခုကာလ၌ပင်တောသူတောသားနှင့်မြို့သူမြို့သားစကားပြောပုံသည် အသံကျယ်-မကျယ်အားဖြင့် ကွဲပြားလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်] ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့၏ အသံကျယ်စွာစကားပြောမှုကို သာဝတ္ထိမြို့သူမြို့သားတို့က ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ-အောက်တန်းစားတွေဟု အသိအမှတ်ပြုကြသောကြောင့်....

(က) “အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဗုဒ္ဓေါ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

(ခ) အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဗုဒ္ဓေါ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကိုဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “တိုးသောအသံ ရှိသည်ဖြစ်၍ (စကားပြောစရာ ရှိလျှင် တိုးတိုးသက်သာ ပြောလျက်) မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားလာ-နေထိုင် မည်”ဟုအလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

၁၂ တောင်ကျယ်သောအိမ်ဝယ် မြောက်အစွန်၌တပါး၊ တောင်အစွန်၌ တပါး၊ အလယ်အကြား ၆ တောင်ခန့်၌တပါး ထိုင်နေရာ၊ မြောက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကအလယ်ပုဂ္ဂိုလ်အားလှန်း၍ စကားပြောရာ၌ အလယ်ပုဂ္ဂိုလ်သာ စကားလုံးကို ကွဲကွဲ ပြားပြားကြားရ၍ တောင်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်က ကွဲကွဲပြားပြား မကြားရလျှင် ထိုအသံကိုအပ္ပသဒ္ဓ=တိုးသောအသံဟု ဆိုရ၏။ တောင်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ပါ ကွဲကွဲ ပြားပြားကြားရလျှင်ကား မဟာသဒ္ဓဖြစ်၍ အပြစ်ရှိသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ရဟန်းသာမဏေချင်း စကားပြောရာ၌သာ ပညတ် တော်မူလိုရင်းဖြစ်ဟန်တူ၏။ ယူများနှင့် စကားပြောရာ၌ကား (အတူး အားဖြင့် မိန်းမများနှင့် စကားပြောရာ၌) တိုးတိုး ပြောနေလျှင် အပြစ်တင် ဘွယ်ပင်ဖြစ်ရာ၏။ တရားဟောရာ၌မူ အရှင်အာနန္ဒာ အရှင်မဟိန္ဒ စသော မထေရ်များပင် မြို့အတွင်း၌ ကျယ်စွာသောအသံဖြင့် ပရိသတ် ကြားလောက်အောင် ဟောတော်မူလေ့ရှိပေသည်။

ပဇာလကသိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး

ကိုယ်၊ လက်ရုံး၊ ဥဒါရ်၊ လက်ရုံး၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်မြို့ရွာအတွင်း၌ အထက်ပိုင်း ကိုယ်ကို မတ်မတ်မထားဘဲ လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်စေလျက် အိအိ ချဲ့ချဲ့တွဲရဲ့ချသလိုလုပ်၍ သွားလာကြ-နေထိုင်ကြကုန် ၏။ လက်ရုံးလက်မောင်းကိုလည်း တောင့်တောင့်တင်းတင်းမထားဘဲ တွဲရရာ ချသကဲ့သို့ လှုပ်လှုပ်ယမ်းယမ်းလုပ်၍ သွားလာနေထိုင်ကြကုန်၏။ ဥဒါရ် ကိုလည်း ခိုင်ခိုင်မတ်မတ်မထားဘဲ တွဲရရာချသကဲ့သို့ ဘေးစောင်း ရွှေငိုက် ထားကြကုန်၏။

ထိုအပြုအမူမျိုးသည် ပျင်းရိသူ-ကလေးကလားနေတတ်သူတို့၏ အပြုအမူ မျိုးသာဖြစ်၍ လူကြီးလူကောင်းများ-ယဉ်ကျေးပြီးသူများ၏ အပြုအမူမဟုတ် ချေ။ မှန်၏-ဘုရားရှင်သည် ဒေသစာရီ ကြွချီသောအခါ ထိုင်တော်မူသော အခါတို့၌ အထက်ပိုင်း ကိုယ်တော်သည် လှေပေါ်မှာ တင်ထားအပ်သော ဆင်းတုတော်ကဲ့သို့ အလွန်ငြိမ်သက်တော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယဉ်ကျေး သူတို့၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်၏ တပည့်များက ထိုကဲ့သို့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား မငြိမ်မသက် သွားလာနေထိုင်ကြသည်ကို မကြည်ညိုနိုင် သောလူတို့သည် ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချလေကုန်၏။ ထို့ကြောင့်....

- (က,ခ) “နကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဗုဒ္ဓေ ဂမိဿာမိတိ၊ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
 - (ဂ,ဃ) န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဗုဒ္ဓေ ဂမိဿာမိတိ၊ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
 - (င,စ) န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဗုဒ္ဓေ ဂမိဿာမိတိ၊ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
- ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်တော် ၆ ပါးကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “မြို့ရွာအတွင်း၌ ကိုယ်ကို လှုပ်စေ၍ လှုပ်စေ၍၎င်း၊ လက်ရုံး လက်မောင်းကို လှုပ်စေ၍ လှုပ်စေ၍၎င်း၊ ဥြးခေါင်းကို လှုပ်စေ၍ လှုပ်စေ၍၎င်း မသွားလာ- မနေထိုင်အံ့” ဟု အလေ့ အကျင့်ကိုပြုရမည်။

ဥက္ကဋ္ဌကဏ္ဍပြီး၏။

ခန္တကတဝဂ်

ခန္တကတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

ခါးထောက်ခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ခါးထောက်၍ သွားလာ-နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူသည်လည်း ဟန်ကြီး ပန်ကြီးလုပ်သူတို့၏ အပြုအမူဖြစ်၍ မြင်ရသူတို့ ကျေနပ်ဘွယ် ဘာဝန်းသော အပြုအမူမဟုတ်ရကား ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့်....

(က,ခ) “န ခန္တကတော အန္တရဗာရေ ဂမိဿာမီတိ၊ နိသိဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ဝဲဘက်ယာဘက် တဘက်ဘက်မှာ ဖြစ်စေ ၂ ဘက် လုံးမှာဖြစ်စေခါးကိုလက်ဖြင့်ထောက်၍မသွားလာအံ့၊ မနေထိုင်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။

ဩဂုဏ္ဍိတသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး

ခေါင်းခြုံခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ဥျားခေါင်းကိုခြုံ၍ သွားလာ-နေထိုင်ကြကုန်၏။ ဥျားခေါင်းနှင့်တကွ တကိုယ်လုံးကို (ခေါင်းမြီးခြုံ ကုလားမတို့ကဲ့သို့) ခြုံ၍သွားလာ- နေထိုင်ခြင်းကား ရိုးသားသူတို့ အပြုအမူ မဟုတ်သဖြင့် မြင်ရသူတို့က ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချကြသောကြောင့်....

(က,ခ) “န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဗာရေ ဂမိဿာမီတိ၊ နိသိဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်တော် ၂ ပါးကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ဥျားခေါင်းခြုံလျက် မြို့ရွာအတွင်း၌ မသွားလာ၊ မနေထိုင်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ဥက္ကဋ္ဌိကသိက္ခာပုဒ်

ဖဝါးဆွံ့နင်းခြင်း ဆဗ္ဗတ္တိ ရဟန်းကိုသည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ဖဝါးဆွံ့နင်း၍ သွားလာကြကုန်၏။ [ခြေဖျားထောက်၍ ဖနောင်ကို မြှောက်လျက်၎င်း၊ ဖနောင်သာနင်း၍ ခြေဖျားထောက်လျက်၎င်း သွားခြင်းကို ခြေဖဝါး နာနေသလို ဆွံ့နေသလို ဖြစ်သောကြောင့် “ဖဝါးဆွံ့” နင်းခြင်းဟုခေါ်၏။] ထိုသို့ဖဝါးဆွံ့နင်း၍ သွားခြင်းကား ကလေးများဆော့ခြင်း နှင့်တူသောကြောင့် အမြင်မတော်ချေ၊ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သွားသော ဆဗ္ဗတ္တိ ရဟန်းများကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချလေရကား—

“န ဥက္ကဋ္ဌိကဘယ အန္တရဗုဒ္ဓေ ဝိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ဖဝါးဆွံ့နင်း၍ “မြို့ရွာအတွင်း၌ မသွားအံ့” ဟူသော အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ပဗ္ဗတ္တိကသိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် မြို့ရွာအတွင်း၌ ဒူး ၂ ဘက်ကို ထောင်၍ ထိုထောင်ထားသော ဒူးကို လက် ၂ ဘက်ဖြင့် ပတ်ဖွဲ့၍၎င်း၊ အဝတ်ကြီးလုံးဖြင့် ပတ်ဖွဲ့၍၎င်း ထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ထိုင်ရခြင်းကား လူမမာတို့အတွက် သက်သာသော ထိုင်ရခြင်း ဖြစ်၍ ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် ထိုသို့ ပတ်ဖွဲ့၍ ထိုင်ကြလေသည်။ ထိုထိုင်ခြင်း မျိုးသည် ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိသော လူကြီးလူကောင်းတို့၏ အပြုအမူမဟုတ်သောကြောင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား—

“န ပဗ္ဗတ္တိကဘယ အန္တရဗုဒ္ဓေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “လက်အဝတ်တို့ဖြင့် ဒူးကိုပတ်ဖွဲ့လျက် မထိုင်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [မရှိသေး မလေးစားသော စိတ်ဖြင့် ထိုင်မှသာ အပြစ်ရှိသည်။ မကျန်းမာသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ထိုင်ခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိပါ။ ဤသို့ ဒူးကို လက်-ကြီးတို့ဖြင့်ပတ်ဖွဲ့၍ ထိုင်ခြင်းကို “အာယောဂပတ်” ဟု ကျမ်းစာတို့၌ဆိုသည်။]

သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပုဒ်

မလေးမစား
ဆွမ်းခံမှု
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းကိုမလေးမစား ခံယူကြကုန်
၏။ “မလေးမစား”ဟူသည် ဆွမ်းကို မလိုချင်သလို
စွန့်ပစ်မှာလိုလို လုပ်သော အမူအရာတည်း။ ထိုအမူ
အရာမျိုးကို မြင်ရသောအခါ ဆွမ်းလောင်းသူတို့၏စိတ်၌ သဒ္ဓါတရား
တိုးတက်သည့်ပြင် ဆွမ်းလောင်းချင်သောစိတ်ပင် ပျက်စီးကြကုန်၏။
ကြောင့် ထိုမလေးမစားခံယူမှုကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား—

“သက္ကစ္စံ ဝိဇ္ဇာပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ဆွမ်းကို လေးလေးစားစား(လိုလိုချင်ချင်)ခံယူမည်”ဟု
အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ပတ္တသညီသိက္ခာပုဒ်

ဟိုဟိုဆည်သည်
ဤဤဆွမ်းခံမှု
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံသည့် အခါ ဟိုကြည့်
သည်ကြည့်နှင့် ခံယူကြကုန်၏။ (သပိတ်၌ စိတ်စိုက်ဘဲ
တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်၍ ဆွမ်းခံရကား
ခင်းလောင်းနေသည်ကိုလည်း မသိလိုက်ကြ၊ ဆွမ်းလောင်း ပြီးသည်ကို
သီးမသိလိုက်ကြ၊ ထိုသို့နမူးနထူးဖြစ်လောက်အောင် ဝေးမေ့၍ ဆွမ်းခံမှုကို
ဘို့မကြည့်ညီသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“ပတ္တသညီ ဝိဇ္ဇာပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “သပိတ်၌ အမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍ (သပိတ်၌ စိတ်စိုက်
လျက်) ဆွမ်းကိုခံယူမည်”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

သမဿူပကသိက္ခာပုဒ်

ပဲဟင်းကို
များစွာခံယူမှု

ဆဗ္ဗဋီရဟန်းတို့သည် ပဲဟင်းကိုများစွာ ခံယူကြကုန်၏။
[“ပဲဟင်း”ဟူသည် မပြစ်လွန်း မကျလွန်းသောလက်ဖြင့်
ကော်ယူလျှင် ရနိုင်လောက်သော ပဲနောက်ဟင်း
ပဲကြီးဟင်းတည်း။ အခြားပဲဟင်းများလည်း ပါဝင်၏-ဟု ဆိုသေး၏။]
ထိုကဲ့သို့ ပဲဟင်းကို များစွာခံယူခြင်းကြောင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား-

“သမဿူပကံ ပိဏ္ဏပပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “တော်လောက်ရုံသော ပဲဟင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွမ်းကိုခံယူ
အံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။ဆွမ်း၏ ၄ ပုံတွင် ၁ ပုံလောက်သာရှိသော ပဲဟင်းကို “ဆွမ်းနှင့်ညီမျှ
သောပဲဟင်း”ဟုဆိုသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ပဲဟင်း စားလေ့ရှိသောကြောင့်
ပဲဟင်းနှင့်စပ်၍ သိက္ခာပုဒ်တရပ် ပညတ်တော်မူရသည်။ ထို့ကြောင့်
ပဲဟင်းမှတစ်ပါး အခြားသော ဟင်းချိုဟင်း ချဉ်ရည်ဟင်း သားဟင်း
ငါးဟင်းများကိုကား များစွာ ခံယူသော်၎င်း၊ လက်ကော်ရ ပဲဟင်းကို
လည်း ဣတိတို့ပစ္စည်းဖိတ်မန်အပ်သူတို့ပစ္စည်းဖြစ်မှု များစွာခံယူသော်၎င်း
အာပတ်မသင့်။

သမတိတ္ထိကသိက္ခာပုဒ်

မောက်လျှံနေအောင်
ဆွမ်းခံမှု

ဆဗ္ဗဋီရဟန်းတို့သည် သပိတ်ပေါ်၌ မောက်လျှံနေအောင်
ဆွမ်းခံကြကုန်၏။(ထိုကဲ့သို့ မောက်လျှံအောင် ဆွမ်းခံခြင်း
သည် အလွန်လောဘကြီးရာ ရောက်၏။ မိုမောက်နေ
သည့်အတွက် အမြင်လည်းမကော်ချေ။ ထို့ကြောင့်) လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား-

“သမတိတ္ထိကံ ပိဏ္ဏပပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “သပိတ်၏ အတွင်းနခမ်းရစ်နှင့် ညီမျှရုံသာ ဆွမ်းကိုခံယူ
အံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [သပိတ်၌အတွင်းနခမ်း၊ အပြင်
နခမ်း ဟု ၂ မျိုးရှိ၏။ အပြင်နခမ်းသည် အတွင်းနခမ်းထက် မြင့်၏။

ထို့ကြောင့် အပြင်နခမ်းနှင့်ညီမျှနေလျှင် ဘေး၌ လျှံကျဘွယ်ရှိသော
 ကြောင့် အတွင်းနခမ်း အရစ်နှင့် ညီမျှရုံသာ ဆွမ်းခံရသည်။ သပိတ်
 မှာရာ၌ အဓိဋ္ဌာန်တင်လောက်သော သပိတ်အစစ်ကို ဆိုလိုသည်။
 ထို့ကြောင့် သပိတ်ပေါ်၌ အခြားဟင်းခွက်များဖြင့် ထည့်၍ခံလျှင်
 ၎င်း၊ သပိတ်ဖုံးပေါ်တင်၍ ခံလျှင်၎င်း အာပတ်မသင့်၊ သပိတ်တလုံး
 ပြည့်၍ အခြား သပိတ်တလုံးဖြင့် လဲလှယ်ခံလျှင်လည်း အာပတ်
 မသင့်ပင်။]

ခန္ဓကတဝဂ် ပြီး၏။

သက္ကစ္စဝဂ်

သက္ကစ္စ ဘုဇန သိက္ခာပုဒ်

မစား ချင်သလို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ မစားချင့်
 ဆွမ်းစားမှု စားချင် အနေမျိုးဖြင့် လေးလေး စားစား မဟုတ်ဘဲ
 ဆွမ်းစားကြကုန်၏။ (လူတို့ထုံးစံမှာ ထမင်းဟင်းများကို
 အသက်သခင် အနေမျိုးအားဖြင့် အလွန်လေးစားကြကုန်၏။ တချို့လူမျိုး
 ထုံးစံမှာ ထမင်းစားခါနီး၌ လက်အုပ်ချိုကြသေး၏။ ထို့ကြောင့်) မစားချင့်
 စားချင်နှင့် ဆွမ်းစားမှုကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဇိဿာဗီတိ သိက္ခာ ကရ-
 ကိယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “လေးလေးစားစား ဆွမ်းကိုစားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်
 ကို ပြုရမည်။ [ဆွမ်းစားမကောင်းခြင်း စသည်ဖြင့် မကျန်းမမာ
 ဖြစ်နေ၍ လေးလေးစားစား မစားနိုင်ရာ၌ကား အာပတ်မသင့်၊
 မလေးမစား စားမည်ဟု တမင်လာ အရှဲ့တိုက်လိုသော စေတနာ
 မရှိခြင်း စသည်ကြောင့်လည်း အာပတ်မသင့်။]

ပတ္တသညီ ဘုဇ္ဇန သိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ဆွမ်းထည့် ဆွမ်းစားခွက်၌ စိတ်မစိုက်ဘဲ တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်၍ စားကြကုန်၏။ [ရှေးက ဆွမ်းဟင်းပွဲနှင့် စားကြသည်မဟုတ်။ စားလိုရာဟင်းကို သပိတ်၌သာထည့်၍ စားကြကုန်၏။ တောင်ကြည့် မြောက်ကြည့် ကြည့်၍ ငေးချင်ရာငေး တွေးချင်ရာတွေး၍ စားနေကြသောကြောင့်] သပိတ်ထဲ၌ ဆွမ်း-ဟင်းများကို နောက်ထပ် ထည့်သည်ကိုလည်း မသိလိုက်ကြ။ ထည့်ပြီး၍ လွန်သွားသည်ကိုလည်း မသိလိုက်ကြသဖြင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဇ္ဇိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။“သပိတ်၌ (ဆွမ်းစား ခွက်၌) အမှတ်သညာထား၍ ဆွမ်းစားမည်”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [ဤ၌ “ပတ္တ”ဟူသည် သပိတ်သာမက၊ ဆွမ်းထည့်၍စားရာ ခွက်အားလုံးကိုပင် ယူရမည်။ တချို့ကား “ပတ္တ” ဟူသော ပါဠိ၌ “သပိတ်”ဟူသော အနက်ထင်၍ “ဇလုံပုဂံ”တို့၌ ထည့်၍စားသော်လည်း “သပိတ်အမှတ်ဖြင့် ဇားရမည်”ဟု မဆီမဆိုင် အဓိပ္ပာယ် ပြောကြလေသည်။]

သပဒါန သိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ အစဉ်အတိုင်း အစဉ်အတိုင်း မစားကြဘဲ (သပိတ်-စားခွက်တို့ဝယ် အစမှ စ၍ အစဉ်အတိုင်း စားမသွားဘဲ) အစဘက်နှိုက်လိုက်၊ အလယ်လောက်နှိုက်လိုက်၊ ဘေးနားနှိုက်လိုက်နှင့် စားကြကုန်၏။ ဤစားနည်းသည် ယဉ်ကျေးသူတို့၏ စားနည်းမဟုတ်။ [မဟာဟံသဇာတ်တော်၌ အလွန်ယဉ်ကျေးပြီးသော အလောင်းတော် ဟင်္သာမင်းကား မနေ့တုန်းက စားပြီးသော နေရာမှပင် သက်ဆင်း၍ ထိုစားပြီးနေရာကမှ ဆက်၍ စားလေ့ရှိသတတ်။] ထို့ကြောင့် ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့၏ ဟိုနေရာနှိုက် သည်နေရာနှိုက်နှင့် စားမှုကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား—

“သပဒါနံ ပိဏ္ဏပပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရ-
ဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ဟိုနှိုက် သည်နှိုက် မနှိုက်ဘဲ အစဉ်အတိုင်း ဆွမ်းကို
စားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

သမဿူပက ဘုဇ္ဇန သိက္ခာပုဒ်

မဲဟင်းကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ပဲဟင်း
များစွာစားခြင်း ကိုချည်း များစွာစားကြကုန်၏။ (ရှေးခေတ်က ပဲဟင်းသည်
မပါလျှင် မပြီးသလောက် အသုံးများ၍ အများကြိုက်ဟင်း
ဖြစ်ခဲ့ဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့်) ပဲဟင်းကို အတိုင်းထက် အလွန် စားသော
ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများကို လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“သမဿူပကံ ပိဏ္ဏပပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရ-
ဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “(မပြစ်မကျ-လက်ဖြင့် ကော်ယူ၍ ရလောက်သော)
ပဲဟင်းကို ဆွမ်း၏ ၄ ပုံ တပုံလောက်သာ စားအံ့”ဟု အလေ့
အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း သမဿူပက သိက္ခာပုဒ်၌
ကဲ့သို့ ဣတိဖြစ်သူ နဂိုကဖိတ်မန်ထားသူတို့၏ ဆွမ်းကို စားရာ၌၎င်း
မိမိပိုင် ပဲဟင်းကို စားရာ၌၎င်း ဆွမ်း၏ ၄ ပုံ တပုံထက် များစွာ
စားသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ လူများက ကျွေးသောဆွမ်းကို စားရာ
၌သာ ဆွမ်း၏ ၄ ပုံ တပုံထက် ပို၍စားလျှင် အာပတ်သင့်သည်။]
[“အနာပတ္တိ-ဣတကာနံ ပဝါရိတာနံ အတ္တနော ဇနေန”
စသည်-ပါဠိတော်။]

ထူပကတ သိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်းဥပါးကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ အလယ်ဗဟို
စားမှု မှီမောက်နေသော ဆွမ်းဥား ဆွမ်းထိပ်မှ နှိုက်ယူ၍ စားကြ
ကုန်၏။ ထိုစားခြင်းမျိုးလည်း ယဉ်ကျေးသူတို့၏ အပြုအမူ
မဟုတ်သဖြင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာဓိ-
တိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ဆွမ်းဥး ဆွမ်းထိပ်မှ နှိုက်ယူ၍ ဆွမ်းကိုမစားအံ့”ဟု
အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [ဆွမ်းစားပြီးခါနီး၌ သပိတ်-စားခွက်
ကဝယ် အနည်းငယ် ကျန်နေသည်ကို သိမ်းကျုံး စုဆောင်း
လိုက်သောအခါ အစုအပုံ မိုမိုမောက်မောက် ဖြစ်နေတတ်သေး၏။
ထိုသို့ သိမ်းကျုံးထားသော အစုအပုံကလေးကို နှိုက်ယူ၍ စားရာ
၌ကား အာပတ်မသင့်။] [“အနာပတ္တိ-ပရိတ္တကေ သေသေ
ကေတော သံကမ္မိတွာ ဩမဒ္ဒိတွာ ဘုဒ္ဓတိ”-ပါဠိတော်။]

ပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းခံသောအခါ (ဤသို့ဖုံးထား
ဆွမ်းကို
ဆွမ်းဖြင့်ဖုံးမှု
လျှင် မရသေးဘူးထင်၍ နောက်ထပ် လောင်းကြလိမ့်
မည်ဟု မရိုးသားသော စိတ်ကူးဖြင့်) များများအလိုရှိ၍
ပဲဟင်း-ဟင်းလျာတို့ကို ဆွမ်းဖြင့် ဖုံးထားကြကုန်၏။ (ဤသို့ ပြုလုပ်မှုကား
သက်သက်အောက်တန်းစားတို့၏ အပြုအမူသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်) ထိုအပြု
အမူကို သိရှိသောလူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့်-

“န သူပံဝါ ဗျဉ္ဇနံဝါ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ
ဘိယျောကဗျတံ ဥပါဒါယာတိ သိက္ခာကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ပဲဟင်းကို၎င်း ပဲဟင်းမှတစ်ပါး အခြားဟင်းလျာကို၎င်း
အများကိုအလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွမ်းဖြင့်ဖုံးအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို
ပြုရမည်။ [အများကို အလိုရှိ၍မဟုတ်ဘဲ အခြားအကြောင်းကြောင့်
ဖုံးရာ၌၎င်း၊ လူတို့ကိုယ်တိုင်က နွားသားဟင်းစသည်ကို လူသိမှာစိုး၍
ဆွမ်းဖြင့် ဖုံးပြီးလျှင်လိုက်ရာ၌၎င်း- အာပတ်မသင့်။]

သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်း-ဟင်းတို့ကို တောင်းမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဟင်းကို၎င်း ဆွမ်းကို၎င်း မိမိ စားဘို့ လူတို့ထံတောင်း၍ စားကြကုန်၏။ လူတို့သည် “ကောင်းတာကို ဘယ်သူ့၊ မကြိုက်ဘဲရှိမှလဲ” ဟုကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “မိမိအတွက် ဟင်း-ဆွမ်းကိုတောင်း၍မစားရ” ဟု ပဌမ ပညတ်တော်မူပြီးလျှင် ထိုပညတ်တော်ကြောင့် မကျန်းမမာသော (ဂိလာန) ရဟန်းတို့လည်းတောင်း၍ မစားရသဖြင့် ရောဂါ မသက်သာကြောင်းကို ကြားတော်မူ၍ “ဂိလာနရဟန်းသည် ဟင်းကို၎င်း ဆွမ်းကို၎င်း မိမိအတွက် တောင်း၍စားနိုင်သည်” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူကာ-

“န သူပံဝါ ဩဒနံဝါ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဠိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ” ။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။ “ဟင်းကို၎င်း ဆွမ်းကို၎င်း ဂိလာနမဟုတ်လျှင် မိမိ အတွက် တောင်း၍- မစားအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [“မတောင်းကောင်း” ဟု ဆိုသော်လည်း- ဆွေမျိုးမတော်သူ “အလို ရှိရာတောင်းပါ” ဟု ဖိတ်မန်မထားသူတို့ကိုသာ မတောင်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတော်လျှင်၎င်း ဖိတ်မန်ထားဘူးလျှင်၎င်း တောင်းကောင်း ပါ၏။]

မှတ်ချက်။ ။ “မိမိအတွက် မတောင်းကောင်း” ဟု ဆိုသောကြောင့် “သူများ အတွက်ကား တောင်းကောင်းပါ၏” ဟု ဆိုရာရောက်နေ၏။ သို့သော် အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာရင်း၌ အခြားရဟန်းအတွက် မိမိ၏ဥတိပဝါရိတ (ဖိတ်မန်ထားသူ) အထံ တောင်းပေးခြင်း၊ အခြား ရဟန်း၏ ဥတိပဝါရိတ အထံ (ထိုရဟန်းမသွားနိုင်သဖြင့် မိမိသွား၍) ထိုရဟန်းအတွက် တောင်းပေးခြင်းကြောင့် အနာပတ္တိ (အာပတ်မသင့်) ဟု ဖွင့်သည်။ ဥတိပဝါရိတ မဟုတ်သူထံ အခြားရဟန်းအတွက် တောင်းပေးခြင်းကြောင့် အနာပတ္တိဟု မဖွင့်။

ဝိမတိ။ ။ ပဉ္စသဟမေဓိကနံ အတ္ထာယ အညာတက အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနေ ဝိညာပေန္တော ဝိညတ္တက္ခဏေ အဋ္ဌကထာသု သုတ္တာနုလောမတော ဝုတ္တအကတဝိညတ္တိဒုက္ကဋတော န မုစ္စတိ၊ သဗ္ဗိစ္စ ဘုဠနက္ခဏေ သယံစ အညေစ မိစ္ဆာဇီဝတော န မုစ္စတိ။

မြန်မာပြန်။ "ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ သာမဏေ သိက္ခမာန် သာမဏေမတို့ကို ဘီတင်းသုံးဘော် ၅ ဥပုဟု ခေါ်၏။ ထိုသူတို့အတွက် ဉ္စတိမဟုတ်သူ မဖိတ်ဘူးသူတို့ထံ တောင်းသောရဟန်းသည် တောင်းဆဲခဏ၌ အဋ္ဌကထာဝယ် ပါဠိတော်နှင့် အလျော်ဆိုအပ်သော အကတ-ဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှမလွတ်၊ (သူများအတွက်မတောင်းကောင်း-ဟူလို) ထိုတောင်းအပ်သော ပစ္စည်းကို မိမိနှင့်တကွ သုံးစွဲသူ အားလုံးလည်း မိစ္ဆာဇီဝမှ မလွတ်ကြ။

မှတ်ချက်။ "ဤဋီကာကိုထောက်၍ ဉ္စတိ-ပဝါရိတ မဟုတ်သော လူတို့အထံ၌ ဂိလာန မဟုတ်လျှင် အယုတ်သဖြင့် ရေကိုမျှ မတောင်းအပ်၊ ဆွမ်းဖိတ် ပေးခြင်း၊ ပစ္စည်း ၄ ပါး အဖိတ်ခိုင်းခြင်း၊ ရဟန်းဒါယကာ ရှင့်ဒါယကာ အလုပ်ခိုင်းခြင်းများလည်း မအပ်၊ ခိုင်းသူလည်း အပြစ်မလွတ်၊ ထိုသို့ ခိုင်း၍တောင်း၍ရသောပစ္စည်းလည်း အဆက်ဆက်မအပ်-ဟုမှတ်။

[ဆောင်ပုဒ်] အပူဝါရိ၊ အညာတိကို၊ မိမိတွက်တောင်း၊ သူ့တွက်တောင်းတည့်၊ သောင်းပြောင်း ဟင်းဆွမ်း၊ ဖိတ်မန်ခန်းနှင့်၊ ရဟန်းဒကာ၊ ရှင့်ဒကာဟု၊ လုပ်စေမှုစပ်၊ အရပ်ရပ်၊ မအပ်ဆက်ဆက်တည်း။

အချစ်။ "သံဃာ့အတွက် ဖိတ်ထားသော ဆေးပစ္စည်းကို ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ တောင်းလျှင် မဟာနာမသိက္ခာပုဒ်အရ ပါမိတ်အာပတ်၊ ဉ္စတိ ပဝါရိတ မဟုတ်သူထံ ထောပတ်ဆွမ်းစသော ပဏီတ ဘောဇဉ်ကို တောင်းလျှင် ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပုဒ်အရ ပါမိတ် အာပတ်၊ အခြားအစာကိုတောင်းလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။

ဥဇ္ဈာနသညီသိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိ ရဟန်းတို့သည် ကဲ့ရဲ့လို၍ (ဆွမ်း-ဟင်း အရ ကဲ့ရဲ့လို၍ နည်းလျှင် လှောင်လို ပြောင်လို နှိမ်လို၍၊ အရများလျှင် သူ့ဆိတ်ကြဉ်း။ "ရမှာပေါဒါယကာဒါယိကာမနှင့်ပေါင်းတတ်ထာကိုး" စသည်ဖြင့် အပြစ်ပြောလို၍) သူများသပိတ်ကို ကြည့်ကြကုန်၏။ ထိုသို့အကြည့် ခံရသော ရဟန်းတို့မှစ၍ အခြားရဟန်းတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

"န ဥဇ္ဈာနသညီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩလောကေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ"။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။“ကဲ့ရဲ့ခြင်း၌ သညာရှိသည်ဖြစ်၍ (ကဲ့ရဲ့လို၍) သူတပါး တို့၏သပိတ်ကို မကြည့်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ ကဲ့ရဲ့လိုသော စိတ်မရှိဘဲ “သူ့မှားနည်းနေလျှင် ပေးမည်၊ များနေလျှင်လည်း တောင်းမည်” ဟု သောစိတ်ဖြင့် ကား ကြည့်ကောင်း၏။

အတိမဟန္တ ကဗဠ သိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းလုပ်ကို အလွန်ကြီးစွာ ဆွမ်းလုပ် ကြီးမှု လုပ်၍ စားကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ ဆွမ်းလုပ်ကြီးကြီးလုပ်၍ စားခြင်းကား ပါးစပ်ထဲ၌ မိုမောက် ဖောင်းပွနေသော ကြောင့် အမြင်မတော်လှ၊ လောဘကြီးသကဲ့သို့လည်း ထင်ရ၏။ သို့ဖြစ်၍ လူတို့ကဲ့ရဲ့သောကြောင့်....

“နာတိမဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ” ။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။“ဒေါင်းဥအလား အလွန်ကြီးမားသော ဆွမ်းလုပ်ကို မပြုအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ဒေါင်းဥသည်ကြီး၏။ ကြက်ဥသည် သေးငယ်၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါင်း ဥနှင့် ကြက်ဥ ၂ မျိုး၏ အလယ်လောက်ရှိသော ဆွမ်းလုပ်ကို ပြုရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ကြီးခြင်းကိုသာ တားမြစ်လိုသောကြောင့် ကြက်ဥလောက် ငယ်သည့်အတွက်ကား အာပတ်မသင့်ပါ။ [“ကုက္ကုဋ္ဌဏှံ အတိဒုဒ္ဒကံတိ ဣဒံ အသာရူပဝသေန ဝုတ္တံ-အတိမဟန္တေဝ အာပတ္တိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”-ဝိမတိ ဝိသုဒ္ဓိကော] ဆွမ်းလုပ်မဟုတ်သော သစ်သီး မှုံ လက်သုပ်စသည်ကား ကြီးသော် လည်း အနာပတ္တိ။

ပရိမဏ္ဍလ အာလောပ သိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ရှည်လျားသော ဆွမ်းလုပ်ကို ရှည်လျားသော ပြုကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူကိုလည်း လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသော ကြောင့်....

“ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းသော ဆွမ်းလုပ်ကိုပြုအံ့”ဟု
အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။

ဝိုင်းဆိုသော်လည်း အလွန်တိကျအောင် ဝိုင်းရမည်ဟု မဆိုလို၊
အကြောင်းရင်း ဝတ္ထုမှာ ရှည်လျားနေသည်ကို ကဲ့ရဲ့ခံရ သောကြောင့်
“ရှည်လျားမနေစေဘဲ၊ ဖြစ်နိုင်သမျှ ဝိုင်းအောင်ကြိုးစားရမည်”- ဟုဆိုလို
သည်။ တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များကား ဝဲဟင်းစသည်ဖြင့် ရောနယ်ထားသော ဆွမ်းကို
အလွန်ဝိုင်းစက် လှပအောင် ဆွမ်းလုပ်ပြုနိုင်ကြပေသည်။ ဤ၌လည်း သစ်သီး
မို့-လက်သုပ် စသည်တို့မှာ ပရိမဏ္ဍလ (ဝိုင်းဝိုင်း) ဖြစ်အောင် ‘မလုပ်သော်
လည်း အနာပတ္တိ။

သက္ကစွဲဝက် ဖြီး၏။

ကဗျာစွဲဝက်

အနာဟဋသိက္ခာပုဒ်

ခံတွင်းအဝကို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ခံတွင်းအဝ
ဦး၍ (ပါးစပ်ပေါက်) အနီး အပါးသို့ ဆွမ်းလုပ် မရောက်
သေးမီ ခံတွင်းအဝကို ဟ၍ ထားနှင့်ကြကုန်၏။ ထိုအပြု
အမူသည် ယဉ်ကျေးသူတို့၏ အပြုအမူ မဟုတ်ရကား လူအများ ကဲ့ရဲ့ကြ
သောကြောင့်.....

“န အနာဟဋေ ကဗျာစွေ မုဒ္ဒါရံ ပိဝရိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ခံတွင်းပေါက်သို့ ဆွမ်းလုပ် မရောက်သေးမီ ခံတွင်း
ပေါက်ကို ဖွင့်၍(ဟ၍)မထားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

ဘုဇ္ဇမာန သိက္ခာပုဒ်

လက်ချောင်းကို ပါးစပ်တွင်းသွင်းမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားကြစဉ် လက်ချောင်း အားလုံးကို ပါးစပ်တွင်း သွင်းကြကုန်၏။ (ဆွမ်းလုပ် သွင်းသောအခါ လက်ချောင်းတွေပါ ခံတွင်းထဲသို့ ပါသွားအောင် သွင်းကြသည်။) ထိုအပြုအမူလည်း အလွန်မယဉ်ကျေး သော အပြုအမူဖြစ်ရကား လူအများကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

“န ဘုဇ္ဇမာနော သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။ “ဆွမ်းစားစဉ် အလုံးစုံသော လက်ချောင်းကို ခံတွင်း (ပါးစပ်)ထဲသို့ မသွင်းအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဟတ္ထ သဒ္ဓါသည် လက်တမုလုံးကို ဟောသော်လည်း ဤ သိက္ခာပုဒ်၌ လက်ချောင်းတို့ကိုသာ (ဧကဒေသျှပစာနည်းအားဖြင့်) ယူရသည်။ “အလုံးစုံသောလက်ချောင်းကို မသွင်းကောင်း”ဟု ဆိုသဖြင့် လက်ချောင်း တချောင်းကိုမျှ မသွင်းရ-ဟုမှတ်။ [သဗ္ဗံ ဟတ္ထံတိ- ဟတ္ထေကဒေသာ အင်္ဂုလိယော ဝုတ္တာ, “ဟတ္ထမုဒ္ဓါဒိသုပိယ-ဟတ္ထ မုဒ္ဓါ-လက်ချောင်း ချိုး၍ ရေတွက်ခြင်း”ဟု ရာ၌ ဟတ္ထ သဒ္ဓါသည် လက်ချောင်းအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့တည်း၊ တသ္မာ ဧကင်္ဂုလိပိ မုခေ ပက္ခိပိတံ နဝဇ္ဇတိ။-ဝိမတိ။]

သကဗဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်းလုပ်ရှိတုန်း စကားပြောမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ခံတွင်းထဲ၌ ဆွမ်းလုပ်ရှိနေစဉ် စကားပြောကြကုန်၏။ ထိုအခါကြည့်၍မကောင်းသည့်ပြင် စကားလုံးလည်း မပီမသ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြရကား....

“န သကဗဇ္ဇေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွဖြစ်နေသော ခံတွင်းဖြင့်(ခံတွင်းထဲ၌ ဆွမ်းလုပ် ရှိနေတုန်း) စကားမပြောအံ့”ဟု အလေ့ အကျင့်ကို ပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။တရားဟောသောအခါ ရှစ်ရှားသီးပိုင်း နွယ်ချိုတုံးကလေးကို ပါးစပ် ထဲထည့်၍ ဟောလျှင် စကားလုံးမဝိမာ မဖြစ်သောကြောင့် ဟောကောင်းသကဲ့ သို့ ထို့အတူ ပါးစပ်ထဲ၌ ဆွမ်းလုပ်ရှိသော်လည်း ဆွမ်းလုပ်က အနည်းအပါး သာဖြစ်၍ စကားလုံး ဝိသအောင် ပြောနိုင်လျှင် အာပတ်မသင့်ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်။

ဝိဇ္ဇာ၊ ကေပက သိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်းကို မြှောက်၍စားခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ဆွမ်းလုပ် ကို ပါးစပ်နားကပ်၍ မသွင်းဘဲ မြှောက်၍ (ပစ်၍) ပါးစပ်ထဲသို့ သွင်းကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူကား အလွန် ရိုင်းစိုင်းသော အပြုအမူတည်း။ ထို့ကြောင့်လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြရကား....

“န ဝိဇ္ဇာ၊ ကေပကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။ ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍မစားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။

မှတ်ချက်။ ။“ဝိဇ္ဇာ = ထမင်းခဲကို + ဥက္ခေပကံ- မြှောက်၍”ဟု သဒ္ဒါနက် ထွက်သောကြောင့် ဆွမ်းလုပ်တခုလုံးသာမက၊ ဆွမ်းခဲတခဲကိုမျှလည်း-မြှောက် ၍ ပစ်၍ ပါးစပ်ထဲမသွင်းရ။ ပါးစပ်အနားကပ်၍တေ့၍ သွင်းရသည်။ သို့သော် မှီစသော ခဲဘွယ်နှင့်သစ်သီးကြီးငယ်ကိုကား ပါးစပ်နားမတေ့မီခင် မြှောက်၍ သွင်းသော်လည်း အာပတ်မသင့်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ကမဋ္ဌာဝဇ္ဇေဒက သိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်စားမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းလုပ်ကို (အဆုပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ပြီးနောက်) ကိုက်ဖြတ်၍စားကြကုန်၏။ [ယခုအခါ စေးကပ်သောထမင်း ကောက်ညှင်းများကို ဆုပ်ပြီးမှ ကိုက်ဖြတ်၍ စားသကဲ့သို့တည်း။] ထိုအပြုအမူကိုလည်း လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသော ကြောင့်....

“န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်မာ ။ “ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍မစားအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [“အနာပတ္တိ-ခဇ္ဇကော (ခဲဘွယ်မို့ သရည်စာ) ဖလာဖလေ (သစ်သီးကြီးငယ်) ဥတ္တရိဘဏံ (လက်သုပ်)” ဟု ခြွင်းချက်ရှိသော ကြောင့် ပြောင်းဖူး ငှက်ပျောသီးစသည်ကို ကိုက်ဖြတ်၍ စားသော် လည်းအာပတ်မသင့်၊ ထိုခြွင်းချက်တွင် မပါဝင်သော သားငါးတို့ကို ကား သွားဖြင့်ကိုက်ဖြတ်၍ မစားအပ် ဟု မှတ်သင့်၏။ လက်စသည် ဖြင့် ဖြတ်ခြင်းကား ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်မဆိုင်။]

အဝဂဏ္ဏကာရက သိက္ခာပုဒ်

မီးစောင်နှင့်တား၍ စားခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းလုပ်ကို ပါးစောင်၌ထား၍ ပါးတဘက် မိုမောက်နေအောင် စားကြကုန်၏။ ထိုသို့ စားခြင်းသည် မျောက်သတ္တာတို့စားပုံနှင့်တူရကား အမြင် မကောင်းလှသဖြင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

“န အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်မာ ။ “ပါးစောင်ကို အမြင်မကောင်းအောင် မိုမောက်စေ၍ မစားအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [“ဂဏ္ဏ = ပါးစောင်ကို + အဝ = ယုတ်ညံ့အောင် အမြင်မကောင်းအောင် = မိုမောက်နေ အောင် + ကာရကံ = ပြု၍” ဟု သဒ္ဒါနက်မှတ်၊ ဆွမ်းသာမက၊ ခဲဘွယ် ဟု ခေါ်သောမုံများကိုလည်း ထိုကဲ့သို့မစားအပ်၊ သစ်သီးကြီးငယ် ကိုကား မိုမောက်အောင် စားသော်လည်း အပြစ်မရှိ။]

ဟတ္တနိဇ္ဈနက သိက္ခာပုဒ်

လက်ကိုခါ၍ စားခြင်း ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် လက်၌ပေနေသော ဆွမ်း-ဟင်း များကို ကွာကျသွားအောင် လက်ကို ခါ၍ ခါ၍ စားကြ ကုန်၏။ ထိုလက်ခါမှုလည်း အမြင်မတော်သဖြင့် လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

“န ဟတ္ထနိဗ္ဗာနကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်၊ “လက်ကို ခါ၍ခါ၍ ဆွမ်းမစားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ ဟတ္ထ-လက်ကို = လက်ချောင်းတို့ကို + ဓုနက- ခါ၍။ [လက်၌ ဆွမ်း-ဟင်းကပ်နေလျှင် လက်ချောင်းဖြင့်သာခြစ်၍ ဖယ်၍ ချရမည်။ဆွမ်း၌ အမှိုက်အရိုး ကျောက်ခဲစသည်ပါနေ၍ ပစ်ရာ၌ကား လက်ကိုခါရာရောက်သော်လည်း အာပတ်မသင့်။]

သိတ္တာဝကာရက သိက္ခာပုဒ်

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ ဆွမ်းလုံးကို ဆွမ်းလုံးကို ကြိမ်ခြင်း၊ ဖြန့်ကြဲ၍(ဟိုပစ်သည်ပစ်နှင့် ပစ်စလက်ခတ်လုပ်၍)စား ကြကုန်၏။ ဆွမ်းတလုံးဖြစ်ဘို့ အကြောင်းကို (နွားခြေး ချရ၊လယ်ထွန်ရစသည်ဖြင့် အလုပ်များစွာလုပ်မှ ဆွမ်းတလုံး ဖြစ်နိုင်ပုံကို) နားလည်ကြသောလူတို့သည် ဆွမ်းလုံးကို ဖြန့်ကြဲ၍ ပစ်ကြပုံကို မကျေနပ် ကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်-

“န သိတ္တာဝကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “ဆွမ်းလုံးတို့ကို ဖြန့်ကြဲ၍ ဖြန့်ကြဲ၍မစားအံ့”ဟု အလေ့ အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [“သိတ္ထ-ဆွမ်းလုံးတို့ကို + အဝကာရက-ယုတ်ညံ့ စွာပြု၍ = ကြိမ်ခြင်း။” ဤသိက္ခာပုဒ်၌လည်း အမှိုက်အရိုး ကျောက်ခဲ စသည်ကို စွန့်ပစ်ရင်း ဆွမ်းလုံးပါသွား၍ ဖြန့်ကြဲရာရောက်သော် လည်း အာပတ်မသင့်။]

ဇိဝှါနိစ္ဆာရကသိက္ခာပုဒ်

ဗျာထုတ်ခြင်း၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ လျှာထုတ်၍ ထိုလျှာပေါ်၌ ဆွမ်းလုပ်ကိုတင်ပြီးမှ အတွင်းသို့ ကော်ယူ ကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူလည်း ယဉ်ကျေးသူတို့၏ အပြုအမူ မဟုတ်ရကား လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်....

“န ဇိဋ္ဌါနိစ္ဆာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “လျှာကိုထုတ်၍ ထုတ်၍မစားအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ (ဇိဋ္ဌါ-လျှာ+နိစ္ဆာရကံ-ထုတ်၍။)

စပုစပုကာရက သိက္ခာပုဒ်

ပျတ်ပျတ်အသံ မြဲခြင်း ဆဗ္ဗတ္တိရဟန်းတို့သည် စပ်စပ် (ပျတ်ပျတ်) အသံပြု၍ ဆွမ်းစားကြကုန်၏။ ထိုသို့ အသံမြည်စေခြင်းသည်လည်း ယဉ်ကျေးသူတို့၏ အပြုအမူ မဟုတ်ရကား လူတို့ကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့်.....

“န စပုစပုကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “စပ်စပ် (ပျတ်ပျတ်) မြည်အောင်မစားအံ့” ဟု အလေ့ အကျင့်ကိုပြုရမည်။ (စပုစပု-စပ်စပ်=ပျတ်ပျတ်+ကာရကံ-ပြု၍။)

ကမဋ္ဌဝဂ် ဖြီး၏။

သုရသုရဝဂ်

ဆွမ်းစားမှုနှင့်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်များ သုရသုရသိက္ခာပုဒ်

[ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ကောသမ္ဗိဇ္ဈိ၊ ဇောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌ ပညတ်
အပ်သောသိက္ခာပုဒ်တည်း။]

၅၂၅။
မြတ်စွာဘုရား

မြာဟ္မဏ (မြာဟ္မဏ်=ပုန်ဏား) တယောက်သည် သံဃာတော်များအတွက် နွားနို့ကိုစီစဉ်ထား၏။ ရဟန်းတို့သည် နွားနို့ကို “ရှုရှုရှု” အသံမြည်အောင်သောက်ကြ၏။ ဇာတ်လူပျက်ဘဝမှ ရဟန်းပြုလာသော ကိုယ်တော်က “သဗ္ဗောယံ မညေ သံဃော သီတိကတော=ဤသံဃာအားလုံးကို အနှိပ်စက်ထားဟန် တူတယ်။ (ချမ်းလွန်းလို့ ရှုရှုလုပ်နေဟန်တူတယ်)” ဟု ပြက်ရယ်ပြုလေသည်။ ထိုအခါ အလှောင်ခံရသော ရဟန်းများက “လှောင်ရပြောင်ရ ကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြီးလျှင် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြလေရာ- “န ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓံဝါ ဓမ္မံဝါ သံဃံဝါ အာရဗ္ဗ ဒဝေါ ကာတဗ္ဗော၊ ဇောကရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ=ဘုရား တရား သံဃာနှင့်စပ်၍ ပြက်ရယ် မပြုရ၊ ပြုလျှင် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်” ဟု သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူရလေသည်။ [ဤကား သေခံယ မဟုတ်သေးကြား သိက္ခာပုဒ်တော်တမျိုးသာဖြစ်သည်။] ထို့နောက် “ရှုရှုရှု” ဟု အသံမြည်အောင် နွားနို့သောက်မှုလည်း လူကြီး သူမတို့အပြုအမူမဟုတ်ရကား-

“န သုရသုရကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာကရဏိယာ”။
ဟု ဤသေခံယသိက္ခာပုဒ်တော်ကိုလည်း ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

မြန်မာမြန်မာ။ “ရှုရှုရှုဟုအသံပြု၍ မစားမသောက်အံ့” ဟု အလှေ့အကျင့်ကို ပြုရမည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ဆွမ်းစားရင်းငရုပ်သီးစပ်သလို “ရှုရှု” ဟုအသံမြည်စေရ၊ ဟင်းရည် နွားနို့စသော သောက်ဘွယ်ကို သောက်သောအခါလည်း “ရှုရှုရှု” ဟု အသံ မမြည်စေရ၊ ဇွန်း-သောက်ခွက်တို့ကို နှုတ်ခမ်းနား၌ တွေ့ပြီးမှ အနည်းငယ် မြော်၍ ကော်၍ သောက်ရသည်။]

ဟတ္ထ, ပတ္တ, ဩဋ္ဌ

နိဇ္ဈေဟကသိက္ခာပုဒ် ၃ ပါး

လက်ကိုလျက်ခြင်း ဆဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆွမ်းစားသောအခါ လက်ကို လျှာဖြင့် လျက်၍လျက်၍ စားကြကုန်၏။ သပိတ်ကိုလည်း လက်ဖြင့် ခြစ်၍ခြစ်၍ စားကြကုန်၏။ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း လျှာဖြင့်လျက်၍ လျက်၍ စားကြကုန်၏။ ထိုအပြုအမူအားလုံးပင် လူကြီးသူမတို့၏အပြုအမူ မဟုတ်ရကား လူတို့ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်—

“န ဟတ္ထ နိဇ္ဈေဟကံ...၊န ပတ္တနိဇ္ဈေဟကံ...၊န ဩဋ္ဌ- နိဇ္ဈေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ် ၃ ပါးကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ “လက်ကိုလျက်၍... သပိတ်ကိုခြစ်၍... နှုတ်ခမ်းကိုလျက်၍ မစားအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။

ဤသိက္ခာပုဒ်များအရ ကပ်နေသော ဆွမ်းစ ဟင်းစကို နှမြောသော အနေဖြင့် လက်ဝါးကိုဖြစ်စေ လက်ချောင်းကိုဖြစ်စေ လျှာဖြင့် မလျက်ရ၊ လက်ချောင်းဖြင့်တို့၍ ကော်၍ စားရသော နို့ဃနာ သကာရည်စသည်ကို စားရာ၌ကား လက်ကိုလျက်သော်လည်း အာပတ်မသင့်—ဟု အဋ္ဌကထာ ဆို၏။ ထိုသို့ကော်ယူ၍ စားရာ၌ လက်ချောင်းသည် ခံတွင်းထဲသို့ရောက်သွား ၏။ ထိုသို့ရောက်သွားသော်လည်း “သဗ္ဗဟတ္ထ မုခပက္ခိပန” သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်ဟု ဝိမတိဋီကာဆိုသည်။ [ဝိမတိ၌ “ယာဂုပြစ်” စသည်ကို စားရာဝယ် သပိတ်ကိုလက်ဖြင့်ခြစ်ကောင်း၊ နှုတ်ခမ်းကိုလျှာဖြင့်လျက်ကောင်း ၏”ဟုဆိုထားသေးသည်ကို စဉ်းစားသင့်၏။

ပါနိယထာလကသိက္ခာပုဒ်

[ဘဂ္ဂဘိုင်း, သံသုမာရဂိရိမြို့၌ ပညတ်တော်မူသည်။]

ပေသောလက်ဖြင့် ရဟန်းတို့သည် ကောကနဒြာသာဒ်ဝယ် ဆွမ်းဘုဉ်း သောက်ရေခွက်ကို ပေးကြပြီးနောက် ဆွမ်းစသည်ပေနေသော လက်ဖြင့် ကိုင်မှု ရေသောက်ခွက်ကိုကိုင်ကြကုန်၏။ (ထိုသို့ကိုင်ခြင်းကြောင့် နောက်ပုဂ္ဂိုလ်များ ထိုခွက်ဖြင့် ရေမသောက်ချင်စရာ ဖြစ်သွား၏။) ထို့ကြောင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား—

သုရသုရဝင်] ဆွမ်းစားမှုနှင့်ဆိုင်သောသိက္ခာပုဒ်များ ၃၀၇

“န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနိယထာလကံ ပဋိဂ္ဂ-
ဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။ဆွမ်း-ဟင်းများကို “အာမိသ”ဟု ခေါ်၏။ “ထိုအာမိသ
ပေနေသော လက်ဖြင့် သောက်ရေခွက်ကိုမကိုင်အံ့” ဟု အလေ့
အကျင့်ကိုပြုရမည်။

ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် မပေသော အယ်လက်ဖြင့်
သောက်ရေခွက်ကို ကိုင်လေ့ပြုကြသည်။ “သောက်ရေခွက်ကိုသာ မကိုင်ရ”
ဟု ပညတ်သောကြောင့် ဆေးရေခွက်ကိုကား ကိုင်ကောင်း၏-ဟု မှတ်။
သောက်ရေခွက်ကိုလည်း “ကိုင်ပြီးနောက်၊ ဆေးမည်၊ သို့မဟုတ် အဆေး
နင်းမည်ဟု ရည်ရွယ်၍ ကိုင်လျှင် အာပတ်မသင့်။

သ သိတ္တ က သိက္ခာပုဒ်

ဆွမ်းလုံးနှင့်ဆေးရေကို ရဟန်းတို့သည် ထိုကောကနဒပြာသာဒ်၌ပင် ဆွမ်း
မြိရွာတွင်း၌သွန်းမှု စားပြီးနောက် ဆွမ်းလုံးနှင့် တက္ကသော သပိတ်
ဆေးရေကို မြိရွာတွင်း၌ သွန်ပစ်ကြကုန်၏။ (ထိုသို့
သွန်ပစ်ခြင်းကြောင့် သွန်ရာဌာနသည် စက်ဆုပ်စရာဖြစ်နေ၏။ တနည်းအား
ဖြင့် လူတို့သည် အသက်သခင်ဖြစ်သောဆွမ်းလုံးကို မနင်းလိုကြ။)။ ထို့ကြောင့်
လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား-

“န သသိတ္တကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဗရေ ဆဇ္ဇေဿာ-
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။
ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာမြန်။ ။ “ဆွမ်းလုံးနှင့်တက္ကဖြစ်သော (ဆွမ်းလုံးပါသော) သပိတ်
(စားခွက်) ဆေးရေကို မြိရွာအတွင်း၌ မသွန်အံ့” ဟု အလေ့အကျင့်
ကိုပြုရမည်။ [ဆွမ်းလုံးတို့ကိုသီးခြားဆယ်ထုတ်ပြီးမှ ရေချည်းသွန်လျှင်
၎င်း၊ ဆွမ်းလုံးများကို အလုံးပျက်အောင် ချေပြီးမှ သွန်လျှင်၎င်း၊
ရွာတွင်းဖြစ်စေကာမူ လက်ဆေးခံစသည်၌ ဆွမ်းလုံးပါသောရေကို

သွန်လျှင်၎င်း အာပတ်မသင့်၊ မြို့ရွာပြင်ဘက်သို့ ယူခဲ့ပြီးမှ သွန်ရာ၌ လည်း အနာပတ္တိပင်။]

ဤတွင် ဆွမ်းစားမှုနှင့် ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်များ ပြီး၏။

တရားဟောမှုနှင့် ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်များ

၁။ ဆတ္တပါဏိ သိက္ခာပုဒ်

လက်၌ ထီးရှိသူအား တရားဟောမှု ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် လက်၌ ထီးရှိသူ (ထီးကိုင်ထားသူ၊ ထီးဆောင်းနေသူ) အား တရားဟောကြကုန်၏။ (တရားဟောမှု ဟူသည် မြင့်မြတ်သော အလုပ်ဖြစ်ရကား ဟောသူက အထက်တန်းကျမှသာ သင့်လျော်မည်။ ယခုသော် ထီးဆောင်း၍ ဟန်ကြီးပန်ကြီးလုပ်သူအား ဟောသဖြင့် ဟောသူက အောက်ကျသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်) ရဟန်းတော်များကိုယ်တိုင်ကပင် ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို ကဲ့ရဲ့၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြသောကြောင့် “ထီးလက်စွဲသူအား တရားမဟောရ” ဟု ပဌမညွှတ်တော်မူပြီးလျှင်၊ ဂိလာနတို့အားလည်း ထီးကိုင်ထားလျှင် တရားမဟောဘဲ နေကြသောကြောင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့ရကား—

“န ဆတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ “ဂိလာနမဟုတ်သော (ကျန်းကျန်းမာမာရှိသော) ပုဂ္ဂိုလ်အား လက်၌ ထီးကိုင်ထားလျှင် တရားမဟောအံ့” ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [ဂိလာနဖြစ်နေလျှင် (မိုဗ်းမိမှာစိုး၍ ထီးဆောင်းထားစေကာမူ) တရားဟောကောင်း၏။]

(၂) ဒဏှ, (၃) သတ္တ, (၄) အာဂုဓပါဏိ သိက္ခာပုဒ်များ

တုတ်, ဓါးစသော လက်နက်, လေး သင့်တောင်ရှိသော တုတ်ကိုသာ “ဒဏှ” ဟုခေါ်၏။ ဓါးသန်လျက် စသော လက်နက်ကို “သတ္တ” ဟု ခေါ်၏။ လေးမြားကို “အာဂုဓ” ဟု ခေါ်၏။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် လက်၌ တုတ်စသည် ရှိသူတို့အား တရားဟောကြသောကြောင့်

ပါဒုကဝဂ်] တရားဟောစုနှင့်ဆိုင်သောသိက္ခာပုဒ်များ ၃၀၉

ရဟန်းတို့ကကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့်“မဟောရ” ဟု တားမြစ်တော်မူပြီးလျှင် ဂိလာန ဖြစ်သူတို့အား မဟောကြသောအခါ လူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြပြန်သောကြောင့်-

“န ဒဏ္ဍပါဏိဿ...နသတ္တပါဏိဿ...န အာဝုဓ-
ပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ”။

ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

မြန်မာပြန်။ ။“ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ လက်၌တုတ်(တောင်ပွေး)ကိုင်ထား
သူ၊ မီးစသော လက်နက်တစ်ခုတရာ ကိုင်ထားသူ၊ လေးမြားကိုင်
ထားသူအားတရားမဟောအံ့”ဟု အလေ့အကျင့်ကိုပြုရမည်။ [ဂိလာ
နဖြစ်နေလျှင်ကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအား တရားဟောကောင်း၏။]

သုရုသုရုဝဂ် ပြီး၏။

ပါဒုကဝဂ်

ပါဒုကာရုဠစသောသိက္ခာပုဒ် ၈ ပါး

ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည် ဂိလာနမဟုတ်သော-

- ၅။ ခြေနင်း(ခုံဘိနပ်) စီးထားသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
 - ၆။ အခြားဘိနပ်တမျိုးမျိုး စီးထားသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
 - ၇။ လှည်းရထားစသော ယာဉ်ပေါ်၌ နေသူအား တရားဟောကြ
ကုန်၏။
 - ၈။ အိပ်ရာပေါ်၌ နေသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
 - ၉။ ခူးထောင်၍ လက်အဝတ်တို့ဖြင့် ပတ်ဖွဲ့ထိုင်နေသူအား တရားဟော
ကြကုန်၏။
 - ၁၀။ ခေါင်းပေါင်းကြီး ကုလားများ ပေါင်းသကဲ့သို့ ဥျားခေါင်းကို ဆံစ
မပေါ်အောင် ရစ်ပတ်ပေါင်းထားသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
 - ၁၁။ ခေါင်းမြီးမြိုထားသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
 - ၁၂။ တရားဟောသူက အခင်းမပါ မြေပေါ်မှာထိုင်လျက် အခင်းပေါ်
ခုံပေါ်၌ ထိုင်နေသူအား တရားဟောကြကုန်၏။
- ထိုသို့တရားဟောကြရာ၌ကား (လူတို့က မကဲ့ရဲ့ရဘဲ) ရဟန်းတော်များ
ကိုယ်တိုင်ကပင် အောက်ကျနောက်ကျရှိလှသော ထိုအပြုအမူကို ကဲ့ရဲ့၍

အရှင်မာဒွါ မချမ်းသာအောင် ပြုမှုကို မြင်ရ ကြားရသော ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်ကို တဆင့်လျှောက်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သဗ္ဗိစ္စ အဖါသုံ ကရေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍ (မချမ်းသာအောင်ပြုမည် ဟူသောစိတ်ဖြင့်) အခြားဘိက္ခုနီ၏ မချမ်းသာမှုကို ပြုသော ဘိက္ခုနီ မှာ ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။

သ။ သဟဇီဝိနိ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နှာ။

အမှု-မိမိကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်၍နေသော တပည့်မကို မကျန်းမမာဖြစ်နေလျက် မပြုစု။

ထုလွန်နှာ၏
မပြုစု

ထုလွန်နှာသည် မိမိကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြု၍ ဘိက္ခုနီဖြစ် လာသော တပည့်မကို မကျန်းမမာ ဖြစ်နေကြောင်း သိပါလျက် ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုစု၊ သူတပါးကို ပြုစု အောင်လည်း ကြောင့်ကြမစိုက်ဘဲ ပစ်ထားလေသည်။ ထိုသို့ ဂရုမစိုက်မှုကို အခြားဘိက္ခုနီတို့သိ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုက္ခိတံ သဟဇီဝိနိ နေဝ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ န ဥပဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ မကျန်းမမာဖြစ်၍ ဒုက္ခရောက်နေသော အတူနေ တပည့် မကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုစု၊ သူတပါး ပြုစုပေးဘို့ရန်လည်း ကြောင့်ကြ မစိုက်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။ [ထိုသို့ ပြုစုသင့်သော အခါ မပြုစုသောဘိက္ခုနီတို့မှာကား တာဝန်ဝတ်တရား ပျက်ကွက်မှုကြောင့် (ဝတ္တက္ခန္ဓက-လာ) ဒုက္ခနှင့် အာပတ် သင့်၏။]

င။ နိကဗုဒ္ဓသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ကျောင်းကိုပေးပြီးမှ စိတ်ဆိုး၍ နှင်ထုတ်မှု။

ထုလ္လနန္ဒာနှင့်
အရှင်မဘဒ္ဒါ

ဘဒ္ဒါကာပိလာနီမည်သော အရှင်မသည် သာကေတမြို့၌ ဝါဆိုနေ့စဉ် တစုံတခု အနှောင့်အရှက် ရှိသောကြောင့် သာဝတ္ထိသို့ ပြန်လာလို၍ ထုလ္လနန္ဒာထံ “နေ့စရာကျောင်း ပေးလိုရှိလျှင် သာဝတ္ထိသို့ ပြန်လာလိုကြောင်း” တမန်စေလွှတ်လိုက်ရာ၊ ထုလ္လနန္ဒာကလည်း “လာခဲ့ပါ၊ ပေးပါမည်” ဟု စကားပြန်လိုက် သဖြင့် သာဝတ္ထိသို့ ပြန်လာလေသည်။

ထို ၂ ဥပုသ်လုံးပင် တရားအရာ၌ များစွာတတ်သိ၍ တရားဟော ကောင်းသူချည်းဖြစ်၍ အရှင်မဘဒ္ဒါလာမူ အထက်တန်းစားဟု အများ ချီးမွမ်းခံရသူ ဖြစ်သောကြောင့် ဘိက္ခုနီကျောင်းသို့ ရောက်လာသူတို့သည် အရှင်မဘဒ္ဒါထံ ပဌမဝင်ပြီးမှ ထုလ္လနန္ဒာထံသို့ သွားကြကုန်၏။ ထုလ္လနန္ဒာသည် ကိုယ်ထက်သာသော အရှင်မဘဒ္ဒါကို မနာလိုသော (ဣဿာ) ကြောင့် သူပေးထားသော ကျောင်းမှ နှင်ထုတ်လေရာ၊ အခြား ဘိက္ခုနီတို့က ထုလ္လနန္ဒာကို ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥပဿယံ ဒတွာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ နိက္ကမေယျ ဝါ နိက္ကမာပေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ဘိက္ခုနီအား ကျောင်းကို ပေးပြီးနောက် စိတ်ဆိုး၍ မနှစ်သက်၍ ထိုကျောင်းမှ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ ခိုင်း၍ဖြစ်စေ နှင်ထုတ် သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

စ။ သံသဠသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကာဠီ၊

အမှု-ယောက်ျားတို့နှင့် ရောရောနှောနှောနေမှု။

စဏ္ဍကာဠီ

သာဝတ္ထိမြို့၌ စဏ္ဍကာဠီမည်သော ဘိက္ခုနီသည် အိမ်ပိုင် ရာပိုင်ရှိသော ယောက်ျားနှင့်၎င်း၊ ထိုသူတို့၏ သားနှင့်၎င်း

ရောရောနှောနှော နေလေ့ရှိ၏။ သူ၏နေပုံကို အခြားဘိက္ခုနီတို့ မနှစ်သက်၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံသဠာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိ-
နာဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ
ဧဝမဿ ဝစနိယာ၊ “မာယျေ သံသဠာ ဝိဟရိ ဂဟပတိ-
နာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ။ ဝိဝိစ္စာယျေ ဝိဝေကညေဝ
ဘဂိနိယာ သံသော ဝဏ္ဏတိ” တိ။ ဧဝဉ္စ ပန သာ ဘိက္ခုနီ
ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ။ သာ ဘိက္ခုနီ
ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ
တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အိမ်ပိုင်ရာပိုင်ရှိ၍ ဂဟပတိအမည်
ရသူနှင့်သော်၎င်း၊ ထိုဂဟပတိသားနှင့်သော်၎င်း ရောရော နှောနှော
နေအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ဤသို့ပြောဆိုရမည်။
(အဘယ်သို့ ပြောဆိုရမည်နည်း- ဟူမူ) အိုအရှင်မ... သင်သည်
ဂဟပတိနှင့်၎င်း၊ ဂဟပတိ၏သားနှင့်၎င်း ရောရော နှောနှော မနေ
ပါလင့်။ အိုအရှင်မ... ထိုသူတို့နှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေပါ။ အရှင်မ၏
ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေခြင်းကိုသာ ဘိက္ခုနီသံဃာက ချီးမွမ်းပါသည်။
ဤသို့ပြောဆိုရမည်။ ဤသို့အခြားဘိက္ခုနီတို့က ပြောဆိုအပ်ပါလျက်
ထိုဘိက္ခုနီသည် ရှေးအတိုင်းပင် (သူ့အနေကို မပြင်ဘဲ) ချီမြှောက်
နေအံ့ (သာ၍ကဲနေအံ့)။ ထိုဘိက္ခုနီကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ထိုအယူ
ထိုနေပုံကိုစွန့်ဘို့ရာ ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြောဆို
ဆုံးမရမည်။ ၃ ကြိမ်တိုင်အောင် ပြောဆိုနေစဉ် ထိုအယူကိုစွန့်လျှင်
(ပါမိတ် အပတ် မသင့်ကြောင်းဖြစ်၍) ကောင်းသေး၏။ [ဒုက္ကဋ်
အာပတ်တော့ သင့်လေပြီ။] လုံးလုံးမစွန့်လျှင်ကား ကမ္မဝါစာ
အဆုံး၌ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဆ။ အန္တောရဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ဓိမိတိုင်းပြည်အတွင်းရှုံရှားဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၍ ဘေးရန်လည်းရှိသော အရပ်၌ အဖော်ကုန်သည်များ မပါဘဲ ဒေသစာရီလှည့်မှု။

ထိုသို့ဒေသစာရီ လှည့်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့ကို သေသေခက်ကြူးတို့က ဖျက်ဆီးလိုက်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောရဋ္ဌ သာသင်္ဂသမ္ပတေ သပ္ပဋိဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဓိမိတို့နေရာတိုင်းပြည်အတွင်းဝယ် ရှုံရှားဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်သော ဘေးရန်လည်းရှိသော အရပ်၌ အဖော် ကုန်သည်များ မပါဘဲ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သွားလာသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဇ။ တိရောရဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-တိုင်းတပါးဝယ် ရှုံရှားဘွယ်ဟု သမုတ်အပ်၍ ဘေးရန်လည်းရှိသော အရပ်၌ အဖော်ကုန်သည်များ မပါဘဲ ဒေသစာရီလှည့်လည်သွားလာမှု။

ထိုသို့ သွားလာသူတို့ကို သေသေခက်ကြူးတို့က ဖျက်ဆီးလိုက်ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရောရဋ္ဌ သာသင်္ဂသမ္ပတေ သပ္ပဋိဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဓိမိနေရာ တိုင်းပြည်မှတစ်ပါး အခြားတိုင်းပြည်ဝယ် ရှုံရှားဘွယ်ရှိဟု သမုတ်အပ်သော အမှန်လည်း ဘေးရန်ရှိသော အရပ်၌ အဖော်ကုန်သည်များ မပါဘဲ ဒေသစာရီလှည့်လည်သွားလာသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဈ။ အန္တောဝဿ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-ဝါတွင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သွားလာမှု။

ထိုသို့ သွားလာသော ဘိက္ခုနီတို့ကို မြက်သစ်ပင်၌ အသက်ရှိ၏ဟု အယူ ရှိကြသော လူတို့က“မိုဗ်းကာလအတွင်းဖြစ်၍ စိမ်းစို လန်းဆန်း နေသော မြက်သစ်ပင် အရှင်ကလေးတွေကို သေအောင်နင်း၍ လှည့်လည်သွားလာ နေကြရသလား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် လူတို့အလိုလိုက်၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောဝဿံ စာရိကံ စရေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဝါတွင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော ဘိက္ခုနီမှာ
ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဉ။ စာရိကာ အပက္ကမန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-ဘယ်မှမသွားဘဲ တနေရာထည်း၌ မိုဗ်းရော ဆောင်းရော
နှေ့ရော နေကြမှု။

လူတို့အဖြစ်
ရှာဖို့

ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ နေထိုင်ကြသော ဘိက္ခုနီတို့သည် မိုဗ်း၊ ဆောင်း၊ နွေပါ ဥတု ၃ ပါးလုံး ဘယ်မှ မသွားကြဘဲ ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌သာ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ လူတို့သည် “ဘိက္ခုနီတွေမှာ သွားစရာ နေရာ ကျဉ်းမြောင်းကုန်ပြီ၊ အရပ် ၄ မျက်နှာ လုံးပင် သူတို့အတွက် အလင်းမရ-မှောင်ကြီးကျနေသလို ဖြစ်ကုန်ပြီ”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည်ကို တဆင့်စကား ကြားတော်မူရသောကြောင့် မကြည်ညို သေးသူတို့ကို ကြည်ညိုစေခြင်း ကြည်ညိုပြီးသူတို့ကို ပို၍ကြည်ညိုစေခြင်း စသောအကျိုးငှါ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံ ဝုတ္တာ စာရိကံ န ပက္က-
မေယျ အန္တမသော ဆပ္ပဉ္စယော ဇနာနိပိ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။မိုဃ်းလပတ်လုံး ဝါတွင်း၌ နေပြီး၍ ဝါကျွတ်သောအခါ (ဘေးအန္တရာယ်ကင်းပေါ့မှု) အနည်းဆုံး ၅ ယူဇနာ၊ ၆ ယူဇနာ လောက်မျှ ဒေသစာရီ မလှည့်လည်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

တုဝဇ္ဇဝဂ် ပြီး၏။

စိတ္တာဂါရဝဂ်

က။ စိတ္တာဂါရ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-ဆန်းကြယ်စွာ ပြုလုပ်အပ်သော အိမ်တော်ကို အကြည့် သွားကြမှု။

ဆန်းကြယ်သော အိမ်တော်

ကောသလမဟာရာဇာ၏ မင်းဥယျာဉ်အတွင်း၌ နဂိုကပင် အဆန်းတကြယ် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်တော်ဝယ် ပန်းချီဆေးရေးရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ခြယ်လှယ်ထားသောကြောင့် လူအများပင် အကြည့်အရှု သွားကြလေသည်။ ထိုအခါ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့၏ ဩငါအံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီတို့လည်း အကြည့်အရှု သွားကြသောကြောင့် “လူဝတ်ကြောင် မိန်းမတွေလို ဒီဘိက္ခုနီတွေကလဲ ဆန်းကြယ်သောအိမ်တော်ကို အကြည့်အရှု သွားဘဲသွားရဲ ကြတယ်”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရာဇာဂါရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ အာရာမံ ဝါ ဥယျာနံ ဝါ ပေါက္ခရဏံ ဝါ ဒဿနာယ ဝစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။မင်းနန်းတော်ကိုဖြစ်စေ၊ ဆန်းကြယ်သောအိမ်ကိုဖြစ်စေ၊ အာရာမံ(ခြံ)ကို ဖြစ်စေ၊ ဥယျာဉ်ကို ဖြစ်စေ၊ ရေကန်ကို ဖြစ်စေ၊ တမင်လာ အကြည့်အရှု သွားသောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ရာဇ-စိတ္တာဂါရ။ ။ရှင်ဘုရင်၏ တရံတခါ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေထိုင် ဘို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော အိမ်တော်ကို “ရာဇာဂါရ”ဟုခေါ်၏။

နတ်နန်းကို “နတ်ကွန်း”ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ထိုအိမ်တော်ကိုလည်း “မင်းကွန်း=စံနန်း”ဟု ခေါ်၏။ လူအများ၏ ကစားပျော်ရွှင်မှုကို ဆန်းကြယ်စွာ ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်ကို “စိတ္တဘဂါရ”ဟု ခေါ်၏။ [စိတ္တ=ဆန်းကြယ်သော+အဂါရ=အိမ်၊ ယခုအခါ မြို့ကြီးများ၌ “ကလာပ်”များနှင့် တူ၏။]

အာရာမ, ဥယျာနံ။ ။ မြို့ကြီးများ၌ အထူးတလည် ပြုပြင်ထား၍ လူအများ ပျော်စရာကောင်းသော ပန်းခြံများကို “အာရာမ”ဟု ခေါ်၏။ လူအများ ပျော်မွေ့စွာ သစ်သီးဥယျာဉ်, ပန်းဥယျာဉ်များကို “ဥယျာနံ”ဟု ခေါ်၏။

ပေါက္ခရဏီ။ ။ ရန်ကုန်မြို့တော်၏ ကန်တော်ကြီးကဲ့သို့ လူအများစိတ်ကြည် နူးစွာ သာသာယာယာ ပြုပြင်ထားသော ရေကန်ကို “ပေါက္ခရဏီ”ဟု ခေါ်၏။ ထို ၅ မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးကို သက်သက် အကြည့် သွားလျှင် ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်၊ မြင်လောက်သော အရပ်၌ ရပ်၍ တမျိုးကြည့်လျှင် (ဘိက္ခုနီတို့မှာ) ပါစိတ်တချက်၊ ၅ မျိုးလုံးကို လှည့်၍ ကြည့်လျှင် ပါစိတ် ၅ ချက်သင့်၏။ ဘိက္ခုတို့အတွက်ကား အားလုံး ဒုက္ကဋ် အာပတ်ချည်းသာဟု (အဋ္ဌကထာ) ဆို၏။

ခ။ အာသန္ဓိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-အလွန်မြင့်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ခုခိုင်၊ ထိုင်ခုံများနှင့် ခြင်္သေ့ရုပ် ကျားရုပ်စသော ရဲရင့်သောသားကောင်အရုပ်များပါသောပလ္လင်ကို သုံးစွဲကြမှု။

ထိုသို့သုံးစွဲကြသဖြင့် လူတို့ကဲ့ရဲ့သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာသန္ဓိ ဝါ ပလ္လင်္ဂံ ဝါ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တတောင့်တွာ ပမာဏထက်ပိုသောခြေရှိ၍ အလွန်မြင့်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်= ခုခိုင် ထိုင်ခုံကို၎င်း၊ ခြင်္သေ့သစ်ကျားအရုပ်များဖြင့် ခမ်းနား ဆန်းကြယ်သော ပလ္လင်ကို၎င်း၊ သုံးစွဲသောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခုတို့လည်း ထိုနေရာများကို မသုံးစွဲရ၊ သုံးစွဲလျှင်ဒုက္ခဋီအာပတ်သင့်၏။ သုံးစွဲလိုလျှင် တတောင့်ထွာထက်မလွန်အောင် ခြေထောက်ကို ဖြတ်၍၎င်း၊ ပလ္လင်၌ ခြင်္သေ့သစ်ကျား အချစ်များကို ဖျက်၍၎င်း သုံးစွဲကောင်း၏။ အာသန္နီ၏ ပုံစံကိုကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ “၎ထောင့်” ဟု ပါရှိသော်လည်း ဤပါဠိတော်၏အဖွင့်၌ “အတိတ္တန္တ ပမာဏာ- (တတောင့်ထွာထက်) လွန်သော ပမာဏာရှိသောနေရာ”ဟု သာမည ဖွင့်သောကြောင့် ခုရှင်ထိုင်ခုံအားလုံးကိုပင် ပြုလိုက်သည်။ “ပလ္လင်္ဂေါ နာမ အာဟရိမေဟိ (တပ်အပ်ကုန် ထိအပ်ကုန်သော) ဝါဠေဟိ- သားရဲသားကောင် (ခြင်္သေ့သစ်ကျား) တို့ဖြင့် ကတော” ဟု ဖွင့်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ဘိက္ခုနီတို့သုံးစွဲမှုကြောင့် ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ် တည်း။ ပမာဏာတိတ္တန္တ ညောင်စောင်းစသည်ကို ပြုလုပ်လျှင်ကား ပါစိတ်အာပတ်ဟု ဘိက္ခုရတနဝဂ်၌ ပညတ်တော်မူခဲ့ပြီ။

ဂ။ သုတ္တကန္တနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗင်္ဂိတိက္ခနီများ။
 အမှု-ဗိုင်းငင်=ချည်ငင်မှု။

“ဘိက္ခုနီတွေ့နွယ် ကာမစည်းစိမ်ခံစားသော အိမ်ထောင်သည် မိန်းမများလို ဗိုင်းငင်ကြရသလား” ဟု လူတို့ကဲ့ရဲ့မှုကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သုတ္တံ ကန္တယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ချည်ငင်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ချည်မငင်မီ ဝါကိုရွေးချယ်သည်မှစ၍ လုံးလစိုက်တိုင်း ဒုက္ခဋီအာပတ်သင့်၏။ ငင်သည့်အခါ ဝင်ရိုး၌တပတ်ရတိုင်း တပတ်ရတိုင်း ပါစိတ်တချက်တချက်သင့်၏။

ဃ။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
 အမှု-လူဝတ်ကြောင်များ၏ ဝေယျာဝစ္စကို ရွက်ဆောင်ပြုလုပ်ပေးမှု။

“ဝေယျာဝစ္စ”ဟူသည်-မောင်းထောင်းဆန်ဖွပ်ခြင်း၊ ထမင်း၊ ဟင်း၊ မုံ့ပဲ သရည်စာကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ အဝတ်ဖွပ်လျှော်ခြင်း၊ စသော အလုပ်ကိစ္စတည်း။

လူဝတ်ကြောင်များ၏ ထိုအလုပ်ကိစ္စကို ကုညီပြုလုပ်ပေးမှုကြောင့် အမြင်
မတော်သောလူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေ
သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ ကရေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ လူဝတ်ကြောင်တို့၏ ဝေယျာဝစ္စကိုပြုလုပ်သောဘိက္ခုနီမှာ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မောင်းထောင်းပေးခြင်း စသည်ကို ပုဗ္ဗပယောဂ (ယာဂစသည်
မကျချက်မီ လုလှပြုခြင်း) ဟု ခေါ်၏။ ထိုပုဗ္ဗပယောဂအခိုက်၌ လုလှ
ပြုတိုင်း ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။ ယာဂကျခြင်း ထမင်းချက်ခြင်းတို့၌
အိုးအရေအတွက် ရှိသလောက် (အိုးတလုံးအာပတ်တချက် အားဖြင့်)
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ မှီလုပ်ပေးရာ၌ မှီအရေအတွက် များသလောက်
ပါစိတ်အာပတ်များ၏။ ထိုဂိဟိဝေယျာဝစ္စကို ဘိက္ခုများလုပ်လျှင်လည်း
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

ခြွင်းချက်။ ။ ဘုရားနှင့် ရဟန်းသံဃာအား ယာဂ-ဆွမ်းမှီ ကပ်ဘို့
ဖြစ်လျှင် ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်ပေးကောင်း၏။ မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စ (အလုပ်ကိစ္စ)
ကို ပြုလုပ်ပေးသူအတွက်လည်း မိမိက သူ၏ဝေယျာဝစ္စကို လုပ်ကိုင်ပေး
ကောင်း၏။ ဥပမာ-သူကမိမိ၏အဝတ်ဖွပ်ပေးလျှင်၊ ကျောင်းတလင်းသုတ်သင်
နေလျှင် မိမိ၏ တောက်တိုမယ်ရ ခိုင်းစေရသူဖြစ်လျှင်၊ သူ၏ ဝေယျာဝစ္စ
ကိုလည်း မိမိက ပြုလုပ်ပေးကောင်း၏။ မယ်တော်ခမည်းတော်များကျောင်း
လာ၍ သူတို့အတွက် ချက်ပြုတ်ပေးရတော့မည်ဖြစ်လျှင် သူတို့ကို ရှေးဥျးစွာ
ကိုယ့်ဝေယျာဝစ္စပြုသူဖြစ်အောင် တံမြက်စည်းကလေး အရိုးတပ်ပေးစမ်းပါ၊
ယပ်တောင်ကလေးလုပ်ပေးစမ်းပါ-စသည်ဖြင့် ခိုင်းပြီးမှသူတို့၏ဝေယျာဝစ္စ
ကို ပြုရမည်။

သတိပြုအွယ်။ ။ ယခုကာလ၌ ဘိက္ခုနီတို့နေရာဝယ် သီလရှင်များရောက်နေကြလေ
ပြီ။ များစွာသောလူဝတ်ကြောင်တို့သည် စရပ်ကလေးစသည်ဆောက်ပေး
၍ ဥပုသ်စောင့်စသည်သွားကာ သီလရှင်များ၏ချက်ပြုတ်ပေးမှု အပြုအစု
ကိုခံယူလေ့ရှိကြ၏။ တချို့ကား ဘုရားဖူးသွား ဈေးသွားစသည်၌ သီလ
ရှင်ကိုပင် လက်ဆွဲချဉ်းဈေးတောင်းများကို ကိုင်ယူစေကြ၏။ သီလရှင်
များကိုပင် အဝတ်ဖွပ်ပေးစေကြ၏။ ထိုကိစ္စအားလုံးပင် ၂ ဖက်လုံး
ဆင်ခြင်သင့်ကြလေသည်။

င။ အဓိကရဏာဂူပသမသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလှနန္ဒာ။

အမှု-အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းစေမည်ဟု ဝန်ခံပြီးနောက်
ငြိမ်းအောင် လုပ်မပေးမှု။

ထုလှနန္ဒာ၏
ဂရုမစိုက်ပုံ

ဘိက္ခုနီတယောက်မှာ အဓိကရဏ်း တခု ဖြစ်နေ၏။ ဥပမာ-သူ့မှာ ကိစ္စတစ်ခုတရာအတွက် အာပတ်သင့်-မသင့်ကို မဆုံးဖြတ်နိုင်အောင် ဖြစ်နေ၏။ ဤသို့ဖြစ်မှုကို ပင် အာပတ္တဘိက္ခုနီတယောက်ဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့အဓိကရဏ်း တခုခုဖြစ်နေသော ဘိက္ခုနီသည် “ထိုအဓိကရဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ပေးစမ်းပါ” ဟု ထုလှနန္ဒာကို တောင်းပန်လေရာ၊ ထုလှနန္ဒာသည် “ကောင်းပြီ၊ ငြိမ်းအောင်ဆုံးဖြတ်ပေးမည်” ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် တစ်ခုတခု အနှောင့်အရှက် အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ကိုယ်တိုင်လည်းငြိမ်းအောင်လုပ်မပေး၊ အခြားသူတို့ လုပ်ပေးအောင်လည်း ကြောင့်ကြမစိုက်ဘဲ နေ၏။ ထိုအကြောင်းကို အမှုရှင်ဘိက္ခုနီက အခြား ဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ “ဧဟာဇယျ ဣမံအဓိကရဏံ ဝူပသမေဟီ” တိ ဂုစ္စမာနာ “သာရူ”- တိ ပဋိဿုဏိတွာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝူ- ပသမေယျ န ဝူပသမာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိ- ယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အကြင် ဘိက္ခုနီသည် အခြားဘိက္ခုနီတယောက်က “အရှင်မ...လာစမ်းပါ၊ မည်သည့်အဓိကရဏ်းကို ငြိမ်းအောင် လုပ်ပေးစမ်းပါ” ဟု တောင်းပန်အပ်စဉ်တုန်းက “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံပြီး၍ နောက်အခါ၌ အနှောင့်အရှက် အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ကိုယ်တိုင်လည်းငြိမ်းအောင် လုပ်မပေးအံ့၊ သူတပါးလုပ်ပေး အောင်လည်း ကြောင့်ကြမစိုက်အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ [ရေ-မီးစသော အန္တရာယ်၊ တစ်ခုတယောက်က မဆုံးဖြတ် အောင် နှောင့်ရှက်မှုအန္တရာယ် ရှိ၍ဖြစ်စေ၊ ကုသိမည့်အဖေ၊ မရ၍ဖြစ်စေ ငြိမ်းအောင်လုပ်မပေးသူမှာ အနာပတ္တိ။]

၈။ သဟတ္ထာဒါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။

အမှု-ဇာတ်ဆရာ၊ ဇာတ်သူ ဇာတ်သား စသည်တို့အား မိမိကိုယ်တိုင် ခဲဘွယ် ဘောဇဉ် ပေးမှု။

ထုလွန်နွှာ၏ အကြံ

ထုလွန်နွှာသည် မိမိကျော်ကြားသောရန် ကြိုးစားလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်ဆရာ၊ ဇာတ်သွား၊ ဘား (ရွမ်း) သွား၊ မျက်လှည့်ပြသူ၊ အိုးစည်(ဒိုးပတ်) တီးသူတို့အား “ငါ၏ဂုဏ်သတင်းကို ပရိသတ်မှာ ပြောကြပါ” ဟု တိုက်တွန်း၍ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်များကို ကိုယ်တိုင်ပေးလေ့ရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကို ကြားသိသော ဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာ-ဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကဿ ဝါ သဟတ္ထာ ဒါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ အကြင်ဘိက္ခုနီသည် လူဝတ်ကြောင်အား သော်၎င်း၊ ပရိပိုဇ်ယောကျာ်းအား သော်၎င်း၊ ပရိပိုဇ်မအား သော်၎င်း၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိလက်ဖြင့်(ကိုယ်တိုင်) ပေးအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်သည် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ပေးမှုအတွက်သာ ပညတ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ ဂုဏ်သတင်းအပြောခိုင်းမှုကား မအပ်သော ပစ္စည်းရှာမှုမျိုးဖြစ်၍ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာ ဖြစ်သင့်၏။ ထိုသို့ခိုင်းသဖြင့် ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရသောလူတို့က လှူကြသော ပစ္စည်းတို့မှာမူ ထိုသူနှင့်တကွ ရဟန်းဟူသမျှ မသုံးစွဲကောင်း၊ သုံးစွဲတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။

၉။ အာဝသထစီဝရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နွှာ။

အမှု-ကျောင်းပိုင်ဖြစ်သော ဥတုနွီးသင်္ကန်းကို သူချည်း သုံးစွဲမှု။ ဘိက္ခုနီများ၏ ကျောင်း၌ ဥတုလာသူတို့ အသုံးပြုသော “ဥတုနွီး” သင်္ကန်းကို လှူဒါန်းထားတတ်ကြ၏။ ထိုသင်္ကန်းကို သုံးရာ၌ထိုးစံမှာ ၂ ညဉ့်-၃ ညဉ့် သုံးပြီး

ကျောင်း သင်္ကန်း

လျှင် ၄ ရက်မြောက်နေ့၌ ဖွပ်လျော်၍ အခြားဥတုလာသူ (ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာန်မ၊ သာမဏေမ)တို့အား တဆင့်ပေးရ၏။ ဥတုလာနေသူ ရှိပါလျက် ထိုသူအား တဆင့်မပေးလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ဥတုလာသူမရှိ၍ ဆက်လက်သုံးနေလျှင်ကား အနာပတ္တိ၊ ထုလ္လနန္ဒာကား ထိုသက်န်းကို အခြားသူအား အလှည့်မပေးဘဲ သူ့ချည်း သုံးနေသဖြင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထစိဝရံ အနိဿဇ္ဇိ-
တွာ ပရိဘုဇ္ဇေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ဥတုနီးသက်န်းကို မစွန့်ဘဲ အသုံးပြုနေသူမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ခန္ဓကဏ္ဍဝတ်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်၍ ဂူဠဝါ (ဘိက္ခုနီခန္ဓက) ပါဠိတော်၌ သိက္ခာပုဒ်များရှိသေး၏။

(က) ဘိက္ခုနီတို့သည် ဥတုလာနေစဉ် ကြိမ်ခက်ထားသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်(ခုဇင်-ထိုင်ခုံ)တို့အပေါ်၌ထိုင်ကြ အိပ်ကြလေရာခက်ထားသောကြီး-ကြိမ်တို့ကို ဖောက်၍ အောက်ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ စိုရွဲနေသောကြောင့် ဥတုနီးသက်န်းကို ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

(ခ) ထိုဥတုနီးသက်န်း၌ သွေးများ ပေကျံနေပြန်ရကား အတွင်း၌ ဆို့ထားဘို့ရာ အတွင်းဆို့ အဝတ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်၏။

(ဂ) ထိုအတွင်းဆို့ အဝတ်သည် မမြဲဘဲကျွတ်ကျသောကြောင့် အတွင်းဆို့အဝတ်ကို ကြီးငယ်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ ကြီးစတုဖြင့် ပေါင်၌ ဖွဲ့ချည်ထားဘို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်၏။

(ဃ) ကိုကြီးသေးကလေး ပြတ်၍ ပြတ်ကျပြန်သောကြောင့် ခါးတောင်းကြိုက်၍ဖြစ်သော ခါးကြီးတန်ဆာ တမျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။

၉။ အာဝသထာနိဿဇ္ဇနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။
အမှု-ကျောင်းကို မစွန့်လွှတ်(မအပ်နှံ)ဘဲ ဒေသစာရီ လှည့်လည်မှု။
ထုလ္လနန္ဒာသည် ဒေသစာရီ လှည့်လည်သွားခါနီး၌ သူ့ကျောင်းကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရစ်ဘို့ရန် တယောက်ယောက်ထံမှ မအပ်နှံဘဲ ဒေသစာရီလှည့်လည်လေ၏။

ကျောင်းကို
မီးလောင်ခြင်း

ထိုအခိုက်မှာပင်သူ၏ကျောင်းကို မီးလောင်လေရာ၊ တချို့က “ကျောင်းထဲမှ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာများကို ထုတ်ယူကြစို့” ဟု ပြော၏။ တချို့ကလည်း “မတော် တဆတစုံတခုပျောက်လျှင်ငါတို့ကို တရားစွဲလိမ့်မည်၊ ငါတို့တော့မထုတ်ဝံ့ပါ” ဟု (သူ၏နှုတ်ကြမ်း အာကြမ်းနှင့် ရမ်းတတ်ပုံကို ကြောက်၍) ပြော၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းရှိပစ္စည်း ဘဏ္ဍာတွေပါ မီးလောင်ခံလိုက်ရလေသည်။

ဒေသစာရိလှည့်လည်ရာမှ ထုလွန်နှာပြန်လာသောအခါ “ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ များကို ထုတ်မယူကောင်းလား” ဟု အပြစ်တင်လေသော် “သူ့ကိုယ်တိုင်က သူ၏ကျောင်းကို တယောက်ယောက်ထံ မအပ်နှံဘဲ သွားရသလား” ဟု သူ့ကိုပြန်၍ ကဲ့ရဲ့ကြလေရာ “အရင်းစစ်လျှင် အမြစ်မြေက” ဆိုသလို သူ၏ အပြစ်က အရင်းကျသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထံ အနိဿဇ္ဇိတွာ စာရိကံ ပက္ကမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ကျောင်းကို (ဘိက္ခုနီ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမ ၃ မျိုးတွင်) တစုံတယောက်ထံ မစွန့်လွှတ် မအပ်နှံဘဲ ဒေသစာရိလှည့်လည်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၅။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ ပရိယာပုဏနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။
အမှု-တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို သင်ယူမှု။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို သင်ယူသော ဘိက္ခုနီတို့အား လူတို့က “ကာမစည်းစိမ် ခံစားသူ လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုဘဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ပရိယာ-ပုဏေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာကို သင်ယူသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

၂။ တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာဝါဝန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဇီဝိက္ခန်တို့များ။

အမှု-တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာကို ပို့ချပေးမှု။

တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာကို ပို့ချပေးသော သိက္ခာတို့အားလည်း “လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုဘဲ” ဟု စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန သိက္ခာနိ တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇံ ဝါစေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာကို ပို့ချသော သိက္ခာနိမှာ ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။

တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ။ ။ “တိရစ္ဆာန်” သဒ္ဒါသည် “ဖိလာကန်လန်” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ရခြင်း၏ ဖိလာကန်လန် ဖြစ်သော အတတ်ကို “တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ” ဟု မှတ်၊ ထို့ကြောင့်ပင်- “တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာနာမ- ယံကိဉ္စိ ဗာဟိရကံ အနတ္တသံဟိတံ= သာသနာတော်မှ အပ ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ အတတ်ပညာအားလုံး သည် တိရစ္ဆာန် ဝိဇ္ဇာမည်၏” ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်များ၏ ပဒဘာဇနိယ မှာ (ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်) ဖွင့်ပြတော်မူလေသည်။

အဋ္ဌကထာ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ဗာဟိရက အနတ္တ သံဟိတံ” အတတ် ဟူသည် ကား-ဆင်အတတ်၊ မြင်းအတတ် ရထားစီး အတတ်၊ မီးရိုးချွတ် (မီးအိမ်မှ မီးရိုးကို ဆွဲနှုတ်ကြောင်းအတတ်၊) သူတပါးကို သတ်ဖြတ်ဘို့ရန်ဖြစ်သော အာထဗ္ဗန မန္တာန်၊ သစ်သား နှစ်ငုတ်ကို မန္တာန်မန်းမှုတ်၍ မြေ၌စိုက်လျှင် ရည်စူးအပ်သူ သေစေ တတ်သော သစ်ငုတ်စိုက်မန္တာန်၊ မိမိအလိုပါအောင် (စိတ်ဖောက် ပြန်၍ မိမိအလိုပါလာအောင်) ပြုတတ်သော မန္တာန်၊ အဆိပ်ဆေးကို ဖော်စပ်သော အတတ်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သူတပါးကို အကျိုးမဲ့ အောင် နှိပ်စက် သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးကြောင်း အတတ်များ ဖြစ်သည်။

အနာပတ္တိ။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်များ၏ ပါဠိတော်ဝယ် အနာပတ္တိဝါရ၌ “အနာပတ္တိ လေခံ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ=အက္ခရာ (စာ) ရေးနည်းကို

ပြသော လက်ရေးအတတ်ကို သင်သော်၎င်း၊ ဓာရဏံ ပရိယာ
 ပုဏ္ဏာတိ=ဘေးရန် ကာကွယ်ဘို့ရန် အဆောင် (လက်ဖွဲ့စသော)
 လုပ်နည်းကို သင်သော်၎င်း၊ ဂုတ္တတ္ထာယ ပရိတ္တံ ပရိယာပုဏ္ဏာတိ=
 မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဘို့ရန် မန္တန်ကိုဖြစ်စေ မြေမ
 လာသော စည်းပိုင်းအတတ်ကို ဖြစ်စေသင်သော်၎င်း(ဝါစေတီ=ထို
 အားလုံးကို ပို့ချသော်၎င်း) အာပတ်မသင့်”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤနည်းတော် အလိုအားဖြင့် မသင်ကောင်း မချကောင်းသော
 တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ ဟူသည် “ ပရူပဿာတကရ= သူတပါးအား နှိပ်စက်
 သတ်ဖြတ်မှုကိုပြုကြောင်း မကောင်းသော အတတ်များ” ဖြစ်ကြောင်း
 သိသာပြီ။ သို့ပါလျက် အတော်ရှေးကျသောရှေးက “ ဂဏန်းအတတ်ကို
 ၎င်း၊ အင်္ဂလိပ်-ဟိန္ဒူ-သက္ကတ ကျမ်းစာတို့ကို၎င်း၊ မသင်ကောင်း၊
 သင်လျှင် ပို့ချလျှင် အာပတ်သင့်၏” ဟု ပြောဆိုကြ၏။ ထိုသို့အပြော
 မှားမှုကြောင့် သီလသိက္ခာကို ရိုသေထိန်းသိမ်းကြသော ရှေးဘုန်းတော်
 ကြီးများသည် ဘုန်းကြီးကျောင်း၌ ဂဏန်းသင်္ချာ လောကဓာတ်ပညာ
 ကိုမျှသင်ပြ၍ မပေးဝံ့ခဲ့ကြရကား ယခုအခါ၌ ဘုန်းကြီးကျောင်းအများပင်
 စာသင်မည့်ကျောင်းသားနည်းပါး(တချို့ကျောင်း၌လုံးလုံးပင်မရှိတော့)
 ရုံမက၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် မဟုတ်သော ခေတ်ပညာတတ်များ၏
 အမျိုးမျိုးဝေဘန်သံကို ဘုန်းကြီးများခံနေကြရပေ။

ဆက်ဥပဒေ။ ။ “အင်္ဂလိပ်စာ၊ သက္ကတစာ” ဟူသည် အတတ်ပညာမဟုတ်သေး၊
 အက္ခရာစာလုံးတွေသာတည်း။ မြန်မာစာဟူသည်လည်း အက္ခရာစာလုံး
 တွေသာတည်း။ ဘုရားတရားတော်ကို မြန်မာစာ ဖတ်တတ်သူတို့အတွက်
 မြန်မာအက္ခရာစာလုံးဖြင့် ရေးသား၍ အင်္ဂလိပ်စာ ဖတ်တတ်သူတို့အတွက်
 အင်္ဂလိပ်စာလုံးဖြင့် ရေးသားရပေမည်။ ထိုသို့ ရေးသားထားသော စာလုံး
 များဖြင့် သင်ယူပို့ချမှုကို တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာသင်ယူပို့ချမှုဟုဆိုနိုင်မည်လော။
 ထို့ကြောင့် ရေးသားထားသော အက္ခရာစာလုံးသည် ပဓာနမဟုတ်။
 ထိုစာဖြင့် ရေးသားညွှန်ပြအပ်သော အတတ်သာလိုရင်းဖြစ်၍ “သူတပါး
 နှိပ်စက်ဘို့အတတ်ဖြစ်လျှင်သာ မသင်ကောင်း” ဟု ဆုံးဖြတ်ပါလေ။

ဂဏန်းသင်္ချာ။ ။ “ဂဏန်းသင်္ချာ မသင်ကောင်းဘူး” ဆိုလျှင် သင်္ဂြိုဟ်သရုပ်ခွဲရာ၌
 စိတ်စေတသိက် ယှဉ်ပုံများကို ဘယ်လိုတွက်မည်နည်း၊ ကျမ်းကြီးပဋ္ဌာန်း-
 ဣမ်းငယ်ဆန်း၌ သင်္ချာဝါရနှင့် ပတ္တာရဖြန့်ရာဝယ် ထောင်ပေါင်းများစွာ
 ရနိုင်သော ဂါထာတွေကို ဘယ်လိုနည်းဖြင့် တွက်မည်နည်း။ “ဂဏန်း
 သင်္ချာ မသင်ကောင်းဘူး” ဟု ဆုံးဖြတ်သော ဆရာတော်တို့သည်ပင်
 “နောကောနော၊ နဝ ခွေ အဋ္ဌာရသ” စသည်ဖြင့် မြန်မာအက္ခရာ

သတ္တတအသံထွက်ဖြင့် ရေးထားသော ဉာဏ်ကြောင်းလင်္ကာကို သင်ပြ နေကြသည် မဟုတ်ပါလော။ “နော ဧက နော” ကို သင်ကောင်း၏ ဆုံးဖြတ်၍ “ဉာဏီဉာဏီ၊ ဉာဏီဉာဏီ တဆယ့်ရှစ်” ကိုတော့ မသင်ကောင်းဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် တရားသော ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဟုတ်နိုင်ပါမည်လော။ အဋ္ဌကထာဆရာနှင့် မူလဋီကာ ဆရာစသော ရှေးဆရာတော်တို့သည် ပဋ္ဌာန်းသင်္ချာဝါရ၌ အလွန်ကျွမ်းကျင်တော်မူရကား ဂဏန်းသင်္ချာတတ် ဆရာမြတ်ကြီးတို့ပါပေတည်း။

သုတ္တန်ပါဠိတော် အလို။ “တချို့ကား ဗြဟ္မဇာလသုတ်စသော သုတ္တန် ပါဠိတော်ဝယ် မိစ္ဆာဇီဝအခဏ်း၌ ထိုဂဏန်းသင်္ချာများ ပါနေ သောကြောင့် “ဂဏန်းသင်္ချာကို ဝိနည်းအလို အပြစ်မရှိစေကာမူ သုတ္တန်အလိုအားဖြင့် မသင်ကောင်း”ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပြန်၏။ ထိုသုတ္တန်၌ သင်ခြင်းပို့ခြင်းကို အပြစ်တင်တော်မူသည် မဟုတ်ပါ။ သင်၍ ကတ်မြောက်သောအခါ ထိုအတတ်ဖြင့် ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရအောင် ငွေကြေးအယူ၍ အသက်မွေးမှုကိုသာ “မိစ္ဆာဇီဝ= ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော အသက်မွေးမှု”ဟု အပြစ်တင်တော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ သင်ရုံ ပို့ချရုံကို အပြစ်တင်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့်ပင် ပါဠိတော်၌ “ဝေရူပါယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ”ဟုချည်း ဟောတော်မူပါသည်။

မှန်၏-ထိုပါဠိတော်များ၌ နက္ခတ်တာရာတို့ အကြောင်းလည်း ပါ၏။ ထိုနက္ခတ်တာရာတို့ သွားလာပုံကို တောကျောင်းဘုန်းကြီး များမှာ တမင်လာ သင်ယူရမည်ဟုပင် ပညတ်တော်မူ၏။ “နက္ခတ္တ ပဒါနိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ သကလာနိဝါ ဧကဒေသာနိဝါ=တောနေ ရဟန်းသည် နက္ခတ်တို့ကို အားလုံးဖြစ်စေ တချို့ဖြစ်စေ သင်ယူ မှတ်သားကြရမည်” [စုဠဝါ၊ ဝတ္တက္ခန္ဓက၊ အာရညိကဝတ်။]

ထိုပါဠိတော်များ၌ ဆေးပေးမှု ဆေးကုမှုကိုလည်း အပြစ်တင် တော်မူ၏။ ထိုအပြစ်တင်တော်မူခြင်းမှာ မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်သောကြောင့် (ဘုန်းကြီးကဆေးကုလျှင် လူတွေက ကျေးဇူးဆပ်သော အားဖြင့် လူဒါန်းတတ်ကြသောကြောင့် ဆေးမကုဘဲ တရားသဖြင့် နေသော ဘုန်းကြီးများကို အကြည်ညို ပျက်မည်စိုး၍)ဖြစ်၏။ မဆိုင်သော လူများကို ဆေးမကုဘို့ရန် ဝိနည်းတော်မှာလည်း တားမြစ်ထား ပါသည်။ ထိုသို့ ပါဠိတော်ပါရှိမျှဖြင့် ဆေးအတတ်ကို မသင်မချ

ကောင်းဟု မမှတ်ရ၊ အကောင်အလျှောက်များကို သတ်ဖြတ်မှု မပါသော ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ၌ ဆရာဝန်ကြီးအထိ သင်ယူကောင်း- တတ်ပြန်လျှင်လည်း ပို့ချကောင်းပါ၏။ မှန်၏-ဂိလာနကို လုပ်ကျွေး သူ၏ အင်္ဂါ၌ “ဆေးစပ်တတ်ရမည်”ဟု ပါသည့်ပြင် ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော် ဘေသဇ္ဇဒန္တက တခက်လုံးလည်း ဆေးကျမ်းပင်ဖြစ်၏။ ထိုအခက်ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတော်မူ၍ ရဟန်းတော် အများပင် သင်ယူ-ပို့ချ လက်တွေ့လည်း သင်ပြနေကြရပါသည်။

အချုပ်မှား-ပါဠိတော်များ၌ “တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာ”ဟု နာမည်ပါတိုင်း မသင်မချကောင်းဟု မမှတ်ယူဘဲ၊ ထိုတိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာဖြင့် လူများလို အသက်မွေးမှုကိုသာ မပြုကောင်းဟု၎င်း အမှန်မသင်ကောင်း မချ ကောင်းသော (ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးဖြင့် တားမြစ် အပ်သော) တိရစ္ဆာန်ဝိဇ္ဇာမှာ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဆင်အတတ် စသည်များသာဖြစ်သည်ဟု၎င်း မှတ်ပါ။

ဝိတ္တာဂါရဝဂ်ဖြီး၏။

အာရာမဝဂ်

က။ အာရာမသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
 အမှု-ခွင့်မပန်ဘဲ ဘိက္ခုတို့၏ ကျောင်းတိုက်အာရာမအတွင်း ဝင်မှု။

ဘိက္ခုတို့ ဆက်နားချုပ်ချိန် ရွာငယ်ကျောင်းတိုက်တိုက်၌ များစွာသော ရဟန်း တော်တို့သည် အပေါ်ရမ်းသင်္ကန်းကို ချထား၍ သင်းပိုင် တထည်ကို ဝတ်လျက် သင်္ကန်းချုပ်နေကြစဉ် ဘိက္ခုနီတို့ သည် (ကျောင်းတိုက်အတွင်းသို့ ဝင်လာလိုကြောင်း) ခွင့်မတောင်းကြဘဲ ဝင်သွားကြလေ၏။ (ထိုသို့အပေါ်ရမ်း ကေသီမပါဘဲ နေခြင်းသည် လူစိမ်း သူစိမ်းမရှိခိုက်သာ လျော်၏၊ မိန်းမသားတို့မြင်သွားလျှင်ကား သာ၍မလျော်) ထို့ကြောင့် ခွင့်မတောင်းဘဲ ဝင်လာခြင်းကို ဘိက္ခုတို့မနှစ်သက်၍ ကဲ့ရဲ့ကြ သောကြောင့် “ခွင့်မတောင်းဘဲ ဘိက္ခုတို့အာရာမအတွင်းသို့ မဝင်ရ”ဟု ပဌမ ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ရဟန်းမရှိ၍
မဝင်ရပုံ

ထိုသို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူပြီးနောက် ထိုကျောင်း
တိုက်မှ ရဟန်းတော်အားလုံးပင် အရပ်တပါးသို့ ကိစ္စ
ရှိ၍ သွားကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် ကျောင်းတိုက်၌
ခွင့်ပန်စရာရဟန်းမရှိသောကြောင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းသို့မဝင်ကြကုန်။ အရပ်
တပါးသို့သွားသောရဟန်းများပြန်ရောက်လာမှဘိက္ခုနီတို့လည်း ထိုအာရာမ
တွင်းသို့ ခွင့်တောင်း၍ ဝင်သွားကြသောအခါ ထိုဘိက္ခုနီတို့အား “ကျောင်း
တိုက်ထဲ၌ တံမြက်မလှည်းကောင်းလား၊ သောက်ရေသုံးရေ ခပ်မထား
ကောင်းလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြပြန်သောကြောင့် “ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို
ခွင့်ပန်၍ ဝင်ရမည်။ (ရဟန်းမရှိလျှင် ခွင့်မပန်ဘဲ ဝင်နိုင်သည်။)” ဟု ပဌမ
အနုပညတ် ထပ်တော်မူရလေသည်။

မသိ၍
ဝင်မိကြပုံ

ထိုသို့ အနုပညတ် ထပ်ဆင့်တော်မူပြီး နောက်
ထိုရဟန်းတော်အားလုံးပင် ကိစ္စတခုဖြင့်အခြားအရပ်သို့
ဖဲခွါ ထွက်သွားကြပြီးလျှင် မကြာခင်ပင် ပြန်ရောက်
လာကြကုန်၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်းများမရှိကြောင်းသာ
သိ၍ ပြန်ရောက်နေကြောင်း မသိကြသောကြောင့် ခွင့်မပန်ဘဲ ဝင်သွားကြ
ရာ၊ ကျောင်းတိုက်တွင်းရောက်မှ ရဟန်းများရှိနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် “သူတို့
မှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်လေသလား” ဟု ယုံမှားသံသယဖြစ်၍ ဘုရားရှင်
အား လျှောက်ထားကြပြန်သောကြောင့် ဤဒုတိယ အနုပညတ် ထပ်တော်
မူရပြန်လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနိံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ
အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ “အကြင် ဘိက္ခုနီသည် ရဟန်းရှိမှန်းသိပါလျက် ရဟန်းရှိ
နေသော ကျောင်းတိုက်အာရာမတွင်းသို့ ခွင့်မတောင်းဘဲ ဝင်သွား
အံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

“ခွင့်ပန်” ဟူရာ၌ ရဟန်းတပါးပါးကိုဖြစ်စေ၊ သာမဏေတပါးပါးကို
ဖြစ်စေ၊ အာရာမကို စောင့်နေသော ကျောင်းစောင့်ကပ္ပိယကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပန်
နိုင်၏။ ခွင့်ပန်၍ဝင်သွားသော ဘိက္ခုနီ၏ နောက်မှ တဆက်ထည်းဝင်လိုက်
သွားလျှင်၎င်း၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ဘိက္ခုနီများ စည်းဝေးနေထိုင်ခိုက်
ဖြစ်လျှင်၎င်း ခွင့်မပန်ဘဲ ဝင်သွားနိုင်၏။

၁။ ဘိက္ခုအက္ခောသနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိသိက္ခာနိဗ္ဗာနာ။

အမှု-အရှင်ဥပါလိကို ဆံဆိုခြင်းချောက်မှု။

အကြီးဆုံးဆဗ္ဗဒ္ဓိမ
သေဆုံးခြင်း

ဝေသာလိမြို့၌ ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့၏ အကြီးဆုံး ဘိက္ခုနီသည် စုတေလေရာ များစွာသောဆဗ္ဗဒ္ဓိဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီတို့သည် ထိုအလောင်းကို သုသာန်၌ အမြဲနေသော အရှင်ကပ္ပိတက၏ကျောင်းအနီးမှာ မီးရှို့၍ အရိုးအိုးစေတီတည်ထားပြီးလျှင် မကြာမကြာ သွား၍ ဝိုကြလေသည်။ ထိုသို့မကြာမကြာလာ၍ ဝိုကြသော အသံသည် အရှင်ကပ္ပိတကမှာ အနှောင့်အရှက်တခု ဖြစ်နေသောကြောင့် အရှင်ကပ္ပိတကသည် ထိုအရိုးအိုး စေတီကို ဖျက်၍ ဖရိဖရဲ ဖြန့်ကြိတ်ပစ်စေ၏။ [“အရှင်ကပ္ပိတက” ဟူသည် ဥရုဝေလကဿပစသော ရဟန္တာတထောင်တွင် အပါအဝင်ဖြစ်၍ အရှင်ဥပါလိ၏ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကြီးတည်း။ “အရှင် ဥပါလိ”ကား လူ့ဘဝတုန်းက အရှင်အနုရုဒ္ဓါစသော မင်းသားတို့ကို ရေချိုးပေးရသူဖြစ်၍ အရှင်အနုရုဒ္ဓါစသည်တို့နှင့်အတူပင်တောထွက်လာသော ဝိနည်းစိုရ်တေဒဂ်ရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တည်း။]

ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့သည် သူတို့ဆရာမကြီး၏ အရိုးအိုးစေတီကို ဖျက်ပစ်သော အရှင်ကပ္ပိတကကို သတ်ဘို့ရန် တိုင်ပင်ကြကုန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ကြားသော ဘိက္ခုနီတယောက်သည် အရှင်ဥပါလိထံ သွား၍ တိုးတိုးတိတ်တိတ် လျှောက်ထားလေရာ အရှင်ဥပါလိကလည်း အရှင်ကပ္ပိတကကို လျှောက်ထားသဖြင့် အရှင်ကပ္ပိတကသည် ကျောင်းမှထွက်ခွာ၍ တနေရာမှာ ပုန်းနေရှာလေသည်။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့သည် တိုင်ပင်ထားသည့်အတိုင်းပင် ညဉ့်တညဉ့်မှာ အရှင်ကပ္ပိတကကျောင်းကို ဝိုင်း၍ ကျောက်ခဲအုဋ်ခဲတို့ဖြင့် တယောက်တလက် ဆက်ကာဆက်ကာ ထုကြလေရာ ကျောင်းကလေးပိပြားသွားခါမှ “ကပ္ပိတကတော့သေလောက်ပေါ့” ဟုဆို၍ ပြန်သွားကြလေသည်။

နံနက်လင်းသောအခါ ဝေသာလိမြို့၌ ဆွမ်းခံကြနေသော အရှင်ကပ္ပိတကကို မြင်ကြ၍ “ဒီကပ္ပိတကဟာ အသက်ရှင်နေတယ်၊ ငါတို့တိုင်ပင်တာကို ဘသူသွားပြောပါလိမ့်မလဲ” ဟု စုံထောက်ကြသောအခါ အရှင်ဥပါလိ သွားပြောကြောင်း ကြားသိရ၍ အရှင်ဥပါလိထံ ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီအများ

သွားကြပြီးလျှင် “ဖန်ရည်ဆိုးထားတဲ့ အဝတ်ဝါကိုငတ်ကာ သူတပါးအညစ်အကြေးကိုပွတ်တိုက်ရေချိုးပေးရတဲ့ ဒီဇာတ်နိမ့်တဲ့သူက ငါတို့ရဲ့ တိုင်ပင်တာကို ဟိုပြော ဒီပြော-ပြောရသလား” ဟု ပိုင်း၍ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်း ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုကြားသိသောဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုအများပင် ထိုဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီတို့အား ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခု အက္ခောသေယျ ဝါ ပရိဘာသေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ရဟန်းယောက်ျားကို ဆဲသော၊ သို့မဟုတ် ဘေးကိုပြု၍ (ဘယ်လိုလုပ်မည် စသည်ဖြင့်) ခြိမ်းချောက်သောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [သာမဏေစသည်နှင့် လူဝတ်ကြောင်များကို ထိုကဲ့သို့ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းလျှင်ကား ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။]

ဂ။ ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွှနန္ဒာ။

အမှု-ဘိက္ခုနီသံသာ(ဂိုဏ်း) ကိုပုတ်ခတ်ပြောဆိုမှု။

စဏ္ဍကာဠီနှင့်ထုတ်ခံခြင်း။ စဏ္ဍကာဠီမည်သော ဘိက္ခုနီသည်(တဖက်နှင့် တဖက် မတူနေရာဝယ် ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ပြုလုပ်ကြစို့ စသည်ဖြင့်) မိမိဖက်သားချင်း တိုင်ပင်မှု(ဘဏ္ဍန) ကိုလည်း ပြုတတ်(ပြုလေ့ရှိ)၏။ ရန်ဖြစ်မှု (ကလဟ) ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ သူတပါးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် (ဝိဝါဒ) စကားကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ထိုစဏ္ဍကာဠီကို သံဃာက နှင်ထုတ်မှု(ဥက္ခေပနိယကံ)ပြုမည်ဟု စည်းကေးလျှင်ထုလွှနန္ဒာသည် အမြဲတမ်း ကန့်ကွက်လေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထုလွှနန္ဒာသည် သာဝတ္ထိမှ ရွာငယ်တရွာသို့ သွားနေခိုက်ဝယ် စဏ္ဍကာဠီကို အပေါင်းအသင်းမလုပ်ဘဲ သံဃာမှ ဖယ်ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော(ဥက္ခေပနိယ)ကံကို ပြုကြလေသည်။

ထုလွှနန္ဒာ၏ ပုတ်ခတ်မှု

ထို့နောက် ထုလွှနန္ဒာသည် သာဝတ္ထိသို့ ပြန်လာသော အခါ တပည့်ဖြစ်သူက ဆရာအား ပြုနေကျဖြစ်သော (နေရာထိုင်ခုံ ခင်းပေးခြင်း၊ ခြေဆေးရေ ခပ်ပေးခြင်း၊ စသော)ဝတ်များကို စဏ္ဍကာဠီက မပြုသည့်အတွက် “ဘုကြောင့် မပြုဘဲ နေရတုန်း”ဟု မေးလေသည်။ ထိုအခါ “ကိုးကွယ်ရာ မရှိတဲ့သူ ဆိုတာ

ဒီလိုဘဲနေရရိုးမို့ နေရတာပါ”ဟု ဝမ်းနည်းသံဖြင့် လျှောက်လေလျှင် ဘာလို့ ကိုးကွယ်ရာ မရှိရမှာလဲ”ဟု ပြန်မေးသောအခါ သူ့ကို သံဃာက ကံပြုထားကြောင်း ပြောလေသည်။

ထိုအခါ ထုလွန်နှာသည်(စာတတ် မာနကြီးသူ ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ ဘာမှ အရေးမစိုက်သော လေသံဖြင့်)“ဒီဟာတွေ ဗာလတွေဘဲ၊ အဖျတ္တ (မထက်မမြက်အဖျင်းအအ) တွေဘဲ၊ ဒင်းတို့ကံပြုမှုနှင့် ဆိုင်ရာကို ဘာနားလယ်လို့လဲ”ဟု စိတ်ကြမ်းကိုယ်ကြမ်း ကြမ်းသည့်အတိုင်းဘိက္ခုနီ တဂိုဏ်းလုံးကို ပုတ်ခတ်ပြောဆိုလေရာ၊ ထိုအပြောကိုမခံနိုင်ကြသောဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စလ္လိကတာ ဂဏံ ပရိဘာ-
သေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဒေါသက ကြမ်းထန်းအောင် ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍ (စိတ်ဆိုး၍)ဘိက္ခုနီတဂိုဏ်းလုံးကို ပုတ်ခတ်ပြောဆိုသောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။တဂိုဏ်းလုံးမဟုတ်ဘဲ ဘိက္ခုနီအများကိုဖြစ်စေ တယောက်ယောက်ကိုဖြစ်စေ လူသာမဏေစသည်ကိုဖြစ်စေ ပုတ်ခတ်ပြောဆိုရာ၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

ဃ။ နိမန္တိ တသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-ပင့်လည်းပင့်အပ် ပဝါရိတ်လည်း သင့်ပြီးပါလျက် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုစားမှု။

ဗြဟ္မဏ (ပုန်ဏား) တယောက်သည် ဘိက္ခုနီတို့ကို ပင့်၍ဆွမ်းကပ်ခြင်း ဝယ်မင်းစားဖိတ်၍ (ဆွမ်းစားကြပါစသည်ဖြင့် မဖိတ်ဘဲ “ထမင်းစားကြပါ” စသည်ဖြင့် မလျှောက်အပ်သော ပင့်နည်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်၍) ဆွမ်းကျွေး၏။ ဘိက္ခုနီတို့သည် မျက်နှာစိမ်းအိမ်ဖြစ်၍ ဝအောင်စားနိုင်ကြဟန်မဂျာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုသူကျွေးစဉ်က “တော်ပါပြီ”ဟုဆို၍ ထပ်လိုက်သော ဆွမ်း-ဟင်းများကို တားမြစ်ခဲ့သော်လည်း ဆွမ်းစားပြီး၍ပြန်ကြသောအခါ ဆွေမျိုးများအိမ်သို့သွား၍ တချို့ကထပ်စားကြ၊ တချို့က ကျောင်းကျမှစားဘို့ရန် ဆွမ်းယူ၍သွားကြလေသည်။

ထိုပြုဟူဏသည်ဘိက္ခုနီတို့ပြန်သွားသောအခါအိမ်နီးချင်းတို့ကို“ဘိက္ခုနီများကိုတော့တင်းတိမ်အားရအောင် ကျွေးပြီးပါပြီ၊ လာကြပါဥျား၊မိတ်ဆွေတို့ကိုလဲ အားရအောင်ကျွေးပါဥျားမည်” ဟု ဖိတ်ခေါ်လေရာ၊ သူ၏ဖိတ်ခေါ်ပုံ (စကားကြီးကျယ်ပုံ)ကို မခံချင်သူတို့က “ခင်ဗျားကကျုပ်တို့ကို ဘယ်မှာ တင်းတိမ်အောင် ကျွေးနိုင်မှာလဲ၊ ခင်ဗျားအိမ်က စားပြီးသော ဘိက္ခုနီတွေတောင်ကျုပ်တို့အိမ်တွေဆီလာပြီး တချို့ကစားသွား၊ တချို့ကဆွမ်းထည့်ယူသွားကြတယ်” ဟု ထိုသူ့ ဖိတ်ကို ဆွပေးကြလေသည်။ ထိုအခါ စကားကြီးစကားကျယ် ပြောမိသောထိုပြုဟူဏသည် ရှက်လှသဖြင့် ထိုဘိက္ခုနီများအပေါ် သဒ္ဓါကြည်ညိုဖိတ်ကမ်း၍ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နိမန္တိတာပါ ပဝါရိတာ ဝါ ခါဒနိယံဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "အကြင်ဘိက္ခုနီသည် မအပ်သောဖိတ်နည်းဖြင့် ဖိတ်အပ်သည်လည်းဖြစ်-တော်ပြီဟုပယ်မြစ်ပြီးလည်းဖြစ်ပါလျက်နောက်ထပ်ခဲဘွယ်ကိုသော်လည်း ခဲအံ့၊ ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်း စားအံ့၊ ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ "ဘိက္ခုပါစိတ်ခင်း၌ပါသော ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပဝါရိတသိက္ခာပုဒ်များနှင့် ဤသိက္ခာပုဒ်သည် မတူတတ်၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား ဘိက္ခုနီတယောက်ကို မအပ်သော ပင့်နည်းဖြင့် ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးရာဝယ် တော်ပါပြီဟု တားမြစ်ပြီးနောက် ထို ဆွမ်းအလှူရှင်ကို ခွင့်မပန်ဘဲ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ နောက်ထပ်မစားရ၊ အလှူရှင်ကို ခွင့်ပန်ပြီးလျှင်ကား ဘိက္ခုပါစိတ်သိက္ခာပုဒ်၌ ရသင့်သော ခြင်းချက်များအပိုင်း ညီညွတ်လျှင် နောက်ထပ် စားနိုင်၏။"

င။ ကုလမစ္ဆရီသိက္ခာပုဒ်။

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။
 အမှု-မိမိနှစ်သက်သော ဒါယကာအိမ်သို့ သူတပါးတို့ မသွားအောင် ဝန်တိုမှု။

ဘိက္ခုနီ၏ အကြံ

သာဝတ္ထိမြို့၏ လမ်းမတခုပေါ်၌ ဆွမ်းခံလှည့်နေသော ဘိက္ခုနီတယောက်ကို အမျိုးတမျိုးအိမ်က ဆွမ်းကပ်၍ "နောက်ထပ်လဲ အခြားဘိက္ခုနီများ ကြံခဲ့ပါစေ" ဟု

လျှောက်လိုက်၏။ ထိုဘိက္ခုနီသည် ယခုမှတွေ့ရသော သူ့ဒါယကာအိပ်သို့ အခြားဘိက္ခုနီများ ရောက်သွားမည်စိုး၍(ဝန်တို၍)ထိုလမ်းကို ညွှန်ပြကာ “မည်သည့်လမ်းဟာ ခွေးအလွန်ဆိုးတယ်၊ (သို့မဟုတ်) နွားလားကြီးက သိပ်ကြမ်းတာဘဲ၊ (သို့မဟုတ်) ရွှံ့ညွှန်ရှိတယ်” ဤသို့ စသည်ဖြင့် မသွား ချင်အောင် အခြားဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြလေသည်။

သူ၏ ပြောပြချက်ကြောင့် များစွာသော ဘိက္ခုနီတို့ ထိုလမ်းကို ဆွမ်းခံ မသွားကြ။ သို့ရာတွင် ဘိက္ခုနီတယောက်ကား ထိုလမ်းသို့ ရောက်သွား၍ ထိုအိမ်မှ ပင့်ဖိတ် ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် “ဘုကြောင့် ဘိက္ခုနီများ ဒီလမ်း မလာကြပါတုန်း”ဟု မေးလေသော် ထိုဘိက္ခုနီသည် ပဌမ ဘိက္ခုနီက ပြောထားပုံကိုပြန်၍ ပြောလေရာ၊ ထိုပဌမဘိက္ခုနီ၏ ယုတ်မာသော မစ္ဆေရ (ဝန်တိုမှု)စိတ်ထားပုံကို မကျေနပ်၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုလမစ္ဆရိနိ အဿ၊ ပါဏိတ္တိယံ။
မြန်မာပြန်။ ။ မိမိ၏ ဒါယကာ ဒါယိကာမ အမျိုးကို ဝန်တိုသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါဏိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ စိတ်ထဲ၌ သူတပါးတို့ မထွက် မဝင် စေလိုဘဲ ဝန်တိုနေရုံ သက် သက်ကား “မနောဒွါရေ အာပတ္တိနာမ နတ္ထိ”=စိတ်သက်သက်ဖြစ်၍ အာပတ်မသင့်သေး။ ထိုစိတ်အားလျော်စွာ ထိုအမျိုးအိမ်သို့ မသွား ချင်အောင် “မည်သည့်အိမ်ဟာ သိပ်သဒ္ဓါတရား နဲတာဘဲ” စသည်ဖြင့် အမျိုး၏အပြစ်ကိုဖြစ်စေ၊ လာပြန်လျှင်လည်း အိမ်သူအိမ်သားတို့ မကြည် ညှိချင်အောင် “ဘိက္ခုနီတွေဟာ ဘာမှ အရောတဝင် ဆက်ဆံလို့ မကောင်းဘူး” စသည်ဖြင့် ဘိက္ခုနီများ၏ အပြစ်ကိုဖြစ်စေ ပြောဆိုမှသာ အာပတ်သင့်၏။ ဝန်တို၍မဟုတ်ဘဲ ဟုတ်မှန်သောအပြစ်ကို သတိထား ဘို့ရန် ပြောပေးရာ၌ကား အာပတ်မသင့်။

၈။ အဘိက္ခုက အာဝါသ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-အနီးအပါးဝယ် ရဟန်းယောက်ျား မရှိသောကျောင်း၌ ဝါကပ်မှု (ဝါတွင်းနေမှု။)

ဘိက္ခုနီ အများ များစွာသော ဘိက္ခုနီတို့သည် သာဝတ္ထိမြို့နယ် ရွာငယ် တခု၌ ဝါကပ်၍ (ဝါတွင်း ၃ လ နေပြီး၍) ဝါကျွတ်သော

အခါ သာဝတ္ထိသို့ သွားကြလေသည်။ သာဝတ္ထိ၌ရှိ နှင့်သော ဘိက္ခုနီတို့သည် ရောက်လာသောဘိက္ခုနီတို့ကို “ဘယ်မှာ ဝါကပ်ခဲ့ကြသလဲ၊ အဆုံးအမ ဩဝါဒကော ပြည့်စုံခဲ့လား” ဟု မေးကြလေသည်။ ထိုအခါ မည်သည့် ရွာငယ်မှာ ဝါကပ်ခဲ့ကြောင်းပြောပြီးလျှင် “ဩဝါဒပြည့်စုံဘို့တော့ ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်မည်လဲ၊ အဲဒီရွာငယ်မှာ ဩဝါဒပေးမည့် ရဟန်းယောက်ျားမှ မရှိဘဲ” ဟု ပြန်ပြောလေရာ၊ ဘိက္ခုမရှိသောနေရာမှာ ဝါကပ်ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဘိက္ခုကေ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ အနီးအပါးဝယ် ရဟန်းယောက်ျားမရှိသော ကျောင်း၌ မိုဗ်းလပတ်လုံး နေသော (ဝါကပ်သော) ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဘိက္ခုနီတို့သည် အဋ္ဌမ-နဝမသိက္ခာပုဒ်တို့၌ ပြုလတ်အတိုင်း ဩဝါဒ ပေးနိုင်မည့် ဘိက္ခုအထံသို့ မပြတ်သွား၍ တရားနာဘို့ တာဝန်ရှိ၏။ ထိုသို့ သွားဘို့ရန်လည်း ယူဇနာဝက်အတွင်း ဘေးရန် အန္တရာယ် ကင်းသော အရပ်ဝယ် ရဟန်းရှိမှ နေ့ချင်းပြန် သွားနိုင်မည်။ (ဒါတောင် ယူဇနာတွက်ပုံက “ ၆ တိုင်နှင့် တာလေးရာ” ဆိုလျှင် “ ၃ တိုင်နှင့် တာနှစ်ရာ” ဝေးသောကြောင့် မိန်းမသားတို့ နေ့ချင်းပြန်သွားဘို့ ခဲယဉ်းသေး၏။ ယူဇနာတွက်ပုံက ယခုမြန်မာတွက်ပုံထက် နီးမှသာ ဖြစ်နိုင်မည်။) ထို့ကြောင့် “ဘိက္ခုနီနေမည့်ကျောင်းမှ တယူဇနာဝက် အတွင်း ဘေးကင်းသောအရပ်၌ ရဟန်းမရှိခြင်းကို ရဟန်းမရှိသော ကျောင်း” ဟုဆိုသည်။ ထိုကျောင်းမျိုး၌ ဘိက္ခုနီတို့ ဝါမကပ်ရ။

ဆ။ ပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-ဘိက္ခုသံဃာ့အထံ ပဝါရဏာမပြုမှု။

ပဝါရဏာ မပြုမှု ဘိက္ခုနီတို့သည် ရွာငယ်ကျောင်း၌ ဝါကပ်၍ ဝါကျွတ် သောအခါ ဘိက္ခုသံဃာ့အထံ၌ ပဝါရဏာမပြုဘဲ သာဝတ္ထိသို့ လာကြလေသည်။ ထိုဘိက္ခုနီတို့ကို ရှိနှင့်သော ဘိက္ခုနီတို့က “ဘိက္ခုသံဃာ့အထံ ပဝါရဏာ ပြုပြီးကြပြီလား” ဟု မေးသော အခါ မပြုရသေးကြောင်း လျှောက်ကြသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံ ဝုဋ္ဌာ ဥဘတောသံဇော
တိဟိ ဌာနေဟိ နပ္ပဝါရေယျ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ
ပရိသင်္ကာယ ပါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။မိုဃ်းလပဇ်လုံး နေထိုင်ပြီးသော (ဝါကျွတ်ပြီးသော)
ဘိက္ခုနီသည် နှစ်ဘက်သောဘိက္ခု ဘိက္ခုနီသံဃာ၌ ဒိဋ္ဌ-သုတ-ပရိ
သင်္ကာတ ၃ ဌာနတို့ဖြင့် မဖိတ်မံလျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ပဝါရဏာပြု။ ။ဝါကျွတ်သော အခါ မတော်တာကို မြင်သည်ဖြစ်စေ
တဆင့်စကား ကြားသည်ဖြစ်စေ ယုံမှားသံသယ ရှိသည်ဖြစ်စေ
ဤ ၃ ချက်ဖြင့် ပြောနိုင်ဆိုနိုင် သတိပေးဆုံးမနိုင်ဘို့ရန် အချင်းချင်း
ဖိတ်မံခြင်း မိမိကိုယ်ကိုအပ်နှံခြင်းကို “ပဝါရဏာပြု”ဟု ခေါ်သည်။
ဘိက္ခုတို့သည် ဘိက္ခုအချင်းချင်းသာ ဖိတ်မံဘို့ တာဝန်ရှိ၏။ ဘိက္ခုနီ
တို့ကား ၁၄ ရက်အဖိတ်နေ၌ မိမိတို့ဘိက္ခုနီအချင်းချင်း ပဝါရဏာ
ပြု၍၊ ထိုပဝါရဏာမှပင် နက်ဖန် ဘိက္ခု သံဃာ့အထံ၌ဖိတ်မံဘို့ရန်
ဘိက္ခုနီတယောက်ကို ရွေးချယ်သမုတ်၍ လပြည့်နေ့၌ အားလုံးသွား
ပြီးလျှင် ဘိက္ခုသံဃာ့ထံ ထိုရွေးချယ်ထားသော ဘိက္ခုနီက အားလုံး
ကိုယ်စား ဖိတ်မံရမည်။ [ဖိတ်မံပုံကို ပဝါရဏာကုန္ဒကကျမှ ပြအံ့။]

၉။ သြဝါဒါ ဓမ္မန ဆိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။
အမှု-သြဝါဒခံဘို့ရန် ဘိက္ခုတို့အထံ မသွားမှု။

ဘိက္ခုနီတို့သည် လပြည့်လကွယ် ဥပုသ်နေ့၏ နောက်
တရက်၌ သြဝါဒ ပေးနိုင်မည့် ရဟန်းတပါးပါးထံ
သြဝါဒခံဘို့ရန် သွားကြရ၏။ ဆဗ္ဗဒ္ဓိရဟန်းတို့ကား သူတို့
ဂိုဏ်းဝင် ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများထံသို့ သူတို့ကသွား၍ သြဝါဒပေးကြ၏။ အခါ
တပါး၌ အခြား ဘိက္ခုနီတို့သည် ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့ကို “သြဝါဒ ခံယူရန်
သွားကြဖို့”ဟု ခေါ်လေရာ၊ ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့က “မလိုက်တော့ဘူး၊ ဒီမှာဘဲ
အရှင်ဆဗ္ဗဒ္ဓိတို့လာ၍ သြဝါဒပေးကြသည်” ဟု ပြန်ပြောကြ လေသည်။
ထိုသို့သြဝါဒ ခံယူရန်မသွားမှုကို အကြောင်းပြု၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆဗ္ဗဒ္ဓိ
ဘိက္ခုနီများ

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒါယ ဝါ သံဝါသာယဝါ
န ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဩဝါဒ အကျိုးငှါရင်း၊ သံဝါသအကျိုးငှါရင်း ဘိက္ခုတို့
အထံသို့ မသွားသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“သံဝါသ”ဟူသည် ဥပုသ်ပြုကံ ပဝါရဏာပြုကံကို အတူပြုခြင်း
တည်း။ သို့သော် ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုတို့အထံ၌ ဥပုသ်မပြုရသော
ကြောင့် ဤဘိက္ခုတို့ထံ ပဝါရဏာအပြု မသွားခြင်းကိုသာ“သံဝါသ”
ဟု ဆိုသင့်သည်- [ရှေ့သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပဝါရဏာမပြုခြင်းကို တားမြစ်၍
ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပဝါရဏာ အပြုမသွားခြင်းကိုရင်း၊ ဩဝါဒ ခံယူဘို့ရန်
မသွားခြင်းကိုရင်း တားမြစ်သည်-ဟုမှတ်။

ဈ။ ဥပေါသထာပုစ္ဆနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ဥပုသ်နေ့ကို မမေးမှုနှင့်ဩဝါဒခံဘို့ရန် ခွင့်မတောင်းမှု။

ဘိက္ခုနီအများ ဘိက္ခုနီသာသနာ တည်ခါစ၌ ဘိက္ခုနီ အများတို့သည်
၁၃ ရက်နေ့လောက်ကပင်“ယခုလာမည့် ဥပုသ်နေ့သည်
စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်ပါလား၊ ပန္နရသီ ဥပုသ်ပါလား”ဟု မေးလေ့ မရှိကြ၊
“တပည့်တော်များ ဩဝါဒကို နာခံလိုပါသည်”ဟုလည်း ခွင့်တောင်းလေ့
မရှိကြ၊ ထိုအခါ ဘိက္ခုတို့က ကဲ့ရဲ့၍ ဘုရားရှင်ထံ လျှောက်ကြသောကြောင့်
ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။အန္တုမာသံ ဘိက္ခုနီယာ ဘိက္ခုသံဃတော ဒွေ
ဓမ္မာ ပစ္စာသီသိတဗ္ဗာ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ ဩဝါဒုပ-
သကံမနဉ္စ၊ ဟံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဘိက္ခုနီမှန်လျှင် လခွဲတကြိမ်ကျ ဘိက္ခုသံဃာ့အထံမှ
ဥပုသ်နေ့မေးခြင်း၊ဩဝါဒခံယူဘို့ရန်ခွင့်တောင်းခြင်း ဟူသော ၂ ပါး
သော တရားတို့ကို တောင့်တထိုက်ကုန်၏။ ထိုလခွဲကို လွန်စေသော
(လခွဲတကြိမ် မပြုမိသော)ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤပညတ်တော်အရဘိက္ခုနီအများ၏ကိုယ်စား ၂ ပါး-၃ ပါးသွား၍
ယခုလာမည့်ဥပုသ်နေ့သည်စာတုဒ္ဒသီ(၁၄ရက်)ပန္နရသီ(၁၅ရက်)ဥပုသ်
ပါလားဟု မေးရမည်၊ ထိုသို့မေး၍ ဘိက္ခုများပြုရာ ဥပုသ်နေ့မှာပင်

ဘိက္ခုနီတို့လည်း ဥပုသ်ပြုရသည်။ တရံတခါ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ဘိက္ခုနီတို့သည် ၁၄ ရက်ဥပုသ်ကို ၁၅ရက်ဥပုသ်၊ ၁၅ ရက်ဥပုသ်ကိုလည်း ၁၄ရက်ဥပုသ်ပြောင်းလွှဲတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ၁၃ ရက်နေ့ကတင်ကြို၍ မေးရသည်။ [ဩဝါဒတောင်းပုံကို ဘိက္ခုပါဠိတ် ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၂။ ပသာခသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-ယောက်ျားနှင့် တယောက်ချင်း ချက်၏ အောက်ပိုင်း၌ ပေါက်သောအနာကို ခွဲစေမှု။

ထိုကဲ့သို့ အနာကိုခါးခွဲစေရာဝယ် ယောက်ျားက ဖျက်ဆီးမည်ကြံသော ကြောင့် ထိုဘိက္ခုနီမက အော်လေသည်။ ထိုအခါ အများပြေးလာ၍ အဖြစ်မှန်ကိုသိရသော ဘိက္ခုနီတို့က “တယောက်ချင်း ယောက်ျားအား အတွင်းသား၌ ပေါက်သောအနာကို ခွဲစေရကောင်းလား” ဟုကဲ့ရဲ့ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို တဆင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေ သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပသာခေ ဇာတံ ဂဏ္ဍံ ဝါ ရူမိတံ ဝါ အနုပလောကေတွာ သံဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနကာ ဘေဒါပေယျ ဝါ ဖါလာ-ပေယျ ဝါ ဓောဝါပေယျဝါ အာလိမ္မာပေယျ ဝါ ဗန္ဓာ-ပေယျ ဝါ မောစာပေယျ ဝါ။ ပါဠိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။အကြင် ဘိက္ခုနီသည် ပသာခအရပ်၌ပေါက်သော အဖု အကျိတ်ကိုသော်၎င်း အနာကိုသော်၎င်း သံဃာကိုဖြစ်စေ ဂိုဏ်းကို ဖြစ်စေ (ခွဲမည့်အကြောင်းကို) မပန်ပြောဘဲ ယောက်ျားနှင့်အတူ တယောက်ချင်း ခွဲစေ ဖောက်စေ ဖန်ဆေးစေ ဆေးလိမ်းစေ ကြပ် စည်းစေ ဖြေဖြုတ်စေအံ့။ ထိုဘိက္ခုနီမှာပါဠိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။သစ်ပင်၏အကိုင်းကြီးကို “ပသာခ”ဟုခေါ်၏။ ထိုအကိုင်းကြီးကဲ့သို့ ကိုယ်ခန္ဓာမှ ဖြာ၍ထွက်သော ပေါင် ၂ လုံးသည်၎င်း ပေါင် ၂ လုံး၏ ဖြာ၍ထွက်ခဲ့ရာ ချက်၏အောက်ပိုင်း ကိုယ်လုံးသည်၎င်း ပသာခမည်၏။ ထို“ပသာခ” မည်သောချက်၏အောက်ပိုင်း ကိုယ်နှင့်ပေါင် ၂ လုံးဝယ် ပေါက်သောမြင်းဖုနှင့်အနာကို သံဃာဂိုဏ်းအား မပန်ကြားဘဲအခွဲခိုင်းမှု

စသော ဖြစ်ရကွင် တခုခုခိုင်းသောဘိက္ခုနီမှာခိုင်းမှုကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် တချက်၊ ခိုင်းသည့်အတိုင်းပြုလုပ်ဖြစ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် တချက်သင့်၏။ ခွဲမှုဖောက်မှု ၂ခုခိုင်းလျှင် ၂ချက်စီစသည်သင့်၍ ဖြစ်လုံးကိုခိုင်းလျှင် ဒုက္ကဋ် ပါစိတ် ဖြစ်ချက်စီသင့်၏။ ဘိက္ခုနီသံဃာ အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ ဘိက္ခုနီ အများဖြစ်သော ဂိုဏ်းကိုဖြစ်စေ တိုင်ကြား၍သော်၎င်း၊ နားလည်သော ယောက်ျားအဖော်အနီး၌ ထား၍သော်၎င်း၊ ခွဲမှုစသည်ကို ပြုလျှင်ကား ထိုဆရာက ဖျက်ဆီးခွင့်မရသောကြောင့် အနာပတ္တိ။

အာရာမဝင်ပြီး၏။

၈ ဗြိတိန်ဝင်

က။ ၈ ဗြိတိန် သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမကို ဘိက္ခုနီ ပြုလုပ်ပေးမှု။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် ဘိက္ခုနီ သာဝတ္ထိမြို့၌ ဘိက္ခုနီတို့သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ တယောက်ကို “သူက ဘိက္ခုနီပြုပါရစေ” ဟု ခွင့်တောင်း သောကြောင့် ဘိက္ခုနီပြုပေးကြကုန်၏။ ထိုကိုယ်ဝန်ဆောင် ဘိက္ခုနီသည် ဆွမ်းခံသွားသောအခါ လူတို့က “ဒီအရှင်မအား လှူကြ လောင်းကြပါ၊ ကိုယ်လေးလက်ဝန်နဲ့မို့” ဟု ပြောဆိုကာ သနားသော အားဖြင့် ဆွမ်းကိုလည်း ဝရုစိုက်၍လောင်းကြ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မကို ရဟန်း ပြုပေးရကောင်းလား” ဟု ဘိက္ခုနီများကိုလည်း ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝတ္တိနိ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမကို ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ရဟန်းပြုရာ၌ ကမ္မဝါစာ ဖတ်သူ ဆရာမနှင့်အဖော် ဘိက္ခုနီအပေါင်းတို့မှာ ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၏။]

ခ။ ပါယန္တိ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-နို့တိုက်နေရသော မိန်းမကို ရဟန်းပြုပေးမှု။

ထိုကဲ့သို့ ပြုပေးမှုကြောင့် (ရွှေသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့) ဆွမ်းကိုလည်း ဂရုစိုက်၍ လောင်းကြ၊ ကဲ့ရဲ့လည်းကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါယန္တိ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။နို့တိုက်ဆဲ (နို့တိုက်နေရသေးသော) မိန်းမကို ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [အခြားသူများကား ရွှေသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ “နို့တိုက်သောမိန်းမ” ဟူရာ၌ မိခင်အရင်းဖြစ်စေ နို့ထိန်းဖြစ်စေ ၂ မျိုးလုံး ပါဝင်၏။]

ဂ။ အသိက္ခိတ သိက္ခာ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု- ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာမကျင့်ရသေးသော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု။

သိက္ခမာန်။ ။“သိက္ခမာန်”ဟူသော ပါဠိကို “သိက္ခမာန်”ဟု မြန်မာပြန်ကြ၏။ [သိက္ခမာန်=ကျင့်နေဆဲ ဖြစ်သော ကျင့်၍ မပြီးသေးသော ရဟန်းလောင်းဖြစ်သူ။] မိန်းမတို့သည် ၁-ပဌမ သာမဏေရီ ပြုလုပ်ရ၏။ ၂-ထို့နောက် အသက်ပြည့်သော်လည်း ရဟန်းမပြုရသေးဘဲ သိက္ခမာန်ဘဝ၌ ၂ နှစ်လုံးလုံး သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကို ထိန်းသိမ်းနေရ၏။ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကား-ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ အဗြဟ္မစရိယ၊ မုသာဝါဒ၊ သုရာမေရယ၊ ဝိကာလဘောဇန တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ရမှုများတည်း။ ထိုသို့ သိက္ခမာန် ဖြစ်ဘို့ရန်လည်း (ရဟန်းခံသလို) ဘိက္ခုနီသံဃာကဥ တ်ကမ္မဝါစာဖြင့် သိက္ခာသမ္ပုတိ ပေးရလေသည်။

ရိုးရိုးသာမဏေရီများလည်း ထို ၆ ပါးမက ၁၀ ပါးလုံးပင် ထိန်းရပါ၏။ သို့သော် ရိုးရိုးထိန်းမှုကား သိက္ခာပုဒ်ပျက်လျှင် ဆိုင်ရာဒဏ်ကိုထမ်းရုံ၊ လူဝတ်လဲ၍ သိက္ခာပုဒ်များကို နောက်ထပ် ဆောက်တည်ရုံမျှဖြင့် ပြီးနိုင်၏။ သိက္ခမာန်အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်နေသူကား သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးတွင် တပါးပါး

ပျက်လျှင် အစမှစ၍ ပြန်ပြီးဆောက်တည်ရ၏။ ဥပမာ ၂ နှစ်ပြည့်ခါနီးမှ သိက္ခာပုဒ်တပါး ပျက်သွားလျှင် ပဌမရက်ကပြန်၍ ထိန်းရ၏။ “ ၂ နှစ်နီးပါး ထိန်းပြီးသားရက်တွေ အလကား ဖြစ်သွားကြလေသည်” ဟုလို့ ဤသို့ ၂ နှစ် တိတိ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးကို မပျက်စီးအောင် ထိန်းပြီးသူဖြစ်မှသာ တဆင့် တက်၍ ရဟန်းပြုပေးရသည်။

ထိုဘိက္ခုနီများကား ထိုသို့ ၂ နှစ်တိတိ မကျင့်ရသေးသော သိက္ခာမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးကြသဖြင့် ထိုသိက္ခာမာန်တို့သည် ဝိနည်းတော်နှင့်စပ်၍ ပြုအပ် သောအမှု မပြုအပ်သောအမှုကို နားမလည်ရကား အခြားဘိက္ခုနီတို့က ဆရာလုပ်သူကို ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ ၂ နှစ်တို့ပတ်လုံး ၆ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မကျင့်ရ သေးသော သိက္ခာမာန်ကို ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဃ။ သံသေန အသမ္ပတ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-သိက္ခာကျင့်ပြီးသော သိက္ခာမာန်ကို ဆဗ္ဗတိမရဘဲ ဘိက္ခုနီ ပြုပေးမှု။

ရဟန်းပြုပေးခြင်း တချို့ ဘိက္ခုနီများသည် (ရှေ့သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့် အညီ) ၂ နှစ်ပတ်လုံး ပါဏာတိပါတစသော သိက္ခာ ၆ ပါးကို မကျိုးမပေါက်ကျင့်ပြီးဖြစ်သော ထိုသိက္ခာမာန်ကို ဘိက္ခုနီသံဃာ့ထံ ဘိက္ခုနီ ပြုဘို့ ခွင့်မပန်ဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးလိုက်ကြ၏။ ထိုသိက္ခာမာန်များကို ဘိက္ခုနီ ဖြစ်နေမှန်း မသိကြသော အခြားဘိက္ခုနီတို့သည် သိက္ခာမာန်များကို ခိုင်းသကဲ့သို့ “ဟိုဟာပေးစမ်း၊ ဒီဟာယူခဲစမ်း၊ ကပ္ပိစမ်း” စသည်ဖြင့် ခိုင်းကြ လေသော် ထိုဘိက္ခုနီတို့သည် “တပည့်တော်တို့ သိက္ခာမာန်မဟုတ်ကြတော့၊ ဘိက္ခုနီဖြစ်နေကြပြီ” ဟု ပြန်၍ပြောကြလေ၏။ ထိုအခါ သံဃာ့အထံ ခွင့်မ

ပန်ဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးကြရသလား” ဟု အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ သံစောန အသမ္ပတံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး၌ ကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်ကို သံဃာက (သိက္ခမာန် ဘဝမှ ထမြောက်ကြောင်း သမ္ပုတိဖြင့်) မသမုတ် အပ်သေးဘဲ သိက္ခမာန်အဖြစ်မှ ထမြောက်စေအံ့ (ဘိက္ခုနီပြုပေးအံ့- ဟူလို၊) ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာဖြစ်သော ထိုဘိက္ခုနီမှာ ပါဏိတ် အာပတ်သင့်၏။ [ကံပြုရာတွင် ပါဝင်သော အခြားဘိက္ခုနီတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်အရ- သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းဘဝသို့ ရောက်စေလိုလျှင် ဝုဠာနသမ္ပုတိခေါ် သမ္ပုတိတမျိုးကို သံဃာ့ထံ၌တောင်း၍ သံဃာက သိမ်အတွင်း၌ကမ္မဝါစာဖြင့်သမ္ပုတိပေးပြီးမှ ရဟန်းပြုခွင့်ရသည်-ဟုမှတ်။

c။ ဥဒုက္ခါဒသဝဿ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု- ယောကျ်ားနှင့်ဆက်ဆံဘူးသော, ၁၂ နှစ်မပြည့်သေးသော သူငယ်မကို ရဟန်းပြုပေးမှု။

ယောကျ်ား သွားလာအပ်ဘူး အိန္ဒိယ၌ တချို့အယူသည်းသော မိဘတို့သည် သားသမီးများကို ၇ နှစ်အယွယ် လောက်ကပင် လက်ထပ်ထားကြ၏။ ထိုသို့ လက်ထပ်ပြီးသော သူငယ်မတို့သည် တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်ခင်ကပင် လင်ယောကျ်ားနှင့်ဆက်ဆံပြီးဖြစ်နေတော့၏။ ထိုကဲ့သို့ အလွန်ငယ်သေးသော ၁၂ နှစ်မပြည့်သေးသော, ယောကျ်ားနှင့်လည်း ဆက်ဆံပြီးဖြစ်သော သူငယ်မကို ရဟန်းပြုပေးမှုကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်အား တဆင့်လျှောက်ကြလေရာ, ဘုရားရှင်ကလည်း “ယောကျ်ားနှင့် ဆက်ဆံပြီးသော်လည်း ၁၂ နှစ်မပြည့်သေးလျှင် အေ အပူ စသော ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို မခံနိုင်သေး” ဟု မိန့်တော်မူ၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥပဇ္ဈာဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ
ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးသော၊ ယောက်ျား သွားလာ
အပ်ပြီးသော သူငယ်မကို ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဘိက္ခုနီမှာ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ကံပြုရာတွင် ပါဝင်သော အခြားဘိက္ခုနီတို့မှာ
ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။]

၈။ ဂိဟိဂတ အသိက္ခိတသိက္ခာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ယောက်ျားဆက်ဆံဘူး၍ ၁၂ နှစ်ပြည့်သော သူငယ်မကို
၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာမကျင့်ရသေးဘဲ ရဟန်းပြုပေးမှု။

ထိုသို့ပြုပေးမှုကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို
ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ
ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဠာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ယောက်ျားသွားလာအပ်ပြီးဖြစ်၍ တဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်ပြီး
သော်လည်း ၂ နှစ်ပတ်လုံး ၆ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ မကျင့်ရ
သေးသော သာမဏေမကို ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဘိက္ခုနီမှာ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [အခြားဘိက္ခုနီတို့မှာ ဒုက္ကဋ်။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ- ရဟန်းပြုလိုသော သူငယ်မသည် ဆယ်နှစ်
ပြည့်ပြီးဖြစ်လျှင် သိက္ခာသမ္မုတိကိုတောင်း၍ သံဃာက ကမ္မဝါစာဖြင့်
သမ္မုတိပေးပြီးနောက် ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာမာန်ဘဝ၌ ကျင့်နေရသေး
သည်။ ထိုသို့ကျင့်ပြီးသောအခါ ၂ နှစ်ပြည့်ပြီးဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဂိဟိဂတ-
ယောက်ျားသွားလာအပ်ပြီးသူသည် အငယ်ဆုံးအားဖြင့် သိက္ခာမာန်ဘဝ၌
၂ နှစ်ကျင့်ပြီးဖြစ်လျှင် ၁၂ နှစ်ပြည့်က ဘိက္ခုနီပြုခွင့်ရ၏။

ဆ။ အသမ္မတဝုဋ္ဌာနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ဂိဟိဂတ ဖြစ်၍ ၁၂ နှစ်ပြည့်သောအခါ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါး၌ ၂ နှစ်လုံးလုံးကျင့်ပြီးသော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဝုဋ္ဌာန သမ္မုတိ မရဘဲ ရဟန်းပြုပေးမှု။

ထိုသို့ပြုပေးမှုကြောင့် သိက္ခမာန်ဘဝတွင် ရှိသေးသည်ဟု ထင်နေသော အခြားဘိက္ခုနီတို့က “ယူခဲ့စမ်း၊ ပေးစမ်း” စသည်ဖြင့် အခိုင်းမှား၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သံဃေန အသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ။ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ တဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်သော၊ ယောက်ျားတို့ သွားလာအပ်ဘူးသော၊ ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ်ကျင့်ပြီးလည်းဖြစ်သော သိက္ခမာန်ကို သံဃာ့အထံမှ ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိမရသေးဘဲ ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ် ဘိက္ခုနီမှာ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ [အခြားဘိက္ခုနီတို့မှာ ဒုက္ကဋ်။]

ဇ။ သဟဇိဝိနိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-အတူတကွ အသက်မွေးနေထိုင်သော တပည့်မကို ၂ နှစ်ပတ်လုံး ဘဝန်မျှ မချီးမြှောက် မစောင့်ရှောက်မှု။

ထိုသို့ မစောင့်ရှောက်သဖြင့် တပည့်ဖြစ်သူသည် ဝိနည်းနှင့် ဆိုင်ရာဝယ်နားမလည်ဘဲဖြစ်နေ၍ (“တပည့်မကောင်း ဆရာခေါင်း” နှင့် အညီ) ဆရာမဖြစ်သူကို အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇိဝိနိံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ဒွေဝဿာနိ နေဝ အနုဂ္ဂဏေယျ န အနုဂ္ဂဏာပေယျ။ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ "အတူတကွ အသက်မွေးလေ့ရှိ၍ "သဟဇိဝိနီ" မည်သော တပည့်မကို ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ ထမြောက်စေပြီးနောက် ၂ နှစ်ပတ်လုံး ကိုယ်တိုင်လည်း မချိမြောက်၊ သူတပါးကိုလည်း မချိမြောက် စေသောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [အတူနေသောတပည့် မကို "သဟဇိဝိနီ = သဒ္ဓိဝိဟာရိနီ" ဟုခေါ်၏။ သဟ = အတူတကွ + ဇိဝိနီ - အသက်ရှည်လေ့ရှိသူ။]

မှတ်ချက်။ ။ စာသင်ပေးခြင်း၊ ဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်းကို "ချိမြောက်ခြင်း" ဟု ခေါ်၏။ ထိုချိမြောက်မှုကို ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်လျှင် ကိုယ်တိုင်ပြုရသည်။ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်လျှင် တတ်နိုင်သူထံ အပ်နှံ၍ ပြုပေးစေရသည်။

၇။ နာနုဗန္ဓနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည် - ဘိက္ခုနီဖြစ်ခါ ဧကလေးများ။

အမှု - ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမနောက်သို့ (ပြုစုလုပ်ကျွေး၍) ၂ နှစ် လောက်မှ မလိုက်ကြမှု။

ထိုသို့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမနှင့် အတူလိုက်၍ မနေကြသဖြင့် အဆုံးအမ ဩဝါဒမရ၍ အရာရာ၌ မကျွမ်းကျင် မလုံမ္မာရကား အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝုဠာပိတံ ပဝတ္တိနိံ ဒွေ ဝဿာနိ နာနုဗန္ဓယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ မိမိကို ဘိက္ခုနီအဖြစ်ရောက်အောင် ထမြောက်စေသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမနောက်သို့ ၂ နှစ်ပတ်လုံးလိုက်၍ မနေသောဘိက္ခုနီ မှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမကို "ပဝတ္တိနီ = မိမိကို ဖြစ်စေသူ၊ ဝါ - ကြီးပွားစေသူ" ဟု ခေါ်၏။]

၉။ နေဝဂ္ဂပကာသနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည် - ထုဏ္ဏနန္ဒာ။

အမှု - တပည့်မကို ရဟန်းပြုပေးပြီးနောက် အရပ်တပါးသို့ ခေါ်မသွားမှု။

ထိုသို့ ခေါ်မသွားမိသည့်အတွက် ထိုဘိက္ခုနီကလေး၏ လင်ဟောင်းက ဖမ်းယူမှုကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ဆရာမဖြစ်သူကို ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇိဝိနိ ဝုဠာပေတွာ
နေဝ ဝူပကာသေယျ၊န ဝူပကာသာပေယျ အန္တမသော
ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိဝိ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အတူနေ တပည့်မကို ရဟန်းအဖြစ် ရောက်အောင်
ထမြောက်စေပြီးနောက် အနည်းဆုံး ၅ ယူဇနာ ၆ ယူဇနာလောက်
ဝေးအောင် အရပ်တပါးသို့ ကိုယ်တိုင်လည်းခေါ်၍မသွား၊သူတပါး
ကိုလည်းခေါ်၍ မသွားစေသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

ဂ ဋိန ဝ ဝိ ဖြီး၏။

ကုမာရီဘူတဝဂ်

က။ ဥဒ္ဓါသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသောကုမာရီဘူတ သာမဏေမကို
ရဟန်းပြုပေးမှု။

ကုမာရီဘူတ ယောက်ျားတို့မသွားလာအပ်ဘူး၍ အပျိုစင်ဖြစ်နေသော
မိန်းမသားတို့သည် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ နုနယ်ကြ၏။
ထို့ကြောင့် အအေပူစသော ဒုက္ခများကို ယောက်ျားတို့ သွားလာအပ်ဘူး
သော(ဂိဟိဂတာ) ဝိန်းမများလောက် ခံနိုင်ရည်မရှိကြ။အသက် ၂၀ အယွယ်
ရောက်မှသာ ထိုဒုက္ခများကို ခံနိုင်ရည်ရှိကြ၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်၏ အမှုရှင်
ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ ဆရာမကြီးတို့သည် ဤအကြောင်းကို သတိမထားဘဲ
ငယ်ဖြူသာမဏေမတို့ကို ဘိက္ခုနီပြုပေးမိသဖြင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့
ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဒ္ဓါသတိဝဿံ ကုမာရီဘူတံ
ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသော အပျိုစင်သာမဏေမကို
ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ခ။ အသိက္ခိတသိက္ခ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အသက် ၂၀ ပြည့်သော်လည်း ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာ ၆ ပါးကို မကျင့်ရသေးသော အပျိုစင်သာမဏေမကို ဘိက္ခုနီ ပြုပေးမှု။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ ကုမာရိ-
ဘူတံ ဒေဝဿာနိ ဆဿု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဠာ-
ပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အသက် ၂၀ ပြည့်ပြီးသော အပျိုစင် သာမဏေမကို
၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာမကျင့်ရသေးဘဲ ဘိက္ခုနီ ပြုပေးသော
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဂ။ သံဗေဒန အသမ္ပတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အသက် ၂၀ ပြည့်၍ သိက္ခာပုဒ် ၆ ပါးတို့ကို ၂ နှစ်ပတ်လုံး
ကျင့်ပြီးဖြစ်သော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဝုဠာပန သမ္ပတိ
မရသေးဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ ကုမာရိ-
ဘူတံ ဝုဠာပနာနိ ဆဿု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သံဗေဒန
အသမ္ပတံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အသက် ၂၀ ပြည့်ပြီးဖြစ်၍ ၂ နှစ်ပတ်လုံး သိက္ခာပုဒ်
၆ ပါးကို ကျင့်ပြီးဖြစ်သော အပျိုစင်သာမဏေမကို သံဃာ့အထံမှ
ဝုဠာပန သမ္ပတိမရသေးဘဲ ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမ
မှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

ဤ က-ခ-ဂ သိက္ခာပုဒ်များသည် ဂစ္ဆိနိဝဂ်လာ ဂိဟိဂတ
ပါသော သိက္ခာပုဒ် ၃ ပါးနှင့် အသွားတူ၏။ ဂိဟိဂတနှင့် ကုမာရိ
ဘူတ ဖြစ်ခြင်းသာ ထူးသည်။

ဃ။ ဥဒ္ဓါဒသဝဿာ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-တဆယ့်နှစ်ဝါ မရသေးဘဲ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမ လုပ်၍ သူတပါးကို ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု။

ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း

မိမိကိုယ်တိုင်က ၁၂ ဝါမရသေးဘဲနှင့် ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ သူတပါးကို ဘိက္ခုနီပြုလုပ်ပေးသဖြင့် သူတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ဝိနည်းနှင့် စပ်၍ အပ်သော အရာ မအပ်သောအရာကို နားမလည်ကြ၊ သူတို့၏ တပည့်မတို့လည်း နားမလည်ကြသဖြင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဒ္ဓါဒသဝဿာ ဝုဠာပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "တဆယ့်နှစ်ဝါ မရသေးဘဲ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမလုပ်၍ သူတပါးကို ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါဏိတ် အာပတ် သင့်၏။"

င။ သံဗောဓိအသမ္မတာ သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-သံဃာ့အထံမှ ဝုဠာပန သမ္မုတိ မရဘဲ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာမ ပြုလုပ်မှု။

ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း

တဆယ့်နှစ်ဝါရသော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ လုပ်ဘို့ရန် "ဝုဠာပန သမ္မုတိ" မရသေးဘဲ ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ဘိက္ခုနီပြုပေးကြသဖြင့် သူတို့ကိုယ်တိုင်က ဘိက္ခုနီဝါများသလောက် ဝိနည်းနားမလည်သေးရကား သူတို့၏တပည့်များလည်း အပ်-မအပ်ကို နားမလည်ကြ၍ အခြားဘိက္ခုနီတို့က ဆရာကို ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ "ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿာ သံဗောဓိ အသမ္မတာ ဝုဠာပေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။"

မြန်မာပြန်။ "တဆယ့်နှစ်ဝါပြည့်သော်လည်း သံဃာ့အထံမှ ဝုဠာပန သမ္မုတိ မရသေးဘဲ ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါဏိတ် အာပတ် သင့်၏။"

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခုနီတို့သည် ၁၂ ဝါရ၍ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာ လုပ်လိုသော အခါ သံဃာ့အထံ၌ ဝုဋ္ဌာပန သမ္ပုတိ (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်နိုင်သော သမ္ပုတိ)ကို တောင်းရသေး၏။ ထိုသို့ တောင်းသောအခါ သံဃာက သူ၏ပိနည်း နားလည်မှု ရှိ-မရှိကို စဉ်းစား၍ ဆရာလုပ်လောက်သော အရည်အချင်း ရှိမှ ဝုဋ္ဌာပနသမ္ပုတိပေးရ၏။ ထိုသမ္ပုတိရသူမှာသာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ လုပ် နိုင်သည်။

ဘိက္ခုနီများလည်း ဥပဇ္ဈာယ် လုပ်ချင်တိုင်း မလုပ်ရ,၁-ဆယ်ဝါရ ပြီးခြင်း,၂-ဒွေမာတိကာကို အကျယ်ဖွင့်ပြသော ဝိဘင်း ၂ ဖြာကို နား လည်ခြင်း,၃-ရဟန်းခံ သိမ်သမုတ်စသော ကံကြီးကံငယ် လုပ်ထုံးကို နားလည်ခြင်း,၄-မဟာဝါစုဋ္ဌဝါခန္ဓကတို့၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်များကို နားလည်ခြင်း, ၅-နာမ်တရား ရုပ်တရားကို ခွဲခြားဟောပြနိုင်ခြင်း, ဤဂုဏ်အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူမှာသာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ (ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီး)လုပ်နိုင်၏။ ထိုသို့ မပြည့်စုံသေးလျှင် ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး မလုပ်ရသေး။ ထိုဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာ တပါးပါးကို မှီခို၍ နေရသည်။

[ဆောင်း] ဆယ်ဝါပြည့်တင်း, ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ, ကမ္မာကမ္မ, ခန္ဓကပုဒ်, နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်, ဟောပြနိုင်,ကျောင်းထိုင် ငါးအင်္ဂါ။

၈။ နိယျနဓမ္မာပဇ္ဇန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-စဏ္ဍကာဠီ။
အမှု-ဘိက္ခုနီတို့ကဲ့ရဲ့မှု။

ဝုဋ္ဌာပန သမ္ပုတိ မပေးကြခြင်း စဏ္ဍကာဠီသည် ၁၂ ပါရ၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမ လုပ်လို သောကြောင့် သံဃာ့အထံ၌ ဝုဋ္ဌာပန သမ္ပုတိကိုတောင်း သောအခါ စဏ္ဍကာဠီ၏ အရည်အချင်းကို အားမရ၍ “မိမိကဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍သူတပါးကို ရဟန်းအဖြစ်ရောက်အောင် ထမြောက် စေဘို့ (ဘိက္ခုနီပြုပေးဘို့) မတော်သေးပါ”ဟု ပြောသောအခါ “ကောင်း ပါပြီ”ဟု ဝန်ခံခဲ့ပြီးနောက်အခြားဘိက္ခုနီတို့အားသံဃာကဝုဋ္ဌာပနသမ္ပုတိ ပေးသောအခါ စဏ္ဍကာဠီသည် မကျေနပ်သောကြောင့် “သံဃာက ငါ့ကို သမ္ပုတိမပေးဘဲ,အခြားဘိက္ခုနီတွေကိုတော့ သမ္ပုတိပေးတယ်, ငါကတော့ အ အမို့တဲ့လား, အလဇ္ဇိမမို့တဲ့လား”ဟု ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချလေသည်။ ထိုသို့ ရှုံ့ချမှုကို ကြားရသောဘိက္ခုနီတို့က သူ့ကိုကဲ့ရဲ့ကြ၍ ဘုရားရှင်ထံ တဆင့် လျှောက်ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ “အလံတာဝတေ အယျေ ဝုဠာ-
ပိတေနာ” တိ ဝုစ္စမာနာ “သာဓူ” တိ ပဋိဿုဏိတွာ
သာပစ္ဆာ ဝိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ (ဝုဠာပန သမ္ပတိ တောင်းသောအခါ) “အရှင်မ....
အရှင်မမှာ ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ဘိက္ခုနီပြုပေးဘို့ မတော်သေးပါ” ဟု
ပြောဆိုအပ်စဉ်က “ကောင်းပြီ” ဟု ဝန်ခံခဲ့၍ နောက်မှ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချ
သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ သံဃာက တရားလမ်းအတိုင်း ပြုလုပ်ရာ၌ ကဲ့ရဲ့မှသာ အာပတ်သင့်၏။
သံဃာကိုယ်တိုင်က မတရားလုပ်၍ (အဂတိလိုက်၍) သမ္ပတိပေးသင့်သူကို
မပေး၊ မပေးသင့်သူကို ပေးသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့လျှင်ကား “အနာပတ္တိ
ပကတိယာ (နဂိုကပင်) ဆန္ဒာ ဒေါသာ ဘယာ မောဟာ ကရောန္တံ
ဝိယျတိ” ဟု အာပတ်မသင့်ကြောင်း မိန့်တော်မူသည်။

ဆ။ ပတိဿဝနဝိသံဝါဒနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်- ထုလွန်နွှာ။
အမှု- ငါ့အား သင်္ကန်းပေးလျှင် ဘိက္ခုနီပြုပေးမည်ဟု ဝန်ခံပြီး
နောက် ထိုဝန်ခံချက် ပျက်ကွက်မှု။

ထုလွန်နွှာသည် သိက္ခာမာန်တယောက်က ဘိက္ခုနီပြုပေး
ပါရန် တောင်းပန်လာသောအခါ “သင်က ငါ့အား
သင်္ကန်းပေးလျှင် ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ သင့်ကို ဘိက္ခုနီပြုပေး
မည်” ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် ရဟန်းပြုပေးဘို့ မဖြစ်နိုင် လောက်သော
အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ကိုယ်တိုင်လည်း ရဟန်းပြုမပေး၊ သူတပါးကို ပြုပေးစေ
ဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်သောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ
လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ “သစေ မေ တံ
အယျေ စီဝရံ ဒဿသိ၊ ဧဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမီ” တိ
ဝတွာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝ ဝုဠာပေယျ၊
နဝုဠာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ သိက္ခမာန်ကို “အကယ်၍ ငါ့အား သင်္ကန်းပေးအံ့၊ ထိုသို့
ပေးလျှင် ငါ့အပင်ကို ဘိက္ခုနီအဖြစ်ရောက်အောင် ထမြောက်စေ

မည် (ဘိက္ခုနီပြုပေးမည်) ဟု ပြောဆိုပြီး၍ နောက်အခါ တစုံတရာ အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ကိုယ်တိုင်လည်း ရဟန်းပြုမပေးသော သူတပါး ကိုလည်း ပြုပေးဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

ဇ။ အနုမန္တနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ငါ့နောက်သို့ ၂ နှစ်ပတ်လုံး လိုက်နေလျှင် ဘိက္ခုနီပြုပေးမည် ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် ထိုဝန်ခံချက် ပျက်ကွက်မှု။

ထုလ္လနန္ဒာ၏ ဂတိမတည်မှု

သိက္ခမာန်တယောက်သည် ထုလ္လနန္ဒာအား ဘိက္ခုနီပြုပေးပါရန်တောင်းပန်လာ၏။ ထိုအခါ ထုလ္လနန္ဒာက “ငါ့နောက်သို့ ၂ နှစ်ပတ်လုံးလိုက်၍ ပြုစုလှုပ်ကွေးမည် ဖြစ်လျှင် ဘိက္ခုနီပြုပေးမည်” ဟု ဝန်ခံပြီးနောက် တစုံတရာ အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ပြုမပေးသည့်အတွက် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ “သစေ မေ တံ အယျေ ဒွေဝဿာနိ အနုမန္တိဿတိ၊ ဧဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမိ” တိ ဝတွာ သာ ပစ္စာ အနန္တရာယိကိနီ နေဝ ဝုဠာပေယျ။ နဝုဠာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ သိက္ခမာန်ကို “အကယ်၍ ငါ့နောက်သို့ ၂ နှစ်ပတ်လုံး လိုက်နေအံ့၊ ထိုသို့လိုက်နေလျှင် ငါသည် သင့်ကို ဘိက္ခုနီ ပြုပေးမည်” ဟု ပြောဆိုပြီး၍ နောက်အခါ တစုံတရာ အန္တရာယ်မရှိပါဘဲ ကိုယ်တိုင်လည်း ရဟန်းပြုမပေးသော သူတပါးတို့ကိုလည်း ပြုပေးဘို့ရန် ကြောင့်ကြမစိုက်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

ဈ။ သောကဝါသသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလ္လနန္ဒာ။

အမှု-ယောက်ျားကြီး ယောက်ျားငယ်တို့၌ ရောရောနှောနှော နေထိုင်၍ ကြမ်းစားသော သောက၏ တည်ရာဖြစ်သော စဏ္ဍကားဦးမည်သော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု။

ထိုသို့ ဘိက္ခုနီပြုပေးမှုကြောင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသသံသဠိ ကုမာရက-
သံသဠိ စဏ္ဍိံ သောကာဝါသံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ အသက် ၂၀ လွန်ပြီးသော ယောက်ျားကြီးတို့နှင့်
ရောရောနှောနှော နေတတ်သော၊ အသက် ၂၀ မပြည့်သေးသော
သတို့သားတို့နှင့်လည်း ရောရောနှောနှောနေတတ်သော (ကိုယ်နှုတ်
ဂိတ်ပါ) ကြမ်းထန်းသော ယောက်ျားတို့၏အတွင်း (မမြင်ရလျှင်
မနေနိုင်လောက်အောင်) သောကကို သွင်းတတ်-(မိမိက မမြင်ရ
လျှင်လည်း သောကဖြစ်နေတတ်သဖြင့်) သောကဟူသော နေရာ
လည်းရှိသော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမ
မှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၂။ အနနုညာတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နှာ
အမှု-မိဘနှင့် လင်ယောက်ျားတို့က ခွင့်မပြုအပ်သော သိက္ခ
မာန်ကို ရဟန်းပြုပေးမှု။

ထိုသို့ပြုပေးသည့်အတွက် မိဘနှင့်လင်ယောက်ျားတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသော
ကြောင့် ဤသိက္ခာကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ မာတာပိတူဟိ ဝါသာမိကေန
ဝါ အနနုညာတံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာဖြန်။ ။ မိဘတို့သည်၎င်း၊ လင်သည်၎င်း (ရဟန်းပြုဘို့ရန်)
ခွင့်မပြုအပ်သော သိက္ခမာန်ကို ရဟန်းပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်
ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မာတုဂါမတို့သည် ရှင်သာမဏေမပြုလိုသောအခါ၌တကြိမ်၊ ဘိက္ခုနီ
ပြုလိုသောအခါ၌ တကြိမ်အားဖြင့် ၂ ကြိမ်မျှ မိဘနှင့် (လင်ရှိလျှင်)
လင်တို့ကိုခွင့်တောင်းရ၏။ ယောက်ျားတို့ကား ရှင်ပြုတုန်းက မိဘတို့
ခွင့်ပြုထားလျှင် ရဟန်းပြုခါနီး၌ ခွင့်တောင်းဘွယ်မလို၊ သို့သော် ရှင်ပြုခွင့်
သာပေးခြင်းဖြစ်၍ ရဟန်းပြုခွင့် မပေးလိုသော မိဘတို့ကိုကား ကျေနပ်
အောင် ခွင့်တောင်းရလိမ့်ဥားမည်။ ခွင့်မရဘဲ ဘိက္ခုပြုပေးလျှင်မူ ဒုက္ခ၌
အာပတ်သင့်၏။ ရဟန်းလောင်းကား ရဟန်းဖြစ်သည်သာ။

၃။ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ထုလွန်နန္ဒာ။

အမှု-ပျက်ပြီးသော ဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့် ဘိက္ခုနီပြုပေးမှု။

ထုလွန်နန္ဒာ
ပြုလုပ်မှု

ရာဇဂြိုဟ်မြို့ နေ့စဉ် ထုလွန်နန္ဒာသည် သိက္ခာမာန်
တယောအားကို ဘိက္ခုနီ ပြုလုပ်ပေးဘို့ရန် ရဟန်း
ယောကျ်ား မထေရ်ကြီးများကို ပင့်ဖိတ်ထားသဖြင့်

ကြွနိုင်သော မထေရ်ကြီးများသည် ကိုယ်တိုင်ကြွရောက်၍ မကြွနိုင်သော
ထိုမဟာသိမ်အတွင်း၌နေကြသော ရဟန်းများလည်း ထိုကံကို အသောအာ
ကြောင်း (ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း) ဆန္ဒပေးလိုက်ကြလေသည်။ ထိုသို့မှာ
အစည်းအဝေး၌ ဘိက္ခုနီပြုပေးပြီးနောက် ကျွေးမွေးဘို့ရန် သိက္ခာမာန်
များစွာကိုလည်း ဆိုင်ရာကစီမံထား၏။ ထုလွန်နန္ဒာသည် ထိုသိက္ခာမာန်
များကို (သူနှင့် ဓာတ်ချင်းမတူသော) မထေရ်ကြီးများကို မတုဉ်းပေးစေလို
သောကြောင့် “အရှင်ဘုရားတို့... သိက္ခာမာန်ကို ယခုဘိက္ခုနီ မပြုပေးလို
သေးပါ” ဟု လျှောက်၍ မထေရ်ကြီးများကို ပြန်လွှတ်လိုက်လေသည်။

ထိုသို့ပြန်လွှတ်လိုက်သည့်အခါ ထိုကံအတွက် သဘောတူကြောင်းပေးလိုက်
သော ဆန္ဒလည်း ပျက်ပြယ်လေတော့၏။ ထုလွန်နန္ဒာသည် ထိုသို့ပျက်ပြယ်ပြီး
သော ဆန္ဒပေးခြင်းကိုပင် ထပ်မံအသုံးပြု၍ (နောက်ထပ် ဆန္ဒမယူစေဘဲ)
အရှင်ဒေဝဒတ်နှင့် ဘက်တော်သားဖြစ်ကြသော ကောကာလိက စသော
ရဟန်းများကိုပင့်၍ သိက္ခာမာန်ကို ဘိက္ခုနီ ပြုပေးလေသည်။ ထိုသို့ပြုပေး
ရာ၌ သူပင့်လိုရာ ပင့်၍ ပြုပေးခြင်းက ကံမပျက်စေသော်လည်း ပျက်ပြယ်ပြီး
ဆန္ဒကို အသုံးပြုခြင်းကား ကံကိုပျက်စေကြောင်း ထုလွန်နန္ဒာ၏ ထိုအမှုကို
အခြားဘိက္ခုနီတို့က ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေ
သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန
သိက္ခာမာန် ဝုဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ သုံးအပ်ပြီးသော (နဂိုဆန္ဒပျက်ပြယ်ပြီးသော) ဆန္ဒပေး
ခြင်းဖြင့် သိက္ခာမာန်ကို ဘိက္ခုနီပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ
ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ မာတုဂါမတို့သည် ပဌမအကြိမ်၌ ဘိက္ခုနီသံဃာ့အထံဝယ် ရဟန်း
ပြုကြရ၏။ ထို့နောက် ဒုတိယအကြိမ်၌ ဘိက္ခုသံဃာ့အထံမှာ ရဟန်းပြု
ကြရသည်။

၄။ အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-နှစ်စဉ် (တနှစ်တပါးကျ) ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်နိုင်သော ဘိက္ခုနီ
တို့က ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရဟန်းပြုပေးကြမှု။

ထိုသို့ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ရဟန်းပြုပေးကြသည့်အတွက် နေ့ဘိုရာကျောင်းများ
မလောက်သဖြင့် လူတို့ကစ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်
တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပေယျ။
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တနှစ်လျှင် တပါးကျ ဘိက္ခုနီ ပြုပေးသော ဥပဇ္ဈာယ်
ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

၅။ ဒွေ ဝုဋ္ဌာပန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။
အမှု-တနှစ်ထည်း၌ ၂ ပါး ရဟန်းပြုပေးမှု။

နှစ်စဉ် ၁ ပါးကျ ပြုမပေးရသဖြင့် တနှစ်ခြားပြီးလျှင် နောက်တနှစ်၌
သိက္ခာမာန် ၂ ပါးကို ဆရာလုပ်နိုင်သူတို့က ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းပြုပေး
ကြလေရာ ရှေ့သိက္ခာပုဒ်လာ ဝတ္ထုအတိုင်း နေရာကျောင်း မလောက်
သောကြောင့် လူတို့ကစ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ
လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧကဝဿံ ဒွေ ဝုဋ္ဌာပေယျ။
ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ တနှစ်ထည်း၌ သိက္ခာမာန် ၂ ပါးကို ရဟန်းပြုပေးသော
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာမမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဤသိက္ခာပုဒ် ၂ ပါး
အလိုအားဖြင့် ၂ နှစ်မှ တပါးသာ ရဟန်းပြုပေးကောင်းတော့သည်။]

ကုမာရီဘူတဝဂ် ပြီး၏။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ်

က။ ဆတ္တုပါဟန သိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-ထီးဆောင်း၊ ဘိနပ်စီးမှု။

ထီး ဘိနပ် ထီးဆောင်းခြင်း ဘိနပ်စီးခြင်းကို ဟန်ကြီး ပန်ကြီး လုပ်ခြင်းနှင့် အလှပြင်ခြင်း တမျိုး ဟု (ရှေးခေတ်က) ယူဆကြဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့ ထီးဆောင်း၍ ဘိနပ်စီးလျက် ထိုထိုဤဤ လှည့်လည် သွားလာကြခြင်းကို “ကာမစည်းစိမ်ကို ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် ချားများလိုဘဲ” ဟု လူတို့က စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့် “ထီး ဘိနပ်ကို မဆောင်ရ” ဟု ပဌမပညက်တော်မူပြီးလျှင် ထီး ဘိနပ် မဆောင်းမစီးရလျှင် ရောဂါတိုးမည့် ဝိလာနဘိက္ခုနီအတွက် ခြင်းချက် ထား၍ ဒုတိယပညက်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝိလာနာ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ဝိလာနမဟုတ်ဘဲ ထီး ဘိနပ်ကိုဆောင်းသော ဘိက္ခုနီတို့ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဝိလာနမဟုတ်ဘဲ ကျောင်းတိုက်အတွင်းနှင့် ကျောင်းဟိုက်ဥပစာမှ တပါးသော မြို့တွင်း ရွာတွင်း တောအရပ်အားလုံးမှာပင် ဘိက္ခုနီတို့ ထီး ဘိနပ် ၊ မျိုးလုံးကို ဆောင်လျှင် စ၍ဆောင်ဟိုင်း ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ တမျိုးကိုသာဆောင်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။ “ဆောင်” ဟူသည် ထီးကိုဆောင်းခြင်း ဘိနပ်ကိုစီးခြင်းတည်း။ ဘိက္ခုတို့လည်း ထီးအတွက်မှာ ဘိက္ခုနီများကဲ့သို့ မြို့ရွာတောအားလုံးမှာပင် မဆောင်း အပ်ဟု ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ခန္ဓကဋ်မိန့်တော်မူသည်။ ဘိနပ်ကား မြို့ရွာအတွင်းနှင့် အာဝန္တုအဖြစ်ဖြင့် အခြားကျောင်းတိုက်၌သာ မစီးအပ်၊ အာဝန္တု မဟုတ်သည့်အခါနှင့် တောထဲသို့သွားသည့်အခါ မိမိကျောင်းတိုက် တွင်းမှာမူ စီးကောင်း၏။

ထီး ဘိနပ် အပ်သောအချက်။ ။ ကိုယ်ပူ ရောဂါ-သည်းခြေပျက် ရောဂါ- မျက်စိ အားနည်းသော ရောဂါ-စသည်ဖြင့် ထီးမဆောင်းရလျှင် တိုးပွားမည့် ရောဂါမျိုးရှိလျှင်၎င်း၊ မိုဗ်းရွာသည့်အခါ၌ အအေး မိမည်ကို စိုးရိမ်ရခြင်း နေပူလွန်း၍ အပူမိမည်ကို စိုးရိမ်ရခြင်း

သင်္ကန်းကို မိုဃ်းစိုမည်မှ စောင့်ရှောက်လိုခြင်းစသော လုံလောက်သော အကြောင်းရှိလျှင် ၎င်း ထီးဆောင်းကောင်း၏။ နေပူလွန်းခြင်း အအေးများလွန်းခြင်း သွားရာအရပ်က ရောဂါဘယရှိခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်လောက်လျှင် ဘိနပ်လည်း စီးကောင်း၏။ ထိုသို့ အကြောင်းမလုံလောက်လျှင် ထီး ဘိနပ် ၂ မျိုး လုံးပင်မအပ်၊ ထီးအစား ယပ်ကိုသုံးစွဲ၍ ဘိနပ်မစီးဘဲ သွားနိုင်ခြင်းသာ အပြစ်အကင်းဆုံး ဖြစ်သည်။

၁။ ယာနုသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။
အမှု-ယာဉ်ဖြင့် သွားလာမှု။

ယာဉ် ခြေဖြင့်မသွားဘဲ ယာဉ်ဖြင့် သွားခြင်းလည်း ဟန်ကြီး ပန်ကြီးလုပ်ခြင်း တမျိုးပင်ဟု (ရှေးခေတ်က) ယူဆသောကြောင့် ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့ ယာဉ်စီး၍သွားခြင်းကို “ကာမဂုဏ် ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုဘဲ”ဟု လူတို့က စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် “ယာဉ်မစီးရ”ဟု ပဌမပညတ်တော်မူပြီးလျှင် ယာဉ်မစီးရလျှင် ရောဂါတိုးမည့် ဂိလာနအတွက် ခြင်းချက်ပြုကာ ဒုတိယ ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ယာနေန ယာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ ယာဉ်ဖြင့်ခရီးသွားသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။မဟာဝါ စမ္မက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌ “ဘိက္ခုတို့လည်း ဂိလာနမဟုတ်လျှင် ယာဉ်မစီးရစီးလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်”ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ထို၌ “ယာဉ်” ဟူသည် “ပုရိသယုတ္တံ = အထီး (နှားထီးမြင်းတီး) ကအပ်သောယာဉ်၊ ဟတ္ထဝဇ္ဇကံ = လက်ဖြင့်လိမ့်စေအပ်သော ယာဉ်”ဟု သရုပ်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ဂိလာနမဟုတ်လျှင် နွားလည်း မြင်းရထား လက်တွန်းလည်း လန်ချားများကို မစီးကောင်းဟုမှတ်။

ထို့ပြင်- ခြေချဉ် မသွားနိုင်လောက်သော ဂိလာန (အိုနာလည်း ပါဝင်၏) မဟုတ်လျှင် သိဝိကာ (ထမ်းစင် = ဝေ) ကို၎င်း၊ ပါဠိတော် (အဝတ်ထမ်း)ကို၎င်း၊ ဝယု (လူ) ယောက်လက်ချင်းယှက်၍ ဆောင်ယူ

ရသော လက်ပွေ့အထမ်း)အမျိုးမျိုးကုသင်း မစီးကောင်း၊ကိလာနုဖြစ်လျှင် ပြဲခွဲသမျှ အားလုံးအပ်၏။**ဘိက္ခုနီတယောက်**၊ မန္တားမကသော ရထားလည်းဘို့ ခအပ်၊နောက်ခေတ်မှပေါ်လာသော မီးရထား မော်တော်ကားတို့ကား ယာဉ်တွင်ပါဝင်စေကာမူ မောင်းနှင်သူကို ညှဉ်းဆဲရာ မရောက်သော ကြောင့်၎င်း၊မအပ်ဟု သရုပ်ဖော်ထားသော ယာဉ်တို့တွင် မပါဝင်သော ကြောင့်၎င်း၊သင်္ခါဏိ လေယာဉ်ပျံတို့နှင့်အလားတူ “အပ်သောယာဉ်” ဟုယူကြသည်။

ဂ။ သင်္ခါဏိသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။
အမှု-ခါးကြိုးတန်ဆာကို ဆောင်မှု။

ခါးကြိုးတန်ဆာ ဘိက္ခုနီ တယောက်သည် ဆွမ်းခံနေကျအိမ်မှ မိန်းမ တယောက်က “ဤခါးကြိုးကို မည်သည့် မိန်းမထံပို့ပေး စမ်းပါ”ဟုပြော၍ ခါးကြိုးတန်ဆာကို ယူလာသောအခါ သပိတ်ထဲ၌ ထည့်ယူသွားလျှင် အမှတ်တမဲ့လန့်ပြီး အော်မိမှာစိုး၍ (မြွေကလေးနှင့် တူဟန်ရှိသည်)ခါး၌ဝတ်၍ ယူသွားလေသည်။ ယာဉ်ရထားတို့ သွားလာရာ လမ်းမသို့ရောက်သောအခါ ထိုခါးကြိုးပြတ်သဖြင့် တပ်ထားသော ပဒေသနာ လုံးကလေးတွေ ဖရိုဖရဲကြသဖြင့် လူအများမြင်ကြ၍ “ဘိက္ခုနီတွေဟာ ကာမ စည်းစိမ်ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလို ခါးကြိုးတန်ဆာကို ဆောင်ကြတာဘဲကိုး”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင်္ခါဏိ ဓာရေယျ၊ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာမြန်။ ။ခါးကြိုးတန်ဆာကို ဆောင်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏။

ခါး၌ဝတ်ဆင်အပ်သောကြိုး သာမက၊ ခါးပန်းကြိုးရိုးရိုးမှတစ်ပါး အလှပတ်ဘို့ ခါးစည်းကြိုးခါးပတ်ဟူသမျှလည်း ပါဝင်သည်။ဘိက္ခုနီတို့ ဆောင်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်။

ဃ။ ဣတ္ထာလင်္ကာရသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-မိန်းမတို့၏ အသုံးအဆောင်တန်ဆာကို ဆောင်မှု။

မိန်းမ အသုံးအဆောင် ဥပေါင်း၊ လည်ပင်း၊ လက်၊ ခြေ၊ ခါးတို့၌ ဝတ်ဆင် အပ်သော ပုတီး၊ နားချောင်း၊ လက်ကောက်၊ လက်ကြပ်၊ လက်စွပ်၊ လက်ပတ်နာရီ၊ ခြေကျင်းစသော မိန်းမတို့၏ အဆင်တန်ဆာဟူသမျှကို ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီတို့ ဝတ်ဆင်ကြလေရာ လူတို့က “ကာမစည်းစိမ်ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုဘဲ” ဟု စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ ဝေရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ မိန်းမတို့၏ အဆင်တန်ဆာကို ဆောင်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဘိက္ခုတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏။]

င။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဒ္ဓိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-နံသာရည် အလှရည်တို့ဖြင့် ရေချိုးမှု။

အလှအပြင်အနံ့ရှိသော အရည်တို့ဖြင့်ဖြစ်စေ ထိုအရည်တို့ကို ရေ၌ ရောစပ်၍ဖြင့်စေ ရေချိုးကြခြင်း၊ အဆင်းကိုလှစေနိုင်သော အလှရည်တို့ဖြင့် ဖြစ်စေ အလှရည် ရောစပ်ထားသော ရေဖြင့်ဖြစ်စေ ရေချိုးကြခြင်းကြောင့် လူတို့က “ကာမစည်းစိမ်ခံစားသော မိန်းမများလိုဘဲ” ဟု စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ဆိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန နှာယေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ နံသာရည် အလှရည်တို့ဖြင့် ရေချိုးသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါမိတ်အာပတ်သင့်၏။ [ဘိက္ခုတို့မှာ ဒုက္ကဋ်၊ ကိုယ်နို့မကောင်းခြင်း ကိုယ်အရေ အဆင်း ပျက်သော ရောဂါ ရှိခြင်းကြောင့် ချိုးလျှင် အနာပတ္တိ။]

၈။ ဝါသိတကသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-နံ့သာထုံအပ်သော နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့်ပွတ်တိုက်၍ ရေချိုးမှု။

ထိုသို့ရေချိုးမှုကြောင့် “ကာမစည်းစိမ်ကို ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုပါဘဲကလား”ဟု လူတို့က စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝါသိတကေန ပိညာကေန နှာယေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ နံ့သာဖြင့် တုံအပ်သော နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့် ရေချိုးသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ပဉ္စမသိက္ခာပုဒ်သည် နံ့သာအလှရည်တို့ကို ရေ၌ရောစင်၍ ချိုးခြင်းမှ တားမြစ်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကား နံ့သာထုံအပ်သော နှမ်းမှုန့်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်၍ ရေချိုးခြင်းမှ တားမြစ်သည်။ သိက္ခာပုဒ် ၂ ပါးလုံးပင် မာလာဂန္ဓ ပိလေပန မာရဏ စသော သိက္ခာပုဒ်နှင့် တထပ်တည်း ကျရကား ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတို့သာမက သာမဏေများလည်း နံ့သာရောသောရေဖြင့်၎င်း နံ့သာထုံထားသော နှမ်းမှုန့်ညက် ဆပ်ပြာဖြင့်၎င်း ရေမချိုးကောင်း၊ [နှမ်းမှုန့်ညက်သည် သွေးကိုကြည်လင်စေတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးကနှမ်းမှုန့်များဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်လေ့ရှိကြသည်။ နံ့သာမထုံအပ်သော နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့်ပွတ်တိုက်ခြင်းကား အနာပတ္တိ။]

ဆက်ဥူးအံ့-ယခုခေတ်များစွာဒသာ ဆပ်ပြာတို့သည် ဝါသိတက ဆပ်ပြာများဖြစ်ကြ၏။ ထိုဆပ်ပြာတို့ကား (မှန်မှန်ပြောရလျှင်) မသုံးအပ်ကြချေ။ အများထက်ထူးခြား၍ ကိုယ်နံ့ဆိုးဝါးသူများ ရှိတတ်၏။ ထိုသူများအတွက်ကား ဤဆပ်ပြာမွှေးများ အပ်ပါ၏။ ကိုယ်နံ့ဆိုးဝါးဘဲလျက် ဆပ်ပြာမွှေးများကို သုံးစွဲလို၍ ကိုယ်နံ့ဆိုးဝါးသူဖြစ်အောင်လည်း မိမိကိုယ်ကို မကြံဆောင်သင့်။ ထို့ကြောင့်ရောဂါထူးမရှိသူတို့မှာ မျက်နှာသစ် ရေချိုးစသည်တို့၌ အမွှေးနံ့မထင်ရှားသော ရိုးရိုးဆပ်ပြာများကိုသာ သုံးစွဲသင့်ကြပေသည်။

ဆ။ ဥဗ္ဗဒ္ဓါပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-အခြားဘိက္ခုနီတို့ကို ခြေဆုပ်လက်နယ်ခိုင်းမှု။

ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် အညောင်းအညာဖြေခြင်း လမ်းလျှောက်ခြင်းစသည်ကို မပြုဘဲ သူတပါးကို ခိုင်းခြင်းသည် အခိုင်းအစေနှင့်နေနိုင်သော အိမ်ရှင်မများနှင့်တူရကား ထိုသို့ခိုင်းစေမှုကို လူတို့က “ကာမစည်းစိမ် ခံစားသော လူဝတ်ကြောင် မိန်းမများလိုပါဘဲတကား”ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥဗ္ဗဒ္ဓါပေယျ ဝါ ပရိမဒ္ဓါပေယျ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဘိက္ခုနီမကို ပွတ်တိုက်ခိုင်းသော အဆုပ် အနယ်ခိုင်းသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဥဗ္ဗဒ္ဓါပေယျကို “ဥဗ္ဗဒ္ဓါပေယျ-ပွတ်တိုက်စေခံ”ဟု ဖွင့်ရကား “ရေချိုးရာ၌ ချေးပွတ်ခိုင်းခြင်းကို နာနာနှိပ်၍ ဟိုပွတ်သည်ပွတ် ပွတ်စေသည်ကို ဥဗ္ဗဒ္ဓါပေယျ ဟု မိန့်လိုဟန် တူ၏။ ပရိမဒ္ဓါပေယျ-ဟူသည် အနင်းအနှိပ်ခံခြင်းမျိုးပင်တည်း။ ထိုသို့ ခိုင်းခြင်းဟူရာ၌ အရသာခံသော သဘော ဟန်ကြီးပန်ကြီးလုပ်သော သဘောဖြင့် ခိုင်းရာ၌သာ အာပတ် သင့်၏။ တကယ်ညောင်းညာ-မကျန်းမာ၍ ခိုင်းလျှင်ကား အနာပတ္တိ။

၉-၅-၂။ ။ထို့နောက် သိက္ခာမာန်ကို ခိုင်းမှု၊ သာမဏေမကို ခိုင်းမှု၊ လူဝတ်ကြောင် မိန်းမကို ခိုင်းမှုကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ၃ ရပ်ကို ပညတ်တော်မူရသေး၏။

ဋ။ အနာပုစ္ဆာနိသီဒနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ခွင့်မပန်ဘဲ ဘိက္ခုတို့၏ရှေ့၌ နေထိုင်မှု။

ထိုသို့ ထိုင်မှုကြောင့် ဘိက္ခုတို့ကကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ပုရတော အနာပုစ္ဆာ အာသနေ နိသီဒေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ဘိက္ခု၏ရှေ့၌ ခွင့်မတောင်းဘဲ ထိုင်သော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။“ပုရတော-ရှေ့”ဟု ဆိုသော်လည်း“ဣဒံ-ဤပုရတော ဟူသော စကားကို၊ ဥပစာရံသန္တာယ-ဥပစာကို ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် “သမန္တာ ခွါဒသဟတ္ထုပစာရံ သန္တာယ= ပတ်ဝန်းကျင် ၁၂ တောင်ဥပစာကို” ဟူသော ဋီကာကိုထောက်၍ “ရှေ့တည့်တည့်” ထိုင်လိုမှသာ ခွင့်ပန်ရမည်မဟုတ်သေး၊ ရဟန်း၏ ပတ်ဝန်းကျင် တဆယ့်နှစ်တောင် ဥပစာအတွင်း၌ ထိုင်လိုလျှင်“ထိုင်ပါ ရစေ”ဟု ခွင့်တောင်း၍ အခွင့်ရမှ ထိုင်ကောင်းသည်။

၄။ အနောကာသကတသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီအများ။

အမှု-ပြဿနာမေးခွင့်မတောင်းဘဲ ပြဿနာမေးမှု။

ထိုသို့ အခွင့်မတောင်းဘဲ ပြဿနာမေးမှုကြောင့် ဘိက္ခုတို့က ကဲ့ရဲ့ကြ သဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရ လေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနောကာသကတံ ဘိက္ခု ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ပြဿနာမေးခွင့် မပြုသော ရဟန်းကို ပြဿနာမေးသော ဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုအထံ၌ ပြဿနာမေးလိုလျှင် ချက်ခြင်းမပေးရ သေး“ပြဿနာမေးပါရစေ”ဟု ခွင့်တောင်း၍“မေးတော့”စသည်ဖြင့် ခွင့်ပြုမှ မေးရသည်။ ထိုသို့မေးရာ၌လည်း“ဝိနည်းဘက်က, သို့မဟုတ်- သုတ္တန်ဘက်က, သို့မဟုတ်-အဘိဓမ္မာဘက်က မေးပါရစေ”ဟု ခွင့် တောင်း ရမည်။ ဝိနည်းဘက်က ခွင့်တောင်းပြီးနောက် သုတ္တန် အဘိ ဓမ္မာဘက်မှာ မမေးရ၊ မေးလျှင် ပါစိတ် အာပတ် သင့်၏။ ထို့အတူ သုတ္တန်ဘက် အဘိဓမ္မာဘက်၌လည်း ခွင့်ပေးထားသောအချက် မဟုတ် လျှင် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ သို့မဟုတ် ခွင့်တောင်းတုန်းကပင်“မည်သည့် ဘက်က”ဟု ကန့်သတ်ချက်မပါဘဲ ခွင့်တောင်း၍ခွင့်ရလျှင် မေးချင်ရာကို မေးနိုင်သည်။

၅။ အသံကစ္စိကာသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဘိက္ခုနီတယောက်။

အမှု-ရင်စည်းတအက်မပါဘဲ ရှာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်မှု။

အလှောင် ခံရခြင်း

ရင်စည်းမပါဘဲ ဆွမ်းခံဝင်မိလေသော် မြင်းရထားတို့ သွားလာရာ လမ်းမပေါ်၌ လေပွေတိုက်သဖြင့် အပေါ် သက်န်းများ လန်၍သွားသဖြင့် လူတို့က “သုန္ဒရာ

အယျာယ ထနုဒရာ=အရှင်မရှဲ့ သားမြတ်နှင့် ဝမ်းပိုက်တို့သည် လှပပါပေ ကုန်၏” ဟု ပြောင်လှောင်ကြလေသည်။ ထိုသို့ဟစ်အော်၍ ပြောင်လှောင် မှုခံခဲ့ရကြောင်းကို ထိုဘိက္ခုနီကပင် အခြားဘိက္ခုနီတို့အား ပြောပြသဖြင့် အခြားဘိက္ခုနီတို့က “ရင်စည်းမပါဘဲ ရွာတွင်းသို့ ဝင်ရသလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ ကြသောကြောင့် ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အသံကစ္စိကာ ဂါမံ ပဝိ-
သေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။

မြန်မာပြန်။ ။ ရင်စည်းမပါဘဲ ရွာတွင်းသို့ဝင်သောဘိက္ခုနီမှာ ပါစိတ်
အာပတ်သင့်၏။

မှတ်ချက်။ ။ “သံကစ္စိကာ” ဟူသည် ညှပ်ရိုး ၂ ဘက်၏အောက် ချက်ပတ်ဝန်း
ကျင်၏ အထက်ကို (ကိုယ်၏အလယ်ပိုင်းကို) ဖုံးထားဘို့ရာ ဘိက္ခုနီများ
အတွက် သက်သက်ခွင့်ပြုအပ်သော အတွင်းခံ ရင်စည်းတဘက် တမျိုး
တည်း၊ အတွင်းခံကိုယ်ကြပ်အင်္ကျီနှင့်သဘောတူဟန်ရှိသော်လည်း အင်္ကျီ
ကို ခွင့်မပြုရကား တဘက်တမျိုးသာ ဖြစ်သင့်သည်။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ် ပြီး၏။

မှာထားချက်။ ။ ဤပါစိတ်အခင်း၌ လသာဏဝဂ်မှစ၍ ဝဂ်ပေါင်း ၉ ဝဂ်ရှိ၏။ ရှေ့ဝဂ်
များ၌ သိက္ခာပုဒ် ၁၀ ပါးစီရှိ၍ နောက်ဆုံး ၂ ဝဂ်၌ ၁၃ ပါးစီရှိရကား
ဘိက္ခုနီများနှင့်သာဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း ၉၆ ပါးရှိ၏။ ထို့ပြင်
ဘိက္ခုများအတွက် ပြခဲ့သော မုသာဝါဒစသော သိက္ခာပုဒ် ၉၂ ပါးတွင်
၂၂ ပါးသည် ဘိက္ခုနီများမဆိုင်၊ ကျန် ၇၀ သာဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့်
ဘိက္ခုနီများအတွက် ပါစိတ်အာပတ်ကို ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်
ပေါင်း ၁၆၆ ပါးရှိသည်ဟုမှတ်။

မဆိုင်သောသိက္ခာပုဒ်။ ။ ဘိက္ခုနီများနှင့်မဆိုင်သော ဘိက္ခုပါစိတ် သိက္ခာပုဒ်
ပေါင်း ၂၂ ပါးဟူသည် ဘိက္ခုနီဝဂ်လာသိက္ခာပုဒ် ၁၀, ပရမ္မရဘောဇန,
အနတိဓိတ္တဘောဇန, အဘိဟဋ္ဌုပဝါရဏ, ပဏီတဘောဇနဝိညတ္တိ,
အစေလက, ဒုဠုလ္လပဋိစ္စာဒန, ဥဒ္ဓါသတိ ဝဿုပသမ္မာဒန, မာတုဂါ
မေန အဒ္ဓါနဝမန, ရာဇန္တေ ပုရပ္ပဝေသန, ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသန,
နိသီဒန, ဝဿိကသာဋိကတို့တည်း။

ပါစိတ်အခင်းပြီး၏။

၅။ ပါဠိဒေသနီယအခဏ်း

က။ သပ္ပိဝိညာပနသိက္ခာပုဒ်

အမှုသည်-ဆဗ္ဗန္တိဘိက္ခုနီများ။

အမှု-ထောပတ်ကို တောင်း၍စားမှု။

ထိုသို့စားခြင်းကြောင့် လူတို့က“ကောင်းတာကို ဘယ်သူမကြိုက်ဘဲရှိ မှာလဲ” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသဖြင့် “ထောပတ်ကို တောင်း၍ မစားရ”ဟု ပဌမ ပညတ်တော်မူပြီးလျှင် ထောပတ်ကိုမစားရ၍ မကျန်းမာသော ဂိလာန ဘိက္ခုနီအတွက် ခြွင်းချက်ထားတော်မူကာ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူရလေသည်။

သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ သပ္ပိဝိညာ-
ပေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနီယာ
“ဂါရယံအယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသ-
နီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။

မြန်မာပြန်။ ။အကြင်ဘိက္ခုနီသည် ဂိလာနမဟုတ်ဘဲ (ထောပတ်စား
ရမှ ကျန်းမာမည့်သူမဟုတ်ဘဲ) ထောပတ်ကို တောင်း၍ စားအံ့၊
ထိုဘိက္ခုနီသည် “အရှင်မတို့...တပည့်တော်သည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော
မလျောက်ပတ်သော ပါဠိဒေသနီယ သိက္ခာပုဒ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊
ထိုအာပတ်ကို (အာပတ်သင့်ကြောင်း ဝန်ခံသောအားဖြင့်) သီးခြား
ပြောပြပါ၏”ဟု ဆို၍ ဒေသနာပြောရမည်။

မှတ်ချက် ။ဂိလာန မဟုတ်သော်လည်း ဆွေမျိုးတော်စပ်သူထံ၌၎င်း၊ အလိုရှိ
လျှင် ပြောပါ (အမိန့်ရှိပါ) ဟု ဖိတ်ထားသူထံ၌၎င်း တောင်း၍စား
ကောင်း၏။

ဒမိဝိညာပနစသောသိက္ခာပုဒ်၇ပါး

- ဆဗ္ဗဂ္ဂိယမည်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်ပင်-
- ခ။ နို့ဓမ်းနို့ချဉ်ကို တောင်း၍စားမှုကြောင့် ဒမိဝိညာပနသိက္ခာပုဒ်။
- ဂ။ ဆီကိုတောင်း၍စားမှုကြောင့် တေလဝိညာပန သိက္ခာပုဒ်။
- ဃ။ ပျားရည်ကိုတောင်း၍ စားမှုကြောင့် မမုဝိညာပနသိက္ခာပုဒ်။

- ငါ။ တင်လဲ (ကြံရည်, ကြံသကာ, ထန်းရည်, ဓနိရည်, သကာရည်, သကာခဲ, ထန်းလျက်) ကိုတောင်း၍ စားမှုကြောင့် ဖါဏိတ ပိညာပနသိက္ခာပုဒ်။
- စါ။ ငါးဟင်းကိုတောင်း၍ စားမှုကြောင့် မစ္ဆရိညာပနသိက္ခာပုဒ်။
- ဆါ။ နွားသားစသော အသားဟင်းကို တောင်း၍ စားမှုကြောင့် မံသ ပိညာပန သိက္ခာပုဒ်။
- ဇါ။ နွားနို့စသော နို့ရည်ကို တောင်း၍သောက်မှုကြောင့် ဒီရဝိညာ ပန သိက္ခာပုဒ်။

ဤသိက္ခာပုဒ်များကို ထိုထိုအစာမစားမသောက်ရလျှင် မကျန်းမာမည့် ဝိလာနတို့အတွက် ခြွင်းချက်ပြု၍ ပါဠိဒေသနိယသိက္ခာပုဒ်ဟု ပညတ်တော် မူရလေသည်။

ပါဠိဒေသနိယအခန်းပြီး၏။

အမှတ်။ ။ဤမှနောက်၌ သေခိယအခန်းရှိ၏။ ထိုသေခိယအခန်းလာ သိက္ခာပုဒ် များကားအားလုံးပင်တို့ကဲ့သို့ သိက္ခာပုဒ်များနှင့်တူပြီ။ အားလုံးပေါင်းလျှင် ဘိက္ခုနီ များအတွက် အာပတ်တပ်၍ ပညတ်အပ်သော ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း-

ပါရာဇိက ၈ ပါး, သံဃာဒိဿေသ် ၁၇ ပါး, နိသပ္ပိယပါစိတ် ၃၀, သုဒ္ဓါပါစိတ် ၁၆၆ ပါး, ပါဠိဒေသနိယ ၈ ပါး, သေခိယ ၇၂ ပါးအား ဖြင့် ၂၉၃ ပါးရှိသတည်း။ ထို့ပြင်-မဟာဝဂ္ဂ ၈၉၀ ဝဂ္ဂခန္ဓကတို့၌ သိက္ခာပုဒ် ငယ်များများစွာရှိသေး၏။ ထိုသိက္ခာပုဒ်များကိုကား ဤမပြသေးဘဲသင့် လျော်သောအခါကျမှ သီးခြားပြပါမည်။

ဘိက္ခုနီခန္ဓာက၌ လာသော တချို့သိက္ခာပုဒ်များ

၁။ မာတုဂါမကို ရှိခိုးရ

မိတ္ထေးတော်
လျှောက်ပုံ
မိတ္ထေးတော်ဂေါတမိသည် အရှင်အာနန္ဒာကို ဘုရားရှင်
ထံ လျှောက်ပေးပါရန် တောင်းပန်သည်မှာ— “အရှင်
အာနန္ဒာ.... ဘိက္ခုနှင့် ဘိက္ခုနီတို့အချင်းချင်း ကြီးစဉ်
ငယ်လိုက် ရှိခိုးဝပ်ချသို့ရန် နေရာမှထပေးသို့ရန် (ခရီးဥးကြိုဆိုရန်)
လက်အုပ်ချီသို့ရန် အရိုအသေပြုသို့ရန် လျှောက်ပေးပါ”ဟု တောင်းပန်
လေသည်။ [ဤတောင်းပန်ချက်အတိုင်းဆိုလျှင် ရဟန်းယောက်ျားငယ်က
မိမိထက်သိက္ခာကြီးသော ရဟန်းမကို ရှိခိုးဥးချ အရိုအသေပြုရလိမ့်မည်။]

ဘုရားရှင်
မယ်တော်မူပုံ
အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားရှင်ထံသွား၍ မိတ္ထေးတော်
တောင်းပန်သည့် အကြောင်းကို လျှောက်ထားလေ
သော်....“အာနန္ဒာ....မာတုဂါမကို ရဟန်းယောက်ျား
ဖြစ်သူ ရှိခိုးဝပ်ချမှု၊ နေရာမှထပေးမှု၊ လက်အုပ်ချီမှု အရိုအသေပေးမှုကို
ငါဘုရားခွင့်ပြုသို့ရန် လုံလောက်သောအကြောင်းအရာမရှိ၊ အာနန္ဒာ....
မမှန်သောတရားရှိကြသော တိတ္ထိများသော်မှ မာတုဂါမကို ရှိခိုးဥးချ အရို
အသေ မပြုကြပါဘဲ၊ ငါဘုရားက ဘာကြောင့် “မာတုဂါမအား ရှိခိုးဥးချ အရို
အသေ ပြုရမည်”ဟုခွင့်ပြုနိုင်မှလဲ အာနန္ဒာ-ဟု မိန့်တော်မူ၍ အောက်ပါ
သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလေသည်။

“န ဘိက္ခုဝေ မာတုဂါမဿ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဇလိကမ္ပံ
သာမိစိကမ္ပံ ကာတမ္ပံ၊ ယော ကရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။—
ဘိက္ခုတို့....မာတုဂါမကို ရှိခိုးဝပ်ချမှု ခရီးဥးကြိုမှု၊ လက်အုပ်ချီမှု၊
အရိုအသေ ပေးမှုကို မပြုရ။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုအမှုကိုပြု၏၊
ထိုရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သင့်စေ။”

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

၂။ ဆဗ္ဗဂိုဏ်းဝင်ဘိက္ခုနီများ

မတော်တရော်ပြုမှု

- (က) ဆဗ္ဗဂိုဏ်းဝင် ဘိက္ခုနီတို့သည် ဘိက္ခုတို့အား (“အပ္ပေဝနာမ အမေသု သာရဇ္ဇေယျံ - ငါတို့အပေါ်၌ တပ်မက်မှုရှိကုန်တန်ရာ ၏” ဟု အချစ်စမ်းသော သဘောဖြင့်) ကိုယ်ကို ဖွင့်ဖော်၍ပြကြ ကုန်၏။
- (ခ) တချို့က သားမြတ်ကို ဖွင့်ဖော်၍ပြကြကုန်၏။
- (ဂ) တချို့က ပေါင်ကို လှန်၍ပြကြကုန်၏။
- (ဃ) တချို့က အင်္ဂါဇာတ်ကို လှန်၍ပြကြကုန်၏။
- (င) တချို့က ဘိက္ခုတို့ကို ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်၍ ပြောကြကုန်၏။
- (စ) တချို့က ဘိက္ခုတို့နှင့် မာတုဂါမတို့ကို စပ်ပေးကြကုန်၏။

ထိုအကြောင်းကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ကြသဖြင့် “ထိုအမှုများကို မပြုရ၊ ပြုသောဘိက္ခုနီမှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ်” ဟုပညတ်တော်မူရလေသည်။

၃။ ဘိက္ခုနီများ နံရိုးအလှပြင်မှု

- (က) တချို့ဘိက္ခုနီတို့သည်ခါးပန်းကြိုး(ခါးပတ်ကြိုး)အရှည်ကိုအသုံးပြု၍ တပိုင်းဖြင့် ခါးပတ်ပြီးလျှင် တပိုင်းဖြင့် နံရိုးများကိုပတ်ကြ ကုန်၏။ [နံရိုးကိုပတ်ထားလျှင် နံရိုးတွေအပြင်မောက်၍ မထွက်သောကြောင့် ကိုယ်ကလေးလုံးလုံးခဲခဲ ဖြစ်နေသဖြင့် ငါးရုံကိုယ်ကလေးကဲ့သို့ဖြစ်ကာ ကြည့်၍လှလေသည်။]

ထိုသို့ပြုမှုကိုလူတို့သိကြသဖြင့် “ကာမစည်းစိမ်ခံစားသောလူဝတ်ကြောင့် မိန်းမများလိုပါဘဲလား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ရှည်စွာသောခါးပန်းကြိုးကိုမဆောင်ရ ခါးကိုတပတ် ပတ်မိရုံလောက်သော ခါးပန်းကိုသာ ဆောင်ရမည်။ ထိုခါးပန်းကြိုးဖြင့်လည်း နံရိုးတို့ကို ကိုင်းညွတ်အောင်မပြုလုပ်ရ၊ ပြုလုပ်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်” ဟု သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်မူရလေသည်။

ထိုသို့ပညတ်တော်မူသောအခါ သူတို့၏အလှပြင်မှုကို တချို့ဘိက္ခုနီများ လက်မလွတ်နိုင်သေးသောကြောင့် တားမြစ်ပြီးသောအမှုကို ရှောင်ရှား၍ မတားမြစ်ရသေးသောအမှုကို ကျူးလွန်ကြပြန်ရာဝယ်....

ဘိက္ခုနီများ ခါးစသည်ကို အလှပြင်မှု

- (ခ) တချို့က နှိုးအပြားဖြင့် နံရိုးကိုညှတ်စေကြ (မမောက်အောင် ပြင်ဆင်ကြ) ကုန်၏။
- (ဂ) တချို့က သားရေပြား၊
- (ဃ) တချို့က အဝတ်ဖြူအပြားဖြင့်၊
- (င) တချို့က ဖွတ်ခြီးထိုးထားသော (အဝတ်ပြားတွေကို အထပ်ထပ် ပြုထားသော) အဝတ်ဖြူဖြင့်၊
- (စ) တချို့က အဝတ်ဖြူအလုံးဖြင့်၊
- (ဆ) တချို့က သက်န်းအပြားဖြင့်၊
- (ဇ) တချို့က သက်န်းအဝတ်လုံးဖြင့်၊
- (ဈ) တချို့က အထပ်ထပ်ပြုထားသော ချည်သက်သက်ဖြင့်၊
- (ည) တချို့က ချည်တွေ စုလုံးထားသော ချည်လုံးဖြင့် နံရိုးတို့ကို ညှတ်စေကြကုန်၏။

ထိုအမှုကိုလည်းလူတို့သိ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ် ပညတ်တော်မူရပြန်သည်။

၄။ ဘိက္ခုနီများ ခါးစသည်ကို အလှပြင်မှု

မာတုဂါမတို့သည် လှမည်ဆိုလျှင် အဆင်းရဲခံ၍ ကိုယ်ကိုအလှပြင်လေ့ ရှိသောကြောင့်-

- (က) တချို့ဘိက္ခုနီတို့သည် ခါးကို (သို့မဟုတ်-တင်ဖါးကို) နွား၏ ခြေသလုံးရိုးဖြင့် ပွတ်တိုက်ပေးကြကုန်၏။
- (ခ) တချို့က နွား၏မေးရိုးဖြင့် ပွတ်တိုက်ပေးကြကုန်၏။
- (ဂ) တချို့က လက်မောင်းအဖျားကို (အပိုင်းအဖြတ်ထား၍) ခေါင်း ၏အတောင်စသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာတန်ဆာဆင်ကြကုန်၏။
- (ဃ) တချို့က လက်ဖမိုးကို ထိုကဲ့သို့ တန်ဆာဆင်ကြကုန်၏။
- (င) တချို့က ခြေသလုံးကို၊
- (စ) တချို့က ခြေဖမိုးကို၊
- (ဆ) တချို့က ပေါင်ကို၊
- (ဇ) တချို့က မျက်နှာကို၊
- (ဈ) တချို့က သွားဖုံးအသားကို တန်ဆာဆင်ကြကုန်၏။

ထိုအမှုကိုလူတို့သိ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ထိုကဲ့သို့မပြုရ၊ ပြုလျှင် ဒုက္ကဋ် အာပတ်” ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။

၅။ မျက်နှာကိုအလှပြင်မှု

ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီတို့သည် မျက်နှာကိုသနပ်ခါးအထုံ စသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကြကုန်၏။ မျက်နှာခြေမှုန့်တို့ဖြင့် ပွတ်တိုက် ကြိတ်ချေကြကုန်၏။ နံ့သာမှုန့် (ပေါင်ဒါ) တို့ဖြင့် လိမ်းကျံကြကုန်၏။ ဆေးဒန်း မြင်းသီလာမှုန့် တို့ဖြင့် အပျောက်သားခြင်း အကြောင်းဆွဲခြင်းစသည်ကို ပြုကြကုန်၏။ လက်ခြေစသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို တပ်နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းအောင် (လှအောင်) ခြယ်လှယ်ကုန်၏။ မျက်နှာကို တပ်နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းအောင် ခြယ်လှယ်ကြကုန်၏။ ထိုအမှုကိုလူတို့သိ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ထိုကဲ့သို့မပြုရ၊ ပြုလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်” ဟုပညတ်တော်မူရလေသည်။

၆။ အထွေထွေပြစ်မှုများ

ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီတို့သည် မျက်လုံးလှအောင် မကောင်းသေးသော နေရာ၌ ကောင်းသောအရေးအကြောင်းကို ဆွဲကြကုန်၏။ ပါး၌မှန်ကုက္ကက်ကို ပြုကြကုန်၏။ လေသောက်ပြုတင်းကိုဖွင့်၍ လမ်းမကိုကြည့်ကြကုန်၏။ တံခါးကို ဖွင့်၍ မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြုကြကုန်၏။ ကပွဲကိုပြုစေကြကုန်၏။ တချို့က ပြည့်တန်ဆာမကိုပင် ထားကြကုန်၏။ တချို့က ထန်းရည် အရက်ဆိုင် ထောင်ကြကုန်၏။ တချို့က ဝက်သားကြက်သားအမဲသားစသောအသားဆိုင် ဖွင့်ကြကုန်၏။ တချို့က ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်ကြကုန်၏။ တချို့က ငွေတိုးပေးကြကုန်၏။ တချို့က ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ပြုကြကုန်၏။ “တချို့က ကျွန်ယောက်ျား ကျွန်မိန်းမ အလုပ်သမားယောက်ျား အလုပ်သမားမိန်းမတို့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေး စေကြကုန်၏။ တချို့က ခိုင်းစေဘို့ရာ တိရိစ္ဆာန်မွေးထားကြကုန်၏။ တချို့က ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုင်ဖွင့်ကြကုန်၏။ ထိုအမှုကိုလူတို့သိ၍ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့် “ထိုသို့မပြုရ၊ ပြုလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်” ဟု ပညတ်တော်မူရလေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဘိက္ခုနီများ အတွက်သာဖြစ်သော ပညတ်တော် များလည်း “ဘိက္ခုနီခန္ဓက” ၌ များစွာရှိလေသေး၏။

ဘိက္ခုနီသိက္ခာပုဒ်များ
ပြီးပြီ။

ကျမ်းပြီး နိဂုံး

ရည်ရွယ်ချက်

ဤဘုရား ဥပဒေတော်ကြီး စီစဉ်ရာ၌ အတော်များပြား
သော ရည်ရွယ်ချက်ရှိပါသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက် အများတွင်—

၁။ ဝိနည်း ပါဠိတော်ရင်းအတိုင်း နားလည်လိုကြသော နားလည်
သလောက်လည်း ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်လိုကြသော ရဟန်းသာမဏေ
တို့အား ဝိနည်းဥပဒေကို လွယ်ကူစွာ နားလည်စေလိုခြင်း။

၂။ သာသနာတော်ကို ပစ္စည်းငှပေးဖြင့် ထောက်ပံ့နေကြသော ဒါယကာ
ဒါယကာမတို့အား ဝိနည်းတရားတော်အမှန်ကို လွယ်ကူစွာ နားလည်စေ၍
ထိုနားလည်သည့်အတိုင်းလည်း သာသနာတော်ကို ပြုစုတတ်ကြစေလိုခြင်း။

၃။ ဤနည်းအားဖြင့် လူ့ဘက် ရှင်ဘက် ၂ ဘက်လုံးမှာပင် ဝိနည်း
သာသနာထွန်းကားလာ၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေများကို
နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့က ယခုထက်တိုး၍ လေးစားလာလိမ့်မည်ဟု မြော်
လင့်ခြင်း။

၄။ ထိုသို့ လူဝတ်ကြောင်တို့က လေးစားလာသည် အားလျော်စွာ
သာသနာဝင် အရှင်များမှာလည်း မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ တိုးပွား၍
ဒါယကာဒါယကာမတို့အား ထိုမေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာ အခြေခံပါသော
ဩဝါဒကိုပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်တို့အား အပြစ်မရှိသော (သင်ပြကောင်း
သော) သိပ္ပံပိဇ္ဇာကိုသင်ပြခြင်းတို့ဖြင့် သာသနာဝင်အရှင်များက လောကတ္ထ-
စရိယာ (လောကကောင်းကျိုးကို) ကျင့်ကြခြင်း။

၅။ ထိုသို့ကျင့်ကြသဖြင့် “ကျွန်းကိုကိုင်းမှီ ကိုင်းကိုကျွန်းမှီ” ပမည် မယွင်း
အချင်းချင်းအားထားလျက် တိုးတက်လာသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
တော်၏ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြည်လင်သော လာမင်းကဲ့သို့ ထင်ရှားနေပုံကို
မြော်မိခြင်း။ … ဤသို့သော အကျိုးကို မြော်ကိုးရည်ရွယ်ကာ ဤဥပဒေတော်
ကို စီစဉ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၆။ မလွယ်ကူမှန်းသိခြင်း

ထိုကဲ့သို့ မြော်လင့်ချက်ကြီးစွာဖြင့် အနာဂတ် သာသနာရေး၊ ရှုပ်ပုံ
ရှင်ကျင့်ဝတ်တို့နှင့် ဤဥပဒေတော်ကြီးကို စီစဉ်ရပါသော်လည်း ရည်ရွယ်ချက်

အကျိုးများ မြှော်ကိုးသလောက် အထမြောက်သို့ မလွယ်ကူကြောင်း နှိုလည်း ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားချက်များက လက်တွေ့ပြလျက် ရှိပါသည်။ ဘင်ရှားစေပါမည်။

၇။ မိမိသည်သာသနာဝင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာလောကီလောကုတ္တရာ ၂ ဘက်လုံးမှာပင် အထက်တန်း အရောက်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ ရှေးခေတ်သာသနာတော်ကို မှန်းမြော်ကြည်ညိုပြီးလျှင် ယခုခေတ် ပာသနာဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာတော်များကိုလည်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ပူဝတ်ကြောင်တို့ လေးစားလောက်သော ကြက်သရေကို အလွန်ပင် ဆောင်စေလိုပါသည်။ ထိုသို့ကြက်သရေဆောင် ဖြစ်စေလိုသည် အားလျော် စွာ မိမိစောင့်ရှောက်ရာ ကျောင်းတိုက်နှင့် သံဃာများကို အထူးစံနစ် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားခဲ့သည်မှာ အတော်ကြာခဲ့ပါပြီ။ ကြိုးစားပုံကား-

- ၀။ သာယာသန့်ရှင်းရေး
- (က) မိမိနေရာ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်သည် အမရပူရမြို့နှင့် အလွမ်း မဝေးသော်လည်း နီးစပ်လျက်ကား မနေပါ။ “ဂမနာဂမနသမ္ပန္န” ဟု ဆိုရလောက်အောင် သွားလှိုပြန်လှို သင့်တော်ရုံသာရှိပါသည်။
- (ခ) ရှေးကမဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ကြီးစသော ဆရာတော်ကြီးအဆက် ဆက်တို့ နှစ်သက်မွေ့လျော်စွာ သီတင်းသုံးတော်မူခဲ့ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်ဖြစ်၍ နဂိုမူလ သဘာဝအတိုင်းလည်း တိတ်ဆိတ် လျက် ရှိပါသည်။
- (ဂ) ကျောင်းတိုက်၏ အတော်ဝေးသော အနောက်စွန်ကျမှသာ လူနေ အိမ်ခြေကိုမြင်ရ၍ မြောက်ဘက်၌ ယာခင်းများနှင့် ကျော်အောင် စံထားကျောင်းတိုက် ခြားလျက်ရှိသည့်ပြင်၊ တောင်ဘက် တခွင်လုံး မှာ ဘုရားစေတီများစွာနှင့် တောင်လေးလုံး ကျောင်းတိုက်သာ ရှိပါတော့သည်။
- (ဃ) အရှေ့ဘက်၌ကား ရာဇဝင်ထင်ရှားသော တောင်သမန် အင်းကြီး သည် နယုန်လလောက်မှစ၍ တန်ဆောင်မုန်း နုတ္တော်လောက် အထိ ကျယ်ပြန့်သော ရေပြင်ကြီးဖြင့်၎င်း ထို့နောက် နွေဥတု အရောက်မှာ စိုက်ပျိုးကြသော မုယင်းစပါးခင်း ယာခင်းများဖြင့်၎င်း ရှုမျှော်ခင်း သာသာယာယာနှင့် လွန်စွာသန့်ရှင်းသောလေကောင်း ကို ကျောင်းတိုက်အတွင်းသို့ ဆောင်ပို့လျက်ရှိပါသည်။

- (င) တိုသို့သဘာဝအားဖြင့်သာယာနေသောကျောင်းတိုက်ဝယ် ကြီးကြီး
ငယ်ငယ်ကျောင်းများနှင့်တကွ ကျောင်းတိုက်ဝင်းကိုလည်း သန့်ရှင်း
နိုင်သမျှသန့်ရှင်းအောင် နေ့စဉ်၎င်း အထူးအားဖြင့် ဥပုသ်မတိုင်မီ
အဖိတ်နေ့များ၌၎င်း ရေဖြန်း၍အမှိုက်လှည်းစေခြင်း၊ ပိုးမျှင်စသည်
ကို သုတ်သင်စေခြင်း၊ အဝတ်စသည်ကို နေလှန်းစေခြင်း၊ ဖွပ်လျှော်
စေခြင်းစသည်ဖြင့် ဘုရားပညတ်တော်မူအပ်သော သေနာသနဝတ်
(ကျောင်းနှင့်စပ်သောကျင့်ဝတ်)များကို ပြုလုပ်စေပါသည်။
- (စ) ဤကားသက်မဲ့ပစ္စည်းများကို ပြုပြင်ရေးဖြစ်၏။ ဤသက်မဲ့ပြုပြင်ရေး
သည် ပြုပြင်ထားတိုင်း မပျက်စီးနိုင်သဖြင့်၎င်း၊ တာဝန်ဝတ်တရားကို
ရွက်ဆောင်နေကြသဖြင့်၎င်း အထိုက်အလျောက် အထမြောက်
သည်ဟု ဆိုထိုက်ပါပေ၏။

၉။ သံဃာများကိုပြုပြင်ရေး
သက်မဲ့ပစ္စည်းကို ပြုပြင်သလို သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ ကိုလည်း
“ကြီးစားလျှင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်သေးတာဘဲ” ဟူသော ဇွဲဖြင့်စွဲစွဲ
မြဲမြဲ ကြီးစားခဲ့ပါသည်။

- (က) နေ့စဉ် နံနက် အရုဏ်တက်လျှင် ပဲပြိတ် ချဉ်ပေါင်ဟင်း တို့လို
ဟင်းမျှဖြင့် ဆွမ်းစားကြပြီးနောက် စာမမြင်သေးခင် အချိန်မှာပင်
တုံးခေါက်၍ သံဃာအားလုံး စုံရုံးပြီးကာ ဘုရားပါဠိတော်ကို
(ဣဓ ဘိက္ခုဝေ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-စသော သာသ
နာတော် ဖြစ်ပေါ်ပုံ အစဉ်ပြပါဠိတော်မျိုးနှင့် ဓမ္မစကြာပါဠိတော်
မျိုးကို) အဖြတ်အတောက် ကောင်းမွန်သေသပ်စွာနှင့် အနက်ကိုပါ
ညီညီညာညာ ရွတ်စေပါသည်။
- (ခ) ထိုနေရာမှာပင် စိတ်နေစိတ်ထား ကောင်းအောင် သဒ္ဓါတရား
တိုးပွားအောင် တရားတော်နှင့် သက်ဆိုင်လာသော ဩဝါဒနှင့်
အကြောင်းအားလျော်စွာ ပေါ်ပေါက်လာသော ဩဝါဒများကို
ပြောပြ၍ တဏှီငယ်ယွယ်သူများကို ပြန်လွှတ်ပြီးလျှင် ပါဠိတော် အဋ္ဌ
ကထာ စာတဝါကို ဆွမ်းခံမသွားမီ အချိန်ရသမျှ ပို့ချပါသည်။
- (ဂ) ထို့နောက် နေ့ဆွမ်းအတွက် အများပင် ဆွမ်းခံကြွကြရပါသည်။
[“ဆွမ်းမခံဘဲ ဆွမ်းစားနိုင်သည်” ဟု ဂုဏ်မယူစေဘဲ ဘုရားရှင်နှင့်
သာဝကအဆက်ဆက်တို့ ဆွမ်းခံတော်မူကြသည်ကိုသာ အားကျ

ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး

စေလျက် “ငါတို့တော့ အမြဲဆွမ်းခံစားခဲ့တာဘဲ” ဟူသော ဂုဏ်ကို ကြီးရင့်သောအခါ ယူကြဘို့တိုက်တွန်း၍ ကျန်းမာလည်း ကျန်းမာ အခြားအကြောင်းလည်း မရှိပါဘဲ ဆွမ်းမခံသူများကို အထင်မကြီး ကြဘို့ရန် အမြဲညွှန်ပြပါသည်။]

- ၂) အလုပ်ဝတ်တရား ရွက်ဆောင်ချိန်မှတစ်ပါး ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ပင် ဣန္ဒြေရရဝတ်ဘို့ မြို့ရွာအတွင်းသို့ သွားသောအခါ ဆွမ်းခံချိန် မဟုတ်သော်လည်း အမြဲသင်္ကန်းရုံ၌ သွားဘို့ရန်နှင့် ရထားသင်္ဘော စသည်တို့၌ ဣန္ဒြေရရသွားလာကြဘို့ရန် ညွှန်ပြပါသည်။
- ၃) သင်္ကန်း အသွေးအရောင် ကိုလည်း ပိန်းနဲသွေး အရင့်ရောင်နှင့် ညောင်ခေါက်သွေး ရှားသွေး ခပ်ပြေ့ပြေ့ အရောင်ကိုသာ အားလုံးပင် ဝတ်ရုံစေပါသည်။
- ၄) အကြောင်းထူးမရှိလျှင်၎င်း၊ အရေးကြီးသောကိစ္စလည်းမရှိလျှင်၎င်း ခြင်းရထား၊ လှည်း၊ လန်ချားတို့ကို မစီးစေရပါ။
- (ဆ) ပွဲကြည့်မှုနှင့် ပိုက်ဆံကိုင်မှုများမှာ ချက်ခြင်း တိုက်က သွားရမည့် ပြစ်မှုများဖြစ်၍ ပိုက်ဆံကိုလည်း ကပ္ပိယထံ အပ်နှံခြင်းမှတစ်ပါး မိမိ သေတ္တာအတွင်း၌ မထားဘို့ရန် အမြဲသတိပေးကာ တရံတခါ သေတ္တာကိုပင် အားလုံးဖွင့်၍ ရှာစေပါသည်။

၁၀။ စာသင်နည်းနှင့်စာမေးပွဲ

- (က) မိမိကျောင်းတိုက်၌ သံဃာတော်များကို အဝတ်အစားအနေအထိုင် အသွားအလာ ကိစ္စတို့၌သာ ကြက်သရေရှိအောင် ပြုပြင်သည် မဟုတ်သေးပါ။ စာသင်နည်းကိုလည်း စာမေးပွဲအောင်မှုကိုပဓာန မပြုဘဲ ကျမ်းရင်းစာသားနိုင်နင်းမှုကိုသာ ပဓာနပြု၍ သင်ပြပါသည်။
- (ခ) သို့ရာတွင်-စာမေးပွဲ မအောင်လျှင် ယခုနှင့် နောက်ခေတ်ဝယ် အလုပ်တွင်ကျယ်စွာ လုပ်နိုင်လိမ့်မည် မထင်သောကြောင့် စာမေးပွဲ ကိုလည်း အချိန်မှီသူတိုင်း လက်လှမ်းမှီရာ တနိုင်ငံလုံးအသိအမှတ် ပြုသော စာမေးပွဲများကို ဝင်ဘို့ရန် တိုက်တွန်းပါသည်။ [သို့သော် ကျမ်းရင်းစာသားကိုနိုင်နင်းမှသာဝင်ခွင့်ပြုသောကြောင့်၍ ကျောင်း တိုက်မှ စာမေးပွဲဝင်ရာ၌ အမြဲအချိန်နှောင်းလျက်ရှိတတ်ပါသည်။]

၁၁။ ပြုပြင်သမျှ အပျက်တွေ့ရခြင်း

(က) ထိုမျှလောက် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပြုပြင်ထားသည့် အတွက် ကျောင်းတိုက်၏ သာယာမှုနှင့် သံဃာတော်များ၏ ငြိမ်သက်စွာ နေထိုင်မှုတို့က ရောက်လာသူတို့၏ စိတ်ကို ယိုဖိတ်ကြည်နူးစေပါ သော်လည်း တခါတခါ တိုက်တာမှ ထုတ်ပစ်ရလောက်အောင် အပြစ်ကျူးလွန်သူများကို တွေ့နေရ၊ ဖမ်း၍ မမိနိုင်အောင် သာမန် ကျူးလွန်နေသူ များလည်း ရှိနေသေးသောကြောင့် အားရ ကျေနပ်ခြင်း မရှိသေးပါ။

(ခ) ထိုတွေ့ရသောအပြစ်တို့မှာလည်း များသောအားဖြင့် မူလ မိဘနှင့် ဆရာရင်းတို့က သွန်သင်ဆုံးမမှု မပြုခဲ့ကြခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်အဖော် အပေါင်းတို့က မကောင်းခြင်းနှင့် သူ၏နဂိုစိတ်ရင်းကိုယ်က ညံ့ဖျင်း ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်ကို နိုင်ငံတော်၏ အများကိုးကွယ်ရာ သာသနာတော် အဖြစ်မှ မရွှေ့လျောစေလိုလျှင် တတိုက်တတာ ပြုပြင်ရုံဖြင့် ကိစ္စမပြီးဘဲ မြို့ရောနယ်ပါ ကျောင်းတိုက် ကြီးငယ် အသွယ်သွယ် ပြုပြင်ကြ၍ သာသနာဝင်ချိန်ကာလကပင် စည်းစိနစ် ထား၍ဝင်ခွင့်ပြုမှသာလူမျိုးနှင့်သာသနာ ၂ ဖြာလုံး၏ကြက်သရေကို ဆောင်နိုင်သော သာသနာတော် ဖြစ်နိုင်ဘွယ်ရာ ရှိကြောင်းကို တိုင်းသူပြည်သား ရှင်လူအများတို့အား ထပ်လောင်း၍ ညွှန်ပြ ပါသည်။ ယခုအခါလွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင့်ငါးရာကျော်က အနာဂတ်ဖြစ်လတံ့ကိုမြော်၍မိန့်တော်မူခဲ့သောဖုဿမထေရ်မြတ်၏ ဂါထာဖြင့် အပြီးသတ် ကမ္ဘတ်ဖုံး၍ နိဂုံးချုပ်ပါတော့မည်။

ဖုဿထေရဂါထာပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁။ ပါသာဒိကေ ဗဟူ ဒိသွာ၊ ဘာဝိတတ္ထေ သုသံဝုတေ၊
ဣသိ ပဏ္ဏရ သဂေါတ္တော၊ အပုစ္ဆိ ဖုဿ သဝုယံ။

တိုးပွားစေအပ်သော ကိုယ်စိတ်လည်းရှိကုန်၊ ကောင်းစွာ စောင့်စည်း
အပ်သော ဣန္ဒြေလည်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ကြည်ညိုတွယ် ကောင်းကုန်သော
ရဟန်းတော်များစွာတို့ကို မြင်ရသဖြင့် “ပဏ္ဏရ” ဟု မိမိအနွယ်ရင်း ရှိသော
ရသေ့တယောက်သည် “ဖုဿ” ဟု မိမိနာမည်ရင်းရှိသော မထေရ်မြတ်ကို
လျှောက်ထားမေးမြန်းလေသည်။

၂။ ကိံဆန္ဒာ ကိမမိပ္ပိယ၊ ကိမာကပ္ပါ ဘဝိဿရေ၊
အနာဂတမိ ကာလမိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော။

အနာဂတ်ကာလ၌ ရဟန်းတို့သည် အဘယ်ဆန္ဒ အဘယ်အလို အဘယ်
အသွင်အပြင်ရှိကြဘို့ လမ်းမြင်ပါသနည်း၊ ထိုအကြောင်းကို အမေးခံရသော
အရှင်ဘုရားသည် တပည့်တော်အား မိန့်ကြားတော်မူပါ။

၃။ သုဏောဟိ ဝစနံ မယံ၊ ဣသိ ပဏ္ဏရ သဝုယ၊
သက္ကစ္ဆံ ဥပဓာရေဟိ၊ အာစိက္ခိဿာဗျနာဂတံ။

“ပဏ္ဏရ” ဟု မိမိနာမည်ရင်းရှိသော အိုရသေ့... ငါ၏စကားကို နား
ထောင်ပါလော၊ လေးလေး စားစား စွဲမှတ်ထားပါလော၊ အနာဂတ်
အကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာ ပြောပြပါမည်။

၄။ ကောဓနာ ဥပနာဟိစ၊ မက္ခိ ထမ္ဘိ သဌာ ဗဟူ၊
ဣဿုကိ နာနာပါဒါစ၊ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတေ။

အနာဂတ်ကာလ၌ ရှင်ရဟန်းအများတို့သည် နေရာတိုင်းမှာစိတ်တိုလေ့
ရှိကြလိမ့်မည်၊ တယောက်အပေါ်တယောက် အခဲမကြေနိုင်ဘဲ စွဲမြဲစွာရန်ငြိုး
ထားလေ့ရှိကြလိမ့်မည်၊ ဆရာသွား သီတင်းသုံးဘော်များက မိမိအားပြုဘူး
သောကျေးဇူးကို ချေဖျက်ပစ်လေ့ ရှိကြလိမ့်မည်၊ မာန်မာနလျော့၍ ပျောင်း
ပျော့နူးညံ့သင့်ပါလျက် မနူးညံ့သည့်ပြင် နေရာတိုင်းမှာ ထန်ချင် မာန်ချင်ကြ
လိမ့်မည်၊ မရှိသောဂုဏ်ကို ရှိဟန်ဆောင်လျက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲကြလိမ့်

မည်၊ ရဟန်းချင်းချင်းကိုယ့်ထက်သာလျှင် မနာလိုမရှုစိမ့်သော ဣဿာတရား များ တိုးပွားကြလိမ့်မည်၊ ဂိုဏ်းဂဏကဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ဖြင့် အနဲနဲအဖုံဖုံ ဝါဒစုံ ယူကြ၍ မတူမျှသော ဝါဒရှိရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ဤဝဂါထာလာအပြစ်တို့ ယခု ဖြစ်နေကြပြီ မဟုတ်ပါလော။]

၅။ အညာတမာနိနော ဓမ္မေဂန္တိရေ တီရဂေါစရာ၊
လဟုကာ အဂဂ္ဂ ဓမ္မေ၊ အညမညမဂါရဝါ။

မိမိတို့ကိုယ်တိုင်က ရေတိမ်ကမ်းနား၌ ကျက်စားသော ဖျံကဲ့သို့ သာမည တရားလောက်၌သာ ကျက်စားနိုင်ပါလျက် လေးနက်သော သစ္စာ ၄ ပါး ပင့်စွာသမုပ္ပါဒ်စသောတရား၌ သိပြီး(ကိစ္စပြီးပြီး) ဟုမှတ်ထင်ကြ၍ အစစ်အမှန် တရား၌ ပေါ့ပေါ့ဆဆ အလေးမပြုကြဘဲ တရားအားထုတ်သူ အချင်းချင်း လည်း မလေးမစား အရေးမထားဘဲ နေရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ယခုအခါ တရားပေါက်ပြီဟု အထင်ရှိကြသူတွေကို တိုက်ရိုက်သတိပေးသလို ဖြစ်သော ဝဂါထာပါပေတည်း။]

၆။ ဗဟူ အာဒိနဝါ လောကေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိယန္တ နာဂတေ၊
သုဒေသိတံ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ကိလေသိယန္တိ ဒုဗ္ဗတီ။

ဤသတ္တလောက(သတ္တာအပေါင်း)ဝယ် များစွာသော အပြစ်တို့သည် အနာဂတ်ကာလ၌ ဖြစ်ရစ်ကြလိမ့်မည်၊ ကောင်းစွာ ဟောပြောတော် မူအပ် သော ဤတရားတော်မြတ်ကို ပညာမဲ့သူ လူပြိန်းတို့က ညစ်နွမ်းအောင် ပြုရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ယခုအခါ တရားတုတွေကြောင့် တရားအစစ်များ ညစ် နွမ်းနေပါပြီ။]

၇။ ဂုဏဟီနာပိ သံဃမ္ပိ၊ ဝေါဟရန္တာ ဝိသာရဒါ၊
ဗလဝန္တော ဘဝိယန္တိ၊ မုခရာ အသုတာပိနော။

သီလ သမာဓိ ပညာဘက်က ပြောပလောက်အောင် ဂုဏ်မရှိကြ- ကျမ်းဂန်ဗဟုသုတလည်း မရှိကြပါဘဲ သူတို့သည်ပင် သံဃာ့အလယ်၌ နှုတ် ကြမ်း အာကြမ်း ပရမ်းပတာ ရဲဝံ့စွာ ပြောဆိုကြကုန်လျက် နောက်လိုက် အင်အား ပေါများသူတွေ ဖြစ်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ယခု ဤအတိုင်းပင် များစွာသောနေရာတို့၌ ဖြစ်နေပြီ မဟုတ်ပါလော။]

၈။ ဂုဏဝန္တောပိ သံဃမ္ပိ၊ ဝေါဟရန္တာ ယထာတ္တတော၊
ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိယန္တိ၊ ဟိရိမနာ အနတ္ထိကာ။

သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ကျမ်းဂန်ဗဟုသုတဂုဏ် ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ရှက်စိတ်လည်းရှိကြ၊ ဂုဏ်ပကာသနနှင့် လာဘ်လာဘကိုလည်း အလိုမရှိကြသော ရဟန်းတော်တို့သည် သံဃာ့အလယ်၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ပြောဆိုကြလျှင် ထိုငုဂ္ဂိုလ်တို့မှာထောက်ခံသူနည်းပါး၍ အင်အားမရှိသူများ ဖြစ်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ဃခုအချိန်၌ တကယ့်ပညာရှိ သူတော်ကောင်း များသည် ပရိသတ်အလုပ်မှာ ပြောဆိုခြင်းငှါ ရဲဝံ့ကြပါသေး၏လော။]

၉။ ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ ဓေတ္တံ ဝတ္ထုံ အဇေဠကံ၊
ဒါသိဒါသံ စ ဒုမ္မေဓာ၊ သာဒယိဿန္တိ နာဂတေ။

အနာဂတ်ကာလ၌ ပညာမဲ့သော ရဟန်း သာမဏေတို့သည် ငွေ၊ ရွှေ၊ လယ်မြေ၊ ယာခင်း၊ ဆိတ်-သိုး၊ ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျားကို သာယာကြ (အလှူ-လာလျှင် ခံယူကြ) လိမ့်မည်။ [ဃခုအခါ ငွေနှင့် လယ်ယာကို မအပ်သော နည်းဖြင့်လည်း အတိအလင်း ခံယူကြလေပြီ။]

၁၀။ ဥဇ္ဈာနသညိနော ဗာလာ၊ သီလေသု အသမာဟိတာ၊
ဥန္တုဠာ ဝိစရိဿန္တိ၊ ကလဟာဘိရတာ မဂါ။

အနာဂတ်ကာလ၌ မလိမ်မာသော ရှင်ရဟန်းတို့သည် (ကိုယ့်အပြစ်ကို တော့ မမြင်ဘဲ) သူတပါးကိုသာ ကဲ့ရဲ့စရာဟု မှတ်ထင်ကြကုန်၊ သီလတို့၌ ကောင်းစွာထားအပ်သော စိတ်သမာဓိမရှိကြကုန်၊ ကျူးရိုးအလား အနှစ်မဲ့ တက်ကြွားသော မာန်မာနရှိကုန်၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်နေရမှ ပျော်မွေ့ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ လှည့်လည်နေထိုင်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [တချို့မှာ ဤအတိုင်းဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် များဟန်မတူသေးပါ။]

၁၁။ ဥဒ္ဒတာစ ဘဝိဿန္တိ၊ နီလ စိဝရ ပါရုတာ၊
ကုဟာ ထဒ္ဒါ လပါသိဂီ၊ စရိဿန္တရိယာဝိယ။

အနာဂတ်ကာလ၌ အတွင်းစိတ်မှာ မငြိမ်မသက် လှုပ်လှက်နေရစ်ကြ လိမ့်မည်။ သင်္ကန်းညှိကြီးများကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲကာ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ အထင်ကြီးလောက်အောင် အံ့ဩဘွယ်ကို ဆောင်ကုန်လျက် ပစ္စည်း ၄ ပါး လှူအောင် အရိပ်အရောင် စကားပြောခြင်းဖြင့် ဆွယ်တရားဟောကြပြီးလျှင် နွားဥျားချိုလို တဏှာချိုဖြင့် ဟိုထိုးဒီဋ္ဌေနှင့် အတွင်းစိတ်က မရိုးသားပါ သော်လည်း အများအမြင်အားဖြင့် အရိယာကြီးများလို ထင်ရလောက် အောင် ဟန်ဆောင်၍ လှည့်လည်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ဤအမှုလည်း တချို့

အတွက် ဖြစ်နေပြီ၊ ဒါယကာ ဒါယိကာမဆိုသူတို့လည်း ဘာမျှ နားမလည်
ကြ၊ ကြာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေ များသည်ထက် များလာဘွယ်ရှိသည်။]

၁၂။ တေလသဏ္ဍေဟိ ကေသေဟိ၊ စပလာ အဉ္စနက္ခိကာ၊
ရထိကာယ ဂမိဿန္တိ၊ ဒန္တဝဏ္ဏိက ပါရုတာ။

အနာဂတ်ကာလ၌ ရှင်ရဟန်းတို့သည် ဆံပင်(အတို)ကို ဆီတို့ဖြင့် ကျန
အောင်ထား၍ လျှပ်ပေါ်လော်လီ မတည်ကြည်ရုံသာမက မျက်လုံးများကို
လည်း(ကုလားများလို ညိုနေအောင်) မျက်ရေးကွင်းကုန်လျက် ဆင်စွယ်
ရောင် အပွေးရှိသော အဝါနုသက်န်းကလေးကို ခြုံရမ်း၍ လှည်းမြင်း
ရထား မော်တော်ကားတို့ အသွားများသော လမ်းမ၌ ရုပ်ချောဘမ်းပြု
လှည့်လည်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ဤအချက်ကိုကား မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မပါဝင်
အောင်သတိထားသင့်၏၊ အတော်များများတော့ တချို့တဝက် အပြစ်တွင်
ပါဝင်နေပြီ။]

၁၃။ အဇေဂုစ္ဆံ ဝိမုတ္တေဟိ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ၊
ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ ကာသာဝံ၊ ဩဒါတေသု သမုစ္ဆိတာ။

အဖြူရောင်အဝတ်တို့၌ မက်မောအားရ မျက်စိကျနေသော အနာဂတ်
ရှင်ရဟန်းတို့သည် အာသဝေါကင်းကွာ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးတို့ မစက်
ဆုပ်အပ်(မြတ်နိုးအပ်)သော ကောင်းစွာ ဆိုးအပ်သဖြင့် ရဟန္တာ အရှင်
မြတ်တို့၏အောင်လံသဘွယ်လွန်တင့်တယ်သောသက်န်းကိုစက်ဆုပ် ရှုံ့မုန်းရစ်
ကြလိမ့်မည်။ [ဤအခြေအနေ ယခုအခါ ရောက်သေးသည် မထင်ပါ။]

၁၄။ လာဘကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုသိတာ ဟိနဝိရိယာ၊
ကိစ္ဆန္တာ ဝနပတ္တာနိ၊ ဂါမန္တေသု ဝသိဿရေ။

အနာဂတ်ရှင်ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းလာဘ်ကို လိုလားကြ၊ ပျင်းရိကြ၊
ယုတ်လျော့သော ဝိရိယရှိရစ်ကြလိမ့်မည်။ တောရကျောင်းတို့၌ နေဘို့ ပင်ပန်း
ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွာနီးကျောင်းတို့၌ နေရစ်ကြလိမ့်မည်။ [လာဘ်လာဘ
သာမက ဂုဏ်ကိုပါ ယခုအခါ လိုလားနေကြသည်သာများ၏။]

၁၅။ ယေယေ လာဘံ လဘိဿန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝရတာ သဒါ၊
တေတေစ အနုသိက္ခန္တာ၊ ဘဇိဿန္တိ အသံယတာ။

အကြင်အကြင် ရဟန်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်း မတရားသောနည်းဖြင့်
အသက်မွေးမှု၌ မွေ့လျော်ကာ များစွာသော လာဘ်ကိုရကြလတံ့၊ ထိုထို

လာဘ်ပေါသော ရဟန်းတို့ကိုပင် အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်လျက် သီလ သိက္ခာတို့၌ စောင့်စည်းခြင်းမရှိကြတော့ဘဲ (ထိုလာဘ်ပေါသော ရဟန်း များကိုသာ) ဆည်းကပ်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [ယခု အခါ ဤအတိုင်းလိုလိုပင် ဖြစ်နေကြလေပြီ။]

၁၆။ ယေယေ အလာဘိနော လာဘိ၊န တေ ပုဇ္ဇာ ဘဝိဿရေ၊ သုပေသလေပိ တေ ဝိရေ၊ သေဝိဿန္တိ န တေ တဒါ။

အကြင်အကြင် ရဟန်းတို့သည် လာဘ်လာဘ မရကြကုန်၊ ထိုရဟန်း တို့ကား အပူဇော်ခံရသူများ ဖြစ်ရစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထိုကဲ့သို့ လာဘ် လာဘကို အရေးစိုက်နေသော အနာဂတ်ကာလ၌ အလွန်သီလပြည့်ဝ၍ ပညာရှိဖြစ်ကြသော ထိုအရှင်တို့ကိုသော်မှလည်း (လာဘ်မရှိသည့်အတွက်) ထိုအနာဂတ်ရှင်ရဟန်းတို့က ဆည်းကပ်ရမှန်းတောင် သိရစ်ကြမည်မဟုတ် ချေ။ [ဒါယကာ ဒါယိကာမ မရှိသော စာတတ် ဘုန်းတော်ကြီးများသည် ယခုအခါ မထင်ရှားဘဲ အများနောက်မှာ နေကြရသည်။]

၁၇။ ပိလက္ခရဇနံ ရတ္တံ၊ ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇံ၊ တိတ္ထိယာနံ ဓဇံ ကာစိ၊ ဓာရိဿန္တုဝဒါတကံ။

အနာဂတ် ရှင်ရဟန်းတို့သည် မိမိတို့၏ အောင်လံ ဖြစ်သော ညောင် ခေါက်ဆိုးသင်္ကန်းကို ကွဲရှဲကြကုန်လျက် တိတ္ထိတို့၏ အလံဖြစ်သော အဝတ်ဖြူ ကို တချို့က ဆောင်ကြ ဝတ်ကြလိမ့်မည်။ [ညောင်ခေါက်ဆိုး (ပိန်းနဲဆိုး ရင့်ရင့်)သည် အလွန် ဣန္ဒြေရ၏။ သို့သော် ဝါဝါကလေး လောက်တော့ ကြည့်၍မလှသဖြင့် အများမျက်စိ မကြိုက်တတ်ပါ။]

၁၈။ အဂါရပေါစ ကာသာဝေ၊ တဒါ တေသံ ဘဝိဿတိ၊ ပဋိသံခါ စ ကာသာဝေ၊ဘိက္ခုနံ န ဘဝိဿတိ။

ထိုအနာဂတ်ကာလ၌ထိုရှင်ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်း၌ အလေးမပြုခြင်းဖြစ် ရစ်လိမ့်မည်၊ သင်္ကန်း၌ ရဟန်းတို့၏ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်မှု(ပစ္စဝေက္ခဏာဆင် ခြင်မှု)လည်း ဖြစ်ရစ်တော့မည်မဟုတ်။ [မိမိကိုယ်တိုင် ဆင်ခြင်မိ-မဆင်ခြင် မိကို သတိပြုသင့်၏။]

၁၉။ အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေန၊သလ္လဝိဒ္ဓဿ ရူပတော၊ ဓဋိသင်္ခါ မဏာယောရာ၊နာဂဿာသိ အစိန္တိယာ။

သောနုတ္တရမုဆိုးက မြားဖြင့် ပစ်ဖောက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခဝေဒနာ လွန်စွာနှိပ်စက်အပ်လျက် ဖောက်ပြန်နေရှာသော ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းမှာ ကြံစည် ၍ မရနိုင်လောက်အောင် အလွန်ပြင်းပြသော ဉာဏ်အဆင်အခြင် ဖြစ်ခဲ့ဘူး လေပြီ။ [ဤသင်္ကန်းနှင့်စပ်၍ ဗုဒ္ဓ မထေရ်မြတ်သည် အလောင်းတော် ဆဒ္ဒန်ဇာတ်ကို သတိရတော်မူဟန်တူသည်။]

၂၀။ ဆဒ္ဒန္တော ဟိ တဒါ ဒိသွာ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ၊
တာဝဒေဝ ဘဏီ ဂါထာ၊ ဂဇော အတ္ထောပသံဟိတာ။

မှန်၏-ထိုဆဒ္ဒန္တဇာတ် ဖြစ်ရာအခါ၌ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းသည် ကောင်းစွာ ဆိုးအပ်သော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ အောင်လံသဘွယ်ဖြစ်သော သင်္ကန်း ကို မြင်ရ၍ ထိုခဏ၌ပင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ပါလှသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို လေသည်။ (ရွတ်ဆိုပုံကား)-

၂၁။ အနိက္ကသာဝေါ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္တံ ပရိဓဿတိ၊
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝ မရဟတိ။

အကြင်သူသည် ကိလေသာ ဖန်ရည်ကုန်ခန်း၍ ရဟန္တာမဖြစ်သေးပါဘဲ ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းကို တင်လွှမ်းဝတ်ရုံ၏။ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမမှုနှင့် ဝစီသစ္စာမှ ကင်းကွာသော ထိုသူမျိုးသည် ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းကို တင်လွှမ်းဝတ်ရုံခြင်း ငှာ မထိုက်တန်ချေ။

၂၂။ ယောစ ဝန္တကာသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော၊
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝ မရဟတိ။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကား ကိလေသာ ဖန်ရည်တွေကို အန်ထုတ်ပြီးဖြစ်၍ သီလ တို့၌လည်း ကောင်းစွာ စောင့်စည်းထားအပ်သော စိတ်ရှိ၏။ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမမှု-ဝစီသစ္စာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသာလျှင် အမှန်အားဖြင့် ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းကို တင်လွှမ်းဝတ်ရုံထိုက်ပါသည်။

၂၃။ ဝိပန္နသီလော ဒုဗ္ဗေဓော၊ ပါကဇော ကာမကာရိယော၊
ဝိဒ္ဓန္တ စိတ္တော နိဿုက္ကော၊ န သော ကာသာဝ မရဟတိ။

အကြင်သူသည် ပျက်စီးသောသီလရှိ၏။ ပညာလည်းမရှိ၊ ထိုထိုကိစ္စ၌ ဣန္ဒြေသမာဓိမရဘဲ ပေါ်လွင်လှ၏။ ကိလေသာမာရ်၏ အလိုရှိတိုင်း ပြုသမျှ ကိုခံနေရ၏။ ပျံ့လွင့်တုန်လှုပ်သော စိတ်လည်းရှိ၏။ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော စိတ်လည်းမရှိ၊ ထိုသူမျိုးသည် ဖန်ရည်ဆိုးသင်္ကန်းကို တင်လွှမ်းဝတ်ရုံခြင်း ငှာ မထိုက်တန်ချေ။

၂၄။ ယောစ သီလေန သမ္ပန္နော၊ ဝိတရာဂေါ သမာဟိတော၊

ဩဒါတ မနသင်္ကပ္ပေါ၊ သ ဝေ ကာသာဝ မရဟတိ။

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကား သီလနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကင်းသော ရာဂရှိ၏၊ စိတ်တည်ကြည်၏၊ ဖြူစင်သောစိတ်အကြံလည်းရှိ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသာလျှင် အမှန်အားဖြင့် ဖန်ရည်ဆိုးသက်န်းကို တင်လွှမ်းဝတ်ရုံ ထိုက်ပါပေသည်။

၂၅။ ဥဒ္ဓတော ဥန္တလော ဗာလော၊ သီလံ ယဿ နဝိဇ္ဇတိ၊

ဩဒါတကံ အရဟတိ၊ ကာသာဝံ ကိံ ကရိဿတိ။

အကြင်သူသည် မငြိမ်မသက် လှုပ်လှက်သောစိတ်ရှိ၏၊ ကျူးရိုးအလား အနှစ်မဲ့တက်ကြွားသော မာန်မာနလည်းရှိ၏၊ ကြောင်းကျိုးမနှိုက် အမိုက် သက်သက်သာဖြစ်၍၊ ယင်းကဲ့သို့သောသူမှာ သီလလည်းမရှိ၊ ထိုသူမျိုးသည် အဝတ်ဖြူကိုသာဝတ်၍ ဖိုးသူတော်သာ လုပ်ထိုက်၏၊ သူ့မှာ ဖန်ရည်ဆိုး သက်န်းသည် ဘာအလုံးပြုတော့မည်နည်း။ [ဤအလောင်းတော်၏ အလို အရ သက်န်းဝတ်လိုလျှင် စည်းကမ်းဥပဒေထား၍ ဝတ်သင့်မှ ဝတ်ခွင့်ပြုသင့် သည်။]

၂၆။ ဘိက္ခုစ ဘိက္ခုနိယောစ၊ ဒုဠစိတ္တာ အနာဒရာ၊

တာဒိနံ မေတ္တစိတ္တာနံ၊ နိဂ္ဂဟိဿန္တိ နာဂတေ။

အနာဂတ်ကာလ၌ ဘိက္ခုဘိက္ခုနိတို့သည် ဒေါသစိတ်ရှိ၍ တရား၌၎င်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၎င်း ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ (လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိကြဘဲ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် နေလေ့ရှိကြသော) သူတော်ကောင်းတို့ကို နှိမ်ရစ်ကြလိမ့်မည်။ [တချို့ဒေသ၌ သူတော်ကောင်း များ အနှိမ်ခံရလေပြီ။]

၂၇။ သိက္ခာပေန္တေပိ ယေရေဟိ၊ ဗာလာ စိဝရဓာရဏံ၊

န သုဏိဿန္တိ ဒုမ္ပေဓာ၊ ပါကဋာ ကာမကာရိယာ။

ဆရာသမားတို့က သက်န်းဝတ်ရုံပုံ (စားသောက်နေထိုင်ပုံ) အလုံးစုံကို သင်ပြအပ်ကုန်သော်လည်း မိုက်မာနရှိ၍ အလိမ္မာပညာခံ မရှိကြဘဲ ထိုထို ကိစ္စ၌ ဣန္ဒြေမရ ပေါ်လွင်ကြကုန်သော အနာဂတ် ရှင်ရဟန်းတို့သည် ကိလေသာကာမ၏ ပြုသမျှကို ခံနေကြရသည်ဖြစ်၍ (သင်ပြသည်ကို) ရိုသေ စွာ နာအထောင်ရစ်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ [ဃုဒ္ဓသော်ကား မနာခံကြသဖြင့် တချို့ဆရာသမားသည် သင်ပြမှုကိုပင် မပြုကြတော့ကုန်။]

၂၀။ တေတေ အင်္ဂါက္ခိတာ ဗာလာ၊ အညမညံ အဂါရဝါ၊
နာဒိယိသာန္တုပဇ္ဈာယေ၊ ခဠုကော်ဘိယ သာရထိံ။

ဆိုထိုအသင်အပြ မခံရကုန်သော အနာဂတ်ရှင်ရဟန်း အပေါ့အဖျင်း
တို့သည် အချင်းချင်းလည်း မလေးစားကြတော့ဘဲ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာများ၏
ဆုံးမစကားကိုပင်နာယူကြတော့မည်မဟုတ်၊ ဥပမာ- မြင်းကြမ်း မြင်းယုတ်မာ
သည် ရထားထိန်းကို (ရထားထိန်း၏စကားကို) မနာယူဘဲ သူသွားချင်
သလိုသွားသကဲ့သို့တည်း။ [ယခုအခါ ဆိုဆုံးမ၍ရသူ နည်းသည်ထက်
နည်းလာလေပြီ။]

၂၉။ ဧဝံ အနာဂတမဒ္ဓါနိ၊ ပတိပတ္တိ ဘဝိဿတိ၊
ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနီနန္ဒ၊ ပတ္တေ ကာလမိ ပစ္ဆိမေ။

အနာဂတ်ကာလ၌ နောက်ပိုင်းအချိန် ရောက်လတ်သော် ဘိက္ခုနှင့်
ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျင့်ကြံနေထိုင်ပုံသည် ဤပြခဲ့သောနည်းအတိုင်း ဖြစ်ရစ်
လိမ့်မည်။

၃၀။ ပုရာ အာဂစ္ဆတေ ဧတံ၊ အနာဂတံ မဟဗ္ဘယံ၊
သုဗ္ဗစာ ဟောထ သဒိလာ၊ အညမညံ သဂါရဝါ။

ဤအနာဂတ် ဘေးကြီးမရောက်လာမီ (အသင်တို့သည်) အချင်းချင်း
ရှိသေလေးစားခြင်းရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြောဆိုဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ
သူများ နူးညံ့ပြေပြစ်သူများဖြစ်ကြပါလော့။ [တိသနိပါတ် ဖြစ်သည်အား
လျော်စွာ ဤနေရာတွင် ဂါထာ ၃၀ ပြည့်နေပြီဖြစ်၍ ဤမှာပြီးဆုံးသင့်၏၊
သို့သော် နောက်ထပ် ၂ ဂါထာကို ပါဠိတော်မှာ တွေ့ရသေးသည်။]

၃၁။ မေတ္တာစိတ္တာ ကာရုဏိကာ၊ ဟောထ သီလေသု သံဂုတာ၊
အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠု ပရက္ကမာ။

အချင်းချင်းမေတ္တာစိတ်ရှိကြပါကုန်၊ သနားကြင်နာ ကရုဏာစိတ်လည်း
ရှိကြပါကုန်၊ သီလတို့၌စောင့်ရှောက်အပ်သောတံခါးရှိကြပါကုန်၊ အားထုတ်
အပ်သော ဝီရိယရှိကြပါကုန်၊ ကိုယ်နှင့်အသက်မခွဲကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်
အပ်သောစိတ်ရှိကြကုန်၍ အမြဲမပြတ် တဆင့်ထက်တဆင့် အမြင့်ရောက်
အောင် ကြိုးစားကြပါကုန်။

၃၂။ ပမာဒိ ဘယတော ဒိသွာ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော၊
ဘာဝေထဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ၊ ဖုသန္တိ အမတံ ပဒံ။

မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆနေခြင်းကို ကြီးစွာသော ဘေးဟု၎င်း၊
မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆနေခြင်းကို ဘေးကင်းကြောင်းဟု၎င်း၊ ကောင်းစွာ
သိမြင်၍ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မြတ်တရားကို မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်အောင် ကြံစားကြ
ပါကုန်၊ (ဤသို့ကြံစားကြလျှင်) အမြှောက်နိဗ္ဗာန်ကို ကေနထိရောက်နိုင်ကြ
ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ။လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ငါးရာကျော်လောက်က ဖုဿ
မထေရ်မြတ်၏ အနာဂတ်မြော်မြင်တော်မူချက်တို့တွင် များစွာသောအချက်တို့သည် ယခု
အချိန်မှာ အထင်အရှားဖြစ်လျက်ရှိကြပါပြီ။ ထိုသို့ဖြစ်နေပုံကို စိစစ်ပြီးလျှင် ထိုဘေးတို့
သည် မိမိအပေါ်၌ရောက်လျက်ရှိကြ-မရှိကြကိုလည်း သတိပြုကာမိမိကိုယ်ကို ထိုဘေးတို့မှ
လွတ်အောင် ရုန်းနိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဤတွင်
ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး
ပြီးပြီ။

